DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

@tgdenemeleri

Bilgi Sarmal

KAZANIM TESTLERİ

Konuyu Öğreten Kavratan Sorulardan Oluşan Testler

AKILLI KÂĞITLAR
VİDEO ÇÖZÜMLER
TAM HÜCRELEME

SİMÜLASYON TESTLERİ

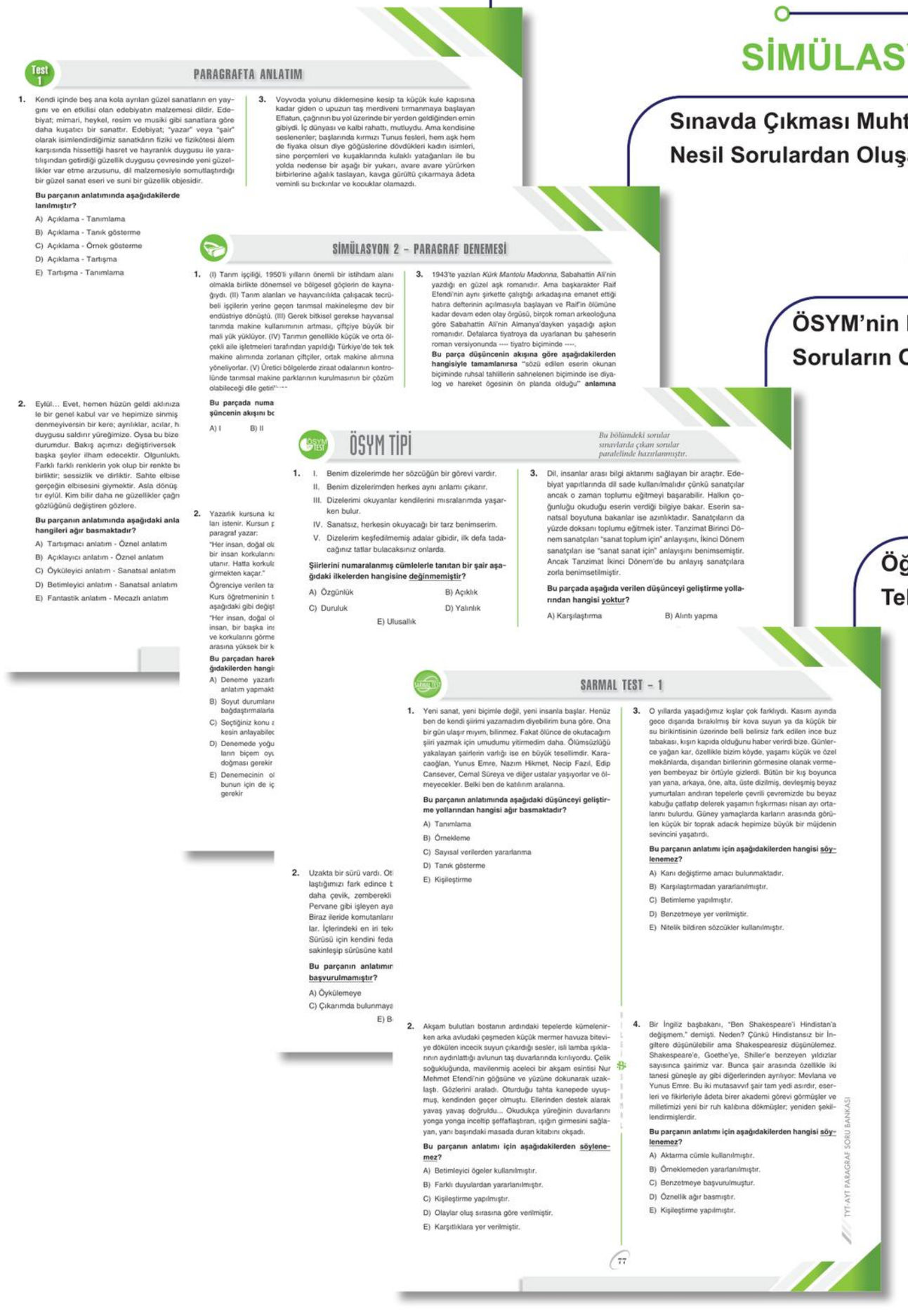
Sınavda Çıkması Muhtemel Kurgulu Yeni Nesil Sorulardan Oluşan Testler

ÖSYM TİPİ SORULAR

ÖSYM'nin Diline, Tarzına Öğrenciyi Aşina Kılan Soruların Oluşturduğu Testler

SARMAL TESTLER

Öğrenmeyi Pekiştiren, Unutmayı Engelleyen, Tekrarla Öğrenmeyi Sağlayan Testler

Test 1 — PARAGRAFTA ANLATIM

1. Kendi içinde beş ana kola ayrılan güzel sanatların en yaygını ve en etkilisi olan edebiyatın malzemesi dildir. Edebiyat; mimari, heykel, resim ve musiki gibi sanatlara göre daha kuşatıcı bir sanattır. Edebiyat; "yazar" veya "şair" olarak isimlendirdiğimiz sanatkârın fiziki ve fizikötesi âlem karşısında hissettiği hasret ve hayranlık duygusu ile yaratılışından getirdiği güzellik duygusu çevresinde yeni güzellikler var etme arzusunu, dil malzemesiyle somutlaştırdığı bir güzel sanat eseri ve suni bir güzellik objesidir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerde lanılmıştır?

A) Açıklama - Tanımlama
B) Açıklama - Tanık gösterme
C) Açıklama - Örnek gösterme
D) Açıklama - Tartışma
E) Tartışma - Tanımlama

3. Voyvoda yolunu diklemesine kesip ta küçük kule kapısına kadar giden o upuzun taş merdiveni tırmanmaya başlayan Eflatun, çağrının bu yol üzerinde bir yerden geldiğinden emin gibiydi. İç dünyası ve kalbi rahattı, mutluydu. Ama kendisine seslenenler; başlarında kırmızı Tunus fesleri, hem aşk hem de fiyaka olsun diye göğüslerine dövdükleri kadın isimleri, sine perçemleri ve kuşaklarında kulaklı yatağanları ile bu yolda nedense bir aşağı bir yukarı, avare avare yürürken birbirlerine ağalık taslayan, kavga gürültü çıkarmaya âdeta veminli su bıckınlar ve koouklar olamazdı.

Simülasyon 2 – PARAGRAF DENEMESİ

1. (I) Tarım işçiliği, 1950'li yılların önemli bir istihdam alanı olmakla birlikte dönemsel ve bölgesel göçlerin de kaynağıydı. (II) Tarım alanları ve hayvancılıkta çalışacak tecrübeli işçilerin yerine geçen tarımsal makineleşme dev bir endüstriye dönüştü. (III) Gerek bitkisel gerekse hayvansal tarımda makine kullanımının artması, çiftçiye büyük bir mali yük yüklüyor. (IV) Tarımın genelliikle küçük ve orta ölçekli aile işletmeleri tarafından yapıldığı Türkiye'de tek tek makine alımında zorlanan çiftçiler, ortak makine alımına yöneliyorlar. (V) Üretici bölgelerde ziraat odalarının kontrolünde tarımsal makine parklarının kurulmasının bir çözüm olabileceği dile getiri"...

Bu parçada numa şüncenin akışını bc

A) I B) II

3. 1943'te yazılan *Kürk Mantolu Madonna*, Sabahattin Ali'nin yazdığı en güzel aşk romanıdır. Ama başkarakter Raif Efendi'nin aynı şirkette çalıştığı arkadaşına emanet ettiği hatıra defterinin açılmasıyla başlayan ve Raif'in ölümüne kadar devam eden olay örgüsü, birçok roman arkeoloğuna göre Sabahattin Ali'nin Almanya'dayken yaşadığı aşkın romanıdır. Defalarca tiyatroya da uyarlanan bu şaheserin roman versiyonunda ---- tiyatro biçiminde ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa "sözü edilen eserin okunan biçiminde ruhsal tahlillerin sahnelenen biçiminde ise diyalog ve hareket ögesinin ön planda olduğu" **anlamına**

2. Eylül... Evet, hemen hüzün geldi aklınıza le bir genel kabul var ve hepimize sinmiş denmeyiversin bir kere; ayrılıklar, acılar, h duygusu saldırır yüreğimize. Oysa bu bize durumdur. Bakış açımızı değiştiriversek başka şeyler ilham edecektir. Olgunluktu Farklı farklı renklerin yok olup bir renkte bi birliktir; sessizlik ve dirliktir. Sahte elbise gerçeğin elbisesini giymektir. Asla dönüş tır eylül. Kim bilir daha ne güzellikler çağrı gözlüğünü değiştiren gözlere.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anla hangileri ağır basmaktadır?

A) Tartışmacı anlatım - Öznel anlatım
B) Açıklayıcı anlatım - Öznel anlatım
C) Öyküleyici anlatım - Sanatsal anlatım
D) Betimleyici anlatım - Sanatsal anlatım
E) Fantastik anlatım - Mecazlı anlatım

ÖSYM TİPİ

Bu bölümdeki sorular sınavlarda çıkan sorular paralelinde hazırlanmıştır.

1. I. Benim dizelerimde her sözcüğün bir görevi vardır.
II. Benim dizelerimden herkes aynı anlamı çıkarır.
III. Dizelerimi okuyanlar kendilerini mısralarımda yaşarken bulur.
IV. Sanatsız, herkesin okuyacağı bir tarz benimserim.
V. Dizelerim keşfedilmemiş adalar gibidir, ilk defa tadacağınız tatlar bulacaksınız onlarda.

Şiirlerini numaralanmış cümlelerle tanıtan bir şair aşağıdaki ilkelerden hangisine değinmemiştir?

A) Özgünlük B) Açıklık
C) Duruluk D) Yalınlık
E) Ulusallık

3. Dil, insanlar arası bilgi aktarımı sağlayan bir araçtır. Edebiyat yapıtlarında dil sade kullanılmalıdır çünkü sanatçılar ancak o zaman toplumu eğitmeyi başarabilir. Halkın çoğunluğu okuduğu eserin verdiği bilgiye bakar. Eserin sanatsal boyutuna bakanlar ise azınlıktadır. Sanatçıların da yüzde doksanı toplumu eğitmek ister. Tanzimat Birinci Dönem sanatçıları "sanat toplum için" anlayışını, İkinci Dönem sanatçıları ise "sanat sanat için" anlayışını benimsemiştir. Ancak Tanzimat İkinci Dönem'de bu anlayış sanatçılara zorla benimsetilmiştir.

Bu parçada aşağıda verilen düşünceyi geliştirme yollarından hangisi yoktur?

A) Karşılaştırma B) Alıntı yapma

SARMAL TEST – 1

1. Yeni sanat, yeni biçimle değil, yeni insanla başlar. Henüz ben de kendi şiirimi yazamadım diyebilirim buna göre. Ona bir gün ulaşır mıyım, bilinmez. Fakat ölünce de okutacağım şiiri yazmak için umudumu yitirmedim daha. Ölümsüzlüğü yakalayan şairlerin varlığı ise en büyük tesellimdir. Karacaoğlan, Yunus Emre, Nazım Hikmet, Necip Fazıl, Edip Cansever, Cemal Süreya ve diğer ustalar yaşıyorlar ve ölmeyecekler. Belki ben de katılırım aralarına.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi ağır basmaktadır?

A) Tanımlama
B) Örnekleme
C) Sayısal verilerden yararlanma
D) Tanık gösterme
E) Kişileştirme

3. O yıllarda yaşadığımız kışlar çok farklıydı. Kasım ayında gece dışarıda bırakılmış bir kova suyun ya da küçük bir su birikintisinin üzerinde belli belirsiz fark edilen ince buz tabakası, kışın kapıda olduğunu haber verirdi bize. Günlerce yağan kar, özellikle bizim köyde, yaşamı küçük ve özel mekânlarda, dışarıdan birilerinin görmesine olanak vermeyen bembeyaz bir örtüyle gizlerdi. Bütün bir kış boyunca yan yana, arkaya, öne, alta, üste dizilmiş, devleşmiş beyaz yumurtaları andıran tepelerle çevrili çevremizde bu beyaz kabuğu çatlatıp delerek yaşamın fışkırması nisan ayı ortalarını bulurdu. Güney yamaçlarda karların arasında görülen küçük bir toprak adacık hepimize büyük bir müjdenin sevincini yaşatırdı.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kanı değiştirme amacı bulunmaktadır.
B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
C) Betimleme yapılmıştır.
D) Benzetmeye yer verilmiştir.
E) Nitelik bildiren sözcükler kullanılmıştır.

2. Akşam bulutları bostanın ardındaki tepelerde kümelenirken arka avludaki çeşmeden küçük mermer havuza biteviye dökülen incecik suyun çıkardığı sesler, ıslı lamba ışıklarının aydınlattığı avlunun taş duvarlarında kırılıyordu. Çelik soğukluğunda, mavilenmiş aceleci bir akşam esintisi Nur Mehmet Efendi'nin göğsüne ve yüzüne dokunarak uzaklaştı. Gözlerini araladı. Oturduğu tahta kanepede uyuşmuş, kendinden geçer olmuştu. Ellerinden destek alarak yavaş yavaş doğruldu... Okudukça yüreğinin duvarlarını yonga yonga inceltip şeffaflaştıran, ışığın girmesini sağlayan, yanı başındaki masada duran kitabını okşadı.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden söylenemez?

A) Betimleyici ögeler kullanılmıştır.
B) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.
C) Kişileştirme yapılmıştır.
D) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.
E) Karşıtlıklara yer verilmiştir.

4. Bir İngiliz başbakanı, "Ben Shakespeare'i Hindistan'a değişmem." demişti. Neden? Çünkü Hindistansız bir İngiltere düşünülebilir ama Shakespearesiz düşünülemez. Shakespeare'e, Goethe'ye, Shiller'e benzeyen yıldızlar sayısınca şairimiz var. Bunca şair arasında özellikle iki tanesi güneşle ay gibi diğerlerinden ayrılıyor: Mevlana ve Yunus Emre. Bu iki mutasavvıf şair tam yedi asırdır, eserleri ve fikirleriyle âdeta birer akademi görevi görmüşler ve milletimizi yeni bir ruh kalıbına dökmüşler; yeniden şekillendirmişlerdir.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Aktarma cümle kullanılmıştır.
B) Örneklemeden yararlanılmıştır.
C) Benzetmeye başvurulmuştur.
D) Öznellik ağır basmıştır.
E) Kişileştirme yapılmıştır.

2. Uzakta bir sürü vardı. Ot laştığımızı fark edince t daha çevik, zemberekli Pervane gibi işleyen aya Biraz ileride komutanları lar. İçlerindeki en iri tek Sürüsü için kendini feda sakinleşip sürüsüne katıl

Bu parçanın anlatımır başvurulmamıştır?

A) Öykülemeye
C) Çıkarımda bulunmaya
E) B

TYT-AYT PARAGRAF SORU BANKASI

77

Bilgi Sarmal

AKILLI TAHTAYA UYUMLU

1 ÖĞRETMEN ÜYELİĞİ SEÇİMİ İLE SİSTEME ÜYELİK FORMUNU DOLDURUNUZ.

2 SİSTEME GİRİŞ YAPARAK DİJİTAL İÇERİKLERİNİZİ İSTEDİĞİNİZ YERE İNDİREBİLİRSİNİZ.

3 İNTERNETE BAĞLI OLSUN VEYA OLMASIN DİLEDİĞİNİZ PLATFORMLARDA İÇERİKLERİMİZİ KULLANABİLİRSİNİZ.

4 İSTEDİĞİNİZ SORULARLA KENDİ TESTİNİZİ OLUŞTURABİLİRSİNİZ.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Bilgi Sarmal

TYT – AYT PARAGRAF SORU BANKASI

YAZARLAR

Mehmet DURMAZ

Serbay YİĞİT

Mennan KIZILTUNÇ

Özlem ŞİMŞEK ESER

BİLGİ SARMAL

Yayın Koordinatörü — Serbay YİĞİT

Yayın Editörleri — Özlem ŞİMŞEK ESER - Hilal AKDOĞAN

Dizgi/Grafik — Bilgi Sarmal Dizgi / Grafik

Copyright ©

ISBN = 978-625-8070-53-8

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.
Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

SUNU

Değerli Meslektaşlarımız, Sevgili Öğrenciler,

İletişimin ışık hızında gerçekleştiği bir çağda etkili iletişim büyük önem arz ediyor. Bundan dolayı Millî Eğitim Bakanlığı okuduğunu anlama, yorumlama, analiz ve sentez yapmada öğrencileri istenen seviyeye getirmek amacıyla ilkokuldan başlayarak liseyi bitirene kadar Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı derslerinde metin çalışmalarını ön plana çıkarıyor. Bunun doğal sonucu olarak da yapılan tüm sınavlarda okuduğunu anlama ve yorumlama yani paragraf soruları sınavların ağırlık merkezini oluşturuyor.

Üniversite sınavlarının birinci basamağı olan TYT'de 18-28, ikinci basamağı olan AYT'de 2-4 civarında paragrafla ilgili sorular soruluyor. Söz konusu sınavlarda öğrencilerin başarısını artırmak için bu kitapta paragrafın alt başlıkları **mikro hücreleme sistemine** göre ayrı ayrı değerlendirilerek metin ve soruların mantığını öğrencilerin kolay kavraması sağlanmaya çalışıldı. Konu sonlarına **sarmal testler** konularak önceki konuların da pekiştirilmesi amaçlandı. Bölüm sonlarında yer alan **ÖSYM Tipi** sorularla da son yıllarda sorulmaya başlanan soru kalıplarına yer verildi. ÖSYM'nin kullandığı tüm soru kalıplarına yer verildiği gibi ileriki yıllarda sorulabilecek yeni, özgün soru kalıpları da kullanıldı.

Kitabın yarısı "Paragraf Soru Bankası" niteliğinde iken diğer yarısı yirmi deneme içeren "Paragraf Denemeleri" şeklindedir. Soru Bankası bölümünde farklı konulardaki bütün soru kalıpları görülecek. Böylece soruların mantığı anlaşılmış olacaktır. Bununla birlikte paragrafın tüm alt başlıklarından sorular sorulduğu için kitabın ikinci kısmını oluşturan denemeler çözüldüğünde artık TYT ve AYT gibi sınavların mantığı kavranacaktır. Böylece bu tip sorular çözüldüğünde size sorular zor gelmeyecek bilakis kolay bir şekilde çözülecektir. Sorularda yer alan metinler seçilirken **ÖSYM'nin soru metinlerini seçtiği eserler örnek alındı. Özellikle sanat, edebiyat ve gezi dergileri; coğrafik dergiler; deneme, eleştiri yazıları; öğretici metinler ile edebî metinler taranarak soru metinleri oluşturuldu. Son yıllarda sıkça soru hazırlanan "bilimsel terimli metinlere ve farklı bilimsel alanlara ait metinlere" özellikle başvuruldu. Bu tür metinlerle birlikte özgün metinlere de yer verildi.**

Paragraf sorularına ilgiyle yaklaşıldığında ve sorular dikkatle okunduğunda bu metinler okuyucuya kendini açar. Dolayısıyla soru metinleri okunurken onlardan bir şey öğrenmek, okuduğundan zevk almak amaçlanmalıdır. Bu durumda metinlerin mantığı kolay çözülür ve sorular kendini ele verir. Tabii ki her metnin yazılış amacı farklı olduğu gibi metinlerin okunuş şekilleri de farklı olacaktır. Öğretici nitelikteki bir metin oradaki bilgilerin ayrımına varılarak okunmalıdır. Sanatsal bir metin ise içindeki mecazlara, kelimelerin uzak anlamına dikkat edilerek okunmalıdır. Metinler, özündeki bu ayrımın farkına varılarak okunduğunda soru metninden bilgi öğrenilir veya estetik haz alınırken diğer taraftan sorular kolaylıkla çözülür.

Sınavın diline ve tarzına sizleri aşina kılacak **Yeni nesil** sorulardan oluşturulmuş **Simülasyon Testleri** ile sınav atmosferine girmenizi amaçladık.

ÖSYM'nin son beş yılda sorduğu sorularının kazanımına ve sunumuna paralel hazırlanan **Eğilim Kontrol Testleri**'yle sınavın nabzını tutacaksınız.

Ünite kapaklarında yer verdiğimiz **"renkli çözümler"** ile çıkmış soruları kolayca çözümleyecek ve Pratik yöntemler öğreneceksiniz.

Bu kitaptaki soruları çözerken paragraf sorularını kolaylıkla çözme becerisi kazanacağınız gibi, kitabın su gibi akıp gittiğini de göreceksiniz. Belki de ilk kez paragraf sorularından bu kadar zevk alacaksınız. Kendinizi bu kitabın akışına bırakın ve başarıya ulaşın.

Kitabımıza desteklerini hiç esirgemeyen Bilgi Sarmal Yayın editörü Hilal AKDOĞAN'a değerli görüşlerini bizlerle her zaman paylaşan alanımızın üstadları İlyas ÖRSKAYA, Haşim Arda SİNDEL, Serdal YILMAZ, Ebru ÖZOLÇAR, Fatih DURMAZ, Harun KARATAŞ, Nilgün SöNMEZER ve Meryem Cemile ASLAN'a teşekkürlerimizi sunuyoruz.

İstikbale giden yolda bizimle güçlü bir adım atmanızı diliyoruz. Bir adım fazla atmanızı sağlayabilirsek mutlu oluruz.

Başarı dileklerimizle...

Mehmet DURMAZ - Serbay YİĞİT - Mennan KIZILTUNÇ - Özlem ŞİMŞEK ESER

bilgisarmaltde@gmail.com

bilgisarmaltde@gmail.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Bilgi Sarmal

içindekiler

SORU AVCILARI

1. ÜNİTE
PARAGRAFTA ANLATIM

Test 1 Paragrafta Anlatım 9
Test 2 Paragrafta Anlatım 12
Test 3 Paragrafta Anlatım 15
Test 4 Paragrafta Anlatım 19
Test 5 Paragrafta Anlatım 22

2. ÜNİTE
PARAGRAFTA KONU VE ANA DÜŞÜNCE

Test 1 Paragrafta Konu ve Ana Düşünce 27
Test 2 Paragrafta Konu ve Ana Düşünce 30
Test 3 Paragrafta Konu ve Ana Düşünce 33
Test 4 Paragrafta Konu ve Ana Düşünce 36
Test 5 Paragrafta Konu ve Ana Düşünce 40
Test 6 Paragrafta Konu ve Ana Düşünce 44

3. ÜNİTE
PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

Test 1 Paragrafta Yardımcı Düşünce 49
Test 2 Paragrafta Yardımcı Düşünce 52
Test 3 Paragrafta Yardımcı Düşünce 55
Test 4 Paragrafta Yardımcı Düşünce 59
Test 5 Paragrafta Yardımcı Düşünce 63
Test 6 Paragrafta Yardımcı Düşünce 67
Test 7 Paragrafta Yardımcı Düşünce 70
ÖSYM Tipi 73
Sarmal Test – 1 77

4. ÜNİTE
PARAGRAFIN YAPISI

Test 1 Paragrafın Yapısı 83
Test 2 Paragrafın Yapısı 86
Test 3 Paragrafın Yapısı 89
Test 4 Paragrafın Yapısı 92
Test 5 Paragrafın Yapısı 95
Test 6 Paragrafın Yapısı 98
Test 7 Paragrafın Yapısı 101
Test 8 Paragrafın Yapısı 104

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. ÜNİTE

KİŞİ ÖZELLİKLERİ VE PARAGRAFI PARÇALARA BÖLEREK ANLAMA – YENİ NESİL ANLAM TESTLERİ

Test 1 Kişi Özellikleri 109
Test 2 Kişi Özellikleri 112
Test 3 Kişi Özellikleri 115
Test 4 Kişi Özellikleri 118
ÖSYM Tipi 121
Sarmal Test – 2 126
Test 5 Paragrafı Parçalara Bölerek Anlama 131
Test 6 Paragrafı Parçalara Bölerek Anlama 134
Test 7 Paragrafı Parçalara Bölerek Anlama 138
Test 8 Paragrafı Parçalara Bölerek Anlama 141
Test 9 Paragrafı Parçalara Bölerek Anlama 144
ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi - 1 147
ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi - 2 150
ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi - 3 154
ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi - 4 157
ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi - 5 160
ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi - 6 165

SİMÜLASYON PARAGRAF DENEMELERİ

Simülasyon 1 - Paragraf Denemesi 170
Simülasyon 2 - Paragraf Denemesi 175
Simülasyon 3 - Paragraf Denemesi 180
Simülasyon 4 - Paragraf Denemesi 185
Simülasyon 5 - Paragraf Denemesi 190
Simülasyon 6 - Paragraf Denemesi 196
Simülasyon 7 - Paragraf Denemesi 202
Simülasyon 8 - Paragraf Denemesi 208
Simülasyon 9 - Paragraf Denemesi 214
Simülasyon 10 - Paragraf Denemesi 220
Simülasyon 11 - Paragraf Denemesi 225
Simülasyon 12 - Paragraf Denemesi 231
Simülasyon 13 - Paragraf Denemesi 237
Simülasyon 14 - Paragraf Denemesi 243
Simülasyon 15 - Paragraf Denemesi 249
Simülasyon 16 - Paragraf Denemesi 255
Simülasyon 17 - Paragraf Denemesi 261
Simülasyon 18 - Paragraf Denemesi 267
Simülasyon 19 - Paragraf Denemesi 273
Simülasyon 20 - Paragraf Denemesi 279

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Sevgili koltuk, değerli sehpa
Saygılar sunuyorum sizlere
İtalyansınız galiba
Pek güzelsiniz, pek uyumlu
Nice yaşamalar ertelenmiş uğrunuza
Olsun oh ne âlâ
Değmiş ayol şu konfora
Çok şıksınız, çok cici
Size lâyık insan dünyada yok gibi
Uzaydan insan mı ithal etsek ki

Sevgili ayakkabı, değerli pantolon
Pek muhterem gömlek
Size yakışmamış içinizdeki
O muhteşem duruşunuzu bozmuş gereksiz biri
Çok rüküşsünüz yani
Aman Tanrı'm kol düğmeleri
Işıl ışıl, şıkır şıkır
Bari siz kaplayın bütün görüş alanını
Görünmesin içinizdeki zombi
Hatta hiç olmasın içinizdeki

Sevgili telefon, değerli tablet
Merhabalar efendim
Çok muhtacız size
Bi'gün hep beraber gelin bize
Bi'şeyler tüketelim birlikte
İlkel babalardan, çağ dışı annelerden
O moruklardan, o mağara adamlarından sıkıldık valla
Of şu zaman da geçmek bilmiyor y
Oynayalım biraz daha

Sevgili maskeler, değerli örtüler, pek muhterem perdeler
Ve bütün makyajlık malzemeler
Canlarım benim, ne de şekersiniz
Yerim sizi
Saklayın bizi
Sizsiz ben kendime gelemiyorum
Ben kimim onu da bilemiyorum
Kendimle baş başa kalamıyorum
Verin benim markalı yüzümü
Bugün bi'şeye benzetin beni
Boyayın beni, cilalayın beni
Köpürtün beni, göstereyim benliğimi
Yoksa canım sıkılıyo,
Öfkelerim patlıyo, depresyona giriyom
Neyse şimdilik adiyos..

Alo Can!.. Açsana Can!.. Öf Can!..
Alo kendimle mi görüşüyorum.

KONFORMİZM KARALAMASI

Ait
olanların
sahip olanları
yönettiği bir çağda
konformizm
karalaması

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1. ÜNİTE

PARAGRAFTA ANLATIM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- ANLATIM TÜRLERİ
- DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ ÖSYM sınavlarında hemen her yıl hem birinci hem ikinci basamak sınavında anlatım türleri (biçimleri) ve düşünceyi geliştirme yolları konusuyla ilgili 1-2 soru sorulmaktadır. Bu alandaki soruları iyi çözmek istiyorsanız konuyu en iyi şekilde kavramanız gerekir. Karşınıza çıkan farklı kavramları not almanız ise hızınızı artırır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

SARMAL STRATEJİLERİ

Bir düşünce ya da sanat yazısında ele alınan konunun sergileniş biçimine **anlatım** denir. Anlatım tekniği ise yazarın düşüncelerini ortaya koyma biçimidir. Yazarın **amacıyla anlatım tekniği** arasında ilgi vardır.

- **Açıklayıcı Anlatım:** Yazıda okuyucuyu bilgilendirme, ona bir şeyler öğretme amacıyla yazılmış yazılarda kullanılan tekniktir.
- **Tartışmacı Anlatım:** Okuyucunun bir konu üzerindeki yerleşmiş duygu, düşünce ve kanılarını değiştirmek için yazılmış yazılarda kullanılan tekniktir.
- **Öyküleyici Anlatım:** Okuyucuya bir olayı anlatma, onu olayın içinde yaşatma amacıyla yazılmış yazılarda genelde bu teknik kullanılır. Bu teknikte olaylar **bir hareket (devinim)** hâlinde verilir.
- **Betimleyici Anlatım:** Kelimeler ile resim yapma sanatıdır. Yazarın gördüklerinin okuyucunun gözünde canlanacak biçimde anlatılmasına dayanır. Bu teknikte **gözlem gücüyle seçilmiş ayrıntılara ve niteleyici sözcüklere çokça yer verilir.**
- **Tanımlama;** bir nesnenin, varlığın, kavramın ne olduğunu tarif eden cümlelerden oluşur. "…nedir, …neye denir?" sorularının cevabıdır.
- **Örnekleme**, açıklama yapılırken örneklere yer vermektir.
- **Karşılaştırma**, iki nesne veya varlığın kıyaslanmasıdır.
- **Benzetme**, aralarında anlam ilgisi olan iki unsurdan zayıf olanın, güçlüye yakıştırılmasıdır. "Gibi, misali, sanki, benzer" gibi kelimelere yer verilir. Bu kelimeler söylenmese bile bu anlam ilişkisi kurulur.
- **Alıntı yapma**, metinde başka birine ait olan bir yargı, cümle kullanmaktır.
- **Tanık gösterme**, düşüncelerini kanıtlamak için yazarın anlattığı konuda uzman olan birinin yazarın düşüncesine benzer bir yargısını alıntı yaparak kullanmasıdır. Her tanık bir alıntıyla yapılır ama her alıntı "tanık" değildir.

Dikkat bu soru renkli çözüm tekniği ile çözülmüştür.
Çözümler ve renklendirilen ifadeler stratejidir. Bu kısım alanında ilktir.

ÖSYM SORDU — **2023 / MSÜ 15.SORU**

Prag'a akşamın altısında geldim. Hemen eşyalarımı emanetçiye götürdüm. Bir otel aramak için iki saatim vardı daha. Kollarım yükten kurtulduğu için tuhaf bir özgürlük duygusuyla hafifledim. Gardan çıkıp bahçeler boyunca yürüdüm. Birdenbire bu saatte kalabalıkla kaynayan caddenin ortasına çıktım. Çevremde o güne kadar yaşamış ama yaşamlarından bana hiçbir şey ulaşmamış bir milyon insanın içinde buldum kendimi. Bir anda afalladım, nerede bulunduğumuz bilemez oldum.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Gerekçelendirme

B) Öneri

C) Karşılaştırma

D) Koşul

E) Tahmin

AKILLI ÇÖZÜM

A şıkkında istenen, bir yargının hangi gerekçeyle yapıldığının bildirildiği cümledir ve "Tuhaf bir özgürlük duygusuyla hafiflemesinin gerekçesi olarak kollarının yükten kurtulması gösterilmiştir."

B şıkkında bir sorunu çözmek için öne sürülen görüş ya da teklif anlamı içeren öneri cümlesi istenmiştir.

C şıkkında iki varlık ya da durumun karşılaştırılması istenmiştir.

D şıkkında bir yargının gerçekleşmesinin başka bir yargının gerçekleşmesine bağlandığı koşul cümlesi istenmiştir.

E şıkkında bir veriye dayanarak sonucu kestirmeye yönelik tahmin cümlesi istenmiştir.

Cevap A

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1. Kendi içinde beş ana kola ayrılan güzel sanatların en yaygını ve en etkilisi olan edebiyatın malzemesi dildir. Edebiyat; mimari, heykel, resim ve musiki gibi sanatlara göre daha kuşatıcı bir sanattır. Edebiyat; "yazar" veya "şair" olarak isimlendirdiğimiz sanatkârın fiziki ve fizikötesi âlem karşısında hissettiği hasret ve hayranlık duygusu ile yaratılışından getirdiği güzellik duygusu çevresinde yeni güzellikler var etme arzusunu, dil malzemesiyle somutlaştırdığı bir güzel sanat eseri ve suni bir güzellik objesidir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

A) Açıklama - Tanımlama
B) Açıklama - Tanık gösterme
C) Açıklama - Örnek gösterme
D) Açıklama - Tartışma
E) Tartışma - Tanımlama

2. Eylül… Evet, hemen hüzün geldi aklınıza değil mi? Böyle bir genel kabul var ve hepimize sinmiş bu duygu. Eylül denmeyiversin bir kere; ayrılıklar, acılar, hasretler ve ölüm duygusu saldırır yüreğimize. Oysa bu bize ezberletilmiş bir durumdur. Bakış açımızı değiştiriversek "eylül" bize çok başka şeyler ilham edecektir. Olgunluktur eylül mesela. Farklı farklı renklerin yok olup bir renkte buluşmasıdır yani birliktir; sessizlik ve dirliktir. Sahte elbiselerden soyunup gerçeğin elbisesini giymektir. Asla dönüş ve sılaya varıştır eylül. Kim bilir daha ne güzellikler çağrıştıracaktır eylül, gözlüğünü değiştiren gözlere.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım yollarından hangileri ağır basmaktadır?

A) Tartışmacı anlatım - Öznel anlatım
B) Açıklayıcı anlatım - Öznel anlatım
C) Öyküleyici anlatım - Sanatsal anlatım
D) Betimleyici anlatım - Sanatsal anlatım
E) Fantastik anlatım - Mecazlı anlatım

3. Voyvoda yolunu diklemesine kesip ta küçük kule kapısına kadar giden o upuzun taş merdiveni tırmanmaya başlayan Eflatun, çağrının bu yol üzerinde bir yerden geldiğinden emin gibiydi. İç dünyası ve kalbi rahattı, mutluydu. Ama kendisine seslenenler; başlarında kırmızı Tunus fesleri, hem aşk hem de fiyaka olsun diye göğüslerine dövdükleri kadın isimleri, sine perçemleri ve kuşaklarında kulaklı yatağanları ile bu yolda nedense bir aşağı bir yukarı, avare avare yürürken birbirlerine ağalık taslayan, kavga gürültü çıkarmaya âdeta yeminli şu bıçkınlar ve kopuklar olamazdı.

Bu parçanın anlatımında,

I. Öyküleme
II. Betimleme
III. Örnek verme
IV. Tanımlama
V. Tanrısal anlatıcı

yöntemlerinden hangileri <u>yer almamıştır</u>?

A) I ve V B) II ve V C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

4. İnsan ruhunun kıraç düzlüklerini, başı bulutlu dağlarını, korkutucu uçurumlarını, fırtınalı vadilerini, güneşli denizlerini, karanlık göllerini, verimli ovalarını gösteren bir harita çizilebilir mi? İnsan ruhu mükemmel değil. Hiçbirimizin ruhu salt iyilikten, salt güzellikten, salt yücelikten oluşmuyor; hiç kimse masum değil, hiçbir zaman da değildi. Bakmayın geçmişteki yaşamların daha anlamlı olduğunu söyleyenlere, biz her zaman böyleydik: Şeytan ve melek, cellat ve kurban, kurnaz ve saf, yaratıcı ve yıkıcı, cesur ve korkak…

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Tartışmacı anlatıma başvurulmuştur.
B) Mecaz anlamlı kullanımlar vardır.
C) Karşıtlıklardan yararlanılmıştır.
D) Tanımlamalara yer verilmiştir.
E) Sayıp dökmeler yer almıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kız gülüyordu. Gözleri, hareli yeşildi. Sırtında beyaz, ketenden elbise; ayağında sandaletler vardı. O saat anladım. Kıpkırmızı olmuşumdur mutlaka. Başımdan aşağı kaynar sular döküldü. Bal gibi İstanbul kızıydı bu. Bu vapur, adaya gider miymiş! Gözlerim açılmıştı. Ötede bir grup genç kadın bize bakıyor, gülüyorlardı. Hacıağa gibi maytaba alınmıştım. İstanbul, birden gözümden silinmiş; çirkinleşmişti. Kız, bütün sevimliliğini kaybetmişti. Hiç konuşmadım. Konuşamadım daha doğrusu. Yüzüne baktım sadece.

5. **Bu parçanın anlatımına yönelik aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Okuyucuyu olay içinde yaşatma amacıyla yazılmıştır.

B) İzlenim kazandırma amacıyla yazılmış bölümler vardır.

C) Öyküleme ve betimleme anlatım biçimlerine başvurulmuştur.

D) Açıklayıcı anlatımın ağır bastığı bir metindir.

E) Kahraman anlatıcı figüründen yararlanılmıştır.

6. **Bu parçanın anlatımında,**

I. Deyimden yararlanma

II. Olayları oluş sırasına göre anlatma

III. Bütün duyularla ilgili ayrıntılara yer verme

IV. Gözlem gücüne yaslanma

V. Düşünceyi somutlaştıran örneklere başvurma

özelliklerinden hangileri <u>yoktur</u>?

A) I ve III B) II ve IV C) II ve V

D) III ve IV E) III ve V

7, 8 - 9. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Düşünmenin aracı olan dil; çıkarımlar yapmaya yardımcı olması, kavramlar ve önermeler arasında ilişki kurabilmeyi sağlaması yönünden eşsiz bir yere sahiptir. Bunların yapılabilmesi ise derin ve yaratıcı düşünceler üretilmesi, bilhassa da kullanıcıların soyut kavramları özümsemesiyle gerçekleşecektir. W.Von Humboldt, "Düşünceyi yaratan ve ileri götüren dildir ve dilin engellendiği yerde düşünce de engellenmiş olur. Ancak dilini oluşturan, yücelten bir millet, gerçek bir düşünce etkinliği gösterebilir." der. Bu sebeplerdir ki dili ilkel kalmış bir millet, kültür yaşamında ilerleme gösteremez. Doğan Aksan, "Bu benim dilim, bir denizdir; derinliğiyle, gözün erişemeyeceği genişliğiyle, sınırsız gücü ve güzellikleriyle bir denizdir." diyerek ana dilimizin bu aşamalardan geçtiğini vurgular.

7. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır bakmaktadır?**

A) Betimleme B) Tartışma

C) Açıklama D) Öyküleme

E) Fantastik anlatım

8. **Bu parçanın değerlendirilmesine ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Ciddi ve ağırbaşlı bir anlatım sergilenmiştir.

B) Okura kanaat kazandırma amacı vardır.

C) Birtakım saptamalarda bulunulmuştur.

D) Gerekçeli ve koşullu yargılara yer verilmiştir.

E) Anlatım bir olay örgüsüne dayanmaktadır.

9. **Yazar, bu parçada ileri sürdüğü düşünceleri kanıtlamak için özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?**

A) Karşılaştırmaya B) Tanımlamaya

C) Örneklemeye D) Tanık göstermeye

E) Sayısal verilere

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

10. Oğuz'un askerleri, beyleri, bütün halkı
Düşmanda ne bulursa toplayıp hep aldı
Atlar ile öküzler, katırlar az gelmişti
Yığılmış yükler ise ta dağları geçmişti
Oğuz'un bir eri vardı; akıllı, tecrübeli
Barmaglıg Cosun Bilig yatkındı işe eli
Bir kağnı arabası yapıp koydu içine
Oğuz'un bu ustası devam etti işine

Bu parçanın anlatımı için,

I. Terimlere dayalı anlatım
II. Olay örgüsüne dayalı anlatım
III. Öyküleyici anlatım
IV. Tartışmacı anlatım
V. Niteleyici unsurlara yer veren anlatım

sayılan niteliklerinden hangilerinin varlığından <u>söz edilemez</u>?

A) I ve II B) I ve IV C) I ve V
D) II ve IV E) III ve IV

11. Bir şiirde söz arasında herkesçe bilinen bir olayı, kişiyi anımsatacak sözler söylemeye telmih denir. Telmih sanatı, şairin çağrışım gücünü gösterir ve okuyucunun şiirden zengin tatlar almasını sağlar. Faruk Nafiz Çamlıbel, "Leyla gelin oldu, Mecnun mezarda/Bir yanık yolcu yok şimdi dağlarda." dizeleriyle hem kendi çağrışım alanında *Leyla ve Mecnun* hikâyesinin bulunduğunu hissettiriyor hem de okuyucusunu etkileyen bir hatırlatma ve çağrışım unsuruna yer veriyor. *Çoban Çeşmesi* adlı bu şiirin etki gücü biraz da sık sık başvurduğu bu teknikten kaynaklanıyor.

Bu parçanın anlatımında,

I. Tanımlama
II. Açıklama
III. Örnekleme
IV. Tanık gösterme
V. Tartışma

yöntemlerinden hangilerine yer verilmiştir?

A) I, II ve III B) II ve IV C) III ve IV
D) III, IV ve V E) IV ve V

12. Mevlüt, yirmi beş yıl önce ortaokul öğrencisiyken babasıyla boza sattığı günleri hatırladı. Hasır sepetin içindeki emaye kaba çocukların istediklerinden daha fazla, iki bardak değil neredeyse tam bir kilo boza boşalttı ve bir melekle temas etmiş gibi iyi hissetti kendini. Son yıllarda bazen Mevlüt'ün kafası, hayalleri dinî konularla meşgul oluyordu. Bu noktada hikâyemizin tam anlaşılması için, önce bozanın ne olduğunu bilmeyen dünya okurlarına ve onu önümüzdeki yirmi otuz yılda ne yazık ki unutacağını tahmin ettiğim gelecek kuşak Türk okurlarına, bu içeceğin darının mayalanmasıyla yapılan, ağır kıvamlı, hoş kokulu, koyu sarımsı, hafifçe alkollü geleneksel bir Asya içeceği olduğunu hemen söyleyeyim ki zaten tuhaf olaylarla dolu hikâyemiz büsbütün tuhaf sanılmasın.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Sanatsal metinlere özgü anlatıma başvurulmuştur.
B) Olayın akışı kesilerek öğretici metinlere özgü anlatıma yer verilmiştir.
C) Parça, tümüyle bilgi verme amacına uygun bir anlatımla oluşturulmuştur.
D) Hem tanrısal anlatıcı hem de kahraman anlatıcı figürü yer almıştır.
E) Gelecekten söz eden anlatıma da yer verilmiştir.

✓ DİKKAT

Çözdüğünüz paragraflar; dil, anlatım ve içerik açısından çeşitlilik arz eden seçkin metinlerdir. Bu açıdan bakılacak olursa paragrafların dil, anlatım ve içerik açısından gelişimimize katkı sağlayacağını unutmamalıyız. Onları sadece cevabı bulmak şeklinde sonuç odaklı okumamalıyız. Çünkü güncel Türkçeye yani yaşayan dile hâkim olmak, onu doğru ve etkili kullanmak, cevapları bulmaktan daha değerlidir. Cevabı bulmak amaç değildir, doğal bir sonuçtur. Okuma eksikliğinden kaynaklanan kelime dağarcığı yetersizliğini gidermek; okuma, anlama, yorumlama ve anlatma gücünü geliştirmek biraz da paragrafları bu gözle okumaya bağlıdır. Kısacası severek okuyalım, yoğunlaşma sorunumuz da hız sorunumuz da zaman içinde gidecektir. Severek okuyalım çünkü okumak, sevilmeye hatta tutkuya dönüşmeye değer bir uğraştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1. Yaşar Kemal, *Deniz Küstü*'de İstanbul'un tükenişini anlatıyor. Enine boyuna, geniş bir coğrafyada bu tükenişi anlatırken insanların dramlarını da dile getiriyor. *Deniz Küstü* Yaşar Kemal'in ilk İstanbul romanı. Ama içinde İstanbullu olmayan bir İstanbul romanı yazıyor Yaşar Kemal. Romanın iki kahramanından biri olan "Balıkçı Selim", Kafkasya göçmeni bir Çerkez; öbürü ise Karadenizli bir delikanlı olan Rizeli Zeynel. Büyük zengin Veziroğlu da Zeynel'in çocukluk arkadaşı Dursun Kemal de Anadolu'dan gelmiş kişilerdir. Dolayısıyla Yaşar Kemal; İstanbul'un sadece bu kişilerin bulunabileceği yerleri yani Yeni Cami yöresi, Eminönü, Köprü, Unkapanı, Kumkapı, Menekşe, Çiçek Pazarı gibi yerleri anlatıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tartışmacı

B) Kanıtlayıcı

C) Açıklayıcı

D) Öyküleyici

E) Betimleyici

2. İnsanları başarıya götüren önemli bir etkendir, yarışma duygusu. Başkasından üstün olmak ya da onun gerisinde kalmamak, çok önemli bir motivasyon kaynağıdır. "Düşman yoksa da onu inşa etmek gereklidir." diye yazmıştı Umberto Eco. Gerçekten de rakibin veya düşmanın varlığı, sahip olunan değerlerin gözden geçirilmesine ve onların iyileştirilmesine kaynaklık eder.

Bu parçada dile getirilen düşünceyi inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Karşılaştırmaya B) Örnek vermeye

C) Tanık göstermeye D) Benzetme

E) Yinelemelere

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Minik dalgacıklar üzerinde güneşin altın gibi ışıldadığı pırıl pırıl bir sabahtı. Sahilden bir mil uzaklıkta, denizi kucaklarcasına ilerleyen bir balıkçı teknesi, martılara kahvaltı zamanının geldiğini haber veriyordu. Binlerce martı, bir lokma yiyecek için mücadeleye girişmişti bile. İşte zor bir gün daha başlıyordu. Sahilin ve teknenin çok ötesinde bir martı, Jonathan Livingston, tek başına uçuş çalışmaları yapıyordu. 100 fite yükseldiğinde perdeli ayaklarını kaydırıyor ve ona acı veren bir kavis oluşturabilmek için kanatlarını iyice geriyordu.

3. **Bu parçayla ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Gözlem gücünden yararlanılmıştır.

B) Betimlemelere yer verilmiştir.

C) Öyküleyici anlatıma başvurulmuştur.

D) Günün belli bir zaman kesitinde yaşananlar anlatılmıştır.

E) Yazarın amacı bilgi vermektir.

4. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?**

A) Teşhise (kişileştirme) ve teşbihe (benzetmeye) yer verme

B) Mecaz anlamlı sözcüklerden yararlanma

C) Niteleyici sözcük kullanma

D) Yer, zaman, kişi ve olay ögelerine dayanma

E) Kurmacadan uzak, gerçeğe bağlı anlatıma başvurma

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. Türkiye dışında yaşayan Türklerin, edebiyat alanında yetiştirdiği çok önemli sanatçılar bulunmaktadır. Hatta bunlar, dünya çapında yankı uyandırmış isimlerdir. Kırgız Türklerinin yetiştirdiği büyük romancı Cengiz Aytmatov, dünya romancıları arasında en çok okunanlar arasında yerini almıştır. Yine Kırımlı Cengiz Dağcı'nın romanları da birçok dile çevrilmiş ve Kırımlıların sürgünlerle parçalanan yaşamlarını dünyaya duyurmuştur. 20. yüzyılın Fuzuli'si olarak ün yapan Şehriyar Azerilerin; Ata Terzibaşı Irak Türkmenlerinin ve Özker Yaşın Kıbrıs Türklerinin sesi olmuş sanatçılardır.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Açıklayıcı anlatım biçimi kullanılmıştır.

B) Örneklemeye başvurulmuştur.

C) Tanık göstermelerle kanıtlayıcı bir anlatım oluşturulmuştur.

D) Dilin göndergesel işlevinden yararlanılmıştır.

E) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.

6. Her yerde her türlü ortamda, günün her saati çalışabilirim. Pastanede, kahvehanede, evde, ders arası sınıfta, trende, uçakta, dolmuşta, yer altı treninde veya uzun yol otobüsünde yazabilirim. İstanbul Gezi Pastanesi ana çalışma mekânım. Yazımı; yolda, sokakta, yürürken, dolaşırken, birileriyle konuşurken, onları can kulağıyla dinlerken aşamalar hâlinde kurarım. Ele alacağım konuyla ilgili kafamda biriktirdiklerimle ilgili hiçbir ayrıntıyı unutmam. Zira hafızam normal bir insanın on katı kadar güçlüdür. Böyle olunca sırtımda bir kuduz köpek olsa ve beni parçalamaya çalışsa bile yazmaya ve yaratmaya devam edebilirim. Yeter ki yazdıklarımın güzel bir dünyanın kurulması için gerekli olduğuna inanayım.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Sayıp dökmeler

B) Örnekler

C) Abartmalı anlatım

D) Nesnel kanıtlar

E) Neden-sonuç ve koşul-sonuç yargıları

7 - 8. soruları aşağıda parçaya göre cevaplayınız.

Hava ve su, yaşamamız için ne ise aile hayatı da cemiyetimiz için odur. Çeşitli milletlerde farklı karakterlerde aile tipleri vardır. Bazı milletlerde kadın tamamıyla arka plana atılmıştır. Bazılarında da her şey tamamen kadının emrindedir. Türk ailesi ise tamamıyla eşitlik ve hürriyet prensibi üzerine kurulmuştur. Eski Türklerin aile yapısında kadın, kocası ile aynı haklara sahiptir. Yunan tarihçi Priskos'a göre, Attila'nın yanına giden Doğu Roma elçileri Attila'nın huzuruna çıkmadan önce Hun imparatorunun karısı Arıkan tarafından kabul edilmiş ve ziyaretlerde ağırlanmıştır. Bu durum, bize imparatoriçenin Attila kadar siyasi nüfuza sahip olduğunu göstermektedir.

7. **Bu parçanın yazılış amacı ve anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?**

A) Bilgi vermek - Açıklama

B) Kanıları değiştirmek - Tartışma

C) Düş gücünü geliştirmek - Fantastik anlatım

D) Olay içinde yaşatmak - Öyküleme

E) İzlenim kazandırmak - Betimleme

8. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Benzetme

B) Karşılaştırma

C) Çıkarımda bulunma

D) Tanık görüşüne başvurma

E) Abartma

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9 - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

15 Mart'ı 16 Mart'a bağlayan gece, yıl 1920… Sabah 05.00... Şehzadebaşı'ndaki karakolda 10. Kafkas Tümeni'ne bağlı 64 asker uyuyor. Otomobillerle gelen İngilizler, hazırlıksız nöbetçiyi geçerek uyuyan askerlere ateş açıyor. Zileli Abdullah Çavuş, Reşadiyeli Mehmet Onbaşı, Şehirkışlalı Ömer, Balıkesirli Nasuh şehit... Çok sayıda yaralı… Osmanlı İmparatorluğu'nun 467 yıllık başkenti İstanbul, artık resmen işgâl altında. İngiliz askerleri Osmanlı Mebusan Meclisini de kuşatıyor. Kuvayimilliye'yi destekleyen Felah-ı Vatan Grubu içeride toplantıdayken Rauf Orbay'ı, Kara Vasıf (Karakol) Bey'i zorla tutukluyor İngiliz askerleri.

9. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Nesnel betimleme
B) Tartışmacı anlatım
C) Açıklayıcı öyküleme
D) Sanatsal öyküleme
E) Kurmaca anlatım

10. Bu parçanın anlatımında aşağıdaki üslup özelliklerinden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Duruluk
B) Yalınlık
C) Özlülük
D) İmgesellik
E) Açıklık

11. Benim okumaya değer bulduğum eserin olmazsa olmazı şudur: Kafa şişirmemek. Peki hangi anlatım kafamı şişirir derseniz onu da söyleyeyim: Anlamdaş sözlerle dolu bir anlatım. Örneğin "artık" ve "bundan sonra" sözlerini bir arada görsem çok kızarım. Yahut "ikide bir", "sık sık"; "olsa olsa", "en fazla"; "en sonunda", "nihayet"; "hiç olmazsa", "bari" gibi sözleri aynı cümlede gördüm mü okumayı bırakırım. O, artık ne anlatırsa anlatsın benim için ortada okunmaz bir eser vardır.

Bu parçadaki gibi konuşan kişiye göre bir eserin okunmaya değer olması onun hangi niteliğine bağlıdır?

A) Yalınlık
B) Duruluk
C) Yoğunluk
D) Akıcılık
E) Özgünlük

12. Yaşamaz ölümü göze almayan
Zafer, göz yummadan koşana gider
Bayrağına kanının alı çalmayan
Gözyaşı boşana boşana gider

Bu yolda herkes bir ey delikanlı
Diriler şerefli, ölüler şanlı
Yurt için dövüşen başı dumanlı
Her zaman bu şandan o şana gider

Bu dizelerin anlatımıyla aşağıdakilerden hangisi arasında ilişki <u>kurulamaz</u>?

A) Hamasi anlatım
B) Epik söyleyiş
C) Coşkulu üslup
D) Emredici anlatım
E) Seslenme

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Test 3

PARAGRAFTA ANLATIM

1. Aydınlık bir günün kararan ufuklarına bakıyorum. Ufukların saçları şimdi som turuncu, koyu lacivert denizin sularında yıkanıyor. Gün boyunca kirlenen saçlarını temizliyor ufuklar. Şehir, kendini dingin bir uykuya bırakıyor, benimse içimde fırtınalar kopuyor. Yaşadıklarım diyorum, yaşadıklarım neyin bedeli? Beynimde sanki kocaman, paslı bir çivi saplı; zonklayıp duruyor kafam. Şimdi şu çok sevdiğim gün batımlarında böyle özleyişsiz, böyle öfkeli, böyle umarsız mı olmalıydım? Bütün sorularım böyle cevapsız mı kalmalıydı?

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Söz sanatlarına yaslanma

B) Somutlayıcı anlatımlara yer verme

C) Yinelemelere başvurma

D) Karşıtlıklardan yararlanma

E) Tümüyle yalın bir anlatıma yönelme

2. Ankara, Türkiye Cumhuriyeti'nin başkentidir. Sakarya Irmağı'na karışan Engürü Suyu'nu oluşturan üç akarsuyun (Bent Deresi, İncesu ve Çubuk Suyu) birleştiği bir küçük ovanın doğu ucundaki bir tepenin batı ve güney kenarlarında kurulmuştur. Kent, son yıllarda büyüyerek ovaya doğru inmiş ve karşı yamaçlara doğru yayılmıştır. Yükseklik, Ankara Kalesi'nin bulunduğu tepede 978 metre iken düzlük 835 metreye kadar inmektedir. Kentin İstanbul'a uzaklığı demir yolu ile 578, kara yolu ile 438 km'dir.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

A) Nesnel verilere yer verilmiştir.

B) Yalın bir anlatımla oluşturulmuştur.

C) Kurmacaya başvurulmuştur.

D) Dil, göndergesel işlevinde kullanılmıştır.

E) Bilimsel ve öğretici yanlar ağır basmaktadır.

3. Şair ruhlu, ince düşünceli bir insandı babam. İnce fikirli olduğundan erken yıpranmıştı. İçindeki duygu ve düşünce girdaplarında nefesi kesilene kadar boğuşmuş, yorgun düşmüştü. Savrukluğu, tembelliği, düşüncesizliği affetmezdi. Vefalıydı. Dostlarının sayısı çok değildi ama dostları çok özeldi. Dostlarıyla konuşmadan anlaşabilir ve dostları tarafından dilsiz, konuşmasız anlaşılabilirdi. Sinirli görüntüsünün altında sıcak ve sevecen bir yürek vardı. İnsan olmayı, erdemli olmayı zengin olmaya tercih eden bu insana herkes saygı duyuyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Ruhsal portre

B) Fiziksel betimleme

C) Tartışmacı anlatım

D) Bilgiyi kavratma amacı

E) Öyküleyici anlatım

4. Onun şiirlerinde, sözcükler veya sözler, kendi anlamının dışında bir anlam taşır. Bir benzetme, bir metafor, bir simge şiiridir onun yazdıkları. Süse ve boyaya boğduğu için de okuyucu asıl güzelliği göremez. Ölçüyü kaçırdığı için de anlaşılması oldukça zorlaşır. Ben, böyle yaldızlı sözlerle yüklü şiirlerden hoşlanmıyorum.

Bu parçada eleştirilen şiirlerde eksik görülen anlatım özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Duruluk

B) Yalınlık

C) Özlülük

D) Bağdaşlık

E) Tutarlılık

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. Koyunlar, tuzu yalayıp yuttu. Kınalı koyun düştü öne. Koyunlar dizildi onun ardına sıra sıra. Ceyhan Irmağı'na daldılar hep beraber. Çoban, çaldı kavalını. Yalvardı koyunlara. İçmeden geçin karşıya, dedi kavalın diliyle. Uydu bütün koyunlar, bu çağrıya. Vefalıydılar. Kınalı geçti geçecek derken korkulan oldu: Mor koyun eğildi, içti suyu. Sevdalar yarım kaldı. "Taş olun!" dedi çoban. İlençlendi: "Taş olun!" Taş oldu bütün koyunlar. Sıra sıra dizilmiş suya doğru yürüyen koyunların hepsi taş oldu. "Koyuntaş" dediler buraya bu yüzden. Aklı karalı, kınalı morlu koyun biçimli taşların hikâyesi budur işte.

Bu parçaya hâkim olan anlatım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Açıklayıcı
B) Tartışmacı
C) Gerçeğin benzerini kurgulayan öyküleme
D) Fantastik
E) Betimleyici

6. Sıcak bir günün ikindisi… Pamuk tarlaları bembeyaz uzayıp gidiyor. Gökyüzü bulutsuz, su renginde. Irmak çağıldayarak akıyor. Söğütlerde kuşlar cıvıldaşıyor. Yorgun ve mutlu yüzler, gittikçe esmerleşiyor. Ter kokusu, toprak kokusu ve akşam yenecek yemeğin kokusu dolduruyor tarlayı. Bir ırgat, meşhur bir türküye başlıyor. Birazdan dillerden düşmeyen arabesk şarkılara geçilecek. Sonra istekler başlayacak.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Farklı duyulara ilişkin ayrıntılar
B) Öyküleme ve betimleme
C) Öznel anlatım
D) Kahraman anlatıcı figürü
E) Varlıkları ayırt edici nitelikleriyle verme

7. Lisanda sayılır öz
Herkesin bildiği söz
Manası anlaşılan
Lügate atmadan göz

Açık sözle kalmalı
Fikre ışık salmalı
Müteradif sözlerden
Türkçesini almalı

Bu dörtlükler aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisine örnek oluşturur?

A) Emredici anlatım
B) Lirik anlatım
C) Coşku ve heyecanı dile getiren anlatım
D) Didaktik anlatım
E) Öyküleyici anlatım

8. I. Anlatılmak isteneni kolayca ve şüpheye yer bırakmayacak şekilde anlatan, farklı anlamlara kapı açmayan bir dili tercih etmeliyiz.
II. Gereksiz süse, özentiye, cilaya, boyaya başvuran anlatıcının kendine güvenmediğine inanırım; hele anlamı herkesçe bilinmeyen kelimeler, tamlamalar kullanıyorsa onun yazdıklarının içi boştur.
III. Okuyucunun kulağını tırmalamayan, ses ve söyleyiş uyumu bulunan sözlerle oluşturulan bir anlatım okuyucuya ve dinleyiciye elbette keyif verir.
IV. Eğer bazı sözcükleri veya sözleri atmanıza rağmen anlatılan düşüncelerde bir eksilme olmuyorsa okuyucuyu boş yere yoran bir anlatım vardır.

Numaralanmış cümlelerde aşağıdaki üslup özelliklerinden hangisine yönelik bir yargı <u>yoktur</u>?

A) Açıklık B) Duruluk C) Yalınlık
D) Akıcılık E) Özgünlük

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9 - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Fiyaka olsun diye sürmüş takıştırmış, allı morlu, dallı güllü, telli pullu, halhallı gelgelli kalabalığın içinde elbette rahmetli Gülâbi'nin biraderleri olan Âmin ile Meymenet de vardı. Kardeşleri vefat eden bu efendiler elbette ki neşeli değildiler. Ama onların üzgün oldukları da pek söylenemezdi. Daha ziyade her ikisinin de tepesi atmıştı. Çünkü Gülâbi, kendilerinden habersiz, âdeta sinsice sipariş verip yaptırdığı bu mezar taşına iki yüz altın gibi yüksek bir meblağ ödemiş yani bu parayı heba etmişti. Oysa iki yüz altına neler alınmazdı ki! Mesela bahçedeki helaya cümle âlem görsün de nam olsun diye necefli bir ibrik alınsa fena mı olurdu?

9. İhsan Oktay Anar'ın *Suskunlar* adlı romanından alınan bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Betimleme
B) Öyküleme
C) Tekrar grubu
D) İlahi (tanrısal) bakış açısı
E) Abartma

10. Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sayıp dökmelerden yararlanılmıştır.
B) Deyimle anlatıma canlılık kazandırılmıştır.
C) Gözlem gücüyle seçilen ayrıntılar yer almıştır.
D) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
E) Olay eksenli, kurmaca bir metin olup anlattığı dönemin zihniyetine yer vermiştir.

11. Aşağıdaki metinlerin hangisi, ayraç içinde verilen anlatım özelliğine örnek gösterilemez?

A) Büyük şehirlerin gürültülü ve koşuşturmalı yaşamı yazarların yazma yeteneğini köreltir. Yazarın yazma yeteneği, tabiatın dinginliğinde ve yazarın kendi benliğiyle baş başa olduğu ortamlarda harekete geçer. (öznel anlatım)

B) Orhan Kemal'in *Evlerden Biri* adlı romanında DDY'den emekli Sadi Bey, İstanbul'un Cibali semtinde iki katlı evinde eşi, kızı Ayşe, küçük yaşta çalışmaya başlayan İskender ve hukukta okuyan Erdal adlı oğulları ile yaşamaktadır. (nesnel anlatım)

C) Samiha Ayverdi, *İbrahim Efendi Konağı*'nın takdim yazısında "Bu kitap ne bir hikâyedir ne bir masal. Bu kitap yaşanmış bir hayat tablosudur." der. Bununla birlikte bu eser, ustaca kaleme alınmış ve yer yer yaşam öyküsel nitelikler taşıyan bir romandır bence. (doğrudan anlatım)

D) Attila İlhan yıllarca üzerinde çalıştığı *Kurtlar Sofrası* romanına yayıncı bulamadığını ve daha önce *Sokaktaki Adam* ile *Zenciler Birbirine Benzemez* romanlarını basan Dost Yayınları'nın maddi sebeplerle bu romanı basmaya cesaret edemediğini belirtir. (dolaylı anlatım)

E) Kardelen çiçeği, Kuzey ve Doğu Anadolu'da yetişen ve ilkbaharda beyaz renkli, sarkık, çan biçiminde çiçekler açan, soğanlı bir bitki türüdür. Karlı günlerde çiçek verdiği için "yılın ilk çiçeği" denen kardelen, ilk botanikçiler tarafından soğanlı menekşe olarak tanımlanır. (kurmaca anlatım)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

12. I. Ölümle ilgili törenleri anlatan bazı romanlar da okunmaz olunca ağıt yakma geleneği de ağıtçılık da yavaş yavaş ortadan kalkacak gibi görünüyor.

II. İnsanları tanıdım tanıyalı huzurum kaçtı, dedi bir küçük kurt. "Önüne gelen beni kötülüyor. Benim hiç mi iyi yanım yok? 'İçime bir kurt düştü.' diyerek, 'Ağacı kurt, insanı dert bitirir.' diyerek, 'Elmanın kurdu içinde olur.' diyerek hep kötülüğü somutlaştırıyorlar benimle." diye hayıflanıyordu.

III. Aferin oğlum Ahmet, sen böyle devam et! Sakın çok çalışıp yorulma. Uykundan sakın ödün verme. Gündüz iyi dinlen ki gece rahat uyuyasın. Aman sınıfta soru sorma, öğretmeni yorma. Baktın çalışma hevesi geliyor, hemen çalışmadığın zaman ne kadar rahat olduğunu hatırla.

IV. Düşmediği uçurum kalmayan adam
Birkaç gölge toplayarak kaçıyordu
Saat on'du on yoktu düşünde
Ağaçlar ağzına sığmıyordu

Numaralanmış metinlerle aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi arasında bir ilişki kurulamaz?

A) Gelecekten söz eden anlatım
B) Fantastik anlatım
C) İronik ve mizahi anlatım
D) İmgesel ve çağrışımsal anlatım
E) Kanıtlayıcı anlatım

✓ KAVRAM ÖĞREN

Hamasi anlatım: *Epik anlatım; kahramanlık, mertlik, savaş, şehitlik vb. konularını yiğitçe, mertçe dile getiren anlatım.*

Fantastik: *Düşsel, masalsı*

İronik: *Alaycı, iğneleyici, mizahi anlatımdır. Genelde söylenenin tam tersi kastedilerek "tariz"yoluyla yapılır.*

İmge: *Düş, hayal; şiirde mecazlı, metafora dayanan, istiareli ve benzetmeli anlatımlarda oluşan çağrışım, izlenim.*

✓ MUTLAKA ÖĞREN

Her anlatım tekniğinin bir amacı vardır.

a) Açıklama : Bilgi verme

b) Tartışma : Kanı değiştirme ve bir düşünceyi çürütme

c) Öyküleme : Olay içinde yaşatma

d) Betimleme : İzlenim kazandırma

✓ SAKIN KARIŞTIRMA

Tanık göstermenin olabilmesi için bir alıntının yani söz aktarımının yapılması şarttır. Söz alıntısı yapılmaksızın kişi adlarının söylenmesi olsa olsa örnektir, tanık gösterme değildir.

✓ ÖRNEK

Şiir, her şeyden önce dilin musikisidir. Şiirin bu yanını ihmal edip anlamı öne çıkarmak, şiiri anlamamak demektir. İllaki anlamı vermek için çabalayan kişinin makale yazmasını öneririm, şiir değil. Haşim, "Şiir sözle musiki arasında, sözden daha ziyade musikiye yakın aracı bir lisandır." diyor bu konuda. (Tanık gösterme)

Bir anlamı doğrudan bildirmek, bir gerçeği değiştirip dönüştürmeden olduğu gibi yansıtmak şiire bir değer katmaz. Nitekim şiirimize damgasını vurmuş olan ölümsüz şairimiz Amet Haşim'in şiirlerinde şu doğrular, şu bilgiler, şu gerçekler anlatılıyor, diyen bir kişiye rastlayamazsınız. Ama onun "Merdiven" şiirini, "O Beldesi"ni değersiz bulana da rastlayamazsınız. (Örnek verme)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Test 4

PARAGRAFTA ANLATIM

1 - 2. soruları aşağıdaki dizelere göre cevaplayınız.

Çekil bu gölgeli yolda gezinme,
Bahar, bakışların yine pek sarhoş
Yanılıp gönlüme misafir inme
Kapısı kilitli, mabedi bomboş
Mabeddir orası, meyhane değil

1. Halide Nusret Zorlutuna'nın *Git Bahar* şiirinden alınan bu dizelerde aşağıdaki anlatım türlerinden hangisi ağır basmaktadır?

A) Lirik
B) Didaktik
C) Fantastik
D) Hamasi
E) Mizahi

2. I. Bahar mevsimi kişileştirilmiştir.
II. Emredici anlatımdan yararlanılmıştır.
III. "Gönül" kavramı, somutlaştırılarak anlatılmıştır.
IV. Baharın getirdiği değişimler, nesnel gerçekliğe bağlı kalınarak anlatılmıştır.
V. Mecaz anlamıyla kullanılan sözcükler vardır.

Bu dizelerin anlatımıyla ilgili numaralanmış değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

O gece balkonda oturmuş, radyo dinliyordum. İnsan, radyo dinlerken aslında kendini duyar. Ruhunu, içindeki gizlisini saklısını, ağrısını sızısını, mutluluğunu heyecanını, aşkını yalnızlığını… Benim yaptığım da buydu. Yaz erken çekilip evine gitmiş, güzün serinliği insanı gözden uzak tutmaya yetmişti. Hatırladığımız en eski an nedir, diye soruyordu radyodaki ses. Zaman zaman gecenin gizemini bilir gibi konuşan adamın bu sorusu içime çengel gibi takılıp bir şeyleri yırttı sanki. İnsan kırk yaşında dünyanın sonuna yaklaşmış gibi hissetmiyorsa da büyük yenilgiyi her an yaşayabileceği duygusunu bir yumru gibi göğsünün kıyıcığında saklı tutar. Bunca zaman neler yaşamış olursak olalım mutluluk geçici bir alev olmalıydı içimizde. Bana da öyle olmuştu. Kısacık alevlendiğim birkaç andan başka bir şey değildi hayatım. Peki o ilk an hangisiydi, hafızamın diplerinde kalıp eşelediğimde ortaya çıkan?

3. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kahraman anlatıcı
B) Kişileştirme (teşhis)
C) Yazarın olay örgüsünü kesip kanılarını belirtmesi
D) Benzetme yoluyla soyutun somutlaştırılması
E) Gerçekliği dönüştürmeksizin olduğu gibi yansıtma

4. Bu parçanın anlatımı için yapılan aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Öykülemeden yararlanılmıştır.
B) Sayıp dökmelere başvurulmuştur.
C) Bir tezin kanıtlanmasına çalışılmıştır.
D) Genelleme yapılmıştır.
E) Duygular ve izlenimler yansıtılmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. İleride çamurların içinde yatan Koca Öküz'ün baş ucunda iki kartal alçaktan uçuyor, dönüp dolaşıyordu. Yaşlı adam toparlanıyor gibi oldu. Sakalını sıvazladı ve kendi kendine konuşmaya başladı:

– Ne de olsa kötü ölüm bu. Çamurlara yuvarlanıp batmak, çıkmayı denedikçe batmak, çıkamamak… Düşmanlarına karşı kendini koruyamamak… En sonunda gözlerinin içine baka baka düşmanına kendini yedirmek… Hem de kime? Çakal gibi ciğeri beş para etmez, korkak bir düşmana! Tuh! Kırk yıldır ben de böyle battım ya! Başkalarının tarlalarında çalışmaktan ben de bıktım, Koca Öküz de. Hayvancağız benden akıllı, benden cesur çıktı, vazgeçti fukara dünyasından.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) İki farklı durum arasında ilişki kurma

B) Monoloğa yaslanma

C) Duyguları yansıtmayan gerçekçi bir anlatım

D) Günlük konuşma dilinin değerlerinden yararlanma

E) Gözleme ve olay örgüsüne başvurma

6. Rıdvan gitti, sallanan koltuğa oturdu. Biraz daha düşünebilmek için sayılı saniyeler satın aldığını düşündü. Önce öne eğilerek oturdu, sonra arkasına yaslandı. İki elini başının arkasına koydu. Zehra'ya baktı. Zehra, oturuşunu değiştirmemişti. Bir cevap bekliyordu. Daha fazla düşünemezdi. "Emin misin?" dedi, Zehra'nın gözlerinin içine bakıp cevap vererek.

"Battı balık, yan gider." dedi Zehra.

"Bir kadın var." dedi Rıdvan.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Olay örgüsü

B) Öyküleyici anlatım

C) İlahi (hâkim) bakış açısı

D) Söyleşmeci anlatım

E) Kurmacadan uzak, nesnel anlatım

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mardin'de çiftçilikle uğraşan orta gelirli Sancar ailesinin sekiz çocuğu, anne ve babalarının çocuklarını okutma isteğini ve çabalarını boşa çıkarmadı. İçlerinden birinin bilim yolculuğu, Nobel Kimya Ödülü'ne kadar ulaştı. Aziz Sancar, ilk ve ortaokulu-ilkokul 2 hariç- Savur'da tamamladı. Harp Okulundaki eğitimine devam eden ve o sırada evlenen abisinin daha önce Mardin'den hiç çıkmamış olan eşine refakat etmek için Ankara'ya gitmesi gerekti. Ankara Barbaros İlkokulunda 2. sınıfa devam ederken şivesiyle alay eden okul arkadaşları yüzünden Sancar bir sömestir boyunca okulda hiç konuşmadı. "Arkadaşlarımla oynarken güzel bir Orta Anadolu şivesi kaptım." diyor Sancar.

7. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Açıklayıcı öyküleme

B) Açıklayıcı betimleme

C) Tartışmacı anlatım

D) Kanıtlayıcı anlatım

E) Kurmacaya dayanan anlatım

8. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Ara söz

B) Deyim

C) Dolaylı anlatım

D) Somut gerçeğe dayanma

E) Dilin göndergesel işlevi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9 - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Batı güneşi vurmuş harman yığınlarındaki buğday taneleri gibi altınımsı, sıcak bir esmerliği var. Bu çehreyi henüz şekerci elinde çekilen ağda renginde, gölgeli ışıklar yapan kesilmemiş bir saç çevreliyor. Daha sonra taze güneş altında gözlerini gördüm. Mor susam kadifeliğinde birer geniş halka, kehribar renginde daha küçük halkalara geçmiş, nemli ve serin parıldıyor.

9. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi baskındır?

A) Açıklayıcı betimleme
B) Sanatsal betimleme
C) Sanatsal öyküleme
D) Açıklayıcı öyküleme
E) Bilgi verme amacı

10. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İzlenimleri yansıtma
B) Benzetmeye başvurma
C) Varlıkları ayırt edici özellikleriyle verme
D) Kişileştirmelerle etkili bir anlatım yapma
E) Görsel ayrıntılara ağırlık verme

11. Antartika; en soğuk, en rüzgârlı, canlılar için koşulların en zorlu olduğu kıta. Ortalama sıcaklık yaz aylarında –20 °C, kış aylarında ise –50 °C ila –60 °C arasında. Yeryüzünde ölçülen en düşük sıcaklık olan –93 °C de yine Antarktika'da ölçülmüş. Ozon tabakası da Antarktika üzerinde inceliyor. Kıtadaki buzlar, kara parçasının yaklaşık %99'unu kaplıyor. Tüm bunlar, insanoğlunun kıtaya yerleşmesini engelliyor. Antarktika'nın ev sahipleri ise penguenler, foklar, balinalar, fırtına kuşları, kriller… Kıta, ülkemizin de taraf olduğu "Antarktika Anlaşması" ile 53 ülkenin bayrağı altında yönetiliyor.

Bu parçanın anlatımı için aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Neden-sonuç ilişkisi taşıyan yargılar vardır.
B) Nesnel yargılara dayanılmıştır.
C) Bilimsel bir metin niteliği taşımaktadır.
D) Gelecekten söz eden anlatım vardır.
E) Sayısal verilerden ve karşılaştırmalardan yararlanılmıştır.

12. Meddah, taklitler yapan ve öyküler anlatan tiyatro sanatçısıdır. Dinleyenlerin toplandığı yerden biraz yükseğe çıkarak sözleri, anlatışı ve taklitleriyle olayı ve türlü türlü kişileri canlandırır. Omzunda bir mendil, elinde bir sopa vardır. Aksesuarı bu kadardır. Dekoru da yoktur. Eğlenceli fıkralar, nükteler, monologlar ve taklitler onun başlıca sermayeleridir. Bazı Doğu memleketlerinde bunlara "kassas" veya "kıssahan" denmektedir. Oldukça eski bir geçmişleri bulunan meddahların anlattığı öykülerin sonunda bir "kıssadan hisse" bölümü bulunur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Öyküleyici anlatım
B) Tanımlama
C) Açıklama
D) Terim anlamlı sözcük
E) Nesnel bilgi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ben "yazar tıkanması" diye bir şeye inanmıyorum ama yazarın bir noktada "takılıp kalma" sorunu yaşayacağına inanıyorum. Fark şudur: Birincisi yeteneksizliktir ve orada bir yazar olmadığını gösterir, ikincisi ise tamamen yazarın kişisel hatasıdır. Gaiman "Hayal gücünden yoksun olduğunu hissedenler, yazar tıkanması gibi bir bahane üretmişlerdir." derken bu sahte gerekçenin gerekçesine vurgu yapar. Çellocular çello tıkanması; bahçıvanlar bahçıvan tıkanması, TV sunucuları sunucu tıkanması yaşamaz. Ancak nedense yazarlar bu "tıkanma"ya maruz kalırlar. İnanmayın bunlara.

1. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine <u>başvurulmamıştır</u>?

A) Tartışmacı anlatım
B) Tanık gösterme
C) Öznel yargılar
D) Bir kanıyı değiştirme amacı
E) Sanatsal metinlere özgü anlatım

2. Bu parçanın anlatımıyla ilgili yapılan aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Bir düşünceye karşı çıkılmıştır.
B) Eleştirel bir tutum takınılmıştır.
C) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
D) Karşılaştırma yoluyla düşünceye belirginlik kazandırılmıştır.
E) Doğrudan anlatıma başvurulmuştur.

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Orhan Pamuk'un Kars'ta geçen *Kar* romanı 2009'da Ermeniceye çevrildi. Çoğu okuyucu, Kar'la Yeğişe Çarents'in yine Kars'ta geçen *Nairi Yurdu (Yergir Nairi)* adlı kitabı ile paralellikler buldu. Hâlbuki iki roman arasındaki tek ortak nokta Kars'ta geçiyor olmaları. Diğer tüm yönlerden karşımızda hiç karşılaşmamış ve birbirlerinin yazdıklarını asla okumamış iki yazarın birbirinden tamamen farklı eserleri var. Zira Çarents'in kitabı 1920'lerde, Pamuk'unki 21. yüzyılda yayımlanmıştır ve *Nairi Yurdu,* Pamuk'un okuyabileceği hiçbir dile çevrilmemiştir. Böylece, karşılaştırmalı bir okumanın tek ve temel platformu, iki romanın kesişim noktası olarak Kars'tır.

3. Bu parçada aşağıdaki anlatım türlerinden hangisi ağır basmaktadır?

A) Fantastik anlatım
B) Öyküleyici anlatım
C) Betimleyici anlatım
D) Kanıtlayıcı anlatım
E) Hamasi anlatım

4. Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Tartışmacı anlatım biçimine başvurulmuştur.
B) Bir düşünceye karşı çıkılmıştır.
C) Nesnel kanıtlarla bir tez çürütülmüştür.
D) Karşılaştırma ve kesinlik içeren yargılar kullanılmıştır.
E) Tanık gösterme yönteminden yararlanılmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. Sabahla birlikte bahar kokusunu taşıyan gün ışığı içeri sızıyor. Yaklaşık 100 yıllık bir Alaçatı evindeyim. Böyle bir ortamda uyanmak ve güne başlamak öyle güzel ki… Otelimin işletmecisi, kendi elleriyle hazırladığı mandalina marmelatı ile kahvaltımızı taçlandırıyor. Kahvaltıdan sonra taş sokaklardan, eski evlerin arasından süzülerek Alaçatı'nın merkezinde bulunan Pazaryeri Camisi'ne varıyorum. Meydanda tatlı bir telaş hüküm sürüyor. Sörf için çok elverişli ve kuvvetli rüzgârlarıyla tanınan Alaçatı, "otların rüzgârlı öyküsünü" anlatmaya yani Ot Festivali'ne hazırlanıyor.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Betimleyici ve öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

B) Birinci kişili anlatıma başvurulmuştur.

C) Farklı duyulara ilişkin ayrıntılar bulunmaktadır.

D) Gerçeğin tümüyle değiştirilerek anlatılması söz konusudur.

E) Söz sanatlarına yer verilmiştir.

6. Pitoresk şiir veya "tablo altı şiiri" denen bir teknikle şiir yazan parnasyen şairler kelimelerle resim yapar. Sembolist ve empresyonist şairler, doğayı kendi hayal prizmalarından geçirip izlenimci resimlere dönüştürür. Realist bir tablo ortaya koyan şairler de çoktur. Tevfik Fikret, eline fırça da almıştı ama kelimelerle yaptığı pitoresk tablolar daha güçlüydü. Akif, manzum hikâyelerinde İstanbul sokaklarının harap hâlini realist çizgilerle yansıttı. Haşim birçok şiirinde izlenimci bir ressam havasındaydı. Yahya Kemal'in tabloyu andıran deniz ve İstanbul şiirleri çoktur.

Bu parçada düşünceyi inandırıcı kılmak için aşağıdakilerin hangisine başvurulmuştur?

A) Örneklemeye

B) Tanık göstermeye

C) Sayısal verilere

D) Karşılaştırmaya

E) Benzetmeye

7.

I.	Çapaksız, pürtüksüz, pürüzsüz, okuyucuyu duraksatmayan bir anlatım isterim.	Akıcılık
II.	Onun eserlerinde altında maden damarları bulunan bir toprak havası vardır, deştikçe anlam fışkırır.	Özlülük – yoğunluk
III.	Edebiyat yaparak edebiyat yapılmaz, gerçek bir yazın adamı edebiyatsız edebiyat yapar.	Yalınlık – sadelik
IV.	Başkasının tıpkısı olmayı kabullenen, yeni bir şey ortaya koymayan beylik anlatımlar şairi öldürür.	Özgünlük – yaratıcılık
V.	Bu öyküleri okurken köşedeki simitçiyi, yaz kış aynı kıyafetle dolaşan Deli Celal'i görüyormuşum gibi hissettim.	Tutarlılık

Yukarıdaki tabloda numaralanmış yerlerden hangisinde verilen açıklama karşısındaki üslup özelliği ile <u>adlandırılamaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Işıkları yeni yanmış bir şehrin parıldayan keskin bıçağı saplanıyordu yalnızlığımın böğrüne. Akşamları akrepler çıkıyordu kuytularından. Ya ölürsen ya ölürsen ben yalnızlıksız ne yaparım? Sen ölme yalnızlığım! Sen olmayınca eğreti duruyor yabancılığım bu şehirde. Beni yalnız bırakma. Sen benim biricik dostumsun. Kızma bana. Koruyamadım seni. Hazırlıksız yakalandım ben bu şehrin ışıklarına, neon lambalarına. İşte şimdi dönüyorum kendi karanlıklarıma. Yaralıyım, yalnızım, yabancıyım bu şehirde. Bu şehri çekemem sensiz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi <u>yoktur</u>?

A) Alışılmamış bağdaştırma

B) Sanatlı ve süslü anlatım

C) İmgeli ve çağrışımsal söyleyiş

D) Soyutun somutlaştırılması

E) Düşünceyi örneklendirerek verme

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9 - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Biz aydınlar, kendimize halkçı dediğimiz zaman bile – hatta belki en çok o zaman – halkı kendimizden ayrı bir dünyada yaşayan dumanlı bir kalabalık sayarız. Halk, bizim inanmadığımıza inanabilir; bayağı dediğimize güzel, güzel dediğimize çirkin veya saçma diyebilir. Biz, ağzımızın tadını biliriz; o, bunu bilmez. Oysa radyodan bile bazen halkın bugüne dek duymadığı bayağılıkları yayan, gazete ve dergilerde düşünülmedik saçmalıklara düşen, kitap kaplarına, köşe başlarına, ev içlerine umulmadık zevksizlikleri döşeyen bizleriz. Halk, Karagöz'ü yapmış; biz, o cıvık operetleri yapmışız. Halk, Yemen Türküsü'nü söylemiş; biz o yapışkan, o ağlamış şarkıları söylemişiz. Halk, alçak gönüllü ustalar yetiştirmiş; biz burnu Kafdağı'nda üstatlar yetiştirmişiz.

9. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?**

A) Tartışma
B) Açıklama
C) Öyküleme
D) Betimleme
E) Tanımlama

10. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?**

A) Saptamada bulunma
B) Örnek verme
C) Karşıtlıklardan yararlanma
D) Öz eleştiri yapma
E) Tanık gösterme

11. Matbaanın kapısındaki gürültü biraz hafifledi. Küçük insanlar, birer ikişer sokak aralarına dağıldı. Çoğunun yaşı, dokuzla on iki arasındaydı. Güneş, ilk defa köşedeki yayınevinin kepengini aydınlattı. Altın sarısı bir mevsimin ilk ışıkları, asfaltın üzerinde biraz dinlendi. Gökyüzü, açık mavi renkteydi. Denizden gelen rüzgâr, koltuğunun altındaki gazeteleri buruşturdu. Haliç vapurları bir taraftan, Boğaz vapurları diğer yandan köprüye yaslanmışlar, tatlı bir sabah uykusuna dalmışlardı. Bir zaman denizi seyretti. Motorlar, köprünün altından geçerlerken başlarını eğiyorlardı. Kâğıthane tarafı siyah yağmur bulutları ile örtülmüştü. Raylar, geceden arta kalan ıslaklık içinde parıldadı; farları hâlâ yanan bir taksi süratle geçti.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Öyküleme ve betimleme anlatım biçimleriyle oluşturulmuştur.
B) Olay içinde yaşatma ve izlenim kazandırma amaçlarına uygundur.
C) Bütün duyularla ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.
D) Bazı sözcükler, gerçek anlamının dışında kullanılmıştır.
E) Gözlemci bakış açısıyla oluşturulmuştur.

12. Dar saksıya gömülen kısa kütükten çelik süngüler gibi fışkıran yapraklar, korkunç bir ızdırap ile gerilmiş büyük bir elin bana doğru uzanan sert parmakları gibi göründü. Demir kafes arkasında yatan hasta aslanın sıtmalı, büyük, sarı gözlerini andıran nebati gözlerle, mahpus ağacın bana bakmakta olduğunu, tüylerim ürpererek düşündüm.

Bu paragrafın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Gözlem gücüyle izlenimler birleştirilmiştir.
B) Nesnel anlatıma yaslanılmıştır.
C) İnsan dışı varlığa insan özelliği verilmiştir.
D) Benzetme yapılmıştır.
E) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

2. ÜNİTE

PARAGRAFTA KONU VE ANA DÜŞÜNCE

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- PARAGRAFIN KONUSU
- PARAGRAFIN BAŞLIĞI
- PARAGRAFIN ANA DÜŞÜNCESİ

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ ÖSYM'nin bütün Türkçe sınavlarında en çok soru çıkan paragraf (5-10) bölümlerinden biri, konu ve ana düşünce konusudur. Bu soruları çok iyi ve doğru çözebilmek, öncelikle adayların okuma birikimine ve paragraf tekniklerini kavramış olmalarına bağlıdır. Çok sayıda paragraf sorusu çözmek ve çözümlemek ise sınavlarda bu alandaki başarınızı artıracaktır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

SARMAL STRATEJİLERİ

Konuşmada, yazıda, eserde ele alınan düşünce, olay veya durum **konu** denir. Her paragrafın mutlaka bir konusu vardır. Konuyu belirleyebilmek için **"Yazar bu parçada neyi anlatmaktadır?", "Neden söz etmektedir?", "Hangi kavramlar üzerinde durulmuştur?"** gibi soruları cevaplamamız gerekir.

- Her yazı, belli bir amaca yönelik yazılır ve türü ne olursa olsun her metinde iletilmek istenen temel bir düşünce ya da duygu vardır. İşte bu duygu ve düşünceyi ifade eden cümleye **ana düşünce** cümlesi denir.
- Ana düşünce, paragrafın **en genel, en kapsamlı** yargısıdır. Paragrafta yazarın savunduğu temel görüştür yazarın **vurgulamak istediği görüştür.**
- **Tanık gösterme**, düşüncelerini kanıtlamak için yazarın anlattığı konuda uzman olan birinin, düşüncesine benzer bir yargısını alıntı yaparak kullanmasıdır. Aktarılan düşünceler, ana düşünceyi buldurmada çok yardımcı olur.
- Ayrıntılar ve örnekler değil onların desteklediği düşünceler ana fikirdir.
- Parça parça verilen ayrıntılar ve sebepler değil çıkarımlar, özetlemeler ve kapsayıcı ifadeler yani paragrafı özetleyen cümleler ana fikirdir.

Dikkat bu soru renkli çözüm tekniği ile çözülmüştür.
Çözümler ve renklendirilen ifadeler stratejidir. Bu kısım alanında ilktir.

ÖSYM SORDU

2023 / MSÜ 27.SORU

Yunus Emre'nin şiirleri ilk bakışta göze çok sadeymiş gibi gelir ama bazı şiirleri incelendiğinde onun iki ayrı düzeydeki insana seslendiği görülür. Şiirinde her bir dizede âdeta kendini aşmış olmasını şaşkınlıkla fark ederiz. Kimi dizelerinin eğitimsiz, sade insana seslenmek üzere kaleme alındığı sugötürmez bir gerçektir. Fakat kimi dizelerinin ise ancak tarih, din ve yazın alanındaki gönderimlerini kavrayıp gerekli yorumları yapabilecek kültür düzeyindeki kişilere hitap ettiği anlaşılır. Bu durum da onun bu denli sevilmesinde ve çağını aşarak yüzyıllarca okunmasında önemli etkenlerden biri olarak kabul edilir.

Bu parçada Yunus Emre ile ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

A) Düşünceleriyle yaşadığı çağın zihin yapısına yön veren bir kişiliktir.
B) Şiirlerinde her kesimden insanın kendini bulabildiği bir söyleyiş tarzına sahiptir.
C) Halkı eğitmek amacıyla yazdığı şiirlerini sade bir üslupla kaleme alır.
D) Yaygın bilinen şiirleri, belirli bir zümrenin düşüncelerini yansıtır.
E) Şiirlerinde kullandığı özgün imgelerin anlam boyutları tartışmaya kapalıdır.

AKILLI ÇÖZÜM

Parçanın giriş bölümünde "iki ayrı düzeydeki insan"dan söz edilmektedir. Gelişme bölümünde ise bu iki ayrı düzeydeki insan açıklanmıştır. "Kimi dizelerinin eğitimsiz, sade insana seslenmek üzere kaleme alındığı sugötürmez bir gerçektir. Fakat kimi dizelerinin ise ancak tarih, din ve yazın alanındaki gönderimlerini kavrayıp gerekli yorumları yapabilecek kültür düzeyindeki kişilere hitap ettiği anlaşılır." cümlesi parçada anlatılmak istenen düşünceyi de içermektedir. Parçadaki "iki ayrı düzeydeki insana, sade insana, yüksek kültürlü insana seslenme" ifadeleri birlikte düşünüldüğünde cevap şıkkındaki "her kesimden insanın kendini bulması" düşüncesine ulaşılır.

Cevap B

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Test 1

PARAGRAFTA KONU VE ANA DÜŞÜNCE

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Fuzuli, 16. yüzyılda sesini salmış gök kubbeye; hâlâ çınlıyor kulaklarda, hâlâ yankı buluyor gönüllerde. Çağdaş roman ve hikâyelerde *Leyla ve Mecnun*'un izlerine rastlıyoruz. Şeyh Galip, 18. yüzyılda *Hüsn ü Aşk* ile doldurmuş âşıkların gemilerinin yelkenlerini, hâlâ yüzüyor onun gemisi aşk denizlerinde. 1983'te bu dünyaya veda eden bir Necip Fazıl, görünenin ardına geçmek isteyen her insanın kulağına bir şeyler fısıldıyor hâlâ. Bütün bunların kalıcılığına toptan bir gerekçe söyleyelim: Bu sanatçılar, yaptıkları işe kendilerini adamış, içten kişilerdi ve söyledikleri, yürekten çıkıp yüreklere akıyordu.

1. **Bu parçanın başlığı olmaya <u>en uygun</u> söz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sanatçının Çilesi
B) Fuzuli'nin Lirizmi
C) Sanatçılar Arasındaki Etkileşim
D) Düş Gücünün Sanatçıya Katkısı
E) Sanatta Ölümsüzlüğün Sırrı

2. **Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bazı sanatçıların yazdıklarının etkisi çok uzun sürer.
B) Günümüz sanatçılarının başarısında ölümsüz sanatçıların etkisini göz ardı etmemeliyiz.
C) Fuzuli, her çağda birçok sanatçıyı ve okuyucuyu etkilemiştir.
D) Sanatçıların klasikleşmesini içtenlikleriyle sanatlarına yoğunlaşmaları sağlar.
E) Fuzuli, Şeyh Galip ve Necip Fazıl, benimsedikleri sanat anlayışları bakımından benzer kişilerdir.

3. Çok söylenmiştir ya ben de söyleyeyim: Şiire giden yol, şiirlerden geçer. Sıkı bir şiir okuru olmadan iyi bir şair olunamaz. Yazdıklarından örnekler verdiğim şair adaylarının, iyi bir şiir okuru olduklarını sanmıyorum. Okusalar okuduklarıyla kendi şiirlerini karşılaştırır, ölçer, değerlendirirler. Edip Cansever'in de dediği gibi "şiiri şiirle ölçmek", şiiri anlamanın en iyi yollarından biridir. Bu yolla hem şiiri tanır hem de sözü şiire dönüştürmenin inceliklerini görür, öğrenirler.

Bu parçada üzerinde durulan temel konu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiir yazmanın güçlükleri
B) Şairlerimizin yanlışları
C) Şiir okumanın şaire katkısı
D) Etki altında kalmanın şaire zararı
E) Şiir eleştirmeninin görevleri

4. Yanlışlık yapmak doğaldır ama bunlardan ders çıkarmadan ilerlemek bir yaşamın anlamını yitirmesine yol açar. Başımıza gelenler, hiçbir zaman nedensiz değildir; her birinin kendi anlamı vardır. Her karşılaşma, her küçük olay kendi içinde bir anlam barındırır. İnsanın kendini ve yaşamını anlayabilmesi ve anlamlandırabilmesi onu kabullenebilme yetisinden, herhangi bir kriz anında yön değiştirebilme becerisinden doğar. Yani insan kertenkeleler gibi mevsim değişikliklerinde eski deriyi terk edebilmelidir. Bunu da ancak kışın üşüdüğü veya yazın kavrulduğu zamanların bilgisini biriktirebilmişse yapabilecektir.

Bu parçanın ana düşüncesini özetleyen kavramlar aşağıdakilerden hangisinde bir arada verilmiştir?

A) Kararlılık - başarı - mutluluk
B) Yaşamın anlamı - yaşamın geçiciliği - mutluluk
C) Deneyim - doğru karar - yaşamın anlamı
D) Yanlışlar - doğrular - sabrın gücü
E) Bilgi - dönüşüm - ilerleme

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. İstatistik veya sayıtım, belirli bir amaç için veri toplama, tablo ve grafiklerle özetleme, sonuçları yorumlama, sonuçların güven derecelerini açıklama, örneklerden elde edilen sonuçları kitle için genelleme, özellikler arasındaki ilişkiyi araştırma, çeşitli konularda geleceğe ilişkin tahmin yapma, deney düzenleme ve gözlem ilkelerini kapsayan bir bilimdir. Belirli bir amaç için verilerin toplanması, sınıflandırılması, çözümlenmesi ve sonuçlarının yorumlanması esasına dayanır. İstatistik, doğa bilimlerinden sosyal bilimlere kadar geniş bir alanda uygulanabilmektedir. Aynı zamanda iş dünyası ve hükûmetle ilişkili tüm alanlarda karar almak amacıyla kullanılır. İstatistik, yukarıdaki anlamıyla tekildir. Sözcüğün çoğul anlamı "sistemli bir şekilde toplanan sayısal bilgiler"dir. Örnek olarak nüfus istatistikleri, çevre istatistikleri, spor istatistikleri, millî eğitim istatistikleri verilebilir.

Bu parçadan istatistik kavramıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Farklı alanlarda kullanılmasına rağmen değeri tam olarak kavranamamıştır.

B) İş dünyası ve hükûmetin karar alma mekanizmasında sadece istatistik sonuçları kullanılır.

C) Sistemli bir çalışma olduğu için çok sayıda ve nitelikli çalışanla yapılabilir.

D) Birbiriyle bağlantılı aşamalı çalışmalardan oluşan bir bilimdir.

E) Sadece sayısal veriler kullanıldığı için sosyal bilimlerle ilgilenmez.

6. Rousseau'ya (Russo) yazdığı bir mektupta, Voltaire (Volter), "Sizin bu kitabınızda savunduğunuz düşünceler, benim tuttuğum ve beğendiğim düşünceler değildir. Karşıtım ben onlara. Gene de sizin bunları söyleyip savunabilmeniz için canımı da vermeye hazırım." demiş. Gerçek özgürlük yani hürriyet budur işte.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özgürlük, kişinin her istediğini yapması değil gerekeni yapmasıdır.

B) Şartların gerektirdiği doğruları savunmak, aklın özgürlüğünün kanıtıdır.

C) Doğru düşüncelerin dile getirilmesinin önüne engel konulmamalıdır.

D) İnsanoğlu, inandığı doğruları yaşamı pahasına savunabiliyorsa özgürdür.

E) Gerçek özgürlük, katılmadığımız düşüncelerin bile dile getirilmesini sağlamaktır.

7. Çağdaşım olan Türk şairlerinin çoğu şiirini okudum. Bunların arasında epeyce beğendiğim şiirler de vardı. Benden sonra ya da benimle beraber başka insanlar da o şiirlerin değerini çok geçmeden anladı. Fakat bana dışarıdan bakanlar, şiirlerini beğenip de övdüğüm şairlerin ben övdüğüm için ünlendiklerini sandılar. Ama burada yanılıyorlar. Edebî değeri olmayan bir şiire ben değer katabilir miyim hiç?

Bu parçada <u>karşı çıkılan</u> düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir şairi ünlü yapan, şiirlerinin niteliğinden çok eleştirmenlerin yorumlarıdır.

B) Okur, bir şiiri eleştirmenlerin beğenisiyle değil, kendi ölçütleriyle değerlendirmelidir.

C) Bir sanat yapıtını meşhur eden şey, onun nitelikli bir yapıt olmasıdır.

D) Gerçek eleştirmen, nesnel olmalı ve eleştirdiği yapıtın gerçek değerini yansıtmalıdır.

E) Modaya uygun eser veren her şair, bir zaman sonra popüler olur.

8. Var olan tek gerçek ve inanılması gereken öğretmen, insanın kendi vicdanıdır. Bunu bulabilmek için yalnız ve sessizlik içinde kalacaksın; çıplak toprağa, çıplak ve arınmış bir ruhla oturacaksın. Çevrede dikkatini dağıtacak hiçbir şey olmamalı. Ölmüş gibi hayal etmelisin kendini. Başlangıçta hiçbir şey hissetmezsin, yalnızca korku duyarsın. Ama sonra derinden, uzaktan, içeriden bir ses duyarsın; işte aradığın odur: Vicdanın sesi. Bunu ise sana bulduran, ölümün varlığıdır. Yaşamın bir anlamı varsa ölümdür ve bütün öteki şeyler, onun etrafında tüner.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ölümü düşünmenin, vicdanı harekete geçirerek insanı doğruya ulaştırdığı

B) Yaşamın anlamının sorgulanmasının sonuçsuz kalacağı

C) Hayatın anlamını bulmanın olanaksızlığı

D) Ölümün ve yalnızlığın çağdaş insanın temel korkusu olduğu

E) Vicdansız birinin, insanların yaşam hakkına saygı duymayacağı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9. Hayatını anlattığı kitapta albüm çıkarmak için kapısını çaldığı 19 müzik yapımcısından "Hayır!" cevabını almasına rağmen arayışa devam ettiğini dile getiriyor Taylor Swift. Çok zengin bir ailenin kızı olan sanatçıyı annesi 20'nci müzik yapımcısına götürürken "Bu son. Oldu, oldu; olmazsa bu sevdadan vazgeç. Babanın bankasında veya benim şirketimde yöneticilik yapacaksın." der. Girdiği müzik şirketinde meramını anlatan sanatçıya görevli, CD'nin üstüne adını ve telefonunu yazıp onu bir kutuya atmasını söyler. O da öyle yapar ve morali bozuk biçimde hiçbir yetkiliyle görüşmeden eve döner. Birkaç gün sonra müzik şirketinden bir telefon gelir. Arayan kişi "Sesin, fiziğin ve müzik yeteneğin güzel ama karaoke şarkılarıyla sahip olduğun bu değerleri ortaya koyamazsın. Kendi şarkılarını söyler, bir de enstrüman çalmayı öğrenirsen şansın var." der. O da önce gitar çalmayı öğrenir, sonra da lisedeyken yazdığı şiirleri besteler. Bugün Taylor Swift 12 Grammy Ödülü almış bir sanatçı.

Bu parçada söz edilen anıları okuyan birinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

A) Pes etmeyenin bütün zorluklara pes dedirtebileceğine bir kez daha inandım.

B) Herkesin birbirine benzediği yerde kimsenin var olamayacağı görüşünün doğruluğunu fark ettim.

C) Kendi sesiyle ötmeyen kuşların nağmesine kulağını kimsenin açmayacağını gördüm.

D) Ağacın yaşken eğildiğini kabul etmeyenlerin bir baltayla kuru kütükleri kırmaya çalışmasının anlamsızlığına tanık oldum.

E) Altının kıymetini ancak gerçek sarrafların bilebileceğine duyduğum inancı bir kez daha perçinlemiş oldum.

10. Şiir yazmaya başladığım günden beri şiir eleştirisi de yazmaya başladım. İyi ki de başlamışım. Yoksa şiirim bu kadar gelişmezdi. Kendi eksenim etrafında döner dururdum ve kendimi yinelerdim. Başkasının şiiri üzerine düşünürken gördüm ki kendi şiirlerim üzerine düşünmemişim ve onlara eleştirel yaklaşmamışım. Hatta başka şiirlerde bulduğum kusurların birçoğuna kendi şiirlerimde yer vermişim.

Bu parçada üzerinde durulan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiir eleştirisinin nasıl yapılması gerektiği

B) Yapıcı eleştirinin şiire ve şaire katkısı

C) Şiir eleştirisi yazmanın şaire faydası

D) Şairin kendi şiirine nesnel bakamayacağı

E) Şiirde başarının neye bağlı olduğu

11. Öğretmen, kompozisyon dersinde iki tane reklam afişi yansıttı. Öğrencilerden afişteki resimleri betimlemelerini istedi. Bir öğrenci şu cümleleri yazmıştı:

"Birinde yaşlı, ihtiyar bir adam; ötekinde, diğerinde bir kadın ve daha başkaları. Yüzlerinde, suratlarında aynı çılgın, deli, sabırsız ifade. Elleriyle zorluyorlardı içine konuldukları panonun çerçevelerini. Çıkmak istiyorlardı besbelli. Alt tarafta, tabanda iri, büyük puntolarla aynı yazı: Büyük indirim yaklaşıyor!"

Öğrenciye verilen tavsiye: "----."

Öğretmenin tavsiyesinden sonra öğrenci aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir:

"Birinde yaşlı bir adam, ötekinde bir kadın ve daha başkaları. Yüzlerinde aynı çılgın, sabırsız ifade. Elleriyle zorluyorlardı içine konuldukları panonun çerçevelerini. Çıkmak istiyorlardı besbelli. Alt tarafta iri puntolarla aynı yazı: Büyük indirim yaklaşıyor!"

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerin hangisi olabilir?

A) Kahramanının duygularını zaman ve mekânla bütünleştirmelisin ki o, gerçek dünyada bir yansımaya dönüşsün

B) Benzetmelere, yinelemelere, düşsel ögelere ve mecazlı söyleyişlere yer vermelisin

C) Betimlemenizde mümkün olduğu kadarıyla imla kurallarına dikkat etmelisin

D) Güzel ve etkili bir anlatımda gereksiz ek veya söz tekrarlarına yer verilmez

E) Anlatımın veya düşüncelerin özgün olması yani başka bir anlatıma veya düşünceye benzememesi gerekir

12. Eski bilgelerden birine sormuşlar: "Bir insanın başarılı olması neye bağlıdır?" Bu soruyu şöyle yanıtlamış bilge: "Başarımızı etkileyen birçok şey vardır. Bunların en önemlisi ana dilin doğru, güzel kullanılmasıdır. Ana dilini doğru ve güzel kullanan insan, duyduklarını ve düşündüklerini iyi anlatır. Böylece çevresine kendini kabul ettirir. Bu da başarılı olmasını sağlar." Elbette bunun için de ana dilimizi iyi bilmemiz ve tanımamız gerekir.

Bu parçanın dile getirdiği düşünceyi özetleyen cümle aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Ana dilini iyi bilmek ve etkili kullanmak, başarıyı getiren en önemli etkendir.

B) Başarının anlatımı da başarının kendisi kadar önemlidir.

C) Başarılı bir dil kullanıcısı, öncelikle ana dilinin olanaklarını iyi bilmelidir.

D) Bir milletin dili düşünceyi aktarmada ne kadar gelişmişse o toplum da o derece gelişmiştir.

E) Ana dil, hem düşünceyi oluşturan hem de aktaran bir araçtır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

PARAGRAFTA KONU VE ANA DÜŞÜNCE

Test 2

1. **Dergi görevlisi:** Az ama nitelikli şiirler yazan bir dostunuz "Şairlik yeteneğimi yitirdim, artık eskisi gibi güzel şiirler yazamıyorum." deyince ona maddenin korunumu kanununu hatırlatmış ve "Hiçbir şey yoktan var edilemez ve varken yok edilemez." demişsiniz. Kastınız nedir?

Usta şair: Şiir, yer altı ırmaklarına benzer; kışın bol bol su biriktirir ve bir zaman sonra taşar, işte birikip taşan o şey şiirdir.

Dergi görevlisi: Bununla genç şairlere hangi mesajı vermek istiyorsunuz?

Usta şair: Irmak iseler yaz kuraklıklarından, ağaç iseler kış çıplaklıklarından korkmasınlar; şair olarak yaşamaya yani okumaya, düşünmeye, incelemeye, hissetmeye devam etsinler.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki usta şairin şiir anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Yazma konusundaki dönemsel tıkanmalar, şairliğin bittiğinin değil nadasa bırakıldığının işaretidir.

B) Çok şiir yazıp sürekli yayımlamak; havuzu doldurmadan suyu kullanmaya, suyu israf edip sulanacak olanı da kurutmaya benzer.

C) Şiirin doğası gereği özgürlüğü ve sınırsızlığı sevdiğini bilmeyen şair, birbirinin benzeri tekdüze şiirler ortaya koyar.

D) Niteliğin nicelikten önce geldiğini bilen gerçek bir şair, sürekli yazmayı kâğıda ve kaleme eziyet kabul eder.

E) Şair, şiirde tıkanmaktan korkuyorsa tıkanır; nice yetenekli şair, şair olarak tanınırsam ve beklentilere cevap veremezsem yıkılırım diyerek şiiri bırakmıştır.

2. (I) Okumak, bir ucunda yazarın bir ucunda okuyucunun bulunduğu etkili bir iletişim etkinliğidir. (II) Okuyucu, okuduğu metinde yazarın iletilerini algılar. (III) Yazarın düşünüp tasarladıkları, yazdığı metne bir şekilde sızmıştır. (IV) Zaten yazar, bir şeyleri birilerine söylemek zorunda kaldığı için yazar olmuştur. (V) Yayımlanmayacağı düşüncesiyle günlüklerde bile bir gün birilerinin okuyacağı düşüncesiyle mutlaka bir ileti yer alır.

Bu parçanın ana düşüncesi numaralanmış cümlelerden hangisidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Bir yerde okumuştum. Kızılderililerin şöyle bir deyişi varmış: "Bir insanı yargılamadan önce gökte üç ay eskiyinceye kadar onun makosenleriyle yürü." O kadar hoşuma gitti ki unutmamak için bir deftere hemen not ettim. Evet, gerçekten de dışarıdan bakınca pek çok yaşam; yanlış, mantıksız ve delice gelebilir. Dışarıda kaldığın sürece insanları ve ilişkilerini yanlış yargılayabilirsin. Yalnızca gökte üç ay eskiyinceye kadar makosenleriyle yürüdüğün insanın dürtülerinin, duygularının kişiyi şöyle değil de böyle davranmaya mecbur bıraktığını anlayabilirsin. Anlayış, bilgiçliğin kibriyle değil alçak gönüllülükle doğar.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanları değerlendirmede empatinin önemi

B) Hoşgörünün bir sınırının olması gerektiği

C) Eleştirinin öz eleştiriden daha kolay yapıldığı

D) İnsanları sevmenin insanın görevi olduğu

E) Her insanın mantık kurallarıyla hareket etmesi gerektiği

4. (I) Güzelim dereler, hoyratça kurutuluyor; canlılar acımasızca yok ediliyor. (II) Denizler, her geçen gün balıksız kalıyor ve yüzünü ekşitiyor. (III) Doymak bilmeyen insanların doğayı yok edişinin kaynağında ne var, bunu araştırmak gerekir. (IV) Bir insan ancak yaşamayı sevmiyorsa doğayı yok edebilir. (V) Bu gerçeğin farkına varmamız gerekiyor artık.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde parçanın ana düşüncesi dile getirilmiştir?

A) IV B) V C) I D) II E) III

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. Destan; icrası müzik, dil, gösteri, kostüm, halk inançları, mekân, yemek kültürü ve teatral unsurlar gibi geniş bir kültürel oluşumdur. Bu yüzden, geçmişte *Kalavela* veya diğer sözlü metinlerin bazı araştırmacılarca yazıya geçirilerek destan kültürünü bu yazılı metinlerin şekil yapıları, kelime veya dize sayısı üzerinden araştırması yapılsa da günümüzde destan araştırmalarının sadece metin üzerinden yürütülmesi, destanın içerisinde bulunduğu sosyokültürel yapı ilişkileri ve işlevleri nedeniyle, bir şekilde imkânsız olmuştur. Destan kültürü araştırmalarında aksi bir tutum onun sosyokültürel ortamındaki çok boyutlu ilişkilerini ve yönlerini görmezlikten gelmek anlamına gelebilir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Destanlardan ders almak için onun çok boyutlu yapısının incelenmesi gerekir.

B) Destanlar geniş kültürel oluşumlarıyla diğer anonim türlerden ayrılmaktadır.

C) Destan araştırma yöntemleri zaman içinde değişiklik göstermiştir.

D) Destan metni üzerinde yapılan araştırmalar yeterli olmadığından yanıltıcı olmaktadır.

E) Destanların sosyokültürel ortamındaki ilişkiler sosyolojik açıdan incelenmelidir.

6. Gözümüz ekrana kilitlendiğinde, elimiz akıllı telefona gittiğinde her seferinde sorarım: Neden gizleniyorum ben? Hangi endişeden kaçıyorum? Çok çalışmamı isteyen iyi bir fikirden mi? Üzerinde mesai harcamam gereken çetrefilli bir sorudan mı? Kendimle baş başa kaldığımda ortaya çıkabilecek gerçeklerden mi? Bu soruyu soralım ve gerçek hayata dönelim. Kendi nefislerimizi terbiye ederken çocuklarımıza sıkılmaları için fırsat verelim ve onların sıkılmakla tek başına kalma yeteneklerini geliştirebileceklerini, sükûnetle kendi kimliklerini bulabileceklerini unutmayalım.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kişinin kendisiyle baş başa kalmaktan ve sıkılmaktan kaçıp sanal bir dünyaya sığınması, kendisini geliştirmesine engel olur.

B) Televizyon ve telefon gibi teknoloji nimetlerinin amaç dışı kullanımı ciddi bir zaman ve enerji kaybına yol açar.

C) Kişinin kendi gerçeğinin farkına varabilmesine yardımcı olabilecek bir eğitim sistemini oluşturmak zorundayız.

D) Çağın değer yargılarına uymak adına kendi değer yargılarımızdan vazgeçmemiz, bizim kendimizi yok etmemiz anlamına gelir.

E) Zamanın getirdiği teknolojik yenilikleri amacına uygun kullanırsak sağlıklı bir gelişmeyi gerçekleştirebiliriz.

7. **Gazeteci:** Şiirleri sosyal medyada izlenme rekorları kıran; şarkılara, türkülere güfte yapılan ve kitapları baskı üstüne baskı yapan şair için "çabuk solacak bir çiçek" nitelemesini niçin uygun buldunuz?

Eleştirmen: Güncelin hapishanesine kendini gönüllü olarak tıktığı ve kendi bileğine kendi eliyle kelepçe taktığı için.

Gazeteci: Peki, bu kişi eleştirmenlerden tam not alsaydı yine böyle bir nitelemede bulunacak mıydınız?

Eleştirmen: O zaman da eleştirmenlerin sayısına, övgüsüne ve sövgüsüne değil onların eleştirmenlik açısından yetkinliğine bakardım.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki eleştirmenin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Kalıcılığın yakalanması, her sanatçının hedefidir ancak bunu yalnızca yaratıcı sanatçılar yakalayabilir.

B) İnsan, insanı en iyi sanat yoluyla anlatır; şiir ise sanatlar içinde insana daha hızlı ve etkili ulaşabilen bir sanattır.

C) Şair; kendine yalıtkan sürüp, toplumdan uzak kalıp, hummalı bir çalışma içine girmeden ölümsüzlüğe ulaşamaz.

D) Niteliksiz bir yargılayıcının, modalara uyup popüler olan bir sanatçıyla ilgili değerlendirmeleri de sanatçının şöhreti de onu geleceğe taşımaya yetmez.

E) Sanatının çilesini çeken, öz eleştiri kültürü gelişen bir şair; ulaştığı hiçbir noktayı yeterli görmez ve ölümsüz şiiri yakalayana kadar hep daha iyisini arar.

8. *Elif Gibi Sevmek* kitabını okudum, çok da sevdim; romana olan sempatim, kızımın adının Elif olmasıyla başladı başlamasına da… Yazar, aldı götürdü beni yüreğinin gittiği yere ve ben de gittim yüreğimin yettiği yere. Kelimeleriyle yüreğime yüreğime vurdu. Ve bu aşka o kadar inandırdı ki ben yollarda Elif arar oldum, Elif'in aslında içimizde olduğunu unutarak. İşte ben böyle romanları sever ve başarılı bulurum.

Okuduğu eserle ilgili bu şekilde konuşan birinin sanat eserleriyle ilgili vurgulamak istediği düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Okuyucunun okurken hiç zorlanmadığı yapıtlar başarılı yapıtlardır.

B) İyi bir eleştirmen, bir sanat eserinin anlaşılıp beğenilmesini sağlar.

C) Sanat yapıtı okuyucuyu etkiliyorsa başarıyı yakalamıştır.

D) Sanat yapıtının neyi anlattığından çok nasıl anlattığı önemlidir.

E) Sanat yapıtı, insanın estetik haz duyma ihtiyacını karşıladığı oranda niteliklidir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9. İnsan ölümsüzdür, bütün yaratıklar arasında yalnız onun tükenmez bir sesi olduğu için değil gönlü olduğu için, ruhunda şefkât ve fedakârlık, sabır ve dayanma gücü bulunduğu için. Şairin ve yazarın görevi işte bunları yazmaktır. İnsanın gönlünü yükseklere çıkarmak; onu geçmişin zaferi, şanı, mertliği, onuru, güveni, merhameti, acıması ve özverisiyle kalıcı olma çabasında ona yardımcı olmak sanatçıya vergidir. Sanatçının sesi sadece insanı yansıtmakla yetinmemelidir; o ses, hem insanın kalıcı olmasına hem hüküm sürmesine yardım eden desteklerden biri olmalıdır.

Bu parçada üzerinde durulan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatçının görevi
B) İnsanın görevi
C) İnsanın farkı
D) Sanatın farkı
E) Sanatçının kişisel özellikleri

10. Goethe, Eckermann'a "Diyebilirim ki yetmiş beş senede dört haftalık hakiki huzurum yoktur. Taş, ebedî bir ısrarla düştü durdu; onu boyuna yeniden kaldırmak icap ediyordu." diyor. Düşünüyorum da Necip Fazıl'ın hayatını göz önüne getirdiğimde bu hayat, bana, Goethe'nin sözlerini hatırlatıyor. O, ezilenin, hor görülenin, ruhu taciz edilenin, inançları yok sayılanların, daha da kötüsü, inançları aşağılananların yanında oldu. Onların sesi, gölgesi, eli, ayağı olmak istedi. Ve daima taşı kaldıran adam oldu. İşte ben bu iki sanatçıyı bu yüzden seviyorum.

Bu parçanın yazarının Goethe ve Necip Fazıl'ı sevmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Onların dünya görüşüne yakın biri olması
B) Sanatlarında estetik seviyeyi her zaman korumaları
C) Mücadeleci bir kişiliğe sahip olmaları
D) İnsanlığın evrensel sorunlarını konu almaları
E) Yaşamlarıyla sanatları arasında tam bir uyum olması

11. Nitelikli yazınsal yaratılar neden ilgi görmüyor bizde? Bakıyorsunuz, dil, söylem, içeriksel örüntü yönünden safkan bir roman, bir öykü ya da anlatı, kitapçı sergenlerinde okur bulamadan yaşlanma sürecine giriyor; öte yandan yavanlığın, sıradanlığın sınırlarını aşamayan, duygusal düzeyi düşük, yoz ürünler baskı üstüne baskı yapıyor. Bütün bunların kaynağında eleştirel düşünme gücü yüksek, dil duyarlığı gelişmiş okurumuzun bulunmayışı vardır. Bu da bizim toplumumuzda sanatsal seviyenin yerde sürünmesine yol açmaktadır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmaktadır?

A) Sanatın gelişmesiyle okuyucunun seviyesi arasındaki ilişki
B) Nitelikli yapıtların mutlaka hak ettiği noktaya geleceği
C) Sanatsal seviyeyle toplumun gelişimi arasındaki ilişki
D) Sanatın toplumu geliştirme ve değiştirme işlevi
E) Toplumun sanatı biçimlendirmedeki etkisi ve sanata yansıması

12. Hemen şunu vurgulayalım: İyi yaşlanma yahut mükemmel yaşlanma denen şey ile hayatta daha uzun süre kalma, aynı şey değildir. Mükemmel yaşlanmak; kendiniz kalarak, yaşadığınız çevreyle uyum içinde, teknolojiye saygılı ama ondan bağımsız, şifayı ve iyileşmeyi köklerinde arayarak eşiyle, dostuyla, komşuları, akrabaları ve sevdikleriyle kaliteli bir ömür sürme hedefinde olmak ve sağlığıyla ilgili tedbirleri zamanında almak, kendine yetmeyi öğrenmek, yaşlanmaktan korkmayıp onun keyfini çıkarmak yani kendisinin bu hâliyle de barışık olmak demektir. Yaşlılığı olgun bir hayat misafiri olarak iyi ağırlamak, onunla kavga etmemek, onunla barışık olmaktır mükemmel yaşlanmak yoksa her şeye rağmen nefes almak değildir. Elden ayaktan düşmüş, başkasına muhtaç olmuş, kendine yetemez hâle gelmiş bir kişinin yüz yılı geçen bir ömre sahip olsa da mükemmel yaşlandığını söyleyemeyiz.

Bu parçada aşağıdaki tutumlardan hangisine karşı çıkılmaktadır?

A) Çok yaşamayla mükemmel yaşlanmanın aynı şey olarak kabul edilmesine
B) Yaşlanmanın üretimsiz, işlevsiz bir tükeniş dönemi olarak algılanmasına
C) İyi yaşlanma uğruna içinde bulunulan dönemin ihmal edilmesine
D) Yaşlandıkça sosyal çevreden izole bir yaşam tercih edilmesine
E) Yaşlanma sebebiyle çağın gereği olan teknolojiden uzak durulmasına

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Test 3

PARAGRAFTA KONU VE ANA DÜŞÜNCE

1.

Real Madrid'de ülkemizi temsil eden ve henüz 18 yaşında olmasına rağmen çok büyük bir transfer yıldızı hâline gelen ve geleceğin en büyük futbolcularından biri olması beklenen Arda Güler, sakatlığı sebebiyle çok az süre sahada kaldı. 6 maçta toplam 83 dakika sahada kalabilen Arda, bitimine yakın bir zamanda girdiği Celta Vigo maçında kaleciyi de çalımlayıp güzel bir gol attı ve İspanyol basınının gündemine oturdu. *Marca* gazetesi, Arda'nın yeteneğini övdü. Bu golün sadece bir başlangıç ve bir kalite fragmanı olduğunu vurgulayan gazete, İspanya liginde daha yolun başında olmasına rağmen futbolcumuzun özel bir şeylere sahip olduğunu gösterdiğine değindi.

Bu parçada Arda'yla ilgili yapılan değerlendirmeyle aşağıdakilerden hangisi anlamca örtüşmektedir?

A) Engeller, onu atlama çabasında olanı güçlendirir.
B) Kumaş topunun ilk metresi, kumaşın kalitesini ortaya koyar.
C) Hareketsizce yazı beklersen vücut sıcaklığını kaybeder ve kışa yenilirsin.
D) Güneşin balçıkla, yeteneğin engellemelerle görünmez kılınması mümkün değildir.
E) Yeteneğin çabayla birleştiği yerde başarı atı, dizginlerini kırıp atar.

2. Okuyacağım kitap "tutkallı kitap" olmalı. Yapışmalı elime, kafama, yüreğime. Kelime oyunlarına boğmamalı, ip cambazı olmamalı; sarmalı ve sarsmalı beni kitap. Okuyacağım satırlardan, bugüne kadar almadığım tatları almalıyım ve okuduklarım satırlarda kalmamalı, bana saldırmalı. Sarmaşık gibi sarılmalı benliğimin bedenine. Yalnızca yazılışındaki güçle değil verdiği iletiyle de yer etmeli belleğimde.

Bu parçada anlatılmak isteneni en kapsamlı ifade eden cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Okunmaya uygun kitaplar, sade ve doğal anlatımlı kitaplardır.
B) Yalın ve özgün bir anlatımı olan kitaplar okunmaya değer kitaplardır.
C) İnsana bir şeyler veren ve onu eğiten yapıtları okumak gerekir.
D) Anlatımıyla ve içeriğiyle okuyucuyu etkileyen kitaplar okunmayı hak eder.
E) İnsanın kişiliğini biçimlendirmeyen kitapların okunmaya değer yanı yoktur.

3. Öyle bir anlatı ki roman, yaşamayı dille serer gözümüzün önüne. Bize ne denli yabancı gelirse gelsin, ne denli ötelerden seslenirse seslensin, ne denli tek yönlü bir bakışın ürünü olursa olsun yine de insanın dünyasından bir haber, insan varlığımızın bilincine bir ışın, yaşamımıza ilişkin bir bildiridir. Bu konuda kuşkuya yer yok bence, bundan ötürü içime işler her biri. Ne olursa olsun algılayışım, anlayışım romanlarla yoğrulup biçimlenir. Gözümde, elimde, gönlümde, kafamda okuduğum romanların izi var.

Bu parçada anlatılanları içeren kavramlar aşağıdakilerden hangisinde tam olarak verilmiştir?

A) Roman - bakış açısı - başarı
B) Üslup - sanatçı - kalıcılık
C) Yaşam gerçekleri - roman - etkileyicilik
D) Anlatım gücü - özgün anlatım - etkileyicilik
E) Eğitsel yön - sanatçı tutumu - ölümsüzlük

4. Aşk ile sevginin iç içe olduğu ileri sürülür. Bu, bir yere kadar doğrudur. Her durum da aşk ile sevgi iç içe olsa da bu kalıp yargı oldukça yanlıştır. İnsan, sevgilisini aşkla sevebilir. Ancak annesini, babasını yahut yakın bir dostunu sadece muhabbetle sevebilir. Annesine veya babasına "Aşkım!" diye seslenen bir evlat hayal edin; ne kadar gülünç, ne kadar absürt bir durum olur değil mi? Sanırım kavramlar üzerindeki düşünmemişliğimiz ve kolaycı tutumumuz bu yanılgının kaynağıdır.

Bu parçada <u>karşı çıkılan</u> düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aşk ile sevginin anlam farkının olmadığı
B) Aşkın sevgiden üstün bir duygu olduğu
C) Aşk ile sevginin iç içe olmadığı
D) Kavramların anlamsal nüanslarının önemli olduğu
E) Dille ilgili kuralların değil, anlaşmanın önemsenmesi gerektiği

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. "Eğitim ailede başlar." Evet, bu saptamaya sanırım itiraz eden olmamıştır şimdiye kadar ve olmayacaktır da. Gerçekten de aile, çocuğa temel becerileri kazandıran bir yapıdır, bir okuldur. Fakat bunun ne kadarını yapabilir ve nasıl yapabilir? Özellikle de "nasıl" sorusunun cevabı verilebilirse büyük bir müşkülattan kurtulacağız. Pestollozi, "Temelinde sevgi olan hiçbir eğitim, başarısızlığa uğramaz." derken bu soruya bir nebze açıklık getirmektedir. Ancak ben sevginin yanına bir de "sorumluluk bilincini geliştirecek küçük etkinlikler" önerisini eklemek isterim.

Bu parçada üzerinde durulan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ailede verilen eğitimin içeriği
B) Ailede verilen eğitimin önemi
C) Ailede verilen eğitimin yöntemi
D) Aile içi ilişkilerin şekli
E) Aile-okul iş birliğinin değeri

6. İnsanlığın ilerlemesi, kişisel bilgilerin kuşaktan kuşağa aktarılmasıyla ve bu bilgilerin birikim oluşturmasıyla gerçekleşmiştir. Bunu gerçekleştiren araç ise dil olmuştur. Çünkü dil, bir kayıt cihazı vazifesi görmüştür. Fakat her dil, bu görevi yerine getirememiştir. Ancak gelişmiş yani ifade olanakları bakımından zenginleşmiş, bir yazı dili seviyesine çıkmış olan diller böyle bir köprü olabilmiştir. Bu bağlamda diyebiliriz ki yazı dilinin gelişim çizgisi ile insanlığın uygarlık yolundaki gelişim çizgisi simetrik bir durum ortaya koyar.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünceyi tümüyle içeren yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sağlıklı bir iletişim için dilin doğru kullanılması, bunun için de dilin iyi bilinmesi gerekir.
B) Yazı dili, bilgi birikiminin temeli olduğu için onu geliştirmek, o dili konuşan herkesin görevidir.
C) Gelişmiş yazı dili, bilgi aktarımının ve dolayısıyla insanoğlunun uygarlaşmasının temel aracıdır.
D) İnsanoğlu ilerledikçe sözlü dili, yazı ve kültür dili hâline getirmeye de önem vermiştir.
E) Dil, basit bir iletişim aracı değildir; o aynı zamanda insanın güzel duyusal ihtiyaçlarını karşılar.

7. Bazıları der ki ben istediğim zaman yazabilirim. Yeter ki işim gücüm olmasın. Üstelik zaman da gözetmem sabahın 05.00'i de olabilir, gecenin 24.00'ü de; hava sıcak da olabilir, soğuk da… Böyle konuşanlara gülüp geçerim. Çünkü yazma işinde "yazı atı"nın dizginleri senin elinde değildir. "Yazı atı", istediği zaman, istediği biçimde gelir ve seni sırtına alıp kendi istediği yere götürür. Sen iyi bir yazar isen "yazı atı"nın sırtından düşmemeyi becereceksin o kadar.

Bu parçada karşı çıkılan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazarlığın kolay bir iş olarak görülmesi
B) Yazının zamanını ve şeklini yazarın belirlediği
C) Yazarların, yazma işinde özgür bırakılması gerektiği
D) Yazının, kendi biçimini ve yazılma zamanını belirlediği
E) Yazarın yazdığı türün kurallarıyla sınırlandırıldığı

8. Aslında her yazarın iyi anlattığı bir konu vardır. O konuyu işlerken su gibi akıp giden dili, yabancısı olduğu bir konuya geçince tıkanıverir. Suyu kesilmiş musluk gibi "tıss… tıss…" eder durur. Meşhurdur: Absürt bir olay çıkınca tam Aziz Nesinlik olay, derler. Mizahî olmayan bir konuyu, mesela aşkı çok iyi anlatamaz Aziz Nesin. Nitekim Mehmet Rauf da "aşk" konusunu işlerken çok rahattır ve başarılıdır ama "Halas" adlı Kurtuluş Savaşı romanında tıkanmış, yine "Define" adlı macera romanında da başarılı olamamıştır. Öyleyse sanatçının başarılı olabilmesi için öncelikli olarak yolu bulması gerekir; yürüyüş tarzını, zaten o yol belirleyecektir.

Bu şekilde konuşan biri sanat ve sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisini söylerse kendisiyle çelişir?

A) Sanatçının neyi anlattığının önemi yoktur, onu kendine özgü bir üslupla anlatması önemlidir.
B) Her sanatçının daha iyi anlattığı konular vardır.
C) Yazar, yazdığı konuya aşina ise onu anlatırken daha rahattır.
D) Yazarın anlatmaya alıştığı bir konunun dışına çıkması başarısını gölgeler.
E) Hiçbir yazar, sadece üslup ustalığı ile her konuda başarı gösteremez.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9. Roman, bize bir olayı çağrıştırır. Roman bitince günlerce olay kahramanlarıyla yer, içer, dolaşır hatta ona âşık oluruz. Yakın çevremizdekilerle kahramanları bağdaştırmaya çalışırız. Ama tiyatro öyle değildir. Tiyatro, bizim hayallerimize yer vermez; bizim düşüncelerimize kapalıdır. Bizi pasifize eder çünkü olayları ve kişileri, hazır bir şekilde bize sunar dolayısıyla zihnimizde canlandırma yapmamıza izin vermez. Ben kendi adıma tiyatronun bu yönünü sevmiyorum ve romanı daha üstün tutuyorum.

Bu parçanın yazarı, romanı hangi sebeple tiyatrodan üstün tutmaktadır?

A) Okuyucunun etkin olmasına olanak tanıması
B) Olayları ve kişileri anlatırken yazarı özgür kılması
C) Daha ayrıntılı anlatma imkânı sunması
D) Okuyucusunu olayın büyüsüne kaptırmayıp uyanık tutması
E) İşlediği konuların duygusal ve düşünsel yönden zengin olması

10. "Sevmeden ihanete uğrayamaz, ihanete uğramadan da doğru kararlar veremezsiniz." diyordu Panait Istratı. Bu yargıya katılmamak mümkün değil. Ben buna ilave olarak "Sevmek, zaten doğru kararın kendisidir." derim. Çünkü insan sevdiğinde sevmenin karşılığını görmüşse mutlu olacaktır. Sevgi, eğer ihanetle karşılık bulacaksa o zaman da okulların öğretemeyeceği kadar büyük bir deneyim kazandıracaktır. Ama bu gerçekten seven insan için geçerlidir. Öyleyse ihanete uğrarım korkusuyla sevmekten kaçanlara ne demeli? Cevabım hazır: "Lütfen ölüler hakkında konuşmayalım!"

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sevgi, karşılıklı ise insanı mutlu kılar; karşılıksız ise çökertir.
B) Sevgisiz yaşamak, insanın ihanete uğrayıp mutsuz olmasından iyidir.
C) Sevginin olumlu sonucu da olumsuz sonucu da insana çok şey kazandırır.
D) Sevgisizliğin egemen olduğu toplumlarda bireysel ihanetlerin önemi kalmaz.
E) Sevgisizlik kadar insanı mutsuz edecek başka bir şey yoktur.

11. Antolojileri hele de şiir antolojilerini çok severim. Kitaplığımda çok sayıda şiir antolojisi var. Onları okurken renk renk çiçeklerin olduğu bir bahçedeymişim gibi gelir. Her şiir çiçeğini ayrı ayrı koklarım. Ne var ki hazırlayanın ideolojisi, şiir seçimlerinde etkili oluyor ve seçki objektif hazırlanmıyor. Hazırlayan kişi, sevdiği şairden bol bol şiir seçiyor ve en güzel şiirleri kitaba koyuyor ama kendi ideolojisine yakın bulmadığı şairin şiirine ya hiç yer vermiyor ya da onun en zayıf şiirlerini seçiyor. Oysa şiirimizin gelişim çizgisini takip etmek isteyen bir insana bu tavır zarar verecektir.

Bu parçada asıl yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Antoloji hazırlayanların şiirden anlamayışları
B) Antoloji hazırlayanların şiir seçimlerinde tarafsız davranmayışları
C) Antoloji hazırlama konusunda ticari amaçla hareket edilmesi
D) Şiirlere ve şairlere yeterince önem verilmemesi
E) Şiir antolojilerinin kıymetinin bilinmeyişi

12. Eğer bir çocuk kınanırsa her zaman
O da yapamaz başkalarını ayıplamadan
Ve düşmanlık görürse durmadan
Kaçamaz hiçbir zaman kavgadan
Onunla edilirse alay
Utancı öğrenir en kolay
Ve utançla yaşarsa eğer
Suçlamayı iş edinir kendine
Hoşgörü esirgenmezse ondan
Sabrı da öğrenir bir yandan
Ve verilirse ona cesaret
Nedir öğrenir güvenmek
Ve güven duyulmuşsa kendine
O da kulak verecektir dostluğun çağrısına

Bu dizelerden çıkarılabilecek <u>en kapsamlı</u> yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çocuklara güven duymalıyız ki onlar da güvenmeyi öğrensin.
B) Çocukların mutluluğu ile aldıkları eğitim bağlantılıdır.
C) İyi yetiştirilmiş çocuk, ülkenin geleceğinin garantisidir.
D) Aşağılanan çocuklar, başkalarını aşağılama yolunu seçer.
E) Çocuklar, kendilerine yaşatılanı öğrenirler.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1. Elbette. Olmaz olur mu? Baskıcı toplumlarda gülmece, alaylama, taşlama türleri çok gelişiyor. Bunlar, var olan sisteme karşı bir tür savunma aracı oluyor. Bir de bir şeye birlikte gülebilme yetisinin insanları birleştiren sosyal bir yanı var. Öte yandan özgürlükçü bir toplumda lirik ve romantik şiirlerle aşk romanları çok gelişiyor. Zengin ülkelerin sanatına baktığımızda ise rintçe söyleyişlerin, gönlünce yaşamak isteyenlerin biçimlendirdiği söyleyişler, denemeler ve gezi yazıları ön plana çıkıyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine açıklık getirmek için düzenlenmiştir?

A) Her toplumun gülmece edebiyatı var mıdır?

B) Sanatçıların her toplumda değeri var mıdır?

C) Toplumların korumaları gereken değer yargıları olmalı mı?

D) Sanat adı altında her şeyi eleştirenlere engel olunmalı mı?

E) Toplumun yapısıyla değer verilen sanatsal tür arasında ilişki var mıdır?

2. Anlatmak, acılarımızı hafifletir. Anlatırken çektiğimiz sıkıntı, boş ve anlamsız bir sıkıntı değildir. Anlatıcının anlatmadığı müddetçe zehirlendiğini, acı biriktirdiğini söylerim ben. Saptamalarına güvendiğim bir düşünce adamı "Susmak, cerahat biriktirmektir." demişti. Hakikaten o ağrılı cerahatın âdeta boşaltılmasıdır yazmak. Yani bir tür rahatlamadır. Yazmak tutkusu da ciddi ve çileli bir iştir ama susmanın yarattığı işkencenin karşısında zevkli bir çiledir, rahatlama aracıdır yazmak.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı olmaya en uygundur?

A) Bir insanın iyi bir yazar olması neye bağlıdır?

B) Bir insan, yazarlık gibi sıkıntılı bir yolu niye seçer?

C) Bir insan, yalnızca yazarak mı sıkıntılarından kurtulur?

D) Bir insanın bir yazarı sevmesi, neye bağlıdır?

E) Bir insanı yazma konusunda özgür veya güdümlü yapan nedir?

3. Çoğunlukla sabahleyin yazarım. Sonra nerede kaldımsa sürdürmeye çalışırım. Sürdürebilirsem başladığım şiiri hemen bitirmek isterim. Ama yazık ki hemen bitiremem. Yılda üç dört şiir ancak çıkar elimden. Bazen de bir şiir üzerinde yıllarca uğraşırım. İki yıldır Karadeniz üstüne yazmak istediğim şiir bir türlü bitmedi. Kısacası kolay yazmam. Bir kısacık sonnet için 20-30 kâğıt harcarım. Her yazdığım satırı makinede görmedikçe de tadına varamam. Zaten mısra mısra kurarım şiiri. Ölçülü yazdığım zaman enikonu terlerim. Uyak ve hece sıkar beni ama ölçülü şiir de başka türlü, buna ister istemez katlanırım.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı olmaya en uygundur?

A) Şiir yazarken çok sayıda şiir yazdığınızda mı, iyi şiir yazdığınızda mı mutlu oluyorsunuz?

B) Serbest şiir yazarken mi, ölçülü şiir yazarken mi kendinizi rahat hissediyorsunuz?

C) Şiirlerinizi hangi zamanlarda yazıp hangi zamanlarda düzeltiyorsunuz?

D) Şiirlerinizin yazılma zamanı ve yazılma süreci hakkında bizi aydınlatır mısınız?

E) Bu kadar az şiir yazmanızın amacı, niteliği önemsemeniz mi yoksa kendinizi yineleme korkusu mudur?

4. Hayır, yoktur "Niye kitap okumuyorlar?" demek, "Niye piyano çalmıyorlar?" demek gibi bir şeydir. Kafayı kitap okumaya alıştırmak, parmakları piyano çalmaya alıştırmaktan kolay değildir. Ona göre yetişmek, ona göre hazırlanmak lazım gelir. Okumak, bir kitaptan alınanlarla kendine manevi bir dünya yapmak, onun içinde tek başına yaşayabilmek demektir. Bu ta çocukluktan başlayan uzun alışkanlıklar ve egzersizler neticesinde geliştirilebilir ancak.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olmaya en uygundur?

A) Kitap okumak, boş vakitlerin işi midir?

B) Kitap okumak, insanlara ne kazandırır?

C) Kitap okumayanları eleştirmenin bir faydası var mıdır?

D) Kitap okumayı yaşam biçimi hâline getirmek mümkün müdür?

E) Kitap okumayı ciddiye alan bir toplum muyuz?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. Hayır, böyle bir şey mümkün değil. Çünkü yazmaya başladıktan sonra kontrol yazardan yazıya geçmektedir. Yani artık yazar, yazı otobüsünün kaptanı değil sadece bir yolcusudur. Artık bu otobüsün kaptanı, yazının bağlamıdır; yazdığınız bir roman veya hikâye ise kendi kişiliğini kazanmış olan karakterlerdir. Yazar, yazının götürdüğü yere gitmek zorundadır. Gitmeyecek olursa zaten yazı otobüsünden indirirler adamı. Nice yazar olmaya heveslenen kişinin yolda kalıp gelene geçene otostop çekmesinin sebebini de sanırım açıklamış olduk böylece.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap vermektedir?

A) Yazar, yazmak istediği yazıyı önceden tasarlayıp bu tasarıya uygun biçimde yazabilir mi?

B) Yazar, uzmanlaştığı bir konunun dışında yazarken başarılı olabilir mi?

C) Yazı kendini yazara zorla yazdırırsa sanat eseri olmayı hak eder diyenlere siz de katılır mısınız?

D) Çok yazmak, yazarın başarılı olmasını ve özgün eserler ortaya koymasını engeller mi?

E) Yazar mı yazıyı yönlendirir, yoksa yazı mı yazarı yönlendirir, ne dersiniz?

6. Neden olmasın ki? Tıp eğitimi almış bir insan, çok iyi bir müzisyen yahut şair olabiliyor. Harp Okulunu bitiren bir asker, dünyaca ünlü bir kişisel gelişim uzmanı olabiliyor ve üstelik seminerden seminere, sunumdan sunuma koşabiliyor. Edebiyat dersinin "d"sini bilmeyen biri en güzel psikolojik romanları yazabiliyor. Öyleyse herhangi bir alan eğitimi almadan da çok büyük sinemacı olunabilir.

Bu parça dil ve düşünce açısından incelenecek olursa aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı olmaya en uygundur?

A) Her insan şair olabilir mi?

B) İyi bir yazın ustası olmak için eğitim şart mıdır?

C) Herkes, eğitim aldığı alanda mı başarılı olur?

D) Sinema eğitimi almadan başarılı bir sinemacı olmak mümkün müdür?

E) Tıp ya da askerlik eğitimi almış birinin başka alanlarda başarılı olmasını nasıl açıklarsınız?

7. Ego, senin gerçek özünün tam tersidir yani ego sen değilsin. Doğduğun zaman hakiki benliğine sahipsin. Sonra senin için sahte bir benlik yaratıyorlar: Sen siyahsın, sen beyazsın; şu milletten, şu dindensin, öyleyse sen üstünsün; senin dünyayı yönetmen lazım… gibi birçok etiketle senin kim olduğunla ilgili sahte bir fikir yaratıyorlar. Sana bir isim veriyorlar ve bu ismin etrafında hırslar, şartlanmalar oluşturuyorlar. Sen bu oyuncaklarla oynamaya devam ettikçe ve egonu bir kenara bırakmadıkça gerçek "sen"i bulamayacak ve kendin olamayacaksın. Yani egon "sen" ile "sen" arasına örülmüş kalın bir duvardır; herkesin yıkamadığı bir duvar.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine bir cevap olarak düzenlenmiştir?

A) Herkes bir ego tutturmuş gidiyor, sizce nedir bu ego?

B) İnsanın kendisiyle barışık olması sizce nasıl mümkün olur?

C) İnsanoğlu ego sahibi olmadan da başarıya ulaşabilir mi?

D) Sizce insanın yüksek bir egoya sahip olması iyi bir şey midir?

E) Ego, insanı mutluluğa götürür mü?

8. İlk insanlar, nereden geldiklerini düşünmüşler ve gün geçtikçe bu düşünce onların kafalarını yormaya başlamıştır. Nereden geldim, nasıl geldim, neyim, kimim? Bu sorular kemirip durmuş beynini ilk insanların. Derken akıl yürütmeye, hayal kurmaya başlamışlar ve bunları ağızdan ağıza, kulaktan kulağa aktarmaya başlamışlar. İşte yazı öncesi dönemleri yaşamış bütün milletlerde var olan yaratılış destanlarının ya da türeyiş mitlerinin kaynağı budur. Yani bu destanlar, ilk insanın evreni, kendini, yaratıcıyı ve kendisinin evren ve yaratıcı karşısındaki konumunu anlama çabasının bir sonucudur.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olarak söylenmiştir?

A) İlk insanlar, dünyayı bilgiyle mi sezgiyle mi anlamışlardır?

B) İlk insanların hayal güçlerinin yüksek olmasının kaynağı nedir?

C) Hemen hemen her millette var olan yaratılış destanlarının kaynağı nedir?

D) Destanların ve yaratılış mitolojilerinin milletlerin tarihleri açısından değeri nedir?

E) Milletlerin kültür tarihlerinde türeyiş destanları hangi işleve sahiptir?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9. Bu durum, gezen insanın gezerken içinde bulunduğu ruhsal duruma göre değişir. Eğer kişi depresyon yaşıyorsa, yaşamı sevmez olmuşsa onun yaşamı yeniden sevmesini sağlar. Bir dostunu kaybetmişse yeni dostlar edinmesine kapı aralar. Bazı insanları da anılara, saflığa, temizliğe çağırır gezi. Yani öyle ya da böyle gezilere çıkmak, yeni yerler, yeni insanlar tanımak, herkese bir farkındalık kazandırır. Çünkü insan, geziye çıktığında kendisini unutturan rutin yaşamın dışına da çıkmakta ve kendisiyle baş başa kalabilmektedir. Dışarıda gidilen bir yol vardır ama gezerken bir de insanın içine giden yol vardır ve çoğu kez iki yolculuk, yan yana yapılmaktadır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisini açıklamak için düzenlenmiştir?

A) Gezi edebiyatının gelişmesi için edebiyatçılarımıza neler önerirsiniz?

B) Bir geziden insanın keyif alabilmesi için gezen kişinin nelere dikkat etmesi gerekir?

C) İnsanın faydalı bir gezi yapabilmesi sizce nelere bağlıdır?

D) İnsan ruhunun gezginliğe yatkın bir yanı vardır, bunu neyle açıklayabiliriz?

E) Zaman zaman gezilere çıkmak, insana neler kazandırır sizce?

10. Konuşma, çok yönlü ve çok boyutlu bir olgudur. Dokusunda değişik ögeler yer alır. Bu ögelerin hem fiziksel hem de dilsel yanları vardır. Ses bunlardan biridir. Denebilir ki konuşmanın tüm dokusunu ve örüntüsünü oluşturan unsurların en önemlisidir ses. Önemi, salt sözcüklerin oluşumunu sağlamasından gelmez. Konuşmacı olarak tutumumuzu, coşkusal ve düşünsel yönümüzü, daha kapsamlı bir deyişle bizi yansıtır. Nitekim Socrates, "Konuş, kim olduğunu söyleyeyim." der.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı olmaya uygun <u>değildir</u>?

A) Konuşma nasıl bir şeydir?

B) Konuşmada sesin işlevi nedir?

C) Konuşma unsurlarından ses nasıl meydana gelir?

D) Konuşma unsurlarından ses neyi yansıtır?

E) Konuşmanın dokusunu ve örüntüsünü oluşturan öge nedir?

11. Âşık Veysel, "Güzelliğin on par'etmez / Bu bendeki aşk olmasa" dizeleriyle gönlümüze taht kurmuştur. Biz bu dizelerdeki iletiyi bir şiir, bir resim, bir roman, bir hikâye, bir heykel yahut bir resim için de doğru sayarız. Eğer öyle olmasa sanatsal güzelliğin görecelliğinden söz edemeyiz. Yani bir sanat eserini ya herkes beğenmeli yahut hiç kimse beğenmemeli. İşte burada aklıma geliveriyor. Mesela *Elhan-ı Şita* şiirini çok beğenip övgüler dizen de var, ona şiir payesi vermeyen de çok. Bu da bize içindeki güzelliği dışarıya çıkarmak için sanat eserini bahane edenlerin belirleyici olduğunu fısıldıyor.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Sanatsal bir eserin güzelliği, sanatseverin duygularının yansımasından ibarettir.

B) Sevginin büyüklüğü, sevilenin güzelliğini yücelten en önemli etkendir.

C) Koşulların değişmesi, güzellikle ilgili yargıların da değişmesinin kaynağıdır.

D) Dil sanatları arasında birçok güzel vardır ama şiir, bu güzellik yarışmasının tek kraliçesidir.

E) Sanatçı, içindeki güzellik suyunu farklı sanat türlerine pay edebilen kişidir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

12. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Uzun süre devam eden reflü rahatsızlığı, daha tehlikeli rahatsızlıklara zemin hazırlayabilir mi?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Asitli mide muhtevasının yemek borusuna, genize tekrar dönmesiyle ortaya çıkan reflü; her geçen gün yaygınlaşan bir sağlık sorunu. Bunun çok farklı kaynakları varsa da temel sorun muhtemelen yine aynı: stres.

B) Hızlı ve çabuk yemek, büyük lokmaları iyice çiğnemeden yutmak, yatağa girmeden önce mideyi tıka basa doldurmak, unlu-şekerli gıdaları, kızartmaları, asitli içecekleri çok tüketmek gibi yanlış tutumları stresle birleştirmek de reflüye davetiye çıkarmaktır.

C) Reflü ile yemek borusunda ve yemek borusunun mideyle birleşme noktasında bulunan fıtıkların da ilişkisi kurulmaktadır. Aşırı kilodan, sıkıştırılmış kemerden bile tetiklenebilen mide asidi ve pek çok hata, uykusuz gecelere ve ağrılı gündüzlere yol açan reflüyü oluşturabilir.

D) Gastroentroloji uzmanları, endoskopi yapmadan ve reflünün altında yatan asıl sebepleri tam tespit etmeden reflünün iyileştirilemeyeceği görüşündeler. Hatta teşhislerin, tespitlerin sağlam yapılmamasının bu hastalığı kullanılan ilaçlara karşı daha dirençli ve inatçı yapacağını belirtiyorlar.

E) Reflüde asitli mide sıvısının yemek borusunda yaptığı tahrişat, zamanla dokuların harabiyetine dönüşebiliyor. Bu durum "metaplazi" denen önemli yapısal bozulmalara yol açabiliyor. Bu duruma zamanında önlem alınmamasının kanser yaptığı ise artık kanıtlanmış durumda.

✓ ÖRNEK

"Okumak" bir temadır. "Okumanın yararı" veya "okumanın yazmaya etkisi" bir konudur yani sınırlandırılmış temadır ve bizim bunu bulmamız gerekir.

✓ BUNLARI İYİ BİL

Paragrafın hangi soruya cevap olduğu bulunurken

a) Asıl konu ile soru arasında ilişki vardır yani parça hangi konuya açıklık getiriyorsa soru da ona yöneliktir.

b) Özellikle paragrafın ilk cümleleri ile soru arasında dil ve düşünce uyumu olmalıdır çünkü yazar, sorudan hareket ederek paragrafa giriş yapar.

c) Evet, hayır gibi onaylama veya reddetme kavramları varsa dil uyumuna çok dikkat edilmeli. Yani yazar neyi onaylıyor yahut neye karşı çıkıyor ise soru da buna uygun olmalıdır.

d) Bir şeyin sebebi amacı veya koşulu anlatılıyorsa soru ona yönelik olmalıdır.

e) Anlatım biçimi ile sorunun soruluş şekli arasında da çok sıkı bir ilişki olduğu unutulmamalıdır.

✓ BUNLARI İYİ BİL

Tema : Üzerinde durulan, hakkında söz söylenen düşünce, duygu, olay, varlık, sorun yahut kavramdır. Metindeki temel duygu ve kavram, ana motif.

Konu : Kısaca söylersek sınırlandırılmış temadır. Paragraf çözümünde asıl gereken de budur. Yazarın konuya bakış açısı yani onu hangi yönde ele alıp işlediğini bilmek paragrafı anlamak demektir. Tema soyut iken konu onu somutlaştırır.

✓ NOT

Parçaya başlık koymak da sınırlandırılmış konuyu bulmayı gerektirir çünkü başlık ele alınan temel konuyu yansıtan kelimelerden yahut kelime gruplarından oluşur. Yani başlık, "yoğunlaştırılmış konu" demektir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1. Bir noktada karar verip harekete geçemiyorsanız analiz felcine yakalanmışsınızdır. Yani size zarar veren bir ilişkiler ortamının size zarar verdiğini belgeleyen bir sürü kanıt, belge veya onay ortada dururken hâlâ bu ilişkiler ortamında ağa takılmış balık gibi patırdayıp duruyor ve oradan çıkmak için adım atamıyorsanız analiz felci sizi eylemsiz kılıyor demektir. Çünkü siz bu zor kararın sizde yaşatacağı duygusal acının derecesiyle ilgili net bir fikre sahip değilsinizdir. Evet, sorununuz bu ise mevcut durumu devam ettirmenin de bir karar olduğunu ve bu kararınızla dozajını bildiğiniz acıya katlanmayı tercih ettiğinizi unutmayın.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) En kötü karar bile kararsızlıktan iyidir çünkü bocalamanın yarattığı sorunlu ilişkiler, yaşamı çekilmez kılar.

B) İlişkinin sorunlu olmasına rağmen sürdürülmesi; pasif, bağımlı ve sığınmacı kişiliğin tercih ettiği bir karardır.

C) Bitirilmesiyle yaşatacağı acıların belirsizliği insanı, sorunları bilinen bir ilişkiyi sürdürmeye yöneltebilir.

D) Çözümleme gücünden yoksun insanlar, yaşadıkları sorunları görmezden gelerek yaşamlarını törpüleyen ilişkileri sürdürürler.

E) Mutsuzluk veren bir ilişkiyi devam ettirmek, onu bitirmenin yaratacağı acıdan fazla acı verir çünkü birinde acı bir ömür, diğerinde kısa bir zaman için geçerlidir.

2. Bir edebiyat yazısını edebiyat yazısı yapan şey, bence hem konu hem üslup hem de biçimdir. Yani edebiyat yapıtı bir bütündür. Üslubun yani biçemin edebî yapıtlar üzerinde vazgeçilmez bir üstünlüğü vardır. Yine de edebiyat değeri taşıyan yapıtların özelliklerini kavramaya tek başına yetmez. Konuyla biçem uyumu, yazarın kendi damgasını vurup vurmadığı, yazı ile türünün örtüşüp örtüşmediği ve en önemlisi de okurken okuyucuya estetik bir haz verip vermediği gibi özelliklerin titizlikle irdelenmesi gerekir.

Bu parçada üzerinde durulan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir yazının yazınsal bir yazı sayılmasının neye bağlı olduğu

B) Bir edebî eserin etkileme gücünü nereden aldığı

C) Yaratıcı yazarlık yeteneğinin geliştirilmesinin nasıl mümkün olacağı

D) Özgün bir üsluba ulaşmak için yazarın ne yapması gerektiği

E) Yazarlıkta başarının konuya göre mi anlatıma göre mi belirlendiği

3. Şiir yazamayacak kişinin şiir alanına girmesinin büyük tehlikeleri vardır. Bunların başında, yaşamı boyunca şiir yazıp aslında tek bir "şiir" yazamamak, daha da kötüsü, bu durumu fark edememek gelir. Sanırım ben, iyi şiirin ne olduğunu erken yaşlarda fark ettim. Şiiri sürdüremeyişimi buna bağlıyorum. İlk gençlik yıllarımda ben de ne şiirler yazardım; Pablo Nerudalar, Nazım Hikmetler şiiri benden öğrendi edasıyla yazar ve gururlanırdım.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine açıklık getirmektedir?

A) Şiire başladığınız yıllarda en çok kimlerden etkilendiniz?

B) Sizi şiir yazmaya iten şey nedir?

C) Şiir yazmaya ne zaman, nasıl başladınız?

D) Bir şairde bulunması gereken özellikler nelerdir?

E) Şiir yazmayı niçin bıraktınız?

4. Ömrüm, kitaplar arasında bazen okuyarak bazen de yazarak geçti. Geçti de ben akıp giden zamanın farkında bile olamadım. Zaman denen o aceleci şeytan, bazen bana bir şeyler getirmiş ama beraberinde götürdükleri, getirdiklerinden daha fazla. İşte şimdi geriye kalan, yılların eskittiği, güçsüz bir beden ve önemsiz birkaç yapıt. Yazık olmuş doğrusu geçen zamana. Otuz altısında, kırk altısında gittiği hâlde edebiyatta çığır açanlara, ölümsüz yapıtlar bırakanlara bakıp utanıyorum. Galiba benimle beraber, adım ve eserlerim de gömülecek mezara.

Bu parçada yazarın <u>asıl</u> yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ömrün çabuk geçip gitmesi

B) Büyük sanatçıların genç yaşta ölmesi

C) Hayatı doya doya yaşayamaması

D) Kalıcı yapıtlar ortaya koyamamış olması

E) İnsanların sanatçıları çabucak unutması

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. "Dünyaya bir daha gelsem saniyelerin nabzını tutardım." diyor, Dostoyevski. Yani zamanını tam değerlendiremediğini söylüyordu. Bu kadar başarılı roman yazan niceliğin ve niteliğin zirvesine çıkan bir "deha" bile zamanını iyi değerlendirmediğini söylüyorsa bizler hiç yaşamamışız demektir. Ama galiba Dostoyevski'ye bunları söyleten "Sanatçı doyumsuzluğu"dur. Yoksa bir *Karamazof Kardeşler*'i, bir *Suç ve Ceza*'yı, bir *Kumarbaz*'ı yazmış birini dünyada hiç kimse -kendisi hariç- üretimsizlikle, iyi ürünler ortaya koyamamakla suçlayamaz. Kırık dökük birkaç satır karalayınca burnunu düşürse almayacak pozlar takınıp kanal kanal, dinleti dinleti dolaşanların kulakları çınlasın. Onlar, gerçek sanatçının ne olduğunu bilmiyorlar da ondan "Ben oldum." diyorlar. Ben onlara "Oldun." değil, "Öldün." diyorum.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatçı olunmaz, sanatçı doğulur.

B) Gerçek sanatçı için başarıda son nokta yoktur.

C) İyi sanatçı, çok yazmayı değil, iyi yazmayı yeğler.

D) Sanatına yoğunlaşan sanatçı, başarıyı yakalar.

E) Reklamla, kötü yazan biri de ünlü olabilir.

6. İnsanın istekleri, arzuları ve hırsları ne kadar az ise insan o kadar özgürdür. Bunlar arttıkça insan, özgürlüğünü yitirmeye başlar; ya çalışmanın kölesi olur ya başkalarına muhtaç olur. Tutkularını kendi öz yetenekleri ve birikimleriyle elde edemeyenlerin başkalarına muhtaç olması ve köleleşmesi kaçınılmazdır. Bu dengeyi tutturmak ile özgürlük arasında çok ciddi bir ilişki vardır.

Bu parçadan çıkarılabilecek kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsan, her zaman, her istediğine ulaşamaz.

B) İnsan, kendi imkânlarıyla elde etmek istediklerine asla ulaşamaz.

C) Elde etmek istedikleri uğruna başkasına muhtaç olanlar özgürlüklerini kaybederler.

D) Arzuların çokluğu, insanı yaşama bağlayan ve onun mücadele azmini kamçılayan bir şeydir.

E) İnsan, büyüdükçe arzularını da büyütür ve mücadele gücünü geliştirir.

7. Dil, ait olduğu toplumun ve insanlarının yaşadıklarından, gördüklerinden soyutlanamaz. Toplumun yapısında meydana gelen bir değişim veya etkileşim dile mutlaka yansır. Mesela bizim toplumumuz imparatorluğun bir parçası iken Araplarla, Farslarla çok yakın bir etkileşim içindeydi buna bağlı olarak da dilimizde Arapça, Farsça sözcükler ve tamlamalar yer almaktaydı. "Uçak" yerine "tayyare", "anne" yerine "valide", "sağduyu" yerine "aklıselim", "gün" yerine "ruz", "günlük" yerine "ruzname", "sevinç" yerine "sûr", "anı" yerine "hatırat" diyorduk. Şimdilerde yüzümüzü Batı'ya dönmüşlüğümüzün bir sonucu olarak İngilizce, Fransızca sözlere yer veriyoruz.

Bu parça aşağıdakilerden hangisine açıklık getirmek için yazılmıştır?

A) Bir dilin iletişim işlevinin sağlıklı olmasının koşulları

B) Zaman içinde dilde meydana gelen değişimlerin nedeni

C) Dilimizin yabancı dillerin etkisine karşı nasıl korunacağı

D) Arapça, Farsça sözcüklerin dilimize verdiği zararlar

E) Dilimize Batı dillerinden giren sözcüklere nasıl engel olunabileceği

8. Benim çok sevdiğim bir deyim var: Ateş olsa cirmi kadar yer yakar. Yıllardır yaşamış ve galiba çok da yaşayacak. Ama "cirim" sözcüğü yaygın bir yanlış (galatımeşhur) olarak "cürüm" şeklinde söyleniyor hep. Oysa "cürüm" "suç" demektir ve deyimimizin bağlamına da amacına da uymaz. Aslı ise "cirim"dir ve "hacim" anlamına gelir. Bu yanlış sanırım Osmanlı yazısında ünlülerin yazılmamasından kaynaklanır ve her iki sözcük de aynı ünsüzlerle ve aynı biçimde yazılmaktadır. Buna "galat" yani "yaygın kabul görmüş yanlışlık" deyip geçmemeli, deyimin doğru kullanımı konusunda ısrarcı olmalıyız.

Bu parçanın yazılma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir deyimin yanlış kullanımının önüne geçmek

B) Deyimlere gereken önemin verilmemesine dikkat çekmek

C) Dil konusundaki bilgisizliği gidermenin yollarını anlatmak

D) Deyimlerle konuşmanın dile katkısını vurgulamak

E) Dilin doğru kullanılmasının iletişime katkısını belirtmek

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9. Nasrettin Hoca'ya bir gün sormuşlar:

– Hocam, sen bilgili adamsın. Şimdi bir küp altın bulsan ne yaparsın? Hoca, gülümseyerek cevap verir:

– Vallahi komşular, küpü alıp hanıma götürürüm; altını ise atarım.

Komşular, beklemedikleri bu cevap karşısında şaşırırlar ve tekrar sorarlar:

– Hocam, sen esas değerli olanı atıyor, çok değersiz bir şeyi tercih ediyorsun, neden böyle?

Hoca, gayet sakin cevap verir:

– Benim hanım, aylardır, turşu kuracağım, bana küp getir diye başımın etini yiyor; altın maltın istediği yok.

Buradaki öykünün içerdiği mesaj ile aşağıdaki atasözlerinden hangisinin mesajı <u>en yakındır</u>?

A) Değirmen iki taştan, muhabbet iki baştan.

B) Tarlada izin olsun, harmanda yüzün olsun.

C) Harman döven öküzün ağzı bağlanmaz.

D) Ak akçe, kara gün içindir.

E) Buğday başak verince orak pahaya çıkar.

10. Yaz ayları, insanı kitaba yaklaştırmak için her türlü şaklabanlığı yapar. Cömert yaz, konuksever yaz, bu işe daha nisandan başlar. Cemrelerin üçü de düşüp hava ısınmaya başladı mı, yaz mevsimi, insanlara okuma yerleri açmak için doğanın dağlarını, nehirlerini, ağaç altlarını hareketeye geçirir. Doğa da buna çok isteklidir zaten. Yazın ya da baharın ilk işaretlerini alır almaz o da her yana tuzaklarını kurar ve insanları bekler. Yazın her zaman ve her biçimde – geceleyin, gün ağarırken, kuşluk vakti, ikindi, gece yarısı; bağdaş kurarak, uzanarak, yatarak, diz çökerek, şarkı söyleyerek- kitap okunabilir.

Bu parçanın bütününde aşağıdakilerden hangisinden söz edilmektedir?

A) Yaz aylarının okuma konusunda sunduğu olanaklardan

B) Okumamak için bahane üretenlerin bahanelerinin geçersizliğinden

C) Neden okuma tembeli bir toplum olduğumuzdan

D) Okumanın insana verdiği keyif ve mutluluktan

E) Her mevsimde ve her tür kitabın okunması gerektiğinden

11. Kimine göre kardeşlik, haklı bir düzen içinde kendiliğinden doğar. Bu düşüncenin doğruluğu sugötürmez bir gerçektir. Ama haklı bir düzeni kurmak için en az iki kişinin kurtlara karşı birleşmesi gerekir. Bu birleşmeyse ancak sevgiyle mümkündür. Çıkarla demeye kalkmayın. Çünkü çıkar, bir ortak kavga süresince insanları bir araya getirip coşturabiliyor, orası doğru ama sonra? Sıra kazancı paylaşmaya gelince çok kez, birbirini öldürüp paylarını çoğaltan altın arayıcılarına ya da kemiğini kapıp bir köşeye kaçan kurtlara dönmüyor mu insanlar? Çıkar yüzünden dağılmıyor mu en cömert dayanışmalar, en verimli imeceler?

Bu parçadan çıkarılabilecek <u>en kapsamlı</u> düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kurulan bir düzeni, düzeni kuran insanların çıkar çatışmaları yok eder.

B) İnsanları mutlu eden duygu, yarışma ve çekişme değil sevgi ve kardeşliktir.

C) Ancak sevginin bir araya getirdiği insanların mücadelesiyle kardeşliğin hüküm sürdüğü hakça bir düzen kurulabilir.

D) Bir toplumun ilerlemesi ve bireylerin mutlu olması, ortak değerlere sahip çıkılmasına bağlıdır.

E) Kıskançlık ve bir başkasından üstün olma duygusuyla hareket eden bireyler güçlü bir toplum düzeni kurabilirler ama mutlu olmazlar.

✓ DİKKAT

- *Parçanın konusu, üzerinde durulan düşünce, parçanın hangi soruya karşılık olduğu, başlığı bu kazanımlarla ilgilidir.*
- *Parçanın konusu, başlığı ve ana düşüncesi birbiriyle ilgilidir.*
- *Bu konuyla ilgili sorular çözülürken parçada ilk cümleden son cümleye kadar neyden bahsedildiği, neyin anlatıldığı tespit edilmelidir.*
- *Parçada verilen mesajdan ziyade, üzerinde durulan düşünce, olayın hangi yönden ele alındığı belirlenmelidir.*
- *"Parça hangi soruya karşılık söylenmiştir?" sorularında ise parçanın konusu kadar ilk cümlesi de önemlidir. İlk cümlede ortaya konan yargı parçanın hangi soruya karşılık söylendiğini daha net ortaya koyar.*
- *"Evet, hayır, yok vb." yanıt bildiren ifadelerle başlayan paragraflar kesinlikle "mi" soru edatıyla sorulan soruların cevabıdır. Çünkü "kim, nasıl, niçin, nerede vb." soru sözcükleriyle sorulan sorulara "evet, hayır, yok vb." ifadelerle asla cevap verilemez. Bu ipucu sayesinde seçeneklerden bazıları kolaylıkla elenebilir.*
- *Paragrafın başına getirilebilecek en uygun başlıkla ilgili sorular sınavlarda karşımıza pek çıkmamaktadır.*
- *Başlıkla ilgili soru çıktığında ise parçanın konusundan yola çıkılmalıdır.*

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

12. Hiçbir edebî eser, salt kurmacaya dayanamaz. Buradan şunu da çıkarmayalım: Bir yazar yalnızca yaşadığını yazar. Böyle bir yaklaşım doğru değildir. "Ya hep ya hiç" mantığı edebiyatta geçerli değildir. Ama şöyle de diyebiliriz: Yazarının yaşamının suyunun sızmadığı bir sanat eseri düşünülemez. Yaşamsal deneyimler, hamurun mayasıdır, ekmeğin kendisi değil. Yazarın kişisel deneyimleri meyve ağacının çekirdeğidir, ağacın ve meyvenin kendisi değil. Tümüyle kurmaca bir yapıt gibi duran "Kuyucaklı Yusuf", romanında Şahinde denilen kadının, Sabahattin Ali'nin babasının erken ölümünden sorumlu tuttuğu ve asla affedemediği annesiyle benzerlikler taşıdığını söylesem sanırım şaşıracaksınız.

Bu parça aşağıdakilerden hangisini kanıtlamak için yazılmıştır?

A) Yazar, yaşadıklarından tümüyle bağımsız bir eser yazamaz.

B) Yazar yazarken yaşadıklarına sadık kalmalıdır.

C) Yazarın yaşadıklarını olduğu gibi yansıtması edebî bir değer taşımaz.

D) Yazarların hayal güçlerinin yüksek olması başarıyı getirir.

E) Gerçeğe de kurmacaya da dayanarak başarılı yapıtlar ortaya konabilir.

✓ KAVRAM ÖĞREN

Yineleme, tekrar etme demektir. Yineleme istendiğinde kural olarak kelime tekrarı kastedilir. İkilemeler, özel bir yinelemeşeklidir. Ayrıca belli aralıklarla sık sık tekrarlanan sözcükler de yinelemedir.

✓ DİKKAT

Sessel yineleme diye özel olarak belirtilirse o zaman belli ünsüzlerin (r - s - n - l …) tekrarıyla oluşan aliterasyon ya da belli ünlülerin (a - e - u - ü - i - ı …) tekrarıyla oluşan asonans istenmiştir.

✓ KARIŞTIRMA

*"**Parçada hangi düşünceye karşı çıkılmaktadır?**" sorusu ana düşünceyi veya ispatlanan düşünceyi değil onun tam tersi olan ve çürütülmek istenen görüşü bulmayı gerektirir.*

✓ HER ZAMAN LAZIM

- ✔ *"Bununla birlikte", "ayrıca" gibi sözler, var olanın dışında bir başka şeyin daha olduğunu belirtir.*
- ✔ *"Hatta" "üstelik" gibi sözler aynı doğrultuda bir pekiştirmeyi, daha ileri düzeyde bir durumun var olduğunu bildirir.*
- ✔ *Öyleyse, demek ki, kısacası, bu açıdan bakılırsa gibi ifadeler bir sonuca varıldığını, çıkarım yapıldığını, özetlemeye gidildiğini belirlemeye yarar.*
- ✔ *Yoksa, aksi hâlde, aksi takdirde bağlaçları koşul ilişkisinin varlığını gösterir. Bir durumun ortaya çıkmaması yahut bir şeyin gerçekleşmemesi hâlinde bir başka şeyin gerçekleşmeyeceği veya istenmeyen bir durumun ortaya çıkacağı anlamı verir.*
- ✔ *Meğer ve meğerki sözleri ya beklenen bir durumun tam tersinin ortaya çıktığını ya da hiç fark edilmeyen bir gerçeğe şahit olunduğu anlamını yansıtır.*
- ✔ *"Yoksa" sözü, "aksi hâlde" anlamına geldiği gibi "biri değilse öbürü" anlamına gelen bir bağlamda da kullanılabilir.*
- ✔ *Madem, mademki sözleri, bir durumun varlığının bir başka durumun varlığını veya yokluğunu gerekli kıldığına işarettir. Yani "Eğer öyleyse şöyle olması ya da olmaması gerekir." şeklinde bir bağlam ile kullanılır.*

✓ KAVRAM ÖĞREN

***Sayıp dökme:** Bir alana ait birbirinin benzeri kavramları veya örnekleri peş peşe sıralamadır.*

***Saptama**: Tespit etme, gözleme ya da deneyimleme yoluyla bir şeyin niteliklerini belirleme, gösterme, söyleme işi. Belirlemek ve belirtmek.*

***Çıkarım**: Bazı verilere, önermelere dayanarak bir sonuca ulaşma, sonucu tahmin etme.*

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) İnsan, "yüreğinin götürdüğü yere" gittikçe dış baskılardan bağımsız hareket eder. (II) Sadece onaylanmak için yaşayan kişiler, bir süre sonra kendi başlarına karar veremez ve kendi düşüncelerini özgürce ifade edemez duruma gelir. (III) O hâlde kendi ruhumuzun sesini bastırmadan kendi heves ve beklentilerimizin, umut ve düşüncelerimizin sesini tümden kısmadan yaşamaya gayret etmeliyiz. (IV) Başka insanların seslerini içimize almanın, bir somunu bölmenin, insan ve tabiatla aynı ahenkte olmanın hazzını yaşayabilmeliyiz aynı zamanda. (V) Özgürlüğümüz ve isteklerimiz ile başkalarının istekleri ve onaylanma isteğimiz arasında bir denge kurabildiğimiz ölçüde mutlu ve huzurlu olabileceğiz.

1. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçada vurgulanmak istenen düşünceyi en kapsamlı biçimde yansıtmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bu parçadaki cümlelerden hangisinin değerlendirilmesine ilişkin yanlışlık yapılmıştır?

A) I. cümlede kişinin duygularıyla hareket etmesinin zararlı olduğuna vurgu yapılmıştır.

B) II. cümlede başkalarının yargılarını aşırı önemsemenin kişiyi edilgenleştirdiği dile getirilmiştir.

C) III. cümlede kişinin yaşam biçimini belirlemesiyle ilgili bir çıkarımda ve öneride bulunulmuştur.

D) IV. cümlede III. cümledeki öneriyi tamamlayan, yeni bir öneri daha yapılmıştır.

E) V. cümlede kişinin belli bir amacı elde etmek için hangi koşulları gerçekleştirmesi gerektiğine değinilmiştir.

3. La Bruyere "Tenkit zevki, bizi güzel şeyler karşısında coşmak zevkinden mahrum eder." derken bana öyle geliyor ki çok yanılıyor. Bizi asıl coşturan güzellikler, mukavemet ettikten sonra teslim olduğumuz güzelliklerdir. Tenkit etmeyen yani sanat eserlerini kendi anlayışının, kendi mizacının süzgecinden geçirmeyen bir kimsede gerçekten hayranlık kabiliyeti bulunabileceğini sanmıyorum.

I. Eleştiri yapmak, güzel bir esere hayranlık duymayı engeller.

II. İnsanın bir sanat eseriyle ilgili takdir duygusuyla eleştirel bakma gücü arasında doğru orantı vardır.

III. Bir eserin güzelliğini ancak ön yargısız eleştirmenler tam hakkıyla ortaya koyar.

IV. Bir eserin ve eleştirmenin güzellik anlayışı birbiriyle uyumlu değilse o eserin gerçek değeri ortaya çıkmaz.

Numaralanmış cümlelerden biri paragrafta karşı çıkılan düşünceyi diğeri de vurgulanmak istenen düşünceyi vermektedir.

Aşağıdakilerden hangisinde bu iki cümle verilmiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

4. Şiir, yüzyıllar boyunca birbirinden farklı yaratıcıların ışığıyla oluşturulmuş. Bu ışıkla, her çağın şairi, kendinden öncekilerin sanatına eklemeler yapar; onu farklılaştırır, geliştirir ve ileriye taşır. Şiirimizin büyük ustaları "Şair, bir sözlüğü olan adamdır." diyorlar. Bu söze ben de bir şey eklemek istiyorum: "Şair, her şiirinden sonra yeni bir sözlük arayan adamdır."

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir şair, dilin anlatım olanaklarının sınırlarını genişletmelidir.

B) Şairden beklenen, kullandığı dile hâkim olabilmesidir.

C) Şiirin konu alanını geniş tutan şairler başarılıdır.

D) Şair anlatmayı değil, duyumsatmayı önemseyen kişidir.

E) Şair, dönemin şiir anlayışından uzaklaşmayı bilmelidir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. Bir müzik parçasının kalitesi, halkın müzik zevkine göre belirlenemez. Tek çalgılı ve tekdüze bir ritme sahip halk müziğinin sanat müziğinden kaliteli olduğunu söylemek; operaya, çok sesli müziğe burun kıvırmak yalnızca cehaletimizin göstergesi olabilir. Okuma yazma bile bilmeyen çoğu halk ozanının müziğinde, çağdaş müzikte kullanılabilecek pek çok güzellik bulunabilir, buna itirazım yok. Fakat iyi müzik yapabilmek ve iyi müzikten anlayabilmek, her şeyden önce bir eğitim işidir. Nota bilgisi, solfej bilgisi gerektiren bir iştir. İş bununla da bitmiyor. İyi bir müzik parçası, yaratıcısının yüreğindeki titreşimleri de yansıtabilmelidir.

Bu metne göre bir müzik parçasının kaliteli sayılabilmesi için;

I. Gerekli bir eğitimden sonra oluşturulması
II. Halk müziğinin ezgilerini yansıtması
III. Duygu yoğunluğu içermesi
IV. Üreticisinin duygu dünyasından izler taşıması

özelliklerinden hangilerine sahip olması gereklidir?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV D) II ve IV E) III ve IV

6. Biz iş deyince bir değer ifade eden her çeşit çalışmayı anlarız. Hikâye eskidir: Vaktiyle Bağdat'ta bir adam, Harun Reşit'e gelir, izin alıp marifetini gösterir. Meğer adam, kırk tane iğneyi uzaktan atıp bir çuvaldızın gözünden geçiriyormuş. Görenler, bu ustalığa şaşıp kalırlar. Halife Harun Reşit, bu adama kırk altın bağışlar, kırk tane de değnek vurulmasını emreder. Niçin mi? Harun Reşit'in dediğine göre, bu adam kırk altını da kırk sopayı da hak etmiştir.

Bu parçada anlatılan olaydan çıkarılabilecek en kapsamlı düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yöneticiler, yetenekli insanları desteklemelidir, onların yeteneklerini geliştirmesini sağlamalıdır.
B) Yetenek ödüllendirilmeyi, onun faydasız bir işte harcanması, cezalandırılmayı gerektirir.
C) Bir insana yalnızca ceza vermek, onu kaybetmektir, onu kazanmak için ödül de gerekir.
D) Yetenekli insanlar, kitlelerin hayranlığını kazanır hatta büyük insanlarla dost olur.
E) Olağan dışı yeteneklere sahip insanlar iyi eğitilmezlerse onların yetenekleri körelir.

7. Anlayışın sessizliğe gereksinimi vardır. Gençken bunu bilmezdim, şimdi cam akvaryumda dönen bir balık gibi bu boş ve sessiz evin içinde dolaşırken bunu biliyorum. Bu, biraz da kirli yerleri süpürgeyle ya da ıslak paçavrayla temizlemeye benzer. Süpürge kullanırsan toz uçar ve yanındaki nesnelere konar; oysa ıslak paçavra kullanırsan yerler pırıl pırıl ve temiz olur. Sessizlik de ıslak paçavra gibidir. Tozun yarattığı donukluğu yok eder.

Bu parçada dile getirilen düşünceyi özetleyen kavramlar aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) anlayış – iyi niyet – gençlik
B) gençlik – hareket – üretim
C) olgunluk – dinginlik – anlayış
D) temizlik – anlayış – ilgilenme
E) incelik – empati – duyarlık

8. Galiba insan, yaş aldıkça değil de öğrendikçe yaşayan bir varlıktır. Çünkü insan, diğer canlılardan bilgiyi biriktirme, biriktirdiğinin üstüne yeni bilgiler koyma, onu bilince ve yaşantıya dönüştürme gibi faaliyetleriyle ayrılır. "Hayat, bisiklete binmeye benzer; bisikletin pedalını çevirmeyi bırakırsanız düşerseniz." diyor, Claude Pepper. Bu bisiklet benzetmesi en çok da insanın bilgileri içindir; bilgi hiçbir zaman yerinde durmuyor; sürekli değişiyor, yenileniyor. Çağın gereklerine göre yeni bilgiler üretiliyor, eski bilgiler değil ama eskiyen bilgiler atılıyor, elbette eski bilgilerde kalanlar da eskimeye başlıyor. Yani insan, öğrenmeyi bıraktığı gün, öğrendiklerinin üstüne bir şeyler eklemeyi terk ettiği gün hayatın bisikletinden düşüyor. Bu açıdan bakarsak daha otuzuna varmadan yaşlanmış milyonlarla yaş yetmiş ama iş bitmemiş diyebileceğimiz delikanlı kalmış nice insanı gözlemleyebiliriz.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanın belli bir bilgilenme kapasitesi vardır bu yüzden bütün bilgilere tek başına hâkim olamaz.
B) Bilgi ve birikim, birdenbire gerçekleşmez; aşama aşama ve sabırla ilerlemek gerekir.
C) İnsan, öğrenmeyi bıraktığı gün yaşlanmaya başlamıştır.
D) Gençliğinde bilginin peşinde koşmayan, yaşlanınca cahilliğin kölesi olur.
E) Bilgi, çabuk unutulan ve tekrarlanması gereken bir servettir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9 - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Tomurcuk gülde dikenlere inat mayalanıyor sevgi; gül kokusu, barut kokusunu kovuyor göklerin boşluğundan. (II) Hayatın parıltısı, yüreklerin gün görmeyen izbe noktalarına değiyor, can buluyor yaşatan duygular. (III) Hasret duyguları, vuslat türkülerine dönüşüyor; hicran yaralarını yaşamın gizli ve gizemli şifacısı yahut otacısı sağaltıyor. (IV) Kalemdeki son siyah inci damlasıyla koca harflerle "aşk" düşüyor kâğıda yeniden. (V) Yalçın kayaların çatlağından güçlü bir filiz veriyor gün yüzüne karanfil ve o taze filiz, taşların merhametine sığınarak (d)irileşiyor günbegün.

9. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin yazarın içinde bulunduğu duyguyu en iyi anlatan söz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yaşama sevinci ve umut

B) Kadere boyun eğiş

C) Kötüye ve kötülüğe düşmanlık

D) Yaşamın zorluklarından ders çıkarma

E) Aşkın ve dostluğun gücüne inanma

10. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin değerlendirilmesine ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?**

A) I. cümlede "gül", "diken", "gül kokusu", "barut kokusu" gibi sözler alegorik bir anlam taşımaktadır.

B) II. cümlede umutsuzluktan kurtulmak ve yaşama bağlanmak için neler yapılması gerektiğinden söz edilmiştir.

C) III. cümlede olumsuz durumların olumlu durumlarla yer değiştirdiğine vurgu yapılmıştır.

D) IV. cümlede daha önce var olan bir kavramın tekrar gündeme geldiği belirtilmiştir.

E) V. cümlede aşama aşama gerçekleşen bir durum, benzetme yoluyla somutlaştırılmıştır.

11. Hep iyi bir öğrenci oldum. İlk kırık notumu ise fakültenin ikinci sınıfında aldım. Dünya başıma yıkıldı. Çok acı çektim. Neredeyse okulu bırakacaktım üstüne üstlük bir de hocayla kavga ettim, bana göre onun yaptığı haksızlıktı. Sonra neden düşük not aldığımı araştırdım, hoca, bunun izahını yaptı. Ama yine de üzüntüm azalmadı fakat mücadele azmim çoğaldı. Artık nasıl çalışacağımı biliyordum. Çok çalıştım ve çok doğru çalıştım, yıl sonunda en iyi ortalamalardan birini yakaladım. Bu yenilgi, bana iyi gelmişti ama galiba yenilgiyi biraz geç yaşamak, yıpratmıştı beni. Olsun, en iyiler, hiç yenilmeyenler değildir; yenilgilerinden güç alıp yenilenenlerdir diye bir ilke edindim kendime.

Bu parçada anlatılmak isteneni en kapsamlı biçimde yansıtan söz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir işin bir aşamasında iyi olmak, her aşamada iyi olunacağının göstergesi değildir.

B) Asıl başarı, hiç yenilmemek değil yenildikten sonra daha güçlü biçimde savaşmaktır.

C) İyi bir öğrenci, yalnızca not başarısıyla değil öğretmenleriyle kurduğu diyalog ile de kendini gösterir.

D) Yaşamak, acımasız bir savaştır; savaşı kaybetmemek için daima iyimser olmak gerekir.

E) Zorlukların yeteneğimizi aşması durumunda yenilgilerimiz kalıcı olacaktır.

12. Biz iş deyince bir değer ifade eden her çeşit çalışmayı anlarız. Hikâye eskidir: Vaktiyle Bağdat'ta bir adam, Harun Reşit'e gelir, izin alıp marifetini gösterir. Meğer adam, bir çuvaldızın gözünden kırk tane iğneyi uzaktan atıp geçiriyormuş. Görenler, bu ustalığa şaşıp kalmışlar. Halife Harun Reşit, bu adama kırk altın bağışlar, kırk tane de değnek vurulmasını emreder. Niçin mi? Harun Reşit'in dediğine göre, bu adam kırk altını da kırk sopayı da hak etmiştir.

Bu parçada anlatılan olaydan çıkarılabilecek en kapsamlı düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yöneticiler, yetenekli insanları desteklemeli ve onların yeteneklerinin geliştirilmesini sağlamalıdır.

B) Bir insana yalnızca ceza vermek onu kaybetmektir, onu kazanmak için ödül de gerekir.

C) Yetenek ödüllendirilmeyi, onun faydasız bir işte harcanması, cezalandırılmayı gerektirir.

D) Yetenekli insanlar, kitlelerin hayranlığını kazanır hatta büyük insanlarla dost olur.

E) Olağanüstü yeteneklere sahip insanlar iyi eğitilmezlerse onların yetenekleri körelir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

3. ÜNİTE

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ Bu alandan 4 - 8 arası soru çıkmaktadır. Bu alanın sorularını çözerken paragrafın ve şıkların uzunluğuna ve kısalığına göre tekniklerinizi geliştirmelisiniz. Bol soru çözüp çözüm stratejilerinizi oturtmalısınız. Video çözümlerden yararlanmalı, öğretmenle tartışmalı ve çeldircilerden kurtulmayı öğrenmelisiniz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

SARMAL STRATEJİLERİ

- Paragrafta konuyu açıklamaya ana düşünceyi buldurmaya yarayan cümlelere **yardımcı düşünceler** denilir.
- **"Ulaşılamaz, söylenemez, varılamaz, beklenemez, nitelendirilemez, olmaz, çıkarılamaz"** soru kökleri ile sorulan sorular yorum isteyen sorulardır. Bu tür soruları çözerken önce parça iyi okunup anlaşılmalıdır.
- Dikkat! Yorumlar, keyfî değil cümlelerin ve kavramların bağlam içerisinde anlaşılmasına ve onlara anlam verilmesine yönelik olmalıdır.
- **"Değinilmemiştir, değildir, yoktur, belirtilmemiştir"** gibi soru kökleri ile sorulan sorular diğerlerinden farklıdır bu tür sorular yoruma genellikle yer verilmeyen sorulardır. Ya da her düşünceye tek tek değinilen bir yöntemle yazılmışlardır ve parçadaki cümlelerle şıkları tek tek karşılaştırmayı gerekli kılan sorulardır.

Dikkat bu soru renkli çözüm tekniği ile çözülmüştür.
Çözümler ve renklendirilen ifadeler stratejidir. Bu kısım alanında ilktir.

2023 / MSÜ 33. SORU

ÖSYM SORDU

Kaygı bozukluğu ve depresyonla başa çıkmak için meditasyon uygulamalarını kullanan insanların sayısı giderek artıyor. Geçtiğimiz yıl bir meditasyon uygulamasının 40 milyon kişi tarafından cihazlara indirilmiş olması bu durumu destekliyor. Kimi okullar ise ders programlarına meditasyon temelli uygulamalar eklemeye devam ediyor. Peki insanı kaygılarından ve depresyondan kurtardığına inanılan meditasyon, gerçekten ruh sağlığını olumlu mu etkiliyor? Amerikan Psikiyatri Derneği; yayımladığı bir bildiride meditasyonun düzgün yapılmadığı durumlarda zihni kararsız, huzursuz ve karmaşık hâle getirebileceğine işaret ediyor. Dolayısıyla bireylerin meditasyona karşı dikkatli olması ve etkinlikleri uzman gözetiminde gerçekleştirmesi gerekiyor.

Bu parçaya göre meditasyon ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Zihinsel sağlık sorunlarıyla mücadele eden bireylerin yöneldiği bir etkinliktir.

B) Sanal ortam için hazırlanmış uygulamalarla daha fazla kişiye ulaşmıştır.

C) Eğitim kurumlarına, öğrenme yöntemlerini destekleyici seçenekler sunmaktadır.

D) Uygulanma biçimiyle bireyler üzerinde olumlu veya olumsuz etkiler bırakmaktadır.

E) Bireylerin düşünme becerilerini geliştiren ve duyarlılığını artıran bir işlev görmektedir.

AKILLI ÇÖZÜM

Soru olumsuz soru cümlesi ile sorulmuştur. Şıkların kısa olduğu bu tip olumsuz köklü sorularda strateji olarak önce soru cümlesi okunup, seçeneklere göz atılıp, anahtar sözcüklerin veya söz öbeklerinin altı çizilip parçaya geçilir. Seçenekleri eleme yöntemi kullanılarak cevaba ulaşılır. Parçayı okurken seçeneklerin parçadaki karşılıklarının altı çizilmeli, bulunan seçenek elenmelidir. Renkleri izleyerek parça ile seçenekler arasındaki eşleştirmeleri görebilirsiniz. E seçeneğindeki ifadenin parçada karşılığı yoktur.

Cevap E

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Test 1

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

1. Eskiden beri söylenegelen ünlü bir söz vardır: "Söz uçar, yazı kalır." doğrudur. Sözün ömrü söylendiği anla sınırlıdır, gelip geçicidir; yazınınki ise sonsuzdur. Yazıya dökülen bir düşünce, duygu, düş ve tasarım, kalıcılık kazanır; bunları geleceğe taşır yazı, daha doğrusu dünü bugüne, bugünü yarına bağlar. İnsanlığın belleğini oluşturur böylece. Düşünceyi, duyguyu besler, geliştirir; bunların kuşaktan kuşağa iletilmesini sağlar. Bu yolla yeni yeni düşüncelerin doğmasına olanak hazırlar. Böylesine etkin, böylesine önemli bir güçtür.

Aşağıdakilerden hangisine bu parçada yer verilmemiştir?

A) Yazıya dökülmeyen düşüncenin bir değeri yoktur.

B) Yazı, insanoğlunun birikimleri için bir hafızadır.

C) Yazı, duygusal ve düşünsel birikimleri geleceğe taşır.

D) Yazı, yeni fikirlerin üretilmesi için zemin hazırlar.

E) Yazı, geçmişi zamanımıza, zamanımızı geleceğe taşır.

2. İnsanlarımız, ülkemizin güvenliği uğruna can verirken yarışma programları ve dizilerden gözümüzü ayıramıyoruz. Bana dokunmayan yılan bin yaşasın mantığındayız. Açlık çeken, gurbet çeken, yüreği yanan göçmenlerle dolu her yanımız, ya ben aynı durumda olsaydım diyemiyoruz. Toplumun gerçek sorunlarını çözmeye katkısı olmayan ünlüler, neden toplumun yükünü sırtında taşıyan öğretmenlerin, hemşirelerin, ağır iş yapan emekçilerin, ilim adamlarının, fizik, kimya profesörlerinin, mucitlerin yüz katı para kazanıyorlar. "Bir kişiye tam dokuz, dokuz kişiye bir pul" neden? Çölleşiyor insanlık, erozyona uğruyor adamlık, sahi neden? Neden hepsi benim olsun diyoruz?

Bu parçanın yazarının yakındığı durumlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Empati yoksunluğu

B) Vurdumduymazlığın yaygınlaşması

C) Bencillik ve vicdan yoksunluğu

D) Hakkaniyetin gözetilmeyişi

E) Cehaletin normal karşılanması

3. Biri beni anıyor diye geçiştirdiğimiz kulak çınlaması, zamanla kronikleşebiliyor ve yaşam kalitesini çok sarsabiliyor. Kimine göre uğultu, kimine göre sinek vızıltısı, kimine göre ise buhar sesi olarak tarif ediliyor. Gürültünün neyden doğduğu konusunda kesin bir karara varılmış değilse de yoğun stres üzerinde toplanıyor şüpheler. Kanser tedavisinde uygulanan kemoterapi, baş ve boyna alınan darbeler de sesleri artırabiliyor. Brozoski, duyma yetisini kaybedenlerde çınlamanın devam ettiğini tespit ederek seslerin kulaktan değil beyinden geldiğini ortaya koydu. Yani kişi ruh sağlığını korursa sesler "bir ümit" kesilebilir. Sorunun tıbbı aciz bırakmasının nedeni basit: Kaynağı bilinmeyen hastalık tedavi edilemez.

Bu parçada üzerinde durulan "kulak çınlaması" **hastalığıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?**

A) Tam bir tedavisi henüz yoktur.

B) Hangi organdan kaynaklandığı saptanabilmiştir.

C) Tanımı konusunda birlik yoktur.

D) Ruhsal olmaktan çok fiziksel bir rahatsızlıktır.

E) İşitme yetisini kaybedenlerde çınlama hastalığı görülmektedir.

4. Çehov, yazmaya yeni başlayanlara şunları söylüyor: Kötü yazdığınız için üzülmeyin. Çok iyi yazarak işe başlayan bir genç yazar, kısa süre sonra bezer, yazmayı bırakabilir. Dünyada her şey gibi, yetenek de gelişmeyle elde edilir. Olabildiğince çok yazın. Kötü de olsa yazın. Yaza yaza daha iyiye varacaksınız. Önemli olan, alışkanlığınızı yitirmemenizdir. Bol gezin. Araçlarda ikinci mevkileri yeğleyin. En ilginç insanları orada bulacaksınız. Üslupçuluktan, dolambaçlı cümlelerden kaçının. Sade yazın. Okuyucu sizin yorumunuz olmadan da öykünüzü izleyebilmeli. Gereksizi de silip atın.

Bu parçada öykü yazmak isteyen gençlere Çehov'un verdiği öğütler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Öykülerinizde gerçeklere bağlı kalın.

B) Söz oyunları yapmaktan uzak durun.

C) Duru yazmaya özen gösterin.

D) Açık ve anlaşılır olun.

E) Başarısız olduğunuzda pes etmeyin.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. *Küçük Ağa* romanında olaylar I. Dünya Savaşı'nın bitiminde, Salih'in gönderilmiş olduğu Arabistan Cephesi'nden Akşehir'e dönmesiyle başlar. Ancak ne Salih Akşehir'i bıraktığı gibi ne de Akşehir, Salih'i bıraktığı gibi bulur. Çünkü yiğit, delikanlı, yakışıklı Salih, artık sağ kolu olmayan bir çolaktır. Üstelik yüzünün sağ tarafı yanıktır ve sağ kulağının yarısı yoktur. Akşehir de eski, huzurlu ve mutlu Akşehir değildir. Akşehir, İtalyan işgali altındadır ve senelerce Türklerle kardeş gibi yaşamış olan Rumlar ve Ermeniler gibi azınlıklar İtalyanlar ile iş birliği yaptıkları için işgal altındaki Anadolu'nun pek çok yerinde yaşananlar, Akşehir'de de yaşanır.

Tarık Buğra'nın *Küçük Ağa* romanının anlatıldığı bu parçadan,

I. Akşehir'in I. Dünya Savaşı öncesinde huzurlu bir yaşamının olduğu
II. Romanın kahramanı Salih'in acılı ve üzüntülü bir psikolojiye sahip olduğu
III. Türkiye'nin bütünüyle işgal altında bulunduğu
IV. Anadolu'nun birçok yerinde işgalcilerle birlikte hareket edenler bulunduğu

numaralanmış yargılardan hangilerine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yalnız I B) II ve III C) Yalnız III D) III ve IV E) Yalnız IV

6. Ortak çıkarların birbirine bağlama gücü vardır insanları. Ama dostlukların zinciri kadar sağlam değildir. İkisinin birlikte olması belki ideal olandır. Bu durumda birliktelikten doğan güç, yaratılan sinerji daha da etkilidir ama bir büyük riski de barındırır bu ilişki biçimi çünkü "çıkar ortaklığı" ile "gönül ortaklığı" birbirini genellikle dışlayan yapılardır ve ikisini bir arada tutmak, çok büyük hassasiyet gerektirir. Bazen "çıkar" daha çok tercih edilir ve tercih eden kişiyle dostluk eskisi gibi sürdürülemez. Bazen de "dostluk" "hatır gönül" tercih edilir ve çıkarları koruyacak tercihler, geri plana itilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Ortak çıkarlar etrafında bir araya gelen insanlar, birbirlerine bağlanabilirler.
B) Dostluk ilişkisi, insanlar arasındaki birlikteliği sağlamada çıkar ilişkisinden güçlüdür.
C) Çıkar ilişkisiyle dostluk ilişkisi çoğunlukla birbiriyle çatışan özellikler taşır.
D) Dostluk ilişkisiyle çıkar ilişkisini birlikte yürütebilen bir topluluk bulmak mümkün değildir.
E) Çıkarların da söz konusu olduğu bir ilişkide dostluk ilişkisinin önde tutulması ortak çıkarlara zarar verebilir.

7. "Beni okuduktan sonra eskiden nasılsan öyle kal." diye düşünen sözüm ona yazar, olmasa da olur. Eğer yazıyorsa da yazdıklarını ortaya çıkarması, kitaplaştırıp paylaşması gerekmez. Sarsıp uyandırmak, bilinçlendirip yetiştirmek -başkaları da var ama- işte yazarın önemli bir görevi. Okuyucuya da yazara da kendisini arayıp bulmada, yeni yeni yaşama olanakları bulmada, çeşitli yönleriyle evreni görüp olgunlaşmada yardımcı olan eserlerdir gerçek yazı ürünleri. Özellikle hızlı akışın olduğu, algılamaya, anlamaya, akıl yürütmeye ve değerlendirmeye fırsat bırakmayan aceleci gidişin her şeyi altüst ettiği dönemlerde gerçek bir yazarın sorumluluğu normal zamanlardan çok daha fazladır.

Bu parçadan, aşağıdaki yargılardan hangisine <u>varılamaz</u>?

A) Gerçek bir yazar, okuyucusunu etkilemek ve değiştirmek amacı taşır.
B) Gerçek yazar, önce yazdığını kendisi beğenmeli, sonra okuyucudan bunu beklemeli.
C) Okuyucusunda değişiklik yapmayı amaçlamayan bir yazarın yazdıkları yayınlanmamalı.
D) Gerçek bir yazı, yazarın kendini tanımasına ve geliştirmesine katkıda bulunur.
E) Yazar, bazı değerlerin farkına varılmasıyla ilgili sorumluluğa da sahiptir.

8. "Finger Reader", giyilebilir teknolojilerin son örneklerinden. İşaret parmağına takılan ve kamerası olan yüzük, metni kişiye sesli şekilde okuyor. Görme engellilerin hayatını kolaylaştıracak cihazdan, dil öğrenenler, turistler ve öğrenme güçlüğü çekenler de faydalanacak. Bu yüzükle görme engelli kişi, bir kartviziti, restorandaki menüyü veya herhangi bir metni okumak istediğinde yazılı olan yüzeye dokunuyor ve cihaz, metni sesli olarak okuyor. Şu anda araştırma prototipi olan aletin yakın tarihte seri üretimine geçilecek.

Bu parçada hakkında bilgi verilen "Finger Reader" **adlı cihazla ilgili,**

I. Ne şekilde kullanıldığı belirtilmiştir.
II. Kullanımının yaygınlaştığı bildirilmiştir.
III. Kullanıcılarının görme engellilerle sınırlı olduğuna değinilmiştir.
IV. Hedef kitlesinin yaşamını kolaylaştıracağı vurgulanmıştır.
V. Cihazın görüntüleme ve seslendirme özelliklerinin bulunduğu saptanmıştır.

yargılarından hangileri <u>yanlıştır</u>?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) III ve V

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9. Birçok ülkenin son yıllarda vizeyi kaldırmasıyla turizmde Türk vatandaşları için yeni fırsatlar doğdu. Balkan coğrafyası, bu açıdan özellikle dikkat çekiyor. Bölge, her yıl Türkiye'den çok sayıda turist ağırlıyor. Vize uygulanmasına 2010 yılında son veren Sırbistan da Balkanların cazip seyahat rotalarından biri olma yolunda ilerliyor. Doğal ve tarihî zenginliklerle bezeli ülkenin başkenti Belgrad, Tuna Nehri üzerindeki en büyük ve gösterişli kenttir. Nüfusu yaklaşık 2 milyon olan Belgrad; 16 nehir adası, büyük bir kale, müze ve yeşil alanlarla süslü. Sık uçak seferlerinin bulunduğu Belgrad, sadece 1,5 saat mesafede olmasıyla da Türk turistler için cazip bir yer.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi <u>kesin olarak</u> çıkarılamaz?

A) Sırbistan, Türk vatandaşlarının ülkeye girişinde resmî izin şartını kaldırmıştır.

B) Belgrad, Sırbistan'ın en güzel ve en kalabalık şehridir.

C) Yolculuğun kısa bir zaman alması Belgrad'a seyahatı çekici kılmaktadır.

D) Balkanlar, çok sayıda Türk turistin ilgi gösterdiği bir coğrafya olmuştur.

E) Tuna Nehri üzerindeki tek yerleşim yeri Belgrad değildir.

10. 2008 yılında 94 yaşında yaşama gözlerini yuman Fazıl Hüsnü Dağlarca, gözleri açık gitmedi dünyadan. *Türkçe Katında Yaşamak* şiirinde "Türkçem benim ses bayrağım!" diye seslendiği Türkçemizin geldiği noktadan hoşnuttu. Çünkü aydınlığa ulaşanlar, onunla aydınlığı yaygınlaştırabiliyorlardı. Yazanlarla okuyanlar arasındaki dil duvarları kalkmıştı. 1940'ların I. Yeni'sinden ve 1950'lerin II. Yeni'sinden uzak durdu. Kendi şiir ekseninde yürüdü. Türk şiirinde debisi yüksek bir nehir, kendi başına bir ulustu. Çok yazdı, farklı temalara ve biçimlere açtı şiirini. Başını çevirip Batı şiirine bakmadı bile. Ancak ürünlerinde yalnız Türkiye değil, tüm dünya yer aldı. *Mustafa Kemal'in Kağnısı* şirinin onun olduğunu bilmeden okurdu herkes. Eserin sanatçısından meşhur oluşuna ilişkin başka şiirleri de var: Bu Eller miydi, *Kızılırmak Kıyıları, Sivaslı Karınca, Söyle Sevda İçinde Türkümüzü, Üç Şehitler Destanı, Çakır'ın Destanı…*

Bu parçadan Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın hangi özelliğine <u>yer verilmemiştir</u>?

A) Dille ilgili beklentilerinin gerçekleştiğine

B) Yaşadığı dönemin topluluklarından bağımsız olduğuna

C) Bütün şiirlerinin belli bir niteliğin üzerinde bulunduğuna

D) Şiir konusundaki üretkenliğine

E) Şiirlerindeki özgünlüğe ve çeşitliliğe

11. Cumhuriyet'in kuruluşundan II. Dünya Savaşı'na değin ozanlar, ulusal yazınımızın etkisini sürdürdüler. Kemalettin Kamu, Ömer Bedrettin Uşaklı, Ahmet Kutsi Tecer, Zeki Ömer Defne, Orhan Şaik Gökyay gibi sanatçılar, halka ve yurt sevgisine dönük şiirlerle karşımıza çıktılar. Arada serbest nazım ve toplumcu şiir, Yedi Meşale ve öz şiir gibi anlayışlar olsa da ulusal yazınımızın devamı olan şairler, hep baskın durumda oldu. II. Dünya Savaşı'nın sürdüğü 1940 yılından başlayarak yazınımızda radikal değişimler oluştu. Garip ya da I. Yeniciler denen topluluğun şairleri; şiiri geleneklerin tutsağı olmaktan kurtardılar yani ölçüyü, uyağı, söz sanatlarını terk ettiler. Konu alanının sınırları tümüyle kaldırıldı. Şiirde işlenemez denen bir konu kalmadı. İnsan sevgisine ve yaşama sevgisine öncelik verildi.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Cumhuriyet Dönemi şiirinde, II. Dünya Savaşı'na kadar Millî Edebiyat anlayışı ağırlıklı olarak benimsenmiştir.

B) 1940 sonrasında şiirimizde köklü değişiklikler yaşanmıştır.

C) Garipçiler, şiirde alışılagelmiş çizginin dışına çıkmışlardır.

D) I. Yenicilerle birlikte şiirimize soyut konular egemen olmaya başlamıştır.

E) Garipçiler uyağı, kafiyeyi kullanmayıp her tür konuyu şiirde işlemişlerdir.

12. Keşfetme arzusu dünyaya gözlerimizi açtığımız o ilk andan itibaren başlayan bir ömür boyu süren bir macera. Tepeden yuvarlanan bir kar topu gibi büyür içimizde. Fotoğraf alanında başarı da işte bu arzumuzun gücüyle orantılıdır. Keşfettikçe başarılı fotoğraflar çekebilirsiniz. Öyleyse öğrendiklerinizi unutarak başlayın işe. Karşılaştığınız her şeyi ilk kez görüyormuş gibi olun. O zaman farklı kareler yakalarsınız ve başarılı fotoğraflar çekersiniz. "Amerikayı yeniden keşfetmek ne güzel!" diyebilmelisiniz.

Bu parçayla aşağıdaki yargılardan hangisi <u>örtüşmez</u>?

A) İnsan yaşadıkça yeni şeyler bulma isteği duyacaktır.

B) Fotoğrafta başarı, özgün bir bakış açısı gerektirir.

C) Bir şeyler keşfetme isteği kimi zaman kaybolup gidebilir.

D) Fotoğrafçının alışılagelmiş olandan farklı bir gözle bakması, başarıyı getirir.

E) Yeni şeyler bulma isteği, insanın yaşı ilerledikçe büyüyen bir duygudur.

@tgdenemeleri

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

Test 2

1. İlk yarı bittiğinde 3-0 mağluptuk, antrenörümüz gayet sakin bir şekilde maçı kazanacağımızı söyledi, kararlıydı ve gerçekten ikinci 45 dakikada maçı 4-3 kazandık. Bunda antrenörümüzün şu sözleri çok etkili oldu:

- 20 maçı üst üste siz kazandınız, bunların 6 tanesi de Avrupa maçlarında üstelik; bunlar tesadüf değil beyler, sakın yeteneksiz olduğunuzu aklınızdan geçirmeyin.
- Tekrar senkronize olalım beyler; pozisyonunu kaybeden arkadaşınızı uyarın, yetişemeyecekse onun pozisyon açığını kapatın.
- Kaldırın kafanızı! Son düdük çalana kadar yenilgiye razı olmayın, elinizden gelen mücadeleyi yapın!
- Beyler, rakibinizin oyununu asla kabullenmeyin; telaşa kapılmadan her zamanki oyununuzu daha sıkı biçimde oynayın ve bunu rakibe kabul ettirin!
- Haydi, şimdi ayaklarınız titremeden çıkın sahaya ve birbirinize coşku veren sözler söyleyerek, ayağa pas yaparak ve rakibe onları yeneceğinizi hissettirerek oynayın!

Bu parçaya göre antrenörün futbolculardan istedikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Takım oyunu oynamak
B) Sakin ve kararlı olabilmek
C) Öz güvenini korumak
D) Pes etmemek
E) Bireysel yeteneklerini kullanmak

2. Mutluluk, kazançtan başka şeylere bağlıdır. Eğer insan bildiklerinin üstüne yeni bir şeyler koyabiliyorsa, bazı işlerin yapılması işini üstlenebiliyor ve onu gerçekleştirmeyi önemsiyorsa, başka insanların hayatına katkıda bulunuyorsa, bütün bunlardan dolayı saygı görüyorsa mutluluğu yakalama şansı yükseliyor demektir.

Bu parçada insanın mutlu olması için gerekli görülenler arasında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) İnsanın sevdiği işi yapması
B) İnsanın sorumluluk alması
C) İnsanın başka insanlara yararlı olması
D) İnsanın yaptıklarıyla takdir görmesi
E) İnsanın öğrenme konusunda yerinde saymaması

3. Son altı yıldır ülkemizde yapılan Transanatolie Ralli Raid adlı motor yarışları için 20 Ağustos'ta yedinci kez start verilecek. 27 Ağustos'ta sona erecek olan bu yarışın parkurunda bu yıl değişiklik yapıldı. Uluslararası yayın kuruluşlarının izleyip izleteceği bu yarış, dünyanın en zorlu rallisi olan Dakar Rallisi'nden sonraki en zor ralli olma özelliği taşıması ve İtalya, Fransa, Portekiz, İspanya, Hollanda, Yunanistan, Azerbaycan ve Türkiye gibi ülkelerden dünyaca tanınmış motorcuların katılması nedeniyle sıkıntılı günler geçiren turizm sektörümüz için iyi bir reklam olacak. İzmir'den start alıp Samsun'da sona erecek olan 3 bin km'lik yol boyunca yayıncılar, ülkemizin güzelliklerini de dünyaya servis etmiş olacak.

Bu parçada hakkında bilgi verilen "Transanatolie Ralli Raid" **adlı yarışla ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtına yer verilmemiştir?**

A) Yarış, hangi araçlarla yapılmaktadır?
B) Yarışın başlangıç ve bitiş yeri neresidir?
C) Yarışın ülkemize katkısı hangi yöndedir?
D) Yarışa hangi ülkelerin sporcuları katılmaktadır?
E) Yarışın parkurunda neden değişiklik yapılmıştır?

4. Aile, biyolojik ilişkiler içindeki fertlerden oluşur ve insan türünün devamını sağlayan bir kurumdur. Aynı zamanda toplumsallaşma sürecinin ilk ortaya çıktığı, karşılıklı ilişkilerin belirli kurallar doğrultusunda gerçekleştiği, toplumun o güne kadar biriktirdiği maddi ve manevi zenginlikleri kuşaktan kuşağa aktaran psikolojik, ekonomik, toplumsal, hukuksal yönleri bulunan toplumsal bir kurumdur. Toplumun yapı taşıdır.

Aşağıdakilerden hangisi aile kurumunun bu parçada üzerinde durulan işlevlerinden biri değildir?

A) İnsan soyunu devam ettirme
B) Kültür aktarımını gerçekleştirme
C) Bireyleri sosyalleştirme
D) Sosyal yapının oluşumunda temel olma
E) Bireye evrensel değerleri aşılama

@tgdenemeleri

5. İnsan şehirden uzak, doğayla iç içe olunca farkına varamadığı birçok şeyi düşünme fırsatı buluyor. Bir kere telefon çekmiyor, herhangi bir elektronik mesaj sesi, okuduğunuz kitabın en heyecanlı yerini bölemiyor. Yemekler doğal, trafik derdi yok; stres yapacak hiçbir şey yok. Sporu temiz havada yapıyorsunuz, salonda ya da şehrin kirli havasında yapılana göre çok çok faydalı bir spor bu. Buraya gelince insanın topraktan ve yeşilden uzaklaşınca ne kadar çok gerildiğini de çok iyi anlıyorsunuz. Böyle bir ortamda insan, koşuşturmaların yarattığı telaşlı yaşam biçimiyle ruhsal bütünlüğünü kaybettiğini, kendisinin uzağında yaşamaya başladığını görüyor ve kendisiyle bir bütün oluyor.

Bu parçaya göre doğayla baş başa yaşamanın etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Şehirde düşünülemeyen şeyleri düşünme olanağı bulmak
B) Konsantrasyonu bozan dış uyarıcılardan uzak olabilmek
C) Gerginlik yaratan etkenlerden tümüyle kurtulmak
D) İnsanın benlik bütünlüğünü yakalamasına olanak tanımak
E) İnsanın daha enerjik ve üretken olmasını sağlamak

6. Çok para kazanmak çok satmaya bağlı bir durum olunca bir "tüccar yazar" tipi doğdu. Bunlar, yazarlığın gerektirdiği tekniklerle değil, pazarlama teknikleriyle çalışıyor. Niteliksiz çoğunluğun yönelimlerini takip eden editör ya da yayıncılarla kol kola, çoğu zaman onların istediği doğrultuda yazan, kendi yazarlık iradesi olmayan bu kişiler, saman alevi gibi parlayıveriyorlar, sonra sönüp gidiyorlar ama peşinde oldukları şeye ulaşıyorlar yani paraya. Fakat bunların dile ve yazınsal estetiğe çok büyük zararları oluyor ve gerçek yazarların seslerinin duyulmasını önlüyor bunlar. Üstelik okuyucuyu bu kadar basit ve kullan at tarzı yazılara alıştırıyorlar ki onları okuyanların gerçek bir yazarı okuması âdeta imkânsız hâle geliyor.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi gerçek bir yazarın özelliklerinden biri değildir?

A) Yazarlıkla ilgili kurallardan ödün vermez.
B) Çoğunluğun hoşuna gitmeyi önemsemez.
C) Nitelikli okuyucunun beğenisine uygun yazar.
D) Kendi tanıtımını yapmak için mücadele eder.
E) Güdümlü olmayan bir yapısı vardır.

7. Ben bir yazar değilim, "yazıcı" bana daha uygun. Çünkü ben yazmayı meslek edinmedim, görev bildim. Yaşam boyu okuyanlardanım. "Okurluk" benim mesleğimdir. Okudukça yazmak da bir zorunluluk oluyor. Okumam, monoton bir okuma değildir; bazen hızlı, bazen yavaş okurum. Yavaş okuyorsam aralarda kendimi de okuyorumdur, okuduklarıma eleştirel yaklaşıyorumdur. Kendi doğrularımla ilgili saplantılarım olmadığı için okurken doğrularımın yanlışlığını görebiliyorum. Roman da şiir de öykü de deneme de okurum. Okumamdaki çeşitlilik yazıcılığıma da yansıyor, okuduğum türlerde yazıyorum. Ama kendime ait kılmadığım, dilimde iğreti duran hiçbir şeyi de yazmıyorum. Yani okuduklarımı olduğu gibi montajlamak benim işim değil.

Kendisinden yukarıdaki gibi söz eden bir yazarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Değişik okuma stilleri edinmiştir.
B) Okuduğu nitelikli yazarlara öykünmektedir.
C) Farklı yazınsal türlerde ürünler vermektedir.
D) Kendi doğrularıyla ilgili ön yargılı değildir.
E) Okuduklarına karşı sorgulayıcı bir tavrı vardır.

8. Atina'da 2400 yıl önce bir adam, çok fazla soru sorduğu için ölüme mahkum edildi: Sokrates. Oysa onu ölüme götüren şeydi bir felsefeciyi filozof kılan. Görüntüsü çirkin, pasaklı ve tuhaf bir adamdı. Ama muazzam bir karizması vardı, parlak bir zihne sahipti. Felsefe onunla şaha kalkmıştı. Atina'da onun gibi birinin olmadığı ve bir daha böyle birinin dünyaya gelmeyeceği konusunda bütün insanlar hemfikirdi. Nevi şahsına münhasırdı ama aynı zamanda çok sinir bozucuydu. Kendini, insanı tatsız biçimde ısıran yapışkan bir at sineği olarak görüyordu çünkü sorularıyla insanları düşünmeye, rahatını bozmaya yöneltiyordu.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

A) Felsefe 2400 yıl önce Sokrates ile Atina'da başlamıştır.
B) Gerçek bir felsefecinin temel niteliği soru sormasıdır.
C) Atinalılar Sokrates'in eşsiz bir insan olduğu konusunda birleşmişlerdir.
D) Sokrates, insanları sorularıyla tedirgin eden bir düşünce adamıdır.
E) Sokrates, düşünce kapasitesi ve etkileme gücü yüksek biridir.

@tgdenemeleri

9. Uçurtma müzesine giderseniz gittiğinize değecek çok çok şey bulacaksınız. Bizim kültürümüzde sadece altıgen olan uçurtmalar, Uzak Doğu ve Asya ülkeleri için kültürlerini yansıttıkları bir sembol. Çin bölümündeki uçurtmaların çoğu hayvan figürlü. Kanatlı kurbağa, yengeç, yusufçuk böceği, yarasa, baykuş ve kartal şeklindeki uçurtmalar çok dikkat çekici. Hatta vazo şeklinde ve kartal tüyünden uçurtmalar bile var. Yine de bana en ilginç geleni Japon uçurtmaları oldu. Bu konuda da farklılıklarını ortaya koymuşlar. Avuç içi kadar uçurtmalara özel desenler hazırlayarak tek tek işlemişler. Hintlilerin fil tanrı "Ganesha" figürlü uçurtması da görülmeye değer.

Bu parçada tanıtılan uçurtma müzesi ve uçurtmalar için,

I. Türk uçurtmaları çeşitlilik göstermektedir.
II. Müzedeki uçurtmaların birçoğu ait olduğu ülkenin kültürünü yansıtmaktadır.
III. Japon uçurtmaları benzerlerinden oldukça küçük yapılmıştır.
IV. Çin uçurtmaları tümüyle hayvan figürlü uçurtmalardan oluşmuştur.
V. Müzedeki uçurtmalar arasında dinsel motif içereni de vardır.

yargılarından hangileri <u>söylenemez</u>?

A) I ve IV B) II ve V C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

10. Eleştirmen sıfatını hak etmiş bir yazar, dün göklere çıkardığı bir eseri bugün yerin dibine batırmaz. Asla duygusal bir yargıç olamaz. Şu ya da bu siyasi görüşün adamlarına sırf ideolojilerinden dolayı yazarlık şerefini bahşetmez. Kılı kırk yarar ama kafa göz yarmaz. Eleştirdiği yapıtın yapısını, dilini, tema ile biçim uyumunu yazınsal kriterlere bağlı kalarak değerlendirir. Eleştirisi, yapıtla ilgilidir; asla kişiyle ve kişilikle ilgili değildir ve yok etmeye değil, var etmeye yakındır.

Bu parçada bir eleştirmende bulunması gereken özellikler arasında aşağıdakilerden hangisine <u>yer verilmemiştir</u>?

A) Tutarlı davranma
B) Yansız olma
C) Sanatçının bilgi eksiğini giderme
D) Yapıcı eleştiride bulunma
E) Bazı ölçütlere bağlı kalma

11. Ozanların bakışı değişkendir. Aşkı yüceltenlerin yanı sıra onu yerenlerin, ondan yakınanların sayısı da az değildir. Bana göre bakış farklılığını da yine aşkın insan yüreğinde yarattığı değişime bağlayabiliriz. Bir kez aşkın tohumları yüreğin toprağında yeşermeyegörsün, âşık olan, başka türlü bakar dünyaya. Eskiden güzel diye nitelediklerini, şimdi çirkin, katlanılmaz bulur. Adı aşk romanları arasında akla ilk gelen *Anna Karanina*'nın kahramanı Anna'nın durumu tam da bunu yansıtır.

Bu parçadan çıkarılabilecek sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Ozanların aşka bakışında birlik yoktur.
B) Aşk, âşık olan kişinin algılama biçimini değiştirir.
C) Aşkın ne olduğunu âşıklar değil ozanlar anlatabilir.
D) Aşk romanı deyince akla gelen ilk romanlardan biri Anna Karanina'dır.
E) Aşkın insana yaşattıklarının etkisi onun aşka bakış açısını belirler.

12. Dergilerde, antolojilerde, yıllıklarda yayımlanan şiirler, bir bakıma öne çıkartılır. Henüz şiir düşüncesi oturmamış, yazmak istediği şiiri fark etmemiş olanlar, gündemde tutulan bu şiirleri önemser, onlar gibi yazarlarsa kendilerine bir yer açılabileceğini düşünürler. Ne yazık ki şiire soyunan bu şiir çırakları, şiirin eski kaynaklarından başlayarak kendilerini bir şiir eğitiminden geçirmeyi düşünmezler. Moda hâline gelen şiirin peşine düşerler. Bu da analoji yani kıyas yaparak yazmalarına neden olur. Elbette bunun doğal sonucu da şiirin tek tipleşmesi olmaktadır. Bu sorunun aşılması için ulusal şiirin bütününü gözetmek gerekiyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Yeni şairlerin, şiirin geçmişini bütüncül olarak incelemediğine
B) Öne çıkarılan şiirlere öykünenlerin özgün şiir yazamadığına
C) Şiir çizgisini belirleyememiş olan şairlerin kabul görmeyi önemsediğine
D) Genç şairlerin tanınmasını sağlayacak yolların sınırlı olduğuna
E) Millî şiirin bütünlük içinde ele alınması durumunda farklı şiirlerin yazılabileceğine

@tgdenemeleri

Test 3

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

1. Bir anda meşhur olup ortalığı kasıp kavuran bazı şairler, üç beş yıl sonra unutulup gidiyor. Esamesi bile okunmuyor. Neden mi? Bunların bazıları üretim alanından çekiliyor çünkü amacı olan şeylere yani şöhrete ulaşıyor ve işi bitiyor. Bazıları, geldiği noktayı en yüksek zirve olarak görüyor. Oysa en iyi şiir henüz yazılmamış olandır ve iyi şair de bunu aramaktan vazgeçmeyendir. Bazıları ise "Ben okumam, yazarım." modundadır ve biriktirmeye devam etmediği için yazamaz olmuştur çünkü söyleyeceği söz kalmamıştır. Oysa "Hazıra dağ dayanmaz." derler ki doğrudur. Bilgi ve keşif artmadan yeni şiir yazmak zordur. İşte bu arkadaşlar, şiir pistinde hızlı başlayıp çabuk tıkananlar, asla klasik olamayacaklar ve unutulanlar mezarlığına gömüleceklerdir.

Bu parça bütünüyle ele alındığında bir şairin klasik sanatçılar arasına girebilmesinin koşulları arasında aşağıdakilerden hangisinin gerekliliği üzerine <u>durulmamıştır</u>?

A) Şiir yazmada süreklilik

B) Amacın tanınmak olmaması

C) Kusursuzu aramayı bırakmamak

D) Birikimini yeterli görmemek

E) Öz güven sahibi olmak

2. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Her şey olmaya kalkışırsan hiçbir şey olamazsın, olmayla ölmeyi bu ölçüt üzerinden yorumlayalım." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Cahit Sıtkı, babasına yazdığı mektupta "Soyadımızı yaşatacak bir iş buldum: Şair olacağım." demişti. Bunu başardı, neden mi? Çünkü edebiyatın hiç başka bir türüne kulak asmadı, yan yollara sapmadı. Âdeta kendisini şiire verdi, ondan da ölümsüzlüğü karşılık olarak aldı.

B) Tevfik Fikret, şiirin kıskanç bir sevgili olduğunu erken keşfetmiş ve ona göre davranmıştı. Bütün sevgisiyle, enerjisiyle bir şiir adamıydı o. Diğer birçok Servetifünuncu şair unutulup giderken Fikret, hâlâ yaşıyor. Çünkü onun için biraz romancı, biraz hikâyeci, biraz tiyatrocu olmak diye bir şey yoktu. O, şairliğin ancak şiire odaklanarak kazanılan bir unvan olduğunun farkındaydı.

C) Orhan Kemal, yazdığı ilk denemelerde hep şiir türünde kalem oynatıyordu. Bursa Cezaevinde şiirlerini Nâzım Hikmet'e okudu. Nâzım, onun şiirlerindeki tahkiyeci üslubu keşfedip ondan hikâye ve roman yazmasını istedi. İşte o büyük hikâye ve roman yazarının da doğum sancıları böyle başladı. Çukurova'ya yönelik üstün gözlem gücünü ekmek kavgası veren insanların yaşam kavgalarıyla birleştirip dev eserlere imza attı.

D) Tarık Buğra; gazeteci, hikâyeci, oyun ve fıkra yazarıydı. Çok yönlü bir yazardı. Ama bir zaman sonra çok kucaklayanın çok dökeceğini fark etti ve bir romancı olmaya ağırlık verdi. İşte o aşamadan sonra yazdığı romanlar, ona romancı kimliği kazandırdı. Yoksa ilk romanları hiç de roman katına çıkabilmiş anlatılar değildi.

E) Ahmet Mithat, o kadar çok işle uğraştı ve o kadar çok farklı türde eser yazdı ki şaşırmamak mümkün değil. Ama ölümünden sonra da o kadar çabuk unutuldu ve okunmaz oldu ki buna da şaşırmamak lazım. Çünkü bu "yazı makinesi" taşıyabileceği yükten fazlasını yüklenmişti. O yüzden roman diye yazdığı her şeyde bir yarımlık, bir eksiklik vardı. Sanatçı dedirtecek bir "sanatsal olgunluğu" hiçbir eserinde yakalayamadı. Çünkü hep hızlı ve hep dağınık yazmak zorunda kaldı.

@tgdenemeleri

3. Fransız gezgin Charles Texier, 1834 yılında, Çorum yakınlarındaki Boğazköy'de bazı kalıntılara rastladı. 1906 yılında başlayan kazılar sonucunda buradaki yerleşim yerinin İÖ 2. binyılda Anadolu ve Kuzey Suriye'de hâkimiyet kuran Hitit Devleti'nin başkenti Hattuşa olduğu anlaşıldı. Çivi yazılı tabletlerde "Bin Tanrılı Şehir" olarak söz edilen Hattuşa'da bugüne kadar saray ve tapınaklar, binlerce tablet içeren arşiv yapısı, anıtsal kapılar, devasa boyutlarda tahıl ambarları gibi çok sayıda yapı açığa çıkarıldı. UNESCO'nun Dünya Kültür Mirası listesinde yer alan ören yerinde arkeolojik kazıların yanı sıra restorasyon çalışmalarıyla da bölge bir açık hava müzesine dönüştürüldü.

Bu parçada sözü edilen "ören yeri" **ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?**

A) 19. yüzyılda varlığı fark edilmiş ve 20. yüzyılın başlarında kazılara konu olmuştur.

B) Hitit Devleti'nin en büyük şehrinin kalıntılarını içermektedir.

C) Yazılı belgeler, kâğıt dışı nesnelerin malzeme olduğu belgelerdir.

D) Kültürel değer açısından uluslararası düzeyde önem verilen bir yerdir.

E) Kazılarla çıkarılan çok sayıda kalıntı ve onarılan arkeolojik malzemeye sahiptir.

4. İnsan, ihtiyaç duyulmaya ihtiyaç duyar. Bu, insanoğlunun en temel ihtiyaçlarından birisidir. Kişi, kendisine önem verilmediğini biliyorsa ölmeye başlar. Kişi en azından birisi için önemli olduğunu hissetmezse onun tüm yaşamı önemsiz hâle gelir. Bu nedenle sevgi, var olan en büyük terapidir ve dünyanın terapiye ihtiyacı vardır. Çünkü dünya sevgiyi özlüyor uzun zamandır. Gerçekten de sevgi dolu bir dünyada terapiye hiç ihtiyaç kalmayacaktır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) İnsan, önemli olduğunu hissetmeye gereksinim duyar.

B) Kimsenin ilgi göstermediği biri için yaşam anlamsızlaşır.

C) Sevgi gören insanın ruhsal sağlığı, sevgi görmeyene göre iyidir.

D) Sevgisizlik, insanoğlu için küresel bir sorun hâlini almıştır.

E) Sevgi, insanın başarıya dönük motivasyonunu artırır.

5. Antik Çağ kaynaklarında Tenedos adıyla anılan Bozcaada 36 km^2 lik yüz ölçümüyle Türkiye'nin üçüncü büyük adası. Aynı zamanda Çanakkale'nin de bir ilçesi ve de köyü olmayan tek ilçe. Bozcaada, tarihte sayısız istilaya uğramış. Osmanlıların eski kalıntılar üzerine yeniden yaptığı kale hem serin hem de panoramayı görmek bakımından en çok zaman geçirilen yerlerden biri. Polente Deniz Feneri'nin bulunduğu yer, renkli gün batımlarının keyifle izlendiği bir yer. Ayazma, adanın en geniş, ulaşımı kolay olduğu için de en çok insan ağırlayan, upuzun kumsalı boyunca sıralanmış gölgelikleriyle başlı başına yaşam alanı olan bir plaj.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada verilen bilgilerden biri <u>değildir</u>?

A) Bozcaada'nın alan genişliğinin ne kadar olduğu

B) Bozcaada'nın idari bakımdan nereye bağlı olduğu

C) Bozcaada Kalesi'nin ilk olarak kimlerce yapıldığı

D) İnsanların Bozcaada'nın en çok neresinde zaman geçirdiği

E) Bozcaada'nın denizinin ve plajının bazı niteliklerinin neler olduğu

6. Yıllar geçip gittikçe büyüyeceğimize "çekiyoruz" bence. Çamaşır makinesine atılmış kaşmirler gibi küçülüyoruz. Duygularımızı, saflığımızı, merhametimizi kaybediyoruz. Kararlarımızı kendimiz veremiyoruz. Hayatımızı ayaklarımız değil başkaları yönlendiriyor. Kendi beynimiz yerine başkalarının beyni alıyor kararları. Kendi seçtiğimiz yöne gidemiyoruz. Hatta hayatın telaşı, koşuşturmaları içinde neleri seçtiğimizi de unutuyoruz. Duygularımızla bağımızı koparıyoruz, onların farkına bile varmıyoruz. Rutinin robotu olmayı kanıksıyoruz. Sonra gelsin terapist koltukları.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yakınılan durumlardan biri <u>değildir</u>?

A) İnsanın büyüdükçe özündeki güzellikleri kaybetmesi

B) İnsanın karar alma özgürlüğünü kaybetmesi

C) İnsanın tekdüze bir yaşamın içine hapsolması

D) İnsanın başarıya giden yolları geç öğrenmesi

E) İnsanın hissettikleri konusunda farkındalığını yitirmesi

@tgdenemeleri

7. Bağımlı kişilikler, kendilerini saygılı, düşünceli olan ve tutkulu istekleri olmayan, uyumlu biri olarak görürler. Herhangi bir yeteneklerinin, erdemlerinin ve çekiciliklerinin olmadığına inanırlar. Kendilerini başkalarıyla kıyaslayarak onların başarılarını kendilerinin ise başarısızlıklarını abartırlar. Kendi yetersizlikliklerini öne sürerek almak zorunda oldukları sorumluluklardan kaçarlar. Ancak bu yaptıklarından dolayı da vicdan azabı çekerler. Çevresindekilerin sevgisini ve onayını alarak kendilerini güvende hissetme ihtiyacı duyarlar.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sözü edilen kişilik özelliklerine sahip birinin cümlesi olamaz?

A) Ben hırslı bir insanım ama gücümün sınırlarını da bilirim.

B) Ben hiçbir alanda üstün başarılar kazanacak bir kapasiteye sahip değilim.

C) Ben bu işi yapmaya kalkışırsam boşuna zaman kaybetmiş olurum.

D) Benim yapamadığım matematik sorularını Eda hiç zorlanmadan nasıl da yapıyor!

E) Ben artık ders çalışmayacağım çünkü babam benim başarımı önemsemiyor.

8. Helen Keller'in belirttiği gibi, bizi biz kılan konuşma gücümüzdür. Bu gücü yitirdiğimizi düşünelim. Suskunluğun dayanılmaz köleliğine düşeriz. Dış dünyayla bağlantımız kopar, bir büyük boşlukta buluruz kendimizi. Nesneleşiriz, daha doğrusu evrendeki öbür varlıklardan farkımız kalmaz. Çünkü bizi öbür yaratıklardan üstün kılan yönümüz, konuşma gücümüzdür. Çağlar boyunca bilgeler, düşünürler "konuşan hayvan" diye tanımlamışlardır insanoğlunu. Bugün de bu tanım geçerliliğini yitirmemiştir. İnsanoğlunun kişilik kazanması, duygu, düşünce ve düş yetilerini geliştirmesi konuşma yoluyla gerçekleşir.

Bu parçada "konuşma" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?**

A) İnsanı diğer varlıklardan üstün kıldığına

B) Yokluğunun bir esaret olduğuna

C) Ona verilen değerin dönem dönem değiştiğine

D) Bu gücü yitirmenin insanı herhangi bir varlığa dönüştürdüğüne

E) İnsanın bazı yeteneklerini onunla geliştirdiğine

9. *İbiş'in Rüyası*'nda konu, ünlü sinema oyuncumuz Adile Naşit'in bir o kadar ünlü komedyen babası Naşit'in yaşamının yansımalarıdır. Aslında nefis bir aşk hikâyesidir. Evli olan Naşit ile Hatice (Selma Seha) arasındaki bu aşk, Tarık Buğra'nın pürüzsüz anlatımıyla bir çırpıda okunacak nitelikte. Yazar, psikolojik ayrıntılara iner. Nahit'in evlilik ahlakı ile Hatice'ye duyduğu aşk arasındaki ruhsal bocalamaları, kıskançlıkları, içi kan ağlarken insanları güldürmek zorunda olması gibi durumları ve Hatice'nin Nahit'i kendine bağlamak amacıyla hiç sevmediği Sadi'ye yakınlık göstermesi, Nahit'i kaybettikten sonra kendi canına kıyması ve Nahit'in kalabalıklar içinde yapayalnız kalışı, okuyucuda deprem etkisi yaratacak anlatılardır.

Bu parçada sözü edilen roman ve yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Romanın biyografik nitelikler taşıdığına

B) Romanın dilinin akıcı bir özellikte olduğuna

C) Roman kişilerinin iç dünyalarının yansıtıldığına

D) Romanın kahramanın iç çatışmalar yaşadığına

E) Romanın gerçekliği kurgulamaksızın yansıttığına

10. *Sağırdere* ve *Körduman* romanları, Kemal Tahir'in birbirine ulanan nehir romanlarıdır. Bu iki roman, yazarın Çankırı Hapishanesinde tanıdığı ve hikâyelerini dinlediği kişilerden yola çıkılarak yazılmıştır. Çankırı yakınlarındaki Yamören köyünde başlayan olayların gerilim noktasını Kulaksızların Mustafa'nın sevdiği kızın başkasıyla evlenmesi üzerine Ankara'ya çalışmaya gitmesi ve yaşadığı dönüşüm anlatılır. *Sağırdere*'nin birinci bölümü "Düğün" olup Mustafa'nın köydeki faydasız ve başarısız hayatı anlatılır. İkinci bölümü olan "Gurbet" ise onun şehirdeki üretken hayatını konu alır. *Körduman*'da ise folklorik ögelerin özellikle de "yârenlik" geleneğinin anlatımı dikkat çeker. Her iki roman da realisttir.

Bu parçada sözü edilen romanlarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Birbirlerinin devamı niteliğinde olan romanlardır.

B) Romanlarda anlatılanlar gerçek hayatta karşılaşılabilecek olaylardır.

C) Romanın kahramanının zıt özellikler taşıyan iki dönemi bulunmaktadır.

D) *Körduman* romanında halk kültürüne ait motiflerin anlatımına başvurulmuştur.

E) *Sağırdere* romanında mekân, tümüyle bir Anadolu köyüdür.

@tgdenemeleri

11. "Sevda" sözcüğünün aslı Arapçadır ve tutkulu duyguların kaynağı olarak bilinen ve kalpteki küçük, siyah noktanın adı olan "süveyda" sözcüğünden gelir. Ama bu işin lisans eğitiminden geçmiş kişiler bile bu sözcüğün "sevmek" fiilinden türetildiğini sanmaktadır. Oysa "-da" diye bir fiilden isim yapım ekimiz yoktur ve ekler, kendinden bir önceki heceye göre kalınlık-incelik uyumuna uyar. Yine Fransızca "ekol"den gelen "okul"un da "okumak" fiilinden geldiği yanılgısına kapılanlar olmuştur. Keza Farsça "zûkak" kelimesinden gelen "sokak" kelimesinde de aynı hataya düşülüyor. Bu tür hataların sebebi sanırım sözcüklerin alındığı kaynak dildeki anlamıyla dilimizdeki anlamı arasında bir örtüşme olmasıdır ve kelimelerin dilimizin fonetik (ses) yapısına uydurulup değişime uğratılmasıdır. Yine de dilimizin temel niteliklerine ilişkin bilgilerle bir akıl yürütülse bunların Türkçe olmadığı kolayca anlaşılabilir.

Bu parçada verilen bilgiler arasında aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yer almamıştır</u>?

A) Dilimizin bir kelimenin Türkçe olup olmadığını anlamaya yarayan kriterleri vardır.

B) Dilimize geçen yabancı sözcüklerin çokluğu, dilimizin yozlaşmasının kaynağıdır.

C) Yabancı dillerden dilimize geçen kelimelerde dilimizin ses yapısına uygun değişiklikler olabilmektedir.

D) "Sevda", "okul", "sokak" kelimelerinin ait olduğu dildeki anlamıyla dilimizdeki bazı sözcük köklerinin anlamsal yakınlığı vardır.

E) Bazı alıntı sözcüklerin Türkçe bir kökten türemiş olabileceği yanılgısına akademik bilgi sahibi kişiler de düşmektedir.

✓ UNUTMA

Hızı artıran en önemli etken "kavram bilgisi"dir. Kelime dağarcığınız ne kadar zenginse o kadar hızlı ve doğru anlarsınız. Öyleyse karşınıza çıkan farklı kelime ve kavramları lütfen bir deftere kaydedin ve daha sonra cümle içinde kullanın.

✓ UNUTMA

Hızı artıran önemli bir unsur da okunan metne aşina olmak, metnin ait olduğu alanla ilgili bilgiye ve kültüre sahip olmaktır. Demek ki "çok yönlü okumak" ve bilgi, kelime ve kavram biriktirmek bizi hızlı ve isabetli çözümlere kavuşturacaktır.

12. Aydın'ın Kuşadası ilçesi, yakın gelecekte dünyanın en popüler dalış merkezi olmak için epeydir çaba gösteriyor. Su altı sporları başta olmak üzere yerli ve yabancı turist için tekrar popüler bir cazibe alanı olmayı hedefleyen Kuşadası, bu algıyı oluşturmak için turizmin yanında eğlence, barınma, beslenme gibi alanlarda yapılan yatırımların reklamı için atağa kalktı. Bu doğrultuda A300 tipi uçak denize batırıldı. Uçağa ilk dalış da gerçekleştirildi. Dalış amaçlı batırılmış olan bu uçak, şu an dünyanın batırılmış en büyük uçağı durumunda. Şimdiden Avrupa'nın önemli basın organlarında yer alan haberde ayrıca Kuşadası'nın dünyanın yedi harikasından biri olan Artemis Tapınağı'na da ev sahipliği yapan antik kent Efes'e yakınlığına da vurgu yapılıyor.

I. Kuşadası sınırları içinde Artemis Tapınağı da bulunmaktadır.

II. Kuşadası, daha önceki dönemde turistlerin yoğun ilgi gösterdiği bir yer olmuştur.

III. Kuşadası'nda turizme yönelik yatırımların tanıtılması amacıyla yoğun çabalar sarf edilmektedir.

Numaralanmış yargılardan hangilerine parçada kesin olarak <u>yer verilmemiştir</u>?

A) Yalnız I B) I ve II C) I, II ve III
D) II ve III E) Yalnız III

✓ UNUTMA

Her metin aynı hızda okunamaz. Olaya dayalı yahut gözleme dayalı metinler kolay ve hızlı okunabilirken düşünsel metinler yahut yoğunluk taşıyan sanatsal bir dilin bulunduğu metinler biraz daha dikkatli ve anlaşılıp anlaşılmadığı hissedilerek okunmalıdır. Anlaşılmadığı hissedilen mecazlı, imgeli, sembollü yahut üstü kapalı sözlerin anlamının o sözden önce veya sonra açıklığa kavuşturulmuş olabileceğini unutmayınız.

@tgdenemeleri

Test 4

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

1.

- Türkiye'de bisiklet kültürünün gelişimi, doğrusal bir çizgi izliyor mu?
- Bisiklet şimdilerde yeniden popülerleşiyor mu?
- Bisiklet turlarında mutlaka yanınıza aldığınız teknik ekipmanlar nelerdir?
- Eurovelo bisiklet rotaları ne demektir?

Bir röportajda yer alan aşağıdaki cevaplardan hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Bu, tüm Avrupa'yı boydan boya örmüş bisiklet rotalarıdır. Türkiye dâhil 22 ülkeden geçen 19 farklı güzergâh var. Bu rotalar yetkili otoritelerce işaretlenip tabelalandırılmış. Hepsinin zorluk dereceleri ve ne kadar sağlıklı işaretlendirildiklerine dair bilgi de mevcut. Zemin durumlarının asfalt mı yoksa toprak mı olduğuna kadar her şey belirtilmiş.

B) Bisikletle uzun turlarda olmazsa olmazınız; yama takımı, yedek iç lastik, pompa ve alyan takımı. Bisikletinizin vidalarına uygun anahtarlar almalısınız. Bunlar minimum teçhizat olarak kabul edilebilir. Avrupa'da çoğu rotada bu teçhizat fazlasıyla yeterli olacaktır.

C) Kentlerin yaşanılmaz hâle gelmesi, küresel iklim değişikliği, karbon ayak izimiz yani ekolojik hareketlerle paralel bir yükseliş var. Kitleselleşmesi 90'lar ve 2000'ler ve devam eden bir süreç. Burada bisikletin bir tür yeniden doğuşundan söz etmek mümkün hem dünyada hem Türkiye'de.

D) 1960'ların gazetelerini aldığınızda "vay be, ülkede bisiklet kültürü varmış" diyebilirsiniz ancak 1980'ler için bunu diyemezsiniz. 1930'larda bisiklete binen kadınlar görebilir ancak sonraki yıllarda pek göremezsiniz. Türkiye'de bisiklet kültürünün inişli çıkışlı bir tarihi var. Buna bir de devamlılık sorununu ekleyebiliriz.

E) İlk bisiklet şiirini Tevfik Fikret yazmış ve "hayatı birkaç adım fazla koşturup yormak " diyerek bisikleti beğenmemiştir aslında. Sonra Nâzım Hikmet'in şiirinde var, velosipet diye geçer. *Tarih* gazetesinde bir haber hatırlıyorum 1895 yılında galiba, bir Avrupalı bisikletle İstanbul'a geliyor ve oradan Bursa'ya geçiyor.

2. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Geleneği yeniden yorumlamak, kültürel gelişmenin can suyudur; yok etmek ise kültür ağacını kurutur." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Alman filozof Martin Heidegger, "Batı insanı, geçmişten koparak kültürel bir kaosa düşmüş ve boşluğa yuvarlanmıştır." diyerek sosyal birikimini yitirmenin insanı yok ettiğini belirtir.

B) Cemil Meriç, "30 yıl Batı kütüphanesini okudum ama ışığın Doğu'dan yükseldiğini keşfettim." derken aydınların geleneksel bir modernizm inşa etmelerinin kültürel yozlaşmaya karşı bir panzehir olduğunu vurgular.

C) Hannah Arendt, kültürel gelişmenin ham maddesinin gelenek olması gerektiğini vurgular ve "Geleneği yok ederek geçmişin uçsuz bucaksız topraklarında bize yol gösteren kılavuz ipini yitirmiş olduk." der.

D) Alvin Toffler, "Bireyin ölümü, bireysel hafızanın da ölümüdür ama toplumsal hafıza yaşamaya devam eder." der. Biz "Toplumsal hafızada yaşayıp gelenlerin üzerine kültürel gökdelenlerimizi inşa ederiz." derken aynı düşünceye yakın duruyoruz.

E) Stefan Zweig'in dediği gibi "Geleceğe ulaşmak isteyenler, geçmişi dokunulmaz hâle getiren gelenek duvarını yıkarak işe başlamalılar."

@tgdenemeleri

3. Düşünme yok yazarlarımızın çoğunda, inanma var. Yazılarında bazı sözler var ki "düşünce" sanıyoruz. Çabuk kapılmayalım bunlara. Kendi kendilerine düşünüp de erdikleri bir sonuç değil. Bu yüzden bunlar düşünce değil. Şuradan buradan öğrenilmiş idealler veya ideolojilerdir bunlar. Aynı perspektiften dünyaya baktıkları insanların hazır düşüncelerini olduğu gibi almışlar. Bir de kendi akıl süzgeçlerinden geçirmemişler. Bir ideolojiye saplanıp onunla ilgili her şeyi doğru bellemek, aklın elini kolunu bağlamak demektir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Aklıyla çözüm üretemeyen insan, bunalıma girebilir.
B) Düşünce, insanın akıl yürüterek vardığı bir sonuçtur.
C) Bazı yazarlar, sorgulayıcı tavırdan uzak, düşünce üretemeyen kişilerdir.
D) Bir dünya görüşünü sorgulamaksızın benimsemek, düşünce yeteneğini yok eder.
E) İdeolojik inanışlar ile kişinin kendisinin ürettiği düşünce aynı şey değildir.

4. Genellikle 65 yaş ve üzeri kişilerde görülen "alzheimer", az olmakla beraber bazı türleri 30-60 yaş aralığında da görülebiliyor. Yaşlanma, genetik, yaşam tarzı ve çevresel faktörler gibi çeşitli etkenlere bağlansa da nedenleri konusunda bir kesinlik yok. Herkesi farklı etkilese de hafıza problemleri, akıl yürütme, muhakeme gibi temel bilişsel fonksiyonların gerilemesi, bu hastalığın ilk belirtileridir. İlk dönemlerinde kelime ve isimleri hatırlama güçlüğü, etrafta amaçsızca dolaşma, aynı soruları tekrarlama çoğalır. En uzun dönem olan ikinci evrede kendi geçmişini unutma, aile bireylerini ve yakınlarını tanımada güçlük, yeni bir şey öğrenememe, nerede ve hangi günde olduğunu karıştırma görülür. Son döneminde ise etrafındakilere itiraz etme, kızgınlık, iletişim kuramama, yürümede ve yutmada güçlük başlar. Etkilerini azaltmak ve gelişimini yavaşlatmak mümkünken hastalığı tümüyle yok eden bir tedavi şu an yok.

Bu parçada "alzheimer" **hastalığının hangi yönüyle ilgili bilgi verilmemiştir?**

A) Yaşamın hangi kesitinde görüldüğü
B) Tedavisinin hangi yöntemlerle yapıldığı
C) Hastalığın hangi evrelerinin olduğu
D) Kaynağının bilinip bilinmediği
E) Verilecek tedavinin işlevinin ne olduğu

5. Zahmetli bir yolculuktan sonra nesli tehlikede olan dağ gorillerinin yaşadığı ülke olan Ruanda'ya ulaştım. Amacım dünyada 800 tane kalan ve 600'ü bu ülkede bulunan dağ gorillerini tanımak, pigmelerle tanışmak. Orta Afrika'daki bu minik ülkeye "Afrika'nın İsviçresi" diyorlar. Uganda ve Kongo ile komşu, onlara göre refah düzeyi çok yüksek. Afrika denince aklımıza hep çöl, hep sıcak gelir ama burası yemyeşil ve hiç terlemiyorsun. Burada diğer Afrika ülkelerindeki gibi "safari"ye çıkmıyorsun. Yağmur Ormanları'nda gorillerle birlikte yürüyüş yapıyorsun. Afrika'nın en büyük yağmur ormanı burada. Ruanda bin tepeli bir ülke. Biz 2000 metrenin üzerinde bir yerde konakladık ama gorillerle 3000 metrede buluştuk.

Bu parçada "Ruanda"**yla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Türünün yok olma riski bulunan bir goril cinsinin dörtte üçüne ev sahipliği yaptığına
B) Komşu ülkelere göre yaşam standartlarının bir hayli yüksek olduğuna
C) Bulunduğu kıtanın en büyük yağmur ormanlarına sahip olduğuna
D) Afrika'nın en yüksek tepelerinin bulunduğu bir ülke olduğuna
E) Akla gelen Afrika imajından çok farklı coğrafi koşulların bulunduğuna

6. 9. yüzyılda yaşayan Muhammet El Harizmi, modern "cebir"in babasıdır. Lineer ve ikinci dereceden denklemlerin sistematik çözüm yollarını geliştirdi. Bütün dünyanın kullandığı trigonometri tablolarını ilk yapan oydu. Arap rakamlarını, sıfırı ve onluk sayı sistemini dünyaya o tanıttı. Çeşitli şehir, dağ ve ırmakların koordinatlarını tespit etti. Coğrafya alanında yaptığı çalışmalar, dünya haritalarının temelini oluşturdu. İngilizcedeki "algabre" ve bunun Türkçe karşılığı "cebir" sözcüğü, onun denklem çözme formülü olan "el-cebr"den gelmektedir. Yine "algoritma" kelimesi, bu kavramı ilk geliştiren kişi olduğu için, onun adının latince çevirisinden gelmektedir.

Bu parçada hakkında bilgi verilen "Muhammet El Harizmi" **ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Coğrafya alanında önemli hizmetleri olmuştur.
B) Cebir alanında çığır açmıştır.
C) Bazı denklemlerin çözüm yöntemlerini sistemleştirmiştir.
D) İlk dünya haritalarını hazırlamıştır.
E) Bir bilim dalının adı, onun çalışmalarıyla ilgilidir.

@tgdenemeleri

7. 3 Haziran 2016'da ölümsüz bir adı geride bırakarak dünyaya gözlerini yuman Muhammed Ali Clay, tüm zamanların en iyi boksörüydü. Kariyeri boyunca yaptığı maçların sadece 5'ini kaybetti. 17 kez unvanını ortaya koyarak ve koruyarak bir dünya rekoru kırdı. Ama yıllardır parkinson hastalığı ile mücadele ediyordu. Onun ölümü tüm dünyayı sarstı. Çünkü o, yardım kampanyalarının gönüllüleri arasındaydı ve dünyadaki ünlüler listesinin A grubundaydı. Ayrıca haksızlıklar, savaşlar karşısında bir tavır adamıydı. Kendi ülkesinin Vietnam'a savaş açmasına da karşı durmuş ve eleştirilmişti. Bu sebeple hapse atılacağını bile bile "Bana Vietnamlının bir kötülüğü yok, ben bir Vietnamlıyı öldüremem." dedi ve savaşa katılmadığı için 5 yıl hapis ve 10 bin dolar para cezası aldı. 1991'de Amerikalı rehinelerin iadesi için Irak'ta Saddam Hüseyin'le görüştü.

Bu parçada "Muhammed Ali" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Ölümünün birçok kişi tarafından üzüntüyle karşılandığına

B) Gelmiş geçmiş en iyi boksör olduğuna

C) Dünyanın en tanınmış kişilerinden olduğuna

D) Yanlış gördüklerini korkusuzca dile getirdiğine

E) Aldığı cezaların onun sporculuğuna zarar verdiğine

8. Etliye sütlüye karışmayan kişiye aydın denemez. Olsa olsa o bir memurdur; okumuş, yazmış bilgili bir memur. Kimin borusu ötüyorsa ona hak verir ama verdiği "hak", "hakikate uygun" olmasa da fark etmez. Çevresini her geçen gün kir kaplar, pas tutar lakin bizimki suya sabuna dokunmaz. Kimsenin hatasını söyleyemez. Korkar, tırsar, susar. Toplumun kalabalığına uyup katılır bir kervana. Bizimki kervancıdan bahşiş umar ve ürkütmez fincancı katırlarını, kervan yanlış yollara gider; aldırmaz, şaşırmaz, asla kitabı orta yerinden okumaz, asla yüksek perdeden konuşmaz.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi gerçek bir aydının özellikleri arasında <u>sayılamaz</u>?

A) Çok geniş bir bilgi dağarcığına sahip olmak

B) Egemen anlayışa göre karar vermemek

C) Toplumun bozulmasına karşı mücadele vermek

D) Haksızlıkları ve yanlışlıkları eleştirebilmek

E) Çıkarları için doğrudan, nesnellikten uzaklaşmamak

9. Güdümlü sanat olamaz. Olmamalıdır. Çünkü sanatçıya şunu yaz, bunu yazma gibi buyruklar vermek onun yaratıcılığını öldürür. Sanatçı özgürce üretebiliyorsa özgün eser ortaya koyabilir. Çünkü özgünlüğün birinci şartı sanatçının kendine özgü olanı ve kendine uygun olanı dilediğince seçmesidir. "Yaşamak tutkusu" ile yanıp tutuşan ve "ölüm" ile yaşam büyüsünün bozulmasından korkan ve bunu da kişiliğinin bir parçası yapan Cahit Sıtkı Tarancı'dan epik veya didaktik şiirde başarılar göstermesini bekleyemezsiniz. Ya da gözlemci ve gerçekçi bir tavırla toplumcu şiirler yazmaya alışan bir Mehmet Akif'ten bireysel konulu, lirik şiirlerde büyük yaratıcılık bekleyemezsiniz.

Bu parçadan sanat ve sanatçıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine <u>varılamaz</u>?

A) Sanatçı, özgür olmalıdır.

B) Özgünlüğün temel şartı özgürlüktür.

C) Şairin kişiliği ile şiir arasında bağ vardır.

D) Kendi tarzına uymayan bir şiiri yazarken şair yaratıcılığını gösteremez.

E) Şairler, şiir dışında bir türde başarılı olamaz.

10. Herhâlde ılımlı olmayı, uyumlu ve itaatkâr davranmayı fazilet sayan biriydi ve çok değerli bir şairi eleştiriyordu. Şairimizi öfkeli buluyordu. Oysa şairimiz ilkeliydi. Şairimizi çirkin ve rahatsız edici buluyordu oysa şairimiz sadece taviz vermiyordu. Eleştirilmeyi hak eden bu eleştirmen, ne yazık ki bunları birbirine karıştırıyordu. Çünkü peşin hükümlüydü çünkü şairimizi yansız biçimde ve anlama çabalarıyla okumamıştı. En garibi de kurallarını kendisi koymuş ve "bunlar şiire yakışmaz." etiketini de yapıştırmıştı. Bu kadar mantıksız bir yazıyı sırf onun yaptığını yapmamak için sonuna kadar okudum, benim için büyük bir eziyetti doğrusu.

Bu parçada yazarın yazısını okuduğu ve eleştirdiği eleştirmenle ilgili aşağıdaki belirlemelerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Öfkeli olmayla prensip sahibi olmayı karıştırmaktadır.

B) Ödün vermeyen birini çirkin ve rahatsız edici bulmaktadır.

C) Değerlendirmelerinde nesnel ve ön yargısız değildir.

D) İlkelerine bağlı olmayı abartmış bir kişidir.

E) Hakkında eleştiri yazdığı şairi tam olarak okuyup anlamamıştır.

@tgdenemeleri

11. Bilgiden bilgeliğe kapı aralamış bir öğretmenim vardı, arkadaşıma kendisine uygun hedefler seçmesi gerektiğini anlatırken şu tavsiyelerde bulundu:

- "Kafanın ve kalbinin, ovalarında açtığı yollardan gitmelisin.", "Yol nereye, ben oraya..." demeyeceksin.
- Çevrendeki herkes sana bir kıyafet diker ama kıyafetin sana dar veya bol gelmesi ihtimali var. Elbiseyi kendin giyeceksin, bunu unutma.
- İçindeki özü, tohumu bul ve onu meyve vereceği toprağa ek; ancak o zaman yağmur ve güneşin büyüsü ortaya çıkar.
- Tutmak için eller arayıp durma; iki elin var, bir elinle diğerini tut, onları birbirine sürtersen ısınırsın.
- Hayal uçurtmanın ipini göğe salma, daima onun bir ucu sende olsun; eğer onu göğe salarsan kendinden uzaklaşırsın, sakın yılgınlık gösterme.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi öğretmenin tavsiyeleri arasında <u>gösterilemez</u>?

A) Başkasının yardımına değil, kendi enerjine güven.

B) Rastlantılara güvenme, hedefini doğru belirle.

C) Yeteneklerini keşfet, içgörü sahibi ol.

D) Hayallerim gerçekleşmiyor diyerek pes etmeye kalkışma.

E) Bedelsiz olanın değersiz olacağını bil ve almadan verme.

12. Adana Tenis Dağ ve Su Sporları Kulübü kortlarında yetişen, millî tenisçiler Çağla Büyükakçay ve İpek Soylu'nun büyük başarıları, Adanalıların göğsünü kabarttı. Türk tenisinin uluslararası alandaki ilk önemli başarılarına imza atan bu iki tenisçi, gençlerimizin tenise yönelmesi konusunda da etkili oldu. Son olarak İstanbul Cup'ta ilk 100'e giren ilk Türk tenisçi unvanını alan Çağla Büyükakçay ile WTA'nın parlayan yıldızlarından 20 yaşındaki İpek Soylu'nun isimleri memleketleri Adana'da ölümsüzleştirildi. Çünkü bu iki tenisçinin adları Adana'da bulunan ayrı ayrı iki spor tesisine verildi.

Yukarıda sözü edilen tenisçilerle ilgili,

I. Hemşehrilerinin kendileriyle gurur duyduğu

II. Elde ettikleri başarılara Türk tenisinde daha önce rastlanmadığı

III. Çağla Büyükakçay dışında Türk tenisçilerinin uluslararası başarı gösteremediği

IV. İpek Soylu'nun WTA'nın dikkat çeken tenisçilerinden olduğu

yargılarından hangilerine bu parçada <u>yer verilmemiştir</u>?

A) Yalnız I B) II ve III C) Yalnız III D) III ve IV E) Yalnız IV

✓ ÖNEMLİ

Yardımcı düşünce sorularının çözümünde "paragraf uzun şıklar kısa" ise şıklara göz atıp anahtar sözlerin altını çizdikten sonra paragrafa geçmeniz size zaman kazandırır. Hatta bazen paragrafın yarısına gelmeden bir şıktaki düşüncenin zıttıyla karşılaşıp hızlı eleme şansı yakalarsınız.

✓ ÖNEMLİ

Şıkların uzun olduğu paragraflarda paragrafın her cümlesinden sonra bir şıkkı elemeye çalışmak, paragrafı bir bütün hâlinde anlamaya engel olur ve zaman kaybına yol açar. Bunu önlemek için birkaç cümle okuyunca paragrafın konusunu ve temel bakış açısını anlamışsanız şıkları elemeye başlayabilirsiniz. Eğer anahtar kavramların altını çizerek ve uzun cümleleri özetleyerek okumayı öğrenmişseniz ve paragrafın sonunda parçanın baş kısmını unutuyorsanız paragrafı bitirdikten sonra bütün hâlinde anlayıp şıkları elemek daha iyi olacaktır.

@tgdenemeleri

Test 5

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

1. Aziz Sancar, 1946'da Mardin'in Savur ilçesinde, çiftçilikle uğraşan orta gelirli bir ailenin yedinci çocuğu olarak dünyaya geldi. İlk ve ortaokulu, Ankara'da okuduğu ikinci sınıf hariç, Savur'da tamamladı. Liseyi ise Mardin'de okudu. Daha sonra İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinden birincilikle mezun oldu. TÜBİTAK bursuyla gittiği ABD'de birkaç yıl biyokimya eğitimi aldı. Fakat bazı sosyal uyum problemleri yaşayınca yurda döndü. Savur'da kısa süre hekimlik yaptı. Gönlü hep bilimsel çalışmalardaydı. ABD'ye tekrar gidip Dallas'taki Teksas Üniversitesinde moleküler biyoloji alanında doktora yaptı. Sonrasında Yale Üniversitesinde araştırmalarına devam etti, birçok buluşa imza attı. Çalışmalarına daha sonra ABD'deki Chapel Hill Nort Coroline Üniversitesinde aynı özenle devam etti. Yaklaşık kırk yıllık araştırma kariyeri boyunca pek çok ödül alan Aziz Sancar sonunda DNA onarım mekanizmaları konusunda yaptığı buluşlar nedeniyle 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü aldı.

Bu parçadan Aziz Sancar'la ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) İlk ve ortaokul eğitiminin bir yılını memleketinin dışında okumuştur.

B) Bilimsel çalışmalarını daima titiz bir şekilde yürütmüştür.

C) Kendini bilimsel çalışmalara adayıp sosyal çevreyle ilişkisini kesmiştir.

D) 2015'teki Nobel Ödülü'nden önce de farklı ödüller almıştır.

E) Bir ara kendi memleketinde doktorluk mesleğini icra etmiştir.

2. Affetmeyerek geçirdiğimiz her geçen gün, içimizdeki kini, öfkeyi, nefreti besleriz ve büyütürüz. Büyüdükçe intikam alma duygumuz daha da güçlenir. İçimizdeki ateşi soğutamayız, ona sürekli odun atmakla meşgul oluruz. Bu bütün düşüncemizi işgal eder, bütün enerjimizi tüketir. "Ben, bunu hak etmedim.", "Bunca şeyden sonra bunu bana nasıl yapar?" der dururuz. İçimizdeki ateşi bu düşünceler biraz daha harlar. İlk bizi küle çevirir. Bu kan davasının silahından çıkan ilk kurşun bizi vurur da anlayamayız. Çok sonra anlamaya başlarız ama bu bir pişmanlıktır. Çünkü bütün enerjimizi ve dikkatimizi cezalandırmak için harcamışızdır ve bir şey de kazanmamışızdır. Uğradığımız ihanetin gözümüzü kör etmesinin bu sonuçlarından ancak affederek kurtulabiliriz ve kendimiz için verimli yaşayabiliriz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek yargılardan biri <u>değildir</u>?

A) Birini affedememek, affedemeyenin acı çekmesine yol açar.

B) Affetme konusunda gecikmek, insanın pişmanlık yaşamasına sebep olur.

C) Kendi yaşamımızı kurmak için harcayacağımız zamanı, intikam almak adına israf etmemeliyiz.

D) Affedemeyen bir insanın beslediği olumsuz duyguların ilk büyük zararı kişinin kendisinedir.

E) Kişi kendisine karşı hata yapanı bile sevebiliyorsa mutluluğu yakalayabilir.

@tgdenemeleri

3. Bütün büyük sanatçılar, insanın ruhunu ve yüreğini anlatmayı görev bilmişlerdir. Her çağda böyle olmuştur, böyle de olacaktır. Dünya var oldukça insanı, insana anlatacaktır bir insan ve onun adı sanatçı olacaktır. En iyi anlatanlarsa en iyi anlayanlar olacaktır. Bu da onun görevidir. Yani sanatçı, bulduğunu paylaşmadan edemez. Etmesin de zaten. Çünkü onların uzattığı merdivenlerle inilir insanın dipsiz kuyularına ve sanatçının sofrasından beslenmedikçe insan his ve hayal dünyasını kuramaz, yaşam deneyimi açısından da çok kısır kalır.

Aşağıdaki yargılardan hangisi bu parçadan <u>çıkarılamaz</u>?

A) Büyük sanatçılar, insanın benliğini ve duygularını anlatmaya çalışır.

B) İnsanların anlaşılması konusunda sanatçılar köprü vazifesi görür.

C) Sanat eserleri, sanatseverlerin beklentileri doğrultusunda şekillendirilir.

D) Sanat eserlerine karşı ilgisi olmayanların duygu ve düş dünyası tam gelişemez.

E) Sanat eserleri, insanı ve yaşamı anlama konusunda önemli katkılar sağlar.

4. Somutlayıcı bir anlatımın etkili yollarından biri de alegorik anlatımdır. Alegorinin temelinde ise simge vardır. Yani bir şeyi kendisiyle benzetme ilgisi bulunan başka şeylerle anlatmaya dayanan bir anlatımdır alegorik anlatım. Alegoride benzeyen söylenmez, onun yerine benzetilen kullanılır. Buna açık istiare de deriz. Açık istiareyi oluşturan simge veya sembol, bütün metin boyunca kullanılarak alegorik anlatım elde edilir. Fabl, büyük ölçüde alegoriye dayanır. Bu bağlamda "karga" benzetme ilgisiyle "saf" insanın, "tilki" kurnaz insanın simgesidir. *Harname* mesnevisindeki eşek; *Sessiz Gemi*'deki gemi ve *At* şiirindeki at ve *Yılkı Atı*'ndaki Dorukısrak meşhur alegori örnekleridir.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı <u>yoktur</u>?

A) Alegorinin temelinde ne vardır?

B) Alegorik anlatım nasıl gerçekleştirilir?

C) Alegorik anlatım hangi edebî türde yaygındır?

D) Alegorik anlatımla ilgili sanatçıların görüşleri nelerdir?

E) Alegorinin tanınmış örnekleri hangileridir?

5. Dünyada hiçbir dost kitaptan daha yakın değildir. Sıkıntımızı unutmak, donuk hayatımıza biraz renk, biraz ışık vermek, daracık dünyamızda bulamadığımız şeyleri yaşamak için tek çaremiz, kitaplara sarılmaktır. Bırakınız ıssız bir adaya gitmeyi, herhangi bir yolculuğa çıkarken bile hangi okuryazar yanına bir iki roman, bir iki şiir kitabı, birkaç dergi almayı düşünmez. Çünkü onların can yoldaşı olduğunu biliriz. Düşünüyorum da şu dünyada kitaplar yok oluverse yaşamak ne kadar güçleşir, çekilmez olur. Romancı ve şair için yazmak nasıl dayanılmaz bir ihtiyaçsa okuyucu için de yazılanları okumak öyledir.

Bu parçadan çıkarılabilecek yargılar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Yolculuk sırasında okuyucular, en çok roman ve şiir okumayı severler.

B) Kitapların dostluğu, bütün dostluklardan üstündür.

C) Kitaplar, insanların yaşamını aydınlatır ve zenginleştirir.

D) Kitaplar, dünyanın daha yaşanır ve katlanır bir yer olmasını sağlamaktadır.

E) Yazarlar yazmadan, okuyucular da okumadan edemezler.

6. Romalı düşünür Seneca der ki "Hafif acılar konuşabilir ama derin acılar dilsizdir." Sanatçının çektiği acılar, sanatçıyı konuşturur yani yaratmaya iter. İşte sanat buradan doğar. Ama bu acı, orta düzey bir acıdır ve paylaşılabilir acılardır. Acıları derinleştirmeden paylaşmak gerekir. Çünkü acı derinleşirse sanatçıyı dilsiz bırakır. Onu derinlere çeker ve sanatçı, kendi derdine düşer, kendi dışında bir dünya olduğunun bile farkında olamaz. Bu duruma düşen biri de yazamaz.

I. Ölçülü bir acı, sanatçıyı üretmeye yöneltir.

II. Belli bir dozajın üstündeki acılar, sanatçıyı susturur.

III. Kendi dışındaki dünyayı fark edemeyen biri yazamaz.

IV. Acı ne kadar derinleşirse sanatçı, o kadar verimli olur.

Numaralanmış olarak verilen yargılardan hangisi bu parçada <u>yer almamıştır</u>?

A) I ve IV B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) Yalnız IV

@tgdenemeleri

7. Yazın adamının teorik altyapısı yoksa üretim alanında sürekliliği olamaz. Sürekliliği olsa bile yeniliği olamaz. Tekrarlayıp durur kendisini. Bir atımlık barutu vardır, bütün biriktirdikleri de bunlardan ibarettir; o bir atımlık barutu attıktan sonra içi boşalmıştır onun. Ondan sonra ya üretemez ya da zorlama üretimlere başlar. Kendini yineleyip durur. Bunu derken şunu da demiyorum: Bir akademisyen olmalı sanatçı. Yok böyle bir şey. Teorik bilgisi olanlar yeni eserler ortaya koyabilir. Ama sanatçının tıkanan borularını da ancak okumak açar, bilgi ve birikim açar.

Bu parçadan yola çıkılarak

I. Sanatçının yaratıcı yetenekleri varsa kalıcılığı da olur, verimliliği de.

II. Yazarın, yazdığı alanla ilgili bilgi sahibi olması, onun üretkenliğine katkıda bulunur.

III. Yazınsal birikimi olmayan sanatçı, bir zaman sonra özgün ürünler üretemez.

IV. Teorik bilgisi yüksek olan herkes, yazın alanında bunu pratiğe dökebilir.

numaralanmış yargılardan hangilerine <u>ulaşılamaz</u>?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

8. Karagöz oyununu büyülenmiş gibi seyrederdim günlerce. Hem de ciddiyetimi hiç bozmadan, hiç gülmeden. Bu oyunun benim için garip bir çekiciliği vardı. Benim gözümde bu oyun, dünyayı yansıtıyordu. İnanılmaz bir şeydi bu. Olayları basitleştirerek anlatsa da sanki gerçeğin korkunçluğuna ve tuhaflığına parmak basıyordu. Doğaçlama olarak sergilenen bu oyunda kullanılan musiki eserlerinin çok geniş bir yelpazede olması da apayrı bir güzellikti. Osmanlı sınırlarında yaşayan tüm etnik ve dinî gruplara ait karakterlere ve yine bu gruplara ait müziklere de yer verilirdi.

Bu parçada Karagöz oyununun hangi yönü üzerinde <u>durulmamıştır</u>?

A) Yazılı bir metne dayalı olmaması

B) Olayları basitleştirerek ele alması

C) Farklı kültürlere ait müziklerle zenginleştirilmesi

D) Ülkenin değişik inanç gruplarına yer vermesi

E) Kurgunun ve gerçeğin iç içe bulunması

9. Tanpınar; şair, romancı, hikâyeci, denemeci ve edebiyat tarihçisiydi. Edebiyatın hem teorisini iyi bilen bir profesör hem de pratiğinde çok başarılı olmuş ender insanlardandı. Yani edebiyatın sanat boyutunu da bilim boyutunu da başarıyla taşıyabilmiş nadir kişilerdendi. Yapıtları hâlâ yaşıyor, yaşayacak. Yaşarken anlaşılamayan ama şimdi bir hazine gibi sahip çıkılan bu sanatçımız, anlaşılmamaktan dolayı çizgisini hiç bozmadı. İyi ki de bozmadı yoksa her okumada ayrı bir tat veren *Mahur Beste*'yi, *Sahnenin Dışındakiler*'i, *Huzur*'u nasıl yazabilirdi ki?

Bu parçada tanıtılan sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) İlkelerinden ödün vermediğine

B) Bilim adamlığıyla sanatçılığı birleştirdiğine

C) Anlaşılmamaktan şikâyetçi olduğuna

D) Eserlerinin klasik değerine ulaştığına

E) Az bulunan bir sanatçı tipi olduğuna

10. Artabel Gölleri Tabiat Parkı, Gavur Dağları'nın yüksekliklerinde saklanıyor. Gümüşhane'nin Torul ilçesi sınırları içindeki Artabel, yalçın doruklara sığınmış çok sayıda buzul gölüne sahip. Sayısı 20'yi aşan gölleri görkemli dağlar çevreliyor. 8-9 ay boyunca kar, buraları terk etmiyor. Kar, yöreyi daha da güzelleştiriyor. Yüksekliğe rağmen yaban hayattaki çeşitlilik şaşırtıcı. Artabel'in 141 bitki türünden 12'si endemik. Burası ayrıca 30 memeli, 88 kuş türünün yurdu. En önemli akarsuyu, coşkuyla akan ve şelale oluşturan Artabel Deresi. Ayrıca sarıçam, göknar ve titrekkavaktan oluşan bakir bir ormana sahip.

Bu parçada sözü edilen tabiat parkıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Yılın büyük bir bölümünde kar görülmektedir.

B) Bazı bitki türleri yöreye özgü niteliktedir.

C) Birden fazla akarsuya sahip olan bir bölgedir.

D) Sahip olduğu ormanlar, zararlılara karşı korunamamaktadır.

E) Doğal bitki ve hayvan çeşitliliği, bulunduğu yükseltiye göre şaşırtıcı zenginliktedir.

@tgdenemeleri

11. Eleştiriyle sanatı bir tutmam. Çünkü ikisi arasında konu, yöntem ve yapı bakımından önemli farklar vardır. Sanatın konusu insan, eleştirininse yapıttır. Sanat, insanı tanıtırken eleştiri de yapıtı tanıtır. Sanat, bir yaratmadır; eleştiri, yaratılanı yargılama. Sanat, bir kurmacadır; eleştiri ise bir çözümleme.

Aşağıdaki yargılardan hangisi bu parçada savunulan görüşlerle aynı doğrultuda değildir?

A) Sanatın odağında insan, eleştirinin odağında ise yapıt vardır.

B) Sanat ve eleştiri birbirinden oldukça farklı özelliklere sahiptir.

C) Eleştiri, sanattan daha önemlidir çünkü eleştiri olmadan sanat gelişmez.

D) Eleştiri bir yapıtı tanıtma, değerlendirme ve çözümleme işidir.

E) Sanat, yaratıcılığı temel alır; eleştiri, sanatsal yaratıcıları temel alır.

12. "i Grow" farklı yaşlardaki çocukların 18 yaşına kadar geçen süre içinde büyüme ve gelişmelerini denetleyen bir cep telefonu uygulaması. Yani beklenen büyüme ve gelişmenin hangi durumda olduğunu belirleyen bir yazılım. Çocuğun beslenme durumunu, nasıl beslenmesi gerektiğini, günlük önlemleri ve uyarıları aşama aşama gösteren bir uygulama. Çocuğun yaşam biçimi, yeme alışkanlıkları konusunda nasıl davranılması gerektiği konusunda ebeveynlere çok hızlı bilgi ulaştıran bu sistem, çocuğun yaşına göre hangi besinleri daha çok, hangi besinleri daha az almaları gerektiğini hatta anne ve babanın ölçülerine bakılarak çocuğun gelecekteki boyunun ne olabileceğini belirleyebiliyor.

Bu parçada tanıtılan "i Grow" uygulamasının özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmamıştır?

A) Çocuğun gelişiminin yaşına uygun olup olmadığını belirler.

B) Çocuğun sağlıklı beslenme şeklinin belirlenmesine yardımcı olur.

C) Çocukların sağlıklı büyümesini sağlayacak bazı gerekliliklerı anne ve babalara hızla bildirir.

D) Çocukların boyunun nasıl uzatılabileceği konusunda sağlıklı bilgiler verir.

E) Beslenmeyle ilgili günlük tedbirlerin neler olması gerektiğini bildirmektedir.

✓ DİKKAT

- *Yardımcı düşüncelerin bulunmasıyla ilgili sorularda "değildir", "değinilmemiştir" şeklinde bir ifade varsa şıklar bulunurken herhangi bir yorum yapılmaması gerektiği sadece anlamdaş kavramları karşılaştırmak gerektiği unutulmamalıdır.*

  Paragrafta "varılamaz", "çıkarılamaz", "ulaşılamaz" şeklinde bir ifade varsa "konu ve ana düşünce çerçevesinde" kalmak kaydıyla paragrafı anlamaya yönelik yorumlar yapılabilir. Bu yorumlar ise keyfi yorumlar değil paragraf içinde ve bağlam içinde kalınarak yapılan yorumlardır.

- *Bu tarz sorularda şunu da unutmayınız: Paragrafta geçen bir düşünceye taban tabana zıt bir düşünce varsa cevap odur. Tek tek bulamasanız da diğer şıklar cevap değildir yani bir şekilde o şık, paragraftan çıkarılabilecek bir düşünce içermektedir.*

✓ UNUTMA

Bir alanla ilgili okurluk donanımınız yoksa o metni yavaş okursunuz. Çünkü kelime ve kavramların anlamını bulmak için bağlama bakıp düşünmek zorundasınızdır. Ama okurluk donanımınızın bulunduğu bir alanda okunan kavramla zihin aynı anda işler çünkü kavramlar, kelimeler çabuk anlaşılır; bu alanda daha hızlı olursunuz. Bütün ders kitaplarının giriş ünitelerinin okunması önerimizdir. Artık "metin çeşitliliği" bağlamında hazırlanan sorularla bir eşit ağırlıkçının fizik, kimya, biyoloji okuryazarlığı ya da bir sayısalcının felsefe, tarih, sosyoloji ve edebiyat okuryazarlığı ölçülmektedir.

@tgdenemeleri

Test 6

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

1. Son yıllarda öykücülüğümüzde gözle görülür bir gelişme var. Son yıllarda öykünün olgun örnekleriyle sıkça karşılaşıyoruz fakat yine de öykü, roman kadar önemsenmiyor, okunmuyor. Buna eleştirmenlerin ilgisizliği de eklenince öykü üvey evlat oluyor. Roman hakkında onca yazı yazılırken öyküden pek söz edilmiyor. Öykücüler bu yurdun içli, duygulu evlatlarıdır. Onlar nasıl bir yurt özlediklerini söylüyorlar, kendilerini etkileyen olayları ortaya döküyorlar; bir iş görüyorlar, iş! Gevezelik değil bu! Bakmayın siz, öyküyü hor görenlere uykudan önce eğlencelik sözler arayanlara. Yaşamanın anlamına da güzeli araştırmanın, tattırmanın anlamına da bakmazlar. Kendinizde bu gücü buluyorsanız durmayın, katılın o iş görenlerin arasına.

Bu paragrafta aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı <u>yoktur</u>?

A) Öykü yazarlığını nasıl değerlendiriyorsunuz?

B) Eleştirmenlerin öyküye yaklaşımı nasıldır?

C) Öykü, romanın gerisinde mi kalıyor?

D) Öykücülüğümüzde belirgin bir yükseliş var mıdır?

E) Öykünün geleceği hakkında ne düşünüyorsunuz?

2. Romancıydı, öykücüydü, edebiyat tarihçisiydi. Edebiyatın hemen her dalında emeği vardı. Yaşamı boyunca bir karınca gibi çalıştı. Ölümsüz yapıtlar bıraktı ardında. Hep halktan, sokaktan yana oldu. Bunun için de başı beladan belaya girdi. Ama bundan hiç yakınmadı. Tarzından taviz vermedi.

Bu parçada tanıtılan sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Halkçı bir özelliğe sahip olduğuna

B) Çizgisini hiç bozmadığına

C) Farklı türde eserleri olduğuna

D) Edebiyata büyük yenilikler getirdiğine

E) Üretken ve verimli bir yazar olduğuna

3. Sinema üzerine yazdığım yazılarda bana katılanlar olduğu gibi bu görüşlerime karşı çıkan eleştirmenler de oldu. Ancak bu kişilerden bazıları, düşüncelerimi hiçe sayıp hem yönetmenliğime hem de kişisel özelliklerime, kimliğime saldırdı. Bazısı da hiçbir kanıt sunmadan dünya sinemasını takip etmediğimi ve kendimi hiç yenilemediğimi söyledi. Bundan elli yıl önce kısıtlı olanaklarla çektiğim ilk filmimden hareketle bana yönetmenlik dersi verenler bile oldu. Bugün aldığım "En iyi Yönetmen Ödülü"nü işte bu arkadaşlara ithaf ediyorum.

Bu parçanın yazarı aşağıdakilerin hangisinden <u>yakınmamaktadır</u>?

A) Kişiliğinin hedef alınmasından

B) Düşüncelerinin yok sayılmasından

C) İlk filminin eleştiri konusu yapılmasından

D) Kendisiyle ilgili dayanaksız söylemlerden

E) Özel yaşamının, filmlerini gölgelemesinden

4. Tolstoy, bilgiçlik taslamaz yapıtlarında. O, kendisinden sonra gelen romancılardan farklı olarak hiçbir zaman kuru bir bilimsel tavır takınmaz. Yapıtlarında maddi sorunlara değinmesi, daima roman kişilerinin tutkularından çıkan sonuçlar nedeniyledir. Bu yöntem, toplumsal ilişkilerin ve sonuçların daha derin biçimde anlaşılmasını sağlamıştır. Böylece, daha sonraki gerçekçi sanatçıların bilgiçlik taslayan bilimsel yöntemlerinden daha doğru değerlendirmeler ortaya koyabilmiştir.

Bu parçada Tolstoy'la ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden <u>söz edilmemiştir</u>?

A) Gerçeği, kendinden sonraki sanatçılardan farklı bir tutumla yansıttığından

B) Toplumsal gerçekleri kahramanların tutumlarıyla ifade ettiğinden

C) Yapıtlarında, her şeyi ben bilirim tavrı sergilemediğinden

D) Toplumu ve gerçekleri sıcak ve canlı bir anlatımla sunduğundan

E) Romanlarını yazarken bilimsel bir tavırdan yana olmadığından

@tgdenemeleri

5. Et ve ete denk düşebilecek proteine sahip gıdalar, maddelerin değişimi için vücudumuzun ihtiyaç duyduğu en önemli unsurları içerirler. İnsanın bu yüzden bitkisel gıdalar kadar et ve et ürünlerine de yönelmesi onun bedensel ve beyinsel gelişiminde önemli bir yere sahiptir. Gelişmiş gıda tüketimi, en önemli etkisini beyin üzerinde gerçekleştirir. Et yemeklerinin tüketimi, iki önemli gelişmeyi de beraberinde getirmiştir: Ateşin kullanılması ve hayvanların evcilleştirilmesi. Ayrıca insanın yenebilen her tür yiyecek maddesini kullanabilir olması, ona farklı iklimlerde yaşama şansı tanımıştır. Böylece insan, dünyanın egemeni olmuştur.

Bu parçaya göre, insanı dünyanın egemeni hâline getiren etkenler arasında;

I. Hayvansal besinleri tüketebilmek için ateşi bulması,
II. Değişik iklimlerde yaşayabilir duruma gelmesi,
III. Bitkisel gıdalar yerine et ürünlerini tercih etmesi,
IV. Fiziksel gücünü etkili biçimde kullanabilmesi

yargılarından hangileri yoktur?

A) I ve II B) I ve III C) III ve IV
D) I ve IV E) II ve IV

6. Türk edebiyatında öykünün durduğu yere baktığımızda, romana göre daha sıçramalı, şiire göre ise uzatılmış bir yol görüyoruz. Öykünün izlediği bu yol bize öykücünün kimliğini, hayata dair kodladığı şifreleri, dahil olduğu ya da olmayı düşlediği hayatların albümünü gösteriyor. Bu anlamda okura düşen, öykülerin arasına sızarken başkalaşması ve bu başkalaşmanın da farkında olmasıdır. Bu sebeple, okuduğumuz nice metin arasında bizim olanlar ve bizi karşılayanlar peşimize takılır, aklımızda kalır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

A) Bazı öykülerin niçin hatırda kaldığından
B) Öykünün, yazarı hakkında ipuçları içerdiğinden
C) Öykünün diğer türlerden farklılıklarının olduğundan
D) Romancının öykücüye nazaran daha büyük kazanımlar elde ettiğinden
E) Okurun öyküyü okurken değişim geçirebileceğinden

7. Sözcüklerin gücünü kullanımları belirler. Bir sözcük tek başınayken ses ve anlam yönünden etkileyici özellikler taşımayabilir. Ancak aynı sözcük cümlede öteki sözcüklerle yan yana geldiği zaman etkileyici nitelikler kazanır. Kısaca şunu demek istiyorum: Bir yapıtta anlatımın sağlamlığı, sözcüklerin seçimine ve bunların yerli yerinde kullanılmasına bağlıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir yargı değildir?

A) Sözcükler gerçek gücüne cümle içinde kullanıldıklarında ulaşırlar.
B) Tek başına bir sözcük taşıdığı etkileme potansiyelini yansıtmayabilir.
C) Sözcüklerin bir araya gelmesiyle oluşan yapı onlara etkileyicilik özelliği kazandırır.
D) Sağlam bir anlatım oluşturabilmek için sözcük seçimine ve uyumuna dikkat etmek gerekir.
E) Büyük sanatçılar kullandıkları sözcüklerle değil, olaylara bakışlarıyla ön plana çıkarlar.

8. Yayıncılarımız son yıllarda çeviri kitaplara gereğinden çok değer vermeye başladılar. Onların bu çeviri kitap basma sevdasını bir çevirmen olarak anlamakta zorlanıyorum. Bu, dünyanın diğer ülkelerinde eşine pek de rastlanmayan bir durum. İngiltere, Amerika, Japonya ve Türkiye'de çok satan kitaplar listesine bir bakın. Aynı dili konuşuyor olmalarına rağmen İngiltere ve Amerika'daki listeler birbirinden çok farklıdır. Bizde ise çeviri yapıtların bu kadar gündemde olması, yerli yazarların yapıtlarını gölgeliyor. Kendi kültürümüz yerine yabancı kültürlerin ön planda tutulması nedeniyle de gençlerimiz kendi kültürüne yabancılaşıyor. Yani kitap fuarlarında büyük bir ilgiyle karşılanan, kitapları listelerimizden inmeyen bazı yabancı yazarların dünyanın hangi ülkesinde böylesine yakın ilgi gördüklerini gerçekten merak ediyorum.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yakınılan durumlardan biri değildir?

A) Ülkemizde, yabancı yazarlara gereğinden çok ilgi gösterilmesinden
B) Yayınevlerinin, yerli yazarların kitaplarını hiç basmamasından
C) Çeviri yapıtların ön planda olmasının yerli yapıtları olumsuz etkilemesinden
D) Çeviri yapıtlara olan ilginin, dünyanın hiçbir ülkesinde ülkemizdeki kadar abartılmayışından
E) Yabancı kültürleri yansıtan çeviri kitapların gençler üzerindeki olumsuz etkisinden

@tgdenemeleri

9. Edebiyat alanında, farklı türlerde ürün verdiğim doğrudur. Bu türler içinde en çok romanlarımı severim. Daha sonra öykülerim, oyunlarım gelir. Bunlardan başka aruzla yazdığım rubailerim de vardır. Yapıtlarımın değerine gelince yapılan eleştirilerin büyük bir bölümü olumlu. Bu da onların belirli bir düzeyde olduğunu gösteriyor.

Kendisinden bu şekilde söz eden sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Birçok farklı türde eser verdiği

B) En çok romanlarından lezzet aldığı

C) Yapılan olumlu eleştirilerin ona kendini başarılı hissettirdiği

D) Serbest şiirlerin ve hece şiirlerinin yanı sıra aruzla da rubailer yazdığı

E) Farklı türlerde düzeyli eserler verdiğine inandığı

10. Gazeteciliğe başladığım ilk yıllarda, 1950'lerde, basında o zamanlar röportaj kıtlığı vardı. Benim konuları araştırma, bulma ve aktarma tarzım basın için yeni sayılırdı. Anadolu'nun köylerini anlatırken halk arasında yaygın söylenceleri, şarkıları ve türküleri fotoğraflarla zenginleştirilmiş yazılarıma taşıyınca büyük ilgi görüyordum. Yazılarımda şehirlerden, köylerden, dağlardan, ormanlardan da söz ediyordum. Hiçbir yerde anlatılmayanları bir destan gücüyle yazıp okuyucuyu derinden sarsıyordum. 1950'li yılların İstanbul'u, bütün bunları benim yazılarımdan öğrendi doğrusu.

Bu paragrafta aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı <u>yoktur</u>?

A) Yazılarınızın içeriğini neler oluşturuyordu?

B) Dönemin habercilik anlayışına yenilikler getirdiğiniz söylenebilir mi?

C) Bir gazeteciyle yazar arasında nasıl bir fark vardır?

D) Röportaj, mesleğinizin ilk yıllarında da yaygın bir tür müydü?

E) Yazılarınızın okur üzerindeki etkisi nasıldı?

11. Günümüzde genelde sanatın bütün dallarında, özellikle şiirde bir darlık, tıkanma yaşandığı bir gerçektir. Bu, ülkemizde ve dünyada egemen olan ekonomik ve politik uygulamaların sonucudur; özellikle II. Dünya Savaşı'ndan sonraki politik gelişmeler sanatın ve sanatçının ihtiyaç duyduğu özgürlük ortamını daralttı. Şairlerin çeşitli baskılara maruz kalmaları hem bizim edebiyatımızı hem de dünya edebiyatını kısırlaştırdı. Son kırk elli yıldır şiirde (sanatta) parnasizm, sembolizm gibi bir ekolün, bir sanat akımının ortaya çıkmayışının nedeni de sanatın özgür olmayışıdır.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı <u>yoktur</u>?

A) Günümüzde farklı sanat anlayışlarının ortaya çıkmamasını neye bağlıyorsunuz?

B) Sanatın boy atmasının önündeki engeller neler olabilir?

C) Savaşlar, sanatın gelişimini nasıl etkiler?

D) Bir sanat yapıtı, döneminin ekonomik ve politik görüşlerini yansıtmalı mıdır?

E) Sanatta yaşanan kısırlığın sebepleri nelerdir?

12. Budistlere göre tek bir gerçek vardır, o da şu anda yaşadıklarımızdır. Onlar için asıl olan, "şimdi" kavramıdır. Yarınlar yalnızca bir düşten ibarettir, yarınlar için yaşamaksa bir hayalin peşinde koşmaktır. Bu, zamanı boş yere harcamaktan başka bir şey değildir. Oysa geçmiş, gelecekten daha değerlidir çünkü şu anda var olan seni oluşturmuştur. Ancak tüm değeri budur. O hâlde geçmişte yaşama, anı yaşa. Müzik dinliyorsan dinle, birine âşıksan ona âşık olmaya devam et. Bir kedin varsa onu beslemeye devam et ve bundan da zevk al. İçinde bulunduğun zamanın güzelliğini yakalamaya çalış.

Bu parçadan Budistlerle ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İnsanın kendi benliğini yaratmasında geçmiş yaşantıların önemli olduğunu düşünürler.

B) Gelecek henüz yaşanmadığı için onunla ilgili şimdiden planlar yapmazlar.

C) Kendi geleceklerini, geçmişten edindikleri izlenimlerle şekillendirirler.

D) Geçmişe saplanıp yaşamayı ve bugünden gelecek planları yapmayı yanlış bulurlar.

E) En kıymetli anı, insanın şu an yaşamakta olduğu an olarak değerlendirirler.

@tgdenemeleri

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

Test 7

1. Kahramanlarını gerçek hayattan çekip alan yazar "Bu memlekette yaşananlar sizin de kalbinizi sızlatmıyor mu? Bu, bende yazıya yansıyor. Bunlar yanı başımızda oluyor. O yüzden dert benim mürekkebim." diyor.

Bu parçadaki söz konusu yazarın aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

A) Yazarların içinde yaşadığımız dünyaya duyarsız kalmaları beni çok şaşırtıyor.

B) Düşünsel, kurmaca evrenin dışına çıkmamış bir senaryoya senaryo denemez.

C) Karakterlerimi her sokak başında karşımıza çıkacak gerçeklikte seçmeye özen gösteriyorum.

D) Sanatçı, somut gerçeği, güncel hayatı eserlerinde erittiği zaman gerçek sanatçı olur.

E) Varoluşsal problemleri, kurmaca örüntüleri; içinde yaşadığımız dünyanın her karesine tercih ederim.

2. Doğruyu hangi elde görsem sevinçle karşılar; uzaktan kokusunu alır almaz silahlarımı atar, teslim olurum. Fazla yukarıdan ve insafsız olmadıkça yazılarıma çatılmasını hoş görmüş, çok kez karşımdakini kırmamak için yazdıklarıma istenen biçimi verdiğim olmuştur. Zararıma da olsa eleştirmene uysal davranmalıyım ki beni her zaman serbestçe uyarsın, kendimi düzeltmeme yardım etsin. Bunun için ekstra bir yorgunluğa her zaman razı olurum.

Bu şekilde düşünen bir sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Doğru bilgiyi her zaman üstün görmektedir.

B) En güzeli bulmak için eserlerinin eleştirilmesini hoş görmektedir.

C) Eleştirileri dikkate almakla birlikte esere kendi istediği biçimi vermektedir.

D) Yanlıştan kurtulmak uğruna yapıcı eleştirmenleri hep dikkate almıştır.

E) Yanlıştan dönmek fazladan çalışmasını gerektirse de bundan kaçmamaktadır.

3. II. Kılıçarslan'ın kızı Gevher Nesibe ince hastalıktan Hakk'ın rahmetine kavuşur. Ağabeyi Gıyaseddin Keyhüsrev, kardeşinin vasiyetini yerine getirir ve Anadolu'nun ilk tıp merkezi addedilen Gevher Nesibe Sultan Şifahanesi, insanlığın hizmetine sunulur. İçinde tıp tahsili verilmesi özelliğiyle de bir ilki barındıran müzenin en dikkat çeken yerleri, delilerin su ve müzik sesiyle şifa bulduğu ruh hastalıkları odaları veya koğuşlarıdır. Anadolu Selçuklularının mimari yapılarının en önemlileri arasındadır bu yapı.

Bu parçadaki eserle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Vasiyet üzerine açılmıştır.

B) Alanında ilklere sahiptir.

C) Aynı zamanda bir okul özelliği taşımaktadır.

D) Anadolu Selçuklularından kalma bir eserdir.

E) Farklı mimari özellikleri yansıtmaktadır.

4. Osmanlıda kadın figürü çoğu zaman "Muhteşem Süleyman"ın eşi Hürrem Sultan'la tarihlenir. Çünkü Osmanlı çağının en popüler kadın sultanı Hürrem'dir. Adıyla müsemma "Haseki Külliyesi"ni 1551'de Mimar Sinan'a yaptırır. Kompleks; cami, medrese, sıbyan mektebi, imaret, darüşşifa ve çeşmeden oluşmaktadır. Bugün Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi olarak hizmet veren bina da eskinin Haseki Darüşşifası'dır. Bu da Osmanlıda kadınların toplumdan kopuk olmadıklarını, vakıf çalışmaları yaptıklarını göstermesi bakımından önemlidir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Hürrem Sultan, padişahın aldığı kararları ciddi şekilde etkilemiştir.

B) Osmanlıda kadın figürü deyince çoğunlukla akla ilk olarak Hürrem Sultan gelir.

C) Haseki Külliyesi 16. yüzyılda tamamlanmıştır.

D) Haseki Külliyesi farklı alanlarda hizmet vermiştir.

E) Osmanlıda padişah eşleri sosyal hayatla ilgili çalışmalarda bulunmuşlardır.

@tgdenemeleri

5. Selim İleri; hikâye, roman, deneme ve anı kitaplarıyla günümüz edebiyatının en güçlü isimlerinden biri. Senaryoları ve çekimine yardımcı olduğu filmlerle Türk sinemasında hatırı sayılır izler bırakmış bir isim. Geçmişin ustalarına gösterdiği kadirbilirlikle kültür hayatımızı zenginleştiren bir kültür insanı.

Bu parçadan Selim İleri'yle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Çok çeşitli türlerde eserler verdiğine
B) Türk sinemasına katkıda bulunduğuna
C) Modern edebiyatın en sevilen ismi olduğuna
D) Geçmişteki ünlü sanatçılara saygıda kusur etmediğine
E) Kültürel hayata katkı sunduğuna

6. Şizofreni; düşünme, duygu ve davranışlarda bozukluklarla ilerleyen, insanın içe kapanarak kendine özgü bir dünyada yaşadığı, gerçeklerden ve insanlar arası ilişkilerden uzaklaştığı bir hastalıktır. Genellikle genç yaşlarda başlamakla birlikte, daha geç yaşlarda da kendini gösterebilir. Çok nadir olmayan bu hastalık, ne kadar erken yaşta başlarsa yarattığı hasar o kadar fazla olur. Kesin nedeni bilinmemektedir. Ancak ailede şizofren olması riski arttırır. Genel olarak çevreye ilgisizlik vardır. Konuşmada dağınıklık, kendine özgü anlamı olan kelimelerle, içerik olarak garip gelen konuşmalar yapmak, anlamsızlıklar, mantıksızlıklar olabilir. Şizofreni kesinlikle hekim gözetiminde ilaçla tedavi edilmesi gereken bir hastalıktır. İlaçların ve kontrollerin düzenli olması çok önemlidir. İlaç tedavisinin yanı sıra hastaya destekleyici terapi, grup terapileri ve en önemlisi aile terapisi yapmak önemlidir.

Bu parçada şizofreni hastalığı ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden <u>söz edilmemiştir</u>?

A) Kalıtımın hastalık üzerinde etkisinin olmasından
B) Sık görülen bir hastalık olmasından
C) Mutlaka yatılı tedavi gerektirdiğinden
D) Belirtilerinin neler olduğundan
E) Hastaya uygulanacak tedavi yönteminden

7. Sanatkâr olarak güzeli, düşünür olarak doğruyu arayan Goethe, Alman edebiyatının ve coşkunluk akımının en önemli temsilcisiydi. Çok boyutlu bir insandı; şiir duygusu onu yeryüzünde yükseltirken bilim merakı onu dünyaya bağlıyor, düşünme yeteneğiyle de hayatın derinliğine ulaşıyordu. Bu donanımlara sahip olduğu için çok uzun ömürlü şiirler, romanlar, piyesler yazdı; araştırma ve gezi eserleri verdi.

Bu parçada Goethe'yle ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Alman edebiyatının önde gelen sanatçılarındandır.
B) Sanatın farklı alanlarıyla ilgilenmiş çok yönlü biridir.
C) Şiirdeki başarısıyla sevilen bir şair olmuştur.
D) Düşünme yeteneğiyle hayatın derinliğine ulaşmıştır.
E) Kendisinden sonra gelen tüm sanatçıları etkilemiştir.

8. Eğer İstanbul'a dair bilmediğiniz bir şey varsa Selim İleri'nin anılarını okumak çoğu zaman kâfi gelir insana. Her türlü ayrıntıyı bulmak mümkündür çünkü bu anılarda. Yazar bir yandan çocukluğunu anlatırken diğer yandan edebî şahsiyetlerin İstanbul'una ait hikâyelerle süsler okurun zihnini. Mesela hangi yazar veya hangi şair nerelerde gezmiştir, hangi kahvede soluklanıp şiirine dize düşmüştür? Veya bir zamanlar Cihangir'deki Kumrulu Yokuş Sokağı'nda yaşayanlar acaba nasıl insanlardır?

Bu parçadan Selim İleri'nin anılarıyla ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İstanbul'un sosyal hayatına dair ayrıntılı bilgiler içermektedir.
B) Okurların kültürel seviyesini yükseltmek için kaleme alınmıştır.
C) Eski zaman İstanbul'una dair geniş bilgiler vermektedir.
D) Sadece kendi hayatını anlatmakla yetinmemiştir.
E) Biyografik özellikler taşımaktadır.

@tgdenemeleri

9. Hayat, kitapların hep önünde yürüyor ve onun akışına ayak uydurmak bazen imkânsızlaşıyor bizler için. Dönüp kendime bakıyorum, insanlar hakkındaki bilgi ve kabullerimin neredeyse tamamı kitaplara dayanıyor. Gustave Fluaubert'in *Madam Bovary*'si gibi hayatı yaşamaya koyulmasam ve roman kahramanlarına duyduğum özlemle bedbaht olmasam da iyi yürekli ve romantik roman kişilerinden çokça kopya çekmişimdir. Onların duyarlılıklarından epeyce miras kalmıştır bana. Zamanımın çoğunu onlarla çıktığım yolculuklar alır benim. Bir roman kurgusunda ve bir roman zamanında yaşadığımı düşündüğüm olmuştur. Kurguyu Dostoyevski, Balzac veya Tanpınar yapar ben yaşarım.

Bu parçanın yazarı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) İnsanlar hakkındaki bilgi ve kabullerini kitaplara dayandırarak oluşturduğu

B) Daima aynı konuyu ele alan eserleri okuduğu

C) Roman kişilerinin hayatlarına benzer duyarlılıklar yaşadığını

D) Gerçek hayatın kitaplardaki hayattan farklı yönü olduğunu düşündüğü

E) Okuduğu romanlardaki kişilerin hayatına özlem duyduğu

10. Unutulmaması gereken öğretmenin sadece öğretimden değil, eğitimden de sorumlu olduğudur. Bu nedenle öğretmen, her öğrencisini yakından tanımalıdır. Özelliklerini, becerilerini, zayıflıklarını, aile özelliklerini, sorunlarını bilmelidir. Öğrenim güçlüğü olan çocuğu anlayabilmesi, ona nasıl yaklaşacağını bilmesi, onu sistemin dışında bırakmak yerine, içinde tutmayı başarabilmesi önemlidir. Ayrıca sınıf düzenini koruması ve bunu yaparken öfke, bağırma ve fiziksel ceza gibi uygun olmayan yöntemleri kullanmaya gerek duymaması gerekir.

Bu parçada öğretmenlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Çok yönlü bir mesleği icra ettiklerine

B) Öğrencileri iyi tanıması gerektiğine

C) Sorunlu öğrencilere yardımcı olması gerektiğine

D) Eğitimde uygun olmayan yöntemlerden uzak durması gerektiğine

E) Mesleğini yaparken özverili olması gerektiğine

11. Âşıklık geleneğimiz yazı olmadan önce şekillenmeye başlayan ve günümüze kadar da varlığını sürdüren bir gelenektir. Âşıklık geleneği kültür varlığımızın önemli bir parçasıdır. Geçmişten bugüne nazım şekli, ölçü, kafiye, nazım birimi, ahenk, konu, durak vb. yönlerden biçimlenerek gelmiş, âşıklık yaşantısı olarak da kendine özgü biçimlenen özellikler kazanmıştır. Bu gelenek başlangıçtan beri oluşan her gelişmeyi bugüne kadar taşımadığı gibi, sürekli aynı anlayışta kalmamış; girip çıktığımız medeniyet ve kültür dairelerine bağlı olarak değişimler yaşamıştır. İslamiyet öncesinde şekillenen âşıklık geleneği İslamiyet'le birlikte bazı özelliklerini kaybederken bazı özellikleri de yeniden üretmiştir. Bu bakımdan âşıklık geleneğini başlangıçtan bugüne belli bir kalıba girdikten sonra hiç değişmeyen yapısal özelliklere sahip bir gelenek olarak düşünmemek lazımdır.

Bu parçada "âşıklık geleneğiyle" **ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?**

A) Değişik kültürlerin anlayışlarından etkilendiği

B) Kendine özgü özellikleri olduğu gibi koruduğu

C) Kültür varlığımızın önemli bir parçası olduğu

D) Köklü bir geleneğe sahip olduğu

E) Zaman içinde değişerek günümüze ulaştığı

12. Limni, Kuzey Ege adaları gibi sessiz, sakin ama tertemiz bir adadır. Birkaç güzel plajı vardır. Bununla birlikte Avrupa'daki tek çöl bu adadadır. Ilık iklimi, sade güzelliği, muhteşem mutfağı, yavaş hayat tarzı ve güler yüzlü insanlarıyla turistleri cezbeden bir ada olmasına karşın Güney Ege'deki adalar kadar fazla turistik değildir. İklimi genelde Akdeniz'dir ve kışları sert geçer. Yalnız ada sonbaharda çok rüzgâr alır. Adanın dört belediyesi vardır, toplamda 30 kadar yerleşimi vardır. Güneydoğusunda yer alan küçük Bozbaba Adası ve Midilli Adası ile birlikte Lesbos yönetim birimini oluştururlar.

Bu parçada Limni Adası'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) İklimine B) İnsanlarına

C) İdari özelliklerine D) Konumuna

E) Ekonomik etkinliklerine

@tgdenemeleri

ÖSYM TİPİ

Bu bölümdeki sorular sınavlarda çıkan sorular paralelinde hazırlanmıştır.

1. I. Benim dizelerimde her sözcüğün bir görevi vardır.
II. Benim dizelerimden herkes aynı anlamı çıkarır.
III. Dizelerimi okuyanlar kendilerini mısralarımda yaşarken bulur.
IV. Sanatsız, herkesin okuyacağı bir tarz benimserim.
V. Dizelerim keşfedilmemiş adalar gibidir, ilk defa tadacağınız tatlar bulacaksınız onlarda.

Şiirlerini numaralanmış cümlelerle tanıtan bir şair aşağıdaki ilkelerden hangisine değinmemiştir?

A) Özgünlük
B) Açıklık
C) Duruluk
D) Yalınlık
E) Ulusallık

2. Uzakta bir sürü vardı. Otlamak için yere eğilen başlar yaklaştığımızı fark edince bir anda dikildi. Ceylanlar taydan daha çevik, zemberekli bir hareketle koşmaya başladı. Pervane gibi işleyen ayakları kumla âdeta dans ediyordu. Biraz ileride komutanlarından emir almış asker gibi durdular. İçlerindeki en iri teke kendini öne çıkardı ve bekledi. Sürüsü için kendini feda ediyordu anlaşılan. Biz de onun sakinleşip sürüsüne katılabilmesi için oradan uzaklaştık.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

A) Öykülemeye
B) Betimlemeye
C) Çıkarımda bulunmaya
D) Tartışmaya
E) Benzetmeye

3. Dil, insanlar arası bilgi aktarımı sağlayan bir araçtır. Edebiyat yapıtlarında dil sade kullanılmalıdır çünkü sanatçılar ancak o zaman toplumu eğitmeyi başarabilir. Halkın çoğunluğu okuduğu eserin verdiği bilgiye bakar. Eserin sanatsal boyutuna bakanlar ise azınlıktadır. Sanatçıların da yüzde doksanı toplumu eğitmek ister. Tanzimat Birinci Dönem sanatçıları "sanat toplum için" anlayışını, İkinci Dönem sanatçıları ise "sanat sanat için" anlayışını benimsemiştir. Ancak Tanzimat İkinci Dönem'de bu anlayış sanatçılara zorla benimsetilmiştir.

Bu parçada aşağıda verilen düşünceyi geliştirme yollarından hangisi yoktur?

A) Karşılaştırma
B) Alıntı yapma
C) Tanımlama
D) Örnekleme
E) İstatistikten yararlanma

4. Ekonomi, üretimle tüketimi dengelemeye çalışma işidir. Orta Çağ'da ekonomi dinî boyutla ele alınmıştır. Dönemin düşünürlerinin yüzde 80'i ekonomiye dinî açıdan yaklaşmıştır. Bazı kişiler, ekonomi ile dinî anlayışı birbirinden ayırmaya çalışsa da başarılı olamamıştır. Aquinolu Thomas dinle dünyayı uzlaştırmaya çalışmıştır ancak birçok çelişkiye de düşmüştür. Birçok din adamı, dinsel yorumlarını ekonominin gerçekleriyle bağdaştırmaya çalışır. Günümüzdeyse ekonomistler, ters yönden böyle bir bağdaştırma çabasına girmişlerdir.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

A) Tanık gösterme
B) Tanımlama
C) Örnekleme
D) Karşılaştırma
E) Sayısal verilerden yararlanma

@tgdenemeleri

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yetkililer farkında mı bilinmez ama son yıllarda sanat dünyasında işsizlik sorunu aldı başını gidiyor. Tiyatro alanında yazarından oyuncusuna, yönetmeninden teknik elamanına kadar bu mesleğe gönül vermiş sanatçıların büyük çoğunluğu son yıllarda artan işsizlik sorunu ile karşı karşıya. Tiyatro oyuncularının istihdam alanı olan Devlet Tiyatroları ve ödenekli Şehir Tiyatroları (ki bunların da sayısı dördü beşi geçmez) son yıllarda kadro tahsisi yapmıyor. Özel tiyatroların durumu ise ortada, sorunlar çığ gibi. Ancak bu gerçeğe rağmen üniversiteler, tiyatro bölümü açmaya devam ediyorlar. Fakat hiçbir okul, mezun ettiği oyuncu adayının istikbaline ilişkin mesleki düzeyde bir gelecek tasarımı yapmıyor. Devlet okullarından ve özel okullardan mezun olan oyuncu adaylarının yarısı ancak iş bulabiliyor. Bu durumun açmazı karşısında çoğu oyuncu mesleğine dair hayal kırıklığı ve pişmanlık yaşıyor. Çoğu da istemediği hâlde başka alanlarda istihdam peşinde koşuyor. Bu alanların en acımasız ve en perişan olanı ise piyasa koşullarını ve kurallarını rant peşinde koşarak iş yapan yapımcının belirlediği ancak zorunlu olarak oyuncuların umut kapısı olan diziler.

5. **Bu parçada yakınılanlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Oyuncuların meslekleri dışında başka alanlarda çalışmayı tercih edip mesleklerini hor görmeleri

B) Dizi sektörünün koşullarını ve kurallarını maddiyat peşinde koşan yapımcıların belirlemesi

C) Üniversitelerin, tiyatroların durumunu görmezden gelerek tiyatro bölümleri açmaya devam etmesi

D) Okulların, oyuncu adaylarının geleceğiyle ilgi bir planlama yapmaması

E) Devlet ve şehir tiyatrolarının kadro tahsisi yapmaması

6. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Parçanın bütününde nesnel ifadeler kullanılmıştır.

B) Sözcükler çoğunlukla gerçek anlamlarıyla kullanılmıştır.

C) Bir konuya okurların dikkati çekilmek istenmektedir.

D) Karşıtlık içeren durumlara yer verilmiştir.

E) Saptama ve çıkarımlara yer verilmiştir.

7. Akademilerde, resim atölyelerinde ressam olacak kişiye boya kullanması, fırça tutması öğretilir. Bütün büyük ressamlar, adı bilinmeyen ressamlar, adı bilinmeyen öbür ressamlarla birlikte önce bu bilgileri edinirler. Fakat resim sanatında yapıtları üstünde konuşulan bu ressamların bu bilgileri hiç de öğrendikleri şekilde, genel kurallara sadık kalarak kullanmadıkları görülür. Van Gogh'un kabartma sayılabilecek fırça vuruşları başkasında israf sayılır. Monet'in tablolarında ise çok az boya vardır. Bu sanatçıların boya ve fırça kullanmadaki teknikleri, birinin Van Gogh, birinin Monet olmasını sağlamıştır.

Bu parçadan hareketle sanatçıların sanat alanında başarılı olmasında

I. Deneyim
II. Eğitim
III. Özgünlük
IV. Kuralcılık
V. Öz güven

kavramlarından hangisi etkilidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Soğuk bir kış gecesinde, şair arkadaşlardan birinin evinde toplanmış şiir üzerine sohbet ediyorduk. Şair arkadaşlarımızın son şiirlerini değerlendirip uzun uzun tartışıyorduk. Derken içimizden biri, bize son yazdığı şiiri okudu. İçinde çer çöp, kabuk gibi sözcükler geçen bir şiirdi bu. Sonunda bize bu şiirden ne anladığımızı sordu. Ben, konuklar gidince geride bıraktıkları çöplerden bahsettiğini söyledim. Güldü ve ekledi: Ben bu şiirde bir civcivin dünyaya gelişini anlattım, o çer çöp ve kabuk dediklerin de yumurtanın kabukları. İşte o an aklıma birden Nazım'ın, Cemal'in, Attila'nın, Can Baba'nın baldan tatlı şiirleri geldi. Onların yüreğimizi oynatan ve anlamı temiz bir su gibi akıtan şiirlerine özlem duydum. Onlardan eser yoktu bu çer çöplü şiirde. Ne biçim vardı ne biçem.

Bu sözleri söyleyen kişinin şiir anlayışı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Şiirde anlam açık, söyleyiş etkili olmalıdır.

B) Şiir belli duyguların ardına gizlenerek yazılmamalıdır.

C) Şiirde ahenk ve yapı unsurlarına önem verilmelidir.

D) Şiirde anlam kapalılığı esas alınmalıdır.

E) Şiir söz ve anlam sanatlarında boğulmamalıdır.

@tgdenemeleri

9. Hepimizin bir duygusal banka hesabı vardır. Gerçek bir banka hesabı gibi. Burada da yatırım yapar, mevduat fonumuzdan para çekeriz. Peki siz, yaşamınızdaki insanlara her gün yatırım yapıyor musunuz yoksa yalnızca onlardan mı geçiniyorsunuz? Birine sevgi, saygı ve ilgiyle yaklaştığınızda ya da onu bir konuda aydınlattığınızda duygusal zenginliğinizi artırırsınız. Böylece size gelecekte lazım olacak değerlere yatırım yaparsınız. Unutmayın ki verdikleriniz aynı ya da farklı ATM'ler yoluyla bir gün size ödenecektir.

Bu parçaya göre, duygusal banka hesabına yatırım yapmanın doğal bir sonucu olarak

I. Duygusal yönden daha da güçlü olmak,
II. Maddi sıkıntılarımızı, duygusal sorunlardan daha hızlı çözebilmek,
III. Gelecekte gereksinim duyabileceğimiz değerlere daha kolay bir şekilde sahip olmak,
IV. Çevremizdeki insanların doğruya yönelmesini sağlamak

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) II, III ve IV C) I ve III
D) III ve IV E) I, II ve IV

10. Edebiyat bir ülkenin maddi ve manevi bütün değerleriyle, problemleriyle, kültürüyle çok yakından ilişkili olmalı sadece güzelliğiyle değil. Güncel olaylar ilk bakışta anlaşılamaz, dolayısıyla onların hakkında sağlam bir görüş elde edebilmek için zamanın hükmünü beklemek gerekir. Edebiyatçı, bir köşe yazarı değildir, dolayısıyla anlık yaklaşmaz konulara. Güncelin çekiciliğine kapılıp savrulmaz; bu edebiyatçının güncele ilgisiz kalacağı, ondan etkilenmeyeceği anlamına gelmez fakat günceli enine boyuna düşünür ve derinlemesine ele alır.

Bu parça aşağıdaki soruların hangisine verilmiş bir yanıt olabilir?

A) Edebiyatın güncelliğini korumasının yolları nelerdir?
B) Bir edebiyatçı için günceli işlemek kolay mıdır?
C) Edebiyatçıların güncel konulara yaklaşımı nasıl olmalıdır?
D) Son dönemde edebiyatçıların güncele bakışı değişti mi?
E) Edebiyatçının güzelliği yakalaması için izlemesi gereken yol nedir?

11. Yazılarımın çatısını yaşayarak çatarım. Bu uğraş sırasında yazı oluşmaya başlar; değişik yerlerinden başlayarak yazılıp bozulur. Ortaya bitmiş gibi görünen bir yazı çıktığında da en acımasız makaslamalarla kurguya yeniden girişmem gerekir. Yazının yüzlerce yerine büyük küçük birtakım ekleme, çıkarma, düzeltme işlemleri uygularım. Sözün kısası, yazılarımı bir çırpıda yazıp bitiremem.

Bu parçadaki yazarla ilgili aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yazılarını büyük titizlikle yazmaktadır.
B) Yazdıklarının çatısını yaşadıklarıyla oluşturmaktadır.
C) Defalarca yazıp bozmakla daha güzele ulaşmak istemektedir.
D) Neyi, nasıl yazacağını bilmediği için çok uğraşmaktadır.
E) Yazılarını bir çırpıda yazıp bitiremediğinin farkındadır.

12. "Resim, apartmanları süslemek için yapılmaz, düşmana karşı bir saldırı ve savunma aracıdır." diyor Picasso. Picasso bu sözleri, çığır açıp çağının resim sanatını etkilemiş bir ressam olarak deyim yerindeyse, bileğinin hakkıyla söylemiştir. Bu unutulup genç şairlerin eline "Şiir bir savaş aracıdır." şablonu verilerek bu şairler, vatan kurtarma göreviyle cepheye sürülüyor. Şairler bu görevden aldıkları kutsal bir güçle estetik yönü olmayan şiirler yazıyorlar ve bu şiirler toplumsal duyarlılığı yansıtma bakımından oldukça cılız kalıyor. Sonuçta, derme çatma şiirlerden oluşan bu silah, bir çakaralmaza dönüşüp hiç ateşlenemiyor.

Bu parçada yazar, sözünü ettiği şiirlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

A) Bir duygu ürünü değil de ısmarlama yazılmış ürünlerdir.
B) Sağlam ve etkili bir yapıya sahip olmadıklarından kalıcı olamazlar.
C) Toplumsal sorunları yansıtmaktan yoksun olduklarından şiir sayılamazlar.
D) Sanatçıların amacına hizmet etmekten uzaktırlar.
E) Estetik yönü göz ardı edildiğinden gerçek anlamda bir toplumsal işlev üstlenmezler.

@tgdenemeleri

13. Sanki aynı evin içinde yıllarca birlikte yaşadığım insanları duyuyor ve hissediyordum bu kitapta.

Okuduğu kitabı bu şekilde tanıtan bir eleştirmen kitabın hangi özelliğini vurgulamıştır?

A) Akıcılık
B) Duruluk
C) Özgünlük
D) Doğallık
E) Yalınlık

14. Cahit Sıtkı Tarancı'nın hakkıyla anlaşılmadığını düşünüyorum. Onun şiirine yüzeysel yaklaşan birtakım çevreler yalnızlık ve ölüm temasına takarlar kafalarını. Oysaki onun şiirinde daha neler vardır! Onun şiirlerinde şairini bile aşan saf bir şiir tadı, içten bir söyleyiş vardır. Gözlerini hayatın küçük mutluluklarına kapalı tutanlar, onun şiirindeki güzelliği göremezler.

Buna göre Cahit Sıtkı'nın şiiri ile ilgili

I. Sadece yalnızlık teması işlenmiştir.
II. Samimi bir dille kaleme alınmıştır.
III. Geniş bir okuyucu kitlesine sahiptir.
IV. Bazı çevrelerce tam manasıyla anlaşılamamıştır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) II ve IV
E) I ve IV

15. Hiçbir şair, hiçbir hikâyeci yalnız bugün için yazmaz; hepsi ölümsüzlüğe ulaşmayı diler. Eleştirmen ise böyle düş kuramaz, o bilir kendisinin geçici olduğunu. Başkalarının eserlerini tanıtıp sevdirecek ya da değersizliğini gösterip yıkacak, inandığı doğruları yaydıktan sonra kendisi de unutulup gidecek.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Şair ve yazarlar sadece bugünü düşünmezler.
B) Şair ve yazarlar için yazmak bir bakıma ölümsüzlüğe çare aramaktır.
C) Eleştirmenin kalıcı olmaya çalışmak gibi bir gayesi yoktur.
D) Eleştirmenin görevi bir eserin edebî değerini ortaya koymaktır.
E) Eleştirmen, ilkelerinden taviz vermediğinde çabuk unutulur.

16.

109 yıl önce ölüme gözünü kırpmadan gidenlerin ve ölmeyi emredenlerin hediye ettiği Çanakkale Zaferi'nin iklimindeyiz. 1915-1916 yılları arasında denizde ve karada yapılan savaşlar hakiki bir vatan savunmasıdır. Çıktıları ise çok kıymetlidir: Türkiye'nin ayakta kalmasını, Kurtuluş Savaşı'nı ve Cumhuriyet'in kuruluşunu mümkün kılmıştır. Çanakkale Zaferi, sadece yaşadığımız coğrafyanın değil, dünya tarihinin yönünü değiştiren bir olaydır. Yokluklar içindeki bir milletin çağın en güçlü ordusuna, silahına, donanmasına sahip devletlerine karşı topyekûn başkaldırışının bir destanıdır. Bu destanın her satırında inancın üstün kıldığı insanların insanlık onuruna sahip çıkışı vardır. Yaralı düşman askerini canı pahasına karşı sipere taşıyan, kendisinin bir kişilik yemeğini ve çavdar ekmeğini esir düşman askeriyle paylaşan Türk askeri vardır.

Bu parçada Çanakkale Savaşları'yla ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Denizde ve karada olmak üzere farklı platformlarda cereyan ettiğine
B) Tarihin akışını küresel çapta değiştirecek etkilerinin bulunduğuna
C) Türk tarihinde radikal değişikliklere zemin hazırladığına
D) Türk askerinin insani değerleri üst seviyede temsil eden davranışlar sergilediğine
E) Yaşanan kahramanlıkların destan türünde bir eserle anlatıldığına

@tgdenemeleri

SARMAL TEST – 1

1. Yeni sanat, yeni biçimle değil, yeni insanla başlar. Henüz ben de kendi şiirimi yazamadım diyebilirim buna göre. Ona bir gün ulaşır mıyım, bilinmez. Fakat ölünce de okutacağım şiiri yazmak için umudumu yitirmedim daha. Ölümsüzlüğü yakalayan şairlerin varlığı ise en büyük tesellimdir. Karacaoğlan, Yunus Emre, Nazım Hikmet, Necip Fazıl, Edip Cansever, Cemal Süreya ve diğer ustalar yaşıyorlar ve ölmeyecekler. Belki ben de katılırım aralarına.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi ağır basmaktadır?

A) Tanımlama

B) Örnekleme

C) Sayısal verilerden yararlanma

D) Tanık gösterme

E) Kişileştirme

2. Akşam bulutları bostanın ardındaki tepelerde kümelenirken arka avludaki çeşmeden küçük mermer havuza biteviye dökülen incecik suyun çıkardığı sesler, isli lamba ışıklarının aydınlattığı avlunun taş duvarlarında kırılıyordu. Çelik soğukluğunda, mavilenmiş aceleci bir akşam esintisi Nur Mehmet Efendi'nin göğsüne ve yüzüne dokunarak uzaklaştı. Gözlerini araladı. Oturduğu tahta kanepede uyuşmuş, kendinden geçer olmuştu. Ellerinden destek alarak yavaş yavaş doğruldu... Okudukça yüreğinin duvarlarını yonga yonga inceltip şeffaflaştıran, ışığın girmesini sağlayan, yanı başındaki masada duran kitabını okşadı.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden <u>söylenemez</u>?

A) Betimleyici ögeler kullanılmıştır.

B) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.

C) Kişileştirme yapılmıştır.

D) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.

E) Karşıtlıklara yer verilmiştir.

3. O yıllarda yaşadığımız kışlar çok farklıydı. Kasım ayında gece dışarıda bırakılmış bir kova suyun ya da küçük bir su birikintisinin üzerinde belli belirsiz fark edilen ince buz tabakası, kışın kapıda olduğunu haber verirdi bize. Günlerce yağan kar, özellikle bizim köyde, yaşamı küçük ve özel mekânlarda, dışarıdan birilerinin görmesine olanak vermeyen bembeyaz bir örtüyle gizlerdi. Bütün bir kış boyunca yan yana, arkaya, öne, alta, üste dizilmiş, devleşmiş beyaz yumurtaları andıran tepelerle çevrili çevremizde bu beyaz kabuğu çatlatıp delerek yaşamın fışkırması nisan ayı ortalarını bulurdu. Güney yamaçlarda karların arasında görülen küçük bir toprak adacık hepimize büyük bir müjdenin sevincini yaşatırdı.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kanı değiştirme amacı bulunmaktadır.

B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.

C) Betimleme yapılmıştır.

D) Benzetmeye yer verilmiştir.

E) Nitelik bildiren sözcükler kullanılmıştır.

4. Bir İngiliz başbakanı, "Ben Shakespeare'i Hindistan'a değişmem." demişti. Neden? Çünkü Hindistansız bir İngiltere düşünülebilir ama Shakespearesiz düşünülemez. Shakespeare'e, Goethe'ye, Shiller'e benzeyen yıldızlar sayısınca şairimiz var. Bunca şair arasında özellikle iki tanesi güneşle ay gibi diğerlerinden ayrılıyor: Mevlana ve Yunus Emre. Bu iki mutasavvıf şair tam yedi asırdır, eserleri ve fikirleriyle âdeta birer akademi görevi görmüşler ve milletimizi yeni bir ruh kalıbına dökmüşler; yeniden şekillendirmişlerdir.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Aktarma cümle kullanılmıştır.

B) Örneklemeden yararlanılmıştır.

C) Benzetmeye başvurulmuştur.

D) Öznellik ağır basmıştır.

E) Kişileştirme yapılmıştır.

@tgdenemeleri

5. Bir Türk sanat müziği parçasının yorumlanmasında önemli bir yere sahiptir solist. Solist, bu müziğin en az birkaç makamına hâkim olmalı ve bunları iyi seslendirebilmelidir. Bu makamların ritimlerini, perde aralıklarını geleneksel yapısını ve sözlerini iyi bilmek durumundadır. Klasik Türk musikisindeki ustaları ve bu müziğin kökenini de iyi bilmek durumundadır. Sesini bu müziğin gerektirdiği tonda kullanabilmelidir. Türk sanat müziği şarkıcıları sahnede sabit bir yerde durarak, ellerini müziğin ritmine uydurarak ciddi bir tavırla geleneği yansıtmalı fakat sahneye ve parçaya kendi yorumunu da katabilmelidir. Kadın ve erkek sanatçılar aynı ses aralığında, koroda veya solo olarak bu müziği icra etmelidir.

Bu parçaya göre, Türk sanat müziği sanatçısı

I. Müzikle ilgili birikimlere hâkim olmak
II. Söz yazarlığında başarılı olmak
III. Parçayı kendine özgü bir şekilde yorumlamak
IV. Usta hocalardan eğitim almak
V. Makamların özelliklerini ve seslendirilişini iyi bilmek

özelliklerinden hangilerine sahip olmalıdır?

A) I, II ve III
B) I, III ve V
C) II, III ve IV
D) III, IV ve V
E) I, II ve IV

6. Türkçemizin söz varlığındaki yenileşme ve zenginleşme; yazarların, şairlerin ve dil bilimcilerin dili işleyip geliştirme yükümlülüğünü sırtlandığı sürece devam edecektir. Fakat bunun hızı ve oranında farklılıklar görülecektlr. Her yazarın ya da şairin yeni duygu, düşünce veya hayallerin peşine düşüp kendilerine özgü söyleyişler oluşturması sonucunda da yeni söz değerleri ortaya çıkacaktır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Sanatçıların asıl görevi, dili zenginleştirmek değil, onu doğru bir şekilde kullanmaktır.
B) Dilde yeni söz değerlerinin ortaya çıkmasını sanatçıların özgün söyleyişleri sağlayacaktır.
C) Dil her zaman aynı hızda gelişim göstermez.
D) Türkçenin gelişimi sanatçıların ve dil bilimcilerin katkılarıyla olacaktır.
E) Yenilik düşüncesiyle hareket eden sanatçılar, dile yeni söyleyişler kazandıracaktır.

7. Destanlardaki kahramanların belli özellikleri vardır. Bu kahramanlar, normal insanlarda bulunmayan üstün ve olağanüstü güçlere sahiptir. Örneğin Oğuz Kağan'ın, ana sütünü bir kez emmesi ve kırk günde yürümesi; Köroğlu'nun kaynamış kara demir gibi, kulaklarının kalkan gibi olması ve omzunda yirmi dört kişinin oturabileceği genişlik olması. Bunlar, kahramanların eylemlerini, tutkularını yönlendirir. Destan kahramanları, özel karakter olmaktan çok birer tiptir. Kişilikleriyle, bağlı oldukları toplumun temsilcileri durumundadırlar.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Destanlarda anlatılan olayların tamamen hayal ürün olmasından
B) Destanı diğer türlerden ayıran özelliklerden
C) Destanların konusuyla kahramanlarının örtüşmesinden
D) Destanların nasıl oluşturulduğundan
E) Destan kahramanlarının olağanüstü özelliklere sahip olmasından

8. Dil, ait olduğu topluma ve bireye bağlı olarak sürekli bir gelişme içindedir. Bu yüzden, dilin belirli bir döneminde geçerliliği olan bir dil kuralı, başka bir dönemde geçerliliğini yitirebilir. Dil bilimcilerin saptadığı kurallar sabit değildir çünkü dil de insanlar gibi sürekli değişip yenilenmektedir. Dilin kullanımı ve değişimi bir trene benzetilirse o zaman dil bilgisi uzmanı bir lokomotif değil, bir vagon olur. Bu trenin asıl lokomotifi, o dili kullanan halk ve yazarlardır.

Bu parçada dille ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Dil kurallarının değişmesinin toplumun değişimiyle paralellik gösterdiğine
B) Dil kurallarındaki değişimin o toplumun ilerlediğine işaret ettiğine
C) Dil bilgisi uzmanlarının bir dil için değişmez kurallar koyamayacağına
D) Dildeki değişimi, o dili kullanan insanların yönlendirdiğine
E) Halkın ve yazarların dil üzerinde dil bilimcilerden daha çok etkisi olduğuna

@tgdenemeleri

9. Etrafımızda sadece çevre kirliliği yok. Gürültü, politika ve dil kirliliği var. Günümüzde dil sorunu toplumsal bir açmaz hâline geldi. Dil kirliliği, iletişimimizin önüne önemli bir set çekiyor. Vizyon sahibi olmak, eğitimli olmak illaki bazı kelimelerin İngilizce karşılığını söylemeyi gerektirmez. Bilginin kullanılması, sevginin dile getirilmesi, insanın kendini ifade edebilmesi hep dil aracılığıyla gerçekleşir. Dil, bize daha geniş bir çerçevede düşünme gücü verir. Yabancı kelimelerin kullanımındaki ısrar, bunu moda olarak algılayıp benimsemek, dilimize zarar vermektedir.

Bu parçanın yazarını <u>asıl</u> rahatsız eden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yabancı sözcük kullanımının dil kirliliğine yol açması
B) Dilin, zenginliğini ve canlılığını kaybetmesi
C) Bazı sözcüklerin, ifadede yetersiz kalması
D) Dilin zamanla işlevlerinden bazısını yitirmesi
E) Dile yeni söyleyiş olanaklarının kazandırılmaması

10. Genç bir doktor, bazı insanlarla karşılaştığında çok fazla terlediğini ve bundan çok utandığını söyleyerek terapiste derdini anlattı. Ne zaman bir terleme nöbeti beklese bu beklentisel kaygı, aşırı ölçüde terlemesine yol açıyordu. Bu kısır döngüyü kırması için terapist ona terlemesini tetikleyen kişi ve durumlarla karşılaştığında amaçlı olarak daha çok terlemeye çabalarsan iyi olacak şeklinde bir öğüt verdi. Dört yıldır bu fobiden şikâyetçi olan genç doktor, on gün içinde bu fobisini yenmişti. "Daha önce sadece bir litre terlemiştim, bu sefer 10 litre ter dökeceğim." diyerek karşılamıştı fobik kişileri ve ortamları. İşte buna "çelişik niyet tekniği" ya da "logoterapi tekniği" denmektedir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi "logoterapi" tekniğini uygulayan bir terapistin tavsiyesi olabilir?

A) Asansörden korkuyorsan uzun süre merdivenleri kullan çünkü korku, yorgunluktan daha ağır bir yüktür.
B) Fareden çok korkuyorsan ona peynir ver çünkü kendisini besleyen insana karşı her hayvan uysallaşır.
C) Kedinin tırmık atmasını gözünde büyütüyorsan kendine bir köpek al çünkü hem köpek seni korur hem de korkunu unutturur.
D) Uykuya dalamamaktan dolayı kaygıya kapılıyorsan yatağa gir ve uyumamaya çalış çünkü korkun, korktuğun şeyi başına getirir.
E) Karanlıktan mı korkuyorsun, ışığını kapatmadan uyu çünkü korkuyla baş başa kalmak, korkunun büyümesine yol açar.

11. Melih Cevdet; Nurullah Ataç, Sabahattin Eyüboğlu ve Enis Batur gibi, anlatımında öz Türkçe sözcükleri kullanmaya özen gösteren bir sanatçıdır. Ama onların denemelerinde yeni sözcükler metnin içerisinde erimiş, Türkçenin yapısına ve havasına sinmiştir. Onların denemeleri böyle bir anlayışın başarılı örnekleridir. Öz Türkçe sözcükler, onların yazılarında çaydaki şeker gibi eriyip gitmiş, neredeyse onlara tat veren birer öge olmuştur. Oysa Melih Cevdet'in denemelerinde bu sözcükler birer çakıl taşı gibi duruyor. Bu da Cevdet'in Türkçenin sırlarına yeterince eremediğini, inceliklerini yeterince bilmediğini gösteriyor.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) N. Ataç, S. Eyüboğlu ve E. Batur'un, yazılarında öz Türkçe sözcüklere yer verdiği
B) Öz Türkçe sözcüklerin, denemenin bütünlüğü içinde sindirilmesi gerektiği
C) M. Cevdet'in dışında kalan deneme yazarlarının kullandığı öz Türkçe sözcüklerin yazılarına ayrı bir tat kattığı
D) N. Ataç, S. Eyüboğlu ve E. Batur'un yabancı sözcüklere hiç yer vermediği
E) M. Cevdet'in öz Türkçe sözcükleri yapıtlarında gereği gibi kullanamadığı

12. İnce Memed'i okurken anlıyoruz ki bir romancıdan çok, bir halk ozanıyla karşı karşıyayız. Duru, aydınlık, şıkır şıkır bir Türkçe. Soluğu, kahramanın macerasına paralel olarak hiç kesilmiyor. Zaman, dört cilt boyunca böyle akıyor, akıyor, akıyor. Eminim Karacaoğlan ve Âşık Veysel de roman yazsalardı böyle bir Türkçeyi kullanırlardı. İçerikle dili bağdaştıran Yaşar Kemal, mesajını her şeyden önce diliyle vermek istemiş. Daha doğrusu, mesajı diline sindirmiş.

Bu parçada Yaşar Kemal'le ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Temiz bir dili ve şiirsel bir anlatımının olduğuna
B) Okuru geçmişin gizemli dünyasına sürüklediğine
C) Konuyla anlatım arasında bir uyum yakaladığına
D) Dili zorlamadan kullanıp akıcılığı sağladığına
E) Halk ozanlarını andıran bir anlatımının olduğuna

@tgdenemeleri

13. (I) Hepimiz sık sık sebepsiz bir can sıkıntısı yaşarız. (II) Oyuncağı elinden alınmış bir çocuk gibi, üzerine kilitler vurulmuş bir odadaki esir gibi hissederiz kendimizi. (III) Canı sıkılan bir insanın kaşları çatık, rengi soluk, yüzü asık, omuzları düşük ve ruhu kapalı olur. (IV) Oysa çoğu kez, kaşlarımızı çattığımız, yüzümüzü astığımız, omuzlarımızı düşürüp ruhumuzu dış dünyaya kapattığımız için canımızın sıkıldığını düşünmeyiz. (V) İnsan hangi davranışa bürünürse bir süre sonra beden kimyasında oluşan değişiklikler nedeniyle o yönde duygular yaşamaya başlar.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın ana düşüncesi olabilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Orhan Kemal'in en iyi romanı sayılan "Bereketli Topraklar Üzerinde" Türk edebiyatında hak ettiği yeri bulan eşsiz yapıtlardan biridir. Sabırla derlenmiş gözlemler, toplumsal gerçekliğin insan gerçekliğiyle uyumlu bir şekilde verilişi, insanların içinde yaşadıkları şartlarla bağlantılı olarak ele alınışı, ayrıntıların ustalıkla değerlendirilişi romanı güçlü kılan başlıca ögelerdir. Yapıt, öylesine akıcıdır ki okuyucu okudukça yapıtın havasına girer, kendini âdeta Çukurova'da hisseder. Orhan Kemal, kurgu konusunda son derece titiz davranmış, yapıyı matematiksel dengelerle ifade edebilecek şekilde kurmuştur. Yapıt, köyden kente göçle birlikte köylü-şehirli çatışmasını, işçilerin kentteki kötü yaşam koşullarını ve özellikle Çukurova'da yaşanan çileli yaşamı bütün yalınlığı ve olağanlığıyla yansıtır.

Bu parçaya göre "Bereketli Topraklar Üzerinde" **romanının Türk edebiyatında eşsiz yapıtlar arasında yer almasında**

I. Eserin kurgusunun çalakalem ve yüzeysel bir çalışmayla oluşturulmaması
II. Okurlarla gündelik yaşamla ilgili öğütler vermesi
III. Okuru etki altına alması
IV. Olayların gerçeğe bağlı kalınarak yansıtılması
V. İçeriği biçimin üstünde tutması

yargılarından hangileri etkili değildir?

A) I ve II B) II ve III C) IV ve V
D) II ve V E) III ve V

15 - 16. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dünyanın çoğu uygar ülkesinde birkaç yüzyıl önce ABD'de ise geçtiğimiz yüzyılda kurulmuş olan ulusal doğa tarihi müzeleri o ülkelerin canlılarla ilgili en önemli bilimsel araştırma kuruluşlarından biridir. Özelikle gelişmiş ülkelerde önem verilen bu tür kuruluşlara sahip olmayan ülke sayısı zamanımızda pek azdır. Bu kuruluşlar ülkelerinin canlılarını ziyarete açarak hem kendi ülkeleri hem de dünyanın biyolojik ve jeolojik yapısını tanıtırken diğer yandan da bu konularda araştırma yaparlar. Bu nedenle bu kuruluşların, halka açık bölümlerinin yanında, yalnız araştırıcılara açık bölümleri de bulunur. Doğa müzelerindeki materyaller kurutulmuş veya doldurulmuş olarak muhafaza edilir.

15. **Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?**

A) Ulusal doğa tarihi müzelerinin amaçları nelerdir?
B) Müzelerdeki ürünler nasıl korunmaktadır?
C) Ulusal doğa tarihi müzeleri en çok nerelerde bulunur?
D) Canlıların müzelerde korunmasının sakıncaları nelerdir?
E) Müzelerin ziyarete açık olmasının sebebi nedir?

16. **Bu parçaya göre ulusal doğa tarihi müzeleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Gelişmiş ülkelerin çoğunda bulunduğu
B) Ülkelerin canlı türlerini tanıtmada etkili olduğu
C) Yöntemli çalışmaların yapıldığı yerler olduğu
D) Farklı işlevde kullanılan bölümlerinin olduğu
E) Ülkelerin geçmişlerine ışık tuttuğu

@tgdenemeleri

4. ÜNİTE

PARAGRAFIN YAPISI

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- PARAGRAF TAMAMLAMA
- PARAGRAFA CÜMLE EKLEME
- PARAGRAFIN AKIŞINI BOZAN CÜMLE
- PARAGRAFIN İLK CÜMLESİ
- PARAGRAFI İKİYE BÖLME
- PARAGRAF OLUŞTURMA

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ Bu alandan 3 - 5 soru çıkmaktadır. Bu alanda başarılı olmak için bol soru çözüp tartışmalısınız. Bağlayıcı unsurların, cümleler arası ilişkilerin, anlamsal blok oluşturma yöntemlerinin kavranması ancak bol soru çözmek ve hatalardan ders almakla mümkündür.

@tgdenemeleri

SARMAL STRATEJİLERİ

- Dil ve anlam bakımından birbirini tamamlayan cümlelerden oluşan bir paragrafta, cümlelerin arasına paragrafın konusuna ve ana düşüncesine uymayan, ilgisiz bir cümlenin girmesiyle paragrafın anlam bütünlüğü bozulur.
- Araya giren cümleler genellikle paragrafta işlenen konunun farklı bir yönünü anlatır.
- Akışı bozan cümle paragraftan çıkarıldığında önceki ve sonraki cümleler anlam olarak birbirini tamamlar.
- Aşağıdaki görselde emojiler sıralanmıştır ve sıralamada diğerlerinden farklı, sıralamayı bozan bir emoji kullanılmıştır.

Paragrafta **düşüncenin akışını bozan** cümle de bu görseldekiyle benzerlik göstermektedir.

Sıralamayı bozan emoji

- Bir paragrafta konu tamamen değişirse ya da konu değişmeden konunun farklı bir yönüne geçilir ve sonraki cümleler de onunla bu yönde blok oluşturursa **yeni paragraf** başlatılmalıdır.

Dikkat bu soru renkli çözüm tekniği ile çözülmüştür.
Çözümler ve renklendirilen ifadeler stratejidir. Bu kısım alanında ilktir.

2022 / TYT 17.SORU

ÖSYM SORDU

(I) Yirminci yüzyıl, dünya kaynaklarını paylaşmak için çıkmış savaşlarla ve bu savaşların birbirinden uzaklaştırdığı toplumlarla tarihteki yerini alıyor. (II) Yirmi birinci yüzyılda gelişen sanat ve iletişim olanakları sayesinde artık dilleri, giyimleri, dünya görüşleri farklı bireyler tahmin edilemeyen ortamlarda karşılaşıyor. (III) Bu imkânlar, insanlara farklı mekânlarda sanat aracılığıyla "öteki"ni tanıma fırsatı sunuyor. (IV) Yönetmen Isabel Coixet, bu buluşma ortamlarını ve farklı kökenden gelen insanların bir aradalığını sinema diliyle anlatıyor. (V) Böylelikle insanlar arasındaki mekânsal ve düşünsel ayrım, sinema aracılığıyla bulanık hâle gelmiş oluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

AKILLI ÇÖZÜM

Parçada II cümleden itibaren "yirmi birinci yüzyılda gelişen sanat ve iletişim olanakları"nın insanlar üzerindeki olumlu etkilerinden söz ediliyor. Renkli yazılan bölümler cümleleri birbirine bağlıyor. Buna göre II, III, IV, V cümle arasında konu ve anlatılmak istenen düşünce bakımından bir bağ vardır. Fakat I. cümlede diğer dört cümleden bağımsız olarak "dünya kaynaklarının paylaşılması, savaşlar çıkması, toplumların birbirinden uzaklaşması" kavramlarından söz ediliyor. Bunların hiçbiri de sonraki cümlelerde devam ettirilmiyor.

Cevap A

2023 / MSÜ 19.SORU

ÖSYM SORDU

(I) Gözümüzün ön kısmında saat camına benzeyen dayanıklı bir tabaka vardır. (II) Kornea adı verilen bu saydam ve eğimli tabaka, kalkan gibi gözü koruyor ve ışığı kırarak gözün odaklanmasını sağlıyor. (III) Korneadan kırılarak geçen ışık; büyüyüp küçülebilen göz bebeğinden şekil değiştirebilen merceğe, oradan da ışığa duyarlı hücrelerin bulunduğu retinaya ulaşıyor. (IV) Gözün odaklama kuvvetinin yaklaşık %70'ini sağlayan korneada sıra dışı bir şekilde hiç kan damarı bulunmaması uzun süredir araştırmacıların dikkatini çekiyor. (V) Harvard Üniversitesinde bu konuda yıllardır çalışan bir ekip, şeffaf olması gereken korneada kan damarlarının oluşmasının nasıl engellendiğini ortaya çıkardı. (VI) Tıp alanındaki saygın bir akademik dergide yayımladıkları araştırmaya göre damar oluşumunu durduran temel etken, korneanın üst tabakasında çok miktarda bulunan VEGFR-3 adlı protein.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

AKILLI ÇÖZÜM

I, II ve III. cümlelerde korneanın nasıl bir tabaka olduğundan ve işlevinden söz ediliyor. IV. cümlede de yine kornea ve odaklanma konusu bulunmakla birlikte "korneada sıra dışı bir şekilde hiç kan damarı bulunmaması" ifadesiyle konunun tamamen farklı bir yönüne geçiliyor. V ve VI. cümlelerde de korneada kan damarı bulunmaması ile ilgili araştırmadan ve bunun sonucundan söz ediliyor. IV. cümleden itibaren düşüncenin yönü değiştiğinden ikinci paragraf bu cümle ile başlar.

Cevap C

@tgdenemeleri

Test 1

PARAGRAFIN YAPISI

• Paragrafı Tamamlama • Paragrafa Cümle Ekleme

1. ---- Fakat çocuk, kendi başına sağlıklı beslenemez. Ailelerin yönlendirici olması gerekir. Çocuğun dengeli bir şekilde beslenmesi ve boy-kilo-yaş dengesinin de gözetilerek gelişiminin adım adım izlenmesi, sağlıklı bir bireyin ortaya çıkması için önemli. Bu nedenle ailelerin hassas olması ve bu konuyla ilgili geliştirilmiş yazılım programlarından destek almaları önerilmektedir.

Bu parçanın başına düşünce akışına uygun olarak aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Çocuklarımız beslenme konusunda oldukça serbest bırakıyoruz.

B) Çocuklar, belli bir yaşa kadar kendi başlarına beslenmeyi bilmez.

C) Toplum olarak çok yanlış bir beslenme tarzımız var.

D) Ailelerin çocuklarıyla birlikte sofraya oturması, eşsiz bir iletişim ortamı oluşturur.

E) Çocuklarımızı çoğu kez tıka basa doyurarak beslediğimizi sanıyoruz.

2. Ben doğduğumda Akçapınar köyü, 500 yıllık bir köydü ama 500 sene önceki hayattan farklı değildi. ---- Sonra sonra bu durum değişmeye başladı. Babam, muhtar oldu; ağabeyim onun evraklarını okumak için okuma yazma öğrenmek istedi. 1934 yılıydı ve köyümüzde okul yoktu. Ağabeyim, Gönen'de bir yakınımızın yanında kaldı ve parasız yatılıyı kazandı. Sonra aynı yolu ben takip ettim. 500 yıllık köyde okul yüzü gören ilk iki kişiyiz. Beş kardeşin üçü yüksek mühendis oldu. Bu, beni çok mutlu etti. Köyümüzün çağdaş dünyaya entegrasyonu, bizim aileyle başladı yani.

Bu parçada boş bırakılan yere getirilmesi <u>en uygun</u> olan söz aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Çok güzel bir doğası vardı.

B) Uygar dünyadan izole bir köydü.

C) Sevgi ve saygının hüküm sürdüğü bir yerdi.

D) Folklor değerlerini olduğu gibi koruyordu.

E) Siyasi çatışmalardan uzak bir köydü.

3. Bilgisayarlardaki "beyin", merkezî işlem birimidir; verileri işleme konusunda gerekli ayrıştırmaları yapar ve uygun yerlere yönlendirir. Beyin loblarının bütünü de bilgisayarın merkezî işlem birimiyle benzer fonksiyonlara sahiptir. Loblar, duyu organlarıyla alınan bilgileri veya verileri alıp işleyen alanlardır. Loblar ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "lobların, beynin çeşitli bölgelerinin iş bölümü esasına göre çalışmasına zemin hazırladığı" **sonucuna ulaşılır?**

A) altyapı olarak beyin donanımı (hardware) olarak adlandırılan yapının birer parçasıdır

B) sadece alanlarına giren bilgileri ve verileri analiz edip işlerler

C) frontal, oksipital, parietal, temporal ve insular olarak isimlendirilmişlerdir

D) kendisini örten ve serebral korteks adı verilen tabakanın altında bulunur

E) lezyonlara maruz kalırsa yani zarar görürse duygusal, ruhsal değişikliklere ve fantastik uydurmacalara hatta halüsinasyonlara yol açar

4. Roman yazmanın belki de en zor yanı ilk cümleyi bulmaktır. İlk cümle yazarın gideceği yönü belirler. Hiçbir roman tasarlanarak yani plan doğrultusunda yazılmaz. Yazar, romanın yolunu açtığı gibi roman da yazarın yolunu açar ve ona yol gösterir. İşte bunun için ben bir konuşmamda "----" demiştim.

Düşüncenin akışına göre bu parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Romanda önemli olan anlam değil üsluptur.

B) Roman, gelecek kaygısı taşırsa romanın geleceği olmaz.

C) Romancı, topluma yol gösteren bir rehberdir.

D) Romanın okura yol göstermek gibi bir sorumluluğu vardır.

E) Romanımı yazarken düşünüyorum ya da düşünürken yazıyorum.

@tgdenemeleri

5. Yoksa bir filmin içinde miyiz? Saraybosna'dayken bunu sordum kendime. Küçük de olsa bir dönem filminde rol mü aldık? Zamandan soyutlanarak bir yerlere yetişme telaşı olmadan, âşık olduğunuz kenti aylak aylak dolaşmak da varmış. Bir bakırcıda alıyorsunuz soluğu bir kahvecide. Moraci Han'da telaşsız oturup içtiğiniz Türk kahvesinin yanında gelen lokum, dekoru tamamlıyor. Çınarın gölgesinde yayılarak oturuyorum.----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun değildir?

A) Sanki yüzlerce yıldır burada yaşıyormuş gibiyim.

B) Kendimi evindeymişim gibi hissediyorum.

C) Dünyanın kaygısını, sıkıntısını unutuyorum.

D) Etrafı seyrederken içimi bir dinginlik, bir huzur kaplıyor.

E) Çevredeki yoksulluk, memlekete özlemimi kamçılıyor.

6. Yeni bir sosyal medya hastalığımız var: Aşırı sosyal medya kullanımı, "yalnızlık" hastası yapıyor insanları. Evet, insanlar; giderek kendini toplumundan, çevresinden soyutluyor. Yalnızca sosyal medyayla ve kendileriyle bağ kurabiliyorlar. Yani yalnızlığın üstüne bir de bencillik ekliyorlar. Çünkü insan; tanımadığı, tanışmadığı, sevmediği biri için bir şeyler yapma isteği duyamaz. Sosyal medya şunu da getirdi hayatımıza: İnsanlar, gerçek yaşamlarıyla tezat oluşturan bir sunumla çıkıyorlar karşımıza. Sosyal medyada çok mutlu hatta fenomen ama gerçek yaşamda mutsuzluk denizinde yüzüyor. Sosyal medyada çok sosyal ama gerçek yaşamda asosyal. Böyle bir "paradoks" içinde insanoğlu. Ayrıca çok fazla sosyal medya kullanımıyla gerçek yaşamda yaşanan öz güven bunalımı arasında da bağlantı bulunduğu tespit edildi. "Ama sosyal medyayı tümüyle yararsız ilan edemezsiniz, onu büsbütün yok sayamazsınız." dediğinizi duyar gibiyim. Öyleyse her alanda olduğu gibi bu alanda da sihirli bir formül var: ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse tırnak içinde verilen itiraz cümlesine mantıklı bir cevap verilmiş olur?

A) Sosyal medyanın ürettiği sahte yüzlerin maskesini indirmeliyiz

B) Sınırsız özgürlük, sınırsız esaretin yol arkadaşıdır

C) Sosyal medyayı belli bir yaşın altındaki insanlara yasaklamalıyız

D) Ölçülü olmayı hiçbir zaman elden bırakmamalıyız

E) Sosyal medyanın yarattığı öz güven patlamalarına ve gösterişe aldanmamalıyız

7. Steven Spielberg'in bütün filmlerinin müziğini yapan John Williams, "Yaşam Boyu Onur Ödülü" aldı. Amerikan Film Enstitüsü (AFI) tarafından düzenlenen törene Hollywood'un ünlüleri katıldı. 36 kez Oscar'a aday gösterilen ve 5 Oscar heykelciği bulunan sanatçı, övgü yağmuruna tutuldu. Javs, *Star Wars, E.T. JFK, Schindler'in Listesi, Er Ryan'ı Kurtarmak* ve *Harry Potter* gibi birçok filmin müziğini yapan sanatçı için en güzel saptamayı İndiana Johns filminin unutulmaz aktörü Harrison Ford yaptı ve "Onun müziği beni her yerde takip ediyor." dedi. Gerçekten de öyledir.----

Bu parçanın sonuna düşünce örgüsüne göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun düşmez?

A) Onun müziği, film müziği konusunda çığır açmıştır.

B) Nereye giderseniz gidin karşınıza onun bir film müziği çıkıyor.

C) John Williams, insanın peşini bırakmayan, etkileyici müzikler yapıyor.

D) Onun müziği insanla bütünleşiyor ve insanın ayrılmaz bir parçası oluyor.

E) Bu kadar çok filmin müziğinin yapan birinin müziği ile mutlaka karşılaşıyorsunuz.

8. (I) Söz gelimi, ok atmak akciğerlere, yürüyüş mideye, ata binmek ise baş ağrısına iyi gelir. Bunun gibi kafası dağınık biri de matematik öğrensin derim. (II) Ayrıntıları göremeyen birine skolastikçileri incelemelerini öneririm. Onlar kılı kırk yararlar. Bir sorunu aydınlatmak için bir noktaya saplanıp kalan ve başka başka kanıtlardan yararlanmayı başaramayanlara da hukuk davalarını incelemelerini salık veririm.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada numaralanmış yerlerden birine getirilemez?

A) Spor yapmak, insanın bedensel ve zihinsel sorunlarının çözümüne katkı sağlar.

B) Çünkü matematik dikkat dağınıklığını önleyen bir etkiye sahiptir.

C) Sporun insanın gelişimine ve sağlığına inanılmaz katkıları vardır.

D) Ama matematikte ya da sporda başarı, yetenekten çok emekle ilgilidir.

E) Zira matematik problemleri çözmeye çalışanların konsantrasyonları müthiş yükselir.

@tgdenemeleri

9. ---- Nitekim şehrin siluetine kimse dokunamıyor. Çünkü o güzel görüntünün korunması konusunda herkes bilinçli. Bir ara Isfahan'ın merkezine dikmeye kalktıkları gökdeleni daha başta yıkmaya karar verdiler ve şehrin güzelim siluetini bozdurmadılar. Ama şehrin dışındaysa sorun yok. Ayrıca Isfahan'da büyük bir hareketlilik var ama hiç kimse bunun için olur olmaz yerlere dükkân açamıyor. Gezi programlarında camiler kadar kiliseler ve ateşgede mabetleri de yer alıyor. Şehre güzellik katabilecek plastik sanatlar söz konusu olunca tutumlar, yumuşamaya başlıyor.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) Güzelliğin göreceli bir kavram olduğunu Isfahan'da bir kez daha fark ettim.

B) Isfahan'a gelen turistler ve araştırmacılar, oradan kolay kolay ayrılamıyor.

C) Çok zengin bir tarihsel geçmişe sahip olan Isfahan güzel bir şehir.

D) Isfahan'da güzelliğin korunması, artık umumi bir yasa hâline gelmiş durumda.

E) İran'ın en güzel şehirleri Hafız'ın memleketi olan Şiraz ile adı gül bahçeleriyle birlikte anılan Isfahan'dır.

10. Şayet bir sorun sana ait değilse her zaman bilgece tavsiyelerde bulunabilirsin. Eğer o sorun başka birine aitse en iyi çözüm yollarını sen biliyorsundur. Çok iyi reçeteler sunarsın. Ama sorun sana aitse işte o zaman başkaları için bulduğun çözümlerin biri bile aklına gelmez. Sorun aynıdır hatta daha basittir ama basitçe çözdüğün bu sorunun içinden çıkamazsın. Bilgelik kaybolmuştur. ----

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi dil ve düşünce akışını bozmaz?

A) Çünkü soruna bütünüyle bakabilmeyi sağlayan mesafe kaybolmuştur.

B) Çünkü bilgelik, bilgiden çok daha kıymetlidir ve gereklidir.

C) Yaşayan insanın başına her türlü bela gelebilir.

D) Asıl olan, sorunlarla beraber yaşamayı öğrenmektir.

E) Dünyada olmadık yoktur ama duyulmadık çoktur gerçekten de.

11. (I) Bu bir olay olabilir; durum, gözlem, izlenim, yaşantı yahut duygu ve heyecan olabilir. Veya bütün bunları içinde barındıran "örgülenmiş bir olay" olabilir. Peki bunu anlayınca yani sanatçının vermek istediğini keşfedince okuyucunun işi biter mi? Elbette hayır. Yansıyan veya yansıtılan, bir sanat eserinin konusudur ve bir değer ifade eder. (II) Çünkü sanat eserinin en değerli yanı anlattıkları değildir.

Bu parçada numaralanmış olarak verilen yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilenlerin sırasıyla getirilmesi uygundur?

A) I. Türü ne olursa olsun her yazınsal metnin bir iletisi vardır.

II. Ancak okuduğumuz bir romana, öyküye veya şiire konusuna göre değer biçemeyiz.

B) I. Sanatçı yaratımı sırasında kendini özgür hissetmelidir.

II. Sanat eseri, öncelikle içerik-biçim uyumunu yakalamalıdır.

C) I. Biçimi ve biçemi belirleyen öncelikle içeriktir.

II. Neyi, nasıl ve ne kadar anlatacağını bilemeyen kişi sanatçı değildir.

D) I. Okuyucuyu alıp götüren eserlerin temel özelliği yaşanmışlıktır.

II. Anlatımına özen göstermeyen, ne anlatırsa anlatsın boştur.

E) I. Sanatçının oluşturduğu büyülü dünyayı keşfettiyseniz oradan ayrılamazsınız.

II. Değerli sanat yapıtları, evrensel nitelikli olup ölümsüzlüğe ulaşarak klasikleşir.

12. İtalyan mutfağında çorbalar, her mevsimin değişen ürünlerine zahmetsizce uyum sağlayan bir gastronomi harikasıdır. Çeşitliliği, yerel zenginliği yansıtan bir felsefenin ürünüdür. Ayrıca çorba, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "çorbanın sosyal ilişkileri canlı tutma işlevinin bulunduğu" sonucuna ulaşılır?

A) nesiller boyunca aktarılan tarifleriyle ortak miras duygusu yaratır

B) bayram toplantılarında akrabaları ve dostları aynı masada bir araya getirir

C) kâsedeki lezzetlerden çok daha ötede bir anlama sahiptir

D) sadelik ve kalitenin zamansız değerlerinin bir kucaklaşma alanıdır

E) kışın kök bitkilerle zenginleşirken yazın güneşte olgunlaşmış domatesle lezzet deposuna dönüşür

@tgdenemeleri

PARAGRAFIN YAPISI

• Paragrafa Cümle Ekleme • Numaralanmış Yere • Numaralanmış Cümleden Sonra • Numaralanmış Cümlenin Yerine

Test 2

1. Bir zamanlar Wirgina Woolf'un sadece bana ait olduğunu, benim için yazdığını düşünürdüm. (I) Herkesin bir yazarı vardır derler, işte benim yazarım da Wirginia Woolf idi. (II) Düzenli tuttuğu günlüğün sayfaları ikinci ve asıl evimdi. (III) Bir kadının, bir yazarın ve bir ruh ikizinin satırları arasında yıllarca dolaştım, onunla içli dışlı oldum. (IV) Kendi Londra'mla birlikte onun Londra'sını da yaşadım ve onun etkisiyle kırk yıldır düzenli olarak günlük tutuyorum, kendime ayna tutar gibi. (V) Yazdıkça onun "varoluş anları" dediği anların farkındalığına ulaştım, kendime yoğunlaştım, kendimi gördüm.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden <u>hangisine</u> "Hatta okuya okuya bir dönem onun ruhunun bana geçtiğini hissettim." cümlesinin getirilmesi <u>en uygundur</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) İnsan, yeryüzündeki yegâne özgür varlıktır. (II) Nitekim bir insan, işçi çocuğu olarak doğup doktor olmayı seçebilir ya da bir öğretmen, öğretmenliği bırakıp tur rehberi olabilir. (III) Ama bir hayvanın asla seçme hakkı yoktur ve özgür olamaz. (IV) Nitekim köpek, ben köpekliği bırakıp çalışıp çabalayıp aslan olacağım diyemez. (V) Yine bir zakkum, ben bundan sonraki hayatıma lotus çiçeği olarak devam edeceğim diyemez.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "Çünkü seçim yapabilme yeteneği olan tek canlı insandır." cümlesinin getirilmesi parçanın dil ve anlam bütünlüğüne uygundur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Bratislava, 1993'te barışçı biçimde Çekoslavakya'nın Çek Cumhuriyeti ve Slovakya olarak ikiye ayrılmasından beri Slovakya'nın başkenti. (II) Birinci Dünya Savaşı sonrası kurulan Çekoslavakyayı oluşturan Çekleri zengin, Slovakları yoksul olarak hatırlıyoruz. (III) Hatta ayrılışta Slovakları sırtlarında yük olarak gören Çeklerin Sovyetlerin dağılmasından sonra Slovakları taşımak istememeleri etkili oldu. (IV) Slovakya da tıpkı Çek Cumhuriyeti gibi refah yolunda epeyce yol aldı. (V) Refah toplumu olma yolunda Çeklerin çok gerisinde bu yarışa başlayan Slovakların geldiği nokta, rakamlara bakılacak olursa çok çarpıcı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden <u>hangisinde önce</u> "O zamanlardan bu zamana köprünün altından çok sular aktı." cümlesinin getirilmesi uygundur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Şiirin olduğu her yerde bir yapı, bir mimarlık işi, hesaplı kitaplı bir söyleyiş vardır. (II) Yani en serbest şiirde bile bir form, bir yapı vardır. (III) Bir yapı varsa elbette bir de onu belirleyen etken vardır; o, şiirdeki konudur. (IV) Şiirde yapı ve konu, birbirinden tıpkı bir kâğıdın iki yüzü gibi ayrılamaz. (V) Şiiri değerlendirirken içerdiği özle ya da yansıttığı duygu değerleriyle yetinmek ise insanı yanlışa götürür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden <u>hangisinin yerine</u> "Şiirin biçimsel unsurlarıyla içeriği tam olarak kaynaşmıştır." cümlesinin getirilmesi paragrafın anlamında bir değişikliğe <u>yol açmaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. Yağmurdan sonra dağlarda dolaşmayı severdi. Aralık yağmurlarla veda ederken yine öyle yaptı: Dağlara çıktı. Toprak mis gibi kokuyordu. Rüzgârlar, hafif hafif esiyor; çam ağaçları reçine kokularını rüzgârlara hediye ediyordu. Karatavuklar, ötüşerek ağaçtan ağaca geçiyor; sandal ağaçlarının kırmızı meyveleri onları cezbediyordu. Dağdaki sessizlik, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "doğadaki dinginliğin, kanıksanan olumsuz durumları insanın normalmiş gibi algıladığını ayırt ettirdiği**" sonucuna ulaşılır?**

A) ona her sesin bir anlamı olduğunu hissettirdi
B) yağmur sonrası çıkan mantarlar gibi içindeki mutluluk toprağını kabartıyordu
C) şehirlerde ne kadar çok gürültü olduğunu fark etmesini sağladı
D) kişinin iç seslerini duymasını ve kendisiyle sohbet etmesini kolaylaştırıyordu
E) seslerin üzerindeki sisin dağılmasını sağlıyordu

6. (I) Daracık, bir o kadar da derin bir kanyonun ağzından fışkıran Saitabat, Uludağ'ın oluşturduğu bir şelale. (II) Bursa'nın Kestel ilçesindeki Saitabat Şelalesi, Derekızık köyüne 3 km mesafede yer alıyor. (III) Kestel'in içine girmeden sağa, çimento fabrikasına dönüp Uludağ'ın eteklerinde yol alıyorsunuz. (IV) Yolun sonunda kulağınızı güçlü bir çağıltı, gözünüzü nefis bir manzara, teninizi şelalenin yaydığı serinlik karşılıyor. (V) Saitabat'ın kanyondan çıktığı nokta ise tam bir mesire yeri; dere yatağına ve kıyıya masalarını kuran kır lokantaları bu cennette sizleri bekliyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "Yol kenarındaki şişe suyu dolum tesisleri, şelaleye yaklaştığınızın habercisi bir bakıma." **cümlesinin getirilmesi uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Günlük hayat ritmimizi düzenleyip kontrol eden "biyolojik saat" beynimizin içinde epifiz denen bir bezle gizlenip korunan özel bir çekirdektir. (I) Gözümüzden gelen ışık uyarıları yani aydınlık-karanlık döngüleri, çekirdekteki bazı proteinleri aktive ederek bize "ritim" ve "ayar" veriyor. (II) Bu ayarın emirlerine göre de "çekirdek"teki o saat, biyolojik ve ruhsal pek çok işi bize çaktırmadan komuta edip yönetiyor. (III) Ruhsal ve bedensel sistemlerimizi koruyan bu "biyolojik saat"e uygun olarak uyku-uyanıklık, beslenme gibi yaşam tarzımızı oluşturan eylemlerimizi ayarlamalıyız. (IV) O bozulduğu zaman ise biz de bozuluyoruz, keyfimiz kaçıyor, uyku dengemiz, iştah ayarımız bozuluyor. (V) Bir an önce biyolojik ayarımıza göre yaşamaya başlamazsak bağışıklığımız altüst oluyor ve hasta oluyoruz.

Bu parçada numaralanmış yerlerden <u>hangisine</u> "Yoksa biyolojik saat ayarımız bozuluyor." **cümlesi getirilirse dil ve düşünce bütünlüğü sağlanmış olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Ben insanın kendini tanımasını, ne istediğini bilmesini, nelerden hoşlandığını, neyle mutlu olduğunu bilmesini önemsiyorum. (II) Bunları tespit etmek hiç de kolay değil kimi zaman. (III) Adını koyduğunuz anda hayal üretmek, motive olmak kolaylaşıyor. (IV) Sonra hayallerinin peşinden koşmaktan, çalışıp çabalamaktan zevk almaya başlıyor insan. (V) Hele bu çalışıp çabalamalar insanı hedefe götürüyorsa ve insan da bunu hissediyorsa yorgunluklar bile haz veriyor insana.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "Ama üzerinde kalem kâğıtla düşündün mü, bulmak ve adını koymak mümkün oluyor." **cümlesinin getirilmesi düşünce örgüsüne uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

9. (I) Yapmak istediğiniz şeyi yapabiliyor olmanız şarttır. (II) Resim yapmak istiyorsanız Picasso olun, Van Gogh olun demiyorum ama sıfır yetenekle de resim yapamazsınız. (III) Futbol oynamak ve başarılı olmak mı istiyorsunuz, bir Didi, Pele yahut Maradona olun, demiyoruz ama hiç olmazsa fiziğiniz biraz yatkın olmalı. (IV) Çünkü istek yoksunluğu gibi fiziki yetersizlik veya yetenek yoksunluğu da sizi başarısızlığa mahkum edebilir. (V) Yetenekli olduğunuz şeyi bulana kadar bazen yeteneğinizin olmadığı yerlerde gezinmeniz ve beceriksizliklerinden beslenmeniz de gerekebilir.

Bu parçada numaralanmış yerlerden <u>hangisine</u> "Yani insanın bir şeyi yapmayı istemesinden önce minimum da olsa o alana yönelik bir yeteneğinin olması gerekir." **cümlesinin getirilmesi paragrafın akışına <u>en uygundur</u>?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Tevfik Fikret 18 Ağustos 1915'te İstanbul'da hayata gözlerini yumdu. (II) Yaşarken iç çatışmalar ve dış çatışmalarla çok yıpranan Fikret, öldükten sonra adına anma günleri düzenlenen şanslı şairlerden. (III) Fikret'in 1908'de II. Meşrutiyet'in ilanından sonra eser ve düşünceleriyle "sosyal mistik şair" kimliğine büründüğünü rahatlıkla söyleyebiliriz. (IV) Namık Kemal ve Mehmet Akif için kullanılan "sosyal mistik" nitelemesini onlar kadar Fikret de hak ediyor bence. (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden <u>hangisine</u> "Çünkü Fikret, toplumsal sorunlar karşısında vicdanının sesini yükseltmiş bir şairdir." **cümlesinin getirilmesi parçanın anlam akışına uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Gösterime girdiği 1975 yılından beri Yeşilçam'ın efsanesine dönüşen *Hababam Sınıfı*'nın birçok benzeri yapıldı. (I) Usta mizahçı Rıfat Ilgaz'ın içten ve sevgi dolu bakışını yansıtan bir senaryo mu bulunamadı yoksa aynı yetenekte oyuncu mu bulunamadı bilemiyorum. (II) Ama galiba ikisi de eşit oranda etken oldu. (III) Bir de sanırım aradan bunca zaman geçince toplumun gülmece anlayışı değişti. (IV) Yine de mizahi sinema yapmak isteyenler için eşsiz değerde bir malzeme sunan *Hababam Sınıfı*'nın seyirciyi yakalayan ayrıntılarına iyi bakmak gerekir. (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden <u>hangisine</u> "Ne var ki hiçbiri orijinalinin tadını vermedi." **cümlesinin getirilmesi parçanın anlam akışına uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. (I) Hayatlara yön veren sınavlarda çoğu kez sınav kaygısının yüksekliği sebebiyle birçok insan gerçek performansının çok altında bir noktada kalabiliyor. (II) Kişinin ve çevresinin beklentisi aşırı yüksek olabilir. (III) Çevredeki insanlar baskıcı ve bunaltıcı olabilir. (IV) Kişi ve çevresi, sınavı hayattaki tek kurtuluş yolu olarak görebilir. (V) Sınava hazırlanma sürecinde uykusuzluk, iştahsızlık, gerginlik gibi bedensel rahatsızlıklar, kaygının merkezinde bulunabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden önce</u> "Bu duruma neden olan kaygının, herkes için farklı nedenleri olabilir." **cümlesi getirilirse düşünce akışı bakımından bütünlük sağlanmış olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

Test 3

PARAGRAFIN YAPISI

• Paragrafın Akışını Bozan Cümle • Paragrafın Akışını Düzeltme • Paragrafın İlk Cümlesi

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir paragrafın ilk cümlesi olmaya en uygundur?**

A) Ülkenin yaşadığı bu karışıklıklar, romanlarına ve hikâyelerine sinmiş.

B) Yaşadığı olumsuz koşulları değiştirmeye çabalayan bu insana saygı duyuyorduk.

C) Fakat hiçbir zaman bize sorunlar yaşadığını, içinde fırtınalar estiğini hissettirmedi.

D) Sabah erkenden, hayat denizi dalgalanmadan güzel bir kitap okuyarak güne başlamak, yaşam enerjinizi yükseltir.

E) Hiçbir şair, onun kadar yenilikçi olup da yerli kalabilmeyi becerememiştir.

2. (I) Kaygı sanıldığı gibi ortadan kaldırılması gereken, hayatı zorlaştıran bir duygu değildir. (II) Kaygı, kaynağı bilinmeyen sorunların yarattığı bir durumsa onunla baş etmek zordur. (III) Hatta düşük kaygı düzeyine sahip kişilerde umursamazlık ve sorumlulukları sürekli erteleme gibi işlerin yolunda gitmesini engelleyen durumlar da ortaya çıkar. (IV) Ilımlı düzeyde kaygı ise kişiye enerji verir, onun içsel motivasyonunu artırır. (V) Kontrol edilebilen, dozajında bir kaygı, kişiyi hedefe ulaşma yolunda harekete geçiren itici bir güçtür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın akışını bozmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Doğrusu biz, hiçbir sanat eserinde samimilik aramayız. (II) Aradığımız şey o eserin samimi gözükmesidir. (III) Şair beni samimiliğine inandırabiliyorsa benim için yeterlidir. (IV) Şair, gerçek duygularını yani yaşayıp hissettiklerini okurlarıyla paylaşmak zorundadır. (V) Bizim sanat adamında arama hakkına sahip olduğumuz biricik şey, kandırma gücüdür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Kitap okuyan, resme bakan, müzik dinleyen her insan bir eleştirmendir. (II) Modern anlamda eleştiri türü bizde 19. yy.dan sonra başlamıştır. (III) Ama bizim eleştirmen dediğimiz o adam mıdır? (IV) Eleştirmeni; okuduğu kitabı, baktığı resmi, dinlediği besteyi güzel yahut çirkin bulup geçen herhangi bir adamdan ayıran nedir? (V) Eleştirmeni sanat adamından ayıran ne ise herhangi bir okuyucudan da ayıran odur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BİLGİ SARMAL

@tgdenemeleri

5. (I) Fazıl Hüsnü Dağlarca, çağdaş Türk şiirinin en kapsamlı, en güçlü şairlerinden biridir. (II) İnkâr edilemez bir imge sistemi vardır, hayal gücü de son derece geniştir. (III) Fakat şiire başladığı yıllarda onun çok farklı bir ses olduğunu söyleyebilirken bugün onun için aynı şeyleri söyleyemem. (IV) Dağlarca, şiire yapılabilecek bütün eleştirileri sıraladıktan sonra sözü meziyete getirir ve "işçilik" üzerinde durur. (V) Dağlarca'nın şiiri belli kalıplara döküle döküle en çok da seri imalat yüzünden zamanla etkileyici gücünü yitirmiş, enflasyona uğramıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Sanatçı da herkes gibi, bir çevrenin içinden gelir. (I) Çevresinde olup bitenlerin onda derin yankılar uyandırmamasına olanak yoktur. (II) Sanatçı bu yankıların yarattığı bunalımdan kurtulmanın çarelerini arar. (III) Düş ve arayış bu kurtuluşun iki temel yoludur. (IV) İnsanlar, düşlerinin peşinde koşamıyorsa yaşamdan zevk alamaz. (V) Ancak bunlar sanatçının bilinçaltında bir süre kalmadan sanat yapıtı olarak hemen ortaya çıkmaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın konu bütünlüğüne <u>uymamaktadır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) İnsanoğlu avcılık ve toplayıcılık dönemlerinde tuz ihtiyacını kök bitkilerden ve av hayvanlarından almaktaydı. (II) Doğadan tuz bulup yemesi gerekmiyordu ancak tarıma ve hayvancılığa başladıktan sonra tuz ihtiyacı doğdu. (III) Gıdaların bozulmadan saklanması için de tuza ihtiyaç duyuldu. (IV) Ayrıca gıda bol olunca saklama ihtiyacı da beraberinde geldi. (V) Tarım ürünlerinden çorba yapmaya başlayan insanoğlu besinlerdeki tuzla yetinmeyince çorbaya tuz gerekti. (VI) İnsan hayatında tuz, 19. yüzyılın sonunda soğutma ve konserve tekniği geliştirilene kadar uğruna savaşlar yapılan en stratejik madde oldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangi ikisi yer değiştirirse parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

A) I ve VI B) III ve V C) II ve V
D) III ve I E) IV ve VI

8. (I) Artvin il merkezinin 71 km doğusunda bulunan Şavşat, yüksekliği 3000 m'yi aşan dağ sıralarıyla çevrili, dar ve derin vadiler arasında eşsiz bir coğrafyada bulunur. (II) Şavşat isminin Gürcüce "kara orman" anlamına geldiği söylenir. (III) Bölge sonraki zamanlarda sırasıyla Saka, Roma ve Sasanilerin eline geçti. (IV) Şavşat civarında İÖ 900-650 yılları arasında Urartı ve Kimer kabileleri yaşamışlardı. (V) Yavuz Sultan Selim zamanında Osmanlının yönetimine giren Şavşat, Gürcistan Vilayeti olarak adlandırıldı.

Bu parçanın dil ve düşünce akışını düzeltmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) I ile V. cümle yer değiştirmeli.

B) V. cümle I. cümleden sonra getirilmeli.

C) III ve IV. cümlenin yerleri değiştirilmeli.

D) III. cümle V. cümleden sonra getirilmeli.

E) IV ve V. cümle yer değiştirmeli.

@tgdenemeleri

9. (I) Kimileri şu sadeleştirme, arılaştırma sözlerini çok seviyor. (II) Yani anlaşılmaz dedikleri o kelimeleri içeren ve Türkçenin en zengin nüanslarıyla yaşadığı klasiklerinin kökünü kazıyacaklar. (III) Otuz kırk yılda bir, "eskimiş" kelimeleri dilden atacak ve böylece herkesin anladığı, yaşayan bir Türkçe kuracaklar. (IV) Bunu da okul kitaplarını yenileyerek, öğretmenlerin "eski" kelime kullanımını yasaklayarak ve eskimiş, anlaşılmaz kelimelerin kaynağını büsbütün kurutarak yapacaklar. (V) Çünkü bu sayede kendilerince Türkçeyi yabancı dillerin boyunduruğundan kurtaracaklar.

Bu parçanın düşünce akışını sağlamak için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ve IV B) II ve V C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

10. (I) Dünya yüzünde işinin delisi üç sanatçı saymamı isteseler hiç tereddüt etmeden birinin Ara Güler olduğunu söylerdim. (II) Fotoğrafı hayatının biricik gayesi gören Ara Güler'e çok büyük saygım vardır. (III) Her ne kadar kendisi yaptığı işin bir sanat olmadığını "fotoğraf sanatçısı" değil foto muhabiri olduğunu söylese de bence o büyük bir sanatçıdır. (IV) Çektiği nice büyük insanın fotoğrafı, karşımızda fotoğraf makinesi ile yazılmış, taklidi imkânsız birer şiir gibi duruyor. (V) Onun mesleği uğruna katlandığı çileleri öğrendikçe sanatına olan saygım bir kat daha artıyor.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğu gidermek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) I. cümle ile V. cümle yer değiştirmeli.
B) II. cümle ile IV. cümle yer değiştirmeli.
C) III. cümle ile IV. cümle yer değiştirmeli.
D) IV. cümle ile II. cümle yer değiştirmeli.
E) V. cümle III. cümleden önce getirilmeli.

11. (I) Ben mağaranın kapısı önünde bir ayağım içeride, bir ayağım dışarıda beklerdim. (II) Güneş, ağaçlardaki eriklerin üzerinde ışıldardı, yaz akşamının tatlılığı geniş bahçeye, yeni açmış çiçeklere, meyve dolu ağaçlara sinerdi. (III) Bir kapkaranlık mağarayı, bir ışık içinde yüzen bahçeyi seyrederdim. (IV) Bu tatlılık, komşulardan birinin kuyudan su çektiği çıkrığın musikili gıcırtısıyla tamamlanırdı. (V) Ben bunlarla oyalanırken içeriden ağabeylerimin sesleri ve kazmayla küreğin toprağa çarpmasından çıkan gürültüler artardı.

Aşağıdakilerden hangisi yapılırsa parçadaki dil ve düşünce akışı sağlanmış olur?

A) I ve II. cümle yer değiştirmeli.
B) II ve III. cümle yer değiştirmeli.
C) III. cümle V. cümleden sonra gelmeli.
D) III. cümle ile V. cümle yer değiştirmeli.
E) V. cümle II. cümleden sonra gelmeli.

12. (I) *Semaver,* Sait Faik'in en bilinen ve en hüzünlü hikâyesidir. (II) İnsanlar, zor şartlarda çalışır; paralarını düzenli alamaz ve patrondan azar işitir. (III) *Semaver,* yoksul fabrika işçisi Ali'yle annesinin üzerinden fabrika işçilerinin zorlu yaşamlarını hissettirmektedir. (IV) Aynı zamanda okuru en çok etkileyen eseridir. (V) Orhan Kemal, Kemal Tahir, Sabahattin Ali gibi öykücülerin de öykülerinde bunun yansımalarını görürüz.

Bu parçada dil ve düşünce bütünlüğünü sağlamak için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) I ve III. cümle yer değiştirmeli.
B) II ve IV. cümle yer değiştirmeli.
C) III ve V. cümle yer değiştirmeli.
D) IV cümle I. cümleden sonra gelmeli.
E) IV ve V. cümle yer değiştirmeli

@tgdenemeleri

1. I. Başka bir tabirle Gediz'de yaşıyorsanız bir parçanız Orta Asya'ya, bir parçanız Sibirya'ya bir parçanız Portekiz ve Fas'a kadar uzanıyor demektir.

II. Hem ulusal hem de küresel ölçekte "Önemli Bitki Alanı ve Önemli Kuş Alanı" statülerini taşıyor Murat Dağı.

III. Murat Dağı, doğa güzelliklerinin yanı sıra eşsiz bir konuma da sahiptir.

IV. O, aynı zamanda "Doğa Derneği" tarafından belirlenmiş olan 305 Önemli Doğa Alanı arasında.

V. Gediz ilçesi sınırlarında yer alan Murat Dağı; Avrupa - Sibirya, İran - Turan ve Akdeniz bitki coğrafyalarının kesiştiği bir yerde bulunuyor.

Numaralanmış bu cümlelerle bir paragraf oluşturulursa aşağıdakilerden hangisi doğru sıralama olur?

A) III – IV – II – V – I
B) IV – V – I – II – III
C) II – IV – III – V – I
D) V – IV – III – I – II
E) I – III – II – V – IV

2. I. Zaten yarışmacı seçimi yapılırken bu reyting kriteri göz ardı edilmiyor.

II. Bu yarışmalara katılanların çoğunun da yürek yakıcı bir hikâyesi var.

III. Böyle bir hikâyesi olan yarışmacıyı bulmak ve bunun üzerinden izlenme oranını artırmak istiyorlar.

IV. İnsanları ekranlara kilitleyen birçok yarışma programı yayımlanıyor.

V. Bu yapılanı "trajediden beslenmek" olarak adlandırabiliriz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulursa hangisi <u>baştan üçüncü</u> cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Aynı şey devlet için de geçerlidir.

II. Ancak bu aksaklıkların herkes tarafından görülebilecek ölçüde filizlenip büyümesine izin verilirse olayları kontrol altına almak zorlaşır.

III. Çünkü herhangi bir yönetimde ortaya çıkma olasılığı bulunan aksaklık ve huzursuzluklar önceden saptanırsa bu tehlikeyi önlemek kolaydır.

IV. Ama zaman geçip de eğer hastalığın ayırdına varılıp gerekenler yapılmazsa iyileştirilmesi çok güç oluyor.

V. Doktorlar, başlangıç safhasında ateşli hastalıkları iyileştirmenin hiç de güç bir iş olmadığını, asıl güçlüğün onu geciktirmeden saptamak olduğunu söylüyorlar.

Numaralanmış bu cümlelerle paragraf oluşturulursa aşağıdakilerden hangisi doğru sıralama olur?

A) V – IV – I – III – II
B) V – I – IV – III – II
C) I – III – II – V – IV
D) IV – V – I – II – III
E) III – II – I – IV – V

4. I. Firuzağa Meydanı'nda her daim duran kırmızı simitçi arabası, yerinden kıpırdamazdı.

II. Aklıma gelmezdi bir simitçinin ölümüne bu kadar üzülüp ağlayacağım.

III. Cihangir ile özdeşleşmiş olan ve hep sabit duran bu simitçi arabasıyla yaşlı simitçinin orada olmadığını gördüm bir gün.

IV. Simit satmazdı, simit almak isteyenler duran o arabaya doğru gelirdi.

V. Ama ağladım işte hem de titreye titreye, sarsıla sarsıla, hüngür hüngür ağladım

Bu cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulursa <u>baştan üçüncü</u> cümle aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. I. Çünkü futbol yıldızlarının peşindeler, onlara özeniyorlar yani onlar gibi ünlü ve zengin olmak istiyorlar.

II. Bu nedenle çok geniş bir gençlik kitlesi, ailelerinin de desteğiyle topun peşinde koşuyor.

III. Diğer spor dallarına göre daha geniş bir mekânda, daha zengin estetik gösteri yapmaya uygun olması bu yaygınlığın baş sebebi.

IV. Toplumsal ilgi açısından, dünyanın büyük kısmında spor dallarının başında futbol geliyor.

V. Ayrıca futbola başlamak için maddi birikime ihtiyaç duyulmuyor; bir top, iki taştan kale yetiyor.

Numaralanmış bu cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulursa aşağıdakilerden hangisi doğru sıralama olur?

A) IV – V – III – I – II

B) IV – III – V – II – I

C) IV – V – I – II – III

D) III – V – II – IV – I

E) III – V – IV – II – I

6. El Gabo lakaplı Gabriel Garcia Marguez'in bir zamanlar dolaştığı sokaklarda öylesine dolaşıyorum. (I) *Yüzyıllık Yalnızlık, Kolera Günlerinde Aşk, Kırmızı Pazartesi ve Başkan Babamızın Sonbaharı* gibi sarsıcı romanların yazarı olan bir insanın şehrinde olmak tuhaf bir duygu. (II) Ama nedense bu kez Cartegana şehrine geldiğim üç günden beri aklıma sürekli gelen kitabı *Başkan Babamızın Sonbaharı* oluyor. (III) G. Garcia Marguez, dünya edebiyatının en çok okunan romancılarından biri. (IV) Düşsel ya da fantastik gerçekliğin en önemli temsilcisi olan yazarın romanlarında düşle gerçek iç içe geçer. (V) Gerçeğin içinde yolculuk yapan okuyucu bir yerden sonra düşlerin içinde yolculuk yapmaya başlar. (VI) Bu geçişin farkına bile varmayan okuyucu neyin gerçek, neyin düş olduğunun ayırdına varmaz. (VII) Borges'te, Nazlı Eray'da, Leyla Erbil'de ve Latife Tekin'de de benzer bir anlatıyla karşılaşırız.

Bu parçayı iki paragrafa ayırmak gerekirse ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. I. Meryemce Ana'nın, Uzunca Ali'nin, Halil Emmi'nin çileli yürüyüşüdür bu.

II. Varacakları yerde onları sadece ayakta kalma mücadelesi bekliyor olsa da her yürüyüş bir umuttur.

III. Çukurova'ya vaktinden önce ulaşmak, aç kalmak; vaktinden sonra ulaşmaksa ölümdür.

IV. Çukurova'ya ulaşmak çileye ve umuda da ulaşmaktır.

V. Yaşar Kemal, *Ortadirek*'te "dağın öte yüzünden" insanların pamuk toplamak üzere çıktıkları uzun ve zorlu yürüyüşü anlatır.

Bu cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulursa birinci ve sonuncu cümleler sırasıyla hangileri olmalıdır?

A) V ve III B) IV ve III C) III ve I

D) II ve IV E) IV ve II

8. Camın tesadüf eseri keşfedildiğine inanılmaktadır. ---- (1)

Piny'e göre birtakım tüccarlar teknelerinden kıyıya çıktıktan sonra bir nehir kıyısında kamp kurmuşlar, nehir yatağında bir ateş yakmışlar. ---- (2)

Erken dönemlerde, cam sanatı daha çok Mısır ve Mezopotamya'da gelişmiştir. ---- (3)

I. Sonraki gün ise önceki günün ateşinin külleri arasında şeffaf, parlak cam parçaları bulmuşlar.

II. Camın keşfine dair en sık bahsi geçen açıklama Yunan tarihçi Piny'nin açıklamasıdır.

III. Bu bölgede odunla yanan cam ocaklarının var olduğu düşünülmektedir.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için 1, 2 ve 3 ile belirtilen yerlere I, II ve III numaralı cümlelerden hangileri getirilmelidir?

	1	2	3
A)	I	II	III
B)	II	I	III
C)	II	III	I
D)	III	I	II
E)	I	III	II

@tgdenemeleri

9. Doğum, bir başlangıçtır; ölüm de varış noktasıdır. (I) Hayat ise bir yolculuktur; saflıktan farkındalığa, akılsızlıktan bilgeliğe doğru. (II) Zafer, yol üstündeki yüksek bir yerde değil, bu kutsal yolculuğu adım adım yapmış olmaktadır. (III) En büyük muzaffer ile en büyük mağlup arasında dayanma gücü açısından çok az bir fark vardır. (IV) Kim önce pes ederse en büyük mağlup odur, bazen bir dakika daha fazla dayanan en büyük zafere imza atar. (V) Yorulmaya katlanamayan insanın ise zaferle işi olmaz. (VI) Adanmış insanın, yüreği zafer ateşiyle yanan insanın yorulduğu görülmüş değildir. (VII) Çünkü o, hedefe ayağıyla değil yüreğiyle gitmektedir.

Bu parçayı iki paragrafa ayırmak gerekirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. Ayder Yaylası, ortalama 1600 m yükseklikte konuşlanmış olup heybetli dağlar ve ormanların yeşilliğiyle bezenmiş sakin bir güzelliktir. (1) Çünkü cep telefonu çekmiyor. Hazırlıklı olarak çadırla geldiyseniz istediğiniz yerde çadırınızı kurabilirsiniz. (2) Unutmamak gerekir ki burası millî bir park, kimsenin böyle bir hakkı da yok. Gelelim hazırlıksız gelenler ne yapacak? (3)

I. Sizlerin de üzülmesine gerek yok çünkü çadır kiralama fırsatınız var.

II. Hayatın tüm stresini üstünüzden atacağınız, gündelik yaşamın dertlerinden uzak duracağınız bir yerdir.

III. İçiniz rahat olsun çünkü burada herhangi biri sizden çadır kurduğunuz için para talebinde bulunamayacaktır.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için 1, 2 ve 3 ile belirtilen yerlere I, II ve III numaralı cümlelerden hangileri gelmelidir?

	1	2	3
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	II	III	I
E)	III	II	I

11. (I) Roma Türk Film Festivali'nin beşincisi 30 Haziran 2016'da başlayıp 3 Temmuz 2016'da bitecek. (II) Roma'nın ünlü Villa Borgeshe Bahçeleri'nin içindeki Casa Del Cinema salonlarında gerçekleştirilecek etkinlikte çeşitli programlar yer alacak. (III) Bu yıl, onur ödülü *Hababam Sınıfı, Kibar Feyzo, Arabesk, Muhsin Bey, Eşkiya* gibi filmlerin unutulmaz oyuncusu Şener Şen'e verilecek. (IV) 30 Haziran'da gala gecesinde gerçekleşecek olan ödül törenini yerli ve yabancı birçok sinemasever ve basın mensubu takip edecek. (V) Şener Şen'in bence en başarılı filmi *Muhsin Bey*'dir. (VI) Yavuz Turgul'un yönettiği bu filmle 1988'de St. Sebastian En İyi Film Ödülü'nü kazanan sanatçı, aynı yıl Antalya Altın Portakal'da en iyi erkek oyuncu seçilmişti. (VII) Daha nice ödül alan sanatçı, asla şımarmadı ve büyük bir sanatçının nasıl durması gerektiğini gösterdi.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak olursa numaralanmış cümlelerden hangisi ikinci paragrafın ilk cümlesi olmalıdır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

12. I. Cezaevi kütüphanesini genişletmeyi amaçlayan bu kampanya ile Türkiye genelinden bağışçılar roman, dergi, kişisel gelişim kitapları ve edebiyat kitaplarını cezaevi müdürlüğüne ulaştırabilecek.

II. Buraya gönderilecek filmlerin eğitici nitelikleri yüksek filmler olması isteniyor.

III. Kampanya ile ayrıca, cezaevindeki sinema gösterim saatleri için film konusunda da yardıma ihtiyaç duyuluyor.

IV. Hükümlülerin cezaevindeki boş vakitlerini çoğunlukla kitaplarla ilgilenerek geçiriyor olmaları gerçeğinden yola çıkılarak bir kampanya başlatıldı.

V. Bağış yapmak isteyenlerin sosyal hizmet uzmanı adına Gaziantep H Tipi Cezaevi Müdürlüğüne kitapları bekleniyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler, anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

Test 5

PARAGRAFIN YAPISI

• Paragrafın Akışı • Paragrafa Cümle Ekleme • Paragrafı İkiye Bölme • ALES Tarzı Sorular

1. (I) Dün TV'de "Gençlerle Baş Başa" programını izliyordum. (II) Sunucu gençlere sorular yöneltiyor, dilimizi kullanmada neden özenli davranmamız gerektiğini buldurtmaya çalışıyordu. (III) Gençlerimiz, dilimizin kullanımı konusunda çok umursamaz tavırlar içinde. (IV) Kimi sorularıyla da dilin salt bir iletişim aracı olmadığını, bundan da öte, yaşamımızı biçimlendiren bir güç olduğunu sezdirmek istiyordu. (V) Gelgelelim sunucu beklediği yanıtları bir türlü alamıyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi bu parçanın akışını bozmaktadır?

A) III B) IV C) V D) I E) II

2. I. Rütbeleri sökülür, Şeytan Adası'na sürgüne gönderilir.

II. Ancak Dreyfus'un masum olduğuna inanan ve gerçek casusun kimliğini ortaya çıkarmaya çalışan tek bir subayın çabası, tarihin akışını değiştirecektir.

III. Sahte kanıtlarla kurulan komplonun kurbanı olan Dreyfus ve kabaran Yahudi düşmanlığı, Fransız toplumunu iki kampa ayırır.

IV. 15 Ekim 1894'te Fransız ordusunda görevli Yüzbaşı Alfred Dreyfus, vatana ihanetle suçlanarak tutuklanır.

V. O subay, ünlü natüralist romancı Emile Zola'dır ve dönemin cumhurbaşkanına yazdığı *Suçluyorum* başlıklı mektubuyla bu davayı dünyanın gündemine oturtur.

Bu cümlelerle bir paragraf oluşturulduğunda paragrafın <u>dördüncü cümlesi</u> aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Kültür toprağını sürekli kazmalayan bir fikir işçisidir Cemil Meriç. (II) Bir ömür, düşüncenin mücevherlerini çıkarmış, onları parlatmış, tanıtmış biridir. (III) Bütün dikkatini kitaplara vermiş hatta gözünün ışığını da kitaplar için harcamış. (IV) Ama içindeki ışığa doğru adım adım yürümüş bir kimlik arayıcısıdır o. (V) Gerici-ilerici gibi kalıp yargılar, yakıştırmalar Cemil Meriç'e göre sadece düşmanlıklar üretmeye hizmet etmiştir. (VI) Bu çatışma unsurları şartlanmışlıkla birleşince düşüncenin serpilip boy vermesinde engel oluşturmuştur. (VII) İnsanımız, özgür ve ön yargısız bakabilen gerçek aydınlara muhtaç.

Bu parçayı iki paragrafa ayırmak gerekirse numaralanmış cümlelerden hangisi ilk paragrafın <u>son cümlesi</u> olur?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Hayatınız monotonlaştıysa, sıkılıyorsanız, bu tekdüze yaşamdan kurtulmak istiyorsanız kitap okuyun. ---- Bir bakmışsınız gözünüzde büyüttüğünüz, kocaman adamın ne zaafları varmış da görmemişsiniz. Bir bakmışsınız ciddi, ağırbaşlı bir adam komik mi komik özelliklere sahip. Bir bakmışsınız karşınızda dünyanın en zeki insanı. Bir bakmışsınız sırılsıklam âşık lirizm abidesi. Evet kitapların dünyası renklidir, zengindir, zevklidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi <u>en uygundur</u>?

A) Doğru kitapları seçmek, öyle kolay bir iş değildir.

B) Çünkü kitabın etkisi bazen zararlı bazen yararlı olabilmektedir.

C) Zira kitapların dünyası çok hoş sürprizlerle doludur.

D) Kitap okumayı, vakit geçirmek için değil, görev bilinciyle gerçekleştirmeliyiz.

E) Bir yazarın özel yaşamıyla yazdıkları arasında ille de paralellik bulunmaz.

@tgdenemeleri

5. (I) Şiir, büyük yangınlar söndükten sonra yazılır yangın sırasında değil. (II) Çünkü şiir, yangın söndürücü değildir. (III) Bu yüzden yangının en yakıcı zamanlarında şiir yazmak, boşuna bir çabadır. (IV) Evet şiir yangın söndürmez ama yangın sonrası yangının nerede, niçin, nasıl çıktığını ve kimin yangını çıkardığını işaret eder. (V) Şiirin ne olduğu konusu hep tartışılagelmiş bir konudur. (VI) Kimine göre bir dil ve yapı ustalığı, kimine göre şiir, bir bildiri, bir araçtır. (VII) Kimine göre gerçeklerin aynası, kimine göre bir zikir aracıdır. (VIII) Bir bakıma ne kadar şair varsa o kadar şiir tanımı vardır.

Bu parçayı iki paragrafa ayırmak gerekirse ikinci paragrafın ilk cümlesi hangisi olmalıdır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Sir Keith Muhdoch, Çanakkale Savaşı'nın sürdüğü 1915 yazında Gelibolu Yarımadası'na gelir. (II) Bu Avustralyalı genç savaş muhabiri, İngiliz ve Avustralyalı gazeteciler "Zafer kazanıyoruz!" diye nutuklar atarken durumun hiç de öyle olmadığını fark eder. (III) Bunun üzerine *Gelibolu Mektubu* olarak bilinen ünlü mektubunu kaleme alır. (IV) Mektupta Avustralya başbakanına ayrıntılı bilgi verir ve onu uyarır. (V) Anzak ordusunun Çanakkale'den çekilmesi de işte bu mektupla başlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "Hatta durum tam tersidir." cümlesinin getirilmesi parçanın anlam ve dil bütünlüğünü <u>bozmaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) *Dar Zamanlar Üçlemesi* ile edebiyat tarihimizin kilometre taşlarından biri olan Adalet Ağaoğlu, üretken bir sanatçımız. (II) Bu kez 65 yıllık hayat arkadaşı Halim Ağaoğlu'na yazdığı "ithafları" kitaplaştırdı. (III) 65 yıllık evlilik yani kocaman ve iki kişilik bir dünya, şaşırtıyor insanı. (IV) "Halim'e İthaflar" bir kadın yazarın her daim arkasında duran eşine duyduğu sevginin şiirsel ifadesi olarak okunabilir. (V) Bu büyük vefa örneği karşısında büyük romancının zarif yüreğini saygıyla selamlamak düşüyor bize.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın akışına uygun <u>düşmemiştir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. ---- Oysa Ümmiye Koçak adında ilkokul mezunu bir kadın, evlendikten sonra taşındığı Mersin'in Arslanköy adlı yayla köyünde köy kadınlarından kurduğu "Arslanköylü Kadınlar Tiyatrosu" ile çok büyük ses getirdi. Çektiği ilk uzun metrajlı film olan *Yün Bebek* ile Newyork'ta ödül aldı. Ancak maddi olanaksızlıklar nedeniyle ödül törenine bile gidemedi. Filmin oyuncuları, bildiğimiz köy kadınları. Filmin ikinci yönetmeni ise Yasin Korkmaz. Film, Yörük kadınlarının hikâyesini anlatıyor; onların sorunlarını dile getiriyor. Ayrıca film "kadına şiddet" konusuna da dikkat çekiyor. Filme ödül veren Newyork Avrasya Film Festivali üyeleri ise filmi, otantik kültür açısından önemli bir çalışma olarak gördüklerini belirtiyor.

Bu parçanın başına dil ve düşünce açısından getirilebilecek <u>en uygun</u> söz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sinema alanında köylü bir teyzenin başarısı herkesi şaşırttı.

B) Sinemada başarı, her şeyden önce bir aşk, bir tutku işidir.

C) Tiyatro ve sinemanın ancak bunun eğitimini alanların işi olduğu düşünülür.

D) İsterse her insan, çok çalışarak ve destek bularak sinema filmi yapabilir.

E) Sinema ve tiyatro alanında tam bir tıkanmışlığın yaşandığını gözlemliyoruz.

9. I. Olumsuz hava koşulları nedeniyle çok sayıda uçak da birkaç saat rötar yaptı.

II. Atatürk Hava Limanı çevresinde etkili olan elektrik yüklü fırtına bulutları yani CB kümülonimbus, iniş pistine yaklaşmayı engelledi.

III. İstanbul'un özellikle Avrupa yakasını saat 17.00 sıralarında kara bulutlar kapladı.

IV. Yaklaşık 15 dakika bardaktan boşalırcasına yağan yağmur, hayatı olumsuz yönde etkiledi.

V. Önce hava bir anda karardı, sonra ardından şiddetli bir sağanak yağmur başladı.

Yukarıda numaralanmış olarak verilen cümlelerle bir paragraf oluşturulursa hangisi <u>üçüncü cümle</u> olur?

A) IV B) V C) III D) II E) I

@tgdenemeleri

10. ---- Ama söz konusu sağlık olunca bunun tam tersi geçerli oluyor. Ensesi kalın kişilerin sağlığı daha kolay bozuluyor. Bunun birinci nedeni, ense kalınlaştıkça uyku apnesi riskinin çoğalması. Çene yapısı geride, boynu kısa, ensesi kalın erkeklerde 43, kadınlarda 38 cm'den daha geniş ense çevresi olanlarda gece uykuda solunum durmalarına da horlama problemlerine de sık rastlanıyor. Ayrıca aynı kişilerde insülin direnci ve obezite problemlerine de beklenenden daha sık rastlanıyor.

Bu parçanın başına getirilmesi en uygun söz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ensesi kalın biri olmak, günlük söyleyiş pratiğinde "güçlü kuvvetli, karnı tok, sırtı pek" olmak anlamına geliyor.

B) Ensesi kalın insanların çeşitli sağlık sorunlarına karşı hassas olmaları gerekiyor.

C) Yeme içme, giyim kuşam, gezme tozma gibi etkinlikler konusunda insanlar bazen çok cimri olabiliyor.

D) Doğal gıdalarla beslenen insanların sağlık sorunları yaşama riski daha düşüktür.

E) Sağlığımızın çabucak bozulmasını istemiyorsak kızartmalardan uzak durmalı, yüksek kalorili besinleri fazla tüketmemeliyiz.

11. (I) Hızlı tren denince akla gelen ilk ülke olan Japonya'nın bu konudaki karnesi dikkat çekici rakamlarla dolu. (II) Birçok ülkede de tecrübelerini aktarmak üzere yola çıktıklarını belirten Japon yetkililer, bu konuda kararlı olduklarını belirtiyorlar. (III) 320 km hız, bir dakikayı aşmayan gecikme süreleri ve elli yıldan beri sıfır ölümlü kaza. (IV) Türkiye ile ilgili bir planınız var mı sorusuna da "Eğer böyle bir talep olursa niye olmasın?" cevabını veriyorlar. (V) AB regülasyonları, Japonya'nın hızlı tren sisteminden biraz farklı ama istenirse bu farklılığı aşabileceklerini belirtiyorlar.

Bu parçanın akışındaki bozukluğu gidermek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) I. cümle ile V. cümle yer değiştirmeli.

B) II ve III. cümle yer değiştirmeli.

C) IV. cümle II. cümleden sonra getirilmeli.

D) IV. cümle ile V. cümle yer değiştirmeli.

E) V. cümle II. cümleden sonra getirilmeli.

12. I. – ----

– Değil. Bir şey, antika olabilmek için en az yüz yılı devirmeli. Bir de işin sanatsal boyutu var. Eserin sanatsal boyutu yoksa zaten antika olamaz.

II. – ----

– Elbette. Sanatçıların; yaratılışı, oluşumu, insanı, doğayı, hayvanları sorgulayarak ortaya çıkardıkları tüm eserler, antikanın felsefesini oluşturuyor.

III. – ----

– Böyle bir kural yok. Tamamen antika olmasa bile eski bir gramofon, bir pikap ya da küçük bir obje… Artık bütçenize, zevkinize uygun ne varsa toplayabilirsiniz.

IV. – ----

– Antikalarda ve sanat eserlerinde doğru parçalar alınırsa fevkaladenin fevkinde yatırım aracı olur. Üstelik zaman içinde değerine değer katar.

Yukarıda mülakat yapan kişinin soruları gizlenmiş, kendisiyle mülakat yapılan kişinin cevapları verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi cevaplardan herhangi birine yöneltilmiş sorulardan biri <u>olamaz</u>?

A) Antika eşyalar, iyi bir yatırım aracı mıdır?

B) Antika sahibi olmak için çok mu zengin olmalıyız?

C) Antikanın kendine özgü bir felsefesi var mı?

D) Antika eşyaları nerelerden almamızı tavsiye edersiniz?

E) Her eski eşya antika mıdır?

✓ ÖNEMLİ

Paragraf oluşturma sorularında bağlaçların ve bağlayıcı unsurların "Bu yüzden, bundan dolayı, ayrıca, bununla birlikte, buna karşın, nitekim, hatta, üstelik, özellikle, kaldı ki, ama, fakat, mademki, böylece, demek ki..." önemi büyüktür. Bunlar, hangi cümlenin önce, hangi cümlenin sonra geleceğini hissettirir ve zaten birkaç cümleyi "blok" yapabilmişseniz paragrafı oluşturmanız kolaylaşır.

@tgdenemeleri

1. I. ----

Bizim en büyük talihsizliğimiz, bu toplum içinde dünyaya gelmemizdir. Çevremiz dar kafalıdır; iyiyi ve yeniyi umursamaz. Oysa Batılı ülkeler çok farklı. Oralarda sanatın, sanatçının değeri bilinir yeni şeyleri deneyenler el üstünde tutulur. Öyleyse sanatçı dediğin, ortalıkta sahipsiz dolaşmamalı.

II. ----

Yazılı ve görsel medya artık sermayenin kontrolünde. Kendi yayınladığı kitapları, kendi çok renkli dergilerinde, televizyon kanallarında duyurarak okuru yönlendiriyor. Bu olanaklardan yoksun küçük ve orta çaplı yayınevlerinin az sayıda basılan kitapları nitelikli de olsa yıllarca raflarda bekliyor.

III. ----

Yürekli sanatçı, dönüştürücü ve kalıcı başarının anahtarına ulaşmak için, sığındığı gölgeleri terk edip Kafdağı'nda dükkân açmayı göze alan kişidir. Müşterinin azlığı onun elini asla titretmez.

IV. ----

Bu benim suçum değil. İnsanların yaşadığı trajediler dizisinde arayabiliriz bunun nedenini. Ben Birinci Dünya Savaşı sonrasında doğdum. Fakat yazabilmem için İkinci Dünya Savaşı'na kadarki çalkantılı dönemi özümsemem gerekti.

Bu röportajda boş bırakılan yerlerden herhangi birine aşağıdaki sorulardan hangisi <u>getirilemez</u>?

A) Kalıcı olmak için, okurun beğenileri önemsenmeli midir?

B) Yazarken farklı türleri denediniz mi?

C) Kitap satışlarında reklamın etkisi nasıldır?

D) Ülkemiz insanının sanata ve sanatçıya yaklaşımını nasıl değerlendiriyorsunuz?

E) Yazmaya geç başlamanızın nedenini söyler misiniz?

2. Bütün edebî akımlarda olduğu gibi, İkinci Yeni'nin başlangıcındaki niyet ve sonunda gelip dayandığı menzil arasında büyük farklar olabilir. İkinci Yeni başlangıçta Garip'teki anlayışı atlama kararıyla yola çıkmıştır. Oysa bu kararı uygulamak için gerekli birikimden yoksundu bu arkadaşlar. Onun için de dediğim gibi Avrupa şiiri örneklerine dayanacak yerde, el yordamıyla o türlere benzeyen şiirler ortaya çıkarmaya başladılar. Böylece ---- Ama giderek ustalaşan şairler belirli bir zaman sonra özgünlüğün çerçevesi içinde Türk şiirinin sınırlarını genişlettiler.

Düşüncenin akışına göre bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) başarılı dizelerle örülü, Türk şiirine özgü yapıtlar ortaya çıktı.

B) Türk okuruna çeviri yoluyla Avrupa şiirini tanıtmaya başladılar.

C) önemli ayrıntıları estetik bir yapıyla bütünleştirip sundular.

D) nitelikten uzak, Avrupa şiirinin kötü bir kopyası olmaktan öteye geçemediler.

E) var olanı yeni anlamlar üretecek biçimde yeniden ele aldılar.

3. ---- Şair, içten içe bir birliktelik kurduğu okurunun gözünde pırıltılar görmek ister. Oyun yazan, oyunun sonunda izleyicilerin başka insanlar olarak salondan ayrılmalarını ister. Romancı, yapıtını okuyan okurun insan ruhunun derinliklerine doğru yönelmesini bekler.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Sanat, gerçeği öznel bir tasarımla sunmalıdır.

B) Sanatçı sanat alıcısını etkilemeyi amaçlar.

C) Gizli kalmış gerçekleri sanatçılar yansıtmalıdır.

D) Sanatçı eserini yaratırken başkalarından da yararlanır.

E) İyi bir sanat eseri diğerlerinden hemen ayrılır.

@tgdenemeleri

4. 1960'larda Ay'a seyahat artık ünlü bilim kurgu romancısı Jule Verne'nin bir fantezisi olmaktan çıkmıştı. 1961'de Sovyetler Birliği'nin gönderdiği Yuri Gagarin, Dünya'nın yörüngesi boyunca 108 dakika uçuş gerçekleştirdi. 20 Temmuz 1969'da ise ABD'nin gönderdiği Neil Armstrong, Ay'a iniş yapan ilk kozmonot olmuştur. Ay'a ayak basar basmaz söylediği "Bir insan için küçük bir adım, insanlık için büyük bir adım." cümlesi, bugün çok anlamlı bir yere oturmuştur. Uzay çalışmalarında başarılı olmak için yapılan çalışmalar, zaman içerisinde "spinoff" denen teknolojik ürünlerin doğmasını da sağlamıştır. Uzaya yapılan ilk yolculuklar ---- günümüze yaklaştıkça uzay yolculukları ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa "uzaya yapılan ilk yolculukların uzay varlıklarının gizemini çözmeye, sonraki yolculukların insanların dünyadaki yaşamını kolaylaştıran teknolojilerin doğmasına daha fazla hizmet ettiği" **anlamına ulaşılabilir?**

A) astronotların uzay karşısında şaşkınlık yaşamalarına sebep olurken - şaşkınlığı üzerinden atmış bir insanın evren karşısında edilgenlikten kurtuluşunun ilanı şeklinde gerçekleştirilmiştir

B) uzay denen devasa yapının işleyişindeki muazzam denklemleri çözme amacı taşırken - uzaktan kumandalı ev aletlerinden ısıya dayanıklı giysilerin icat edilmesine kadar birçok araç gerecin bulunuşuna kapı aralamıştır

C) iki kutuplu dünyada ABD'yle Sovyetler Birliği'nin bilek güreşi şeklinde gerçekleşirken - iş birliklerinin ve uluslararası dayanışma kültürünün geliştirildiği bir düzlemde gerçekleşmiştir

D) kozmonotların fiziksel dayanıklılığıyla ve bilgileriyle ilgili planlanırken - kozmonotların psikolojik sağlamlığını ve hayal gücünün yüksekliğini de uygunluk kriterleri arasına katmıştır

E) gelişmiş ülkelerin teknolojik açıdan gücünün kanıtlanması anlamına gelirken - insanlığın sürdürülebilir yaşam alanına ve olanaklarına nasıl sahip olabileceğiyle ilgili olmuştur

5. (I) Dünya üzerinde doğum günü değil vefat günü kutlanan hem de bir düğün gibi kutlanan bir kişi daha var mıdır Mevlânâ Celâleddin Rumi'den başka? (II) Böyle kutlanır çünkü o, ölüm gününe düğün günüm (şeb-i arus) demiştir. (III) Can kuşunun beden hapishanesinden kurtulup asıl yurduna kavuştuğu vuslat günüdür çünkü ona göre o gün. (IV) Aşktan kanatlarla sema ederek Hakk'a varan Hz. Mevlânâ, 742. Vuslat yılında 7-17 Aralık 2015 tarihleri arasında T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünün hazırladığı programlarla anılacak. (V) Bu yılki Şeb-i Arus programı, 7 Aralık'ta misafirlerin ve çok sayıda vatandaşın katılacağı "Kandil Uyandırma, Sevgi ve Hoşgörü Yürüyüşü" ile başlıyor. (VI) Sonrasında Mevlânâ Türbesi'nde icra edilecek Âyin-i Şerif ile devam edecek olan program, takip eden günlerde mesnevi dersleri, panel ve konferanslar, konser, tiyatro, farklı sanat dallarındaki sergiler ve sema törenleri ile 17 Aralık gününe kadar sürecek.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. "Her yeni öz, biçimini de beraberinde getirir." ilkesinden hareket eden Cumhuriyet Dönemi şairleri, geleneğin kalıplarından kurtularak şiirin içeriğiyle biçimi arasında bağlantı kurmaya çalışmışlardır. Bertolt Brecht'in "----" sözü de bu durumu destekler niteliktedir. Batılı sanat akımlarının da etkisiyle değişim başlamış ve özle biçim kaynaştırılmıştır.

Düşüncenin akışına göre bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Biçim özgün olmalıdır.

B) İçerik, biçimin belirleyicisidir.

C) Sanat, güzelliğin anlatımıdır.

D) En güzel şiir tiyatrodur.

E) Şiir dili gündelik dilden farklıdır.

7. Gerçek eleştirmen, sanat dışı ölçütlerle yapılan değerlendirmelerin, sanatçılara yapılan haksızlıkların karşısına dimdik çıkar. Aynı zamanda, reklamla şişirilmiş ucuz sanat yapıtlarının da karşısına çıkıp ucuz değerlendirmelerin boşluğunu göstermeye çalışır. Köhnemiş, değerini yitirmiş ölçütlerin renkli balonlarına iğneler batırır. Kısacası gerçek eleştirmen ----

Bu paragraf düşüncenin akışına göre aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanabilir?

A) bir sanat yapıtından çok şey bekler.

B) gerçek sanatın ve sanatçının yanında yer alır.

C) somut olguları işleyen yapıtları eleştirir.

D) genç sanatçılara her zaman ışık tutar.

E) yapıtı öznel bir şekilde değerlendirir.

8. (I) Boğaziçi, İstanbul'u İstanbul yapan en önemli coğrafi özellik olmalı. (II) Dünyada kaç şehrin ortasından deniz geçer? (III) Asya'yla Avrupa'yı birbirinden ayırırken Ege'yi Karadeniz'e, Karadeniz'i de Ege'ye bağlıyor. (IV) Ege ve Akdeniz'in Latince adı (medi ve terra) "Dünyanın ortası" anlamına geliyor ki söylendiği dönemde bu gerçekten böyleydi. (V) Ama kıtalar ve denizler arası konumuyla İstanbul "dünyanın ortası"nın ortasıydı. (VI)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine "Burada deniz sadece geçmekle de kalmıyor." **cümlesi getirilmelidir?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

@tgdenemeleri

9. İnsan, olduğu gibi davranamıyor çoğu zaman. Dış dünyayı algılarken de yalnız değil. Algıladıklarıyla kendisi arasında hep başkaları var. Karşılaştığı olayları, nesneleri, durumları gören ve duyan kendisi değil sanki. ---- Bunun sonucunda da beğenileri kendi kişiliğiyle uyuşmuyor, eğreti duruyor üzerinde.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olur?

A) Sosyal çevrenin insan üzerindeki baskısını azaltmak gerekir.

B) Kendi beğenilerini çok fazla önemsediği için diğer insanları dikkate almıyor.

C) Bakarken başkalarının gözlerini, işitirken başkalarının kulaklarını ödünç alıyor.

D) Herkesin kınadığını kınamayınca, alkışladığını alkışlamayınca toplum tarafından dışlanıyor.

E) Başkalarına gereğinden fazla güvendiği için hep mutsuz.

10. "Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde..." (I) Masallarımızın çoğu bu cümlelerle başlar değil mi? (II) Çocukluğumuzda dinlediğimiz masalların birçoğunu unuttuk ama bu girizgâh hem aklımızda hem yüreğimizde yer etti. (III) Bizim masallarımızın girizgâhları en az kendisi kadar güzel ve ilgi çekicidir. (IV) Bu bölüme "masal başı" denmiştir veya masalın tekerlemesi şeklinde ifade edilmiştir. (V) Tekerleme tamamen kelime oyunlarından, dinleyicinin dikkatini masala çekmek için bir araya getirilmiş, birbiriyle pek ilgisi olmayan sözlerden meydana gelir. (VI)

Bu parçada numaralanmış yerlerden <u>hangisine</u> "Tekerlemenin asıl güzelliği de bu birbiriyle ilgisiz kelimelerin bir araya getirilişindeki düzen ustalığındadır." cümlesi getirildiğinde anlam akışına uygun olur?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

11. I. Tam ortaya öyle bir kurulmuş ki hak etmediği bir mevkiye güçlü bir tanıdığı sayesinde emek sarf etmeden gelenlerden biri gibi...

II. Orada olması gereken, en çok işimize yarayan "A" harfi bir kenara atılmış.

III. Böyle birinden gözlerimi kaçırmak ne mümkün, mecburen ben de ona bakıyorum.

IV. Oysa yapılan araştırmalar gösteriyor ki "A" harfini "J" harfinden yaklaşık 1000 kat fazla kullanıyoruz.

V. Dizüstü bilgisayarımın kapağını her açtığımda "J" harfi tam ortaya kurulmuş, sanki alay edercesine bana bakıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. (I) Ünlü Fransız yazar Georges Perec'in *Kayboluş* romanının bir an için gerçek olduğunu düşünün. (II) Perec, romanı hiç "e" harfi kullanmadan kaleme almış ve romanın konusu da bu harfin bulunmasına yönelik ilginç bir macerayı içermektedir. (III) Dilden bir harfin kaybolması çok büyük bir felakettir. (IV) Ya bir kelime kaybolsa ve bunun hangisi olduğunu bilemeseniz? (V) O zaman o kelimenin peşine mi düşersiniz sayfa sayfa, kitap kitap yoksa bir gün o kelimeye ihtiyacınız olana kadar kullanmamayı mı denersiniz? (VI) Dilin böyle bir çıkmaza girmesinin hayali bile insanı ürkütüyor değil mi?

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

@tgdenemeleri

Test 7

PARAGRAFIN YAPISI

• Paragrafın Akışı • Paragrafa Cümle Ekleme • Paragrafı İkiye Bölme • ALES Tarzı Sorular

1. I. Vize'yle İstanbul arasında bulunan ve dünyanın en büyük su yolu olan 242 km'lik yapıyla Trakya'nın tek antik tiyatrosu olan ve Geç Roma Dönemi'ne ait yapı ise hemen akla geliverenlerdir.

II. Kucak açtığı her uygarlıktan izler taşıyan Vize'de görülmeye değer önemli tarihî eserler vardır.

III. Bu bereketli ova, İÖ 4000 yılında buraya yerleşen Trakyalı Astanilerden bu yana Persler, Romalılar, Bizanslılar, Osmanlılar olmak üzere çeşitli uygarlıklara kucak açmış.

IV. Yıldız (Istranca) Dağları'nın alüvyonları ile zenginleşmiş, derelerle beslenen sulak bir ovada kurulmuştur.

V. Kırklareli'nin bir ilçesi olan Vize, İstanbul'a 138 km uzaklıktadır.

Numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulursa hangisi baştan ikinci cümle olmaya uygundur?

A) I B) V C) III D) II E) IV

2. (I) İstanbul'un hem içinde hem dışında bir yer Adalar. (II) Bu adalardan biri olan Büyükada ise Prens Adaları'nın en büyüğü. (III) Adalar'a yabancılarca Prens Adaları" denmesinin hikâyesi Bizanslılara uzanıyor. (IV) Büyükada beş buçuk kilometrelik yüz ölçümüne sahip. (V) Maltepe sahiline uzaklığı 2.300 metre kadar. (IV) Kabataş'tan vapurla yolculuk yaklaşık bir buçuk saat sürüyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. Elimde iki kitap var. Üstlerinde *Konuşan Kitap* yazılı. Düğmesine basıyorsun ve sayfalarda yazılı hikâyeyi bir de sesli dinleyebiliyorsunuz. Anne ve babalar için büyük kolaylık! Yorgun akşamlarda bana kitap oku diye tutturan çocuğunuzun önüne koyup rahat edebilirsiniz! "Bas kızım, bas oğlum, bak abla sana anlatacak." ----

Bu parça aşağıdaki cümlelerin hangisiyle tamamlanırsa diğerleriyle aynı anlam doğrultusunda olmaz?

A) Böylece bir süre sonra çocuğun hikâyeyi zihninde farklı şekillerde kurgulama imkânı doğuyor.

B) Çocuğunuzun hayal gücünün gittikçe geliştiğine, yaratıcılığının arttığına şahit oluyorsunuz.

C) Bu şekilde yaparak evlatlarınızla aranıza doldurulması zor boşluklar koymuş oluyorsunuz.

D) Çocuğunuzun okul çağına geldiğinde okuma seviyesinin gözle görülür şekilde ilerlemesini sağlıyorsunuz.

E) Zaman geçtikçe çocuğunuzun olayları kavrama ve onları yorumlama kapasitesinin geliştiğini hissediyorsunuz.

4. (I) Yazar, gerçeği hikâyelerine uydurmak için sadece eğip bükmüyordu. (II) Gerçeğin değişik yüzlerini resmetmek için parçaladığı zaman bilincinin de kusurlu olduğunu göstermeye çalışıyordu aynı zamanda. (III) Ona göre "an"lar eksik ve hatalıydı. (IV) Herkes için de çoğu anlar biraz eksiktir zaten. (V) Belki o eksikliği tamamlamak için yazıyordu. (VI) Mükemmelliği kusurunda gizli olan insanı böyle kutsamak onun saplantısı olmuştu sanırım.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

@tgdenemeleri

5. Eski kitap kokusu, duvarlarına sinmiş tarih ve yürek gücüyle çalışan insanları tanıdığım ulvi bir ortam: Kütüphaneler. Bilirim ki o kitap raflarına, merdiven tırabzanlarına, kapı kollarına yıllardır sinen el izlerinin sahipleri, bize kitap dünyasının kapılarını açmak için yılmak bilmeden çalışır. Sahne tozu yutmak gibidir kütüphane müdavimliği, gazeteciliğe bulaşmak gibi. ----

Bu parçanın sonuna düşünce akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Gazeteciliğin sürekli haber peşinde koşan aksiyoner yönü yoktur ama kütüphane sevdasında.

B) Gençlerimiz kütüphanelerden çok uzaklar, bu tutkuyu bir türlü anlayamıyorlar nedense.

C) Bir kez tadına varırsanız fiş dolapları bile bir anıt dolarak görünür gözünüze, kopamazsınız.

D) Bu mekânları kendi hâline bırakırsanız gelecek nesillere hiçbir şey aktaramazsınız.

E) Kütüphanelerin sessiz ortamını bir deniz kenarında, bir parkta bile çoğu zaman bulamazsınız.

6. Genç bir şairin şiir kitabını inceliyorum bugünlerde. Okuduğum mısraların hiçbirinde slogan niteliği taşıyan sözcüklere rastlamamak beni fazlasıyla mutlu ediyor. Günümüzde özellikle genç şairlerin içine düştükleri tuzaklardan biri, yüz altmış karakteri geçmeyecek mısra üretip sosyal medyada paylaşılmasını sağlamak. Bu şair, şiirlerinde bu tuzaklara düşmemiş. ----

Bu parçanın sonuna anlam akışına göre aşağıdaki cümlelerin hangisi getirilmelidir?

A) Onun dizelerini okuyanlar bir gazetenin politika sayfasında zannedebiliyor kendisini.

B) Suya sabuna dokunmayan bir tavır takınmak şiirlerinin estetik değerini düşürmüş.

C) O, sadece şiir yazmaya çalışmış ve bunun dışında medyatik bir amaç gütmemiş.

D) Her okuyanın farklı anlamlar çıkarabileceği bir şiir evrenine ulaşmayı amaçlamış.

E) Toplumsal meselelere ait kimi fikirlerini mısralara serpiştirerek okura sezdirmeye çalışmış.

7. (I) İnsanın anlatmaya dayanan ilk sanat eseri olarak ortaya koyduğu türün destan olduğu konusunda araştırmacıların çoğu birleşir, bu destanların da akılda kalması kolay olduğu için manzum olarak vücut bulduğu söylenir. (II) Gerçekten de çeşitli toplumların edebiyatlarına bakıldığında başlangıçta destanın olduğu, bunların çoğunun da manzum olarak düzenlendiği görülür. (III) Destandan sonra halk arasında en yaygın olan edebî türler masal, efsane, menkıbe, halk hikâyesi olarak karşımıza çıkar. (IV) Sayılan bu türlerin hepsi de anlatma esasına dayanan edebî türlerdir. (V) Bu da gösteriyor ki insanlar her zaman bir anlatma ihtiyacı hissetmişler ve bunları dinleyen veya okuyan bir kitle bulmuşlardır. (VI) Edebiyat tarihi incelendiğinde sözü edilen türlerle ilgili birçok esere rastlanması da bundan kaynaklanıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. Her ulusun atasözleri kendi varlığının ve benliğinin aynasıdır. Atasözlerinde bir ulusun düşünceleri, yaşayışları, inanışları, gelenekleri görülür. Atasözleri ulusların zekâlarındaki keskinliği, hayallerindeki genişliği, duygularındaki inceliği belirten en değerli örneklerdir. Bu sözler, derin felsefelerden başka güzel buluşlarla, parlak nüktelerle, ince alaylarla, sert taşlamalarla doludur. Bu sayede ----

Bu parçanın aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanması <u>en uygundur</u>?

A) bütün atasözleri, her milletin yaşantısından izler taşır.

B) her atasözü, evrensel bir insanlık değeridir.

C) atasözleri milletleri birbirine yaklaştırır.

D) atasözleri asırlardır dilden dile çevrilir.

E) her atasözü ait olduğu toplumun farklı bir alanına ayna tutar.

@tgdenemeleri

9. Güneş sisteminin en büyük gezegeni olan Jüpiter'in en belirgin özelliği "büyük kırmızı leke"dir. Bu leke, kızıl renkli fırtına bulutlarından oluşmuştur. Lekeye neden olan fırtınaların başlangıç zamanı bilinmiyor ama saatte 650 km hıza ve 16 bin km çapa sahip olan bu dalgalar Dünya'yı içine alacak kadar büyük. 150 yıl önce gözlemlenmeye başlayan "büyük kırmızı leke"nin ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "parçada sözü edilen lekenin fiziksel özelliklerinde zamanla değişiklik olduğu" **sonucuna ulaşılır?**

A) geliştirilen uzay teleskopları sayesinde büyüklüğünün ve hızının hesaplanmasındaki hata payının sıfırlandığı belirtildi

B) yeryüzünde meydana gelen ve uydularla hatta uçaklarla gözlemlenebilen fırtınalardan farklı olarak sadece Hubble Uzay Teleskobu ile gözlemlenebildiği ortaya kondu

C) 2000'li yıllardan sonraki gözlemlerde yayvan biçimini kısmen yitirdiği ve üst katmanlardaki rüzgârın %8 oranında hızlandığı saptandı

D) sadece üst katmanlarının gözlemlenebildiği ve görüntülenebildiği, alt kısımlarında ise nelerin olup bittiğine dair bir fikir edinilemediği açıklandı

E) oluşumunu sağlayan fırtınaların kaynağının ne olduğu ve enerjisini nasıl koruduğu şimdilik gizemini koruyor

10. Bir edebiyat yazısını edebiyat yazısı yapan şey nedir? Bence hem konu hem üslup edebiyatı belirler. Üslubun edebî yazılar üzerindeki vazgeçilmezliği tartışılmaz. Yine de edebiyatın ne olduğunu kavramak için başka özelliklerine de bakmak gerekir. Bunlardan sonra en önemli şey ---- Çünkü edebiyatı insan üretir ve ürettiğine doğal olarak da kendine has bir şeyler koyar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

A) insanı insana anlatma gerçeğidir.

B) öznenin de nesnenin de insan oluşudur.

C) sanatçının yapıta kendi damgasını vurabilmesidir.

D) bu yazıların insana yönelik olmasıdır.

E) hayatın değişim içinde olduğunu göstermektir.

11. ---- Oysa hem tarih hem de kendi deneylerimiz bize göstermektedir ki insanlar arasındaki duygulardan hiçbiri sürekli değildir. İnsanların kendileri gibi, ilişkileri de değişkendir. Bu ilişkilerin sürekli olabilmeleri için ustaca bir denge içinde tutulmaları gerekir. Süreklilik kazandıkları zaman ise insanlar arası ilişki olmaktan çıkarak birer toplumsal alışkanlık durumuna girer.

Bu parçanın başına düşüncenin çıkışına göre aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilebilir?

A) Sevgi konusundaki yanlış inançlarımızdan biri de sevginin hiç bitmeyeceğidir.

B) İnsanlık tarihi yenilgiler, yıkımlar, acılar ve savaşlarla doludur.

C) İlişkilerimizi, kişisel gerçekliğimizin bir başkasınınkiyle çakışması belirler.

D) Sevgi yalnızca kendisi için var olan bir duygu değildir, paylaşmayı gerektirir.

E) Yakın çevremizdeki insanlara karşı duyduğumuz sevgi sürekli ve gerçektir.

12. Yazmaya başladığım ilk yıllarda Türk edebiyatında yaygın bir anlayış vardı: ---- Bunu söyleyenlerin biri de değerli hocamız Ahmet Bey idi. Çok da önemli bir insandı fakat şimdi baktığım zaman bana saçma ya da sığ gelebilecek düşünceleri vardı. Düşünmemiştir ki onun büyük bir roman diye örnek verdiği *Anna Karanina*'da bile Tolstoy, "Levin" adıyla kendisini anlatmıştır. Bütün büyük sanat yapıtlarında da durum farklı değil. Her büyük yazar şöyle ya da böyle biraz da kendisini yazıyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıda verilenlerden hangisinin getirilmesi uygun olur?

A) Yazar, toplumun beklentilerinden kendini soyutlayamaz.

B) Kendinizi yazarsanız büyük bir yazar olamazsınız.

C) Kendimizden yola çıkıyorsak dürüst davranmalıyız.

D) Boğuştuğunuz sorunlara toplumculuk cilası vuramazsınız.

E) Sorunlar karşısında sanatçının tavrını toplum belirler.

@tgdenemeleri

1. ---- Örneğin *Madame Bovary* bir küçük burjuva kadınının trajedisinin arkasında yatan bayağı, önemsiz ve küçük dünyayı gösterir. Bunun gibi, Gonçarov'un *Oblomov*'u da insanoğlunun tembelliğini yani sıradan bir konuyu işler. Böyleyken *Madame Bovary* de *Oblomov* da çağları aşan büyük romanlar arasındadır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bir sanat yapıtını değerli kılan, işlediği konunun sıra dışılığı değildir.

B) Sanat yapıtlarının, çağının sorunlarına ayna tutması gerekmez.

C) Okurlar, beğendikleri bir eseri asla unutamazlar.

D) Büyük yapıtlarda konu ile konunun işleniş biçimi arasında uyum olması gerekmez.

E) Klasik yapıtlar yazıldıkları çağda yeterince ilgi görmemiştir.

2. Âdeta taşıyıcı ruhtur anlatılarında Panait Istrati. (I) Eğer *Akdeniz* adlı eserini okumaya başlarsanız onun bütün anlatı coğrafyasının, anlatıcı kimliğinin izlerini bulursunuz. (II) Kuşkusuz *Akdeniz*, Istrati'nin ustalık yapıtıdır, yazarlık yaşamının finalidir. (III) Yazar bu eseri 1934 yılının ilk aylarında Nice'de yazmaya başlar. (IV) O coğrafyanın ruhu da yapıtın dokusuna siner. (V) Panait Istrati'nin yaşam deneyimlerindeki her karşılaşma, yapıtlarına ivme kazandırmış ve yaratıcılığını körüklemiştir. (VI) Yaşadığı yer, zaman ve mekân da insanlar gibi o etkileyici kaynağın belirgin yanlarını oluşturur. (VII) Bir anlamda o, yaşadığı fırtınalı zamanların ve mekânların tanığıdır ve acı çeken, ezilen bir insanlığın da sözcüsü olmaya çabalamıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse numaralanmış cümlelerden hangisi ikinci paragrafın ilk cümlesi olur?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Geçenlerde bir yazımda İsmail Habip Sevük'ün *Edebî Yeniliğimiz* adlı eserinden söz açmıştım. (II) Önce *Türk Teceddüt Edebiyatı Tarihi* adıyla yayımlanan bu eser, daha sonra iki cilt hâlinde *Edebî Yeniliğimiz* adıyla yayımlanmıştır. (III) Cumhuriyet sonrası ilk edebiyat tarihi olma özelliğine de sahip olan bu kitap artık sadece bir hatıra kitap niteliğindedir. (IV) Ama yine de günümüz edebiyat tarihçileri için yol gösterici güzellikler ve özellikler taşıyor. (V) Her şeyden önce hayli renkli romancı yorumları var öyle anlaşılıyor ki ona göre edebî yeniliğimizin başını roman sanatı çekiyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "Çünkü eser, bir dönemin, bir ülkünün beklentilerini yansıtıyor." cümlesi getirilebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Acaba başka milletler de şiir severler mi diye düşünürken tanıdığım, okuduğum şiirlerimizi şöyle bir boy sırasıyla gözümün önüne getiriyorum. (II) Köylüsünden padişahına, cumhurreisinden ilkokul öğrencisine kadar her basamağında boy boy şair dizili bir millet. (III) Şiirin iyisini kötüsünden ayırt edebilmek için her tür şiiri okumak gerektiğine inanırım ben. (IV) Anadolu'nun ortasında bir köye giderseniz ne bir tutam kırmızı kiremidi vardır ne bir yudum durulmuş su ne okulu ne camisi ne yolu ne de izi. (V) Toprak damlı, çamur badanalı eve girerseniz cam çerçeve, kapı pencere hak getire; Orta Çağ'dan kalma bu köyde bir şey mutlaka vardır: Şiir.

Bu parçanın anlam akışını numaralanmış cümlelerden hangisi bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. *Bir Ölünün Defteri*'nin başkişisi Vecdi, annesini kaybettikten sonra halasının evinde büyür. (I) Halasının kızı Nigar'a çocukluğunda âşık olur ve Vecdi büyüdükçe aşkı da büyür. (II) Ancak Mekteb-i Sultaniden arkadaşı olan Hüsam ile Nigar arasındaki yakınlaşmayla birlikte bu aşk, dile dökülmeden sona erer. (III) Öteden beri şair olan Hüsam'ın içli şiirleri Nigar'ı sarsmış ve aralarında bir aşk başlatmıştır. (IV) Vecdi, bunun üzerine aradan çekilir, Nigar'la Hüsam evlenir ve savaşa giden Vecdi orada yaralanır. (V) Çamlıca'daki köşkte öyle sırılsıklam, şiddetli esen rüzgâr karşısında titreye titreye durur.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "İstanbul'a dönüşte Vecdi, yağmurlu bir günde çok fena ıslanır." **cümlesinin getirilmesi uygundur?**

A) V B) IV C) III D) II E) I

6. Yazılı anlatım becerileri ile ilgili ilk adımlar, birinci sınıfta ilk okuma-yazma çalışmalarıyla başlar. (1) Birinci ve ikinci sınıfta yazılı anlatım etkinlikleri, öğretmenin rehberliğinde tüm sınıfın ortak çalışması olarak yürütülür. Üçüncü sınıftan itibaren, başlarda ortak yazma çalışmaları yapılır. (2) Bu eklemeler, bireysel yazmalara geçiş için birer adımdır. Bunu, 56 cümlelik anlatım çalışmalarının yaptırılması izler. (3)

I. Bu çalışmalarda öğrencilerin yazısına ayrı bir bilgi ve görüş eklemeleri beklenir.

II. Bu cümlelerde, yazım kuralları ve noktalamaya dikkat edilir.

III. Yazı yazmanın öğrenilmesi, doğru cümle kurmayı öğrenme ve bunu yazı ile gösterebilme, bu sınıfın en önemli çalışmalarıdır.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için 1, 2 ve 3 numaralarının yerine I, II ve III numaralı cümlelerden hangileri gelmelidir?

	1	2	3
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	III	I	II
D)	II	III	I
E)	III	II	I

7. Kitap, benim için her şeydi veya ben sadece kitaptan oluşuyordum. En yalnız anlarımda kitap vardı yanımda. Parasızlık günlerimde, kalbimin tutuşmuş bir tutam otun arasında kavrulmuş saatlerinde, dünyaya meydan okuyarak, hayata sarılarak, hayattan kaçarak bulduğum saçaktı kitap. ----

Bu parçanın sonuna anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Artık kitaplar benden uzak, bana yabancıydı.

B) Öyle ki okuduğum kitaplar kadar var sayıyordum kendimi.

C) Oysa ben bu saçağa hiç uğramadım hatta uğramak bile istemedim.

D) Kitaplarımı satarak geçinmek bana zor geliyordu artık.

E) Meğer ne kadar gereksiz bir uğraşmış bu kitaplar.

8. Ben Türkçe sözcüklerin her alanda tercih edilmesini isterim. Üzerime giydiğim Türk yapımı ürüne manto demek, rob, raba demek, tayyör demek istemezdim. Bunun gibi Frenkçe sözlerin dilimize musallat olmasını iyi karşılamazdım. Belki İtalyanca roba sözcüğünün Türk halk ağzında büründüğü urba kelimesinde yerli ve masum bir söyleyiş güzelliği bulur fakat yine de üstümüze giyeceğimiz şeyler için Türkçe sözler arardım. Ancak bunun için geysi veya giysi sözünü diriltmezdim. Bilirdim ki ----

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanabilir?

A) bu sözler güzel olsaydı atalarımız onları bırakmaz, yerlerine başka sözler bulmazlardı.

B) bu tür kullanımlar, Türkçenin yaygınlaşmasına yardım edecektir.

C) Türkçe sözcüklerin yaygınlaşması bu tür sözcüklerin sık kullanımlarında gizlidir.

D) bu sözcükler tılsımı bozulmamış halis Türkçe sözcüklerdir.

E) böyle yaparak Türkçe sözcüklerin kullanım alanlarının artmasını engellemiş oluyoruz.

@tgdenemeleri

9. Svalbard, Nors dilinde "soğuk kıyı" anlamına geliyor. Kuzey Kutup Dairesi'nin içinde yer alan "adalar"ın genel adı. Dünya'nın en kuzeyindeki şehir olan Longyearbyen de bu soğuk kıyıda 78 derece kuzey enleminde konumlanıyor. Dünyanın derin dondurucusu olarak bilinen bu bölgede ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "Svalbard'daki ekosistem döngüsünün kesintiye uğradığı" **sonucuna ulaşılır?**

A) insanlar zorlayıcı iklim şartlarından dolayı evlerinden dışarı çıkamıyor

B) bölge sakinleri dört ay süren zifiri karanlıkta vahşi yaşam koşullarına karşı hayatta kalma mücadelesi veriyor

C) donmuş toprağın içinde ölen insanların cesetleri, ihtiva ettiği virüslerle beraber bozulmadan kalabiliyor

D) özellikle sahil şeridindeki donmuş toprağın ısınmasının birbiri üstüne devrilen domino taşları gibi zincirleme bir etki yaratacağı öngörülüyor

E) yoğun kar, eriyen buzulların kaybını telafi edecek ve parçalanıp çözünmeyi engelleyecek yeterliliğe ulaşamıyor

10. Sokaktaki vatandaşımız hatta birçok aydınımız kelimeleri bazen yerli yerinde kullanmamaktadır. Eli kalem tutan ve Türkçe konuşan kimselerin büyük zaaflarından biri, belki birincisi kelimenin Türkçesi varken yabancısını kullanmaktır. "Modası geçmiş" yerine "demode", "kanunsuz" yerine "illegal", "dolu" yerine "full" demek insanlara neden kolay gelmektedir? ----

Bu parça aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa anlamlı bir bütün olur?

A) Bunun en temel sebebi diğer milletlerin Türkçeye olan hayranlığıdır.

B) Bence bunları yadırgamamak lazım, bunlar dilcilerin en doğal hakkıdır.

C) Yabancıların yaşam tarzına özenti, kendi kültür değerlerini idrak edememedir bence bunun kaynağı.

D) Çünkü bunlar atalarımız tarafından kullanılmış, Türkçenin özünde olan kelimelerdir.

E) Bunu açıklayan tek bir neden var, o da milletimizin diline karşı vefasıdır.

11. I. Yapraklar ise vesikanın önemine göre atlas veya adi kumaştan keselere konurdu.

II. Torbaların üzerine içlerinde ne olduğu ile ilgili bilgiler yazılırdı.

III. Osmanlılarda devlet belgeleri yaprak veya ciltli defter hâlinde düzenlenip muhafaza edilirdi.

IV. Defterler, yıllara göre sıralanarak evrak mahzenlerinde saklanırdı.

V. Birkaç kese bir torba hâline getirilir, birkaç torba da bir sandığa yerleştirilirdi.

Numaralandırılmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense <u>baştan ikinci</u> cümle aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. I. Çanakkale'ye bağlı olan bu büyülü adanın zengin su kaynakları var.

II. Bu özelliklerinden dolayı üzerine titrenen adanın 1970'ten önceki adı "İmroz" idi.

III. "İmroz", Luwi dilinde adanın güzelliğine yakışır biçimde "yüce ana tanrıça" anlamına geliyordu.

IV. Suyun bolluğu sayesinde adada biyolojik çeşitlilik ve doğal bir yaşam var.

V. Ege'nin mavililiklerinin ortasında yer alan ve Türkiye'nin en büyük adası olan Gökçeada, büyülü bir coğrafyaya sahip.

Bu cümlelerle bir paragraf oluşturulursa hangisi <u>baştan üçüncü</u> cümle olmaya uygundur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. ÜNİTE

KİŞİ ÖZELLİKLERİ
PARAGRAFI PARÇALARA BÖLEREK ANLAMA
YENİ NESİL ANLAM TESTLERİ

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- KİŞİ ÖZELLİKLERİ
- PARAGRAFI BÖLEREK ANLAMA
- YENİ NESİL PARAGRAF TARZLARI

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ Bu bölmden 4 - 6 soru çıkabilmektedir. Bu alandaki sorular, bazen yardımcı düşünce, bazen ana düşünce sorularının farklı sunulması şeklinde düzenlenmektedir. Ayrıca iki parçanın ilişkisinin sorulduğu paragraflarda sentez ve analiz yeteneği ölçülmektedir. Bu alana ait sorular, genellikle seçici sorulardır. Farkındalık oluşturmak ve özgün yeni nesil soruları bir arada göstermek için bu kısmı ayrı bir bölüm olarak ele aldık.

@tgdenemeleri

Dikkat bu soru renkli çözüm tekniği ile çözülmüştür.
Çözümler ve renklendirilen ifadeler stratejidir. Bu kısım alanında ilktir.

2020 / TYT 31.SORU Köşe Yazısı

ÖSYM SORDU

Yeni nesil, maaş değil unvan peşinde!

Bir araştırma şirketi, maaşlı çalışan 18-25 yaş aralığındaki 830 kişiyle yaptığı görüşmede kişilere unvan tercihine yönelik sorular sormuştur. Araştırma sonucunda katılımcıların %80'inin "Çalıştığım yerdeki önceliğim unvan değil, maaşım." cevabı verdiği, %18'inin "Unvanım yükseltilirse maaşımın aynı kalması önemli değil." görüşünü belirttiği, %2'sinin de "Unvanım yükselirse maaşımın düşmesi benim için önemli olmaz." dediği tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları, son dönemde popüler hâle gelen unvan pazarlamasının nasıl yapılacağı konusunda da şirketlere önemli geri bildirimler sunmuştur.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kanıtlanamayan varsayımlar üzerinde yorum yapılmaktadır.
B) Kendi içerisinde tutarsızlıkları ve yanlılıkları bulunmaktadır.
C) İstatistiki verilerin gerçeği yansıtmadığı ortaya koyulmaktadır.
D) Güncel bir konunun ekonomik etkilerine değinilmektedir.
E) Toplumun farklı kesimlerinin bakış açıları karşılaştırılmaktadır.

AKILLI ÇÖZÜM

B

"Yeni nesil, maaş değil unvan peşinde!" başlığıyla verilen köşe yazısında yer alan "Araştırma sonucunda katılımcıların %80'inin "Çalıştığım yerdeki önceliğim unvan değil, maaşım." cevabı verdiği" ifadesi, başlıkla içerik arasındaki tutarsızlığı ortaya koymaktadır.

Cevap B

2023 / MSÜ 30.SORU İki Parça İlişkisi

ÖSYM SORDU

Yıllardır "beyin jimnastiği" oyun ve uygulamaları, bilişsel yeteneklerimizi geliştirmenin kolay ve etkili bir yolu olarak tanıtılıyor. Bunun arkasında da hafıza veya uzamsal beceriler üzerindeki anlık etkilerine odaklanan bir dizi hızlı bulmacayı çözme pratiklerinin zamanla bu alanlardaki yetenekleri artırdığı, teorik düzeyde de genel zekâyı geliştirdiği fikri yatıyor. Bilim insanları özellikle bu "yakın" ve "uzak" transfer etkileri arasında bir ayrım yapmaya çalışıyor. Yakın etkiler ---- uzak etkiler ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanırsa "yakın etkilerin daha az kapsamlı uzak etkilerin daha geniş kapsamlı olduğu" **anlamına ulaşılabilir?**

A) bir hafıza oyunu oynamanın diğer hafıza oyunlarında iyileştirmeler sağlayıp sağlamayacağıyla ilgiliyken - oyunun bilişsel yetenekler veya zekâ üzerindeki etkisine odaklanıyor
B) beyin jimnastiğine yönelik çalışmaların zekâ üzerindeki geliştirici etkisine odaklanırken - hafıza oyunları sırasında gözlemlenen anlık değişimlerin kalıcı etki yaratıp yaratmayacağı ile ilgileniyor
C) benzer oyunlar oynayan bireylerin zihin gelişimini kıyaslarken - çevrenin ve genetik özelliklerin zekâ üzerindeki etkisinin yönetilip yönetilemeyeceği üzerinde yoğunlaşıyor
D) zihin gelişimine odaklanan oyunların yaş değişkeni dikkate alındığında diğer etkenlerin göz ardı edilebileceği üzerinde dururken - yaşın yanında çevre faktörünü de dikkate alıyor
E) sosyal becerilerin bilişsel becerilerin gelişimi üzerinde bir etkisi olup olmadığını sorgularken - bilişsel becerilerin çevresel becerilerden tamamen bağımsız değerlendirilmesi gerektiğini öne sürüyor

AKILLI ÇÖZÜM

B

Metin zekâ oyunlarının bireye etkileri üzerine kurgulanmıştır. Son cümlede bilim insanlarının bu oyunlar ile ilgili yaptığı yakın etki ve uzak etki tespitleri boş bırakılarak seçenekler arasından bulunması istenmiştir. A şıkkında "bir hafıza oyunu oynamanın diğer hafıza oyunlarında iyileştirmeler sağlayıp sağlamayacağıyla ilgiliyken" ifadesi yakın etki iken "oyunun bilişsel yetenekler veya zekâ üzerindeki etkisine odaklanıyor" ifadesi uzak etkiyi ifade etmektedir. Diğer şıklarda ise oyunların genel etkileri üzerine odaklanılmıştır.

Cevap A

@tgdenemeleri

Test 1

KİŞİ ÖZELLİKLERİ

• Kavramlar • Durumlar • Duygular • Değerler Eğitimi

1. "Dünya denen bu mülakata *Bu Ülke*'yi yazmak için gelmiştim." diyen Cemil Meriç, görme yetisini tamamen yitirdiği kırk yaşından sonra büyük bir bocalama hatta buhran yaşadı. Bunu atlattıktan sonra peş peşe denemeler, incelemeler yazdı. Günlüklerini *Jurnal* adıyla yayımladı. Makalelerini yardımcılarına yazdırıyordu. Onun söylediklerini kaleme alan gence bir gün, "Oğlum Halil, kitaplığın filan rafında, filanca kişinin, falanca eseri var; onun elli üçüncü sayfasındaki üçüncü paragrafı, yazımıza yerleştir, söylediklerimiz havada kalmasın!" der. Böylesine güçlü bir hafıza, böylesine kılı kırk yaran düşünce işçiliği, onun temel vasıflarıdır. Hisar dergisinde *Fil Dişi Kuleden* başlıklı yazılarında değerlerine yabancılaşan aydınları ve medeniyet bunalımımızı eleştirel bir tutumla kaleme almıştır.

Bu parçada sözü edilen Cemil Meriç için aşağıdaki nitelemelerden hangisi uygun <u>değildir</u>?

A) Titiz
B) Üretken
C) Sorgulayıcı
D) Özverili
E) Amacı olan

2. Nurettin Topçu *Türkiye'nin Maarif Davası, İsyan Ahlakı, Yarınki Türkiye, Var Olmak* gibi eserleriyle tanınır. Önemli bir sosyolog ve felsefecidir. Başkaları gibi olmayan bir gelenekçidir. Gelenekçi İslamcıların "Kur'an'ın varlığı kâfidir; felsefe insanın inançlarına zarar verir çünkü sorduğu sorularla insanı şüphe ve inkârın çukuruna düşürebilir." sözlerine şiddetle karşı çıkmıştır. "Felsefe olmazsa o Büyük Kitap'ı hakkıyla anlayamazsınız sadece ezberlersiniz." demiştir.

Nurettin Topçu'nun bu parçada vurgulanan <u>en belirgin</u> özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özgünlük
B) Çalışkanlık
C) Yapıcılık
D) Etkileyicilik
E) Sorumluluk sahibi

3. Otuz beş yıllık hastalıklı ömründe öyküde çığır açan İngiliz öykücü Katherine Mansfield'i birçok eleştirmen, İngiliz edebiyatının Çehov'u olarak niteledi. Bunu memnuniyetle kabul eden sanatçı, hiç denenmemiş yolları deneyerek modern öykünün de kurucuları arasında yer aldı. Türkçeye çevrilen mektuplarında asıl kimliğini ortaya koymuştur sanatçı. Tutkulu, dünyanın bütün arka bahçelerini görmek, bilmek isteyen, oralarda gezinen, edindiği deneyimleri içtenlikle ve incelikle kâğıda döken bir kadın var karşımızda. Onun bilmecelerle dolu dünyasının kapılarını aralayan mektuplarını herkese öneririm.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Gizemli bir yaşamı vardır.
B) Öyküde öncü olmuştur.
C) Meraklı bir ruha sahiptir.
D) Yazdıklarında özenli ve samimidir.
E) Yaşamından hoşnut değildir.

4. Büyük oğlum ne istediğini bilen biriydi, tuttuğunu koparan cinstendi. Ona hayrandım. Ama bunu o bilmezdi. Çünkü ben sekiz çocuklu bir ailenin en büyüğü olarak yaşadım. Babam, bana "Abilerin abisisin sen, bir babasın, benim yokluğumda beni aratma" derdi. Ben de galiba bu yüzden sert oldum. İçimdeki yumuşacık meyvenin etrafında hep bir kabuk oldu.

Bu parçada konuşan kişinin oğlunun ve kendisinin özellikleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Çalışkan – Disiplinli
B) Kararlı – Duygularını yansıtmayan
C) İlkeleri olan – Paylaşımcı
D) Empatik – Saygınlık uyandıran
E) Kendi çıkarlarını koruyan – Sevgi açlığı çeken

@tgdenemeleri

5. "Sabredin gelecektir solmaz pörsümez yeni

Sabredin görecektir duranlar yürüyeni."

dizeleriyle *Muhasebe* adlı şiirinde duygularını dile getiren şair Necip Fazıl, kalbinde burukluk bırakan ne varsa hepsinin bir gün çekip gideceğine inanıyordu. Bu uğurda dur durak tanımaksızın çalışıyordu. Oldukça hareketli bir yaşam serüveni vardı. Dergi çıkartıyor, konferans veriyor, şiir yazıyor, polemikler yazıyordu. Kendisini bir idealin önderi olarak görenleri hayal kırıklığına uğratmak istemiyordu. Kendisinden beklenenleri yerine getirmek için cenk meydanına dönen bir kafayla uykusuz kalıyordu.

Necip Fazıl'dan söz edilen bu paragrafta onun;

I. Umutlu
II. Enerjik
III. Sorumluluk sahibi
IV. Hayıflanma duygusu içinde olan
V. Fildişi kule edebiyatı yapan

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu sonucu <u>çıkarılamaz</u>?

A) I ve IV B) II ve V C) III ve IV
D) Yalnız IV E) IV ve V

6. Hastalık ---- kuvvetlendirdi galiba, üç seferdir hasta bakıcılar telefonumu açmadan kimin aradığını biliyorum. Bu sefer arayan, yıllardır küskün olduğumuz küçük kardeşim. Onu çok kırmıştım, o bile arayıp helalleşmek istemiş. İçimi ---- kapladı. Çok mu korktum? Hayır. Bir yere kadar sen konuşursun, bir yerden sonra kader konuşur. Bize de susup dinlemek yakışır. Ama galiba çok riskli bir ameliyat ve benden saklanan çok şey var.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

A) ön yargılarımı – şüphe
B) duygularımı – endişe
C) öngörülerimi – sevinç
D) önsezilerimi – kaygı
E) dayanma gücümü – korku

7. Hocamız, biz öğretmen adaylarına şöyle seslenmişti: "Çocuklar, öğretmenlik keçiboynuzu çiğnemek gibidir. Çok ---- olacaksınız. Yaptıklarınızın karşılığını hemen beklemeyeceksiniz; devamlı fedakâr olacaksınız çünkü ---- olmayan ve aceleci insan asla öğretmen olamaz." Otuz yılı geçen bir öğretmenlik serüvenimin özü ve özeti budur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

A) inatçı – cömert
B) sabırlı – özverili
C) öz güvenli – kararlı
D) çalışkan – bilgili
E) fedakâr – titiz

8. Bazı insanlar vardır. İhtiraslıdır. Şunu yapacağım, bunu yapacağım. Dört sene sonra şu makamda olacağım derler. Severim böylelerini ama onları gerçekleştirecek yeteneğe, bilgiye, imkâna sahip olmayan ihtiraslı kişileri hiç sevmem. Bunlar, kuyruksuz uçurtma gibi rüzgârda savrulup düşüverirler, öylelerine sadece acırım.

Bu parçada yazarın acıdığını söylediği insanların kapsayıcı özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tutkuları gücünü aşan kişilerdir.
B) Anlık heveslerinin peşinde koşarlar.
C) Ayran gönüllü insanlardır.
D) Kendilerine gıpta edilen insanlardır.
E) Tez canlı olup çabuk sıkılırlar.

@tgdenemeleri

9. Aydın insan, düşüncenin gökkuşağını yedi rengiyle sever. Ama prensiplerini elden bırakmaz çünkü o prensipler, hayatın taşlarının arasından süzüle süzüle gelmiştir; yine de onları yeniden gözden geçirir, sorgulayıcı yaklaşır; bir doğru gördüğü an onu alır ve yanlış bir şeyi prensip diye tabulaştırmaz. Ayrıca elini taşın altına koymayı bilir. Doğrularını terk edip tribüne oynamaz; "halk"ın istediğini değil "hakk"ın istediğini yapar. Bununla birlikte halkı hor görmez, üsttenci, ukala bir tavır sergilemez.

Bu parçada anlatılan aydın tipinin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İlkeli ve eleştirel bir tavrı vardır.
B) Sorumluluk almaktan kaçınmaz.
C) Kitlelerin beğenisinin peşinde değildir.
D) Alçak gönüllü ve saygılıdır.
E) Bilgi ve donanım bakımından eksiksizdir.

10. Duygusuz ve katı öğretmendi Zehra. Yıllar geçmiş ama babasını affetmemişti. Kendisini ve ailesini terk edip giden bu insana baba bile demek istemiyordu. Hatta Mürşit Efendi'nin hastalandığını duymuş ama haberi veren kişiye "Benim babam yok!" diye cevap vermişti. Israrlar sonucu İstanbul'a gittiğinde ise ona ölmüş babasının hatıra defterini verirler. Asıl suçlunun lükse ve gösterişe düşkün, alafrangalık özentisi içindeki annesi olduğunu anlar ve "Zehra, Zehra!" diye sayıklayarak ölen babasına karşı takındığı tavırdan dolayı çok üzülür. Babasının kendisini neden yatılı okula verdiğini anlar. "Acımak" diye bir duygunun varlığını bizzat yaşayarak öğrenir ama geç kalmıştır.

Bu parçada Reşat Nuri'nin *Acımak* romanının kahramanı Zehra'dan söz edilmiştir.

Buna göre sözü edilen kahramanın içinde bulunduğu en yoğun duygu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hayıflanma
B) Gurur
C) Kararsızlık
D) Psikolojik buhran
E) Yalnızlık ve yabancılaşma

11. Doğrucu Davut derlerdi ona. Bu yüzden pek fazla dostu yoktu ama dostları çok "sıkı" dostlardı. Kim haklı, kim haksız hiç eğip bükmeden söylerdi. Yerinde saymayı sevmez ve kendini sürekli güncellerdi. Saplantıları yoktu. Onun için asla fikir alanında "tabular" olamazdı. Hiçbir zaman güdümlü bir kafaya sahip olmamıştı. Yani Amerika'yı yeniden keşfeder ve bunu zaman kaybı olarak görmezdi. Çünkü keşfedilenleri yeniden keşfetmek gerekiyordu.

Bu parçada tanıtılan kişinin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Dobra dobra konuşan
B) Yeniliğe açık
C) Takıntısız
D) Özgür düşünceli
E) Kanıksama duygusu içinde olan

12. Sevmem ben öyle insanları, onlara sırtınızı dönemezsiniz. Bukelamun gibidirler, girdikleri ortamın rengine bürünürler. Bir çizgileri yoktur. Birbiriyle zıt kişilikteki iki insanla da can ciğer kuzu sarması olabilirler. Bindiği arabanın türküsünü söyleyen böyle insanlardan ben kaçıyorum, siz de kaçın yoksa düş kırıklığı yaşarsınız. Sakın falancayı aldatmış ama bana yapmaz da demeyin çünkü bir kişiye yapan, her kişiye yapar, kural budur.

Aşağıdakilerden hangisi bu şekilde eleştirilen kişinin niteliklerinden biri değildir?

A) Nabza göre şerbet veren
B) Güvenilmez
C) Çelişkili
D) Cimri
E) Samimiyetsiz

@tgdenemeleri

1. Birbirine tahammülü olmayan kişiler olduk. Bir tek gerekçe yetiyor: Dünyaya aynı perspektiften bakmıyoruz. Yani benim gibi değil. Bu şu anlama geliyor: Benim gibi düşünmüyor, benim sevdiğimi sevmiyor, başka takımı tutuyor. Böyle olunca da ---- bir toplum çıkıyor ortaya. İyi de onu istemiyorum, bunu beğenmiyorum, şundan nefret ediyorum diye diye yalnızlaşıyoruz ve aynada kendimizi seyredip duracağız yakında, başkasına ---- olmayan insan, yalnızlığa mahkum olur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilenler getirilmelidir?

A) kavgacı – ihtiyacı
B) hoşgörüsüz – tahammülü
C) mücadele gücü düşük – yakınlığı
D) ön yargısız – destek
E) ikiyüzlü – toleransı

2. Balıkesir'in Havran ilçesinde tüccar bir babanın oğlu olarak büyür. Kendi hâlinde bir insandır. Hep gizemli kalan bir yanı vardır, duygularını rahat dile getiremez. Ona yardımcı olmak isteseniz de bunu yapamazsınız çünkü hep dilsizdir, eski tabirle ketumdur. Melankolik bir yapısı vardır. Hayatı boyunca birçok şeye boyun eğmiş, kendisine yapılan haksızlıklara karşı bile tepki koyamamıştır. Sırf bu yüzden sevmediği bir kadınla evlenmiştir. Kendisini kuşatan aile çevresiyle de uyumlu değildir. Gerçekten yaşadığını hissettiği tek anısı ise sabunculuk eğitimi almak için gittiği Berlin'de Maria ile bulduğu ve yarım kalan aşktır.

Sabahattin Ali'nin *Kürk Mantolu Madonna* romanının kahramanının tanıtıldığı bu parçada Raif Efendi'nin hangi özelliğine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Edilgenliğine
B) İçe kapanıklığına
C) Mutsuzluğuna
D) Vefalılığına
E) Öz güvensizliğine

3. Olup biteni görmezden gelen insandan sanatçı olmaz. Haksızlık mı var? Sesi yükselecek sanatçının. Bir yerde deprem mi olmuş? Kırılacak yüreğinin fay hattı. Bir yerde heyelan mı olmuş? Göçecek kalbinin kayaçları. Yani ---- olacak, sanatçı. Bir de sanatçı rahatına düşkün değildir. Hele hele konforu, lüksü pek sevmez. Her şey benim olsun diyen ---- bir insandan sanatçı olmaz çünkü sanatçı paylaşan adamdır. Yüreğini bile paylaşan adam …

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşünce akışına göre sırasıyla getirilebilecek kavramlar aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) duyarlı – egoist
B) gerçekçi – bencil
C) samimi – yapay
D) gözlemci – kanaatkâr
E) tamahkâr – hırslı

4. Seçki hazırlamak, zorun zoru bir iştir ve benim diyen birisi hakkıyla kalkamaz bu işin altından. Bir kere çok geniş bir perspektiften bakacak eserlere. Sonra diyelim ki bir şiir antolojisi hazırlıyorsunuz. Bir kelimenin bir hecesi dahi yanlış dizilmeyecek. Sonra bunun işlevsel olabilmesi için hazırlayan kendi beğenilerinin biraz uzağına çekilecek. Yoksa "sevdiğim şiirler" kitabı çıkar ortaya ki bunun benzerini herkes yapabilir.

Bu parçaya göre,

I. Ayrıntıları önemsemek
II. Kuşatıcı bir bakış açısına sahip olmak
III. Seçki hazırladığı sanat dalında ürünleri bulunmak

özelliklerinin hangilerinin seçki (antoloji) hazırlayacak kişilerde bulunması zorunludur?

A) I, II ve III
B) I ve II
C) II ve III
D) I ve III
E) Yalnız III

@tgdenemeleri

5. Dünyayı değiştirmek çoğunluğa imkânsız gibi görünüyor. Sanki sadece gençlik hayallerine sığan gelip geçici bir şeymiş gibi. Tek gecede dünyanın değişeceğine ben de inanmıyorum. Ama mevcut düzene fikren ve kalben teslim olmuşlardan farklı olarak adım adım, ufak tefek çabaların birikimiyle dünyanın değiştirilebileceğine inancım sonsuz. Şunu belirtelim ki yöntemsiz ve hedefsiz olmak da enerji kaybından başka bir şeye yaramaz.

Bu parçadaki gibi konuşan biri aşağıdakilerden hangisiyle nitelenemez?

A) Umutlu B) Kararlı C) Gerçekçi
D) Kuşkucu E) Sabırlı

6. Hikmet Benol, tanışıp arkadaş olduğu albayla birlikte oyunlar yazmaktadır. Tiyatro oyunu kurmaca olduğu için ona istediği gibi yön verebilmekte ve bundan büyük keyif almaktadır. Oyunlarının konusu ise artık değiştirilemeyecek olan ve oynanıp bitmiş olan gerçek yaşamıdır. Bu yaşam, hayıflanmalarla doludur. Çocukluğu, aşkları, evliliği artık değiştirilemez biçimde geride kalmıştır. Eşinden ayrılmıştır Hikmet ve ayak uyduramadığı hayata bakıp bakıp "Bu benim hayatım değil, ben böyle istememiştim." diye düşünmekte, kendini kuşatan eş dost, aile, iş yaşamı gibi çevrelerde "eğreti" durmaktadır. Yani oyunu kurallarına göre oynayamamış otuz beş yaşındaki yüksek öğrenimli Hikmet için tek yol intihardır.

Oğuz Atay'ın *Tehlikeli Oyunlar* adlı romanının başkişisinin anlatıldığı bu parçaya göre,

I. Çaresizlik içinde bulunan
II. Psikolojik yabancılaşma duygusu yaşayan
III. Davranışlarıyla örnek olan
IV. Üretken
V. Dirençli

özelliklerinden hangileri Hikmet'i nitelemeye en uygundur?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) III ve V

7. *Önce Ekmekler Bozuldu, Yalnızlık Bana Yasak, Tarzan Öldü, Berber Aynası* hikâyelerinin; *Garipler Sokağı, Suçumuz İnsan Olmak* romanlarının yazarı Oktay Akbal 2015 yılında 92 yaşında öldü. Onun benim hafızama kazınmış olan "Öykü bir anın anlatımıdır bence; bir fotoğrafçı gözüyle değil, usta bir ressam bakışı, duyuşu belki…" sözünü paylaşmak isterdim her öykücüyle.

Bu parçada Oktay Akbal'dan yapılan alıntı onun hangi yönünü yansıtmaktadır?

A) Öznelliğini B) Nesnelliğini
C) Evrenselliğini D) Duygusallığını
E) Gerçeğe saygısını

8. Mevlam gül diyerek iki göz vermiş
Bilmem ağlasam mı ağlamasam mı
Dura dura bir sel oldum erenler
Bilmem çağlasam mı çağlamasam mı

Fakirin sırtından doyan doyana
Bunu gören yürek nasıl dayana
Yiğit muhtaç olmuş kuru soğana
Bilmem söylesem mi söylemesem mi

Aşık Mahzuni Şerif bu türküsünde içinde bulunduğu hangi durumu dile getirmektedir?

A) Hayıflanma
B) Kanıksama
C) Kararlı olma
D) İkilem içinde kalma
E) İstemeye istemeye kabullenme

@tgdenemeleri

9. Nasıl başardın bunca işi diye sordum. Beni açık yüreklilikle cevapladı: "Çalışmayı çok severim, boş durduğum an sıkılırım. Dinlenmeyi çalışmanın ödülü olarak görürüm. Hatta çalışma stilimi değiştirince veya çalışma alanımı farklılaştırınca yorgunluğum geçer. Ama galiba çok çalışmak da çok başarı anlamına gelmiyor ben çalışmanın içine girince dışarıdaki dünya gerçekten dışarıda kalır. Top patlasa duymam. Bu özelliğim sayesinde parkta, otobüs yolculuğunda bile ders çalışabilmişimdir. Öğretmenliğimde de okulun binasına girdiğim anda başka bir dünyaya da girmişimdir ve başka bir dünya kalmamıştır benim için."

Bu parçada konuşan kişiyi başarılı kılan en temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çok çalışması
B) Konsantrasyon gücünün yüksekliği
C) Zeki ve yaratıcı olması
D) Merakını hep taze tutması
E) Planlı bir insan olması

10. Hakkı Bey, bir şeyi eleştirmişse bir konuda özellikle de dil konusunda bir şey söylemişse akan sular dururdu; artık o yargı, sugötürmez bir yargıydı. İşte Türk basını 2016 yılının Haziran'ının 15'inde böyle bir değerini kaybetti: Hakkı Devrim. Hukukçuydu. Oldukça nesneldi. İyi bir TV'ci, gazeteci ve yayıncıydı. 1965'te Meydan dergisini kurdu. *Meydan Larousse, Türkiye Ansiklopedisi, Başlangıcından Bugüne Dünya Tarihi* yayınladıkları arasındadır. Kaynak Kitaplar Yayınevini, AD Kitapçılık'ı yönetti. Telaynak, Cihannüma gibi köşelerde fıkra yazarlığı yaptı. Eski Türkçeyi de yeni Türkçeyi de çok iyi bilen ve kullanan biriydi.

Bu parçada kendisinden söz edilen kişinin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Güvenilirlik
B) Çok yönlülük
C) Donanım sahibi olmak
D) Fedakârlık
E) Yansızlık

11. Her şeyin daha kötü olacağına inanan, sadece şikâyet eden, şikâyet ettiği konuda harekete geçmeyen, hayatını değiştirmeyen dolayısıyla çevresini de değiştirmeyen insanlar ordusunun bir neferiyseniz okuyamaz ve yazamazsınız. Kafayı pelteleştirmekten başka bir işe yaramayan, birbirinin aynısı ve çok şey söyleyip hiçbir şey anlatmayan dizilere mahkûm olursunuz. Yani hep başkalarını memnun etmeye çalışırsınız. Gerçeklerden kaçıp yalancı bir dünyaya sığınırsınız. Bu durumda "yazamazsınız"dan daha ileri bir söz edelim: "Yaşayamazsınız, bu yüzden yazamazsınız."

Bu parçaya göre yazar olabilecek kişiler için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yazabilmek için yazarın iyimser olması gerekir.
B) Yanlışlarla mücadele etmeyen kişi yazar olamaz.
C) Yazar; kalıplaşmış, monoton bir yaşama mahkûm olamaz.
D) Okuyucunun beğenisini dikkate alan kişiler başarılı bir yazar sayılabilir.
E) Yazar, gerçeklerle yüzleşen, yaşamın içinde bir insandır.

12. Bir eleştirmenin ---- gelişmiş olmalıdır. Çünkü hiç hak etmeyen birine "büyük şair apoleti" takanlar yüzünden belki genç şairler, yanlış örneklerin peşinde koşacaklar ve şiirimizin gelişimine zarar vereceklerdir. Ya da hakkını teslim etmediği bir sanatçı, gölgede kalacak ve fark edilmeyecektir. "Körler sağırlar birbirini ağırlar." ilkesiyle eleştirmenlik yaptığını sanan insanları ise zaten eleştirmen saymıyorum çünkü ---- olma çabası yoksa orada eleştirmen de yoktur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

A) adalet duygusu – tarafsız
B) sorgulama gücü – objektif
C) yazma yeteneği – anlama
D) anlatım gücü – yazabilme
E) okuduğunu algılama – yansız

@tgdenemeleri

1. Ali Rıza Bey, eski öğrencisi Muzaffer Bey'in şirketinde işe girer, artık bir nebze rahatlamıştır ama Ali Rıza Bey'in birtakım ilkeleri vardır ve buna aykırı davranılması sebebiyle Ali Rıza Bey, o işten ayrılır. Oğlu Şevket, bankada işe girer ama evlendiği kadın Ferhunde'nin masraflarına yetişemez. Zimmetine para geçirir. Evin genç kızları Leyla ve Necla, hayatın bilincinde değillerdir ve Ferhunde'ye uyup gezmelere ve eğlenmelere kaptırırlar kendilerini. Büyük kız Fikret, bu ortamdan kurtulmak için evli bir adamla evlenip Adapazarı'na gider. Ardından aile ağacının yaprakları bir bir kopar. Ali Rıza Bey, felç geçirir.

Yaprak Dökümü **adlı romanın kahramanlarının anlatıldığı bu parçaya göre Ali Rıza Bey ile Leyla-Necla ikilisinin durumunu en iyi anlatan sözler hangisinde sırasıyla verilmiştir?**

A) Ödünsüz, gururlu – Başında kavak yelleri esen
B) Çağa ayak uyduramamış – Kendilerini sahipsiz hisseden
C) Gerçeklere saygılı – Bencil ve şımarık
D) Vefalı ve dürüst – Etki altında kalan
E) Hep kendine yontan – Çokbilmiş

2. Hayallerimizin peşinde koşmanın bir bedeli vardır. Birçok zorluk, sıkıntı ve hayal kırıklığı yaşayabiliriz. Lakin bu bedel ne kadar yüksek olursa olsun hiçbir şey, yaşamayan kişilerin ödedikleri kadar yüksek değildir. Çünkü hayatlarını ve hayallerini yaşamayanlar, bir gün dönüp geriye baktıklarında yüreklerinin "Hayatımı boşa harcadım." dediğini duyarlar. Onlara bir parça gönderelim öyleyse:

"____"

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kendim ettim, kendim buldum.
B) Son pişmanlık, neye yarar?
C) Karadır bu bahtım kara.
D) Bir dost bulamadım, gün akşam oldu.
E) Ben seni ellerin olsun diye mi sevdim?

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ne zaman onu görsem çalışma, üretme ve faydalı olma ateşi yanar içimde çünkü o, hep çalışır, üretir ve faydalı olur. Ben daha onu boş dururken görmedim. Sahi uyumaz mı bu adam, yorulmaz mı? Bir de çok az konuşur. Konuşmak, ona zaman kaybı gibi geliyormuş. Öyle diyor. Yol göstermek, ona göre değil, hep yoldadır o. Hep yürür. Arkamdan gelin de demez ama biz 12-L sınıfı olarak bu elli yaşını aşmış delikanlıya hayranız ve onun peşindeyiz. Keşke onun kadar çalışabilsek! Özledim öğretmenim!

3. Bu parçada sözü edilen kişinin temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşamın anlamını kavramış biridir.
B) Zor beğenen bir yapısı vardır.
C) Davranışlarıyla örnek olmaktadır.
D) Oldukça sevecen ve dost canlısıdır.
E) On parmağında on marifet olan kişilerdendir.

4. Bu parçayı yazan kişinin duyguları arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Şaşkınlık
B) Hayranlık
C) Gıpta etme
D) İstek
E) Kızgınlık

@tgdenemeleri

5. Stres değil ama strese gösterdiğimiz tepki belleğimize zarar verebilmektedir. Eğer bedeniniz olması gerekenden yani taşıyabileceğinden daha yoğun bir stres tepkisi oluşturursa bu gelişme böbrek üstü bezlerinden ani kortizol boşalmasına yol açar. Bedenin aşırı kortizol yüklenmesi ise belleğin baş düşmanıdır. Eğer stresle birlikte unutkanlığınız da artıyorsa stres tepkinizin dozu ve şekli yanlış demektir. Yoksa herkes sizin yaşadığınız sorunları yaşıyor ama herkes sizin gibi etkilenmiyor. Dualarla, maneviyatla stresin yarattığı kötü duygulardan kurtulmak yani "stres yalıtımı" yapmak sanırım başa çıkma konusunda bize güç verecek.

Bu parçada stresin zararlı etkilerinden kurtulmak için önerilen şey aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vurdumduymaz olmak
B) Negatif duygulardan uzaklaşmak
C) Psikoterapi almak
D) Kendini yaşamdan soyutlamak
E) Neşeli insanlarla bir arada olmak

6. İnsanlar, mutlu olmayla tatmin olmayı karıştırıyorlar. Oysa mutluluk ile tatmin olmak farklı yaşantılardır. Mutluluk "olmak" ilkesinin, tatmin ise "sahip olmak" ilkesinin yaşanmasıyla gerçekleşir. "Sahip olmak"; mala, mülke, şöhrete vb. egemen olmak, onları ele geçirmek demektir. Ama bu sahip oluşların sonu yoktur. İnsan, hiçbir zaman yeterince şeye sahip olamayacaktır. Öyleyse "sahip olmak" tutkusundaki insanlar, kendilerinden fazla şeye sahip olanlara bakıp mutsuz olacak veya kendilerinden az şeye sahip olanlardan ise kendi mallarına göz dikecekleri telaşı ile korkacaklardır. İşte "sahip olmak" felsefesiyle yaşayanların mutsuzluğu da burada yatmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi "sahip olmak" **ilkesine göre yaşayanları mutsuz eden duygulardan biri değildir?**

A) Açgözlülük
B) Kıskançlık
C) Güvensizlik
D) Vurdumduymazlık
E) İçsel doyumsuzluk

7. Yalnızca yüreğinin sesinin etkisi vardı ve yüreğinin götürdüğü yere gitti. Türkiye derecesi yaptığı hâlde sanat tarihi bölümünü tercih etti. Gittiği kurs merkezi, annesi, babası arkadaşları çok ısrar etti dinletemediler. Gitti. Keyifle okudu. Şimdi uluslararası kazı ekiplerini yönetiyor. Para mı? O, paranın peşinde değildi ki. Kazandığı kendine bol bol yetiyor. Şimdi katılıyorum ona gerçekten de peşinde olmadığın şeye sahip olabilirsin ama mutluluğa onunla ulaşamazsın. Ulaşmak ya da kavuşmak ancak özlemi çekilen şey içindir.

Bu parçada sözü edilen kişi için aşağıdaki yargılardan hangisi geçerli değildir?

A) Sezgilerine çok değer verir.
B) Bazı durumlarda başına buyruk biridir.
C) Kafasına koyduğunu yapan bir yapısı vardır.
D) Deneme-yanılma yöntemiyle öğrenir.
E) Hedeflerini kendisi belirleyen, kararlı bir insandır.

8. Kitap, yaşamı genişleten ögelerin başında gelir. Altmış yaşına kadar bin kitap okumuş biri, aynı yaşa kadar yüz kitap okumuş birinden, çok daha enine boyuna, çok daha genişliğine algılamış olur dünyayı. Türkiye'deki okuma eksikliği, bireylerin yaşamı yeterince kucaklayamamasına, olup bitenleri anlayamamasına ve takvim yaşlarını, dünyada birkaç yüzyıl kalmışçasına engin bir zenginlikle donatamamasına neden olmaktadır.

Bu parçaya göre kitap okumayan biri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Dar ufukludur.
B) Gördüklerini anlamlandırma gücü sınırlıdır.
C) Yaşam sevgisi yüksek değildir.
D) Hayat deneyimleri yetersizdir.
E) Yaptığı hiçbir işin hakkını veremez.

@tgdenemeleri

9. Hayat der ki: Sevdiklerinizi artı ve eksileri ile kabul etmeyi öğrenmedikçe sevmeyi ve sevilmeyi beklemeyin. Yoksa sevmenin lezzetine varamayacak, sevmeye vakit bulamayacaksınız. Yine hayat der ki: Dostluk ipekten bir gömlek gibidir, onu taşımayı bilmezseniz sırtınızdan kayıverecektir. Sırtında dost gömleği olmayan yürekler hep üşür.

I. Kusursuzu aramak
II. Bardağın boş tarafını görmek
III. Güvenilir olmamak
IV. Sırdaş olmamak
V. Özverisiz olmak

Numaralanmış özelliklerden hangileri parçada sevgisiz kalmanın kaynağı olarak gösterilmiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

10. Bazı insanlar vardır. Sizi dinler gibi görünür ama dinlemez. Anlar gibi görünür ama anlamaz. Kafasında yer etmiş bir düşünce vardır; döner dolaşır, yine ona varır. Onu yapar. Ağzından girip burnundan çıksanız da onun kararını değiştiremezsiniz. ---- İşte bu insanlar, bildiklerini okurlar. Yanlış sonuçları görünce de pişman olurlar ama iş işten geçmiştir. Ne bileyim belki de onların öğrenme teknikleri budur ama oldukça pahalı bir uygulama bu.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi parçada anlatılan kişinin özelliğine uygundur?

A) Bunlar, dediğim dedik kişilerdir.
B) Bunlar, burnunu düşürse almaz tiplerdendir.
C) Bunlar, eliyle hamur ovalayan, gözüyle dana kovalayan kişilerdir.
D) Bunların eğrisi doğrusuna denk gelir.
E) Bunlar, kulağı delik insanlardır.

11. Her zaman belirli bir alanda dönüp duran, yeni bir şeyleri ortaya koyma çabası içinde olmayan yazarlar, belli bir zaman sonra sıkıcı geliyor okura. Mesela hikâye yazıyorsa bir de roman yazsın istiyoruz yahut güzel bir deneme kitabı ama o bunu ---- olarak görüyor ve ben haddimi bilirim, ben hikâyeciyim deyip çıkıyor işin içinden. Oysa ---- gerekir bazen; yeni türler, yeni tarzlar deneyen ve bambaşka şeyler ortaya koyan ---- sanatçılara ihtiyacı var okuyucunun.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre sırasıyla getirilmesi gereken sözler aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

A) sınırlarını bilmek – hayallerin peşinde koşmak – donanımlı
B) çizmeyi aşmak – sınırları zorlamak – yaratıcı
C) ilkesizlik – yanlış yapmaktan korkmamak – cesur
D) yazdığı türe ihanet – yanlıştan ders çıkarmak – marjinal
E) sıradanlaşma – orijinal olmak – keşfetmeyi seven

12. Gençler, beylik laflar eden büyükleri pek sevmezler. Onlar; canlı, hareketli insanlardır. Düşlerinin peşinde gitmek isterler; "mış gibi" yapmazlar. Sevmişlerse çılgınlar gibi severler. Sevilmek için, dostluk için, dayanışma için çıldırırlar. Çoğu zaman geç erer ayakları suya. Tozpembe görürler dünyayı. Suyun insanı boğduğunun, ateşin yaktığının farkında değillerdir. Ama olsun yeter ki telafisi imkânsız yanlışlar yapılmasın; yanlışlar da doğruyu gösteren büyük eğitmenlerdir.

Bu parçadan gençlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Klişe sözlerden hoşlanmazlar.
B) Tutkulu ve enerjiktirler.
C) İçi dışı bir kişilerdir.
D) Gerçeklerin farkına çabucak varamazlar.
E) Yaratıcı yeteneklerini kullanamazlar.

@tgdenemeleri

KİŞİ ÖZELLİKLERİ

• Kavramlar • Durumlar • Duygular • Değerler Eğitimi

Test 4

1. Selfie çekme çılgınlığı zirve yapmış durumda. Hatta Köprü'de intihar girişiminde bulunan kişiyle, seri katille, birçok kişinin hayatını kaybettiği bir alanda arkadaşıyla selfie çekenler, yeni bir çığır açtı. Giderek histerik bir şekle bürünen selfie çekme konusunda uzmanlar şunu söylüyor: Bu kişiler, bakın intihar girişimi sırasında biz oradaydık, onu ikna ettik; katili yakalayan ekibin içindeydik; çok acı bir olaya biz tanık olduk. Biz önemli kişileriz mesajı veriyor. Gündeme gelme, ön planda olma hastalığının "tıklanma" histerisi.

Bu parçaya göre "selfie çekme"**de aşırıya kaçan kişilerin temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Önemli olayları paylaşmayı severler.
B) Çevrelerindeki önemli olaylara kayıtsız kalamazlar.
C) Görevlerini kötüye kullanan kişilerdir.
D) Popüler olma tutkusu içindedirler.
E) Gündemi yakından takip etmeyi severler.

2. TV haberlerini izlemek, ruh sağlığıma hiç de iyi gelmiyor. Çünkü hep kötü haberler veriliyor: Terör, cinayet, gasp, dolandırıcılık, mülteci dramı, savaş, barut… Ama akşam haberlerinin saati geldi mi yapacak hiçbir şeyim olmadığından ister istemez basıyorum kumandanın düğmesine. Yine berbat oluyor psikolojim ama geçecek bunlar diyorum, geçecek; insanlar insanlaştıkça ve insanlaşanların sayısı arttıkça geçecek. Enseyi karartma, sonuna kadar diren, diyorum kendime.

Bu parçadaki gibi konuşan biri aşağıdakilerden hangisiyle <u>nitelendirilemez</u>?

A) Hassas
B) Zorunluluk içinde bulunan
C) Sabırlı
D) Umutlu
E) Eleştirmeyi seven

3. Bazı insanlar; sürekli şikâyet ederler, sorunları dillendirirler, kara kara tablolar çizerler. Ama karanlığa küfretmekle yetinen bu insanlar, kalkıp da bir mum yakmazlar. Ellerini taşın altına koymazlar. Ne var ki ellerini taşın altına koyan insanlarınsa yalnızca hatalarına odaklanırlar. Yani hep bardağın boş tarafına bakarlar. Bir damla su tedarik etmeye kalkışmazlar. İşleri güçleri ahkâm kesmektir. Bunu da öyle afili cümlelerle yaparlar ki deme gitsin. Dinletirler kendilerini ve bu insanları susturmanın yolu tektir: Başarılı olacaksınız.

Bu parçada eleştirilen ve "bazı insanlar" **olarak nitelenen kişilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Sorumluluk almayı sevmezler.
B) Kötümser bir yapıları vardır.
C) Bilgiçlik taslarlar.
D) Gösterişli sözler söylemekte ustadırlar.
E) Sözleri ciddiye alınmaz.

4. Hatasını görmeyip hep karşı tarafı suçlayan insanlar "narsist" insanlardır. Onlar, benim bir hatam var mı, diye düşünemezler. Böyleleri, kapalıdırlar gelişmeye; dinleyemezler başkalarını. Ayakları yere basmaz. Aynı şeyleri yaparak farklı sonuçların oluşacağını zannederler. Onların çoğunun ne düşündüğünü ne hissettiğini anlamak da çok zordur çünkü gizemli görünmeyi severler. Kaya gibi sağlam görünürler fakat bilgili ve kültürlü insanların olduğu ortamlarda sudan çıkmış balığa dönerler. Onlar, ancak kültür açısından kendisinden çok aşağıda olan insanların arasında rahat ederler.

Bu parçada eleştirilen insan tipi için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Öz eleştiri yapamazlar.
B) Her ortama uyum gösteremezler.
C) Gerçeklerden kopukturlar.
D) Duygularına gem vurmazlar.
E) Yeniliklere ve değişime kapalıdırlar.

@tgdenemeleri

5. "İletişim araçları arttı, iletişim azaldı." diyorlar. Doğrudur. "Gençler, aile ortamından soyutlandılar; kendilerini sosyal medyaya kaptırdılar." diyorlar. Doğrudur. Ama bence bu, bir sonuçtur. Çünkü özellikle babalar, çocuklarla zamanında iyi iletişim kursaydı bu sonuç doğmazdı. Bir baba çocuğuyla yakın ve sıcak bir ilişki kursa, çocuğun çevresiyle ilişkilerinde ona destek olsa, olayları çözerken onun kendi başına karar alıp uygulamasına saygı duysa, ona hata yapma hakkı tanısa, korku hissetmese, sert tepkiler vermese, ona zaman ayırsa, onun oyunlarına katılsa zaten nitelikli bir iletişim kurulmuş olur. Unutmayalım, insan iletişime muhtaçtır hele de çocuklar ve gençler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçaya göre babaya düşen görevler arasında <u>sayılmamıştır</u>?

A) Çocuğun sorumluluk almasına izin vermek
B) Çocuğun deneyim kazanmasına müsaade etmek
C) Çocuğun kararlarına saygı göstermek
D) Çocuğa kendi tecrübelerini aktarmak
E) Paylaşımcı bir tutum takınmak

6. Eğer birinin kusurunu eleştirirseniz Nihat Bey, onun kendinde de olduğunu düşünür ve hemen sert tepki gösterir, huysuzlanırdı. Dengesiz, çelişik tepkiler verirdi. Başkalarının kendisine yaptığı haksızlıklara karşı elinden bir şey gelmeyince içine atar atar ve sonra en olmayacak bir dostuna patlardı. Duygulu bir yapısı vardı ve kötü niyeti yoktu. Birazcık hoşgörü gösterirseniz size daha fazla saldırırdı ama sizi için için sevdiğini anlardınız. Ne yapalım nazını çekmek gerekiyor insanların bazen. Ama ona en çok beş kuruş etmeyecek insanların yüzüne ekmek parası hatırına gülümsediği zamanlar üzülürdüm. Ne ki elinden başkası gelmez zaten diyerek anlayış gösterirdim.

Bu parçada ruhsal portresi çizilen Nihat Bey'in özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Alıngan biridir.
B) Tutarsızlıkları vardır.
C) Anlayışlı bir insandır.
D) Eşeğine kızıp semerini döver.
E) Hissettiklerine aykırı davranabilir.

7. Dost canlısı bir insandı Ali Bey. Dostlarının da öyle olmasını isterdi. Dostlarının iyi günlerini de kötü günlerini de paylaşırdı. Büyük oğlunun düğününde bütün dostları oradaydı: Lise arkadaşları, üniversite arkadaşları, mesai arkadaşları… Ama gözü, "Gözüm!" diye hitap ettiği Kemal Bey'i aradı yoktu. Düğün bitti, Kemal Bey'den ne bir kelam ne bir selam ne bir izahat… Gönül koydu Kemal Bey'e. Onunla aynı takımda futbol oynamışlar, aynı üniversiteye gitmişler hatta bir ara aynı evi paylaşmışlardı.

Bu parçada sözü edilen Ali Bey'in içinde bulunduğu durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kırgınlık
B) Öfke
C) Nefret
D) Umursamama
E) Hoşgörü

8. Ahmet Hamdi Tanpınar, kültürümüzü bir "iç âlem medeniyeti"nin yansıması olarak görür. Bu medeniyeti; belirli bir ahlakı taşıyan, manevi vazifelerine inanmış, muayyen bir ruh nizamından geçmiş, nefislerini terbiye etmiş insanlar meydana getirmiştir. Ama Tanzimat'tan beri bu net ve istikrarlı kültür ortamı karışmış ve çok çeşitli insan tipleri ortaya çıkmıştır: Tümüyle Batılı gibi olmaya çabalayanlar, tümüyle Doğulu kalmaya çalışanlar ve ne Doğulu kalabilmiş ne Batılı olabilmiş tipler… İşte *Huzur*'daki Mümtaz, roman boyunca kendisini "huzur"a kavuşturacak bir "iç nizam" peşine düşer. Yani kafa karışıklığını çözememiş Cumhuriyet aydınının örnek tipidir Mümtaz.

Bu parçaya göre Tanzimat'tan beri görülen insan tipleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Özentili insanlara rastlanmaktadır.
B) Bazı insanlar, geleneksel yaşama demirlemişlerdir.
C) İki kültür arasında sıkışıp kalmış, bocalayan tipler bulunmaktadır.
D) Yabancılaşmadan yenileşmeye açılmış aydınlarımız çoğalmıştır.
E) Kimlik ve kültür bocalaması yaşayan, tedirgin insanlar vardır.

@tgdenemeleri

9. Bana güven veren insanlar, bu ülkede pek fazla yetişmiyor. Bunun eğitimi de yok. Bu insanlarla birlikteyken huzurluyum, rahatım. Onlarla derdimi rahat paylaşırım. Kötü bir şeyi onlara anlatırken çığlık atmaz, düşüncelerinin zinciri kopmaz. Hop oturup hop kalkan insanlardan değildir böyleleri, çevrenizde varsa böyle birileri aman ha aman bilin kıymetini. Öyle bir kişiye ihtiyaç duyacağınız dalgalı bir denizdir hayat.

Bu parçanın yazarına güven veren insanların temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Onurlu
B) Öz güven sahibi
C) Empati sahibi
D) Sorgulayıcı
E) Soğukkanlı

10. Bundan sonra paydos! Bundan sonra önleyici taarruz var. Daha baştan engelleyeceğim insanları. Sınırlarımı çok kalın çizecek ve içeriye sızmaya çalışanın başına bela saracağını net bir tavırla göstereceğim. İnsanlar, artık hadlerini bilecek. Benim değiştirme, engelleme kapasitemin dışındaki alanlar hariç, hiç kimseyi özel alanıma sokmayacağım, kapalı kutu olacağım. İnsanlara karşı çok katı olacağım. Özel dostlarım var, onlar bu kararlarımın dışında. Zaten bugüne kadar ödediğim bedellerin tek karşılığı olan ve bir elin beş parmağını geçmeyen sayıda özel dost.

Bu parçadaki gibi konuşan insanın pişman olduğu durumlar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) İnsanlara kişisel yaşamıyla ilgili tavizler vermiştir.
B) İnsanlarla ilişkilerinde kırmızı çizgilerini koruyamamıştır.
C) İnsanların, özel yaşamına ilişkin sırlarını öğrenmesine engel olamamıştır.
D) Özel yaşamına aldığı insanlar konusunda seçici olamamıştır.
E) İçindeki sevgiyi, sevdiği insanlarla zamanında paylaşamamıştır.

11. Çocuğun sevgiye ve ilgiye ihtiyacı olduğu kadar kendisine sınır konulmasına ve hayır denmesine de ihtiyacı vardır. Hiç sınır konulmayan ve hiç hayır denilmeyen bir çocuğun hayatında ilk defa patronu ya da sevgilisi tarafından reddedildiğini düşünün. Büyük bir şaşkınlık ve hiddet yaşar. Evet dostlar, otuzlu yaşlardaki bunalımlı insanların çoğunun sorunu bu işte: Reddedilme ve sınırlandırılma maçına antrenmansız çıkmak.

Bu parçaya göre insanın otuzlu yaşlarda bunalıma girmemesi için aşağıdaki bilgilerden hangisini özümsemesi gerekir?

A) Her insan, sevdiklerinin gözünde prens ve prensestir.
B) Yeterince hırsın yoksa hiçbir isteğine ulaşacak gücün yoktur.
C) Her istediğine her zaman ulaşamazsın.
D) Sana değer vermeyenlerin yargılarına karşı vurdumduymaz olacaksın.
E) Sevgiyle kurulan ilişkide dürüstlük, baskıyla kurulanda ikiyüzlülük vardır.

12. Mustafa Kutlu'nun *Uzun Hikâyesi*'ni Osman Sınav, nihayet çekti ama filmi çekene kadar neler çekti. Tam 12 yıl uğraştı. Defalarca senaryolaştırdı; yırttı attı, bir daha yazdı, sonra bir daha yırttı attı ve nihayet senaryo tamamlandı. Mustafa Kutlu'yu aradı: "Abi senaryoyu yazdım, çekime başlıyorum. İstersen sen de incele beğenmediğin yer olursa değiştirelim. "Mustafa Kutlu, senin içine sindiyse sorun yok, sen işini bilirsin, çekince beraber seyrederiz, artık bana senin için dua etmek düşer." karşılığını verdi. Ve film çekildi afişinde "Hani hep nerelisiniz diye sorarlar ya; onlar sevdaköylü." yazıyor.

Bu parçada sözü geçen Osman Sınav'ın ve Mustafa Kutlu'nun özellikleri hangisinde bir arada verilmiştir?

A) Mükemmeliyetçi – Kendini beğenmiş
B) Zor beğenen – Güven duygusu içinde olan
C) Müşkülpesent – Sorun çıkaran
D) Öz güveni eksik – Motive eden
E) Kılı kırk yaran – Alıngan

@tgdenemeleri

ÖSYM TİPİ

Bu bölümdeki sorular sınavlarda çıkan sorular paralelinde hazırlanmıştır.

1.

I. Grup	II. Grup
I. Duruluk	• Kendi sesini aramak
II. Açıklık	• Tüm insanlığa seslenmek
III. Etkileyicilik	• Kelime tasarrufu yapmak
IV. Evrensellik	• Anlamda netlik
V. Özgünlük	

I. gruptaki anlatım ilkelerinden hangisi II. gruptaki ifadelerden biriyle eşleşmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Düşünceleri boş vererek gösterişli renkleri serpiştirir gibi süslü püslü yazmak kolaydır. "Okuduğunuz ne?" sorusuna "Sözcükler, sözcükler, sözcükler…" demek, "Ne oluyor?" sorusuna "Bir şey yok" demek bir karşılıktır. Süslü üslup ise düşünce yokluğunu gizleyen allı pullu bir örtü. Sözcüklerden başka bir şey olmayan yerde güzellik aramak boşunadır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sözcüklerin doğru kullanılması, düşüncenin etkisini artırır.
B) Anlaşılması güç sözcüklerle konu daha da zenginleşir.
C) Bir iletisi olmayan yapıtlar sadece sözcük yığınlarından ibarettir.
D) Sözcüklerin biçim güzelliği, okuyanın beğeni düzeyini yükseltir.
E) Akıcı bir anlatımın olduğu yapıtlar, estetik bir kaygıyla oluşturulur.

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türk kâğıt süsleme sanatı ebru, kendine özgü tekniğiyle geleneksel sanatlarımız arasında özel bir yere sahip. Dekoratif olarak duvarları süsleyen ebru, ayrıca kumaşa, cama, seramiğe ve ahşaba da aktarılabiliyor. Bu müstesna el sanatında öncelikle özel bir kaptan suyun üzerine renkler dökülür. Daha sonra bu renklerle oluşan ahenkli desenler, ebru kâğıdına aktarılır. Ebru, sadece ortaya çıkan eserle değil, eserin yapım süreciyle de sanatçıya ve izleyiciye keyif veren bir sanat dalı. Ebru sanatı Paris'te düzenlenen Hükümetler Arası Komite Toplantısında UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Temsili Listesi'ne Türkiye adına 12. unsur olarak kaydedildi.

3. Bu parçadan ebru sanatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Ait olduğu sanat dalına
B) Tarihî gelişimine
C) Yapılış şekline
D) Nerelerde kullanıldığına
E) Kültürel varlıklar arasındaki önemi ve yerine

4. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Öyküleyici anlatım
B) Kanıtlayıcı anlatım
C) Açıklayıcı anlatım
D) Mizahi anlatım
E) Tartışmacı anlatım

@tgdenemeleri

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türkçenin söz varlığını sadece Türkiye Türkçesinin söz varlığı olarak değerlendirmemeliyiz. Nasıl İngilizcenin söz varlığı sadece Britanya Adası'ndaki İngilizlerin söz varlığından ibaret değilse bu söz varlığı Britanya Adaları'nın dışındaki Amerika, Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda, Hindistan gibi ülkelerdeki insanların İngilizceye verdiklerinden meydana geldiyse Türkçenin söz varlığını da Türkiye Türkçesiyle birlikte bütün Türk lehçe ve şivelerinin beraberce oluşturdukları söz varlığı olarak görmek gerekmektedir.

5. **Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dünya üzerindeki tüm dillerin birbirinden etkilenmeleri ve birbiriyle kelime alışverişinde bulunmaları dilin doğal yapısına uygun bir durumdur.

B) Dilimizi binlerce yıllık gelişimi içinde diğer şive ve lehçelerden yaptığı birikimle ele almak ve kelime hazinesini ona göre değerlendirmek doğru bir yaklaşım olacaktır.

C) Türkiye Türkçesinin kendine has yapısı ve zengin söz dağarcığı ile oldukça köklü bir geçmişi ve dünya dilleri arasında önemli bir konumu vardır.

D) Yabancı dillerin dilimize olan etkileri araştırılırken sadece Türkiye Türkçesinin konuşulduğu dönem değil, önceki dönemler de incelenmelidir.

E) İngilizcenin tüm dünyada geniş bir sahada konuşuluyor olmasının, İngilizcenin söz varlığının zenginleşmesine çok büyük katkıları olmuştur.

6. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?**

A) Sayısal verilerden yararlanma

B) Tanımlama

C) Karşılaştırma

D) Benzetme

E) Tanık gösterme

7. Her gün bir sürü şeyi boş veriyorum. Dünya da artık boş vermek zorunda olduğumuz şeylerle doldu. Gerçekten devam edebilmek için karanlığın içinde çok fazla debelenmemeyi öğrenmek gerekiyor. Hayatta her şey şahane olmak zorunda değil. Ama şunu da düşünmek lazım, hayat bana bugüne kadar şahane şeyler verdi mi? Verdi. Çok mutlu günlerim oldu mu? Oldu. Coşkudan ve mutluluktan çatlayacak gibi hissettim mi? Hissettim. Hayat bana bir sürü güzel hediye verdi mi? Verdi. Kötü şeyler de olacak. Her şeyin pırıl pırıl olduğu bir dönem olmaz. Bunun da bir dengesi olacak. Hayatın kendisini kabullenişle ilgili bir şey bu benim için. Kötü bir şey geldiğinde biliyorum ki üç gün sonra iyisi gelecek.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşamda mutlu olmak sanıldığı kadar kolay değildir.

B) Yaşamak, hayal kırıklıklarıyla dolu bir süreçtir.

C) Yaşam, bize her zaman istediğimizi hemen vermez.

D) Ne olursa olsun yaşamı dolu dolu yaşamak gerekir.

E) Salt mutlu olmak için yaşamak gerçekçi bir bakış değildir.

8. Okuyacağım kitap elime yapışmalı, bir an olsun bırakmamalıyım onu. Sonra yazarın kelime oyunlarında boğulmayı da hiç istemem ama kitabı okuduğumda kitap bende bomba etkisi yaratmalı. Okuduğum kitaptan ayrıca bu zamana kadar almadığım tatları almalıyım; yazar, yazılmamışla çıkmalı karşıma.

Okuyacağı kitabı bu şekilde nitelendiren bir kişinin kitapta aradığı nitelikler arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Duruluk

B) Sürükleyicilik

C) Yalınlık

D) Özgünlük

E) Etkileyicilik

@tgdenemeleri

9. (I) Şiir yıllıkları şiirin toplum içinde geçirdiği değişmeleri, girdiği yolu, aldığı rengi en iyi ölçen çalışmalar olarak günümüzde şiire katkı sağlayan önemli eserlerden biridir. (II) Çok fazla geçmişi olmamasına rağmen hazırlanan bu yıllıklar, kimi zaman dergilerin boyunduruğunda olduğu kimi zaman da editörlerin taraflı olduğu suçlamalarıyla eleştirilen türler olarak karşımıza çıkmaktadır. (III) Fakat edebiyat için önemli bir yeri olduğu sugötürmez bir gerçekliktir. (IV) Şiir yıllıkları şiirin nabzını tutup şiirin geldiği durumları gözler önüne sermek amacıyla hazırlandığı için özgün seslerin ayıklanarak belirli bir aşamadan geçmesi lazımdır. (V) Bu konuda şiir yıllığı hazırlayıcılarına çok büyük iş düşmektedir çünkü şairler kıskançtır ve şiirlerinin yıllıklarda yer almaması onları kıskandırır ve üzer. (VI) Kimi zaman yetkin olmayan şiirlerin de yıllıklara girmesi de şiir yıllığı hazırlayıcılarının şairlerin bu durumlarından etkilenmelerindendir.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. I. Bu ölçme ve değerlendirme işlemlerinin en yaygın olanı, herkesin karşılaştığı sınav uygulamalarıdır.

II. Eğitimciler, eğitimi bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla değişmeler meydana getirme süreci olarak tanımlıyorlar.

III. Sınavın adı geçince bile içiniz ürpermiş olabilir.

IV. Okulda verilen eğitimin temel bileşenleri olan; hedefleri, eğitim programlarını ve hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediğini belirleyen ise ölçme ve değerlendirme işlemleridir.

V. Bu ürperme, büyük olasılıkla başarısızlık kaygısı, korku, gerilim gibi duyguları yeniden hissetmiş olmanızdan ileri gelmektedir.

Numaralanmış cümlelerden bir paragraf oluşturulmak istense hangisi <u>baştan dördüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11 - 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kütüphane denince belki de akla ilk sessizlik gelir. "Şşşt!.. Biraz sessiz olun lütfen!" uyarısı kütüphanelerde sıkça duyulur. Okurken sessiz olmak, başkalarını rahatsız etmemek gerekir. Kuşkusuz, insanlar kütüphanenin var olduğu her çağda sessiz okumuyordu. Söz gelimi, çağının bilim merkezi konumundaki ünlü İskenderiye Kütüphanesi, geniş bir alanda gezinen ve yüksek sesle papirüs okuyan okurlarıyla gürültüde bir çocuk bahçesiyle yarışabilirdi. Çağın okuryazarı, sessiz okumuyordu. Yazılı her türlü parça seslendirilmekteydi. Çünkü ses, sözün tamamlayıcısıydı. Sessiz okumanın mümkün olmadığı bu çağda okumak, bugünkü anlayışla sesli okumak demekti.

11. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, kütüphanelerle ilgili <u>söylenemez</u>?

A) Okurların bilgi düzeyini yükselten yegâne mekân olduğu

B) Geçmişten günümüze kadar varlığını sürdürdüğü

C) Eski çağlarda, işlevini farklı biçimde yerine getirdiği

D) Zihinlerde sessizlik kavramıyla bütünleştiği

E) Okuma eyleminin farklı tarzda gerçekleştiği yerler olduğu

12. Bu parçaya göre eski kütüphaneleri günümüz kütüphanelerinden ayıran en önemli özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Büyük bilim adamlarını yetiştirmesi

B) Daha geniş alanlara sahip olması

C) Okuryazara eğlenceli vakit geçirtmesi

D) Zengin bir kitap kapasitesinin olması

E) Okurların metinleri farklı bir yöntemle kavraması

@tgdenemeleri

13. ---- Türkçenin devamlılığını gösterdiği, eğitimli eğitimsiz herkesin anlayabileceği katmanlara sahip bir şiir söylediği için böyledir bu. Onun şiiri halka halka açılır önümüzde. Herkesin ondan kendi birikimi kadar alabileceği bir şey vardır ve bu şiir herkese açıktır. Vahdetivücudun çetrefilli teorisi gibi Yunus kendi varlık nedenini de dava değil sevgi için ilkesiyle bir kalemde özetleyiverir. Gönüller yapmaya gelmiştir. Bir karıncaya dahi ulu nazarı vardır. Hakk'ı gerçekten sevene cümle âlemin kardaş geldiğinin farkındadır. Ete kemiğe bürünmüş, Yunus diye görünmüştür. Bu söyleyiş çok kolay gelir ilk anda dinleyene. Biz de hemencecik söyleyiverirmişiz gibi. Ama hiç de öyle değildir aslında. Bunun adı sehlimümtenidir ve bu sade ama derin söyleyiş Yunus'un her dem geçerliliğinin en önemli sebebidir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Yunus Emre, çağının sorunlarını yok saymadan sanatını icra etmiştir.

B) Yunus Emre'yi tüm sanatçıların üstünde emeği olan bir sanatçı olarak nitelendirebiliriz.

C) Yunus Emre, diliyle ve iletisiyle her zamanın ve her insanın ölümsüz şairi olabilmiştir.

D) Her milletin edebiyatına yön veren bir sanatçı vardır, bizde de Yunus Emre'yi örnek gösterebiliriz.

E) Yunus Emre'nin dili kendine özgü bir yapı özelliği göstermektedir.

14. Nice insan, ben kendime yeterim, kimseye ihtiyaç duymam diyerek büyüklenir. Bunların düşecekleri trajik hâlleri anlatmama sanırım gerek yok. Ama bunlar hiç mi düşünmez, sen sadece bir kişisin ama senin yaşaman için binlerce şeye ihtiyacın var. En kestirme yoldan söyleyeyim: Yalnızca ölüler, başkasına ihtiyaç duymaz.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tartışma B) Açıklama

C) Tanımlama D) Betimleme

E) Öyküleme

15. Seçme eserler listesine girmeye hak kazanmış kitapların bu listede yer almasının altında yatan birçok etken vardır. ---- Attila İlhan'ın *Sırtlan Payı* adlı romanı buna iyi bir örnektir. Bu roman, İlhan'ın romanları arasında ilk sırada olabilecek düzeyde değildir fakat Yunus Nadi Roman Ödülü'nü 1958'de alması, konusu ve üzerine pek çok yazı yazılması onu seçme kitap listelerine eklemiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncesinin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bunlar arasında kitabın ödül alması ve yayımlandığı yıllarda ses getirmesi sayılabilir.

B) Yazarın anlatım gücü ve yönü bu etkenlerin başında gelir.

C) Bu etkenler içinde ilk sırayı, yazarın kurgusundaki mükemmelliği alır.

D) Aslında bazı ödüller yapıta değil de sanatçının şanına şöhretine veriliyor.

E) Bazı kitaplar, çağının sınırlarını aşabilecek niteliklere sahiptir.

16. (I) Gazetenin biri yılın en kötü çalışmalarını seçmiş ve en kötü kitap, Barbaros Altuğ'un yorumu ile Tuna Kiremitçi'nin *Sonun Geldi Sevgilim* adlı kitabı olmuş. (II) *Sonun Geldi Sevgilim* aslında Tuna Kiremitçi'nin romancılığında bir dönüm noktasıdır. (III) Çünkü artık kendi dili ve dünyası olmayan bir "profesyonel yazar" olmuş Kiremitçi. (IV) Üne ve paraya kavuşmasını sağlayan, yazarın gençlik ve yakışıklılığının da etkisiyle genç kadınların bayıldığı, kolay okunan aşk hikâyeleriyle ilişiğini kesmiş. (V) Onun yerine hiç bilmediği ama alaycı bir bakışla o yeni Türkiye'yi anlatan bir yolu seçmeye çalışmış. (VI) Eğlenceli olmaktan çok kolaya, muziplikten çok bayağılığa yakın bir roman bu. (VII) Hem de daha kitabın ilk sayfalarında karşılaştığınız bir bayağılık.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına uygun olarak "Ama bu yeni yolda gezinirken kaybolmuş ve sürekli bir takdir toplama çabasına girmiş." **cümlesi getirilebilir?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

@tgdenemeleri

17. ---- Bu doğaldır çünkü o insanın iç dünyası, olumlu ve olumsuz yanlarıyla o alışkanlıklardan edindiği değerlerle doludur. Ama çoğumuz insanın iç dünyasını keşfetmeye çalışırken onu bu alışkanlıklara iten etkenleri hesaba katmayız. Bu etkenler olmasaydı o insan aynı davranışları sergiliyor olabilir miydi? Başarısızlık, mutsuzluk, iletişimsizlik, stres, yalnızlık hissi ve daha pek çok etken olmasaydı yine de bu alışkanlıkların esiri olur muydu?

Bu paragrafın giriş cümlesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) İnsanların alışkanlıkları zamanla değişiklik gösterebilir.
B) Bir insanı tanıtırken önce onun alışkanlıklarından söz ederiz.
C) Kişiliğin oluşumunda insanın sosyal çevresi etkilidir.
D) Bir tutum veya davranış, kolay kolay alışkanlık hâline gelemez.
E) Bir alışkanlık, tekrar edilmezse kendiliğinden sönüp gider.

18. (I) Geçtiğimiz günlerde edebiyatımızın ulu çınarının son kitabı yayımlandı. (II) Bir üçlemenin sonuncu cildi olan bu yapıtta da yazar, okurlarını masalsı bir evrene doğru sezdirmeden ve ustalıkla sürüklüyor. (III) Daha öncekilerde olduğu gibi burada da olağanüstü olaylar ve kişilerle karşılaşıyoruz ama bunu hiç yadırgamadan yapıtı okuyoruz. (IV) Ancak yazar bu son yapıtında her şeye daha alaycı bir gözle bakıyor. (V) Bunlar özellikle Anadolu kasabalarında, evde kalmış kızlar ve evlenme çağına gelmiş genç tüccarlarla ilgili olan kısımlardır. (VI) Bu kısımların anlatımında da yapaylığa düşmeden okuru şaşırtmayı başarıyor. (VII) Bütün bunları o kadar ustaca yapıyor ki yapıtı elinizden bırakamıyorsunuz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u>, düşüncenin akışına uygun olarak "Yer yer müthiş bir kara mizah örneği sayılabilecek ögelerle karşılaşıyoruz." **cümlesi getirilebilir?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

19. Yazma yeteneği fark edilen Efe'den bir yarışma için hikâye yazması istenince Efe şöyle bir başlangıç yapar:

Eşyalarını götüren kamyonetin egzoz dumanı bile dağılmamıştı daha ama Rauf Bey duygusal olarak dağılmıştı. Çakıl Apartmanı'ndan hüzünle dışarı çıktı. Dönüp dönüp 2. katın penceresine bakıyordu. Bu ayrılık, böyle vedasız mı olacaktı diye düşündü. Çıksa pencereye bari bir el sallasa diye de geçiyordu içinden. "Belki..." denen şey, şimdi onu yavaşlatmıştı. Saçsız başını kaşıyor, soğuk olmamasına rağmen paltosunu giyiyor, teker teker ilikliyordu paltosunun düğmelerini.

Efe'ye verilen tavsiye: "----."

Öğretmenin verdiği tavsiyeden sonra Efe aynı pasajı tekrar düzenler:

Birkaç parçadan ibaret, yıpranmış eşyaları götüren kamyonetin egzoz dumanı hâlâ dağılmamıştı. Rauf Bey, yavaş hareketlerle Çakıl Apartmanı'ndan sokağa çıktı. 24 basamak sürdü bu uzun yolculuk. Saçsız başını kaşıdı, kasketini giydi; tekrar çıkardı, tekrar giydi. Kulağını, burnunu yokladı. Kış olmamasına rağmen paltosunu giydi, yavaş hareketlerle paltosunun düğmelerini yakasına kadar ilikledi. İkinci katın perdesi yerinden oynamadı.

Bu parçadan hareketle Efe'ye verilen tavsiye aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Kahramanın duygularını anlatıcının veya yazarın değil olay örgüsünün içindeki ayrıntılardan hareketle okurun adlandırması yerinde olur
B) Hikâyelerde ele alınan konuyla kahramanın yaşadıkları arasında uyum sağlamak için anlatımın belli bir sırayla yapılması gerekir
C) Kahramanın iç çatışmalarının anlatımında 3. kişili anlatımın yerine 1. kişili anlatımın tercih edilmesi iyi olur
D) Okuyucuyu hikâyenin bir parçası yapabilmek, bilinç akışı ve iç konuşma tekniklerinden yararlanmayı zorunlu kılar
E) Tamamlanmışlık hissinden okuyucuyu ne kadar uzak tutarsan hikâye okuyucuda o kadar fazla yaşar

@tgdenemeleri

SARMAL TEST - 2

1. Meşhur demir köprünün yanındayız. Her biri yüzer metrelik sekiz gözden yapılmış, bizim Galata Köprüsü'nün bir buçuk mislinden daha fazla uzunlukta, her gözün iki tarafından yükselen yarım daire şeklindeki çelik kavislerle sekiz tane beton ayak üstüne gerilmiş heybetli bir demir kütlesi… Ortadaki raylar sonlara doğru birbirine bitişmiş gibi görünüyor. Yalnız Fırat üstünden trenleri geçirmek için değil aynı zamanda Alman mühendislerini övündürmek için yapılmış bir abide.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Gözlem gücüyle seçilmiş ayrıntılardan yararlanma
B) Karşılaştırmaya başvurma
C) Kanı değiştirme amacı taşıma
D) Birinci kişili anlatıma yer verme
E) Amaç bildiren yargı

2. Şair, bir kader cambazlığının adamıdır. O, insanlığın çektiğini ve çekmesi gerektiğini çekecek fakat bu çekilenlerden ötürü ezilmeyecek ve bu çilenin macerasını, bir kutup kâşifi sabrıyla, hatırasını kaydederken gösterdiği sabırla ve ameliyat başındaki doktordan daha sakin ve soğukkanlılıkla yazacaktır. Acıların kanını sevinçlerle, ihaneti masumlukla, korkaklığı yiğitlikle, hırsızlığı cömertlikle, lüksü sadelikle yıkacaktır. O ve yaşantısı daima iki renk iplikle dıştan siyah ve içten ak; dıştan kızıl ve içten beyaz iplikle örülmüş görünümündedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Yorum gerektiren cümlelere başvurma
B) Somutlama yapma
C) Tanık göstermeden yararlanma
D) Karşılaştırma yapma
E) Öznel yargıya yer verme

3. *Zerkalo* 1975 yapımı Tarkovsky sinemasının başyapıtı olarak bilinir. Replikleri sanki şiirlerle yansıma yaparak kulaklarınızdan beyninize nüfuz ederken gözleriniz Da Vinci'nin tablolarındaki iki temel özelliği yani durumu son derece sakin bir bakışla ele alma ve aynı zamanda tam zıttı duygularla da zihninizde yer alabilme özelliklerinin benzerini yaşatır. Tekrar tekrar baktıkça başka bir ipucu gözünüze ilişir. Sinemanın en temel ögesinin gözlem olduğunu ve Haiku'nun o saf gözlemlerini oldukça çok sevdiğini belirten Tarkovsky bu sebeple olsa gerek bir film için şunları dile getirir: "Film, hayatın dolaysız gözlemlerinden doğar. Bu benim için, filmsel şiirin en doğru yoludur."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisinden yararlanılmamıştır?

A) İlişki kurma
B) Karşılaştırmadan
C) Alıntı yapmadan
D) Benzetmeden
E) Örneklerden

4. Tarih anlatmak değil ki benim gayem. Onu, tarihçilerin benden daha iyi yapacağı muhakkak, bırakalım tarihi tarihçiler anlatsın. Peki o zaman ne? En çok vermek zorunda kaldığım cevap da bu oluyor galiba. Tarihî gibi görünen kahramanlar, tarihî gibi görünen zamanlar ve mekânlar üzerinde, bütün olanı, ortak olanı; bugün, yarın ve dünde değişmez olanı görmeyi istiyorum ben.

Bu sözleri söyleyen sanatçı için aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenir?

A) Tarihle edebiyatın bir arada olacağına inanır.
B) Eserlerinde tarihî esintiler bulmak mümkündür.
C) Tarihî gerçekliği, dolaysız olarak yansıtır.
D) Kahramanların yaşamış olmasının eserin gerçekçiliğini artıracağına inanır.
E) Yaşanmış olaylardan yola çıkarak insanlara seslenir.

@tgdenemeleri

5. Aziz Nesin, 1950'lerin ortasından 70'lere kadar Yusuf Ziya Ortaç'ın yayımladığı Akbaba dergisinde çalışmış. Dergideki yazıların neredeyse yarısında onun imzası var ama bu yazıların birçoğu takma adlarla yazılmış. Elli yaşın üstündeki bu öykülerin kaybolup gitmesine gönlüm razı olmadı. Onları görünce temizleyip bugünün okurlarıyla buluşturma isteği doğdu içimde. Bu öykülerin teknik hazırlığını yaparken dönemin ruhuna sadık kalmaya da özen gösterdim.

Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt vermek amacıyla söylenmiştir?

A) Aziz Nesin'in eski öykülerini derleme fikri nasıl oluştu?
B) Aziz Nesin'in ilk öyküleri nasıldı?
C) Yazarın takma ad kullanmasının gerekçesi neydi?
D) Aziz Nesin yazılarını hangi dergide yayımlamıştır?
E) Yazarın öyküden şiire geçişi nasıl gerçekleşmiş?

6. I. Okura kendini her yönüyle açarsa artık merak uyandıracak bir yanının kalmayacağını düşündüğü için…
II. Benzersiz bir yazar olarak anılmak istedikleri için…
III. Onları diğer insanlardan farklı kılan özellikleri açıklamak istemedikleri için…
IV. Mutfaklarını kimsenin görmesini istemedikleri için…
V. Onların süreç ve taktikler yerine, yapıtla ilgilenmelerini istedikleri için…

Yukarıda numaralanmış tüm karşılıklar, aşağıdaki sorulardan hangisi için uygundur?

A) Bazı yazarlar niçin evrensel ve kalıcı olmak ister?
B) Bazı yazarlar niçin özgürlük peşinde koşar?
C) Bazı yazarlar nasıl yazdıklarını okurdan niçin saklar?
D) Bazı yazarlar kendilerini toplumdan niçin üstün görür?
E) Bazı yazarlar niçin yazdıklarıyla yetinir?

7. Geçen gün gördüğüm anne, çocuğunun yalan söylediğinden şikâyet ediyordu. Yalan söylediği zaman ne yaptıklarını sordum. Yanıt hiçbir şey yapmadıkları oldu. Nedenini ise ergenlik yaşına geldiğini, yalan söylüyorsun dediklerinde onurunun kırılacağından korktukları şeklinde açıkladılar. Ama yanında sıklıkla yalan söylemenin olumsuzluklarından bahsederek kendisinin anlamasını istediklerini ilettiler. Yalan söylediğinin anlaşılmadığını düşünen çocuk ise yalan söylemeye devam ediyordu. Çünkü yakalanmadığı için cesareti artmış, ayrıca yalan söylemenin sorunları çözmede iyi bir yöntem olduğu kanısına kapılmıştı. Aileye yalanı fark ettikleri an çocukla yüzleşmeleri ve geri bildirimi o zaman vermeleri, sonra da kontrole devam etmeleri gerektiğini anlattım.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

A) Yalan söylemek her yaş grubunda görülebileceğinden görmezden gelinmelidir.
B) Ergenlik yaşına gelmiş çocuklar daha çok yalan söyler.
C) Çocukların söyledikleri yalanların nedenleri araştırılmalıdır.
D) Sorunları çözmede yalan etkili bir yöntemdir.
E) Yalan söz konusu olduğunda gerekenleri yapmaktan kaçınılmamalıdır.

8. Hani ağızlarda sakız olmuş bir söz vardır. "Hayatım bir roman." (I) Benim de hayatım bir romandı kendimce hatta bugüne değin okuduğum bütün romanlardan daha ilginç, daha gerçekçi geliyordu bana hayatım. (II) Sonunda aldım elime nüfus kâğıdımı ve sordum o kâğıt parçasına "Ben kimim?" diye. (III) Sordukça söylüyordu bana. (IV) Doğum yeri, doğum tarihi derken, arkası çorap söküğü gibi geldi ve bu yapıt oluştu. (V) Bir tek ölüm tarihimi söylemedi bana nüfus kâğıdım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "Yazmaya bu yüzden karar verdim ama nereden başlayacağımı bilmiyordum." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

9. Kendinden önceki hiçbir çınarın gölgesinde dinlenmemiş usta bir ozandır Yunus Emre. Eserlerini özümseyerek okuyan her bilinçli okuyucu, bu sonuca varıyor.

Bu parçada "Yunus Emre" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?**

A) Akıcılığı
B) Etkileyiciliği
C) Özgünlüğü
D) Doğallığı
E) Kalıcılığı

10 - 11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İyi bir öykünün olmazsa olmaz birtakım özellikleri vardır, bunlar türden bağımsızdır. Fantastik olsun olmasın, her şeyden önce bir öykünün güzel bir dille yazılmış olması gerekir. Üç yüz sayfalık bir romanda, bazı bölümlerin ya da cümlelerin zayıf kalması, romanın size yaşatacağı okuma deneyimi içinde göz ardı edilebiliyor, birkaç imla hatası keyfinizi kaçırmayabiliyor. Ama kısa öyküde her cümle altın değerinde; imla hataları, noktalama yanlışları, hatalı kullanılan herhangi bir deyim ya da ifade, öykünün içine girmenizi, o dünyanın gerçekliğine inanmanızı zorlaştırıyor. İyi bir fantastik öykü de sadece hayal gücü ile yazılmaz, kelimelerle, cümlelerle yazılır, içerdiği yaratıcılık kadar bu açıdan da güçlü olmalı. Bunu sağlamak için çoğu zaman yazarın, öyküsünün üzerinden defalarca geçmesi, her kelimeyi ve cümleyi sorgulaması, en iyisini bulana dek sabırla çalışması gerek...

10. Bu parçada,

I. Fantastik öykü yazmak için hayal gücü tek başına yeterli midir?
II. Romanda dil yanlışlarının göz ardı edilmesinin nedeni sizce nedir?
III. İyi bir öykü yazmak isteyen yazara öneriniz var mı?
IV. Roman türünde kullanılan dil neden öyküye göre daha önemlidir?
V. Öyküdeki dil yanlışları ve eksikleri okuru etkiler mi?

sorularından hangilerinin cevabı yoktur?

A) I ve II
B) II ve III
C) IV ve V
D) II ve IV
E) III ve V

11. Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bu emeğin harcanmadığı öyküler, genellikle tatsız bir okuma deneyimine dönüşüyor.
B) Çarpıcı ve akılda kalan, insanın içinde duygular, düşünceler yeşerten bir son, her zaman için öyküye takılmış bir mücevherdir.
C) Ama yazarın bu tür söylemleri olmadık bir yerde olmadık bir karaktere söyletmesi kurmacanın inandırıcılığını zedeler.
D) Elbette bu yöntem sadece bir öneri ama etkileyici ve özgün karakterlere sahip olmanın her öyküyü bir adım yukarı taşıyacağı muhakkak.
E) Öyküyü önce baştan sona detaylıca kurgulamak, olayları etkileyici bir sona götürecek şekilde planlamak faydalı olabilir.

12. Eski biçimlerden etkilenmek, sanatta öyle bir olaydır ki neredeyse kimse farkına varmaz bunun. Bizdeki gelenek düşkünleri, ele aldıkları konuları kopya etmekle başarıya ulaşacaklarını sanıyorlar. Sanatçı, özenen değil de yaratan olduğunu hiçbir zaman aklından çıkarmazsa başarılı olabilir. Çünkü ----

Bu paragraf aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

A) bir sanatçı, yaratıcı olduğu sürece gerçek sanatçı sayılır.
B) başkalarının başarılarını kıskanmak, yaratıcılığı kamçılamaz.
C) sanatta kelimenin tam anlamıyla "yeni" yoktur.
D) günümüzde, gelenekçilik anlayışı yerini modernizme bırakmıştır.
E) başarılı sanatçıların çoğu, başlangıçta kendinden önceki sanatçıları taklit etmiştir.

@tgdenemeleri

13. Garip bir şey var bende, şiir beni beklemiyor, ben şiiri bekliyorum. (I) Ara sıra otobüsün kaçtığı oluyor ama yine de bekliyorum. (II) Yani duraklarda ne yapacağımı düşünüyorum. (III) Bizdeki şairlerin çoğu otobüsü kaçırıp arkasından taksiyle yetişmeye çalışıyor. (IV) Bekleme, aynı zamanda her şeyi karıştırmaktır; mesela toprağı gübrelenmiş bir bitki, ana zeminini karıştırır ama mevsimini bekler. (V) Bu memlekette şairler, belli istisnaları dışında çiçek soğanının kışlamasını bile beklemiyorlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Hâlbuki şiir, beklenerek bulunur." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. I. Sokakta arkadaşlarıyla oyun oynayan ve koşan bir çocuksa birikmiş vücut enerjisini attığı için rahatlıyor ve eve sakinlemiş olarak dönüyor.

II. Bundandır ki televizyon bağımlısı çocuklar daha sinirli ve saldırgan oluyor.

III. Çocuk, televizyon başında yeterince hareket etmediği ve biriken enerjisini harcayamadığı için devamlı kilo alıyor.

IV. Çocuklarda televizyon seyretme alışkanlığı sadece okul başarısını etkilemekle kalmıyor; onların fiziksel, sosyal, zihinsel ve duygusal gelişimlerini de yavaşlatıyor.

V. Halbuki televizyonun karşısında saatlerce oturan bir çocuk enerjisini atmak şöyle dursun bu cihazdan yayılan elektronlara maruz kalıyor ve vücudundaki statik elektrik yükü artıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı ve kuralı bir parça oluşturulmak istense sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) II – I – V – IV – III
B) III – V – IV – II – I
C) IV – III – I – V – II
D) III – I – V – IV – II
E) IV – II – III – V – I

15. İlk insanlar birçok olayı taklit ederek beynini kullanmaya ve kendi kendini tanımaya başlar. (1) … Suların kıyıya vuruşundan, rüzgârın, yağmurun, şimşeklerin, rüzgârdan sallanan ağaçların çıkarmış olduğu seslerden önce korkmuş ve sonradan hareket eden her şeyin bir sesinin olduğunu fark etmişler. Kendilerini vahşi hayvanlardan korumak için ellerine aldıkları cisimleri ağaca, taşa vurarak sesler çıkartmışlar. (2) … Elde ettikleri ritim duygusuyla beraber avdan gelen insanlar av hayvanlarını taklit etmeleri sonucu dansın ortaya çıkmasını sağlamışlar. (3) … Kısaca insanın sesini kullanmayı öğrenmesi ile müziğin başladığını söyleyebiliriz.

I. Yabani hayvanlara karşı kendilerini savunmak için yaptıkları ok ve yay sayesinde de telli çalgıları buldukları tahmin edilmektedir.

II. Kendi kendisini tanımaya başlayınca da doğadaki bütün olayları merakla izler.

III. Bu sayede vurmalı sazların oluştuğu söylenmektedir.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için 1, 2 ve 3 numaralarının yerine I, II ve III numaralı cümlelerden hangileri gelmelidir?

	1	2	3
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	III	I	II
D)	II	III	I
E)	III	II	I

16. Bırakalım da insanlar, kendileri için neyin iyi, neyin kötü olduğuna kendileri karar versin. Bütün insanların aynı şekilde düşünmesini sağlamaya çalışmak aydınlığın değil olsa olsa despotluğun, zorbalığın bir yansımasıdır.

Bu sözleri söyleyen biri aşağıdakilerden hangisiyle nitelenebilir?

A) İnsanları iradeleriyle baş başa bırakan
B) Katı kurallarla insanları yönetmek isteyen
C) Bireyleri yönlendirmek gerektiğine inanan
D) Mutluluğun despotlukta olduğunu düşünen
E) İsteklerini zorla da olsa kabul ettirmek isteyen

@tgdenemeleri

17. Düşünmek, anlamaya yönelik bir faaliyettir; anlamak ise düşünmek denen faaliyetin en önemli kazanımı ya da çıktısıdır. Ama insan düşünürken varlıkları, nesneleri, anlaşılması gereken her şeyi birtakım işaretlerle yer değiştirir yani anlaşılması gerekeni kodlar. İşte bunlar dil göstergelerinin atomu diyebileceğimiz sözcüklerdir. Sözcüklerinse bağlama göre değişen birçok anlamı vardır. Öyleyse düşünme eylemi ile ---- düşünmeyi gerçekleştiren öznenin ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa "düşünmeyle anlama hızının paralel ilerleyebilmesi için düşünme eylemini gerçekleştiren kişinin sözcük dağarcığının zengin olması gerektiği" **anlamına ulaşılabilir?**

A) anlamlandırma eyleminin senkronize olabilmesi için - çok fazla kodlama malzemesine sahip olması gerekir
B) somuttan soyuta geçen insan beyninin kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirebilmesi için - kelimelerin anlamlarını bağlamına uygun düşünmesi gerekir
C) varılan sonuç anlamaktır ve bu durum - sözcüklere yüklediği anlama bağlı olarak doğru ya da yanlış anlama şeklinde gerçekleşir
D) insan, işaretlere göre anlama güzergâhında ilerler; böylece - yolculuğu öğrenme istasyonunda son bulur
E) insan beyni yepyeni bağlantılar kurar, yeter ki - mevcut bilgileriyle yeni bilgiler arasında bağıntı kurma gücü olsun

18. Mehmet Atilla, *Bilgisayardaki Saklambaç* isimli beş öyküden oluşan kitabında kıssadan hisse çıkarılacak öykülere imza atıyor. Çocuk ve gençlik edebiyatının nitelikli sayılan örneklerine imza atan Atilla, öykülerinde bizleri birbirinden farklı maceralara davet ederken bir yandan da ders vermeyi ihmal etmiyor. Nasreddin Hoca'nın yetiştiği topraklardan beslenen Atilla, emanet aldığı mirası başarılı bir şekilde kullanırken öyle "sırf ders vermek için" bir şeyler anlatmıyor. Edebiyatı ihmal etmeden yapıyor bunu.

Bu parçadan Mehmet Atilla ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Beslendiği geleneği iyi bir şekilde temsil ettiğine
B) Hikâyelerinin içeriğinin değişik serüvenlerden oluştuğuna
C) Öykülerinin didaktik bir yönünün bulunduğuna
D) Belli bir yaş seviyesine hitap eden öykülerinin oldukça başarılı görüldüğüne
E) İçerik kaygısının öykülerinin edebî yönünü gölgelediğine

19. Öykü yazmaya başladığım sırada niçin öykü yazma ihtiyacında olduğumu kendi kendime açıklayacak durumda değildim. Bu ihtiyacı niçin duyduğumu şimdi de belki açık seçik açıklayamam. Ama kırk beş yıldır durmadan yazıyorum. Arada zorunlu kesintiler olsa bile o kesintileri hiçbir zaman kopma olarak algılamadım ve öyle kabul etmedim. En suskun olduğum zamanlarda bile içimdeki yazma arzusu sönmedi çünkü bir şeyler anlatma ihtiyacını sürekli duydum.

Bu parçada hakkında bilgi verilen sanatçının yazarlık süreci ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Bazı dönemlerde çeşitli sebeplerle yeni eserler kaleme almamıştır.
B) İçindeki yazma arzusunu dizginleyemeyen bir ruh hâli içindedir.
C) Her zaman yazma serüvenini devam ettirdiğine inanmaktadır.
D) Bir şeyler anlatma ihtiyacı onu öykü yazmaya itmiştir.
E) Niçin yazmaya başladığını anlatamamanın üzüntüsünü yaşamaktadır.

20. Bana diyebilirler ki kendini kuru sözle değil işle ve eserle anlat. Ben her şeyden önce düşüncelerimi anlatıyorum, bunlarsa ün ve eser hâline gelemeyecek kadar belirsiz şeyler. Onları söz hâline getirmekte bile güçlük çekiyorum. Birçok olgun ve değerli insan, herhangi bir iş görmekten kaçınmıştır. Yaptığımız işler, kendimizden çok rastlantıların eseridir. Bu işler, kendi özlerini belli ederler; beni ise ancak şöyle böyle, belli belirsiz, parça parça gösterebilirler. Ben kendimi olduğum gibi gösteriyorum. Öyle bir beden yapısı koyuyorum ki ortaya; bir bakışta damarları, kasları, her şeyi yerli yerinde görüyorsunuz.

Bu sözleri söyleyen yazar aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

A) Açık sözlülüğüyle ön plana çıkan
B) Hayıflanma duygusu içinde olan
C) Kanıksama duygusu içinde olan
D) Nabza göre şerbet veren
E) Duygularına gem vurabilen

@tgdenemeleri

Test 5

PARAGRAFI PARÇALARA BÖLEREK ANLAMA

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Çoğumuz sanırım Osmanlıda ilk kütüphanenin Abdülhamid Han döneminde hizmete giren Beyazıt Devlet Kütüphanesi olduğunu zannediyoruz. (II) Hâlbuki saray kütüphanelerini bir kenara koyarsak herhâlde Beyazıt'ta, devlet eliyle kurulan ilk kütüphanedir. (III) Kitaptan İstanbul'da, 1473'te Mahmut Paşa Külliyesinde kütüphanenin hizmete girdiğini öğreniyoruz. (IV) II. Murat'ın Edirne'de, Saruca Paşa'nın Gelibolu'da kurdukları kütüphanelere işaretinden bu kültür yuvalarının devletin çeşitli yerlerine serpildiklerini anlıyoruz. (V) Bugün bile kitapları rafa dizmekten ibaret olarak algıladığımız kütüphanecilik gerçeğini, ecdadımız çok önceden kavramış ve bunu kuruluş senetlerinde belirtmiştir.

1. **Kütüphanelerin ele alındığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) I. cümlede yanlış bilinen bir gerçek dile getirilmiştir.

B) II. cümlede bir tahmin yapılmıştır.

C) III. cümlede değişen bir anlayıştan söz edilmiştir.

D) IV. cümlede bir çıkarımda bulunulmuştur.

E) V. cümlede bir öz eleştiri yapılmıştır.

2. **Bu parçada numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u>** "Bunu geçen ay yine bu kütüphanede bulduğum, Osmanlıdaki kütüphanelerle ilgili bir kitapta okumuştum." **cümlesi getirildiğinde parçanın anlam akışında bir bozukluk <u>olmaz</u>?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) 5 Aralık'a kadar zamanınız var ama siz yine de son güne bırakmayın. (II) Yolunuz Taksim'e düşerse Cumhuriyet Sanat Galerisi'ne uğramadan geçmeyin. (III) Eminim Türk sinemasının emektar 100 yıldızının yağlı boya tablolarını görmek içinizi ısıtacak. (IV) Yüzünüze tatlı bir tebessüm yayılırken göz göze geldiğiniz her çehreyle anılarınız canlanacak. (V) Hatta aynada kendi suretinize selam veriyor hissine kapılacak "İşte birlikte geldik ötelerden ve beraber göçmekteyiz." diyeceksiniz.

3. **Bu parçadaki numaralanmış yerlerden <u>hangisine</u>** "Anılar bahçesinde dolaşırken baktığınız her yüzde kendinizi bulacaksınız." **sözünün getirilmesi dil ve anlam akışına uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Bu parçanın cümleleriyle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) I. cümlede bir uyarı ve öneri söz konusudur.

B) II. cümlede bir koşula bağlılık vardır.

C) III. cümle, kanıtlanabilir bir yargı niteliğindedir.

D) III ve IV. cümlelerde öngörüde bulunulmuştur.

E) V. cümle pekiştirici bir yargı niteliğinde olup doğrudan anlatım içermektedir.

@tgdenemeleri

5. Elif Şafak'ın *İskender* romanı 2011 senesinin Ağustos ayında yayımlandı. İskender, okuyucusu ile buluşmadan adından (I) söz ettirmeye başladı. Roman, önce kapak tasarımı ve Elif Şafak'ın kapaktaki fotoğraflarıyla (II) gündeme geldi. Erkek kostümündeki yazarın fotoğraflarının (III) romanın önüne geçtiği iddia edildi. Romanın ele aldığı asıl içeriğin (IV) "göçmenlik" olduğu iddiasının ardından göçmenler ve yaşadıkları sıkıntılar üzerinden roman değerlendirilmeye başlandı. Romanın önce İngilizce yazılıp sonra Türkçeye çevrilmesi sebebiyle de değişik perspektiflerden ele alınan (V) roman, imgesel bir anlatıma sahip.

Bu parçadaki altı çizili bölümlerin anlamını içeren bir söz aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

A) Olaylı maçın üzerine konuşulmaya hâlâ devam ediliyor.

B) İlgi gösterilmeye başlanan bir konu hâline gelen "gençlik sorunları" masaya yatırılıyor.

C) Eserin niteliğinden çok sanatçının kişiliğinin dikkat çekmesi, sanata bir saygısızlıktır.

D) Yazarın işlediği temel konu, büyük şehrin kenar mahalle insanlarıdır.

E) Dört başı mamur bir inceleme yazısının yazılabilmesi için çok büyük bir emek gerekir.

6. (I) Dilin "yaşayan bir varlık" olduğu gerçeğinden hareketle, yapılacak müdahalelerin ona zarar vereceği bir gerçektir. (II) Önemli olan yaşayan dili doğru kullanmaktır. (III) Dilin bir anlaşma vasıtası olabilmesi için özünde bilgi, sevgi, saygı gibi unsurlar bulundurulmalıdır. (IV) Dilin yaşaması için, sürdürülen hayatın merkezinde bulunması gerekir. (V) Dili korumak uğruna, örselemek ve hayatın dışına çıkarmak doğru değildir. (VI) Dilin, yaşanılan hayatın içinde var olma mücadelesi vermesi hayatta kalması için kritik öneme sahiptir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangileri aynı düşünceyi dile getirmektedir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve V D) III ve V E) V ve VI

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ben kendi yaşamımın tüm topluma ait olduğu ve yaşadığım sürece toplum için elimden geleni yapmanın benim ayrıcalığım olduğu görüşünü taşıyorum. Öleceğim zaman bu amaç uğruna tam anlamıyla kullanılmış olmayı arzuluyorum. Çünkü ne kadar çok çalışırsam o kadar çok yaşarım. Beni yaşamın kendisi mutlu ediyor. Benim için yaşam, kısa süreli yanan bir mum değil her an elimde tutmam gereken bir meşale. Ben onu gelecek nesillere teslim etmeden önce elimde mümkün olduğunca parlak yakabilmeyi arzuluyorum.

7. **Bu parçadaki gibi konuşan birinin kişisel özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Fedakâr olma

B) İdealist düşünme

C) Üretken olmaya çabalama

D) Meraklı ve araştırmacı olma

E) Daha iyiyi arama

8. **Bu parçadaki altı çizili bölümün anlamıyla çelişen yargı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kötümserliği bıraktım, yaşamın güzelliklerini doya doya hissetmek istiyorum.

B) Geleceğin kaygısıyla kendimi mutsuz etmek istemiyorum, bu anlamsız bir yorgunluktur.

C) Her güzelliğe ben de bir güzellik ekleyerek çoğaltmak ve güzel bir dünyanın kurulmasına katkıda bulunmak istiyorum.

D) Yaşadığım sürece daha iyiyi ve daha güzeli oluşturmaya çabalıyorum.

E) İnsanları mutsuz görmeye katlanamıyorum ve onların mutlu olmaları için her türlü özveride bulunmak istiyorum.

@tgdenemeleri

9 - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Meslek seçimi, üniversite tercihleri döneminde verilmiş olan bir karardan ibaret değildir. (II) Meslek seçimi, hayat boyu devam eden deneyimsel ve gelişimsel bir süreçtir. (III) Seçilen meslek, bireyin hayat boyu yaşantısını biçimlendirecek ve gelecekteki yaşam standartlarını belirleyecektir. (IV) Bu bağlamda doğru meslek seçimi için bireyin kendi özellikleriyle seçeceği mesleğin özellikleri arasında tam bir uyum gözetilmelidir. (V) Bu gerçeğin göz ardı edilip mesleki modalara göre hareket edilmesi mutsuzluğun ve başarısızlığın kapılarını aralayacaktır.

9. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi paragrafta verilmek istenen düşünceyi yansıtmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede bir kavramın ne olmadığı vurgulanarak dikkat çekilmiştir.

B) II. cümlede I. cümlede vurgulanan bir kavramın tanımı yapılmıştır.

C) III. cümlede I ve II. cümlelerde yapılan açıklamalarla ilgili örnek verilmiştir.

D) IV. cümlede I, II ve III. cümlelerde dile getirilen gerçeklerden yola çıkılarak öneride bulunulmuştur.

E) V. cümlede yapılan uyarılara ve önerilere uyulmazsa doğabilecek olumsuz sonuçlarla ilgili tahmin yapılmıştır.

11. Çevrenize ve yaşama baktığınızda bunların göründüğünden çok farklı olduğu izlenimini edinirsiniz. Bir an için sıradan bir kişinin, sıradan bir günündeki düşüncelerini inceleyin. Zihin; önemsiz, düş ürünü, hemen uçabilen veya bıçakla kazınmışçasına kalıcı olan sayısız türde izlenim edinir.

Bu parçadaki altı çizili sözde dile getirilen düşüncenin hangi yönü vurgulanmıştır?

A) Değersiz ve önemsiz kişilere ait olan

B) Olağan dışı zamanlarda, her insanda görülen

C) Olağanüstü yanı olmayan kişilerin basit düşünceleri

D) Yaşanılan zamanla sınırlı, kalıcılığı olmayan

E) Zaman zaman ortaya çıkan, her zaman rastlanmayan

12. Sabahattin Ali, Türk edebiyatının önemli isimlerinden biridir. (I)

Önce şiirleriyle ortaya çıkar, sonra hikâye ve romanlarıyla tanınır. 20. yüzyılın ilk yarısında verdiği bu eserlerle edebiyat tarihimizde kendine saygın bir yer edinen (II) Sabahattin Ali, daha çok hikâyeleriyle sevilmiştir. Hikâyeciliğimizde "toplumcu gerçekçi" tarzda yazdığı öyküleriyle mi- (III)

henk taşı sayılır. Gördüklerini gayet sade bir dille, kısa (IV)

ve açık ifadelerle anlatarak çarpıcı olmayı başarabilen bir hikâyecidir. Hikâyelerinde karakterlerinin kişisel yaşantılarını, onları oluşturan toplumsal koşullar içinde verir. Bireysel ile toplumsalı son derece başarılı bir biçimde birbirinin (V)

içinden geçirerek damıtır ve etkileyici bir şekilde hikâye eder.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisinin anlamına ilişkin açıklama yanlıştır?

A) I. bölüm yazın alanında kayda değer bir yeri olmak anlamındadır.

B) II. bölümdeki söz öbeği, I. bölümdeki söz öbeği ile yakın anlamlıdır.

C) III. cümle bir anlayışın karşısında olmak anlamı vermektedir.

D) IV. etkileyici, yalın ve duru bir dille yazmak anlamı taşımaktadır.

E) V. cümle kişisel olanla sosyal olanı titizlikle harmanlamak anlamına gelmektedir.

@tgdenemeleri

PARAGRAFI PARÇALARA BÖLEREK ANLAMA

Test 6

1. (I) Halit Ziya'nın gençlik romanları arasında öteden beri galiba en çok *Bir Ölünün Defteri*'ni severim. (II) Gerçi *Ferdi ve Şürekası*'nda Hacer'in ince tülleri tutuşturarak çıkardığı yangın sahnesini de hiç unutamam. (III) *Bir Ölünün Defteri* bana *Genç Werther'in Acıları* romanını hatırlatır. (IV) Etkilenişten, esinlenişten söz açmıyorum; belki Halit Ziya, Goethe'nin bu eserini hiç okumamıştı. (V) Ama Vecdi, Hüsam ve Nigar arasındaki o tuhaf aşk üçgeni bana *Werther* romanını anımsatıyor hep.

Bu parçanın değerlendirilmesiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede bir eserin çok sevilmesinin gerekçesine yer verilmiştir.

B) II. cümlede yazar, okuduğu bir romanda etkilendiği bir yönü dile getirmiştir.

C) III. cümlede üzerinde durulan romanın bir başka eseri anımsattığından söz açılmıştır.

D) IV. cümlede bir yanlış anlamanın önüne geçme çabası sezilmektedir.

E) V. cümlede sözü edilen romanla bir başka romanın olay örgüsündeki benzerliğe dikkat çekilmiştir.

2. "Büyük bir yazar olmadığımı biliyorum ama küçük bir yazar olmadığımı da." diyorsunuz. Bu sözler ne anlama geliyor? Bu bir konum saptamasıdır. Yani alçak gönüllülük gösterme amacı taşımıyor. Daha işin başında çıtayı yükseğe koymuş olmamın sonucu. Belki biraz da kendime karşı acımasız olmanın sonucu. Yazdıklarım beğeniliyor olsa da benim tam olarak içime sinmiyor.

Bu parçadaki altı çizili sözlerin anlamları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Yorum yapmayıp bir durumu tespit etmek

B) Ulaşılması zor bir seviyeyi ölçüt almak

C) Öz eleştiride aşırıya kaçmak

D) İnsanların anlatamadığı duygularına tercüman olmak

E) Yaptığı bir işten tatmin olmamak

3. (I) Bir şehirde yol bulmaya çalışırken harita üzerinde nerede olduğunu bilmezsen nereye gideceğini de bilemezsin. (II) Aynı şekilde kendini doğru tanımazsan vereceğin kararlar da amacına hizmet etmez. (III) Kendini her yönüyle tanımalısın yoksa hayatın sokaklarının arasında geçer ve yaşımını rastlantılar yönlendirir. (IV) Kendini tanıyan insan; güçlü ve zayıf yanlarını, imkânlarını, fırsatları ve tehditleri doğru değerlendirir. (V) Kendini gözlemleyebilmek ve doğru analiz edebilmek, bir yetenek değil beceridir ve öğrenilmesi gerekir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede bir saptama yapılmıştır.

B) II. cümlede doğrudan bir öneride bulunulmuştur.

C) III. cümlede bir gerekliliğin yokluğunun sonuçlarına dikkat çekilmiştir.

D) IV. cümlede kendini tanımanın işlevinden söz edilmiştir.

E) V. cümlede kendini tanımanın doğuştan kazanılan bir özelik olmadığı vurgulanmıştır.

4. Şiirimiz 2000'li yıllardan bu yana bir dizi manifesto ile tanıştı. Bu manifestolar şiirle ilgilenen en geniş kesimde yeni arayışları kışkırttı. Şiir ortamımızın son derece renkli, canlı ve üretken olduğunu görmek umut verici. Her yıl dörtten fazla şiir yıllığı yayımlanıyor. Kendimce anlamaya ve yer yer de sindirmeye çalışıyorum. Buna rağmen okur olarak kalmayı yeğliyor, uzun zamandır şiir yazmıyorum. Bu manifestolar da olmasa kıpırdayacağım yoktu. Şimdi bir şeyler yazmanın sırası geldi galiba diyorum.

Bu parçadaki altı çizili sözlerin parçaya kazandırdığı anlamlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Hâlsiz ve yorgun düşmek

B) Bildirilerle yansıtılan düşüncelere tanık olmak

C) Mevcut olanların dışında bir şeyler bulmaya teşvik etmek

D) Bir alanda kendi içinde çeşitlilik barındırmak

E) Üzerinde düşünüp kavramaya çabalamak

@tgdenemeleri

5. (I) Bir ulusun ilerlemesi her şeyden önce o ulusun bireylerinin çok yönlü gelişmesine bağlıdır. (II) Bireylerinin potansiyelini geliştirmeyen ve onların şevkini kamçılamayan bir ulus; ekonomik, siyasal ya da kültürel hiçbir yönde kalkınmayı gerçekleştiremez. (III) Gelişmemiş ülkelerin çoğunun temel sorunu, doğal kaynaklarının kıtlığı değil, donanımlı insanlarının azlığıdır. (IV) Bu yüzden gelişmek isteyen uluslar, önce insan kaynaklarını geliştirmeye ve değerlendirmeye yönelmelidirler. (V) Bir ulusun üyelerinin umutlu oluşu, ruhsal ve bedensel yönden sağlıklı oluşu, toplumsal kalkınmanın önde gelen koşullarındandır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede bireylerin gelişmişliğinin ulusların ilerlemesinin kaynağı olduğu belirtilmiştir.

B) II. cümle, I. cümledeki yargıyı açıklayan ve pekiştiren bir yargı niteliğindedir.

C) III. cümlede gelişmemiş ülkelerdeki insan sayısının azlığının onları geri bıraktığı vurgulanmıştır.

D) IV. cümlede gelişmemiş ülkelerin gelişmeleri yolunda bir öneride bulunulmuştur.

E) V. cümlede toplumsal kalkınmanın gerçekleştirilebilmesi için gereken şartlardan söz edilmiştir.

6. (I) Gerçek okuyucu, elbette okuduklarını ezberleyen değil onu özümseyen ve kendine mal eden kişidir. (II) Bir insan, kendi bakış açısına uymayan yazıları da okuyup tartışabilmelidir. (III) Çünkü insan, kendi doğrularını başkasının doğrularıyla karşılaştırıp sorgulamadan onun savunucusu olamaz. (IV) Bu bakımdan bir insan okurluk katına çıkmışsa hiçbir karşıt görüşten korkmaz. (V) Zaten bir insana kelimenin tam anlamıyla okuyucu vasfını veriyorsak ondan okuduklarını anlamasını ve bunu kültürünün bir parçası yapmasını bekleriz. (VI) Ancak bununla şunu kastetmiyoruz: Okuduğu her kitapla birlikte yeni bir kişilik ortaya koysun.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi I. cümledeki yargıyı desteklemektedir?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Tarık Dursun, elinin yetebileceği her türden yazınsal biçemle yediden yetmişe insana dokunmayı, ona fısıldamayı görev edinmiş bir kalem erbabıdır. (II) Üslup konusunda çok çeşitlilik gösterir. (III) Ona göre yaşadığımız dünyada kaos ve kargaşa vardır ve bu zalim dünya, büyük savaşlarla insan evladını sınav üstüne sınava tabi tutmuştur. (IV) Bu nedenle has yazarların dünyada bizlerin hiç fark etmediği nice ayrıntıyı bir anda yaşama sevincine dönüştürmelerini olağan kabul etmeliyiz. (V) Durumlardan düşünceye, duygudan çaresiz eyleme, giderek ölüme kapı aralayan bu sonsuz koridorlardan koşup duran insanların öyküsü aslında hepimizin öyküsüdür.

7. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin çıkarılması parçanın anlamında bir daralmaya yol açmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Bu parçadaki cümlelerle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede yazarın sorumluluk taşıdığına ilişkin bilgi verilmiştir.

B) II. cümlede dil ve anlatım açısından kalıplaşmış olunmadığına dikkat çekilmiştir.

C) III. cümlede insanların insani değerlere saygısının kalmadığına değinilmiştir.

D) IV. cümlede gerçek yazarların insanların ayırdına varmadığı detayları gördüğü dile getirilmiştir.

E) V. cümlede yazarın anlattığı insanların evrensel nitelikler taşıdığı sezdirilmiştir.

@tgdenemeleri

9. Uygar toplumlarda bireyin kendi uğraş alanında ilerlemesi, önemli görevlere, yetkilere yükselmesi, gelişmiş bir okuma yetisi aracılığıyla kazandığı bilgi birikiminin sonucudur. Herhangi bir bilgi alanında okumayı bir alışkanlık, kendi gündelik yaşantısının bir parçası yapmış kimse, basılı sözcüklerin taşıdığı bilgiyi hiçbir zaman olduğu gibi benimsemez; okuduğuna kimi yönden katılır, kimi yönden katılmaz. Kitaplarda, dergilerde karşılaştığı her yeni görüşle bir kez hesaplaşır. Böylece kendi özgün, bağımsız düşüncesini oluşturur.

Aşağıdakilerden hangisi altı çizili sözün anlamını içeren bir yargıdır?

A) O, okuduğu metinleri sorgulayıcı bir tutumla okur ve onları düşünce süzgecinden geçirir.

B) Onun yoğunlaşma gücü öyle yüksektir ki o, en uyumlu metinleri bile eksiksiz anlar.

C) O, kendi bilgilerinin yetersizliğini gören ve bunu gidermek için sürekli okuyan biridir.

D) O, ikinci kez okunmaya değmeyecek kadar basit ve tek katmanlı eserleri okumaz.

E) O, iyi bir yazının yazarı tarafından açıklamaya ihtiyaç duyulmayan bir niteliğinin olduğuna inanır.

10. Öykü, bilindiği gibi Tanzimat sonrası bize Batı'dan gelen düzyazının bir türü. Yenilikler, farklı kültürlerde her zaman bir bocalama getirir. Doğal olarak bu ilk dönemler, bir öykünme sürecinin yaşanmasına nedendir. Bu ilk dönemlerde kültürümüzün sözlü anlatımı olan masal ve mesel, hikâye ile gerçek yaşam arasında yaşanan bir gelgittir denebilir. Bu bocalamanın getirdiği süreç bir kararsızlık getiriyor.

Bu parçadaki altı çizili cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yeniliklere karşı tepkisiz kalıp onu yok saymak

B) Yenilikleri olduğu gibi alıp taklit etmek

C) Yeniliklerle gelenekleri harmanlamaya çalışmak

D) Yenilikleri kendi bünyesine alırken tereddütler yaşamak

E) Yenilikleri yalnız yeni olduğu için değil gerekli olduğu için benimsemek

11. (I) Her sanatçı, içinden çıktığı toplumun ürünüdür ve bunu eserlerinde yansıtır. (II) Çünkü her toplum, tarih boyunca sürüp gelen geleneklere dayalı hem maddi hem de manevi bir kültür atmosferi oluşturur ve üyelerinin soluduğu havaya karıştırır. (III) Nitekim okuduğunuz bir roman ya da hikâyede yaratıcısının yaşadığı dönemlerin siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel yansımalarını buluruz. (IV) En içe dönük yazanlarda bile bu zihniyet unsurlarının eserlere sindiğini gözlemleriz. (V) Ferid Edgü'nün *Kimse, O/Hakkari'de Bir Mevsim* romanları ve *Çığlık* öyküsü postmodern yabancılaşmanın başat eserleri olduğu hâlde bu yapıtlarda çok ciddi derecede folklorik ögeler yer almıştır.

Bu parçanın değerlendirilmesine ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümle parçada anlatılan düşünceyi kapsayan ana fikir cümlesidir.

B) II. cümle, I. cümlede gerçekleştiği bildirilen bir eylemin nedenini açıklamaktadır.

C) III. cümle, bir eylemin neden bu şekilde gerçekleştiğine ilişkin olarak yazarın tahminine yer vermiştir.

D) IV. cümle, gerçekleştiği belirtilen bir eylemin yazarlarla ilgili bir istisnasının olmadığını sezdirmektedir.

E) V. cümle daha önceki cümlede dile getirilen yargıyı örnekleyen bir cümle niteliğindedir.

@tgdenemeleri

12. 20. yüzyıl Alman edebiyatının en büyük isimlerinden Kurt Tucholsky'nin sürgüne gittiği İsveç'te yazdığı *Gripsolm Şatosu-Bir Yaz Hikâyesi* zengin simgeleriyle çok katmanlı okumalara açık (I) bir roman. Yüzeyde pastoral kır manzaraları (II) eşliğinde ilerleyen, çocuksu heyecanlar barındıran bir aşk hikâyesi anlatılıyor (III). Daha derinlerde ise Almanya'yı faşizme sürükleyen bireysel ve toplumsal ruh hâlinin izleri (IV) çıkıyor okurun karşısına. Parlak edebiyat kariyerindeki yegâne romanı olan *Gripsolm Şatosu*'nda modern tekniği ve şiirsel diliyle geçip giden güzel günlerin hüznünü yakalıyor (V) Tucholsky.

Bu parçadaki altı çizili bölümlerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. söz öbeği, zor anlaşılır olmaya vurgu yapmıştır.

B) II. söz, eserin betimleme içerdiğine değinmiştir.

C) III. söz, eserin içeriğine yönelik bilgi içermektedir.

D) IV. sözde, kişilerin ve toplumun psikolojisinin sezdirildiği yansıtılmıştır.

E) V. söz, eserin üslubuna ve konusuna yönelik bilgi içermektedir.

✓ HER ZAMAN LAZIM

Ama, fakat, lakin gelgelelim, ne var ki, şu var ki ve bu anlamlara gelen "ancak" "yalnız" bağlaçları şu anlam bilgilerini bağlar:

a) Anlatılanlara farklı bir eklemenin yapıldığına dikkat çekilir. Eğer bu anlam ilgisi varsa bu bağlaca kadar olan kısım hızla özetlenmeli ve bağlaçtan sonraki kısımla mutlaka birleştirilmelidir yoksa paragrafın iletmek istediği mesaj eksik anlaşılır.

b) Koşul ilgisi kurar.

c) Zıtlık veya karşılaştırma ilgisi kurar.

✔ *"Zira" ve "çünkü" bağlaçları, kendinden bir önceki cümlenin bir hüküm, bir sonuç olduğunu ve gelen cümlenin bir önceki cümlenin sebebini ya da gerekçesini açıkladığını belirtmeye yarar.*

✔ *"Oysa", "oysaki", "halbuki" bağlaçları, bir önceki cümlede bulunan düşüncenin yanlış olduğuna veya ona karşı çıkıldığına dikkat çeker.*

✔ *"Nitekim" bağlacı, kendisinden önceki cümlenin doğruluğunu kanıtlayan bir örneğin veya olgunun varlığını belirtmeye yarar. Asla "ama", "fakat" anlamına gelmez.*

✓ ÖRNEK

Zeki ve çalışkan biriydi nitekim her sınavda birinci oluyordu.

Son zamanlarda Türk şiirinde bir durgunluk gözlemleniyor nitekim birçok hikâye ve roman yayımlanırken yeni bir ses getiren bir şiir kitabına hiç rastlayamıyoruz.

@tgdenemeleri

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Dursun Akçam, *Kanlıdere'nin Kurtları* adlı ünlü romanında gördüğü, yaşadığı gerçekleri, yakından tanıdığı insanların çilelerini anlatıyor. (II) Akçam'ın bu romanındaki Merdan, onun sevdiği Nazlı, Merdan'ın babası Mürsel, annesi Telli ve onlara hayatı zindan eden Bekir Ağa hep bir tanıklığın iz düşümleridir. (III) Akçam; yetiştiği, çok iyi bildiği bir yöreyi farklı cepheleriyle anlatırken olguları hep belli bir ideolojinin perspektifiyle yorumlar. (IV) Anlattığı kişileri, olayları, durumları ve yaşantıları belli bir bakış açısıyla yansıtır. (V) Kişilerini anlatırken idealize etme yöntemine başvurmaz.

1. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde** "yazarın bir dünya görüşüne bağlanmış sanatçılardan olduğuna" **vurgu yapılmıştır?**

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

2. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden <u>hangisinden sonra</u>** "Kişilerini kendi doğal gerçekliklerini bozmadan anlatmayı bilir." **cümlesinin getirilmesi parçanın dil ve düşünce akışına uygundur?**

A) V B) IV C) I D) II E) III

3. (I) Bildiklerini anlat ama asla insanlara akıl vermeye kalkma. (II) Anlatılanları iyi dinle ama hepsini doğru sanma. (III) Sessiz kalmak, bir şey bilmediğin anlamına gelmez, çok konuşmak da çok şey bildiğini göstermez. (IV) Herkesi kendine eşit gör; her kim olursa olsun bir insanı küçümsemek akılsızlık, çok büyük görmek ise korkaklıktır. (V) Cesaret, akıldan gelirse cesarettir; bilgisizlikten gelirse cehalettir.

Bu parçadaki cümlelere ilişkin aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede nasihat verilmemesi istenmektedir.
B) II. cümlede söylenenleri olduğu gibi kabul etmemek gerektiği belirtilmiştir.
C) III. cümlede bilenlerin susmasının bilmeyenleri cesaretlendirdiğine vurgu yapılmıştır.
D) IV. cümlede insanları hor görmenin de yüceltmenin de yanlışlığı dile getirilmiştir.
E) V. cümlede bilgisiz ve akılsız bir insanın ataklığının gerçek anlamda cesaret olmadığına dikkat çekilmiştir.

4. (I) "Yaşam yaşamıyor." demiş bir şair; bugün pek çoğumuz, üzerimize ölü toprağı serpilmişçesine uyuşmuş bir şekilde yaşıyoruz. (II) Modern dünyanın uyuşturucuları, bizi hayatın canlılığına katılmaktan alıkoyuyor. (III) İş hayatı, hız, rekabet, elektronik aletler ve tüketim kültürü bizi uyuşturuyor. (IV) Acil olan, önemli olanı unutturuyor yani acil olan, önemli olandan çalıyor. (V) Bir şeylerin telaş gerektirmesi, onu öne çıkarıyor halbuki gerçekte önemli olan; usulca, zaman ve emekle kotarılır.

Bu parçanın değerlendirilmesine ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede bir saptama yapılmıştır.
B) II. cümlede olumsuz bir durumun kaynağına işaret edilmiştir.
C) III. cümle bir önceki cümleyi örnekleyerek açıklama işlevi görmüştür.
D) IV. cümlede insanların hatalarıyla ilgili farkındalık içinde olduğu belirtiliyor.
E) V. cümlede bir yanlışı düzeltme eğilimi göze çarpmaktadır.

@tgdenemeleri

5. (I) Necip Fazıl, Cumhuriyet sonrası Türk edebiyatının hiç kuşku yok ki en dikkate değer isimlerinden biridir. (II) Şiir başta olmak üzere edebiyatın farklı türlerinde eserler veren Necip Fazıl, kimi zaman göz ardı edilmek istenmiştir. (III) Ama o, özgün şiirini kurarak döneminin şiir anlayışını şekillendirmiş, bir anlamda dönemine damgasını vurmuştur. (IV) Bugün sarsıcı görüldüğü için daha çok muhtevasıyla öne çıkan Necip Fazıl şiiri; ses, ritim özellikleri bakımından da hece şiirinin zirvesidir. (V) Yine bu şiir, sembolik dili öncelemesi, mistik ve metafizik duyuş açısından da üzerinde durulması gereken bir şiirdir.

Necip Fazıl'ın anlatıldığı bu parçadaki numaralı cümlelerin değerlendirilmesiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede üzerinde durmaya değer bir kişi olduğu vurgulanmıştır.

B) II. cümlede bazı dönemlerde görmezden gelinmek istendiğine dikkat çekilmiştir.

C) III. cümlede kendine has bir şiir çizgisi oluşturduğuna vurgu yapılmıştır.

D) IV. cümlede şiirinin içeriğiyle dikkatleri üzerine çektiğine değinilmiştir.

E) V. cümlede şairin şiirlerinin benzerinin yazılamayacak, yinelenemez bir şiir olduğu dile getirilmiştir.

6. Duygusal hafızasını sezgileriyle izleyenler, mücevher kutularında sakladıkları anların büyüsüyle hikâyeler anlatır. O vecd hâllerini başkalarına aktararak ömür uzatmayı severler. Kayıp sanılan ama hiç kaybolmayan uzak anlar, kendi benliğinin dehlizlerinde korkmadan dolaşanları derinliklerde uyuyan hakikatin kıyısına iter.

Bu parçada geçen "kendi benliğinin dehlizlerinde korkmadan dolaşmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İç dünyasında yaşadıklarını cesaretle anlatmak

B) Yaygın kanaatleri değiştirmek

C) Kafasının dikine gitmek

D) Geçmişiyle yüzleşebilmek

E) Hiçbir şeyden korkmamak

7. (I) İnsan, hayatın günlük işleyişi içinde maskelerden bıkıyor. (II) Can sıkıcı ne varsa üstüne üstüne geliyor insanın ve elbette canına tak ediyor bu durum. (III) Tam böyle zamanlarda, kitapların samimi dünyasına atıyor bazıları kendini ama dikkatini toparlayamıyor, kendini kitaba veremiyor. (IV) TV, telefon ve sosyal medya insanın peşinde, ona dayatıyor dışarıdaki gürültülü yaşamı. (V) İnsan, böyle anlarda kapatmalı kendini dışarıdaki kente ve dönmeli içindeki kente yoksa yabancılaşır kendine; sesine, yüzüne.

Bu parçadaki cümlelerle ilgili aşağıda söylenenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede insanların kişiliklerini gizlediklerine değiniliyor.

B) II. cümlede insanın üzüntü verici şeylerden kaçınamayacağı, bunun doğal olduğu belirtiliyor.

C) III. cümlede insanın bir noktaya odaklanamaz duruma geldiğine dikkat çekiliyor.

D) IV. cümle kendinden bir önceki cümlenin gerekçesini açıklama işlevi görmektedir.

E) V. cümlede bir öneri ve önerinin gerekçesi birlikte verilmiştir.

8. (I) Edebiyat insana işarettir; insandan çıkar, insanı anlatır, daha çok insanı merkeze alan bir okuyucu kitlesi bulur. (II) Bilimsel bir metin insan elinden çıkmış olsa da insansızdır; konusu nesnedir, anlatıcı da hissedilmez. (III) Edebî metin ise bütünüyle insanı masaya yatırır. (IV) Metnin kurgusunda, dilinde ve yaklaşımında yazıcısını görürken anlatılan "şey"de de bir insanlık durumuna vakıf oluruz. (V) Yazıcı nihayette edebiyatçıdır; kimliğiyle metnin içinde olsa da anlattığı şeyde insan ve hayatın dile oturuşları başroldedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, saptama yapılmıştır.

B) II. cümlede, nesnellikten bahsedilmiştir.

C) III. cümlede enine boyuna inceleme anlamı veren deyim içermektedir.

D) IV. cümlede, kesinlik söz konusudur.

E) V. cümlede, yazarların yönelimi üzerinde durulmuştur.

@tgdenemeleri

9 - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Milletler geçmişteki değerlerini bugüne, bugünkü değerlerini de geleceğe mutlaka dilleriyle taşırlar. (II) Tarihsel süreçteki her türlü birikim siyasi ve sosyal olaylar, dilin ses ve anlam dünyasından geleceğe miras bırakılır. (III) Dil, bu görevini yerine getirirken geçmişteki değerlerle geleceğe doğru giden devamlılığın, gelişim ve etkileşim sürecinin oluşmasında rol oynar. (IV) Toplumdaki her türlü değişme dilde değişmelere neden olurken dönemlerin siyasi, sosyal, ilmî, fikrî değişmeleri dilin kavram dünyasında yerini bulur. (V) Toplumdaki değişme sürecinin dilde yerini bulması dilin doğal gelişimi olarak tanımlanır. (VI) Dil, her alandaki değişmelerden etkilenerek değiştirilirken doğal değişim sürecindeki değişmeler dil aracılığıyla da kuşaktan kuşağa aktarılır.

9. Bu metne göre;

I. Dil, kültürün taşıyıcısı olan bir araçtır.

II. Toplumdaki değişimlerden dil de etkilenir.

III. Dil, kendi içinde kuralları olan sistemli bir yapıdır.

yargılarından hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II D) II ve III E) Yalnız III

10. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi çıkarıldığında parçanın anlamında daralma <u>olmaz</u>?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

11 - 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Düşünmenin, öğrenmenin aracı olan dil, milletlerin sözlü ve yazılı kültürünün geleceğe taşınmasında, kuşaklara her türlü öğrenme yaşantılarının sunulmasında önemli görevlere sahiptir. (II) Dilin bu işleviyle her birey duygu ve düşünce dünyasını, değerlerini ana dilinin söz denizinde barındırır. (III) Her birey hem sosyal bakımdan hem de kişisel bakımdan gelişimini ana dilinin söz varlığından ilhamla biçimlendirir. (IV) Bu bakımdan dilin varlığı, toplumdaki her bireyin varlığının, zihinsel ve duygusal gelişiminin teminatı gibidir. (V) Dil eğitiminden sorumlu olan kurum ve kişiler, dile ilişkin süreçleri bu bilinçle doğru ve tutarlı bir yaklaşımla planlama gayretindedirler.

11. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede, dilin işlevinden söz edilmiştir.

B) II. cümlede, bütün ana dillerin zengin olduğu belirtilmiştir.

C) III. cümlede, kişisel gelişimle ana dilin zenginliği arasında ilişki kurulmuştur.

D) IV. cümlede, ana dil duygusal gelişimin güvencesi olarak değerlendirilmiştir.

E) V. cümlede, dil eğitiminden bazı kurum ve kişilerin sorumlu olduğu belirtilmiştir.

12. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine <u>en yakındır</u>?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) IV ve V

@tgdenemeleri

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Geç anlaşılmak, ölümünden sonra takdir edilmek, birçok yazar ve sanatkâr için bahis konusudur; zaten büyük sanatkâr çağının ilerisinde olan insandır. (II) Ahmet Hamdi Tanpınar'ın romanları da hikâyeleri de döneminin roman ve hikâyesinden farklı bir yerdedir, ilk yayınlandığında *Abdullah Efendi'nin Rüyaları* kuvvetli bir etki yaratamamıştı. (III) Mehmet Kaplan da ilk asistanlık yıllarında bundan "upuzun bir saçma" diye ciddi ciddi bahseder. (IV) Dönemin eleştirmenlerinin tavrı da -pek azı dışında-bundan farklı değildi. (V) Eserlerinin değerinin anlaşılması için bir zaman geçmesi, toplumun ve aydınların yeni çözüm ihtiyaçlarıyla, arayışlarla karşılaşması gerekiyordu.

1. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, saptama yapılmıştır.

B) II. cümlede, Tanpınar'ın özgünlüğünden söz edilmiştir.

C) III. cümlede, bir gerekçe dile getirilmiştir.

D) IV. cümlede, eleştirmenlerin tutumu anlatılmıştır.

E) V. cümlede, eserlerin değerinin neden anlaşılmadığı belirtilmiştir.

2. Bu parçada geçen "upuzun bir saçma" **sözüyle eleştirmek istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Eserin niteliksiz olarak değerlendirilmesi

B) Her yazarın olaylara farklı bakması

C) Eserin değerinin sonradan anlaşılması

D) Eleştirmenlerle okuyucular arasında çatışma olması

E) Sanatçıların öldükten sonra değerlerinin anlaşılması

3. (I) Bir toplumu, bir milleti anlamak için onun kültürüne bakmak gerekir. (II) Kültür, "trend"lerden yani dönemsel eğilimlerden ve modalardan ibaret değildir. (III) Bir başka ifadeyle moda yahut dönemsel yönelimler, kültürün yerine asla geçmez. (IV) Kültür, uzun yıllar sonunda oluşur ve kültüre giden yolda önemli altyapılar tesis edilir. (V) Kültür; bir toplumun, milletin asırlarca yoğurduğu davranış, duyuş, seziş kalıplarını ifade eder ve değişmesi oldukça zordur.

Bu parçadaki cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

A) I. cümlede bir amaca ulaşmayı sağlayacak unsura değinilmiştir.

B) II. cümlede bir kavramın tanımı yapılarak anlamda yoğunluk sağlanmıştır.

C) III. cümle, bir önceki cümlenin açıklayıcısı durumundadır.

D) IV. cümlede kültürün oluşum sürecine ilişkin bilgi yer almıştır.

E) V. cümlede kültürün ne olduğu hakkında bilgi yer almıştır.

4. Hayatın iniş ve çıkışları vardır. Çoğumuz bu oyuna kapılır gideriz. İşler yolundayken kendimizi mutlu hissederiz; bozulunca üzülürüz. Yaşama bu tür bir yaklaşım, güçsüz bir yaklaşımdır. Bu yaklaşımdaysan dalgalarla sürüklenen dal parçası gibisin demektir. Akıntıya göre gidersin. Şu anda bir yönde gidiyorsun, bir sonraki anda başka bir yönde. Ama eğer bilirsen başına gelen her şey güzeldir ve yaşadığın her şeyin yaşamına anlam katan bir yanı vardır.

Bu parçadaki altı çizili sözün parçaya kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşamın anlamını kavrayamamak

B) Sorumsuzca davranıp yararsızca yaşamak

C) Durumu kontrol edemeyip edilgen olmak

D) Asıl görevlerini ihmal edip gününü gün etmek

E) Kimseden yardım alamayıp tek başına kalmak

@tgdenemeleri

5. (I) Ayfer Tunç'un *Bir Deliler Evinin Yalan Yanlış Kısa Tarihi* bir günde geçer: 14 Şubat 2007. (II) Karadeniz'de sırtını denize dönmüş bir akıl hastanesinde geçer bütün olaylar. (III) Kahramanları ve hikâyeleri, memleketin tüm coğrafyasına hatta sınırların ötesine yayılsa bile okur, kendisini hep yeniden hastanede bulur. (IV) Bu açıdan bakıldığında roman, âdeta nefes almaktadır; kapladığı alan bir genişler, bir daralır. (V) Romandaki bu canlı hareketler, tahminime göre okurun zihnini de canlı tutacaktır.

Bu parçada sözü edilen eserle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede kurmaca metin olduğu belirtiliyor.

B) II. cümlede olay örgüsünün merkezinde bir hastane vardır.

C) III. cümlede kahramanların evrensel nitelik taşıdığı sezdiriliyor.

D) IV. cümlede romanın zıt özellikler barındırdığına değiniliyor.

E) V. cümlede okuyucu üzerinde sürükleyici bir etki bırakacağı sezilmektedir.

6. (I) Nazım Hikmet'in en sevdiğim şiirlerinden biri, biraz da Edip Cansever'in ürpertici şiiri *Gelmiş Bulundum*'la akrabalık taşıyan *Son Otobüs* şiiridir. (II) 1947'de ölümünden birkaç yıl önce Prag'da yazdığı bu şiir, siyasetten uzaktır, bir bakıma Nazım'ın varoluş sorunuyla ilgili yazdığı benzersiz bir şiirdir. (III) Bir muhakeme, bir iç konuşma, bir arınma ve insanın dünyadan, kalabalıklardan, kavgadan uzak, âdeta bir dağ başında içine kulak verme anında yazdığı bir şiirdir. (IV) O anda içine doğmuş bir şiir sanki yazmıyor da bize naklediyor gibidir. (V) Hiçbir büyüklük taşımayan, en küçük bir kibir bile içermeyen yalın ve çıplak bir insan ruhu vardır karşımızda.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi yapılan saptamayla uyumlu değildir?

A) I. başka şiirle benzer yanlar taşıma

B) II. özgün bir şiir olma özelliği

C) III. duygularıyla baş başa kalan, sorgulayıcı bir insan

D) IV. lirik olmaktan çok didaktik özelliklere sahip olma

E) V. alçak gönüllü ve doğal davranma

7. (I) Divan şiirinin egzotik havası halkımızın bu şiire olan ilgisini hep diri tutmuştur. (II) Nedim, Baki, Fuzuli gibi büyük isimleri algılayabilmek için bu şiiri bir bütün olarak algılamalıyız. (III) Bu ilgi büyük şairlerin büyüleciyi dizeleri ile birleşince ortaya güzel bir süreklilik çıkıyor. (IV) Halk sevgisini ve ilgisini eksik etmediği sürece yazın dünyamızda divan şiiri hep var olacaktır. (V) Divan edebiyatı pek çok usta şairle bu varoluşu desteklediği için güçlenmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede divan edebiyatına ilginin diri kalmasına neden olan etmenden bahsedilmiştir.

B) II. cümle, bu parçanın akışını bozmuştur.

C) III. cümlede bir amaç yargısı vardır.

D) IV. cümlede yargı koşula bağlanmıştır.

E) V. cümle, neden-sonuç ilişkisi ile kurulmuştur.

8. (I) 3. Uluslararası İstanbul Çocuk Filmleri Festivali 20-29 Eylül arasında düzenlenecek. (II) Festivalde, film gösterimlerinin yanı sıra yönetmenlik, oyunculuk ve senaryo atölyeleri de düzenleniyor. (III) Festival bu yıl yağışlara denk geldi. (IV) Tunç Başaran'ın öncülüğünde gerçekleştirilecek atölye çalışmalarının sonunda yeni çocuk filmleri ortaya çıkacak. (V) Bu filmler bir sonraki festivalde gösterime sunulacak.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede festivalin zaman aralığı verilmiştir.

B) II. cümlede festivalin sadece film gösterimiyle sınırlı olmadığı belirtilmiştir.

C) III. cümle parçanın akışını bozmaktadır.

D) IV. cümlede, yapılacak atölye çalışmalarının amacı belirtilmiştir.

E) V. cümlede bir ön yargıdan bahsetmiştir.

@tgdenemeleri

9. (I) Faruk Nafiz, Millî Edebiyat akımının yurtçu duyarlılığını zenginleştirmiştir. (II) Beş Hececiler topluluğunun da önde gelen ismidir. (III) Sanatçımız ilk şiirlerini aruzla yazmış, sonraları hece ölçüsüne dönmüştür. (IV) *Şarkın Sultanları* aruzla yazdığı şiirlerini topladığı eseridir. (V) Tiyatrocu yanı da olan bu sanatçı *Akın* ve *Özyurt* isimli tiyatro yapıtlarıyla da tanınır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelere göre Faruk Nafiz ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede Millî Edebiyat'a katkısından bahsedilmiştir.
B) II. cümlede mensubu olduğu topluluk belirtilmiştir.
C) III. cümlede ölçüdeki sabit tutumundan bahsedilmiştir.
D) IV. cümlede şiirlerini bir kitapta bir araya getirdiğine değinilmiştir.
E) V. cümlede tiyatrocu yönü olduğu da vurgulanmıştır.

10. (I) Baki, gelmiş geçmiş divan şairlerimizin çoğundan daha az eser vermiş; bir küçük divan bırakmıştır. (II) Buna karşılık divan edebiyatının en büyük şairlerinden biri olarak bilinir. (III) Bu başarının belli başlı nedenini onun kendine has, incelikli üslubunda aramalıyız. (IV) Baki'nin tek bir dizesi bile yazarını hemen belirler. (V) Baki, edebî sanatları ustaca kullanan ve heybetli, gösterişli diliyle Sultanü'ş-Şuara unvanını alan divan şairidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede öznel bir yargı vardır.
B) II. cümlede Baki ile ilgili kıyaslama yargısına yer verilmiştir.
C) III. cümlede bir beğeni ifadesi vardır.
D) IV. cümlede yazarın eserlerine damgasını vurduğu belirtilmektedir.
E) V. cümlede şairin unvanından da bahsedilmiştir.

11. (I) Günümüzde masal okumanın yerini televizyonlar ve çizgi filmler almıştır. (II) Elbette bazılarının dediği gibi çocuklar televizyon izleyecekler, çizgi filmlerden de bir şeyler öğrenecekler. (III) Ancak televizyonlarda çocukluğumuzun masum çizgi filmlerinin yerini şiddet içeren filmler almıştır. (IV) Bu noktada masalın önemi bir kez daha ortaya çıkıyor aslında. (V) Özellikle sizin anlatmakta olduğunuz masallarda kontrol anne ve babada olduğu için masallar çocuklar üzerinde olumlu etki sağlamaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede değişen bir durumdan söz edilmektedir.
B) II. cümlede bir görüşe destek verilmiştir.
C) III. cümlede bir gözlem dile getirilmiştir.
D) IV. cümlede bir tutumdan bahsediliyor.
E) V. cümlede yargı, nedeniyle verilmiştir.

12. (I) Türkçenin öğretiminde bireyin anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanırken dilin yazılı ve sözlü kaynakları ile dil bilgisi kurallarından yararlanılır. (II) Böylece bireyin zihinsel gelişimiyle sosyalleşme süreci, ana dilin sözlü ve yazılı kaynaklarına dayandırılarak gerçekleştirilir. (III) Anlamayla ilgili dinleme ve okuma; anlatmayla ilgili konuşma ve yazma olarak bilinen dört temel dil becerisi dilin yazılı ve sözlü anlatım yolları kapsamında yer alır. (IV) İlköğretimde başlayan ve yükseköğretime kadar süren formal ana dili eğitimi süreçlerinde dil bilgisi öğretimi dilin yazılı ve sözlü kaynaklarıyla birlikte düşünülür. (V) Her birey, ana dilinin kavram dünyasını iyi bir şekilde öğrenirse anlama ve anlatma becerisini geliştirebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede, bir hedeften söz edilmiştir.
B) II. cümlede, bireyin sosyalleşme sürecinde dilin etkili olduğu belirtilmiştir.
C) III. cümlede, farklı dil becerilerinden söz edilmiştir.
D) IV. cümlede, ana dilin ilköğretim sürecinde tam olarak öğrenileceği vurgulanmıştır.
E) V. cümlede, bireyin anlama ve anlatma becerisi bir koşula bağlanmıştır.

@tgdenemeleri

PARAGRAFI PARÇALARA BÖLEREK ANLAMA

Test 9

1. (I) Osman Gazi Köprüsü Gebze-İzmir Otoyol Projesi dahilinde Marmara Denizi'nin doğusunda inşa edildi. (II) Orta açıklığı 1.550 metre ve toplam uzunluğu ise 2682 metre olan asma köprü dünyanın en uzun dördüncü köprüsüdür. (III) Proje Türk ekonomisi için önem arz etmektedir çünkü köprüden 27 milyar liralık bir gelir elde edilmesi planlamaktadır. (IV) 1 Temmuz 2016 itibari ile törenlerle trafiğe açılması beklenen köprüden Kurban Bayramı boyunca da ücretsiz geçişler yapılacağı açıklandı. (V) Köprü her yönüyle körfez trafiğinin can simidi olmaya aday.

Bu parçada numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, Osman Gazi Köprüsü'nün bir projenin parçası olduğundan bahsedilmiştir.

B) II. cümlede Osman Gazi Köprüsü'nün bir yönüyle dünyanın sayılı köprüleri arasında yer aldığı belirtilmiştir.

C) III. cümlede yargı gerekçesiyle verilmiştir.

D) IV. cümlede Köprü'nün Kurban Bayramı'nda açılacağından bahsedilmiştir.

E) V. cümlede köprüden beklenen işlevden bahsedilmiştir.

2. (I) Çağla Büyükakçay, Grand Slam turnuvalarında tek bayanlarda ön eleme turlarında oynayan ilk Türk tenisçisidir. (II) Genç kızların üzerinde ciddi bir etki yaratan bu olay ile ülkemizde tenise duyulan ilgi artmıştır. (III) Tenis ülke olarak ön yargılı olduğumuz bir spor dalıdır. (IV) Bu ön yargıyı kırmak için Çağla Büyükakçay'ın başarısı genç sporculara anlatılmalıdır. (V) Belki o zaman tenisle olan görülmez sınırlarımız yıkılır.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, Çağla Büyükakçay'ın bir ilki başardığından bahsedilmiştir.

B) II. cümlede Çağla Büyükakçay'ın başarısı ile ülkemizde değişim gösteren bir tavırdan bahsedilmiştir.

C) III. cümlede bir öz eleştiri yapılmıştır.

D) IV. cümle amaç bildiren bir cümledir.

E) V. cümlede bir varsayımdan bahsedilmiştir.

3. (I) Bir insanı ondan vazgeçmeyecek gibi sevdiğinizde bulacaksınız gerçek aşkı. (II) Bir insanı böyle sevebilecek kadar güçlü olduğunuz için de acı çekeceksiniz. (III) Ayrı düşeceksiniz belki ama siz sevme hamuruyla yoğrulmuş şanslı insanlar, sevdiğinizi görmeden de sevmeyi sürdürme yeteneğinizle hep farklı olacaksınız. (IV) Bense, bir gün bu şekilde sevmeyi ve sevilmeyi bekleyecek, içine kapatıldığım küçük hayatların sınırlarını yıkıp gıpta ettiğim bu insanlara ulaşmanın hayaliyle besleneceğim. (V) Bir gün biri bana, başka tür bir sevgi yok, dediğinde belki de sevme sırrını çözeceğim.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede gerçek aşkın bulunması bir koşula bağlanmıştır.

B) II. cümlede yargı nedeniyle verilmiştir.

C) III. cümlede şanslı kimselerin hep mutlu olduğu belirtilmiştir.

D) IV. cümlede yazar, hayalini paylaşmıştır.

E) V. cümle ihtimal anlamı taşımaktadır.

4. (I) Türkiye'de bulunan yaklaşık 380 kelebek türünün en ünlüsü Osmanlı ateşidir. (II) Uzmanlar günümüzde yalnızca Muğla ve Antalya illerinde ender olarak görüldüğünü söyler. (III) Önlem alınmazsa yakında soyunun tükeneceğini belirtiyor. (IV) Bu türün kanat rengi güneş ışığının vurduğu açıya göre parlak portakal ve koyu ateş kırmızısı arasında değişiyor. (V) Bu kelebekler, kanadının arka kenarındaki benekler ile benzerlerinden kolayca ayırt edilebiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede kıyaslama içeren bir yargı vardır.

B) II. cümlede Osmanlı ateşi adlı kelebek türünün kısıtlı alanlarda görüldüğü aktarılmıştır.

C) III. cümlede Osmanlı ateşi adlı kelebek türünü bekleyen tehlike koşula bağlanmıştır.

D) IV. cümlede Osmanlı ateşi isimli kelebek türünün kanat renginin sabit olduğundan bahsedilmiştir.

E) V. cümlede Osmanlı ateşi adlı kelebek türünün ayırt edici yönü vurgulanmıştır.

@tgdenemeleri

5. (I) Romana başladığım ilk yıllarda kararlı bir öz Türkçe savunucusuydum. (II) Dile yerleşen sözcükler de dahil asla başka bir dile ait sözcükleri kullanmıyordum. (III) Bir süre sonra yazdığım öykülerdeki dilin zorlama ve yapay bir hâle dönüştüğünü gördüm. (IV) Çünkü anlatmak istediğim durumu yabancı bir sözcükle çok güzel karşılayacakken ben sırf dil tutumdan ötürü o durumu tam karşılamayan, dahası bulunduğu yerde eğreti duran sözcükler kullanmak zorunda kaldım. (V) O zaman anladım ki önemli olan, sözcüğün Türkçe kökenli olması değildir, anlatmak isteneni karşılayıp karşılayamadığıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede geçmişe dönük bir değerlendirme yapılmıştır.
B) II. cümlede yazarın takındığı sabit tutumdan bahsedilmiştir.
C) III. cümlede dil tutumunun öykülerine etkileri açıklanmıştır.
D) IV. cümlede yargı koşula bağlanmıştır.
E) V. cümlede yazarın değişen fikrinden bahsedilmiştir.

6. (I) İlk öykülerini dergilerde yayımlamaya başlamıştır. (II) Bu ilk öykülerinde söz sanatlarından kaçınan yalın bir dil kullanmıştır. (III) Yazın yaşamı boyunca ülkesinin insanlarından bahsetmiştir. (IV) Çağ dışı, insanlık dışı olaylarla savaşmaktan bir an geri durmadı. (V) Bu savaşını öykü türünün sınırları içinde kalarak gerçekleştirdi.

Bu parçada numaralanmış cümleler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede yazarın öykü yayımlanmaya neyle başladığı vurgulanmıştır.
B) II. cümlede yazarın üslubu hakkında bilgi verilmiştir.
C) III. cümlede yazarın takındığı sabit bir tutumdan bahsedilmiştir.
D) IV. cümlede yazarın çağ dışı olaylara karşı takındığı tavır dile getirilmiştir.
E) V. cümlede yazarın çağ dışı olaylara karşı takındığı tavrın sanatını gölgelediği belirtilmiştir.

7. (I) Tarık Buğra, Türk romanına damgasına vurmuş önemli bir isimdir. (II) Roman hayatında ilk olarak tarihî roman anlayışını benimseyen sanatçı, sonraları bireyin iç dünyasını esas alan bir tutum ile yapıtlar kaleme almıştır. (III) Özgün bir tarzı olan Tarık Buğra, zihnimizde ayrı tatlar bırakan pek çok romanın altına imza atmıştır. (IV) Sanatçının eserlerinde tercih ettiği dil, yapıtları için ölümsüzlük vesilesi olmuştur. (V) Sanatçı genelde tarihî romanlar yazsa da psikolojiye yaslanan bir tutum içine de girmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede Tarık Buğra'nın Türk romancılığına özgün bir tarz getiren romancılarımızdan biri olduğundan bahsedilmiştir.
B) II. cümlede sanatçının yazın anlayışında meydana gelen değişme dile getirilmiştir.
C) III. cümlede bir beğeniden bahsedilmiştir.
D) IV. cümlede sanatçının üslubu ile ilgili bir yargı vardır.
E) V. cümlede sanatçının değişmeyen roman anlayışını olduğundan bahsedilmiştir.

8. (I) Rıfat Ilgaz, eğitim sistemini eleştirmek için kaleme aldığı *Hababam Sınıfı*'nı Stepne takma adıyla ilk kez 1956 yılında yayımlamıştır. (II) Rıfat Ilgaz'ın tefrikalar (bölümler) hâlinde yayımladığı *Hababam Sınıfı* ilk kez Dolmuş adlı mizah dergisinde yayımlanmıştır. (III) Rıfat Ilgaz'ın bu ölümsüz eseri Ertem Eğilmez ile beyaz perdeye aktarılmıştır. (IV) Bu filmde Kemal Sunal'dan Halit Akçatepe'ye pek çok ismin rol alması filmin ölümsüzlüğünü perçinlemiştir. (V) Ancak *Hababam Sınıfı* müziği ile hüzünlenen yeni nesiller yetiştirememiz bu efsane yapıtı unutturabilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede *Hababam Sınıfı*'nın yazılış amacına yer verilmiştir.
B) II. cümlede yapıtın bölüm bölüm yayımlandığı dile getirilmiştir.
C) III. cümlede *Hababam Sınıfı*'nın Ertem Eğilmez ile sinemaya taşındığından bahsedilmiştir.
D) IV. cümlede, filmde yer alan bazı oyunculardan da bahsedilmiştir.
E) V. cümlede bir varsayım dile getirilmiştir.

@tgdenemeleri

9. (I) Meddah hikâyelerinden Hançerli Hanım'ın da etkisi görülen *İntibah* romanı ilginç bir romandır. (II) Namık Kemal, bu romanda Alexandre Dumas Fils'in *Kamelyalı Kadın* romanından etkilenmiştir. (III) *İntibah* hayat tecrübesi olmayan bir gencin macerasını anlatır. (IV) Kitabın sonunda "Son pişmanlık fayda vermez." denerek kıssadan hisse çıkarılmıştır. (V) Roman taklit olduğu için teknik bakımdan zayıftır.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede kişisel bir görüşe yer verilmiştir.
B) II. cümlede Namık Kemal'in etkilendiği sanatçı ve eserden bahsedilmiştir.
C) III. cümlede *İntibah* romanının içeriği hakkında bilgi verilmiştir.
D) IV. cümlede kitabın mesajı hakkında bilgi verilmiştir.
E) V. cümlede *İntibah* romanının tutarsız bir içeriğe sahip olduğu söylenmiştir.

10. (I) Müziğin gelişmesi için folklorun gelişmesine de önem verilmelidir. (II) Çünkü yerel müziğin temel kaynaklarından biri de folklordur. (III) Bu değerlerin bir bütün olarak düşünülmesi müziğin yerleşmesi bakımından oldukça önem arz etmektedir. (IV) Bu yüzden müziğimizin Anadolu'ya ait kalmasını istiyorsak bu kavramların beraberce bir vücuda girmesini sağlamalıyız. (V) Halk müziği derinlemesine araştırılarak bilimsel bir formda incelenmeli.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede bir öneri dile getirilmiştir.
B) II. cümle önceki yargının gerekçesidir.
C) III. cümlede bir ön yargı ifadesi vardır.
D) IV. cümlede yargı koşula bağlanmıştır.
E) V. cümlede halk müziğinin incelenmesi metodu hakkında bir öneri dile getirilmiştir.

11. (I) Gökyüzü olaylarının ve gök cisimlerinin insanın ne zaman ilgisini çektiği hakkında kesin bir şey söylemek mümkün değildir. (II) Bilindiği gibi çok eski dönemler hakkında ancak arkeolojik kazılar sonucu bulunan kalıntılar ve yazma tabletlerden bilgi sahibi oluyoruz. (III) Bu arada özellikle arkeolojik kazılarda gök cisimleri gözlemi ile ilgili hiçbir aletin bulunmadığını da önemle vurgulayalım. (IV) Bu nedenle insanların toplum hayatı yaşamasıyla beraber dinî ve günlük gereksinimleri için gökyüzüne bilinçli baktıkları bilinmektedir. (V) Bu da bir yerde astronominin başlangıcı olarak kabul edilebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede emin olunmayan bir durumdan bahsedilmiştir.
B) II. cümlede eski dönemler hakkında kısıtlı olan kaynaklardan bahsedilmiştir.
C) III. cümlede kazılardan ortaya çıkan sonuç vurgulanmıştır.
D) IV. cümlede astronominin ortaya çıkışıyla ilgili bilgi verilmiştir.
E) V. cümle, bu parçanın ana düşüncesidir.

12. (I) *Osmancık* romanını bir hocamın elinde gördüğüm için okumaya karar verdim. (II) Çünkü Elif Hocam okuyorsa bu kitapta mutlaka farklı bir yan vardır. (III) Kitabı hafta sonu bitirebilmek için odama kapandım. (IV) Osmanlının kuruluşunu anlatan bu eser beni alıp Söğüt ve Domaniç'e hatta daha geriye götürdü. (V) Tarık Buğra bu romanıyla tarihî romancılığımıza mührünü vurmuştur.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede yargı nedeniyle birlikte verilmiştir.
B) II. cümle gerekçe bildirmektedir.
C) III. cümlede, amaç-sonuç ilgisi bulunmaktadır.
D) IV. cümlede eserin içeriğinden bahsedilmiştir.
E) V. cümlede romanın en iyi tarihî roman olduğu vurgulanmıştır.

@tgdenemeleri

ÖSYM tipi - Eğilim Kontrol Testi - 1

Bu bölümdeki sorular ÖSYM'nin son beş yılda sorduğu sorularının kazanım ve sunumuna paralel biçimde hazırlanmıştır.

1. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Her roman, yazarının ağzıyla konuşan bir karakter barındırır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Tarık Buğra, İstanbullu Hoca olmaktan çıkıp Küçük Ağa olmaya doğru evrilen Mehmet Reşit'e kendi sesini emanet etmiştir. Yazar, Kurtuluş Savaşı'yla ilgili fikirlerini roman boyunca ona söyletmiştir.

B) Ahmet Mithat Efendi, *Felatun Bey'le Rakım Efendi* romanında modernleşmeyle yanlış bir Batılılaşmanın birbirine karıştırıldığı yerlerde Rakım Efendi'ye vekalet verir ve eleştirilerini de önerilerini de onun konuşmalarıyla aktarır.

C) Halide Edip Adıvar'ın aşk-vatan ikilemi yaşattığı Ayşe, *Ateşten Gömlek* romanı boyunca iç konuşmalar yapar. Onun bu iç konuşmaları, Halide Hanım'ın vatan sevgisi, mandacılık, aşk, emperyalizm konularında sahip olduğu fikirlerin tercümesi gibidir.

D) Yakup Kadri, *Sodom ve Gomore* romanında işgal altındaki İstanbul'da yaşanan ahlaksızlıkları eleştirirken çok karamsar bir ruh hâliyle çıkar karşımıza. Necdet-Leyla aşkındaki dalgalanmalar ise fikirlerdeki farklılaşmalarla paralel biçimde ilerler.

E) *Tutunamayanlar* romanındaki Turgut Özben, aslında kitabın yazarı Oğuz Atay'ın kendisi, onunla diyaloğa giren Olric ise iç sesidir. Aynı zamanda romanın anlatıcısı olan bu başkahramanın bilinç akışı yaşadığı yerlerde akan o bilincin de kırgınlıkların, önerilerin ve kızgınlıkların da yazara ait olduğunu düşünmek gerekir.

2. **Gazeteci:**

(I) ---- ?

Ahmed Arpad:

Çeviriye başlamamda babam etkili olmuştur. İstanbul Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünde okuduğum yıllarda Hermann Hesse'nin *Gençlik Bunalımları* adlı romanının çevirisiyle bu "görev"e başladım. Babam beni hep destekledi. Hiçbir zaman, yaptığım çevirileri okuyup da "Şunu şöyle yap." demedi. Beni o konuda serbest bıraktı.

Gazeteci:

(II) ---- ?

Ahmed Arpad:

Çevirmenler ülkeler arasında kültür köprüsü oluşturmasına karşın, nedense, Türkiye'de bu unutuluyor. Bazı yayıncılar yabancı edebiyata ağırlık verirken çevirmenler olmadan ayakta kalamayacakları gerçeğini önemsemiyor. Batı ülkelerinde yayıncı-çevirmen ilişkisi daha ciddiye alınıyor. Türkiye yayın dünyası ise bu sorunun çözümünde büyük adımlar atmadı.

Gazetecinin bir sanatçıya yönelttiği aşağıdaki sorulardan hangileri, yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Babanızın izinden gitmeye ne zaman karar verdiniz

(II) Türkiye'de iyi çevirmenler yetişiyor mu

B) (I) Çevirmen olan babanızın, mesleğiniz konusunda yönlendirmesi oldu mu

(II) Çevirmenlerin ülkemizdeki yaşadıkları sorunlar nelerdir

C) (I) Mesleğe ne zaman başladınız

(II) Çevirinin zorlukları nelerdir

D) (I) Hangi çevirmenleri örnek aldınız

(II) Ülkemizde çevirmene gereken önem veriliyor mu

E) (I) Sizce hangi tür yapıtlar Türkçeye çevrilmeli

(II) Bir roman çevirmenin güçlükleri nelerdir

@tgdenemeleri

3. I. Kelime olarak kökeni Farsçadan gelen "köfte", "ezmek" anlamına gelir. Her ne kadar büyük kentlerde köfte denince akla kıyma ile yapılan köfteler gelse de Anadolu mutfağına yolculuk yaptığınızda özellikle de Güneydoğu Anadolu'da köftenin etsiz biçiminin binbir çeşidi karşılar sizi.

II. Türk mutfağında köftelerin sadece bir kısmının bilinmesi, belki de büyük şehirlerde önüne "meşhur", "tarihî" gibi sıfatların getirilmesi veya bir şehrin ismiyle kurulan tamlamaların çok fazla bilinir hâle gelmesi sonucunda algıda yoğunlaşma ortaya çıkmasıyla ilgilidir. Oysa etsiz köftelerin sayısı bir hayli fazladır ve Türk mutfağının dünyada bilinirliğini pekiştirecek çok özel ve sağlıklı lezzetlerdir.

Yukarıdaki II numaralı parça için hangisi söylenebilir?

A) I. parçada yapılan bir tanımı açıklama işlevi görmektedir.

B) I. parçada verilen bir bilgiye örnekler verilmektedir.

C) I. parçada dile getirilen bir yanlış algının gerekçesiyle ilgili tahmin yapılmaktadır.

D) I. parçada ileri sürülen bir görüşün geçerliliğine yönelik istatistiki bilgiler verilmektedir.

E) I. parçadaki örneklerden yola çıkılarak varılan bir çıkarımı yansıtmaktadır.

4.
- Şiirimizde heykel sanatının etkisini veya şiirle ilişkisini tespit etmek güçtür.
- Heykel sanatının bizde köklü bir geleneği yoktur.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiirimizde heykel sanatının katkısını tespit etmek güç olduğundan heykel sanatının bizde köklü bir geleneği yoktur.

B) Şiirimizde heykel sanatının etkisini veya şiirle ilişkisini tespit etmek güç olmasına rağmen heykel sanatının bizde köklü bir geleneği yoktur.

C) Heykel sanatının bizde köklü bir geleneği olmadığı düşünülürse edebiyatımızda heykel sanatının etkisini veya şiirle ilişkisini tespit etmek güçtür.

D) Heykel sanatının bizde köklü bir geleneği olmadığı için şiirimizde heykel sanatının etkisini veya şiirle ilişkisini tespit etmek güçtür.

E) İnanışımızın etkisiyle heykel sanatının bizde köklü bir geleneği olmadığı için şiirimizde heykel sanatının etkisini veya şiirle ilişkisini tespit etmek güçtür.

5. **Tolstoy'un;**
- Bir insan acı duyarsa canlıdır.
- Başkasının acısını duyarsa insandır.
- Güzel olan sevgili değildir, sevgili olan güzeldir.
- Hayat ne gideni geri getirir ne de kaybettiğin zamanı geri çevirir.
- Ya yaşaman gerekenleri zamanında yaşayacaksın ya da yaşamadım diye ağlamayacaksın.

sözlerinde aşağıdakilerin hangisi vurgulanmamıştır?

A) Güzel bakış açısına sahip olmak

B) Empati yapmak

C) Zamanı iyi değerlendirmek

D) Duyguları yoğun yaşamak

E) Geçmişten şikayet etmemek

6. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Roman, güvendiği dağlara kar yağan kahramanların ruhsal bunalımları üzerine kurgulanır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) *Mai ve Siyah* romanının kahramanı Ahmet Cemil'in düşlediği hayat ile yaşamak zorunda kaldığı hayat arasındaki uçurum, kahramanımızın yaşama karşı mücadele enerjisini yok etmiştir; o, artık bir kaçışın insanıdır.

B) *Vurun Kahpeye* romanı, kalkınması ve kurtuluşu uğruna büyük fedakârlıklar yaptığı köy halkının ihanetiyle sarsılan, vurdumduymazlığıyla üzülen Aliye Öğretmen'in düş kırıklıkları ve linç edilişi üzerine kurulmuş bir Kurtuluş Savaşı romanıdır.

C) Yusuf Atılgan'ın *Anayurt Oteli* romanında Zebercet; kimseyle iletişim kuramayan, toplumun dışına düşmüş ve bundan ötürü kurtuluşu ölümden arayan bir karakterdi. Zebercet, bu yalnızlığı ve anlamsız yaşamı ile insanlığın durumunu serer ortaya.

D) James Joyce'un *Sanatçının Genç Bir Adam Olarak Portresi* romanının kahramanı Stephan Dedalus'un büyük ümitlerle sanatçı olmayı seçişi ve bunun için evini, yurdunu terk etmesi fakat aradığını bulamayarak iç çatışmalar yaşaması, Oğuz Atay'ın *Tutunamayanlar*'ının kahramanı Turgut'u biçimlendiren ögelerdir.

E) *Sergüzeşt*'in kahramanı Dilber, bir köledir. Ona göre kölelik, insani değerlerden hele de aşktan yoksun olmaktadır. Ama ilk defa Celal ile bu saplantısı, yerini ümide ve tatlı hayallere bırakır gelgelim konak çocuğu Celal, annesinin ve babasının baskılarına boyun eğer. Dilber ise ümitleri kursağında kalmış bir genç kız olarak kendini Nil Nehri'ne atarak intihar eder.

@tgdenemeleri

7. I. Erkeklerin askerlik anıları, kadınların düğün hatıraları aradan ne kadar zaman geçerse geçsin ve ne kadar çok tekrar edilirse edilsin anlatılmaktan bıkılmayan konulardır.

II. Ama askerlik bitip de o günleri anlatmaya başladığınızda o zorlukları hiç yaşamamış gibi, tatlı birer hatıra olarak anlatırsınız.

III. Bugünün dünyasında böyle bir hikâye anlatıcısı yok fakat bir şekilde hikâye anlatan insanlar hâlâ var ve var olmaya da devam edecekler.

IV. Bu yüzden aramızda hep bir "hikâye anlatıcısı" oldu.

V. Tarihsel serüven içerisinde, toplumlar; acılarını, sevinçlerini, birikimlerini hikâye formatıyla yarınlara aktardılar, taşıdılar.

VI. Hâlbuki askerdeyken zaman geçmez, özgürlüğünüz kısıtlanmıştır ve şartlar da oldukça zordur; askerliğiniz bir an önce bitsin istersiniz.

VII. Çünkü anlatmak en temelde bir insanlık durumudur.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I - VII - VI - II - V - IV - III

B) III - I - V - IV - II - VI - VII

C) V - IV - III - II - I - VII - VI

D) III - VII - VI - V - IV - II - I

E) V - IV - III - VII - I - VI - II

8. **Yunus Emre'nin;**

- Zehr ile pişen aşı yemeğe kim gelir?
- Cümleler doğrudur sen doğru isen
  Doğruluk bulunmaz sen eğri isen.
- Dil söyler kulak dinler, kalp söyler kainat dinler.
- Bir karıncaya dahi ulu nazarımız vardır.
- Az söz erin yüküdür, çok söz hayvan yüküdür.
- Yunus bu sözleri çatar halka marifetin satar.
  Kendisi ne kadar tutar söylediği yalanı gör.

sözlerinde aşağıdakilerin hangisi <u>vurgulanmamıştır</u>?

A) İçtenlik ve samimiyet

B) Tatlı dilli olmak

C) Dürüstlük

D) Özlü konuşmak

E) Öz eleştiri yapmak

9. Hem akademisyen hem sanatçı hem idareci ve de anne olarak üstlendiğim tüm görevlerimde hep en iyisini yaparak ilerlemeye çalışıyorum. Zoru başarmaya odaklı bir karakterim var. Kendimi bildim bileli hep üreten, kendini yenileyen, paylaşan, biriktiren ve ayrıntıları asla atlamayan bir çalışma tarzım oldu.

Bu parçada kendinden söz eden kişide,

I. azimli

II. yılgınlık göstermeyen

III. mükemmeliyetçi

IV. kuralcı

niteliklerinden hangileri belirgindir?

A) Yalnız I B) II ve III C) I, II ve III

D) I, II, III ve IV E) Yalnız IV

10.

- Evlerini kediyle paylaşanlar, zaman zaman insanın sinirlerini hoplatan şu manzarayı bilirler: Kediler, kapalı kapılar ardında durmanıza asla izin vermezler. Takıntılı şekilde kapıyı açmaya ya da siz açana kadar zorlamaya başlarlar. Kapının önünde ağlamaya, acındırmaya, kapıyı tırmalamaya, patilerini kapının altından uzatmaya velhasıl siz kapıyı açıncaya kadar size rahatsızlık vermeye devam ederler.
- Bu davranış kedinizin genetik kodlarında var. Kediler, yaşadıkları mekânın hâkimidirler, bu özellik de onların yaşadıkları ortamda olup bitenleri bilmelerini gerektiren hareketler şeklinde tezahür eder. Ayrıca hayatta kalma içgüdüleri, onların meraklı canlılar olmasına yol açar yani bir kedi her şeyi görüp yaşamının tehdit altında olmadığını görmedikçe rahat edemez ve rahat da vermez; buna katlanacaksınız, çare yok.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Bir varlıkla ilgili birbiriyle çelişen değerlendirmelere yer vermektedirler.

B) Bir varlığın genelleme yapılan bir özelliğinin her durumda geçerli olmadığını yansıtmaktadırlar.

C) Bir varlıkla ilgili yapılan bazı değerlendirmelerin geçersizliğini ortaya koymaktadırlar.

D) Bir varlığın yinelenen, karakteristik davranışlarının gerekçeleriyle ilgili açıklamalar yapmaktadırlar.

E) Bir varlığın oluşturduğu bir sorunun çözüm yollarını göstermektedirler.

@tgdenemeleri

1. Burhan Bey:

– Sanırım halk şiirini uyaktan ve hece ölçüsünden ibaret görme sığlığından doğuyor bu yanılgı. Oysa halk şiirinin içerik atmosferi, imge anlayışı ve mazmun dünyası yoksa yalnızca ölçü, uyak ve uyak düzeni benziyor diye bir şiire halk şiiri denemez.

Yakup Bey:

– Ölümsüzlüğü yakalamış olan şiir kitaplarına bakacak olursak kitapta yer alan şiirlerin yüzde yüzünün üst düzey şiir olduğunu söyleyemeyiz. Büyük şairlerin de küçük şiirleri olabilir elbette. Hatalı söyleyişlerin, oturmamış dizelerin bulunduğu, emekten ve işçilikten kaytarılmış yüzde yirmilik bir şiiri hoş görmek gerekiyor.

Haldun Bey:

– Şiiri şiir yapanın ne olduğunu değil de şiiri şiir olmaktan alıkoyanın ne olduğunu belirtmek daha kolay sanırım. Samimiyetten, özgünlükten ve işçilikten uzak olan hiçbir metin şiir katına yükselemez.

Necati Bey:

– Bir şairin şiirlerinin toplamına bakmalıyız. Şiirlerinin çoğunluğu belli bir standardın üstündeyse birkaç şiirinde de yaratıcı sıçrama ve üst düzey bir şiirsellik yakalamışsa ben ona iyi şair derim ve şiir kitabının da yarına kalacağını söylerim. Birkaç ayrık otu var diye bahçeyi tarumar etmem, pire için yorgan yakmam.

Vedat Bey:

– Yetenek olmalı elbette. Ama yetenek bir tohumdur; bütün mesele onu fideye, fidana ve meyve veren ağaca dönüştürecek çabaya bakar. Yani yetenek yüzde on, emek yüzde doksan diyebilirim.

Yukarıdaki konuşmacılardan hangilerine aynı sorular sorulmuş olabilir?

A) Burhan Bey - Vedat Bey

B) Yakup Bey - Necati Bey

C) Yakup Bey - Vedat Bey

D) Haldun Bey - Necati Bey

E) Haldun Bey - Vedat Bey

2. Gazeteci:

(I) ----?

Kerim Abdülcabbar:

Öncelikle konusuna göre, örneğin kurmaca, tarihi vs. gibi sınıflandırıyorum. Sonra her kategoriyi yazarlarına göre ayırıyorum.

Gazeteci:

(II) ----?

Kerim Abdülcabbar:

Atların bakımıyla ilgili olan veterinerlik kitapları. Bir zamanlar bir düzine Arap atım vardı. O zaman at bakımıyla ilgili pek çok nokta olduğunu fark etmiştim ve her şeyi öğrenmeye çalışıyordum. Sanırım bu, insanları hayrete düşürür.

Gazetecinin bir sporcuya yönelttiği aşağıdaki sorulardan hangileri, yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Yeni kitapları hangi sıraya göre okuyorsunuz
(II) İnsanlara hangi tür kitapları okumalarını önerirsiniz

B) (I) Kitaplığınızda en çok dikkat çeken kitaplar hangileridir
(II) Son günlerde okuduğunuz kitaplar nelerdir

C) (I) Kitaplığınızdaki kitaplar nelerdir
(II) Sanatsal eserler dışında okuduğunuz kitaplar nelerdir

D) (I) Kitaba ilgiyi hangi tür kitaplar artırır
(II) Okumaktan zevk aldığınız kitaplar nelerdir

E) (I) Kitaplarınızı nasıl düzenliyorsunuz
(II) Kitaplığınızdaki hangi kitaplar insanları şaşırtır

@tgdenemeleri

3. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Ölümsüzlüğü yakalamak isteyen bir yazar, her şeyden önce insanın içindeki karanlık mağaralara ışık tutup psikolojik sarkıtları, dikitleri keşfetmelidir." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Peyami Safa'nın *Yalnızız* romanında insan olmanın ve insan kalabilmenin yollarını gösteren çok etkili aforizmalar vardır; bu kitap, bu sebeple duygusal bir akışın değil düşünsel bir yükselişin romandır.

B) *Suç ve Ceza*'nın yazarı Dostoyevski için Tanrı'dan sonra insan ruhunun gizemli yanlarını en iyi bilen kişidir, diyen eleştirmenler, bu yargıya roman kahramanı Raskolnikov'u inceleyerek varmışlardır.

C) Alexis Carrel, kitabına *İnsan Denen Meçhul* adını vermiştir ama insanın en meçhul noktalarını keşfettiği için de bugün hâlâ okunmakta ve aranmaktadır.

D) Kahramanı Ahmet Cemil'in ruhsal dünyasındaki belirsiz ve sürprizli alanları keşfetmeye koyulan Halit Ziya, aslında insan ruhunun bilinmezliklerle dolu bölgelerine de açıklık getirmektedir.

E) Nabizade Nazım'ın *Zehra* romanında tam bir tahlil romancılığı söz konusudur ve yazar, kahramanının iç dünyasını çok derin tahlillerle aydınlatır, kıskançlığı besleyen görünmez ayrıntıları âdeta mikroskopla inceler.

4. **Pir Sultan Abdal'ın;**

Ateş gibi birden parlayıp yanma
Yanıp yanıp çevre yanın yandırma
Kâh karanlık kâh aydınlık görünme
Meydanda mum gibi yan deli gönül

sözlerinde aşağıdakilerin hangisi <u>vurgulanmamıştır</u>?

A) Alçak gönüllü olmak

B) Çabuk sinirlenmemek

C) Başkalarına zarar vermemek

D) Tutarlı olmak

E) Öfkeyi kontrol etmek

5. **Sunucu:** Çok iyi bildiği hatta ezberlediği şiirlerle ilgili inceleme yazıları yazdığını söyleyen genç eleştirmene neden şiir yazısı yazmayı bırakmasını tavsiye ettiniz?

Şair: İyi bildiği ve çok sevdiği şiirleri tercih ettiği için.

Sunucu: Ezberinde şiir olmayan, şairleri tanımayan biri şiir yazısı yazacak olsaydı yine mi yazmayı yasaklayacaktınız?

Şair: Hayır. Onun yaptığı iş boş arsaya yapı yapmak. Onun sadece şiir üzerine düşünebilme gücünün olup olmadığını önemserdim.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin şiir eleştirisiyle ilgili anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Gerçek bir şiir eleştirisi, sizin sevdiğiniz şiirler üzerine değil okuyucuların anlamak istedikleri şiirler üzerine yapılır.

B) Şair olan birinin şiir eleştirilerinde nesnel olmaması gibi bir tehlike vardır.

C) Yazarının kişisel beğenilerinin ve bilgilerinin yönlendirmediği tarafsız yazılar, gerçek şiir yazılarıdır.

D) Şiir yazılarının şiir üzerine donanımı olmayan kişilerce yazılması, okuyucuyu yanlış yönlendirir.

E) Bir yazar sevdiği şiirleri ve şairleri değerlendirirken onun iyi ve kötü yanlarını bütün hâlinde ortaya koyabilmelidir.

@tgdenemeleri

6. Bedri, olduğu yerde kalmıştı. Yolda gelirken hazırladığı müthiş cümleler, ağır hakaretler, hatta çıkarmak niyetinde olduğu kavga suya düşmüştü. Aklının almadığı bir bayağılığı, düşünmekten bile utandığı bir iftirayı bu kadar doğal savunan bir insana karşı değil kendini müdafaa etmek, ona kötü söz söylemek bile imkânsızdı. Bu pişkinliğin karşısında küçük dilini yutacaktı neredeyse. Her söyleyeceği sözün imkânsız bir cevapla karşılaşacağını açık açık görüyor ve ona hınç biriktiriyordu.

Bu parçada;

I. endişe
II. çaresizlik
III. şaşırma
IV. öfke

duygularından hangisi yoktur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I, II ve IV E) I ve IV

7. **Bu çiçeklere dikkat!**

Bahar geldi. Kedi sahiplerinin bahar çiçeklerine karşı dikkatli olma zamanı da geldi. Çünkü beyaz zambak, lale, nergis ve açelyanın tam sırası. Evini bu tür bahar çiçekleriyle süsleyecek olanlara hayati değer taşıyan bilgiler verelim: Veterinerler, bu bitkiler konusunda dikkatli olmanızı öneriyorlar zira kediniz bu çiçeklerden yerse sonuçları ölümcül olabiliyormuş. Kediler için zehirli olan bu çiçekler, daha hafif etki olarak da böbrek ve karaciğer rahatsızlıklarına yol açabiliyormuş. Sık su içme, idrara fazla çıkma, iştah ve su kaybı ya da devamlı saklanma gibi davranış değişiklikleri zehirlenme belirtileridir. Evinizde bu bitkiler varsa buna dikkat kesilseniz iyi olur.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Başlıktaki uyarıyı desteklemeyen, konuyu dağıtan, işlevsiz ayrıntılara yer verilmektedir.

B) Tehlikeli bir durumun belirtilerine, durumla ilgili uyarılara ve uyarının gerekçelerine değinilmektedir.

C) Verilen örneklerin bir kanıyı değiştirmeye yönelik kullanıldığı görülmektedir.

D) Kedi sahiplerinin üzerinde anlaşamadığı bir durumla ilgili uzman görüşlerini aktarmaktadır.

E) Tehlikeli bir duruma yol açan etkenlerin tehlikeli sonuçlarının önüne nasıl geçilebileceğinden söz edilmektedir.

8. İnci Aral'ın dili ve kurduğu dünya umarsızlık harcıyla karılmış, umutsuzluk tuğlasıyla bina edilmiş, çaresizlik çatısıyla örtülmüştür. Ama bunları gün ışığı altında değil, loş ışıklar altında yapar, zaten iyi öyküler, iyi romanlar hep örter. Araladığını, deştiğini, ayrıntılara sızdığını sandığımız metinler gerçekte, Wittgenstein'ın dile ilişkin sözlerindeki gibi "Düşünceyi örter." Gerçeklik sandığımızdan daha gizemli oldukça dil, düşünceyi örtecektir. Bütün bunların en güzel örneklerini Bilge Karasu, Oğuz Atay ve Sevgi Soysal'da buluruz. Karasu'nun tüm öyküleri, Oğuz Atay'ın *Korkuyu Beklerken*'deki birçok öyküsü ve Sevgi Soysal'ın tüm metinleri bize bunu söyler.

Bu parçada altı çizili ifadeyle,

I. Umutsuzluk ve çaresizlik temasının ağır basması
II. Kapalı bir anlatıma başvurma
III. Okurun beklentilerine uygun yazma

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9.
- Modern şiir insanın dünya ile doğrudan ilişkisinden doğdu.
- Bu yüzden modern sanat sadece estetizmle açıklanamaz.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Modern sanat sadece estetizmle açıklanamazken modern şiir insanın dünya ile dolaylı ilişkisinden doğmuştur.

B) Modern şiir insanın dünya ile doğrudan ilişkisinden doğduğu için modern sanat sadece estetizmle açıklanamaz.

C) Modern şiirin insanın dünya ile doğrudan ilişkisinden doğmasına karşın modern sanat sadece estetizmle açıklanamaz.

D) Modern şiirin insanın dünya ile doğrudan ilişkisini işlemesi, modern sanatın estetizmden uzaklaşmasına sebep olmuştur.

E) Modern sanatın estetik yönünün ön planda olması, modern şirin işlediği konularla doğru orantılıdır.

@tgdenemeleri

10. I. Tıptaki adı "epitaksis" olan, her yaştaki insanın başına gelebilen burun kanaması; burnun bir veya iki deliğinden birden kan gelmesidir. Hafif ya da yoğun bir kanama şeklinde görülebilir. Birkaç saniyeyle 10 dakika arasında devam edebilen bu durum, genellikle olağan dışı bir faktöre bağlı değildir ve çok sık rastlanan bir durumdur.

II. Burunda pek çok damar bulunur; bunlar, ufacık bir darbeyle kanayabilecek kadar hassastır. Kanamalar, ön (anterior) ya da arka (posterior) bölgede olabilir. Anterior olanlar; alerji, nezle, kuru hava, aşırı soğuk hava, burun mukozasında küçük bir yara ile ilgili olabilir ve genelde hafiftir. Bunlar evde tedavi edilir. Daha çok yetişkinlerde görülen, yüksek tansiyon, tümör ya da ilaç kaynaklı olabilecek posterior burun kanamaları tıbbi müdahale gerektirecek ciddi kanamalardır.

Yukarıdaki II. parçanın yazılma gerekçesi hangisinde açıklanmıştır?

A) I. parçada verilen bilgiyi örneklerle pekiştirip kanıtlamak

B) I. parçada dile getirilen sağlık sorunuyla ilgili yanlış kanıları düzeltmek

C) I. parçadaki olgunun kapsamına giren ve girmeyen kişileri belirlemek

D) I. parçada tanımlanan olgunun kaynağı ve türleri hakkında bilgi vermek

E) I. parçada ileri sürülen bir görüşün bilimsel dayanaklara dayanmadığını göstermek

11. Geçtiğimiz temmuz ayında Birleşik Arap Emirlikleri, Çin ve ABD tarafından uzaya fırlatılan üç uzay aracı, Mars'a ulaştı. Dünya ve Mars, Güneş etrafındaki yörünge hareketleri sırasında her iki yılda bir birbirlerine yaklaşır. Mars'a yani Kızıl Gezegen'e uzay aracı göndermek için en uygun zamanlar, bu yaklaşma dönemleridir. 2020 yılının temmuz ayındaki bu son yakınlaşma sırasında üç uzay aracı Mars'a gönderilmişti. Yolculukları sorunsuz gerçekleşen uzay araçlarının üçü de hedefe ulaştı. Mars'a ulaşan ilk uzay aracı ise BAE'nin gönderdiği Amal oldu. 9 Şubat 2021'de Mars'a varan Amal, yaklaşık 22 bin kilometre irtifadaki bir yörüngeye oturtuldu.

Bu parçadaki altı çizili sözle gönderme yapılanlar arasında

I. Farklı ülkelerin uzay araçlarının birbirine yaklaşması

II. Güneş'le Mars'ın ve Dünya'nın yakınlaşmaları

III. Dünya'yla Mars'ın, Güneş'in çevresindeki yörünge hareketleri sırasında yakınlaşması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

12. Öfke patlamalarından uzak, iletişim kazalarına maruz kalmadan yaşamak için çizilmiş yol haritaları var ve ben en çok aşağıdaki yol haritalarıyla yönetiyorum ilişkilerimi:

- Çok sevdiğiniz bir insanla birbirinizle konuşmak yerine birbirinize bağırmaya başladığınızı hissettiğiniz an, birbirinize yakın mesafede olmanızın geri döndürülmesi zor hataların kaynağı olduğunu bilin.
- "Eminim, kesinlikle, muhakkak" gibi zarflarla karşınızdaki kişinin eylemlerinden veya konuşmalarından çıkarımlar yapmayın ve onun gerçekte ne düşündüğünü açıklaması için çaba sarf edin.
- Karşınızdaki kişinin anladığını varsayarak hareket etmeyin, sizin anlaşılmayı isteme hakkınız vardır ama karşınızdakinin de kendince anlama hakkı vardır; ben onu demek istememiştim diyerek işi daha karışık hâle getirmeyin.
- Kalp kırmak, her insan için kaçınılmaz bir eylemdir; kalp kırdığınızı fark edebilecek öz eleştiri kültürüne sahip olun ve kırılan kalbi onarma çabası gösterin.
- Öfkelendiğiniz kişiyle ilgili genelleyici, yaftalayıcı sözler söylemeyin; onun sadece eylemine ve o eyleminin kaynağına dönük düşünceler geliştirmeye çalışın.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen önerilere örnek gösterilemez?

A) Farklı anlamlara gelmeyecek, açık, anlaşılır ve doğru cümleler ile duygu ve düşüncelerin aktarılmaya çalışılması

B) Karşılıklı olarak seslerin yükseldiği, suçlamaların başladığı zamanlarda ortamın gerekçe gösterilerek bir süreliğine terk edilmesi

C) Karşıdakinin söz hakkına riayet etmeden kesintisiz biçimde konuşan kişinin ukala veya geçimsiz biri olduğunun düşünülmesi yerine ona konuşmalarıyla ilgili sorular sorulması

D) Üzücü, kızgın bir diyalog içine girilmişse konuşmanın hangi aşamaya geldiğine bakılmaksızın karşı taraftan özür dilenmesi

E) Konuşulanlar dinlenirken sözün bağlamına ve konuşan kişinin nasıl bir kişiliğe sahip olduğuna ve iyi niyetli olup olmadığına göre algılanması

@tgdenemeleri

Bu bölümdeki sorular ÖSYM'nin son beş yılda sorduğu sorularının kazanım ve sunumuna paralel biçimde hazırlanmıştır.

Eğilim Kontrol Testi - 3 – ÖSYM tipi

1. Kurmaca okulunun öğrencilerinden hikâye yazmaları istenir, kahramanın yaşadığı korkuyu ve çaresizliği konu alan bir öyküye Murathan şu cümlelerle başlar:

"Kadın çok korkmuştu, gözleri fal taşı gibi açılmıştı, benzi sapsarıydı ve titriyordu. Bu dakikalar çabucak geçsin, jandarmalar bir an önce gitsin istiyordu. Sabırsızdı. Alt dudaklarını kanatacak derecede ısırıyordu. İki tarafına çaresizlik içinde bakındı. Dört duvardan ve iki jandarmadan başka bir şey yoktu."

Öğrenciye verilen tavsiye: "- - - - ."

Öykü yazarının tavsiyesinden sonra Murathan aynı cümleleri aşağıdaki gibi yeniden yazar:

"Kadın titriyordu, gözleri fal taşı gibi açılmıştı, geriye doğru bir adım çekildi, dizlerinin bağı çözülmüş gibiydi, jandarmalar saatlerce burada kalacaklarmış gibi rahat, acelesiz davranıyorlardı. İki tarafına bakındı, dört duvar ve iki jandarmadan ibaretti her şey."

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Eylemler ve betimlemeler, kahramanın duygularını yansıtmaya yeterlidir; duyguların adlandırılmasına gerek yoktur

B) Tek bir olay etrafında şekillenen olaylar dizisinden oluşan öykünün dokusu sıkıdır; paralel anlatılar, farklı olaylar devre dışı kalmalıdır

C) Merak ögesini canlı tutmak istiyorsan olayların kronolojik anlatımını bozmalı, zamansal gelgitler oluşturmalısın

D) Kahramanın yaşadığı duyguları abartılı anlatımlarla ve benzetmelerle vermen, özenli bir anlatıcı olduğuna değil özentili bir anlatıcı olduğuna işarettir

E) Kahramanın ruhsal durumunun okuyucu tarafından anlaşılması esastır, bunun için de labirentler değil açık ve düz yollar tasvir etmelisin

2. Nurullah Ataç, nedense hep eleştirmenliğiyle anılmış, onun diğer türlerdeki başarıları gölgede kalmıştır. Hele de Türkçenin düzyazı dili olmasına yönelik çalışmalarının yok sayılması, büyük bir haksızlıktır. Bence onun gerçek önemi de göz ardı edilen bu yönünden yani dilciliğinden ileri geliyor. Hatta o da bunun farkındadır ve "Bugün, bu ülkede bir dil kuruluyor; o yapıda benim de bir taşım var. Ancak görünmeyen, kimsenin gözüne çarpmayan bir taş." diyerek buna serzenişte bulunur.

Bu parçanın anlatımında,

I. Tartışmacı anlatım
II. Öyküleyici anlatım
III. Somutlamaya yer verme
IV. Doğrudan anlatıma başvurma
V. Bir yanlışı dile getirme

özelliklerinden hangileri yoktur?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) Yalnız II E) Yalnız V

3. I. Zaman içinde unutulmaya yüz tutan ve çok seyrek olarak baktığımız bu resimler bir hayli soluktur.
II. Bu berrak denizde hayat gemisini sürmeye devam ederiz.
III. Çocukluğumuzun ne zaman, nerede başladığını bilmek güçtür.
IV. Sonra bakmalar sıklaşır, bağlantılar kurulur, gittikçe de berraklaşırlar.
V. İlk izlenimlerimiz, ilk anılarımız birer resmi andırır.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) V – II – III – I – IV
B) III – V – I – IV – II
C) III – I – II – IV – V
D) IV – II – III – V – I
E) I – IV – V – III – II

@tgdenemeleri

4. Kadim zamanlarda Asya'dan yola çıkan ve yolda pek çok yeni coğrafyayla ve başka başka dillerle karşılaşan Türklerin dilleri de bu karşılaşmalardan önemli ölçüde etkilenmiştir. Hayat telakkileri başta olmak üzere hisler, hayaller ve fikirler ile bunların yansıdığı edebiyat da değişmiştir. Ömer Seyfettin'in ifadesiyle Şark'a doğru yani İran'a gidenlerin bu etkiyle ortaya koydukları eserler ile Garp'a doğru yani Fransa'ya gidenlerin buradan aldıkları ilhamla ortaya koydukları eserler arasında kendi olmamak, ötekileşmek ve kendinden uzaklaşmak bakımından pek bir fark yoktur. *Yeni Lisan* makalesi, bu düşünce eksenine oturur ve Ziya Gökalp'in *Yeni Hayat* adlı eserine şekil veren düşünce yapısına aydınlık kazandırır. Millî bir dil oluşturulmadan millî bir edebiyat ve millî bir edebiyat oluşturmadan da millî Türk dilinin Doğu'nun ve Batı'nın boyunduruğundan kurtarılmasının reçetesini sunar.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle;

I. Doğu ve Batı kültürlerinin etkisiyle eser oluşturmanın kültürel yabancılaşma açısından aynı kategoride görülmesi

II. Eski zamanlardan beri Türk milletinin çok farklı coğrafyalarda yaşayıp oralara kendi kültürünü taşıması

III. Millî bir toplum oluşturmanın millî bir edebiyatla onun da dilin yabancı dillerin etkisinden kurtulmasıyla mümkün olduğuna inanılması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmıştır?

A) Yalnız I B) I ve III C) Yalnız II
D) II ve III E) I, II ve III

5. 1990'larla birlikte öykücülerimizin beslendikleri kaynaklar farklılaşmıştır. Bunlar, klasik anlatıdan kopan Umberto Eco, Jorge Luis Berges, İtalio Calvino, Franz Kafka, Bilge Karasu, Yusuf Atılgan, Oğuz Atay, Vüs'at O. Bener, Sevim Burak gibi yenilikçilerdir. Yenilikçiliğin ve biçimciliğin genç öykücülerde ortak bir eğilim olduğunu söyleyebiliriz. Bu dönemde yalnızlık, yaşamla hesaplaşma, metinler arasılık, oyunsuluk gibi ortak zeminlerde öyküler yazılır ve postmodern bir yaklaşım egemen olur. Bu öykülerde ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "sözü edilen öykücülerin öykülerinde şekil ve konu bakımından uyumlu bir bütünlük bulunduğu" **sonucuna ulaşılır?**

A) gerçeklikle kurgunun iç içe girdiği, otobiyografik ögelerin ruhsal açıdan irdelendiği görülür

B) olayların flulaştığı, yalnızca anlatıcının psikolojik tahliller yapmasına yardımcı olduğu ölçüde bulunduğu gözlemlenen bir olgudur

C) gerçeğin nerede bitip kurgunun nerede başladığına karar vermek bir hayli zorlaşmıştır

D) biçim ve içerik açısından tam bir örtüşmüşlük bulunduğuna bilinç akışı, parodi ve pastiş tekniklerinin anlatının taşıyıcı kolonları olduğuna tanık oluruz

E) sağlam bir arka plan olduğuna, insanın dönemsel olarak yaşadığı yabancılaşmayı sosyolojik ve psikolojik kırılmayı yansıttığına şahit oluruz

6. **Pir Sultan Abdal'ın;**

Pir Sultan'ım, ulular izin izle,
Kemliği terk eyle, iyliği gözle.
Hasmın karıncaysa merdane gözle,
Nasihatim dinle, sakın gururdan.

sözlerinde aşağıdakilerin hangisi vurgulanmamıştır?

A) Büyükleri örnek almak

B) Kötülükten sakınmak

C) Düşmanına karşı mert olmak

D) İyiliksever olmak

E) Tutarlı olmak

@tgdenemeleri

7.
- İkinci Yeni şairleri, okuyan ve dinleyenlerde yeni zihinsel ve duygusal tasarımlar oluşturmaya çalışmıştır.
- İkinci Yeniler bu uğurda dilin bütün olanaklarından yararlanmaya çalışmıştır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) İkinci Yeni şairleri, okuyan ve dinleyenleri zihinsel ve duygusal tasarımlarda buluşturmak için, dilin bütün olanaklarından yararlanmaya çalışmıştır.

B) Dilin bütün olanaklarından yararlanmaya çalışan İkinci Yeni şairleri okuyucu ve dinleyicileri zihinsel ve duygusal olarak etki altına almaya çalışmışlardır.

C) İkinci Yeni şairleri, ilk defa şiir okuyan ve dinleyenlerde yeni zihinsel ve duygusal tasarımlar oluşturabilmek için, dilin bütün olanaklarından yararlanmaya çalışmışlardır.

D) İkinci Yeni şairleri, okuyan ve dinleyenlerde yeni zihinsel ve duygusal tasarımlar oluşturabilmek için, dilin bütün olanaklarından yararlanmaya çalışmıştır.

E) İkinci Yeni şairleri, okuyan ve dinleyenlerde yeni zihinsel ve duygusal tasarımlara ulaşabilmek için, dilin bütün olanaklarını kullanmıştır.

8. Önceleri mülakat sınırları içerisinde değerlendirilen röportaj sadece tanınmış kişilere sorulan sorular ve bu sorulara alınan cevaplardan ibaret bir tür iken zamanla soru sorma yanında araştırma ve inceleme de esas alınarak daha uzun vadede hazırlanan bir tür hâlini almıştır. Yazarın hazırlık çalışmaları, soru hazırlama yöntemleri, birikimiyle orantılı olarak daha kapsamlı hâle gelmiştir. Özellikle toplumdaki değişmelerin gereği ve sonucu olarak 1950 ve 1960 sonrasında röportaj daha gerçekçi ve sorunlara el atan, çözüm bulmaya çalışan bir tür olmuştur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Örneklere yer verme

B) Açıklama yapma

C) Fantastik unsurlardan yararlanma

D) Koşul öne sürme

E) İroniye yer verme

9. **Gazeteci:**

(I) ----?

Yazar:

Yüzde doksan dokuz yetenek… Yüzde doksan dokuz disiplin… Yüzde doksan dokuz çalışmak… Yaptığıyla hiç yetinmemeli. Hiçbir zaman yapılabilecek olan kadar iyi olmaz yapılan. Her zaman hayal kurup yapabileceğini düşündüğünden daha yukarıya koymalı çıtayı. Sadece öncekilerden ya da aynı dönemdekilerden daha iyi olmaya çalışmamalı. Kendinden daha iyi olmalı.

Gazeteci:

(II) ----?

Yazar:

Romancının eleştirmene kulak verecek zamanı yoktur. Yazar olmak isteyenler eleştirmenleri okur, yazarların eleştiri okuyacak zamanı yoktur. Eleştirmenin işlevi direkt sanatçıya yönelik değildir. Sanatçı, eleştirmenin üstünde kestirme bir yoldur, yazdıklarıyla eleştirmeni harekete geçirir. Eleştirmen ise yazdıklarıyla sanatçı hariç herkesi harekete geçirir.

Gazetecinin bir yazara yönelttiği aşağıdaki sorulardan hangileri, yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Okuyucu bir romancıdan ne bekler
(II) Romancı eleştirilerden etkilenir mi

B) (I) Eleştirmenlerin romancıdan beklentisi nedir
(II) Sanatçılar da eleştirmenleri etkiler mi

C) (I) Bir yazar olarak başarınızı neye borçlusunuz
(II) Eleştirilerden yararlandığınız olur mu

D) (I) Yazar adaylarına neler tavsiye edersiniz
(II) Eleştirmenlerin nesnelliğine inanır mısınız

E) (I) Bir yazar nasıl gerçek bir romancı olur
(II) Romancı için eleştirmenin işlevi nedir

10. I. Belki bu malzemeleri sadece estetik haz oluşturmak, edebî eser yazmak için kullanmaz.
II. Her şeyden önce bir yazardır eleştirmen bence.
III. Ancak sanatçının kullandığı malzemeyle sanatçının yaptığına benzer bir iş yapar.
IV. Biraz değişik de olsa sanatçının kullandığı malzemeler onda da vardır.
V. Bunu yaparken de sanatçı gibi davranması doğaldır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

Bu bölümdeki sorular ÖSYM'nin son beş yılda sorduğu sorularının kazanım ve sunumuna paralel biçimde hazırlanmıştır.

1. Keten tohumunu bilinçli kullanmak gerekir!

Yüksek dozlarda kullanılan keten tohumu; ishal, alerji, gaz, şişkinlik yapar. Gereğinden fazla kullanımı midede sindirim bozukluklarına, ağrıya, şişkinliğe yol açar. Kan şekeri seviyelerini düşürebilir, bu da diyabet ilacı kullanan kimselerde düşük kan şekeri problemine yol açabilir. Şeker hastalarının fazlaca keten tohumu tüketmeleri, onların kanlarındaki şeker miktarını normal düzeyin altına indirerek risk oluşturabilir. Keten tohumu kan basıncını çok fazla ve çok hızlı düşürebilir. Tansiyon ilacı kullananlar, keten tohumunu kontrolsüz biçimde kullanmamalıdır. Çünkü keten tohumu, tansiyonu aniden ve aşırı bir biçimde düşürebilmektedir. Ameliyatlardan en az iki hafta önce keten tohumunun kullanımına son verilmelidir. Çünkü kandaki akışkanlığı artıran ve pıhtılaşmayı önleyen keten tohumu, kanın durmasını önleyebilir. Kanın sıvılaşmasını sağlayan keten tohumunun aşırı alınması, ameliyat yaralarının iyileşmesini geciktirir. Östrojen hormonunu taklit etme eğilimindeki keten tohumu, meme, yumurtalık ve rahim kanseri gibi hormona duyarlı hastalıkları kötüleştirir. Doktor kontrolü olmadan keten tohumunun alternatif tedavide kullanımı yanlıştır. Bu tohum, mutlaka doktorun onayı ile ve onun belirlediği ölçülerde kullanılmalıdır.

Bu köşe yazısıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Konunun özü verilmek yerine aynı anlama gelen cümleler kullanılarak duruluğa aykırı bir tutum sergilenmiştir.

B) Çok fazla terim kullanılması sebebiyle okuyucu tarafından anlaşılması güçleşmiştir.

C) Ne anlama geldiği belli olmayan açıklık ilkesine aykırı birtakım ifadeler yer almıştır.

D) Birbiriyle çelişen yargılar içermesi yüzünden güvenilirliğini yitirmiştir.

E) Manşetteki gerekliliğin gerekçelerini açıklamaktan uzak, konu dışı bilgiler sunulmuştur.

2. (I) Bireylerin kendilerine, ailelerine ya da başkalarına karşı yerine getirmesi gereken yükümlülüklere, zamanında ve eksiksiz olarak yapabilmesi durumuna, sorumluluk almak denir. (II) Toplumsal yaşamın temel taşları olan bireyler, gerek özel hayatlarında gerek sosyal hayatlarında gerekse iş hayatlarında birtakım sorumluluklar almak durumundadırlar. (III) Sorumluluk almak, bir anlamda bireyin var oluşu ve kendini gerçekleştirebilmesi ile de alakalıdır. (IV) Sıradan insanlar sadece hayat akışlarını kontrol ederken sorumluluk sahibi insanlar daha büyük olayları kontrol etmektedirler. (V) Bu durum da kişiye öz güven kazandırmanın yanında, yaratıcılık ve kuvvet de kazandırmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> düşüncenin akışına göre "Çünkü sorumluluk sahibi bireyler, kendilerini değiştirme gücünü ve kararlılığını göstermiş kişilerdir." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Dergi görevlisi: Az ama nitelikli şiirler yazan bir dostunuz "Şairlik yeteneğimi yitirdim, artık eskisi gibi güzel şiirler yazamıyorum." deyince ona maddenin korunumu kanununu hatırlatmış ve "Hiçbir şey yoktan var edilemez ve varken yok edilemez." demişsiniz. Kastınız nedir?

Usta şair: Şiir, yer altı ırmaklarına benzer; kışın bol bol su biriktirir ve bir zaman sonra taşar, işte birikip taşan o şey şiirdir.

Dergi görevlisi: Bununla genç şairlere hangi mesajı vermek istiyorsunuz?

Usta şair: Irmak iseler yaz kuraklıklarından, ağaç iseler kış çıplaklıklarından korkmasınlar; şair olarak yaşamaya yani okumaya, düşünmeye, incelemeye, hissetmeye devam etsinler.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki usta şairin şiir anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Yazma konusundaki dönemsel tıkanmalar, şairliğin bittiğinin değil nadasa bırakıldığının işaretidir.

B) Çok şiir yazıp sürekli yayımlamak; havuzu doldurmadan suyu kullanmaya, suyu israf edip sulanacak olanı da kurutmaya benzer.

C) Şiirin doğası gereği özgürlüğü ve sınırsızlığı sevdiğini bilmeyen şair, birbirinin benzeri tekdüze şiirler ortaya koyar.

D) Niteliğin nicelikten önce geldiğini bilen bir gerçek şair, sürekli yazmayı kâğıda ve kaleme eziyet kabul eder.

E) Şair, şiirde tıkanmaktan korkuyorsa tıkanır; nice yetenekli şair, şair olarak tanınırsam ve beklentilere cevap veremezsem yıkılırım diyerek şiiri bırakmıştır.

@tgdenemeleri

4. I. Bu güdüyle dünyaya gelen insan, olgunlaşma yönünde harekete geçerek varlığını sürdürür ve zenginleştirir.

II. Bu süreç, biyolojik anlamda bir varlık olarak dünyaya gelen insanoğlunun kurduğu psikolojik ve sosyal ilişkiler içinde cereyan eder.

III. Her insan kendini tanıma ve anlama güdüsüne sahiptir.

IV. Sadece biyolojik anlamda bir varlık kalır çünkü sahip olduğu her şeyini kurmuş olduğu ve içinde varlığını sürdürdüğü bu ilişkiler ağına borçludur.

V. İnsanın bu ilişkiler ağı içinde kazandıklarını ondan çekip alsak ortada insan ve insanlıktan eser kalmaz.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan dördüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Yalnız Türkler arasında değil, bütün dünya tarafından tanınan Nasreddin Hoca, yüzyıllar boyunca ismi çerçevesinde oluşturulmuş fıkralarla sembol şahsiyet hâline gelmiştir. Kavuğuyla, cübbesiyle, kürküyle, eşeğiyle dekor olarak bütünleşmiş olan Nasreddin Hoca, çevresindeki insanlarla ilişkisi ve şakacı mizacıyla da Türk toplumunun güler yüzü olmuştur.

Bu metinden hareketle Nasreddin Hoca için;

I. Simgesel bir kişilik olduğu

II. Fıkralarında kendi hayatına yer verdiği

III. Değişmez bazı kişilerle çevrelendiği

IV. Güldürü unsurlarına yaşamında rastlandığı

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve IV C) Yalnız II
D) II ve III E) Yalnız IV

6. Ben yazmak için saat, dakika beklemem. İstediğim her saat ve her an yazmaya başlayabilirim. Bugün yazmak için çok boş vaktim var, zamanı istediğim gibi kullanabilirim. Bunlar sadece sanıdır. Çünkü yazmada ne yazılacağını ve zamanı yazı belirler. Marquez'in, "O kadar acemiydim ki romanların, yazanın istediği gibi değil de kendi istedikleri gibi başladıklarını bile henüz bilmiyordum." sözünü gördükten sonra "yazmada" sınır olmadığını daha iyi anladım.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Birinci kişili anlatım vardır.

B) Alıntıyla düşünceyi pekiştirme yoluna gidilmiştir.

C) Kanı değiştirmek amaçlanmıştır.

D) Gerekçeli yargı ile anlam kuvvetlendirilmiştir.

E) Anlatımda sanatsal amaç güdülmüştür.

7. **Gazeteci:**

(I) ----?

Yazar:
Her zaman asıl işimin gazetecilik olduğuna inanmışımdır. Daha önce gazetecilikte hoşuma gitmeyen şey çalışma şartlarıydı. Ayrıca fikirlerimi gazetenin yararına göre konumlandırmak zorundaydım. Şimdi roman yazarı olarak çalıştıktan ve maddi özgürlük sağladıktan sonra benim ilgimi çeken ve fikirlerimle uyuşan konular seçebiliyorum. Her şey bir yana, hep muhteşem bir gazetecilik çalışması yapmak istemişimdir.

Gazeteci:

(II) ----?

Yazar:
Bence etkileşim karşılıklı... Roman yazmamın gazeteci yanıma yardımı oldu çünkü yazdıklarıma edebî bir yan kattı. Gazetecilik ise romanlarım için çok faydalı oldu çünkü benim gerçeklerden uzaklaşmamamı sağladı.

Gazetecinin bir yazara yönelttiği aşağıdaki sorulardan hangileri, yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Bunca yıl roman yazdıktan sonra gazeteciliğe dönmek nasıl bir duygu
(II) Romanlarınızda gazeteciliğin nasıl bir etkisi oldu

B) (I) Bir gün yeniden gazetecilik yapmak ister misiniz
(II) Yazınsal yeteneğinizi gazetecilikte kullanabildiniz mi

C) (I) Gazeteciliği niçin bırakmıştınız
(II) Gazetecilik sizden bir şeyler alıp götürdü mü

D) (I) Romancılık size gazetecilikten daha mı çok özgürlük sağladı
(II) Romancılıkla gazeteciliği birlikte götürmek olanaksız mıydı

E) (I) Gazeteciliğin çalışma koşullarına uyum sağlamakta zorlandınız mı
(II) Gazetecilikteki deneyiminiz roman yazarken işinize yaradı mı

@tgdenemeleri

8. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Teknolojik tarım, akıllı tarım ve sürdürülebilir tarım söylemlerinin arttığı şu günlerde siz sürdürülebilir tarım için geleceğe dönük ne gibi planlar yaptınız?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Tarım endüstrisi, bir yandan da su ve toprak gibi yerine konamayan kaynakların önde gelen tüketicisi durumunda. Sürdürülebilirlik kapsamının en kritik başlıklarından biri olan sera gazı salımı konusunda özellikle hayvancılık sektörü mimli durumda ve bu alanın yeniden planlanması gerekmektedir.

B) Doğal kaynakların korunmasıyla sürdürülebilir tarım arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. Normal ve klasik tarım faaliyetleriyle doğal kaynaklar arasında ise tersine bir ilişki vardır. Bu bakımdan inovasyon alanında planlı çalışmalar yapılmalıdır. Minimum kaynak kullanımıyla maksimum ürün elde etme, tarım teknolojileriyle mümkün olacaktır.

C) Sürdürülebilir tarım bağlantılı ilk sendikasyon kredimiz olarak 840 milyon dolar tutarında yurt dışı kaynak sağladık; işlem, 22 ülkeden 49 katılımcı ile sektörde son iki yıldaki en geniş katılımlı sendikasyon kredisi oldu. Klasik tarımdan akıllı ve teknolojik tarıma geçmek isteyenlerin finansmanını kendimize sürdürülebilirlik performans kriteri olarak belirledik, bununla birlikte üç yıl içinde tarımsal faaliyetlerin büyük oranda yönünü değiştirme hedefindeyiz.

D) Akıllı tarım ve teknolojik çözümlere özel önem atfediyoruz. Vahşi sulama ya da salma sulama yerine damlama sulamaya geçmek zorundayız. Bu durum böylece sürüp giderse su kıtlığı son raddeye varacak. Toprak erozyonu artacak. Bu uygulamanın yerine damlama sulamaya geçilmesi için çiftçinin bilgi ve anlayışının değişmesi gerekir ayrıca teknoloji desteğine de büyük ihtiyaç duyulmaktadır.

E) Gıda israfı da sürdürülebilir tarımın önemli bir engeli durumundadır. Ürüne göre değişmekle birlikte yüzde otuz ile yüzde elli civarında kayıp yaşanan ürünler var. Sebze ve meyveler bunda başı çekiyor. Bir yanda da topraklarımızın organik madde ihtiyacı her geçen gün artıyor. Tarımda dijital dönüşüme önem veren bazı belediyelerin atılan meyve ve sebzeleri toprakla harmanlayarak organik gübreye dönüştürmesi çok güzel bir uygulama.

9. Aslıhan Lodi, Nesin ailesinin kapsamlı ve yoğun arşivini Ali Nesin özelinde pekiştirmek yerine, bizzat onun belleğinde yer edinen anıların ve başarısının sırrının peşine düşüyor. Lodi, zaten gözünü budaktan sakınmayan bir tavrı olan Ali Nesin'le yaptığı bu çalışmayı, çok daha sansasyonel bir hâle çekebilecek zemine sahipken böyle bir amaç gütmeyip Ali Nesin'i ve çalışmalarını iyi niyetiyle irdelemiş sorularında. Yanlış anlaşılmasın, bu demek değil ki kitapta suya sabuna dokunulmadan yol alınıyor. Yeri geldiğinde eleştirilerini, hedefe yollamayı biliyor her iki isim de.

Bu parçadan

I. Kendisiyle konuşulan kişi cesur biridir.

II. Yazar, ustaca sorularla özellikle Ali Nesin üzerinde yoğunlaşmıştır.

III. Okurlar için doyurucu, keyif veren, zevkli bir çalışma ortaya çıkmıştır.

IV. Yazar ve mülakat yaptığı kişi, yanlışları da dile getirmiştir.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve IV B) II ve IV C) Yalnız I
D) III ve IV E) II, III ve IV

10. Onu fedakârlıklarınızla yanınızda, canınızda tutmak istediğinizi görüyorum. Bu, ona bağımlı olduğunuzu, ondan asla vazgeçemeyeceğinizi hissettiriyor ona. İnsanların insanlara emek vermesi, kural olarak kazanamama ya da kazandığını düşündüğü insanı kaybetme korkularıyla birlikte seyreder. O, sizin hayatınızdan çalıyor, istediğini yorulmadan alıyor, hâliyle aldıklarının değeri olmuyor onun için. O harcıyor, siz ödüyorsunuz. Madem birbirinizi seviyorsunuz o zaman bu adaletsizlik, bu eşitsizlik neden? Siz bütün hatalarını hoş gördükçe o daha kim bilir sırtınıza neler yükleyecek? Sakın unutma şunu: ---- . Hiç kimseyi hak ettiğinin fazlasını vererek tatmin edemeyiz. Bunun adı cömertlik de değildir karşı taraf için. Kendisinin vazgeçilemezliği, sizinse ona muhtaçlığınız anlamına gelir. Lütfen hiçbir şey almadan her şeyini verme; pişmanlık, acı bir duygudur.

Bu parçada boş bırakılan yere

I. Taviz, tavizi doğurur.

II. Kişiye hak ettiğinden fazlasını vererek onu motive etmek de doğru bir yoldur.

III. Adalet, ilişkinin temelidir ve hak edileni vermek kadar hak edilmeyeni vermemek de adaletin gereğidir

numaralanmış yargılardan hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) Yalnız III

@tgdenemeleri

Bu bölümdeki sorular ÖSYM'nin son beş yılda sorduğu sorularının kazanım ve sunumuna paralel biçimde hazırlanmıştır.

Eğilim Kontrol Testi - 5 – ÖSYM tipi

1.

- Oyuncaklarını topla yoksa çöpe atarım!
- Kıyafetlerini katla yoksa başkasına veririm!
- Ağlamayı bırak yoksa babana söylerim.

Bu cümleler sizin için ne kadar tanıdık? Pek çoğumuz bu ve benzeri cümlelere çok fazla muhatap olduk. Bütün bu cümlelerin yanlışlığını içinde büyüdüğümüz için hepimiz biliyoruz. Ama yine de zaman zaman bunları çocuklarımıza karşı biz de kullanıyoruz. Gerekçeler farklı farklı: Yetiştirildiğimiz model en iyisidir diyenler, başka bir yöntem bilmeyenler veya kolay yolu tercih eden sabırsızlar... Bu yola başvurmaya devam ediyorlar. Lütfen ebeveynler, lütfen diyalog ve sabır!..

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle gönderme yapılanlar arasında

I. Tehdit içeren yaptırım cümleleri
II. Cezadan kurtulmayı koşula bağlayan cümleler
III. Akıl dışı gerekçelere yer veren cümleler

durumlarından hangileri bulunmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Bir çocuk kitabı, çocukların sorun çözme becerisini ve yaratıcı düşünme yetisini harekete geçirmiyorsa işlevsiz bir kitaptır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Vladimir Tumanov'un *Haritada Kaybolmak* adlı romanı birçok bilmecenin dünya haritası ve ansiklopedi kullanılarak çözülmesiyle ilerliyor. Kitap hem öğrenmeyi eğlenceli kılıyor hem de coğrafyanın yaşamımızdaki önemini vurguluyor.

B) Sema Çınar'ın okul öncesi çocuklarına yönelik olarak yazdığı *Elmayı Kim Isırdı?* adlı hikâyesini okuyan çocuklar, başlıktaki sorunun cevabını kitaptaki ipuçlarını takip ederek buluyorlar. Dikkatli çocuklar kitabı bitirebildiklerinde öz güven duyguları da gelişmiş oluyor.

C) Psikolog Anıl Şen, *Kabarık* adlı çocuk kitabında dikkat eksikliği olan çocukları olay örgüsüne sık aralıklarla konuyla ilgili sorular ekleyerek dâhil ediyor. Yazar, kitabı okuyan çocuğun roman kahramanı Kabarık'ın dikkat sorununu çözerken onunla duygudaşlık kurmasını da hedefliyor.

D) Ferit Avcı'nın *Kırmızı Fil'i Gördünüz mü?* adlı anlatısı, kurgusu itibarıyla çocuk okurların hayal gücünü harekete geçirmeyi amaçlıyor. Kitap, çocukları çevrelerindeki her şeye farklı gözlerle bakma, eşyaları imgelemlerinde sıra dışı çizgiler, renkler ve şekillerle resmetme, görünende görünmeyeni yakalama yönünde teşvik ediyor.

E) Kemalettin Tuğcu'nun *Küçük Besleme* romanı, yoksul ve yetim çocukların yaşamına eğiliyor. Yazar, yaptığımız iyilik ve kötülüklerin karşı tarafta bıraktığı izleri; her çocuğun sevgiye, şefkate ihtiyacı olduğunu ve ne olursa olsun iyi kalmanın verdiği huzuru anlatıyor.

@tgdenemeleri

3. Bakterileri ve mikropları düşmanımız zannetmekten vazgeçmeliyiz!

Virüslerin dünya tarihi niteliğinde bir kitaptır, *Mahşerin Dördüncü Atlısı.* Kanadalı gazeteci Andrev Nikiforuk, çevreci bir bakışla bakterileri ve virüsleri inceliyor. Dünyamızın en eski sakinleri olan mikroorganizmalarla barışmamız gerektiğini vurguluyor. "Mahşerin dört atlısı"nın İncil'e göre kıyamet alameti olarak ortaya çıkacağına inanılır. İlk atlı Tanrı'nın dünyasını, yaşamı ve "umut"u temsil eden beyaz atlı ve taçlı bir varlıktır. Kırmızı atlı, kırmızı kılıçlı olan atlı "savaş"ı, siyah atlı kişi "refahı ve kıtlığı" ölçmek için terazi taşıyan kişiyi temsil eder. Bu kitabın konusu ise dördüncü atlıdır ve bu atlı, soluk ve renksiz bir ata binmiştir. Hem "veba" hem de "ölüm"dür. Bu betimlemelerden sonra kitap, bu kahramanların dünya tarihinde yaptıklarının anlatımı üzerine kurulmuştur. Dayanılan tarihsel bilgiler, roman çerçevesinde çok net biçimde ifade edilmiştir. Buna göre en yenilmez orduları dördüncü atlı durdurmuştur. Salgınlar, en az diğer atlılar kadar tarihe yön vermiş. Yaşam biçimini şekillendirmiştir. Nikiforuk, kitlesel ölümlere yol açan canavarı yani mikroorganizmaları etraflıca incelemiş ve şu çıkarımda bulunmuştur: "Modern insan, ne kadar uğraşırsa uğraşsın ne üst organizmayı yenebilir ne de "dördüncü atlı"yı kandırabilir. Salgınların dirençli varlığı inkâr edilemez ve birinci atlının yani "umut"un nal seslerine kulak tıkayamaz. "Buyrun bakalım, yok ettiklerimiz, bizi yaşatan yaşam kaynaklarını temizleyen ve barışmak zorunda olduğumuz denge ve döngü unsurlarına bir de böyle bakalım.

Bu köşe yazısıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Salgın hastalıkların önüne geçmek için tarihte neler yapıldığına ve neler yapılabileceğine yönelik ayrıntılı bilgiler içermektedir.

B) Bir kitabın olumlu ve olumsuz yanları sorgulanarak niçin okunması gerektiğine yönelik açıklamalar yapılmaktadır.

C) Alan araştırması yapan bir yazarın tanıklığı üzerinden bakteri ve virüslerle ilgili yanlış algılar yıkılmaya çalışılmaktadır.

D) Eski-yeni durumlar arasında mantıklı ilişkiler kurmadan yanlış bir algı oluşturulmuştur.

E) Bilimsel dayanaktan yoksun varsayımlar üzerinden havada kalan iddialar ve öneriler ortaya konmaktadır.

4. Gazeteci:

(I) ----?

Yazar:

Yazdığım zaman her gün yazarım. Bunu yapabildiğimde çok sevinirim. Bir günüm ötekine uyup gider. Bazen haftanın hangi gününde olduğumu fark etmem. Bunu yapamadığım zamanlarda, yani eskiden, hayatımda tek bir kelime yazmamışım gibi olurdu. Hemen kötü alışkanlıklar edinir, çok geç yatıp çok fazla uyurdum. Şimdiki ritmimi kazandığımdan beri masada çok zaman harcıyorum. Bir oturuşta on on beş saat çalıştığım oluyor. Bu zamanın çoğu, gözden geçirme ve yeniden yazmaya gidiyor.

Gazeteci:

(II) ----?

Yazar:

İlk taslağı çabucak yazıyorum. Bunu genelde el yazısıyla yaparım. Sayfaları mümkün olduğunca hızlı bir şekilde doldururum. Bazen kısaltmalar kullanırım, notlar alırım. Bunlar, üstünde titizlikle çalışılması gereken sahnelerdir. İlk taslakta mesele, hikâyenin iskeletini oluşturmaktır. Sonraki düzeltmelerde geri kalan yerleri hallederim. El yazması bitince hikâyeyi daktiloya çekerim. Bu hâli gözüme daha iyi görünür.

Gazetecinin bir yazara yönelttiği aşağıdaki sorulardan hangileri, yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Yazmak için belli gün ve saatleriniz var mı

(II) Hikâyelerinizi bir oturuşta mı, zamana yayarak mı yazarsınız

B) (I) Düzenli çalışma alışkanlığını nasıl edindiniz

(II) Yazarken daha önce aldığınız notlardan yararlanır mısınız

C) (I) Çalışamadığınızda kendinizi nasıl hissediyorsunuz

(II) Bir hikâye üzerinde uzun süre çalışmak yorucu olmuyor mu

D) (I) Çalışma alışkanlığını nasıl ve ne zaman kazandınız

(II) Hikâyelerinizi el yazısıyla mı yoksa daktiloyla mı yazıyorsunuz

E) (I) Kendinize özgü bir yazma alışkanlığınız var mı, nasıl çalışırsınız

(II) Bir hikâye yazarken neler yaparsınız

@tgdenemeleri

5. Bir yazarlık atölyesinde eğitmen, önce yazı türlerini anlattı. Katılımcılardan bir türe ait bir metin yazmalarını istedi. Bir katılımcı şu cümleleri yazmıştı:

"Şiiri şiir yapan, belirli kalıplardır. Yani kafiyedir, rediftir, hece ölçüsüdür, aruzdur… Şiir, okuyunca veya dinleyince insanı mest etmeli, kafada bir musiki ezgisi bırakmalı, sözcükler şöyle akıp gitmeli."

Öğrenciye verilen tavsiye: "----."

Öğretmenin tavsiyesinden sonra öğrenci aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir:

"Bakın üstatlar, şiiri şiir yapan, bahsettiğimiz bu belirli kalıplardır. Yani kafiyedir, rediftir, hece ölçüsüdür, aruzdur… Siz tüm bu unsurları kullanmadan şiir oluşturduğunuzu mu düşünüyorsunuz? Hayır, hayır. Sizin yazdıklarınız şiir değil, düzyazı örnekleridir. Şiir dediğiniz, okuyunca veya dinleyince insanı mest etmeli, kafada bir musiki ezgisi bırakmalı, sözcükler şöyle akıp gitmeli."

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerin hangisi olabilir?

A) Bilimsel verilerden yararlanarak düşüncelerini kanıtlara dayandırmalısın

B) Günlük deyimlere, yer yer nükteli sözlere yer vermelisin

C) Okuyucu ile karşı karşıya oturup konuşuyormuş gibi içten bir dil kullanmalısın

D) Yazdığın konunun hem olumlu hem olumsuz yanlarını bir arada vermelisin

E) Kendi iç konuşmalarını alabildiğine kişisel ve kendine özgü vermelisin

6. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Edebiyat eseri de bir insan gibidir; bir insan, yedi göbek geriden genetik kodlar taşır; şiir, roman veya hikâye için de aynı şey geçerlidir." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Gustave Lanson'un dediği gibi edebiyat hem tekilin hem de genelin mevcut durumlarına göre renk alır; ortaya konan eser, yazarın yaşam biçiminin ve toplumsal yapının biçimlendirdiği bir bütünlüktür.

B) Edebiyat tarihçisi Brunetier'in sözüne katılıyorum. Gerçekten de edebiyatta devrim değil evrim söz konusu. Bu bakımdan bakılacak olursa özgünlük veya yaratıcılık, sıfır benzerliği gerektiren bir olgu değildir.

C) John Addington Symonds, güzel söylemiş: "Yoktan var etme, Tanrı'nın işidir; bu yaratıcılık ona aittir? Sanattaki yaratıcılık çekirdek hâlindeki ögelerin yavaş yavaş olgulanlaşması ve öncekilerden alınanların geliştirilip sonrakilere aktarılması işidir."

D) Hegel, sanatın kuşaktan kuşağa olgunlaşarak ve birbirini besleyerek ilerlediğini, edebî eserlere bu açıdan bakmak gerektiğini belirtir ve sanatın son yetkinliğine vardığı yerde felsefe katına da yükseldiğini vurgular.

E) Fredrich Schelegel, edebiyat tarihinde esas olanın süreklilik ilkesi olduğunu belirtir. Bu paradigmaya göre edebiyat tarihinde yürüme vardır, sıçrama değil; bütünlük vardır, kopukluk değil.

@tgdenemeleri

7. Darjeeling çayı, dünyanın en nadide çaylarından biridir. Darjeeling bölgesi Hindistan'ın doğusunda, Nepal sınırında ve Himalayaların eteklerinde, yüksekliği 8586 metreyi buluyor. Bu çay, sadece 181 kilometrekarelik bir alanda yetişiyor. Bölge, bol yağış alıyor ve genelde yamaçlar yoğun bir sis altında. Rize'nin yaylalarını andırıyor manzarası. Darjeeling'de yetişen çaylar, gerek tat profili gerekse aromatik özellikleriyle bütün dünyanın gözdesi olan çaylardan biri. 200 yıldır Buckhingam Sarayı'nın çayları buradan gidiyor ve bu durum ona dünya çapında popülerlik kazandırıyor. Darjeeling çaylarının kraliçesi ise "muscatel" diye adlandırılan bir türü. Taleplere yetişecek kadar üretmenin mümkün olmadığı bu çayın ise farkını herkese anlatmıyorlar, bunun bilinmesini istemiyorlar. Muscatel, ikinci hasada denk gelen haziran ayında bölgenin sadece güney yamaçlarında üretiliyor. Çünkü o dönemde ortaya çıkan yeşil bir sinek türü çay filizlerini kemiriyor. Sineğin ısırdığı noktada bir boğumcuk oluşuyor ve enzimatik bir reaksiyon gerçekleşiyor. İşte bu reaksiyon sonucunda da çayda floral aromaların ağır bastığı çok özel bir tat gelişiyor. Sonra da tüm dünya, bu çayın peşinde koşuyor yani çay, kapanın elinde kalıyor.

Bu parçada Darjeeling çayıyla ilgili

I. Yetiştiği yerin coğrafi konumunun hangi özelliklere sahip olduğu
II. Özel bir türünün özelliğini nasıl kazandığı
III. Yıllık rekoltesinin ne kadar olduğu
IV. Rize'de de yetişme ortamının bulunduğu
V. Küresel ölçekte bilinirliğini nelere borçlu olduğu

bilgilerinden hangilerine kesin olarak <u>ulaşılamaz</u>?

A) I ve III B) II ve IV C) III ve IV D) III, IV ve V E) IV ve V

8. I. Bu sanatçılar ya hayal gücüne aşırı derecede yer vermişler ya da izlenimlerini birinci plana almışlar ya sanatı tamamen toplumsal, siyasi, millî meselelerin emrine vermişler ya da "halk için edebiyat" yapmaya çalışmışlardır.

II. Ancak bu şuursuz ve ölçüsüz isyan, romantik sanatçıları yanlış görüşlere sürüklemiştir.

III. Ali Canip'e göre klasik edebiyatlar, daha önce yaratılmış şaheserlerden çıkarılmış "dogmatik estetiğe" dayandığı için "taklidî"dir.

IV. Sanatçı, başarısızlığı getiren bu dogmatik kurallara isyan etmiş ve bu tepkiden romantik edebiyat doğmuştur.

V. Mizaçlar, zaman, mekân, her şey değişim hâlindeyken "taklit"e başvurmak da başarısızlığı getirmiştir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Şairin duygusal yönü, istekleri, özlemleri, hasretleri vb. yapıtına gizli veya açık olarak yansır. Dikkatli bir incelemeyle onun psikolojik yapısının da eserinde az çok yer aldığı görülür. Bu hususta psikanaliz eleştiri devreye girer. "Psikanalitik eleştiri sonucunda ulaşılan anlam diğer tüm anlamlandırmalara özel bir bağla bağlıdır çünkü psikanaliz, edebî eserin kökeninde bulunan ve zihinsel hayatımız için özel bir yeri olan bir fantezinin keşfedilmesini sağlar." Bu bakımdan, şairin bilinçli veya bilinç dışı yönleri, ahlaki ve entelektüel yapısı, eğitimi, istekleri, fantezisi vb. onun dil ve üslubunu oluşturur. Kısaca şunu söyleyebiliriz ki ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) sanatçı ne kadar çok kendinden bahsederse o denli başarılı olur
B) kalıcı olmak için bireysel olandan söz edilmeli
C) her sanatçının eseri mutlaka kalıcı olur
D) bir şairin kullandığı sözcükler şairin maddi manevi dünyasıyla yakından ilgilidir
E) ölümsüzlüğe ulaşabilmek için özgün eserler oluşturmak gerekir

@tgdenemeleri

10. Çok sıcak bir gün, şairle konuşurken bir hasta, masamıza yaklaştı. Açık yeşil giyinmiş, ellilik, acayip bir mahluktu. İri yarı, biçimsiz... Kafasında tek kıl yoktu. Ne saç ne kaş ne bıyık ne de sakal. Kırmızı kabarcıklarla dolu, çıplak deriden bir soğan başı... Koyu tenli, neredeyse mor, pek geniş bir surat... Gözlerinden biri kül rengimsi güzel bir mavi. Öteki sarı çizgili ve hemen hemen yeşil görünüyor. Çene kemikleri, dört köşe ve güçlüydü; etli, soluk dudakları tamamen madenî, altın bir tebessüme açılıyordu. Şairi tek kelime ile selamladı, yanımıza oturdu.

Bu parçanın anlatımı için

I. Ruhsal portre çizilmiştir.
II. Örneklerden yararlanılmıştır.
III. Gözlem gücüyle seçilmiş ayrıntılar bulunmaktadır.
IV. Farklı duyularla seçilen ayrıntılar vardır.
V. Betimleme ve öykülemeye başvurulmuştur.

yargılarından hangileri doğru <u>değildir</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve IV E) III ve V

✓ KAVRAMLARI BİLELİM

Ağdalı : *Anlaşılması zor, girift, karmaşık.*
Alaturka : *Türk kültürüne uygun, geleneksel.*
Alafranga : *Batı tarzı, Avrupai.*
Folklor : *Halk bilimi, halk kültürü.*
Yazınsal : *Edebi.*
Tin : *Ruh.*
Nükte : *İnce espri.*
Öykünme : *Taklit etme.*
Payanda : *Dayanak, destek.*
Polemik : *Söz dalaşı, ağız kavgası.*
Sırf : *Salt, sadece, yalnızca, tek başına, bir tek.*
Yekpare : *Tek parça, bölünmemiş, bütün hâlinde olan.*
Dejenere olmak : *Bozulmak.*
İndirgeme : *Daha kısa, daha yalın duruma getirmek.*
Hamasi : *Epik, destansı.*
Kuram : *Teori uygulamalardan bağımsız olarak ele alınan soyut bilgi. İlke, yasa, prensip nazariye.*
İvedi : *Acele.*
Kanı : *Kanaat, düşünce.*
Kriter : *Ölçüt, kıstas.*
Yadsımak : *Yok saymak, inkâr etmek.*
Tümce : *Cümle.*
Yeğ : *Üstün tutulan, tercih edilen.*
İma etmek : *Dolaylı olarak anlatmak.*
Özenli : *İtinalı.*
Özentili : *Yapay, başkasına benzeme çabasında olan.*
Edimsel : *Fiilî, harekete dayalı.*
Etik : *Ahlak, Ahlaki.*
Dikte etmek : *Yazdırmak, bir düşünceyi zorla kabul ettirmek.*
Empoze etmek : *Aşılamak.*
Duyarlık : *Hassasiyet, ilgili olma hâli.*
Palas pandıras : *Toparlanmadan, aceleyle.*
Dönüt : *Geri bildirim.*
Dört başı mamur : *Eksiksiz.*

@tgdenemeleri

Bu bölümdeki sorular ÖSYM'nin son beş yılda sorduğu sorularının kazanım ve sunumuna paralel biçimde hazırlanmıştır.

1.

BAYRAK ŞAİRİ

Arif Nihat Asya

Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinin önemli temsilcilerinden Arif Nihat Asya, kahramanlık ve tarih duygusu, din, aşk, tabiat ve memleket güzelliklerini şiirlerinde konu edindi.

Arif Nihat Asya'nın şiirlerinde halk ve divan edebiyatı nazım şekilleri yanında modern edebiyatın nazım şekilleri de yer aldı.

ŞİİR TÜRÜNDEKİ ESERLERİ
"Heykeltıraş", "Yastığımın Rüyası", "Ayetler", "Bir Bayrak Rüzgar Bekliyor", "Kubbe-i Hadra", "Kökler ve Dallar", "Emzikler", "Dualar ve Aminler", "Aynalarda Kalan", "Bütün Eserleri", "Rubaiyyat-ı Arif", "Kıbrıs Rubaileri", "Nisan", "Kova Burcu", "Avrupa'dan Rubailer", "Bayrak"

DÜŞÜNCE VE DENEME TÜRÜNDEKİ ESERLERİ
"Kanatlar ve Gagalar", "Enikli Kapı", "Terazi Kendini Tartamaz", "Tehdit Mektupları," "Onlar Bu Dilden Anlar", "Aramak ve Söyleyememek", "Kanatlarını Arayanlar"

1904
Asıl adı Mehmet Arif olan şair, Çatalca'nın İnceğiz köyünde dünyaya geldi. Henüz 7 günlükken babasını veba hastalığından kaybetti.

1914-1923
Annesinin yeni bir evlilik yapıp Filistin'e gitmesiyle akrabalarının yanında büyüyen Asya, Birinci Dünya Savaşı yıllarında "Gülşen-i Maarif Rüştiyesi"ne gitti.

Bu dönemde hâkim olan milliyetçi duyguların etkisiyle şiire başlayan şair, eğitimini parasız yatılı olarak Bolu ve Kastamonu liselerinde sürdürdü.

Hocası Enver Kemal Bey'in yönettiği "Gençlik" dergisinde ilk şiirleri yayımlanan Asya, öğrenimine "Darülmuallimin-i Aliye"nin (Yüksek Öğretmen Okulu) Edebiyat Bölümünde devam etti.

1924-1928
İlk şiir kitabı olan "Heykeltıraş", öğrenciyken yayımlandı. Okul yıllarında İstanbul Postanesi ve Anadolu Ajansında da çalıştı.

1928-1942
Mezun olduktan sonra Adana Lisesi ile kız ve erkek öğretmen okullarında 14 yıl edebiyat öğretmenliği ve idarecilik yaptı.

Öğretmenlik yaptığı dönemde Üsküdar Mevlevihanesi'nin son şeyhi Ahmet Remzi Akyürek'le tanışan Asya, millî şiirlerin yanı sıra bir Mevlevi edasıyla tasavvufi şiirler yazdı.

1940
5 Ocak'ta Adana'nın kurtuluşu için kaleme aldığı "Bayrak" adlı şiiriyle tanındı ve "Bayrak Şairi" olarak anılmaya başlandı.

1946
Bu şiir, önce "Görüşler" dergisinde, daha sonra da "Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor" adlı şiir kitabının ilk baskısında yer aldı.

1950-1954
9. Dönem Adana milletvekilliği görevini yürüttü.

1962
Çeşitli yerlerde öğretmenlik yaptıktan sonra emekli oldu.

1975
Emekli oldu ve İstanbul'a yerleşti.

Bu görselden hareketle Arif Nihat Asya ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Şiirlerinde kahramanlık, tarih duygusu, din, tabiat ve memleket güzelliklerini konu edinmiştir.

B) Halk ve divan edebiyatı nazım şekillerinin yanında modern nazım şekillerini de kullanmıştır.

C) İlk şiir kitabını daha öğrenciyken "Heykeltıraş" adıyla yayımlamıştır.

D) Adana'nın kurtuluşu için yazdığı "Bayrak" şiiriyle tanınmış, "Bayrak Şairi" olarak anılmaya başlamıştır.

E) Emekli olduktan sonra yazı yazmayı bırakmış, 70 yaşında Ankara'da hayatını kaybetmiştir.

@tgdenemeleri

2. I. Deney hayvanı diye bir hayvan türü yok. Hiçbir hayvan, laboratuvarda yaşamak için dünyaya gelmemiştir. Onların varoluş sebepleri bu değil. Zaten, hayvanlar üzerinde yapılan deneyler gerekli de değil.

II. Yurt dışındaki literatür taramalarına göre deneylerin yüzde 96'sı işe yarar sonuç vermiyor. Piyasaya sürülen bir ilaç bir de bakıyorsunuz ki yan etkileri sebebiyle piyasadan çekilmiş. Oysaki bu ilaç, hayvanlar üzerinde denenmişti. Demek ki bu deney sonuçları hiç de anlamlı değil.

III. Bütün bunlar ortadayken sırf akademik unvan elde etmek için her gün binlerce hayvan, laboratuvarlarda eziyet görüyor. Bilimsellik süsü verilmiş bir metin oluşturmak, deney sonuçları diye birtakım istatistikler, çıkarımlar, öngörüler ortaya koymak; bilimin ilerlemesine değil kariyerin ilerlemesine, unvanların büyümesine ve maaşın artmasına hizmet ediyor.

Bu üç parçanın birbiriyle ilişkisi için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) I. de işlevsizliği savunulan bir uygulamayla ilgili II. de nesnel veriler ve örnekler verilerek iddia kanıtlanmış, III. de ise bu yanlışta ısrar edilmesinin gerekçelerine ve sonuçlarına yer verilmiştir.

B) I. de doğruluğu tartışmalı bir tutumun II. de benimsenmesine yol açan istatistik ortaya konmuş, III. de ise bilimsel çalışmaların neden engellenmek istendiğine değinilmiştir.

C) I. de verilen örneklerden II. de çıkarım yapılmış, III. de ise çıkarımın doğruluğu kanıtlanmıştır.

D) I. de ve II. de ortaya konan bilgilerle, III. de ortaya konan bir düşünce kanıtlanmıştır.

E) I. deki veriler sebep, II. deki bilgiler sonuç, III. de ise o sonuca bağlı olarak yapılan çıkarımlar söz konusudur.

3. (I) Beş yıl oldu, dönmedin; üstelik biliyordum dönmeyeceğini. (II) Ama bavulun bende hâlâ; gelip alırsın diye düşündüğüm zamanlar az değil. (III) Onu bir ara gözden uzak olsun diye arka odaya götürmüştüm. (IV) Çünkü onu özlemek de seni özlemek gibi acı vericiydi. (V) Bu acıdan kurtulmak için eski yerine geri koydum ve tam karşımda duruyor şimdi.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine "Ne var ki onun özlemine üç gün dayanabildim." **cümlesinin getirilmesi uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Karaman mutfağına ana hatlarıyla bakış.

Bazı kitaplar vardır yazarı kıskandırır. Yaklaşık bir senedir evire çevire okuduğum bir kitap var: Rıza Duru'nun yazdığı *Gelenekten Aşeneye Karaman Mutfağı.* Yazar kıskandıran cinsinden kitaplara güzel bir örnek. Türkiye gastronomisine dev bir hediye. Ayrıntıya girmeden, okuyucuyu sıkmadan, tatlı tatlı anlatıyor. Kitap için inanılmaz emek veren Rıza Duru ve bu kitabı basan Karaman Belediyesi teşekkürü hak ediyor. Kitap, Antik Çağ'daki Karaman'dan başlıyor. Bu kitap; Karaman'ın tarihî esnafları, lokantaları, farklı iklimlere sahip dağ köyleri, süt ürünleri; kışa hazırlık, yaza hazırlık, düğün, bayram, cenaze, yağmur yemekleri ve göçmen yemeklerine kadar Karaman mutfağının girilmedik köşesini bırakmıyor. Üstelik yemeklerin tarifini de çok ayrıntılı biçimde veriyor. Tarifleri görsellerle süslüyor. Tarifin kimden alındığını kaydediyor. Muhacir ekmeği yapan teyzeden torunuyla tencere karıştıran nineye, Karaman mutfağını yaşatan kadınlar da unutulmuyor; fotoğraflarda ışıl ışıl size bakıyor.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kendi içerisinde tutarsızlıklar ve çelişik ifadeler yer almıştır.

B) Ele alınan temel konuyla ilgisiz ayrıntılar verilerek bütünlük yok edilmiştir.

C) Yapılan karşılaştırmalarla kitabın benzerlerinden üstün olduğu yönler vurgulanmıştır.

D) Gastronominin şehirlerin tanıtımı açısından önemli olduğu kanıtlanmıştır.

E) Kitap tanıtımı konusunda çok fazla yanlı ifadeler kullanılarak yazının güvenilirliğine gölge düşürülmüştür.

@tgdenemeleri

5. Bir gazetenin sağlık sayfasını yöneten çiçeği burnunda gazeteci, bir yazısına şöyle başlar:

"Bahar aylarının vazgeçilmez sebzesi enginar, içerisindeki sinarin maddesi sayesinde karaciğer, safra kesesi kirlenmelerini önlüyor; bronşlarda biriken nikotinin atılımını sağlıyor ve kötü kolestrolü düşürüyor. Haftada iki kez yenen enginar, yağlanmanın önüne geçerek karaciğeri yeniliyor."

Gazeteciye verilen tavsiye: "- - - - ."

Genel yayın yönetmeninin tavsiyesinden sonra genç gazeteci metnini şöyle düzenler:

"Sinarin bazı sebzelerde bulunan organik bir asittir. Safra salgısını artıran, karaciğeri ve safra kesesini temizleyen bu asit, en çok da bahar aylarının vazgeçilmezi olan enginarda bulunur. Haftada iki porsiyon tüketilen enginar, aynı zamanda karaciğeri yeniliyor; bronşlarda biriken nikotini atmaya, kötü kolestrolü düşürmeye karaciğerdeki yağlanmayı önlemeye yarıyor."

Bu parçadan hareketle genç gazeteciye verilen tavsiye aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Kullandığınız anlamdaş sözcükleri ve söz öbeklerini ayıklarsanız anlaşılır bir yazı ortaya çıkar

B) Üzerinde durduğunuz terimle ilgili tanımlama yoluna gitmeniz, anlatımınıza yoğunluk ve açıklık kazandırır

C) Tıbbi bilgiler verirken bilimsel tanıklıklara başvurmanız, uzman görüşlerinden yararlanmanız gerekir

D) Bilimsel bir yazıda bilimsel terimlere ve kavramlara yer vermeli, sanatsal ifadelerden uzak durmalısınız

E) Sağlıkla ilgili böylesine önemli bir konuda sunduğunuz bilgilerin alındığı kaynaklara gönderme yapmalısınız

6. I. 1901'de Sully Prodhomme, Nobel Edebiyat Ödülü'nü alırken Tolstoy'un *Savaş ve Barış*'ının yüzüne bakılmadı ama bugün birincisini hatırlayan, ikincisini hatırlamayan yok. Keza Nietzche hayattayken neredeyse hiç okunmadı ama bugün felsefe denizinde kulaç atan herkes onun sahillerine uğramak zorunda. Hatta bugün *Hayvan Çiftliği* ve *1984* gibi romanlarıyla distopik roman denince akla gelen ilk isim olan George Orwel, okunmayacağı düşüncesiyle eserlerini bastırmak için uzun süre yayıncı bulamamıştır; Oğuz Atay, Yusuf Atılgan, Ahmet Hamdi Tanpınar gibi sanatçılarımız da benzer kaderi paylaştılar.

II. Bu örnekler bize şunu söylüyor: Ölümsüz yani klasik eserler, zamanının çok ilerisindedir; o yüzden zamanlarında anlaşılmazlar. Onların şarkı söylerken sesleri kısıktır; onlar, bağırıp çağırmazlar. Onların sesine geç ulaşılır çünkü gürültüye alışmış kulaklar, kısık sesli melodileri duyamaz. Kulaklar, yeterince keskin değildir. "Kulaklar o ağızlara uygun değildir." Yani kuyu derin değilse de ip kısadır ve onlara yazıldıkları / kazıldıkları dönemde ne yazık ki ulaşılamaz.

Yukarıdaki II numaralı parçayla ilgili olarak hangisi söylenebilir?

A) I. parçadaki örneklerin ortak noktalarından hareketle yapılan çıkarımlara ve varılan hükümlere yer vermektedir.

B) I. parçadaki örneklerin yoruma bağlı olarak olumlu da olumsuz da değerlendirilebileceğini kanıtlamaktadır.

C) I. parçadaki olguların yol açtığı sonuçların evrensel nitelikler taşıdığına değinilmektedir.

D) I. parçadaki saptamaların dayanağı olan görüşleri yansıtmaktadır.

E) I. parçadaki görüşlerle çelişen görüşlerin varlığına yönelik açıklamalar yapmaktadır.

@tgdenemeleri

7. Bir yazarlık atölyesinde eğitmen, katılımcılardan olaya dayalı bir metin yazmalarını istedi. Bir katılımcı şu cümleleri yazmıştı:

"Bahçe tarafından bir köpek, ayaklarının üzerinde koşarak arkasından da yakası kolalı basmadan bir gömlek giymiş, yeleğinin düğmeleri açık, bütün vücuduyla öne doğru eğilmiş birisi, koşarak takip ediyorken adam, ayağı bir şeye takılmış gibi kösteklendi ama köpeğin kuyruğuyla arka ayaklarından birini eline geçirdi. Köpek cıyaklar gibi bir daha havladı ve yine bir ses: "Bırakma!" diye bağırdı."

Öğrenciye verilen tavsiye: "----."

Öğretmenin tavsiyesinden sonra öğrenci aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir:

"Bahçe tarafından bir köpek, koşarak geliyordu. Arkasından yakası kolalı basmadan bir gömlek giymiş, yeleğinin düğmeleri açık, bütün vücuduyla öne eğilmiş birisi, takip ediyordu. Adam, ayağı bir şeye takılmış gibi kösteklendi ama köpeğin kuyruğuyla arka ayaklarından birini eline geçirdi. Köpek cıyaklar gibi bir daha havladı ve yine bir ses: 'Bırakma!' diye bağırdı."

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerin hangisi olabilir?

A) Sözcük tasarrufu yaparak aynı olayları daha kısa cümlelerle anlatmalısın

B) Doğruluğundan emin olmadığın noktalarda çok detaya girmemelisin

C) Tüm malzemeyi bir anda kullanmaya çalışıp yazıyı bulamaç hâline getirmemelisin

D) Zaman, kişi ve mekân üçlüsünü mantıklı bir şekilde kurgulamalısın

E) Okurlar, didaktik bir dilden çabuk sıkılır, kuru didaktizmden uzak durmalısın

✓ KAVRAMLARI BİLELİM

Perspektif : *Bakış açısı.*

Bağlam : *Ortam; dil birimini çevreleyen, ondan önce ve sonra gelen, dil birimini etkileyen sözler bütünü.*

Bağnaz : *Tutucu, düşüncelerine körü körüne bağlanan.*

Bariz : *Apaçık.*

Basiret : *Öngörülü olma hâli.*

Çetrefil : *Karmakarışık, çözümsüz.*

Demirbaş : *Bir yere ait olup oradan ayrılamayan.*

Didaktik : *Öğretici, eğitici.*

Deforme olmak : *Biçimini yitirmek, bozulmak.*

İmtiyaz : *Ayrıcalık, üstünlük.*

Alegori : *Sembolik, sembollerle anlatma.*

Aktüel : *Güncel.*

Asgari : *En az.*

Azami : *En çok.*

Detay : *Ayrıntı.*

İkon : *Belirtke, simge.*

Köhne : *Eskimiş, yıpranmış.*

Tavsamak : *Gevşemek, gücünü yitirmek.*

Özerk : *Bağımsız.*

Pragmatik : *Yararcı.*

Ramak kalmak : *Gerçekleşmeye çok yaklaşmak.*

Realite : *Gerçeklik.*

Sansasyon : *Büyük yankı uyandıran, sarsıcı.*

Analiz : *Ayrıştırma.*

Sentez : *Birleştirme.*

Sığ : *Derin olmayan.*

Sofistike : *Ayrıntılı, özel olarak planlanmış, karmaşık, kompleks yapıda olan, yanıltıcı, üstün teknolojiye dayanan.*

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON

TYT YKS MSÜ KPSS DGS ALES

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 1 – PARAGRAF DENEMESİ

1. Bize yazacak bir şeyi bırakmadılar hissine kapılıyormuş bazı şairler. Bence şiirde yaratıcılık şairin, yaşamın iç sesini yakalayabilmesi ve altyapı zenginliğiyle birlikte çoğalması, dili kullanışındaki üstün becerisi ile doğar. Bu ise hepimize yakın olduğu kadar, ışık yılı uzaklığında da durabilir. Yeter ki şair, ona ulaşabilmeyi kendine dert edinsin. Okullarda öğretilemeyen, öğretilmesi mümkün olmayan tek şey vardır: Yaratıcılık.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi ağır basmaktadır?

A) Öyküleme
B) Açıklama
C) Örnekleme
D) Betimleme
E) Tartışma

2. **Gazeteci:** "Sessizliğin yaprak yaprak döküldüğü, mor uğultuların çimenleri kapladığı ve yumuşak bir aydınlığın ağaçlara tırmandığı yerde şiir vardır." derken neyi kastettiniz?

Şair: "derken"den önce aktardıklarınızdan siz ne anlıyorsanız onu kastettim.

Gazeteci: Hiçbir şey anlamadım; daha doğrusu zihnim karıştı, dağarcığım karıncalandı, bir şeyler hissettim ama bu sözlerin anlamı kesin şudur diyemem.

Şair: Zaten şiir de "Anlamı kesin şudur." diyemem dediğiniz yerdedir dostum!

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Şiir; duyum kaymalarıyla, alışılmamış bağdaştırmalarla çağrışım oluşturma işidir.
B) Şiirin biçimsel ve söylemsel açıdan diğer bütün türlerin özelliklerini birleştirmesi gerekir.
C) Şiir, hangi açıdan bakılırsa bakılsın kendi şairini belirleme hakkına sahiptir.
D) Şiir, dilin göndergesel işlevine mahkûm edilirse anlatmak istediğini anlatamaz hâle gelir.
E) Şiirin anlatmak istediğini yalnızca şiirin kendine özgü yapısını bilenler keşfedebilir.

3. "Kaçan balık büyük olur." demiş atalarımız. Bu bir durum tespiti, bir saptama elbette yoksa bir öneri veya öğüt değil. Yani aman ha hiçbir balığı kaçırma, hepsi senin olsun denizdeki balıkların demiyor bize. Zaten aklı sürekli kaçırdıklarına gidenlerin kafaları sık sık karışır. O tipler, elindeki fırsatlara odaklanamaz, disiplinleri bozulur ve sonunda pes ederler. Bilim dünyası, "Şu an acaba neyi kaçırdım ki?" takıntısına yahut paranoyasına hastalık olarak bakıyor ve bir de isim veriyor: FOMO sendromu. "Hiçbir şeyi kaçırmamak" yahut verdiğin her şeyin karşılığını almak dürtüsü alışkanlığa dönüştüğünde maymun iştahlılık başlıyor ve bazı kaçınılmaz durumlar ortaya çıkıyor: ----

Bu parçanın sonuna dil ve düşünce akışına göre

I. Sık sık meslek değiştiriliyor.
II. Bir alana yoğunlaşılıp birinci sınıf bir yetenek geliştirilemiyor.
III. Aşırı bir güdülenme duygusuyla başkalarına yetişilmeye çalışılıyor.

yargılarından hangilerinin getirilmesi uygundur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

4. Millî kültürün pek çok ögesi olmakla birlikte, hiç şüphe yok ki temeli dildir. Bu yüzden dil üzerinde meydana gelen tahribat, doğrudan kültürü zedelemekte hatta bozmaktadır. Başka bir ifadeyle kültürün bozulması dilden başlamaktadır. Buna bağlı olarak milletlerin çöküşü de dilden başlar. Çünkü dilini kaybeden bir millet, adını kaybetmiş olur; kim olduğunu bilemez olur. Kendi köklerinden uzaklaşan o toplum başka kültürlerin etkisi altına girer ve zamanla başka bir millet hâline döner.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Okuyucuyu uyarma ve bilinçlendirme amacı vardır.
B) Sözcüklerin çağrışım gücünden sıkça yararlanılmıştır.
C) Bilgi verme amacı ağır basmaktadır.
D) Belli kelimelerin tekrarıyla konu vurgulanmıştır.
E) Sebep-sonuç cümlelerine yer verilmiştir.

@tgdenemeleri

5. İhsan Oktay Anar'ı sevgili Fortunata sayesinde tanıdım. *Yedinci Gün* isimli kitabının çıkmasını insanların bekleyişine ve geri sayımına şahit oldum. Kitabı aldım ama öncelikle Puslu Kıtalar Atlası'nı okumaya karar verdim. *Puslu Kıtalar Atlası*'nı okuyorum ve söyleyebileceğim tek cümle: Akıllara zarar bir kitap olduğudur! Aklın ötesinde bir yerlerde kurulmuş bir senaryo, devamlı dinamik kalmanızı gerekli kılan, sizi hayret denizinde yüzdüren bir kitap. Aslında söylenebilecek ikinci şey: Kitap kelimesinin *Puslu Kıtalar Atlası* için yetersiz kaldığıdır. Üçüncü şey de: Nasıl olup da benim bu güne kadar İhsan Oktay Anar gibi bir dehanın farkında olmadığımdır. Bu konuda elbette Sayın Anar suçlu değilse ben de kendime kızmadım. Anlıyorum ki dünyam ancak şimdi "Anar dünyası" ile paralel hâle gelebilmiş ve paralellik beni heyecanlandırıyor. Öneriyor muyum? Haddim bile değil... *Puslu Kıtalar Atlası* önünde saygıyla eğiliyorum.

Bu parçada *Puslu Kıtalar Atlası* ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinden söz edilmiştir?

A) Adının veriliş hikâyesinden
B) Romandaki kahramanların özelliklerinden
C) Benzerlerinden ayrılan özelliklerinden
D) Yazılış aşamalarından
E) Okuyanda bıraktığı etkiden

6. 13-14. yüzyıllardaki Moğol saldırılarından dolayı Sibirya'nın kuytularına sığınan Saha Türkleri, bugün 3.103.200 km^2 lik bir alanı kaplayan Yakutistan Özerk Cumhuriyeti'nde yaşıyorlar. Ülkenin 950 binlik nüfusunun yaklaşık %46'sını oluşturan Saha Türkleri, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "Saha Türklerinin orijinal kültürlerini korumaya devam ettikleri" **sonucuna ulaşılır?**

A) Rusya Federasyonu'nun sosyo-kültürel yapısında olduğu kadar ticari faaliyetlerinde de özel bir yere sahiptir
B) 1990'lardan beri gelişen film endüstrisinin Saha kültürüne, geleneklerine ve hikâyelerine sıkça yer vermesiyle bilinirlik kazanmıştır
C) kültürel açıdan Baykal Gölü yakınlarında yaşayan Türklerle birçok ortak yöne sahiptir
D) kapalı bir kültür havzasında yaşadıkları için Moğol, Even, Tunguz ve Rus halklarının gelenek ve inançlarına karşı direnç gösterebilmiştir
E) dil ve kültür açısından Türk dillerinin kuzey koluna bir başka deyişle Sibirya grubuna bağlıdır

7. Dünya insanlara değil insanlar dünyaya ait.

Dünya anamızdır, atamızdır ve yatağımızdır. Dünyaya ne kötülük yaparsak kendimize de o kötülüğü yapıyoruzdur. Eğer yere tükürüyorsak aslında kendi yüzümüze tükürüyoruzdur. Hava, su, toprak gibi yaşamsal unsurlar bize ait değil biz onlara aitiz. Çünkü onları biz yapmadık ama onlar bizi yapıyor, yaşatıyor. Onları öldürürsek kendimizi öldürüyoruz. Dünyadaki her şey, bir ailenin fertlerini birbirine bağlayan kan gibi ortaktır ve birbirine bağlıdır. Dev bir vücudun hücreleriyiz hepimiz. Bir hücrenin acısı, arızası hepimizin acısı ve arızasıdır. Toprağı yenmek, suyu, ağacı, hayvanı yenmek zafer değil en büyük mağlubiyettir. Bir gün gökte kartallar, dağda ormanlar, derede sular, suda balıklar yok olursa ve bütün yaban atları evcilleştirilirse ve her yer insan kokusuyla dolarsa dünyanın da insanın da sonu geliyor demektir. Anamız, artık düşmanımızdır. Yatağımıza pislik yığarsak bir gün kendi pisliğimizde boğuluruz. "Yaşasın mağlubiyet!" diyelim ve anamızın elini öpelim ki okşasın ağrıyan başımızı.

Bu köşe yazısıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Manşetteki yargıyı pekiştiren örnekler ve öngörüler üzerinden farkındalık oluşturulmaya çalışılmaktadır.
B) Birbirinin benzeri örnekler gereğinden fazla sıralanarak özlü bir anlatımdan uzaklaşılmaktadır.
C) Manşet-metin ilişkisi, bazı tutarsızlıklar ve yanlışlıklar içermektedir.
D) İstatistiki verilerden elde edilen bilgilerle çıkarımlar yapılmaktadır.
E) Aktüelitenin ayrılmaz bir parçası olan bir konuyla ilgili duyarsızlıkların kaynağı hakkında irdelemeler yapılmaktadır.

8. I. Zamanın peşinde dolaşırken uğruna bir ömür tükettiği ve aslında tek bir eser olan yedi ciltlik *Kayıp Zamanın İzinde* ve yazdığı bütün denemeler, makaleler, mektuplar ve günlüklerde de zamanın hatıraya dönüşme sürecini sorgular.

II. Anları genişletmek için inşa ettiği uzun cümlelerin, renkli tasvirlerin, coşkulu anlatımın hayatındaki karşılığı, onun yazı sanatında biricik oluşudur.

III. Bunu yaparken okurun ne düşüneceğine pek aldırmadan dilin imkânlarını zorlar.

IV. Edebiyat tarihinde benzeri olmayan yazarlardan biridir Marcel Proust.

V. O edebiyatının kendi zaman algısından ve tecrübelerinden süzülmesi gerektiğine inanıyordu.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

9 - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Günümüzde popüler kültürün bir figürü olan *Frankenstein*, Mary Shelley'nin zihninden kelimelere dökülüleli neredeyse iki yüz yıl oldu. Roman, "Modern Prometheus" alt başlığıyla 1881'de üç cilt olarak Londra'da ilk yayımlandığında eleştirmenlerce sadece "korkunç" değil, "mide bulandırıcı absürtlüklerle dolu" bir eser olarak tanımlanır. Ne var ki okurlar kitabı sever. İlk baskısı sadece beş yüz adet basılan ve kapağında yazarının adı bile yer almayan roman, üç yıl sonra Fransızcaya çevrilir, aynı yıl tiyatro sahnesindedir. Yirminci yüzyılda yükselen sinema da *Frankenstein'*a kayıtsız kalamaz ve ardı ardına filmleri yapılır.

9. Bu parçada söz konusu romanla ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Yaklaşık iki asır önce yayımlandığına
B) İlk baskısında yazarının adının yer almadığına
C) İngilizce olarak yazıldığına
D) Farklı sanat dallarıyla hedef kitleye ulaştığına
E) Başka dile çevrildiği yıl tiyatroda sahnelendiğine

10. Bu parçada geçen "popüler kültürün bir figürü olmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Taklitlerinin bol olması
B) Hızla, çabuk tüketilen bir tür olması
C) Toplumun geniş bir kesimince sevilmesi
D) Realiteden uzak olması
E) Her dönemde çok beğenilmesi

11. ---- Çevreyi algılayışımda bile romanların etkisi büyüktür. Bugüne kadar aldığım kararlarda, özlem ve tutkularımda okuduğum romanların hep bir izi vardır. Görüp de algıladığım, duyup da anlamlandırdığım ne varsa hepsinin altını kazıyın, okuduğum romanlara rastlarsınız.

Bu paragrafın giriş cümlesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Roman, toplumsal sorunları çözümleyen bir araçtır.
B) Hayattaki en büyük dayanağım, romanlardır.
C) Roman yazarı, hayata büyüteçle bakar.
D) Edebiyat, toplumu iyiye ve güzele yönlendirir.
E) Gerçekçi romanları daha çok sevmişimdir.

12. Aşağıdaki parçalardan hangisi "İyi bir yazar, yazılarında büyük birader edasıyla okuyucusunu karşısına alıp didaktik bir söylem tutturmaz; bu tutumu, yazısını okunmaz ve işlevsiz bir yazı hâline getirir." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Ahmet Hamdi Tanpınar'ın öğretmenlik taslamadan yazdığı üsluplu denemeleri, en öğretici makalelerden bile çok şey vermiştir okuruna; onun sıcak üslubuyla sizi sarmasını istiyorsanız *Beş Şehir*'i ve *Yaşadığım Gibi* adlı kitaplarını okuyabilirsiniz.

B) Suut Kemal Yetkin, "Ben böyle hissediyorum, böyle düşünüyorum." der ve gerisini okuyucusuna bırakır; onu bir şeye inanmaya zorlamaz. *Düşün Payı*, *Günlerin Götürdüğü* ve *Şiir Üzerine Düşünceler* hep bu yumuşak dilin örnekleriyle doludur.

C) Hippolyte Taine, sosyolojik eleştirilerinde her toplumun kendine ait bir edebiyatı olmasının nedenlerini açıklarken edebiyat eserlerinin ırk, ortam ve dönem üçgeninde incelenmesi gerektiğinin önemini vurgular. Ona göre bir ulusun dünyaya bakışını oluşturan etmenler, edebiyatının anlaşılmasını kolaylaştırır.

D) Boileau, *Şiir Sanatı* adlı eserinde didaktik bir dil kullanmaz; onu okurken bilge bir dost ile sohbet etmenin rahatlığı içindesinizdir. İçinize işleyen, perspektifinizi genişleten yazar, hiçbir zaman yukarıdan bakmaz, üstenci bir tavır sergilemez.

E) Nurullah Ataç'ın fikrini dayatmayan, ben anlatayım da sen de öğren ve uygula demeyen bir tavırla yazdığı denemelerinden çok şey kazandım; onun *Günlerin Getirdiği* olmasa kendi sanatçı kişiliğimi keşfetmekte güçlük çekerdim.

13. I. Günler ve geceler boyu "Bilinmeyen bir kelime çıksın da hatırlanalım." diye dua ederek beklerler.
II. Hatta bu çalışmaya romantik bir de yön katıp ay ışığında bir bir çevirir sözlüğün sayfalarını.
III. Oysa İngiliz şairi Browing, sayfa sayfa her kelimesini ayrı ayrı inceleyerek sözlük okur.
IV. Bizde sözlükler, kütüphanelerin en kuytu köşelerinde uyuklayarak ömür tüketir.
V. Çevirdikçe de sözlükte öğütler, eğlendirici şeyler, gizli gerçekler, ince ayrıntılar, farklı değerler bulur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulmak istendiğinde "Sözlüklerin bu uzun ve sessiz bekleyişleri iki kapak arasında geçer." **cümlesi, numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

14 - 15. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Son zamanlarda insanların olmadığı yerler bulmak için kıra, bayıra; dağa, çayıra aldırmadan her fırsatta uzun yürüyüşlere çıkıyorum. (II) Dostlarım suskun ve kederli dallarını gökyüzüne uzatan ağaçlardı, onları da kesip yerine binalar diktiler. (III) Depremden, hastalıklardan, yoksul insanlardan korunacakları evler yaptılar. (IV) Herkes kendini en iyi cam fanusun içine koyma telaşına girdi çünkü. (V) İnsan eli değmemiş, kişiliğini kaybetmemiş bir yer bulabilmek için çok dolaşsam da sonuç hüsran oluyor maalesef.

14. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde mecazlı bir söyleyiş <u>yoktur</u>?**

A) I ve III B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

15. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili yapılan değerlendirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) I. cümlede, yüklemde bildirilen işin amacı belirtilmiştir.
B) II. cümle, neden-sonuç ilgisiyle birbirine bağlanmış iki yargıdan oluşmuştur.
C) III. cümle, II. cümleyi açıklayan bir yargı niteliğindedir.
D) IV. cümle, III. cümlenin gerekçesi olma özelliği taşımaktadır.
E) V. cümlede, bir hayal kırıklığı ve hayıflanma söz konusudur.

16. (I) *Kürk Mantolu Madonna,* Sabahattin Ali'nin 1943 yılında yazdığı bir romandır. (II) Bu roman, şu cümlelerle okuru derhâl romanın kalbine götürür: Dünyanın en basit, en zavallı hatta en ahmak adamı bile insanı hayretten hayrete düşürecek ne müthiş ve karışık bir ruha maliktir; niçin bunu anlamaktan bu kadar kaçıyoruz? (III) Sabahattin Ali'nin bu romanının kalbine varabilenler şu gerçeği de görecekler-dir: Sabahattin Ali'nin Berlin'de geçirdiği iki yıllık öğrencilik yaşamından birçok esinti var bu romanda. (IV) Roman, bankadaki işinden çıkarılmış anlatıcının sınıf arkadaşının çalıştığı fabrikada işe başlamasıyla açılır. (V) Ardından anlatıcının küçük ve dar memuriyet dünyasının ilkin sıradan bir insanı olarak gördüğü Raif Efendi'yi tanıtmasıyla devam eder. (VI) Raif Efendi, hem tanıtılışıyla hem o ateşli hastalığı hem ölümü hem de ardında bıraktığı Berlin anılarıyla dolu Maria Puder'li defteriyle Türk romanının en özgün karaterlerinden biri olarak karşımıza çıkar.

Bu parça iki paragrafa bölünecek olursa ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

17. (I) Halk edebiyatı, insanlığın binlerce yıllık geçmişinden izler taşır. (II) İlkel yönleri ağır bastığı için insanın daha çok ilkel ve doğal yönlerine seslenir. (III) İnsanların doğal ve ortak duygularını işleyen bu edebiyattan hemen her düzeyde insan az çok etkilenir. (IV) Duruma göre âşıklar, şiirleri için bir ön hazırlık yapmazlar ve şiirlerini saz eşliğinde söylerler. (V) Çünkü insan ne denli yetkinleşirse yetkinleşsin, ilkel ve doğal niteliklerinden büsbütün sıyrılamaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

@tgdenemeleri

18 - 19. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Hece ölçüsü, bizim ulusal şiir ölçümüzdür. İlk saz ozanlarımız, "kobuz-kopuz" denen sazlarıyla okudukları şiirlerinde hece ölçüsünü kullanıyorlardı. İslamiyet'i kabul edince Türk toplumu İslam kültürünün etki alanına girdi. XI. yy. dan itibaren İslam ülkelerinin ortak şiir ölçüsü olan aruz ölçüsü bizim yazınımızda da kullanılmaya başlandı. Aydın kesime seslenen ozanlarımız, Türkçe gibi onun şiir ölçüsü olan heceyi de pek yetersiz ve yavan buldukları için aruzu yeğlediler. Halk ozanlarımız ise dilimize ve ulusal zevkimize aykırı buldukları aruzu benimsemeyip heceyle yazmayı sürdürmüşlerdir. ----

18. Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi dil ve düşünce bakımından <u>en uygundur</u>?

A) Bu durum ulusal şiirimizin gelişimine çok zarar vermiştir.

B) Böylece şiirimizde ölçü bakımından ikili bir yapı ortaya çıkmıştır.

C) Halk ozanlarımızın aruzu benimsememeleri onların şiirlerinin zayıf kalmasına yol açmıştır.

D) Türk yazınında diğer türlerden daha çok şiirin gelişmesi bundan dolayıdır.

E) Şiirimizin musikiyle iç içe oluşu, onun halka yayılmasına katkı sağlamıştır.

19. Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı <u>yoktur</u>?

A) Türk şiirinin millî ölçüsü nedir?

B) Aruz ölçüsü edebiyatımızda neden ve ne zaman kullanılmaya başlanmıştır?

C) Hangi ozanlarımız, niçin hece ölçüsünü kullanmayıp aruz ölçüsünü kullanmışlardır?

D) Halk ozanlarımız niçin aruz ölçüsünden uzak durmuşlardır?

E) Halk ozanlarının şiir söyleme tarzında zaman içinde ne gibi değişiklikler olmuştur?

20. Bilge bir dostum, biraz gergin ve tedirgin olduğumu görünce benimle hiç ilgisi yokmuş gibi genelleyerek birtakım öğütler verdi:

- Enerjisini emen, sükûnetini yok eden, toksik insanlara mahkûm olmamalı insan. Onlar, insanın iç ışığını söndürür oysa insan içsel ışığını korusa çevresine çok değerli ve yaşama enerjisi veren birçok insan toplanacaktır.
- İnsan, kimseyi zorla kendine benzetmeye çalışmamalı çünkü "Yer damar damar, insan da çeşit çeşittir." Bu basit gerçeği görmezden gelip hayal kırıklığına uğruyoruz. "Herkes yanımda olsun, çevremde bulunsun ama kendisi olsun." demeyi bilmeliyiz.
- Modern tıbbın babalarından Paracelsus'un sözü çok doğru: "Her şeyin fazlası zehirdir." İnsan kendini çok severse "narsist" ve "kibirli" bir sevimsiz olurken bir başkasını çok severse "beklenti" ve "hayal kırıklığı" onun yol arkadaşı olur.
- İnsan, her alanda güçlü olamaz ve zaaflara sahiptir. Ama her insanın da iyi ve güçlü olduğu tarafları mutlaka vardır. Öyleyse insan, sadece zayıf yanları görüp kötü düşünen ve kötü konuşan kişilere de aldırmamayı bilmeli ve iyi yanlarını geliştirmeye devam etmelidir.

Bu parçaya göre bilge dostun verdiği öğütler arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Başkalarının yorumları, senin kendi gerçekliğinle ilgili algını bozmamalı.

B) İnsanlar, bütün farklılıklarıyla olduğu gibi kabul edilmeli.

C) Mutsuzluk verenleri değil huzur verenleri tercih etmeli insan.

D) İnsan, ölçülü ve yönetilebilir duygulara sahip olmaya çalışmalı.

E) İnsan, yüreğinin götürdüğü yere gitmekten asla vazgeçmemeli.

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 2 – PARAGRAF DENEMESİ

1. (I) Tarım işçiliği, 1950'li yılların önemli bir istihdam alanı olmakla birlikte dönemsel ve bölgesel göçlerin de kaynağıydı. (II) Tarım alanları ve hayvancılıkta çalışacak tecrübeli işçilerin yerine geçen tarımsal makineleşme dev bir endüstriye dönüştü. (III) Gerek bitkisel gerekse hayvansal tarımda makine kullanımının artması, çiftçiye büyük bir mali yük yüklüyor. (IV) Tarımın genellikle küçük ve orta ölçekli aile işletmeleri tarafından yapıldığı Türkiye'de tek tek makine alımında zorlanan çiftçiler, ortak makine alımına yöneliyorlar. (V) Üretici bölgelerde ziraat odalarının kontrolünde tarımsal makine parklarının kurulmasının bir çözüm olabileceği dile getiriliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Yazarlık kursuna katılan öğrencilerden deneme yazmaları istenir. Kursun parlak öğrencilerinden Ersin, şöyle bir paragraf yazar:

"Her insan, doğal olarak birtakım korkular yaşar. Ama hiçbir insan korkularının bilinmesini istemez. Korkularından utanır. Hatta korkularım bilinmesin diye insanlarla ilişkiye girmekten kaçar."

Öğrenciye verilen tavsiye: "- - - - ."

Kurs öğretmeninin tavsiyesinden sonra öğrenci paragrafı aşağıdaki gibi değiştirir.

"Her insan, doğal olarak bazı korkular yaşar. Ama hiçbir insan, bir başka insanın yüreğinin bahçesine girmesine ve korkularını görmesine razı olmaz. Bu amaçla insanlarla arasına yüksek bir korku duvarı örer."

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Deneme yazarlığının vazgeçilmezlerinden biri özlü anlatım yapmaktır
B) Soyut durumların somutlaştırılarak ya da alışılmamış bağdaştırmalarla verilmesi etkili bir anlatım yoludur
C) Seçtiğiniz konu anlatımı zor bir konu da olsa onu herkesin anlayabileceği akıcı bir dille sunabilmelisin
D) Denemede yoğunluk önemli bir unsurdur ancak bunların biçem oyunlarından çok düşünsel derinlikten doğması gerekir
E) Denemecinin okuyucuya içini göstermesi gerekir, bunun için de içten bir anlatım ve bireysel bir tutum gerekir

3. 1943'te yazılan *Kürk Mantolu Madonna*, Sabahattin Ali'nin yazdığı en güzel aşk romanıdır. Ama başkarakter Raif Efendi'nin aynı şirkette çalıştığı arkadaşına emanet ettiği hatıra defterinin açılmasıyla başlayan ve Raif'in ölümüne kadar devam eden olay örgüsü, birçok roman arkeoloğuna göre Sabahattin Ali'nin Almanya'dayken yaşadığı aşkın romanıdır. Defalarca tiyatroya da uyarlanan bu şaheserin roman versiyonunda ---- tiyatro biçiminde ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa "sözü edilen eserin okunan biçiminde ruhsal tahlillerin sahnelenen biçiminde ise diyalog ve hareket ögesinin ön planda olduğu" **anlamına ulaşılabilir?**

A) kahramanın pişmanlıkları, hayal kırıklıkları daha çok yer alırken - karşılıklı konuşmalarla süslenen olaylar dizisi baskın ögelerdir
B) okuyucunun okumaya ara verip satır aralarında psikolojik çıkarımlar yapması mümkün iken - oyuncuların hareketlerini ve konuşmalarını kaçırmamak için seyirci pürdikkat sahneye bakmaktadır
C) yazarın iç sesine ayarlı bir tempo söz konusu iken - yönetmenin ve oyuncuların tercihlerine bağlı bir akış bulunmaktadır
D) kahraman anlatıcının iç konuşmaları ve bilinçaltının akışı anlatının odağında iken - anlatıcı ortadan kalkmakta ve olanlar, oluş biçimleriyle sahnede cereyan etmektedir
E) yapılan psikolojik tahliller ve kişi tanıtımı ağır basar iken - kahramanın duygularına dekor ve kostüm ögeleri tercüman olur

4. **Gazeteci:** Bir doğa manzarasını olduğu gibi resmeden bir genç ressama, niçin "böyle resimler çizecekse başka bir işe yönelmesi gerektiğini" söylediniz?

Ressam: Çünkü o işi fotoğraf makinesi de yapıyor.

Gazeteci: Peki, fotoğraf sanatçısına bir şey söyler miydiniz?

Ressam: Fotoğrafı çeken bir sanatçı ise ona bir şey söylemem. Çünkü sahip olduğu donanımı nedeniyle baktığının içerisinde gördüğüyle öne çıkar. Çünkü fotoğrafçılık edimi içerisinde "göz terbiyesi"ne sahip olma yetisini elde etmiştir.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki ressamın sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Ancak gerçekliği olduğu gibi yansıtabilen eserler sanatsal olgunluğa ulaşabilir.
B) Sanatın amacı, varlıkların dış görünümlerini değil; onların içsel önemlerini temsil etmektir.
C) Sanat, olguya değil algıya bağlı yansıtma ve perspektif işidir.
D) Sanat, insan gerçekliğini yansıttığı ölçüde hedefine ulaşır.
E) Sanat eserinin amacı, uygarlığa ait manevi değerlerin maddi bir beden kazanarak anıtlaştırılması ve ölümsüzleştirilmesidir.

@tgdenemeleri

5. Çocukken her şey mümkündür. Hayal gücünüz henüz gerçekliğin baskın farkındalığıyla gemlenmemişken bir uçağın kanadına asılıp dünyayı dolaşabilirsiniz veya dev bir köstebeğin sırtında yer altına inip gizli zenginlikler keşfedebilirsiniz. Her şey siz onu nasıl hayal ederseniz öyledir. Ne bilinçaltına tıkıştırılmış korkular çarpıtır hayal gücünüzü ne de toplumsal ön yargılar sınırlar. Her çocuk biraz yaratıcıdır, bu nedenle de her yaratıcı açık veya örtük biraz çocuk...

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumsal baskılar çocukların yaratıcılığını sınırlar.

B) Çocuk saflığıyla kurulan hayallerin sınırsızlığı yaratıcılığın kaynağıdır.

C) İnsan, ne kadar çocuk kalabilirse o kadar üretken olur.

D) Yetişkinlerin hayal kurmadaki sınırlılığı başarılı olmalarına engel olur.

E) Sanatçının düş gücüyle somut gerçekliğe yeniden biçim vermesi gerekir.

6. (I) Göçmen kuşların Türkiye'deki önemli konaklama ve beslenme alanlarından olan ve kasım-aralık sayımında 44 türden 175 bin 802 su kuşu tespit edilen Çukurova Deltası, misafirleriyle şenlendi. (II) Kuş göç yollarının kesiştiği Çukurova Deltası'nda başta Akyatan olmak üzere Tuzla, Yumurtalık ve Ağyatan lagünleri su kuşlarının önemli yaşam alanları arasında yer alıyor. (III) Deltaya gelen kuşların üçte ikisi Kuzey Avrupa'dan göç edenler olmak üzere flamingo, balıkçıl, kervan çulluğu, tarakdiş, kaşıkçı, sumru, alaca yalıçapkınının da bulunduğu birçok kuş türü dört aylık bir konaklama için buraya uğruyor. (IV) Çukurova Deltası, İskenderun Körfezi ile Mersin Körfezi arasındaki çökelti alanlarını, verimli tarım arazilerini ve sulak alanları kapsıyor. (V) İki milyon yıl önce oluşan bu deltadaki çökelti alanlarının büyük çoğunluğu akarsuların getirdiği malzemelerle dolarak Çukurova'yı oluşturmuştur. (VI) Türkiye'nin en büyük kıyı ovası olan Çukurova, Orta Toros Dağları ile Akdeniz arasında uzanan ve Lokman Hekim'in ölümsüzlüğü aradığı bitek toprakların 100-150 metre yükseltide uzayıp gittiği uçsuz bucaksız bir alandır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. Bir melodi duyduğumuzda beynimizde farklı işlevleri olan birçok bölge etkinleşir. Bir müzik aleti çaldığımızda ise bu etki çok daha belirgindir. Örneğin müzikle ilgilenen kişilerin işitsel yetenekleri gelişmiştir. Ayrıca bir müzik aleti çalabilmek için kas hareketlerinin kontrollü ve koordinasyon hâlinde olması gerekir. Yani beyindeki motor, işitsel ve görsel işlevlerden sorumlu bölgeler, birlikte ve uyumlu bir şekilde çalışmalıdır. Araştırmalar, müzisyenlerin beyinlerinin müzikle ilgilenmeyenlerinkinden farklı olduğunu gösteriyor. Beyin görüntüleme yöntemleri kullanılarak yapılan araştırmalarda müzik eğitimi alan kişilerin beyinlerindeki gri madde hacminin müzikle ilgisi olmayan insanlara kıyasla daha fazla olduğu anlaşıldı. Gri madde; beyinde kasların kontrolü, bilişsel etkinlikler, görsel ve işitsel algı, hafıza, düşünce oluşumu, otokontrol gibi işlevlerle ilişkisi olan bir dokudur. Bilim insanları, erken yaşlardan itibaren müzikle ilgilenmenin kas ve hareket yeteneklerini geliştirdiğini, görsel-konumsal koordinasyonu sağladığını, odaklanmaya yardımcı olduğunu, depresyon ve kaygı durumunu azalttığını, duyguları kontrol etme imkânı verdiğini düşünüyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Müzikle ilgilenmenin sağlayacağı çeşitli faydalar, sadece erken yaşlarda müzikle uğraşanlarda görülmekte; bu etkilere ileriki yaş dönemlerinde rastlanılmamaktadır.

B) Müzik aleti çalabilmek için kas hareketlerinin kontrollü ve koordinasyon hâlinde olması gerektiğinden fiziksel yeterliliklerin eksiksiz olması önemlidir.

C) Müzik eğitimi alanlar; beyinde kasların kontrolü, bilişsel etkinlikler, düşünce oluşumu, hafıza gibi işlevler yönünden bu eğitimi almayanlardan daha öndedir.

D) Gri madde adı verilen doku, müzikle ilgilenenlerin beyinlerinde daha hacimli olduğu için bu kişilerin zekâ seviyeleri diğer insanlarınkinden daha yüksektir.

E) Beyin görüntüleme yöntemleri kullanılarak yapılan araştırmalarda müzik eğitimi alanların beyinlerindeki dokular, almayanlarınkine göre sayıca daha fazladır.

8. *Küçük Ağa* romanını okurken sayfalar sizi içine çeker. Çolak Salih'le at sürersiniz; İstanbullu Hoca'dan nasihat dinlersiniz ve İstanbullu Hoca'ya sıkılan bir kurşunun sesiyle uyanırsınız.

Bu parçada Tarık Buğra'nın *Küçük Ağa* romanının hangi özelliği vurgulanmıştır?

A) Yalınlık B) Akıcılık

C) Etkileyicilik D) Ulusallık

E) Duruluk

@tgdenemeleri

9. Mary Shelley'nin henüz yirmili yaşlarında kaleme aldığı *Frankenstein ya da Modern Prometheus,* bugün bilim kurgu romanlarının ilk örneği olarak kabul ediliyor. Yazılmasının üzerinden iki asır geçmesine rağmen hâlâ başka dillere çevriliyor; yeni yazarları etkilemeye, filmlere konu olmaya devam ediyor. Pek çok kez Türkçeye de çevrilen eser, yeni ve özgün bir çeviriyle vitrinlerdeki yerini aldı.

Bu parçadan söz konusu romanla ilgili kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edebiyattaki ilk roman örneğidir.
B) Yazarının hayatından izler taşımaktadır.
C) En çok izlenen filmlere konu olmayı başarmıştır.
D) Birden çok yabancı dile çevrilmiştir.
E) Yazarın yayımladığı ilk roman özelliği taşımaktadır.

10.
- Taş meraklıları taşları seçerken nelere dikkat etmeliler?
- Ülkemizde takı tasarımcılığı nasıl ilerliyor?
- Hangi taşları birlikte kullanmamak gerekir?
- Taşların değeri nasıl anlaşılır?

Bir röportajda yer alan aşağıdaki cevaplardan hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Bu işin bir kuralı yok, tamamen tasarımcının hislerine ve göz zevkine bağlı. Kimi zaman öyle bir tasarım oluyor ki normalde yan yana güzel durmayacağını düşündüğünüz taşlar inanılmaz bir uyum yakalıyor. Biraz giyinmek gibi, tarza göre her renk ve kıyafet birbiriyle uyumlu hâle gelebiliyor.
B) İnsan gördükçe daha iyi anlayabiliyor. Taşın kalitesini belirleyen farklı özellikler var. Örneğin İngilizcede kaliteyi "4 C" belirler. Bunlar: kesim (cut), şeffaflık (clarity), renk (color), karat (carat). Ve tabii ki her taşta "kaliteli" tanımı farklı oluyor. Örneğin, iyi bir yakut güvercin kanı renginde olur, derler.
C) Türkiye dışındaki coğrafyalarda çok daha öncesinde sanatın her alanının takı tasarımıyla da şekillendiğini görebiliyoruz. Giyilebilir sanat, sanatsal takılar için birçok örnek verebiliriz. Türkiye'de takı için zaman kronolojisinde çok geriye gidemiyoruz ama ileriye dönük güzel tasarımların olduğunu söyleyebiliriz.
D) Önce tasarımın çizimi ve fikri oluşuyor. Daha sonra mumda modeli yapılıyor ve sonrasında döküme gönderilerek altın hâline getiriliyor. Altın olarak geldikten sonra ise sadekârlık işi, mıhlaması ve cilası yapılıyor.
E) Açıkçası bu konuda bilimsel olarak kanıtlanmış bir şey yok. Benim tavsiyem kişinin ilk baktığı anda hangi taş hoşuna gidiyor ve güzel geliyorsa ona yönelmesi. İlk bakışta güzel gelen taşın sonrasında da kişiye olumlu düşüncelere sevk edeceğine inanıyorum.

11. Otizmi erken ve doğru anlamalıyız.

Çocuğumuz; ismine tepki vermiyor, göz kontağından kaçınıyor, arkadaşlarıyla oynamıyor, iletişim kurmuyor... Bunlar, otizm şüphesi uyandıran ve mutlaka detaylı bir şekilde araştırılması gereken işaretlerden sadece birkaçı. Teşhis kriterleri 1940'lardan beri aynı, teşhis sonrası ise ebeveynler için zorlu bir süreç başlıyor. İşin en ürkütücü yanı ise yakın zamana kadar genetik olduğu düşünülen hastalığın son derece dik bir ivmeyle artışı ve yalnızca genetikle açıklamanın mümkün olmaması. Şimdilik genetik dışı hastalık yapıcılar olarak ağır metallerden cıva ve kurşunun bu rahatsızlığa yol açtığı kesinleşti. Toksik bombardımana karşı korumasız kaldığımız kent yaşamında ise bunlardan uzak yaşamak çok zor. Mesela fabrikaların yarattığı çevre kirliliğinde, evimizi boyattığımız boyada kurşun var. Eski tesisatlar yüzünden suyumuza karışan kurşunu da unutmayalım. Cıva için öyle uzağa gitmeye gerek yok. Ağzımızın içindeki amalgam diş dolgusunda cıva var. Özellikle hamilelik döneminde toksinlere maruz kalmak; kurşundan, cıvadan, hava kirliliğinden uzak durmamak; D vitamininden ve iyi kolestrolden yoksunluk bu hastalığın tetikleyicileri olarak gösteriliyor.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Otizmle ilgili kanıtlanamayan varsayımlar üzerinden önerilerde bulunulmaktadır.
B) Tanı ölçütlerinde değişiklik bulunmayan otizm kaynağına yönelik bilgilerin değiştiği vurgulanmaktadır.
C) Beslenme düzeninin sağlanması durumunda otizmin tedavi edilebileceğine değinilmektedir.
D) Başlıktaki öneriye uyulmaması durumunda ortaya çıkacak hayati tehlikelere dikkat çekilmektedir.
E) Kullanılan dilin bilimsel terimlere fazlaca yaslanması sebebiyle kitlesel bir yarar sağlamaktan uzaktır.

12. Bana mutluluğu aradığını, mutluluğun peşinde olduğunu, mutluluktan başka bir şey düşünmediğini söylemiş olsaydı ben de yalan söyleyip umut vermezdim ona. Böylece o, düş kırıklığına uğramazdı; ben de yıllar sonra pek fazla pişmanlık duymuyor olsam da bu satırları yazıyor olmazdım.

Bu parçada konuşan yazar ve sözünü ettiği kişi hakkında

I. Sözü edilen kişi düşlediği şeye ulaşamamıştır.
II. Sözü edilen kişi yaşama sevinciyle dolu biridir.
III. Yazar, bildiği bir gerçeği, sözünü ettiği kişiden saklamıştır.
IV. Yazar, sözünü ettiği kişiyi doğru biçimde yönlendirmiştir.
V. Yazar, belli oranda bir hayıflanma duygusu yaşamıştır.

yargılarından hangilerine kesin olarak varılamaz?

A) I ve V B) II ve IV C) II ve V D) III ve V E) IV ve V

@tgdenemeleri

13, 14 - 15. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kesinlikle evet. Edebiyatın her zaman arzuyla bir ilişkisi var. Ama bundan otuz kırk yıl önce hatta yirmi yıl önce bu kadar görünür bir şey değildi edebiyat. Daha kuytu bir alanda üretilip yine öyle tüketilen, daha sınırlı bir edebiyat çevresinin takdirine yönelik bir şeydi. Edebiyatın popülerleşmesi romanla oldu, işte çok satan romanlar ortaya çıktı. Ben yakında romanlara da klip çekileceğini düşünmeye başladım artık. Yakında aileler yazar olmak için evden kaçan çocuklarını Beyoğlu'nun arka sokaklarındaki kafelerden toplayacaklar. Romancı olmak için evden kaçıp İstanbul'a gelen, sonunda da Beyoğlu'nda kötü yayıncıların eline düşen yazar adayından iyi bir film kahramanı olur Yeşilçam'a...

13. Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Edebiyat ve popüler kültür ilişkisini kaygı verici buluyor musunuz?

B) "Meşhur olmanın yolu yazarlıktan geçer." algısı nasıl oluştu?

C) Popüler romanların hitap ettiği kesim günden güne değişmekte midir?

D) Günümüz romanlarını eser-kalite bağlamında değerlendirir misiniz?

E) Günümüz edebiyat çevresinin genişlemesinin olumlu etkileri nelerdir?

14. Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

A) Nitelikli sanat eseri sayısında belirgin bir düşüş olmasından

B) Edebiyatın ve romanın popüler kültür malzemesi hâline gelmesinden

C) Son zamanlarda romanların sinemaya fazlaca uyarlanmasından

D) Bilinçli eleştirmen ve düzeyli edebiyat ürünlerinin olmamasından

E) Romanların güncel olaylara kayıtsız kalmasından

15. Bu parçada geçen "edebiyatın kuytu bir alanda üretilip yine öyle tüketilen" **sözüyle vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Edebî eserin kendi kurallarına göre şekillenmesi

B) Edebî eserlerin kısıtlı hayallere dayanması

C) Sanatçıların tanıtım imkânı bulamaması

D) Edebiyatın dar bir hedef kitlesinin olması

E) Sanat faaliyetlerinin çıkar amaçlı kullanılmaması

16.
- Sigara dumanı, çoğu toksin ve kanserojen olan 4800'den fazla madde içerir. Dumanın solunması hâlinde bu toksinler akciğerler tarafından emilir ve vücuda dağılır. Sigara içmek; kardiyovasküler hastalıklar, kronik solunum sistemi hastalıkları, kanser ve tip 2 diyabet gibi kronik bulaşıcı olmayan hastalıklar için en önemli risk faktörlerinden biridir.
- Tütün kullanımı; sadece solunum sistemi hastalıkları, kardiyovasküler hastalıklar veya kanser riskini arttırmaz. Kanın oksijen taşıma kapasitesini düşürerek ve damar yapısını bozarak vücuttaki tüm organ ve dokulara zarar verir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Benzer araştırmaların benzer sonuçlar verdiğini vurgulamaktadırlar.

B) Farklı olguların benzer yönlerini pekiştirmeye çalışmaktadırlar.

C) Farklı görüşleri çeşitli kavramlar kullanarak anlatmaktadırlar.

D) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.

E) Farklı olayları benzer örneklerle kanıtlamaya çalışmaktadırlar.

@tgdenemeleri

17. (I) Tüccar Şevket Efendi'nin kızı Zehra, çocukluğundan beri kıskanç yaratılışının acılarını çekmiştir. (II) Genç kız, Şevket Efendi'nin Asmaaltı'ndaki mağazasında kâtip olan Suphi'yle babasının isteğiyle evlenir. (III) Birbirine bağlı olan çiftin arası, eve yardımcı olur düşüncesiyle, Suphi'nin annesi Münire tarafından cariye Sırrıcemal'in alınmasıyla bozulur. (IV) Suphi, Zehra'nın bunaltıcı kıskançlıklarından dolayı genç ve güzel cariyeye gönül verir. (V) Sırrıcemal ile Bakırköy'e taşınan Suphi'den intikam almak isteyen Zehra ise Ürani adlı bir Rum kadınını Suphi'ye musallat eder.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden <u>hangisinden sonra</u> "Zehra, Sırrıcemal'i çok kıskanmakta ve öfkeli tavırlarıyla Suphi'yi kendisinden soğutmaktadır." cümlesi getirilebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Eğitimli, öğrenimli insanlar; kitapların içindekileri okuyanlardır. Düşünürler, dâhiler ve dünyayı aydınlatıp insan soyunun ilerlemesine katkıda bulunmuş olanlar ise doğrudan tabiat katından yararlananlardır. Çünkü ancak onlar, kendilerine vergi kişisel özellikleriyle yeni şeyler keşfedip insanlığın medeniyet duvarına yeni bir tuğla koyabilir.

Bu parçadan çıkarılabilecek sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Düşünürler ve dâhiler, eğitim ve öğrenim yoluyla edinilen bilgilerle yetinmezler.

B) İnsanoğlu, bugünkü uygarlık seviyesine yetenekli insanların buluşlarıyla gelmişlerdir.

C) Eğitim ve öğrenim yoluyla yalnızca var olan bilgilere ulaşılabilir.

D) Bilgi, bilim ve deneyim bir araya gelirse ilerlemenin kapısı aralanmış olur.

E) Doğanın sırlarını kendi doğal yetenekleriyle keşfedenler, ilerlemenin mimarlarıdır.

19. Son yıllarda yeteri kadar kitap satılmıyor. O kadar çok kitap basılmasına rağmen bunların satışı fazla değil. Bunu nitelikli eserlerin olmamasına bağlamak doğru değildir. Belki de kitap satışlarını bu tarz ön yargılar engelliyordur.

Parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tartışma B) Öyküleme

C) Betimleme D) Açıklama

E) Tanımlama

20. Geçmişinizin üzerinde durup düşündüğünüz her an, geleceğinizden çalıyorsunuz demektir. Dikkatinizi sorunlarınıza odaklayarak geçirdiğiniz her dakika, çözüm üretme sürenizi eksiltiyorsunuz. Dahası başınıza hiç gelmemiş olmasını arzuladığınız şeyleri düşünmek, aslında yaşamınızda gerçekleşmesini arzuladığınız şeylerin önüne set çekmektir. Zamansızlık gerçeğinde bütün gün düşündüklerinize dönüşeceğiniz bilgisine dayanarak eğer yaşadığınızı ikinci kez yaşamak istemiyorsanız geçmişteki olaylar ya da hatalar için endişelenmenin hiçbir anlamı yoktur. Bunun yerine farkındalığın ve aydınlanmanın yeni bir boyutuna ulaşmak için geçmişinizden çıkardığınız dersleri kullanın.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada vurgulanan düşüncelerden biri <u>değildir</u>?

A) Hatalarından ders alanlar, geçmişteki hatalarını tekrarlamazlar.

B) Geçmişteki hatalara takılıp kalmak, çözüm üretme enerjisini yok eder.

C) İnsan, başına gelen kötü şeyleri düşünüp duracak kadar geniş bir zamana sahip değildir.

D) Hayatını geçmişin güzel olaylarının üzerine bina edenler, mutlu ve başarılı olur.

E) İyi şeyler yaşamayı hayal etmek yerine bunun için çabalamak gerekir.

21. Havanın çok soğuk olduğu bir gün erenlerden biri dışarıyı seyrediyormuş. Yoğurtçunun sesini duyup hanımına "Kap getir, yoğurt alalım." der. Hanımı ise "Yoğurdumuz var, ihtiyacımız yok." der. Bunun üzerine bizim baba eren "Bizim ihtiyacımız yok ama yoğurtçunun ihtiyacı var ki bu soğukta, bu sokaktan üçüncü kez geçti." der. İşte iyi insan olmak, böyle bir davranışa ve duyuşa gereksinim duyar.

Bu parçadaki öyküden hareketle,

I. Empati yapmak

II. Farkındalık sahibi olmak

III. Başkasına muhtaç olmamak

IV. Çalışkan ve üretken olmak

V. Öz eleştiri yapabilmek

özelliklerinden hangilerinin iyi insan olmanın gerekli-likleri arasında olduğu sonucuna varılabilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) II ve IV E) III ve V

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 3 – PARAGRAF DENEMESİ

1. Popüler sinema deyince akla ilk gelen Hollywood yapımlarının yanı sıra dünya sinemasının seçkin örneklerinin yarıştığı Amerikan Sinema Akademisi Ödülleri'nin yani Oscar'ın zamanı geldi. Los Angeles Dolby Theatr salonunda düzenlenecek törende 2024 Oscar ödülleri sahiplerini bulacak. 20 Ocak'ta açıklanan aday filmlerden biri her kategoride ödüle göz kırpıyor: Christopher Nolan imzalı *Oppenheimer*. II. Dünya Savaşı'nda kullanılan atom bombalarının mucidi olan Oppenheimer'in iç hesaplaşmalarına geniş yer veren bu film; bilim, küresel kutuplaşma, siyasetin, bilimi ve bilim insanını araçsallaştırması üzerine sorgulamalar içeriyor. Bu filmin her kategoride ödül alma şansı çok yüksek. Çünkü Oscar'ın ödül verme paradigmaları çok değişti. Eskiden jüri, bir filme ödül verirken ----. Günümüzde jüri ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa "ödül verilecek filmlerin eskiden daha az kapsamlı, günümüzde daha geniş kapsamlı incelendiği**" anlamına ulaşılır?**

A) konuyu, hikâyeyi, hikâye örgüsünü, bunları yansıtmadaki özgünlüğü dikkate alıyordu - oyuncuların performansını, role uygunluklarını öne çıkarıyor

B) özgün çekim yöntemlerinin kullanılıp kullanılmadığına değer veriyordu - konuya ağırlık vermeye başladı

C) sinema sanatıyla ilgisi olmayan sanat dışı unsurlara uygun kriterler kullanıyordu - üyelerinin sanata bakışı bir kriter hâline gelmiştir

D) temayı ele alıştaki derinliğe, sinema tekniklerine yapılan katkıya, izleyiciyi etkileme gücüne puan veriyordu - görsel ögelerin kalitesine öncelik vermektedir

E) seslendirme, efekt, ışık ve set gerçekliği gibi noktalara endeksli bir değerlendirme yapıyordu - filmin teknik ve tematik yönlerine bütüncül ve çok boyutlu bakmaktadır

2. Tüm sanat yapıtları, alıcısıyla ya da hitap ettiği kitleyle buluştuktan sonra yaratıcısının malı olmaktan çıkar. Şiir; ona ihtiyacı olan herkesindir artık. Üstelik şiir, artık yeni anlamları, yeni yaşamları sırtlanır. Genişler, büyür, yayılır, göğe yükselir. Bir şiir, şairin kaleminden çıkıp okurla buluştu mu çok katmanlı olur; şiir ----

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse altı çizili söz açıklanmış olur?

A) alışılmışın dışında bir kurguya sahip olur.

B) yazarının duygularıyla şekillenmiştir artık.

C) asıl anlamını ancak birikimli olan okurlara sunar.

D) farklı açılardan yorumlanabilecek anlam olanakları içerir.

E) okurun çabası olmadan asıl anlamı anlaşılmaz.

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Büyük kentlerin yani metropollerin gelişiminin, pazar güçlerini yansıttığı ve özel girişimlerin sonuçlarını temsil ederken geniş insan kitlelerinin isteklerini ve tercihlerini de ifade ettiği düşünülür. (II) Çehre değiştiren, yayılmış, dağılmış ve sonsuz hareketli dünya metropolü bizim bildiğimiz kentten çok farklıdır. (III) Bu tür kent, yalnızca yaya tarafından anlaşılabilir bir biçimde sokakların ve meydanların birbirine eklenmesinden ibaret değildir. (IV) Onun yeni biçimlerini belirleyen etmenler, aynı zamanda özel ve toplu taşıma araçları, transit demir yollarıdır da. (V) Bu yüzden kentin sembolü olan belli yapıların yerini, kırmızı fren lambalarının ışıklarıyla parıldayan bir nehre benzetebiliriz. (VI) Alışveriş merkezlerinin, belirli bir tema üstüne kurulmuş parkların anlamlı göstergeler olduğuna inanılır. (VII) Örneğin bir müze kolaylıkla bir eğitim aracı olmaktan çıkıp bir kurumun şubesine dönüşebilir.

3. Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) III B) IV C) V D) VI E) VII

4. Bu parçada büyük kentlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) İnsanların beklenti ve ihtiyaçlarına göre şekillendiğine

B) Ulaşım araçlarının planlama üzerinde etkili olduğuna

C) Bilinen kent algısından farklı özellikler taşıdığına

D) Dünyanın en önemli yaşam alanlarını barındırdığına

E) Durağan yapıda olmayıp genişleyip büyüdüğüne

@tgdenemeleri

5. İzmir'in yanı başında insanoğlunun sürekli neden olduğu sorunlarla boğuşan ve bu sorunların üstesinden gelerek her daim ayakta kalmaya çalışan bir sulak alan var: Gediz Deltası. Ben kuş gözlemlemek için genellikle bu cesur alana giderim ve Gediz'e doğru yol alırken aklımda Gediz'in güneydoğusunun hep bildik görüntüsü olur. Oraya yaklaşırken bu görüntü daha da netleşir beynimde ve bir korku kaplar içimi. O "büyük gerçekle" yüz yüze gelmekten, tekrar o gerçeği görmekten korkarım. Güneydoğu Gediz'e vardığımda korkularımda haklı olduğumu bir kez daha görürüm. Her şey bıraktığım gibidir, hiçbir şey değişmemiştir. Molozları, deltanın ortasındaki binaları, kuşların hayatta kalmak için çırpınışlarını, sağlı sollu geçen arabaların deltayı fark etmeden geçişini, insanların deltanın üzerine inşa edilen alışveriş merkezine heyecanla gittiklerini görürüm. Her yer, insanoğlunun Gediz'e açtığı savaşın kalıntılarıyla doludur.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Birinci kişili anlatım vardır.

B) Eleştirel bir tutum vardır.

C) Betimleyici ögelere yer verilmiştir.

D) Sanatsal bir amaçla kaleme alınmıştır.

E) Deyimlere yer verilmiştir.

6. ---- Bu yüzden seyirci her gece aynı oyunu izleyemez, sanatçı da her gece aynı oyunu oynayamaz. Hamlet her gece bir önceki Hamlet değildir. Romeo, her gece Jüliet'i aynı biçimde sevemez. Geceler hep aynı gece olsaydı belki bu gerçekleşebilirdi ama her gecenin ayrı bir tarihi vardır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Oyuncunun sahnedeki tek amacı, o duyguyu izleyiciye verebilmektir.

B) Yaşamda bir "an"ı bir daha yaşamak olası değildir.

C) Tiyatro yapıtlarının oluşumunda izleyicilerin de yeri ve önemi vardır.

D) Bir sanat yapıtını değerli kılan, izleyicinin o yapıta duyduğu ilgidir.

E) Her izleyicinin bir tiyatro yapıtından beklentisi farklıdır.

7. Beyin kabuğu, altı tabakadan meydana gelir ve kalınlığı 1-4 milimetre kadardır. Beyin kabuğunun çeşitli bölümleri, duyu organlarımızdan gelen çeşitli iletileri alır. Duyma, görme, işitme, tatma, dokunma duyuları beyin kabuğunda belirli yerlere gelir. Görme merkezi art kafa lobunun kabuğudur. Duyma merkezi, şakak lobunun kabuğundadır. Dokunma duyumunun beyin kabuğu tarafından alınması başka şekilde olur. Beyin kabuğunda vücudumuzun her noktasıyla ilgili ayrı bir yer vardır. ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Vücudumuzun neresine dokunulduğunu bu sayede anlayabiliriz

B) Beyincikteki sinirler bir gövdeden dal budak salan ağaca benzer

C) Beyin kabuğunun altında kalan kısmın omurilikle ilgisi vardır

D) Beyin kabuğunun kırılmasıyla beyinciği zarar görmüş bir insan dengede duramaz

E) Beyin kabuğunun bir kısmı vücudumuzun kaslarına emir gönderir

8. Öğrenme güçlüğü yaşayan çocukların genellikle sayıları tanıma ve çarpım tablosunu öğrenmede sıkıntı yaşayabileceğini aktaran özel eğitim uzmanları, disleksi olan çocukların bir kısmının okuma yazmada çok geri kalmışken matematik alanında çok başarılı olabileceğini söylüyor. Ailelerin sabırlı ve hoşgörülü olması gerektiğini belirten uzmanlar, ailelere şunları tavsiye ediyor: "Dikkatleri çok çabuk dağılabilir, bu yüzden kısa süreli ve molalarla çalışın. Çalışma ortamının sessiz ve düzenli olmasına özen gösterin. Başaramayacağı işler yerine kendisini daha iyi hissedeceği görevler verin. Çocuğunuzla çalışırken üşenmeyin, sık sık tekrar yapın."

Bu parçada öğrenme güçlüğü yaşayan bireylerin eğitimine yönelik öneriler arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Aileler, öğrenme güçlüğü yaşayan çocuklara, becerememeyeceği işler vermemelidir.

B) Öğrenme güçlüğü yaşayan çocuklar, uzun süreli çalışmalara zorlanmamalıdır.

C) Bu çocukların eğitiminin yalnızca uzmanlar eşliğinde yapılması gerekir.

D) Bu çocuklara karşı anlayışlı ve sabırlı olunmalıdır.

E) Bu çocukların dikkat dağınıklığı yaşayabileceği gözden kaçırılmamalıdır.

@tgdenemeleri

9. I. ----

II. Bu yüzden çevreye zarar vermeyen yeni ve temiz enerji kaynakları çoğaltılmaya çalışılıyor, bu kaynaklar arasında Güneş, su, rüzgâr, dalga, gelgit gibi temiz, sürdürülebilir ve yenilenebilir enerji kaynakları bulunuyor.

Aşağıdaki metinlerden hangisi I numaralı parça yapılırsa I. parça neden II. parça sonuç ilgisiyle birbirini tamamlamış olur?

A) Ülkemizde ilk rüzgâr çiftliği 1998 yılında İzmir'in Çeşme ilçesinde kurulmuştur. Bunun dışında çeşitli illerde rüzgâr çiftlikleri vardır. Rüzgâr çiftliklerinin sayısı ve verimliliğini artırmaya yönelik çalışmalar hızla sürmektedir.

B) Rüzgâr çiftlikleri, birçok türbinin bir araya gelmesiyle oluşan, bir şehrin elektriğini karşılayabilecek yerlerdir.

C) Ülkemiz, yer altı ve yer üstü kaynakları bakımından çok zengin bir ülke olmasına rağmen enerji kullanımında dışarıya bağımlılığı henüz yenememiştir.

D) Güneş, Dünya'nın farklı bölgelerini farklı oranda ısıtır. Karalar ve denizler arasında sıcaklık farkları oluşur. Bu sıcaklık farkları da basınç farklarına neden olur. Bu da rüzgârı oluşturur ve rüzgâr enerjisi, türbinler yardımıyla elektrik enerjisine dönüşür.

E) Günümüzde kullanılan kömür, doğal gaz, petrol gibi fosil yakıtlar; ciddi çevre sorunlarına yol açtığı gibi bunların rezervlerinin de çok sınırlı olduğu ve kısa bir zaman içinde tükeneceği tahmin edilmektedir.

10. Bir dilin kelimeleri, o dili konuşan insanların düşleri, hatıraları ve özlemleri değil midir? Böyle olduğu içindir ki konuşurken kelimelerimizi dikkatle seçmeye çalışırız. Bakmayın kâğıt üzerinde kara kara dizildiklerine; onlar seslerden, seslerin işaretleri olan harflerden bir araya gelmiş küçük canlılardır. Seslerin, harflerin yan yana gelerek kelimeleri oluşturması sonra o kelimelerin insan denen varlığın bütün ruhunu aydınlatıveren sihirli anlamlara, cümlelere dönüşüp duyguları, dilekleri, özlemleri seslendirmesi başlı başına mucizevi bir şey olmalıdır. Onların bizde çağrıştırdıklarıdır aslolan, sadece kulağımıza çalınan sesin tınısı değildir. Kelimelerin esprisi de burada gizlidir.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kelimeler, seslerin bir araya getirdiği sihirli nağmelerdir.

B) İnsan için en iyi iletişim aracı dildir.

C) Kelimeler, dilin yapı taşlarıdır.

D) Hayattaki mucizelerden biri de kelimelerin oluşumudur.

E) Kelimeler, insanların duygu ve düşlerinin şekil almış ifadesidir.

11. Dünyada üretilen gıdaların %30 gibi önemli bir bölümünün israf edildiği bilinmektedir. Buna karşın 820 milyon insan yiyecek bulamıyor. Bu rakamların aşağı çekilmesi için çeşitli araştırmalar yürütülüyor. Gıda israfı tek bir nedenden kaynaklanmadığı için farklı alanlarda çalışmalar yapılması gerekiyor. Google tarafından yaklaşık üç yıldır sürdürülen çalışmada bir dizi proje geliştirilmiş. Bu projelerin pratikte ne kadar faydalı olacağı bilinmiyor ancak yapılan israf göz önüne alındığında bu alanda daha fazla çalışmanın yapılması ve özellikle yeni teknolojilerden faydalanılması gerektiği açık. Ülkemizde de gıda israfını engellemeye yönelik çeşitli çalışmalar ve kampanyalar yürütülüyor.

Bu parçadan hareketle dünyadaki gıda israfı ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

B) Yeni teknolojilerle azaltılabileceği düşünülmektedir.

C) En kapsamlı çalışma, Google tarafından yapılmıştır.

D) Nedenlerinin çeşitli olduğu düşünülmektedir.

E) Elde edilen gıdaların önemli bir kısmını içermektedir.

12. Bahçede iki kardeş top oynamaktadır. Kardeşlerden büyük olanı, kaleyi koruyan kardeşine şut çekmeye hazırlanırken "Dünyanın en büyük golcüsü ben olacağım!" diye haykırır. Kendinden emin bir şekilde kaleye gönderdiği topu, küçük kardeşi bir çırpıda yakalar. Ümitler tazelenir. Golcü adayı, "Dünyanın en büyük golcüsü ben olacağım!" nidasının ve şutun artan şiddetiyle topu, bu defa ters köşeye gönderir. Ama nafile. Büyük umutlarla kaleye gönderilen üçüncü şut da kalecinin ellerinde kalınca büyük kardeş, kardeşine koşar ve haykırır: "Dünyanın en büyük kalecisi kardeşim olacak, dünyanın en büyük golcüsü de ben olacağım!"

Bu parçada verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hayat, her zaman insanların istediği şekilde devam etmez.

B) Umudundan vazgeçmeyen kişi, yeni şeyler keşfedebilir ve başkalarının da umut kaynağı olabilir.

C) İnsanlar, olumsuz vakalar karşısında bazen umutsuzluğa düşebilir.

D) İnsanlar, amaçlarına ulaşmak için çok çalışmaktan vazgeçmemelidir.

E) Hayatta kimi zaman olumsuzluklar da yaşanabilir.

@tgdenemeleri

13 - 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dövene elsiz gerek
Sövene dilsiz gerek
Derviş, gönülsüz gerek
Sen derviş olamazsın

13. Yunus Emre'nin 13. yüzyıldan beri bilinen bu dörtlüğüne göre derviş olmanın koşulları arasında,

I. Her şeye incinmemek
II. Kin gütmemek
III. Kültürlü olmak
IV. Alçak gönüllü olmak
V. Tembel olmamak

özelliklerinden hangilerinin bulunduğu sonucuna <u>varılamaz</u>?

A) I ve II B) II ve IV C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

14. Bu dörtlüğün içerdiği mesaj ile aşağıdaki atasözlerinden hangisinin içerdiği anlam <u>en yakındır</u>?

A) Rüzgâr eken, fırtına biçer.
B) Tekkeyi bekleyen, çorbayı içer.
C) İyilik eden, iyilik bulur.
D) Mermer, iki taştan; iyilik, iki baştan…
E) İyiliğe iyilik, her kişinin kârı; kötülüğe iyilik er kişinin kârı.

15. İlk defa *Çalıkuşu* romanıdır ki ne tuvaletini Paris terzihanelerinde yaptırdı ne yerli malı diye basma entari giyip ellerine kına yakındı. Ne nabzı fazla atan bir hasta ne aynaya başka şekilde akseden bir gölgedir. İçle dışı birbirini yok etmeyen, hayatta yaşayan normal insanlar gibi bir insandır onun anlattıkları.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi *Çalıkuşu* romanının özelliklerinden <u>değildir</u>?

A) Dengeli olma B) Gerçekçi olma
C) Üslupçu olma D) Doğal olma
E) Aşırıya kaçmama

16 - 17. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Thomas Cailley'in yönettiği *Hayvan Krallığı*, tanımsız bir zaman diliminde bazı insanların mutasyona uğrayarak hayvan formlarına dönüştüğü bir ortamda annesi de "yaratıklar" safına geçmiş bir genç ile babasının yaşadığı mücadeleyi anlatıyor. Gencin adı Emile'dir, yaşı 16'dır. Babası ise yemek sektöründe şef olarak çalışan François Marindaze'dir. Anne Lona, bir tür "kurt kadın"a dönüşmüş ve tedavi altına alınmıştır. İkili, Lana'nın kaldığı rehabilitasyon merkezine yakın olmak için Fransa'nın güneyine taşınır. Bu, baba ve oğul için yeni bir hayat anlamına gelmektedir. Derken çevrede çıkan çok sert ve yıkıcı fırtına yüzünden merkezdeki yaratıklar firar eder ve yöredeki ormanlara sığınırlar. Sonrası, soluksuz izlenecek bir macera ve bir sürek avıdır. Aksiyonlarla ve metaforlarla dolu senaryonun yazarı ise Pauline Munier. Emile'in gittiği lise, ilgi duyduğu Nina, yöre halkı ve babasının mesleki yaşantısıyla ilgili ayrıntılar, filmin metaforik göndermelerle tam bir sosyolojik bilim kurgu özelliği taşımasını sağlıyor.

16. Bu parçadan *Hayvan Krallığı* filmiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Hikâyesinin geçtiği mekânla ilgili belirsizlik vardır.
B) Olaylar, bir ailenin üyeleri üzerinden ilerlemektedir.
C) Bazı ögeler, simgesel anlamlar taşımaktadır.
D) Seyirciyi heyecanlandıracak ögeler barındırmaktadır.
E) Olağan gerçekliğin dışına çıkan bir olay örgüsüyle ilerlemektedir.

17. Bu parçaya göre *Hayvan Krallığı* filmiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Seyirciyi heyecanlandıracak bir olay örgüsü vardır.
B) Psikolojik tahlillere başvurulmuştur.
C) Gerilim filmi olmaya uygun bir öyküsü yoktur.
D) Konusu, bilimin öngördüğü bir değişimle ilgilidir.
E) Aile kurumunun önemini vurgulamaktadır.

@tgdenemeleri

18. Yazarların ilk eserlerinin bazı eksiklikler veya kusurlar taşıması olağan karşılanır. (I) Hatta bir yere kadar, başarısız olması bile hoş görülür. (II) Yeter ki yazar, başladığı yerde kalmasın, durmadan gelişip ilerlesin. (III) Gelgelelim böyle bir görüşü Nezihe Meriç'e uygulamak zor çünkü o, daha ilk kitabıyla belli bir nitelik düzeyinin üstünde durur. (IV) Daha doğrusu, acemice yazılmış bir eser değildir; bundan dolayı çıkar çıkmaz büyük övgülerle karşılanır. (V) Söz gelişi şu övgüdeki gerçek payı büyüktür: Nezihe Meriç, ustalığı daha genç yaşında yakalamış seçkin bir yazar, zaman zaman insanı ürkütecek kadar usta…

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "*Bozbulanık*, onun ilk eseridir ama acemilik ürünü değildir." cümlesi getirilirse dil ve düşünce akışında bir bozulma olmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

19. I. Bilmem bilir misiniz, kültürün güzel bir tarifi vardır: "Kültür, insanın okuduklarını unuttuktan sonra kalan şeydir." Hani hepimiz mekteplerde bize birtakım işimize yaramayacak bilgiler öğrettikleri için kızarız ya. Gerçekten mektep sıralarında okuduğumuz, imtihan vermeye mecbur olduğumuz, "Bunlara ne lüzum var?" diyerek sinirlendiğimiz dersler, kültürün bu tarifine göre, öğrendikten sonra unutmamız lâzım gelen şeylerdir. Ama bütün o bilgileri hazmedip tamamen unuttuğumuzu zannettiğimiz zaman bizde kalan şey kültürümüzü teşkil edecektir.

II. Bir toplumun tarihsel süreç içinde ürettiği ve kuşaktan kuşağa aktardığı her türlü maddi ve manevi özelliklerin bütününe kültür denir. Kültür sözcüğü bir kimsenin herhangi bir alandaki bilgisini veya genel bilgi düzeyini göstermek için de kullanılır: Geniş tarih kültürüne sahip bir komutan, kültürlü insan, kültürsüz adam gibi. Bunun anlamca daha kapsamlı olanı, eğitim–öğretim ve tecrübe yoluyla edinilen yüksek bilgi ve zevk düzeyini, aydın yaşayış tarzını anlatır: Kültürlü aile, kültürlü çevre gibi.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediklerini kanıtlamaktadırlar.

B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.

C) Aynı konuya ilişkin farklı bakış açılarını yansıtmaktadırlar.

D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.

E) Aynı anlatım yöntemleriyle çelişen görüşleri yansıtmaktadırlar.

20. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Başarısız olmak istemiyorsan projeni bitirene kadar açıklama çünkü dış enerji, hedeflerinden seni saptırır, unutma hiç kimse üzerine yoğunlaştığın bir proje ile ilgili senin yaşadığın duygusal ve düşünsel süreci yaşamamıştır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Cemil Meriç'in "Benim yazarlıkta çıraklık dönemim, hiç olmamıştır. Ben yazarlığa doğrudan bir dev olarak adım attım." şeklinde bir sözü vardır. Bu övünmede haklıdır. Çünkü görme yetisini kaybedene kadar okuyan, Batı'nın ve Doğu'nun külliyatlarını irdeleyen Cemil Meriç, yazar olma arzusunu gizli gizli büyütmüş bir şahsiyettir.

B) Bugün bir hazine olarak görülen *Tutunamayanlar* romanını Oğuz Atay, yıllar yılı hummalı bir çalışmayla oluşturmuştur. Bu romanın mevcut roman anlayışlarından çok farklı olduğunu biliyor ve eleştirilere, tepkilere maruz kalacağını seziyordu. Defalarca yayıncıların kapıyı kapatmasına ve romanı basmamasına rağmen romanın bütünlüğünü bozmadan romanının basılacağı ve anlaşılacağı günü bekledi. Eğer yol göstericilere kulağını açsaydı yolunu kaybederdi ve biz de o güzel romandan mahrum kalırdık.

C) Emmanuel Kant, insanların sıradanlıktan kurtuluşu ve sıra dışı başarılara imza atması için akıllarını belirledikleri amaç doğrultusunda ve iradeleri yolunda kullanmalarını öğütler. Sonra da ekler: Bir kaos ortamında kendi yönünü saptayamadan onun bunun aklıyla hareket eden kişi dış olayların akışı içinde rastgele sürüklenir.

D) Blaise Pascal, "Akıl veren çoktur, akıl yoktur." özdeyişiyle gerçekte boş sözlerle akıl vererek mantığınızı alabora etmeye kalkanlarla yapmayı planladığınız şeyleri paylaşıp tartışmaya açmanızın gereksizliğini vurguluyor.

E) Mehmet Akif, zorlu yıllarda en büyük kaosların anaforu yaşanırken bile pes etmemiş, Millî Mücadele'nin başarıya ulaşması için var gücüyle çalışmış ve toplu vuran yürekleri topun sindiremeyeceğini dile getirmiştir.

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 4 – PARAGRAF DENEMESİ

1. Diyarbakır evlerinin özelliklerini en özgün biçimde muhafaza eden ve en güzel örneklerinden birisi olan Cahit Sıtkı Tarancı'nın evi, Diyarbakır il merkezindeki Camii Kebir Mahallesi'nde şairin adıyla anılan sokakta yer almaktadır. Büyükçe bir avlunun etrafında bulunan değişik yapılardan oluşan konak 1733 yılında inşa edilmiş ve sonradan Cahit Sıtkı'nın ailesine intikal etmiştir. Konak "haremlik" ve "selamlık" olarak iki ayrı bölümden oluşmaktadır. Fakat bugün yapının sadece haremlik bölümü ayakta kalmış ne yazık ki selamlık bölümü zaman içinde yıkılmış ve iki bölümü birbirine bağlayan bölüm örülerek kapatılmıştır.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşılaştırma yapılmıştır.
B) Anlatıcı, anlatıma yorumunu katmıştır.
C) Betimleyici ögeler kullanılmıştır.
D) Açıklayıcı anlatım ağır basmaktadır.
E) Tahminde bulunulmuştur.

2. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Ustalık söz konusu olunca şiirde bir son nokta var mıdır?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Anadan doğma şair, eskilerin deyişiyle şairimaderzad olanların farklı bir ustalıkları vardır. Onların şiirlerinde atık katık bulunmayan tertemiz ırmakların ışıltılı akışındaki huzur vardır.
B) Her iyi şiir, şairin ulaştığı bir merhaledir. Orada bir çadır kurup dinlenmeli, yükseltiye alışmalıdır. Daha sonra zirveye doğru bir yolculuk daha yapar, ardından bir yolculuk daha. Ulaştığı her irtifa, bir sonraki irtifa için basamaktır. Yani şiirde bitti diyeceğiniz yol veya yolculuk yoktur.
C) Şairlik istidadı bulunan bir genç, şiir ustalarının belli başlılarını mutlaka okumalıdır. Çünkü başkasının ne dediğini bilmeyen, ne demesi gerektiğini ve nasıl söylemesi gerektiğini tayin etme gücünden de özgünlüğe ulaşmaktan da nasipsiz kalır.
D) Etkilenmekten korktuğu için şiir ustalarını okumaktan kaçan gençler, şiir binasının yükselen duvarlarına bir tuğla daha koymayı değil de mevcut duvarı yıkıp yeniden temel atan, sıfırdan duvar örmeye başlayan yapıcılara benzer.
E) Çer çöpün, niteliksiz olanın çoğalması, kolayca dolaşıma girmesi ve birikimsiz kişilerden ilgi görmesi, genç şairlerde kafa karışıklığına yol açıyor. Sancılı ustalık yolunda dikenlere basa basa ilerlemek yerine yanlış yollara sapıyor, bu da şiirimizin bir arpa boyu dahi ilerleyememesine yol açıyor.

3. 9. sınıf öğrencileriyle arkadaş seçimi konusunda bir söyleşiye katılan psikolog arkadaşım onlara şu tavsiyelerde bulundu:

- Hayatınızı çerçevelediğiniz dostlarınız, sizin sınırlarınızı belirler; bu nedenle onları kültürlü, okuyan, geleceği doğru planlayan insanlar arasından seçin.
- Hayat ırmağından geçerlerken akıntıya kendilerini bırakmayıp gerekirse akıntıya karşı yüzmeyi göze alsın dostlarınız, öyle değillerse onlarla aynı ırmakta yüzmeyin.
- Başka türlüsünün de mümkün olduğunu düşünemeyen, yeni rotalar oluşturamayan; öldük, bittik edebiyatı yapıp çare aramayanlar uzağınızda dursun.
- Adımlarınız yavaşlamış, hızınız ve enerjiniz düşmüşken rüzgârıyla sizi harekete geçiren ve sizin yeniden davranmanıza, yollara düşmenize vesile olan kişilerle dost iseniz aman onları kaybetmeyin.

Bu parçada konuşan psikoloğun öğrencilere tavsiye ettiği dostların özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Geniş ufuklu
B) Esnek
C) Gururlu
D) Motive eden
E) Aktif ve dirençli

4. Benim mesleğim, sanatım yaşamaktır. Bana hayatı duyduğum, gördüğüm ve yaşadığım gibi anlatmamı yasak edenler; mimara da desinler ki sen binalardan kendine göre değil başkasına göre, kendi bilginle değil başkasının bilgisiyle söz edeceksin. Sanatı kişisel bakış açısından kurtarmaya çalışmanın sanata vurulacak en büyük darbe olacağını niçin düşünmüyor bu insanlar?

Bu parçada yazarın yakındığı asıl durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eserlerinin okurlar tarafından yeterince tanınmaması
B) Sanatsal özgürlüğünün kısıtlanması
C) Yaşama hakkının elinden alınması
D) Kendini eleştirmesine imkân tanınmaması
E) Sanatçıların eserlerinde kendilerini anlatması

@tgdenemeleri

5. Televizyon kelimesi ilk olarak 1900'de Evrensel Paris Fuarı'ndaki bir konferansta kullanıldı. "Tele", uzak demekti; "vizyon" ise görüntü. Televizyon, uzak görüntü anlamına geliyordu. 1925, 1935 ve 1937 yıllarındaki deneme yıllarının ardından 1949 yılında bugün var olan TV yayınları başladı. Sinemanın yerini ve fonksiyonunu da zaman içerisinde üstlenmeye başlayan TV, edebiyat ve iletişimin yeni boyutlarını gündeme getirdi. Televizyon yayınlarının adım adım gazete, radyo, sinema gibi üç iletişim aracının imkânlarını tek bir araca toplaması gibi bir fonksiyon yüklendiğini gözlemledik.

Bu parçadan televizyonla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Televizyon en eski kitle iletişim aracıdır; diğer kitle iletişim araçları, onun yöntemlerinden ilham alınarak oluşturulmuştur.

B) Televizyonun iletişim ve sanat alanında oluşturduğu tekelleşme, sinemanın gerilemesine yol açmıştır.

C) Televizyon, süreç içerisinde diğer iletişim organlarının olanaklarını kullanarak onların işlevlerini de bünyesinde toplamıştır.

D) Televizyon; gazete, radyo gibi kitle iletişim araçlarının yerini alsa da sinemayla edebiyatın özel konumunu yok edememiştir.

E) Televizyon, diğer kitle iletişim araçlarının ticari faaliyetlerine zarar vermiş ve o alanlara yatırım yapılmasını önlemiştir.

6. Gülten Akın şiirinde ikinci dönem 1970'ten sonra başlar: 1970'li yıllar boyunca yayımladığı dört kitapta *(Kırmızı Karanfil, 1971; Maraşın ve Ökkeşin Destanı, 1972; Ağıtlar ve Türküler, 1976; Seyran Destanı, 1979)* toplumcu çizgiyi benimsemiş bir şair görürüz. Fakat Gülten Akın, <u>en toplumcu yapıtlarında bile şiirden slogana savrulmamış, incelikli şiir çizgisini bozmamıştır.</u>

Bu parçadaki altı çizili söz ile Gülten Akın'ın şiirlerinin hangi yönüne vurgu yapılmıştır?

A) Toplum için sanat yaptığına

B) Şiirde mesajı önemsemediğine

C) Estetik düzeyi her zaman koruduğuna

D) Kendine özgü bir şiirinin olduğuna

E) İmgeli ve mecazlı şiiri sevdiğine

7. Sanatsal bir çalışmada zihinsel bir etkinlik, bir esin, bir yeteneğin yanında bir emek söz konusudur. Sanat bir bakıma görmeyi bilmektir. İngiliz sanat eleştirmeni J. Ruskin "Yüz insandan bir insan düşünmeyi biliyorsa görmeyi bilen binde birdir." der. Sanatçı başkasının görüp de hissetmediğini, bilip de dile getiremediğini gösteren, hisseden, hissettiren kişidir. Sanatın işlevsel yanıdır bu. Yazınsal ürünlerin de böyle bir işlevi vardır. İç sıkıntısını Baudelaire'den, cimriliği Balzac'ın *Eugenei Grandet*'sinden, Ege açıklarını Halikarnas Balıkçısı'ndan öğrenebilir okuyucu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden <u>yararlanılmamıştır</u>?

A) Tanık gösterme B) Tanımlama

C) Örnekleme D) Açıklama

E) Benzetme

8. Her sanat eseri, öyle ya da böyle bir gerçeğe yaslanır. Yani bir malzemedir gerçek ama sanat eserinin kendisi değildir. Sanatçı; onu alır, özümser, sanata özgü bir gerçekliğe dönüştürür, düş kurar ve yaratıcılığını konuşturur. Sanatın güzel duyusal (estetik) yanı da işte buradan gelir.

Bu parçada sanata sanatsal değerini kazandıran hangi unsura vurgu yapılmıştır?

A) Kurmaca gücü B) Sahicilik

C) Yalınlık D) Duruluk

E) Üslup gücü

9. Çok sevdiğim bir şiiri birinci veya ikinci okumada ezberlerken sevmediğim nice şiiri on kere de okusam ezberleyememişimdir.

Bu cümle aşağıdaki yargılardan hangisini <u>kesin olarak</u> içermektedir?

A) Çok sevdiğim bir şiiri daima bir okuyuşta ezberlemişimdir.

B) Bir şiiri çok sevmişsem mutlaka ezberlemişimdir.

C) Sevmediğim şiirleri ezberlemeye hiç çalışmamışımdır.

D) Defalarca okuduğum hâlde ezberleyemediğim şiirler olmuştur.

E) Belirli konuları işleyen şiirler, daha kolay ezberlenebilir.

@tgdenemeleri

10 - 11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Deneme, bir bakıma yazı yoluyla düşünce üretimidir. Denemenin geniş konu alanları, üslup esnekliği yazana geniş olanaklar tanır. Çağımızda romanda bile denemenin olanaklarından yararlanıldığı görülüyor. Bu, denemenin klasik deneme anlayışına göre alan genişlettiğini gösterir. Bundan dolayı, kökleşmiş kurallarıyla deneme sayılabilecek yazı sayısı pek fazla değildir. Onun yerine eleştirel deneme diyebileceğimiz daha çok makalenin sınırlarını zorlayan kanıtlayıcı bir yazı türünün yaygınlaştığını söyleyebiliriz.

10. Bu parçada denemeyle ilgili olarak vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Birçok sanat türünün gelişmesinde öncülük etmiştir.
B) Yazara sağladığı geniş olanaklarla türün sınırları genişlemiştir.
C) Geleneksel yazı türlerinden farklı olarak özgünlüğün yakalanmasını sağlar.
D) Okurun kültür düzeyinin yükseltilmesinde en belirleyici türdür.
E) Bilimin verilerinden yararlanarak sanata nesnellik kazandırmaktadır.

11. Bu parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

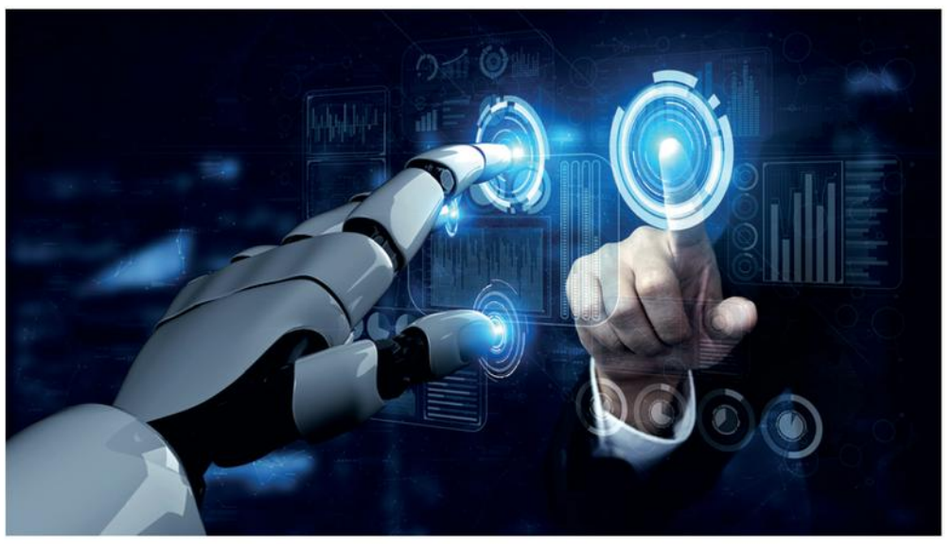
A) Biçimsel kusursuzluk isteği
B) Yenilikçi anlayış kaygısı
C) İçerikte tutarlılık arayışı
D) Anlatımda değişikliğe elverişlilik
E) Yeni biçimsel özelliklere uygunluk

12. Herkes için geçerli olan bir belirleme yapamam ama beni eleştirecek, yargılayacak, şiirlerime değer biçecek birinin her şeyden önce bilgili, donanımlı olmasını isterim. Sonra kılı kırk yaran, hassas bir yapıya sahip olmalı. Ama her şeyden önce de adil ve vicdanlı olmalı. Klişe sözlere gerek yok. Adaletli olmak her şeyin başında geliyor. Nesnellikmiş, ön yargısız olmakmış bunların hepsi adil bir insanın olağan tavırlarıdır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine bir yanıt olmak üzere yazılmıştır?

A) Sizce eleştiri nedir?
B) İyi bir eleştirmen nasıl olmalıdır?
C) Eleştirmenle sanatçı ilişkisi nasıl olmalıdır?
D) Kimse eleştirmenliğe soyunmak istemiyor, neden?
E) İyi bir eleştirmenin işlevi ve sanata katkısı konusunda neler söyleyebilirsiniz?

13.

ABD'de Dışişleri Bakanlığı, bir analiz firmasına araştırma yaptırdı. Konu oldukça güncel: "Yapay Zekâ İnsanlığı Yok Edebilir mi?" Araştırma çıktısı rapora göre yapay zekânın böyle bir gücü var. *Time* dergisinin ulaştığı "Gelişmiş Yapay Zekânın Güvenliğini Artırmak İçin Eylem Planı" adlı raporda, yapay zekâ çalışmalarının biyolojik, kimyasal veya siber saldırılar tasarlayıp düzenlemek için kullanılabileceği belirtildi; yapay zekânın denetlenmemesi hâlinde kontrolden çıkıp insanlara düşmanca davranabileceği uyarısı yapıldı.

Bu parçada söz edilen araştırmaya dayanılarak yapay zekâyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Denetim mekanizması kurulmazsa insan için çok büyük bir tehlike oluşturma potansiyeline sahiptir.
B) İnsanlığın geleceğini tehdit ettiği için kullanım alanları sınırlandırılmalıdır.
C) İnsanlığı yok edebilecek bir gücünün olduğu savı, gerekçelerden yoksundur.
D) Kullanımının yaygınlaşması, birçok mesleği yok edecek ama yeni mesleklerin de doğmasına yol açacaktır.
E) Teknolojik gelişmelere hızlı refleks vermenin ve ulusların diğer ulusları yok etmesinin yolunu açacaktır.

@tgdenemeleri

14. I. Nebil Fazıl Aslan, garip bir tesadüf sonucu ele geçirdiği eski okul defterine el yazısıyla yazılmış müsvedde hâlindeki bir roman üzerinde çalıştı.

II. Dolayısıyla roman, tarihî dönemlerin özgün belgelerindendir, ne yazık ki bu eserin sadeleştirilerek yayımlanmasıyla biçem gibi önemli bir edebî boyut tırpanlanmış oldu.

III. Çünkü roman, belli bir tarihî dönemin ürünüdür ve o dönemin gelenek, görenek, yaşama ve duyma biçimleri, davranış tarzları gibi pek çok özelliğinin yanında biçemini de yansıtır.

IV. Aslan, adı şimdiye kadar pek duyulmamış Selma Rıza adlı bu Türk kadın yazarın müsvedde hâlinde kalmış ve hiç yayımlanmamış olan *Uhuvvet* adlı romanını yeni harflerle ve sadeleştirilmiş şekliyle Kültür Bakanlığı tarafından yayımlanmasını sağladı.

V. Ancak eser, sadeleştirilmeden kendi özgün dili ve biçemiyle yayımlanmış olsaydı daha yararlı ve edebiyat tarihi açısından daha değerli olacaktı.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan dördüncü</u> cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. (I) Saffet Nezihi'nin yazdığı *Zavallı Necdet* romanı ile Mehmet Rauf'un *Eylül* romanı arasında birçok benzerlik bulunmaktadır. (II) *Zavallı Necdet*'in *Eylül*'den önce mi sonra mı yayımlandığı bilinmediği için hangi romanın "etkileyen", hangi romanın "etkilenen" olduğu saptanamamıştır. (III) Her şeyden önce çok acıklı bir roman olan *Zavallı Necdet*'in olay örgüsü *Eylül*'ü çok andırmaktadır. (IV) Evli kadına âşık olma, evliliğinde mutsuz olan kadın ve musikinin yaklaştırdığı iki insan gibi benzerlikler, dikkat çekici unsurlardır. (V) Necdet, Meliha ve kocası İbrahim Şemsi birçok eleştirmene göre *Eylül*'ün kahramanlarını anımsatmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. (I) "Ne ekersen onu biçersin." diye çok güzel, çok derin, çok doğru bir atasözümüz vardır. (II) Yani herkes, kendi yapıp ettiklerinin sonuçlarıyla karşılaşır şeklinde dolaylı bir öğüt içerir. (III) Nitekim insan tembellik yapmışsa başarıyla, cimrilik yapmışsa cömertlikle, zalimlik yapmışsa şefkatle karşılaşmaz. (IV) Buna karşılık çalışan başarıyla, cömert insan bollukla, sevgisini paylaşan insan da dostlukla karşılaşacaktır. (V) Dostluğun tohumu vefadır, vefanın olmadığı yerde dostluğun bahçesi kurur. (VI) Vefadır yeşerten sevgi ve dostluk çiçeğini. (VII) İyi gününde, kötü gününde yanında olmayı bilmeyen birinin, ufacık bir zorlukta kaçıp gidenin senin dostluk bahçende bir işi olamaz, olmamalıdır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf hangi cümleyle başlamalıdır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

17. Ben sanatı her zaman bir insan araştırması olarak gördüm, insanı bir bütün olarak ele almaya çalıştım. (1) Bizim şiirlerimizde düşünce yoğunluğu genelde hep eksik kalmıştır. (2) Doğrusu ben aşkı ele alırken de başka temaları ele alırken de doğrudan doğruya kendimi anlatmak istemedim. (3)

I. Fakat başkalarını anlatırken duygularımı ve düşüncelerimi satır aralarına serpiştirdim.

II. Bu yüzden benim şiirimde insanla ilgili temel sorunlar bir ölçüde öne çıkmıştır diyebilirim.

III. Bizde düşüncenin eksik oluşunu, şairlerimizin ve sanatçılarımızın düşünceye çok fazla eğilimli olmamalarına bağlayabiliriz.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için 1, 2 ve 3 ile gösterilen yerlere I, II ve III numaralı cümlelerden hangileri gelmelidir?

	1	2	3
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	III	I	II
D)	II	III	I
E)	III	II	I

@tgdenemeleri

18. Aziz Sancar, 8 Eylül 1946'da Mardin-Savur'da doğmuştur. Sekiz çocuklu bir ailenin çocuğu olarak doğdu. İlk eğitimini Mardin'de tamamladı. Sancar, 1963 yılında girdiği İstanbul Tıp Fakültesini 1971 yılında bitirdi ve eğitim için ABD'ye gitti. Savur'da iki yıl doktorluk yaptı. Sonrasında Dallas'a giderek Teksas Üniversitesinde Moleküler Biyoloji dalında doktora yaptı. Yale Üniversitesinde DNA onarımı dalında doçentlik tezini tamamladı. DNA onarımı, hücre dizilimi, kanser tedavisi ve biyolojik saat üzerinde çalışmalarına devam etti. 1997 yılından bugüne Amerika Birleşik Devletleri North Carolina-Chapel Hill'de North Carolina Üniversitesi Biyokimya ve Biyofizik Bölümünde görev yapan Prof. Sancar, yazmış olduğu 300'e yakın bilimsel makale ve bu makalelere yapılan 12 binden fazla atıfla, bilimsel araştırmada eşine az rastlanır bir başarıya imza attı. 33 kitap yayımladı. İstanbul Tıp Fakültesini bitirdikten sonra yurt dışında yaptığı çalışmalarla Amerikan Ulusal Bilimler Akademisine kabul edilen Sancar, buraya kabul edilen üç Türk'ten biri olmuştu.

Bu parçada Aziz Sancar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Farklı üniversitelerde görev aldığına
B) Çok sayıda bilimsel yazı yazdığına
C) Farklı alanlarda çalışmaları olduğuna
D) Yaptığı çalışmalarla kanseri yendiğine
E) Türkiye'nin yetiştirdiği önemli isimlerden olduğuna

19. 1857'de dünyaya gelen Elwood Haynes'in kartviziti bir hayli kalabalık. Amerikalı mucit, metalürjist, girişimci, sanayici... Mutfakta otomobil üretmeye ve evi darmadağın etmeye yönelince eşi ona bir daha mutfağa girmemesi konusunda ültimatom vermiş. Ama Haynes yılmamış ve ABD'nin ilk seri üretim otomobili olan "Pioneer'i" üretmiş. Ürettiği otomobili müşterisine teslim etmek için 1600 km direksiyon sallamış. Çünkü New Yorklu doktor müşterisi, dayanıklılığı kanıtlanmayan bir otomobil almak istemediğini söylemiş. Arada yağmurlara da maruz kalan Haynes 1 ay ve 1600 km sonra doktora otomobili teslim etmiş. ABD'de otomobille yapılan ilk uzun seyahate de böylece imza atan Haynes; yağmura, güneşe, rüzgâra maruz kalmasının yönlendirdiği çözüm arayışıyla birlikte bundan sonraki üretimlerinde otomobile tavan takmaya başlamış. Bu da gerçek bir otomobilin altyapısını ve tasarımını yapmasını sağlamış.

Bu parçadan Haynes ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Uygulama sırasında ortaya çıkan sorunları aşmak için yeni bir buluş ortaya koymuştur.
B) Teorik bilginin pratiğe dönüşümünü tam olarak gerçekleştiremediği için yakın çevresinden destek görmemiştir.
C) Çok yönlü bir kişiliğe sahip olduğu için çok farklı alanlarda icatlar yapmıştır.
D) Yakın çevresine kendini kanıtlamak için hırslanmış ve icatlarına hız vermiştir.
E) Rekabetçi bir kişiliğe sahip olması onun birçok alanda lider olmasını sağlamıştır.

20. Reşat Nuri Güntekin; *Yaprak Dökümü* adlı romanında, dar gelirli bir memur ailesinin, değişen sosyo-ekonomik şartlar içerisinde ahlakî yönden çöküşünü, parçalanıp dağılışını anlatır. Romanda dikkati çeken en belirgin tema, aynı zamanda eserin de adı olan "yaprak dökümü"dür. Ali Rıza Bey, zengin bir baba olmadığı için çocuklarının tıpkı bir ağacın yaprakları gibi birer birer dökülmesine seyirci kalır. Oğlu Şevket, evli bir kadınla ilişki yaşar. Bu ilişki anlaşılıp kadın, kocası tarafından terk edilince Şevket bu kadınla evlenmek zorunda kalır. Büyük kızı Fikret, kardeşleriyle iyi geçinemez, yaşadığı cehennem hayatından kurtulmak için elli yaşında, karısını bir süre önce kaybetmiş, üç çocuklu bir adamla evlenir ve Adapazarı'na gider. Ali Rıza Bey'in dördüncü çocuğu olan Necla, önce ablasıyla nişanlanan fakat sırf eski arkadaşlarıyla yolda karşılaşıp konuştuğu için ablasına hakaret edip onu terk eden, küstah, ahlâksız bir adamla evlenir. Necla, çok zengin olduğunu düşündüğü bu adamla içinde yaşadığı yoksulluktan kurtulmak, lüks ve rahat bir şekilde yaşamak hayaliyle evlenir, Suriye'ye gider. Ali Rıza Bey'in üçüncü çocuğu olan Leyla ise evli ve çocuk sahibi bir avukatla metres hayatı yaşar. Ali Rıza Bey, bu çirkin olayı duyunca Leyla'yı evden kovar.

Bu parçada *Yaprak Dökümü* ile ilgili olarak hangilerinden <u>söz edilmemiştir</u>?

I. Adının veriliş öyküsünden
II. Kahramanların özelliklerinden
III. Okuyanda bıraktığı etkiden
IV. Yazarın diğer romanlarından ayrılan yönlerinden

A) I ve II B) II ve IV C) Yalnız III
D) III ve IV E) Yalnız IV

21. Yunus Emre 13. yüzyılı aşıp gelen sesiyle Türkçemizin tadına tat katmıştır.

Bu cümlede Yunus Emre'nin hangi yönü vurgulanmıştır?

A) Sadeliği B) Duruluğu
C) Etkileyiciliği D) Akıcılığı
E) Kalıcılığı

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 5 – PARAGRAF DENEMESİ

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Coccinellidae türü böcekler, halk arasında uçuç böceği, gelin böceği, uğur böceği gibi isimlerle bilinirler. Uğur böceklerinin büyük bir kısmı renklidir. Üst kanatları kırmızı ya da sarı üzerine siyah noktalı desenlidir. Tropikal iklimlerde mavi ve yeşil renklilerine de rastlanır. Genellikle dut, kayısı vb. meyvelerin üzerinde bulunan bu böcekler, yararlı böceklerdir. Larvaları ve erginleri yaprak bitlerini yediklerinden biyolojik mücadelede kullanılır. Bu böcekler; iyi uçarlar, rahatsız edildiklerinde yere düşerler ve çok defa bacaklarını vücuda toplayarak ölü taklidi yaparlar. Kışı birçoğu bir arada ergin olarak geçirirler. İlkbaharda yumurtalarını yaprakların altına ya da kabukların yarıklarına bırakırlar. Larvaları yumuşak derili, çok defa renkli desenli, çok hareketlidir. Genellikle dört defa deri değiştirirler. Gelişme süreleri 30-60 gündür. Bugün dünya üzerinde 490 cins ve 4200 civarında türü tanımlanmıştır. Avrupa, Kafkasya, Sibirya, Küçük ve Doğu Asya'da yaygındır. Türkiye'de de bulunmaktadır.

1. Bu parçaya göre uğur böcekleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) İyi uçan bu canlıların zararsız bir tür olduğuna
B) Üremelerinin bahar mevsiminde gerçekleştiğine
C) Çok fazla çeşidi bulunan bu canlıların sadece sıcak iklimlerde görüldüğüne
D) Bulundukları ilkime göre renklerinin farklılık gösterebildiğine
E) Toplum tarafından farklı isimlerle de bilindiklerine

2. Bu parçadan hareketle uğur böcekleri ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Gelişim süreleri iki ayı bulan bu canlıların genellikle birden fazla deri değiştirdiklerine
B) Tehlike anında renk değiştirerek ölü taklidi yaptıklarına
C) Dünya üzerinde çok sayıda bulunan bu canlıların her kıtada bulunmadıklarına
D) Kırmızı ve sarı renkte olanlarının kışı daha kolay geçirdiklerine
E) Bu türe ait canlıların en fazla dut ve kayısı yaprağını tükettiklerine

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir kütüphane, çok geniş olabilir fakat düzensiz ise küçük ama derli toplu bir kütüphane kadar kullanışlı ve yararlı değildir. Benzer şekilde bir insan çok büyük bir bilgi yığınına sahip olabilir fakat kendi kendisine üzerinde düşünerek bu bilgiyi işlememişse bu bilgi, üzerinde tekrar tekrar ve uzun uzadıya düşünülmüş çok daha küçük bir bilgi miktarından daha kıymetsizdir. Üzerinde çalışılmış bilgi istiridye içindeki inci misali değer kazanır.

3. Bu parçanın anlatımında,

I. İlişki kurma
II. Öyküleme
III. Benzetme
IV. Tanımlama
V. Karşılaştırma

tekniklerinden hangisine örnek <u>gösterilemez</u>?

A) I ve II B) II ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

4. Bu parçada vurgulanan asıl düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilginin çokluğu değil özümsenmiş ve düzenli olması önemlidir.
B) Bilgiye ulaşmak değil onu korumak daha önemlidir.
C) İyi bir kütüphane düzenli olmasından belli olur.
D) Kitapların doğru sınıflandırılması kullanımı kolaylaştırır.
E) Bilgili olmak değil bilgiye ulaşılacak yolları bilmek önemlidir.

@tgdenemeleri

5. **Gazeteci:** Bilim köyünüzü ziyaret eden öğrencilerden biri olan Arif'in fizik, kimya ve biyoloji notları çok yüksek olduğu hâlde ona bilim insanı olamayacağını söylemişsiniz neden?

Bilim köyü yöneticisi: Bütün bilgilerini çevresindekilere kendinden çok emin biçimde anlatıyordu ve ilgiyle de dinleniyordu o yüzden.

Gazeteci: Peki ona hangi mesleği uygun buluyorsunuz?

Bilim köyü yöneticisi: Arif'ten çok iyi bir öğretmen olur ama iyi bir bilim insanı olmaz. Bizim ikisinin de en iyilerine ihtiyacımız var.

Gazeteci: Peki, bu derslerde çok vasat bir öğrenci olan Bilge'nin bilim insanı olmasını tavsiye etmişsiniz, bunun gerekçesi nedir?

Bilim köyü yöneticisi: Bilge'nin diğer öğrenciler tarafından dışlanmasına yol açan pek fazla soru soran bir kişiliğe sahip olduğunu söylemem sanırım yeterli olur.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki bilim köyü yöneticisinin bilim anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) İnsan ve toplum, hep genç kalır; bilim ise yaşlanır.

B) Akla ve bilime uymayan şüpheler, bilginin kesinliğine zarar vermez.

C) Bilimin aktarılması kolaydır, zor olan aktarılacak doğru bilgilere ulaşmaktır.

D) Bilimin asıl amacı yeni kanıtlar bulmak değil bunlarla ilgili yeni düşünce biçimleri keşfetmektir.

E) Merakını hep canlı tutmayan birinin bilim dağının zirvesine çıkması zordur.

6. 1516'daki Osmanlı zamanına kadar Babil'den Hitit'e, Perslerden Romalılara çok sayıda uygarlık arasında el değiştiren bir şehirdir Urfa. (I) Zengin tarihini aslında bu el değiştirmelere borçludur. (II) El değiştirmesinin ise birçok doğal ve tarihsel sebebi var, mesela Urfa isminin Arapçadaki "suyu bol" anlamına gelen El Ruha'dan geldiği sanılıyor. (III) Kaynaklarda Âdem'le Havva'nın cennetten kovulduktan sonra geldikleri yer olarak geçen Şanlıurfa ve çevresi, birçok peygamberin de yurdudur. (IV) Şanlıurfa'dan Gaziantep'e giderken Birecik'te Fırat Nehri kıyısında yer alan Kelaynak Üreme Çiftliğini ziyaret etmeyi unutmayın. (V) Leylekler ile aynı sülaleden gelen bu göçebe kuşların maalesef nesli tükenmek üzere. (VI) Birecik Kaymakamlığının özverili çalışmaları bakalım bu konuda bir işe yarayacak mı?

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. (I) Maveraünnehir, Arapça bir sözcük olup nehrin arkasında bulunan yer anlamına gelmektedir. (II) Aral Gölü'ne dökülen Amuderya Nehri'nin (Ceyhun/Oxus) arkasını, daha sonraları Ceyhun ile Seyhun'un (Siriderya) arasında kalan toprakları ifade etmek için kullanılır. (III) Özbekistan, Kırgızistan ve Tacikistan topraklarının tarımsal zenginliğinin kaynağı olan Seyhun, Tanrı Dağları'ndan doğan Narin Derya ile Kara Derya nehirlerinin birleşmesiyle oluşmuştur. (IV) *Divanü Lügati't-Türk*'te "çay ardı" olarak açıklanan Maveraünnehir kelimesinin İslam öncesi Arap kavimleri arasında yaygın olarak kullanıldığı ve varlığını Kaşgarlı Mahmut'un yaşadığı 11. yüzyıla kadar hep koruduğu anlaşılıyor. (V) Orta Çağ Arap coğrafyacılarından bazılarının bu bölgeye "Bilad-ı Türk veya Türkistan" olarak adlandırdıkları ve Ceyhun Nehri'ni de İrani ve Turani kavimler arasında sınır olarak belirttikleri görülüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Bir dergiye yazdığı ilk hikâyesini göndermek isteyen öğrencinin hikâyesi şöyle başlıyordu:

"Gideceği yere varmasına yaklaşık 1 km kalmıştı ama çok yorulmuştu. Güneş, çok kısa süre sonra batacaktı. Güneş batmadan hedefine varması imkânsızdı. Tren yolu köprüsünün altına varmıştı. Doğudan batıya bir yük treni geçti."

Öğrenciye verilen tavsiye: "- - - - ."

Edebiyat öğretmeninin tavsiyesinden sonra öğrenci aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir:

"Gideceği yere 1 km civarında mesafe vardı daha. Güneşin batmasına ramak kalmıştı. Karanlık, onun için korku demekti; karanlıkta saldırıya uğrayacakmış gibi korkardı. Güneşin batmasını istemiyordu, heyecanla tren yolu köprüsüne doğru ilerledi. Doğudan batıya doğru giden yük treninin gürültüsü, tedirginliğini kesintiye uğrattı."

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Kahramanınızın soyut varlığını devreye sokmanız, onun daha iyi bir öykü kişisi olmasını sağlar

B) Anlattığınız olaylarla olay kişisinin vermek istediğiniz özellikleri arasında mantıksal tutarlık olmalı

C) Mecazlarla dolu bir dil yerine yalın, duru ve doğal bir dil kullanarak da özgün olabilirsin

D) 3. kişili ve gözlemci anlatıcı yerine kahraman anlatıcı figürünü tercih etmeniz, bu öyküye daha uygun

E) Kahramanın fiziksel portresini ve çevre betimlemesini olay örgüsünü unutturacak kadar uzatmanız doğru değil

@tgdenemeleri

9. Sebzeyle beslenmeye bir an önce geçmeliyiz.

İngiltere merkezli düşünce kuruluşu Chatham House'un yayımladığı rapor bitki temelli beslenmenin küresel vahşi yaşamı kurtarmak ve çevresel sorunları önlemek için çok önemli olduğunu ortaya koydu. BM Çevre Programı (UNEP) tarafından desteklenen raporda küresel tarım arazilerinin %80'inden fazlasının tüketilen kalorinin sadece %18'ini sağlayan hayvanları yetiştirmek için kullanıldığına dikkat çekildi. Raporda et tüketiminin yükselen eğilimini tersine çevirmenin yaban hayatına verilen zararı ortadan kaldıracağı ifade edildi. Dünyanın doğal ekosistemlerinin yarısını kaybettiği ve vahşi hayvanların popülasyonunun 1970 yılından bu yana %68 düştüğü belirtilen raporda buna karşılık eti için beslenen çiftlik hayvanlarının şu andaki tüm memelilerin %60'ından fazlasını oluşturduğu vurgulandı. Bu grupta insanların %36, vahşi hayvanların ise yalnızca %4'lük bir yer kapladığı bildirildi. Kuruluş, bitkisel temelli beslenme çağrısını ısrarla yaptıktan sonra sağlıksız beslenmenin ayrıca obezite nedeniyle sağlık sistemindeki trilyonlarca dolarlık harcamanın da önüne geçeceğini belirtti.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İstatistiki verilerin gerçeği çarpıtmak için kullanıldığına vurgu yapmaktadır.

B) Kendi içinde birtakım tutarsız, yanlı ve çelişkili bilgiler içermektedir.

C) Beslenme sistemiyle ekosistemdeki dengesizleşme arasındaki zincirleme ilişkiye nesnel verilerle dikkat çekmektedir.

D) Küresel bir sorun hâline gelen beslenme-sağlık ilişkisinin küresel kuruluşların dayanışmasını gerektirdiğini belirtmektedir.

E) Sayısal verilerle alışılagelmiş beslenme faaliyetlerinin değiştirilmesinin imkânsızlığını kanıtlamaktadır.

10. ---- Onun dışında ne insanı ne de eserini tasarlayıp anlamlandırabiliriz. Böyle olmakla beraber, insanı yücelten toplum, onu alçaltıyor da. Büyüklük de küçüklük de hep o kaynaktan gelir. Hiçbir zaman içerideki hâlimizle dışardaki hâlimiz bir değil. Kafamızdaki düşüncelerle kâğıda geçişleri birbirini tutmuyor. Kendimiz için ayrı, başkaları için ayrı yaşıyor, ayrı düşünüyoruz. Böylece bizi yaşatan toplum bizi bizden koparıyor. ----

Metnin düşünce akışına göre,

I. Her şeyi toplum hayatına borçluyuz.

II. Bizi kendimiz olmaktan uzaklaştırarak yok ediyor.

III. Her insan, ayrı bir hikâyenin kahramanıdır.

IV. Toplumların kültürel açıdan birbirlerinden beslenmeleri doğaldır.

V. Varlığımızın ve bilincimizin kaynağıdır.

numaralanmış cümlelerden hangileri metnin <u>başına ve sonuna</u> getirilmelidir?

A) I ve II B) I ve V C) II ve III D) II ve V E) III ve IV

11 - 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Montaigne, yaşam bilgeliğini özlü bir ifadeyle "En büyük ve en muhteşem başyapıtımız, hedefe varana kadar yaşamamızdır." şeklinde özetler. Buna rağmen çoğumuz o an önemli gibi görünen ancak hayatımızın genelinde çok az önem taşıyan faaliyetlerle günlerimizi doldurup yaşamlarımızı uzun süren bir hava saldırısı gibi yaşarız. Oysa ---- Bunu önlemenin yolu, hedefinizin net ve baskın olmasından geçer. Sadece hedefinize götüren faaliyetlere odaklanmanız; kişisel kontrolünüzü besleyecek, <u>geri kalanlarına hayır diyebilecek</u> disiplini sağlayacak böylece yaşamınızın odağını tazeleyeceksiniz. Yaşamınızı sadece değerli arayışlara adadığınız takdirde size yaşamınızın tam bir coşkuyla sona ereceğinin sözünü verebilirim.

11. Bu parçada boş bırakılan yere dil ve düşünce akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi <u>en uygundur</u>?

A) her şeyi yapmaya çalışan sonunda hiçbir şeyi sonuçlandıramaz.

B) uzak hedeflerin peşinde koşmak yerine günü birlik yaşamak daha iyidir.

C) amaçlarını belirlemiş insanlar, daima o amaç doğrultusunda ilerler.

D) zekâyla başarı doğru orantılı değildir.

E) her insanın her işi yapacak yeteneği vardır; önemli olan ise çalışmaktır.

12. Bu parçada geçen altı çizili sözle kastedilen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ön yargılardan kurtulabilmek

B) Dostluğu kesinleşmemiş kişileri reddetmek

C) Amaç dışı etkinliklere zaman ayırmaktan kaçınmak

D) Zamanında yapılmayan işlere onay vermemek

E) Açgözlü olmayıp azla yetinmeyi bilmek

@tgdenemeleri

13 - 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1949 yılında İstanbul'da doğdu. 19 yaşında *Cumartesi Yalnızlığı* isimli ilk öykü kitabı yayımlandı. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesindeki eğitimini 1972'de yarım bıraktı. 1976'da *Dostlukların Son Günü* ile Sait Faik Hikâye Armağanı'nı kazandı. 1977'de *Her Gece Bodrum* ile TDK Roman Ödülü'nü aldı. Romanları ve öyküleriyle edebiyat çevresinde geniş yankılar uyandırdı. *Yaşarken ve Ölürken* 1981'de Milliyet Sanat dergisince yılın romanı seçildi. *Kırık Bir Aşk Hikâyesi* adlı senaryosu sinema yazarlarınca en iyi senaryo ödülüne layık görüldü. *Mavi Kanatlarınla Yalnız Benim Olsaydın* ile TYB Roman Ödülü'nü 1991'de aldı. *Allahaısmarladık Cumhuriyet* adlı oyunu, 1997'de Afife Jale ve Avni Dilligil ödüllerine layık görüldü. 2001'de *Bu Yaz Ayrılığın İlk Yazı Olacak* yayımlandı ve 2002'de bu romanla Orhan Kemal Roman Armağanı'nı kazandı. Ayrıca Selim İleri 2003'te *Uzak Hep Uzak* denemesiyle Sedat Simavi Vakfı Deneme Ödülü'nü aldı. 2005'te *İstanbul'un Sandık Odası* ile TYB Hatıra-Gezi Ödülü'nü kazandı.

13. Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Dilin göndergesel işlevinden yararlanılmıştır.
B) Yalın bir anlatım söz konusudur.
C) Anlatım, anlatılandan daha çok önemsenmiştir.
D) Açıklayıcı ve öğretici bir anlatımla oluşturulmuştur.
E) Metnin kaynağı kurmaca bir dünya değil gerçektir.

14. Bu parçadan kesin olarak çıkarılacak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) En çok ödül alan yazarımızdan söz edilmiştir.
B) Yazar, öykü ve roman dışında eser vermemiştir.
C) Ödüller, yazarı, yazma konusunda kamçılamıştır.
D) Yazar, yazın dünyasında bir hayli ilgi görmüştür.
E) Yazar, hikâye ve romanlarında modernist teknikler kullanmıştır.

15. 2020, her şeyi evde yapmanın popüler olduğu bir yıl oldu. Omni One adlı cihaz, evde spor yapmaya eğlenceli bir yaklaşım sunuyor. Omni One, koşu bandına benzer bir alet olmakla birlikte aslında sanal gerçeklik destekli oyunların oynanabileceği bir platform. Yelek, sanal gerçeklik gözlüğü, oyun kolu ve ayakkabı gibi kendine has ekipmanlarla kullanılan cihaz; oyun içerisinde koşmak, zıplamak, ateş etmek gibi eylemleri fiziksel olarak yapmanızı sağlıyor. Bu durum hem sanal gerçeklik destekli oyunlardan daha çok keyif almanızı sağlıyor hem de bedensel olarak hareket hâlinde olduğunuz için bir nevi spor ihtiyacınızı da gideriyor. Omni One, şık görünümü ve nispeten az alan kaplamasıyla ev kullanımına uygun. 2000 dolarlık bir fiyatla satışa sunulacak cihaz, herkese uygun olmasa da bir süre sonra daha ucuza satılan benzerleri piyasaya çıkacaktır.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

I. Cihazın ev kullanımına uygun olması
II. Oyunların daha keyifli hâle getirilmesi
III. Oyuncuların oynarken hareket hâlinde olması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

16. (I) Küresel ısınmaya dikkat çekmek için ünlü İtalyan piyanist Ludovico Einaudi, piyanosunu Kuzey Kutbu'na taşıyarak yüzen bir platformun üzerinde çaldı. (II) Haziran ayının ortalarına geldiğimiz zamandan beri nefes alamıyoruz, dünyanın birçok yerinde olduğu gibi bizde de birçok şehirde sıcaklık 40 derecenin üzerinde. (III) Bu derece fazla sıcak olmasının nedeni de hepinizin bildiği gibi küresel ısınma ve buzulların erimesi. (IV) İstanbul, Denizli, Antalya, Diyarbakır ve daha birçok şehrimizde sıcaklık mevsim normallerinin çok çok üstünde seyrediyor. (V) Başka birçok etkinlikle dikkat çekilen küresel ısınmanın en büyük tetikleyicisi olarak ise fosil yakıtları ve kömür geliyor.

Bu parçadaki anlam akışını düzeltmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) I ve IV. cümleler yer değiştirmeli
B) II ve IV. cümleler yer değiştirmeli
C) III ve IV. cümleler yer değiştirmeli
D) III ve V. cümleler yer değiştirmeli
E) V. cümle I. cümleden sonra gelmeli

@tgdenemeleri

17. (I) Öğretici metinler, kullanmalık metin olarak da adlandırılır. (II) Yazar, bu tür metni oluştururken genellikle sözcüklerin herkesçe kullanılan somut anlamlarından faydalanır. (III) Bir başka deyişle metinde anlatılanlar, kurmacadan uzak, dönüştürülmemiş yani gerçek yaşamdaki nesneler, olaylar, varlıklar, olgular veya durumlardır. (IV) Amaç bilgiyi aktarmak olduğu için de kural olarak estetik değil doğruluk ön plandadır. (V) Bir anlamın okuyucuya iletilmesi görevini yerine getiren metnin tekrar okunmayı gerektiren bir özelliği de pek bulunmaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden <u>hangisinden sonra</u> "Keza ele alıp işlediği konular da somut olandan ayrılmayan bir özelliğe sahiptir." cümlesinin getirilmesi dil ve anlam bütünlüğüne uygundur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Onlarca farklı disiplinde 450'ye yakın eser kaleme alan İbni Sina'nın ünlü eseri *Kitabüş Şifa* tarihteki en eski bilimsel ansiklopedilerden biridir. Doğal cisimler prensibi öğretisini, Dünya'nın yapısını, var oluş ve yok oluşu, doğadaki etkinliği ve edilgenliği, meteoroloji ve coğrafyayı, psikoloji, botanik, zooloji, matematik, astronomi, müzik, felsefe ve mantık gibi disiplinleri kapsamaktadır. ---- Elini attığı her alanda örnek çalışmalar yapan bu ünlü bilim adamının diğer ünlü eseri ise 14 ciltlik *El Kanun Fit-Tıp* tarihteki en etkili birkaç tıp kitabından biridir. 12. yüzyılda Latinceye çevrilen eser 17. yüzyıla kadar Avrupa'nın birçok üniversitesinde ders kitabı olarak okutulmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi <u>en uygundur</u>?

A) Ne yazık ki İslam dünyası, onun kıymetini bilememiştir.
B) Kısacası bilimin bir branşında değil tüm branşlarında önemli eserler ortaya koymuştur.
C) Çok ürün verse de hiçbir zaman tekrara düşmemiş, hep özgün çalışmalar yapmıştır.
D) Kendini bilime adamakla kalmamış, müziğe, sanata da büyük bir ilgi göstermiştir.
E) Anlaşılması güç, en zor bilimsel konuları bile kolayca açıklayan bir dili vardır.

19. Ankara ili Altındağ ilçesi, Talatpaşa Bulvarı üzerinde bulunan Taceddin Dergâhı, İstiklâl Marşı'nın yazıldığı mekândır. Akif, Millî Mücadele'ye katılmak için Ankara'ya geldiğinde ev bulmak çok zor olduğundan dergâhın şeyhi tarafından ikamet etmesi için Mehmet Akif'e tahsis edilmişti. Burası Akif'in dostlarını ağırladığı, ülke sorunlarının, sanatın ve Millî Mücadele ile ilgili konuların konuşulduğu, tartışıldığı ve bağımsızlık mücadelesinin odak noktalarından biridir. Bu açıdan da Taceddin Dergâhı önemli ve hatırlanması, korunması gereken bir mekândır. Ancak dergâh uzun yıllardır kendi kaderine terk edilmiş, bakımsız ve içinde sarhoşların barındığı bir yer olarak kaldı. İlk olarak 1968 yılında, Ankara eski valisi ve senatör Ömer Naci Bozkurt tarafından fark edilerek tamir ve tadilatı yapıldı. Şimdi ise Altındağ Belediyesi tarafından çevre düzenlemesi de yapılıp güzel bir mekân hâline getirilmiştir.

Bu parçada anlatılan yerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinden <u>söz edilmemiştir</u>?

A) Önemli bir yer olduğundan
B) Onarım ve bakımının yapıldığından
C) Uzun süre ilgisiz kalındığından
D) Mimarisinin çok beğenildiğinden
E) Mehmet Akif'in bir süre yaşadığı yer olduğundan

20. Şimdiye kadar oynadığım hiçbir rol bana benzemiyor. Televizyonda da sinemada da durum böyle. Bu bir oyuncu için cennette olmak gibi. Ne kadar uzak, o kadar iyi. Kendimi oynayacaksam niye oyuncu oldum? Başka birilerinin hayatına bakma merakım olduğu için oyuncu oldum. Ve bu konuda da şanslıyım. Ama diğer yandan oynadığım ve fenomen olan karakterlerin fanları için bu çok kötü. Beni yolda görünce gelip sohbet ettiklerinde, o çok sevdikleri karaktere dair bir şey görmek istiyorlar. Ama göremiyorlar.

Bu parçada kendinden söz eden oyuncunun anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) İzleyiciden gelen tepkileri önemsemediği
B) Beğenilen oyuncuların da zorluklar yaşadığı
C) Oynadığı rollerle kendi kişiliğinin farklı olduğu
D) Kendini oynadığı rollere göre sınırlandırdığı
E) Oyunlarına olumlu eleştiriler yöneltmek gerektiği

@tgdenemeleri

21. I. 1939 yazında, Witold Gombrowicz adında genç bir yazar, Polonya'dan bir gemiye binerek ülkesinin kültür elçisi olarak Arjantin'e doğru yola çıktı. "Bu iş uzun sürmez, 22 ay sonra dönerim." diye düşünüyordu, haklı gerekçeleri de vardı: Edebiyat çevreleri tarafından sevildiği söylenemezdi, fazla egzantrik ve başına buyruktu. Kimsenin okumadığı sürrealist öyküler yayımlamış, bir oyun yazmıştı. Kültürel ortamdan herhangi bir arkadaşı, koruyucusu, ahbabı yoktu. Kısacası kültür elçisi olması arzu edilecek biri değildi.

II. Hayat tahminlere uymadı. Gemi Buenos Aires'e demirledikten 1 hafta sonra Almanlar Polonya'yı işgal etti. Tek kelime İspanyolca bilmeyen Gombrowicz'in kalmaktan başka çaresi yoktu. 20 yıllık Arjantin sürgünü sırasında, önce *Ferdydurke*'ü, ardından, *Trans-Atlantic'*i yazdı.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Aynı konunun karşılaştırmalı durumlarını anlatmaktadırlar.

B) Aynı konunun farklı örneklerini sunmaktadırlar.

C) Aynı olayın zıtlık bulunan iki yönünü yansıtmaktadırlar.

D) Aynı olayın benzer yönlerini anlatmaktadırlar.

E) Aynı olayı farklı bakış açılarıyla anlatarak pekiştirmektedirler.

22. Peribacaları, Yerebatan Sarnıcı, İshakpaşa Sarayı gibi doğal ve tarihî değerlerimiz var. Bunlar, ülkemizin reklam yüzleridir. Onları ne kadar fazla insan tanırsa ülkemizin turizmine ve uluslararası prestijine o kadar katkısı olur. Bu amaçla dünyada birçok örneğinde olduğu gibi bu yerlerde sergi, konser ve gösteri gibi etkinlikler düzenlenmesi de takdire şayan. Fakat bu faaliyetlerde amaç, ----. Yapılacak faaliyetler ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa "yapılan faaliyetlerde tanıtım ile koruma dengesinin iyi hesaplanması gerektiği" **anlamına ulaşılır?**

A) kâr elde etmek olmamalı - uzmanlarca belirlenip taşeron gibi çalışan küratörlere engel olunmalı

B) ticari kazanım elde etmeye hizmet etmemeli - bu yerlerin güzelliklerinin gizlenmesine sebep olmamalı

C) farkındalık oluşturmaya hizmet etmektir, buna dikkat edilmeli - yüksek lazer ışığıyla, yüksek desibelle, yoğun kalabalıkla bu yapıların hırpalanmasına yol açmamalı

D) sanatsal alışveriş mekânları oluşturmak şeklinde belirlenmeli - sanatsal seviyenin yüksek olduğu faaliyetler olarak planlanmalı

E) tarihî mirasların değerlerine dikkat çekmeli - onlara ilgiyi artırmakla sınırlı kalmalı

23. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Öncü sanatçılar, neden açtıkları patikada uzun süre yalnız yürürler?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Öncü sanatçılar, güçlü bir geleneğin vardığı noktaya çok çabuk varırlar. Onlar; dış duvarları sağlam biçimde örülmüş bir yapının iç bölmelerini yapan ince işçilerdir. İnce işçiliğin, iç mimarinin en güzel örneklerini ortaya koyarlar.

B) Öncü sanatçı, özgün bir şey bulmak için uzun bir sıçrama yapar; bu sıçramayla ırmağın karşı tarafında bulur kendini. Birlikte yüzdüğü kişiler, aynı kıyıda yüzmeye, aynı kumsalda güneşlenmeye devam etmektedirler. Çok sonraları, uzun bacaklı bir eleştirmen de o sıçramayı yapar; işte ancak o zaman ırmağın iki yakası arasında bir bağ kurulur.

C) Öncü sanatçıyı geleneğin dokunulmazlığına inanan sanatçılar sevmez. "Saçma, acayip, garip, yabancı, bozucu…" On parmağında on kara etiket yapıştırır dururlar. "Alışmak, sevmekten daha zor geliyor." diye şakıyıp aforoz ederler onu sanat mabedinden. Niye mi? Konfor alanlarını terk edemezler de ondan.

D) Öncü sanatçı, cesaret sahibidir. Cesaretini de yenilikten yana kullanır. Çekinmez yeni bir enstrümandan. Sesine güvenir. Tar ile de söyler şarkısını, bağlamayla da. Tek başına da söyler türküsünü, koro ile de. Ama solo söylemekten keyif alır. "Seçilsin sesim. Duyulsun." der.

E) Öncü sanatçıyla toplum arasındaki bağı kim kurar? Elbette öncü eleştirmen. Peki, nedir bunları öne atan? Geniş ufukluluk, ileri görüşlülük bir de sezgi. Onlar ince taşın arkasını görecek göze sahiptirler. Yanılamazlar mı? Elbette yanılırlar. Yanılmak, yanmak onları aramaktan vazgeçiremez.

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 6 – PARAGRAF DENEMESİ

1. İkarus kuşları, ateşi keşfetme yolculuğuna çıkarlar. "Nedir ateş, sırrı nedir, neden ve nasıl bir hayat kaynağı olabilmektedir?" sorularının yanıtlarını bulabilmek için ateşin sırrına ermek istemektedirler. Ateşe hayli yaklaşıp sonra geri dönen bir ikarus "Ateş sıcak bir şey, ısıtıyor." der. İkinci ikarus kuşu gidip geri döndüğünde "Kocaman bir aydınlıktır, aydınlatıyor." der. Üçüncü kuş gittiğinde biraz daha yaklaşıp kanadını değdirir, geri döndüğünde "Ateş yakıcıdır, yakıyor." der. Isıtan, aydınlatan ve yakan bir şey olduğuna karar verirler ama dördüncü kuş bu karardan tatmin olmaz ve kanat çırparak ateşe doğru uçar, ateşle arasına hiçbir sınır koymaz ve onunla bütünleşir. Ateşin sırrına erer ve ondan bir parça olur.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bireysel çabalar, gerçeğe ulaşmada yetersiz kalıyorsa ortak akılla hareket edilmelidir.

B) Hakikatin gerçekle örtüşmesinden yola çıkanlar, olguların olması gerekenlere uyumsuzluğunu kavrayabilir.

C) İçinde keşif ateşi yananlar, zorluklar karşısında daha çok kamçılanırlar.

D) Gerçeğin senin aynandaki yansıması, benim gözümü kör edecek kadar parlak olmamalı.

E) Hakikatin bir parçası olmaksızın onun gizemini tümüyle kavramak mümkün değildir.

2. Edmund Burke, bir güzel sözünde şunu söyler: "Kötülüğün kazanması için gereken tek şey, iyi insanların hiçbir şey yapmamasıdır."

Aşağıdaki cümlelerden hangisi alıntılanan sözle anlamca <u>en yakındır</u>?

A) İyilerin mağlup olmasının sebebi, iyilerin ayrı ayrı; kötülerin ise iş birliği içinde hareket etmesidir.

B) İyi insanın tembelliği, kötülüğün zaferinin kaynağıdır.

C) Çalışmayıp tembellik yapan kişi, iyi insan da olsa kötü sonuçlara maruz kalır.

D) İyinin yanında yer almayan, kötünün güçlenmesine katkıda bulunur.

E) Kötülerle değil kötülükle mücadele edilmedikçe kötülük kökten yok edilemez.

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Plinius'un dediği gibi herkes kendisi için bir derstir, yeter ki insan kendini yakından görmeyi bilsin. Benim yaptığım, bildiklerimi söylemek değil, kendimi öğrenmektir; başkasına değil kendime ders veriyorum. Ama bunları başkalarına da anlatmakla kötü bir iş yapmıyorum. Bana yararı olan bu işin belki başkasına da yararı olabilir. Yalnız kendimle uğraşıyorum; delilik ediyorum, bundan zarar görecek başkası değil benim. Çünkü bu öyle bir delilik ki bende başlayıp bende bitiyor, hiçbir kötülüğe yol açmıyor. Ancak duygu ve düşüncelerimi bu şekilde aktarınca birçok yanlışın önüne de geçiyorum. Duygularımın seline kapılıp da gitmiyorum üstelik.

3. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.

B) Tanık göstermeye başvurulmuştur.

C) Örneklemeden yararlanılmıştır.

D) Nesnel anlatım tercih edilmiştir.

E) Sayısal verilere yer verilmiştir.

4. **Bu şekilde konuşan biri aşağıdakilerden hangisiyle <u>nitelendirilemez</u>?**

A) Eleştirel yaklaşan

B) Yanlışlardan ders çıkaran

C) Öğüt vermekten kaçınmayan

D) Duygularına gem vurabilen

E) Suya sabuna dokunmayan

@tgdenemeleri

5. Vezüv Yanardağı'nın patlamasıyla MS 79 yılında harap olan Herkulaneum Antik Kenti'ndeki kömürleşmiş parşömenler, yapay zekâ yardımıyla deşifre edildi. Kentucy Üniversitesi tarafından başlatılan Vezüz Yarışması kapsamında geliştirilen projede, insan eliyle çalışıldığı takdirde dağılacak olan parşömenleri taramak için algoritmalar geliştirildi. Mısırlı, İsviçreli ve ABD'li üç öğrencinin oluşturduğu ekip, daha önce okunamamış metinlerin deşifresini yaptı. Bu da onlara hem büyük bir itibar hem de 700 bin dolarlık ödül kazandırdı. Kömürleşmiş parşömenler, ilk olarak 1752 yılında Napoli Körfezi yakınında bir villada ortaya çıkmıştı. Fazla hassas oldukları için dokunulmayan, dolayısıyla içerikleri bir sır olarak kalan parşömen metinlerinde müzik, yiyeceklerin tadı, renkler ve hazzın kaynağı gibi konuların yer aldığı belirtildi. Parşömenlerin hâlihazırda yüzde 48'i okunmuş durumda.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Bir doğa olayının sebep olduğu durumdan söz edilmiştir.

B) Farklı uyruktan araştırmacılar, aynı projede çalışmıştır.

C) Bulunan parşömenlerin bir bölümü tahribattan dolayı okunamaz hâle gelmiştir.

D) Parşömenlerdeki yazıyı okuyanlar, bu başarıyla büyük bir saygınlık kazanmışlardır.

E) Parşömenlerdeki yazıların konusu uzun süre gizemini korumuştur.

6. Tüflerin yumuşak ve kolay kazılabilir olması, binlerce yıldan beri insanların evlerini, barınaklarını ve yiyecek depolarını onların içinde inşa etmelerini sağlamıştır. (I) İlk Hristiyanların da Roma baskısından kurtulmak için bölgenin bu özel coğrafyasından yararlandıkları, yer altına ve tüfler içine barınaklar hatta şehirler yaptıkları biliniyor. (II) Bugün hâlen bölgede evler, oteller, restoranlar ve büyük hava depoları, yer altında tüfler içinde inşa ediliyor. (III) Bu mekânlar, yaz kış hemen hemen aynı sıcaklıkta kalıyor zira tüf, bol gözenekli ve silisyumca zengin camdan oluşması nedeniyle doğadaki en etkili ve iyi yalıtım malzemelerinden biridir. (IV) Şirin mi şirin yerleşim yerleri, sakin atmosferi, içerdiği eşsiz tarihî eserler ve doğa güzellikleri ile Orta Anadolu'nun tüflerden oluşan Kapadokya'sı, ziyaretçilere her zaman sonsuzluk, sakinlik ve dinginliği çağrıştırmaktadır. (V) Bu yörenin peribacaları, yanardağları ve plato şeklindeki düzlükleri, ezelden beri öylece duruyor gibidir. (VI) Ürgüp ve Kapadokya, bu özellikleriyle insana huzur ve güven veriyor.

Yukarıdaki parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

7. Hepimizin yakından tanık olduğu üzere edebiyatta bol aksiyon soslu bir mecra var artık. Vampirlerin, büyücülerin kol gezdiği, çocukların ve gençlerin maceradan maceraya koştuğu bir dünya bu. İçlerinde ciddi bir hayat bakışı olan ve sorgulayıcılık içerenler de yok değil. Ama sırf eğlencelik olanları da azımsanmayacak kadar çok. Çağdaş edebiyatla bu kadar içli dışlı olduktan ve elime tekrar bir Çehov alıp bir kez daha hayran olduktan sonra kendime sormadan edemedim: Ya Çehov'la, neden kitapçı raflarında bu kadar az karşılaşıyoruz?

Bu parçada yazarın <u>asıl</u> yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edebî kaygıdan uzak, fikrî bir altyapısı olmayan popüler eserlerin yeni nesil tarafından rağbet görmesi

B) Dünya klasikleri dediğimiz edebî eserlerin gençler tarafından ağır bir şekilde eleştirilmesi

C) Günümüzde yayınevlerinin pek çoğunun satma kaygısıyla öğretici niteliği olan eserlerden uzak durması

D) Kitap reyonlarında çok tercih edildiği için sadece macera romanlarının yer alması

E) Belli bir dünya görüşüne yaslanan eserlerin popüler eserler karşısında zemin kaybetmesi

8. Londra'da çıkan Hürriyet gazetesi, yenilikçi Osmanlı aydınlarının yazılarının çıktığı önemli bir yayın organıydı. Ziya Paşa, bu gazetede *Şiir ve İnşa* makalesini yayımlamış ve bu makalede sade halk Türkçesini ve halk şiirini savunmuştu. Ancak aynı Ziya Paşa, Türk edebiyatının ilk antolojisi olan *Harabat*'ın ön sözünde halk şiirini çok zevksiz bulur hatta eşek anırmasına benzetirken divan şiirini över. Bu yönüyle devrinin tipik bir örneği olan Ziya Paşa'nın bu tavrına kişisel ilişkilerin sebep olduğu da vurgulanır.

Bu parçada sözü edilen sanatçının kişiliğini belirtmede,

I. İkilem içinde olma

II. İstikrarlı olma

III. Septik (şüpheci) olma

IV. Kararsız olma

V. Nesnel düşünememe

özelliklerinden hangileri <u>kullanılamaz</u>?

A) I ve III B) II ve III C) II ve V

D) III ve IV E) IV ve V

@tgdenemeleri

9. Bir kimsenin sıkıntılar çektiğini, yüreğinden yaralandığını anlamamız için kendisini görmemiz, diyeceklerini dinlememiz yeter sanırız. Oysaki yetmez; görmek, dinlemek başka; anlamak, gerçekten anlamak başkadır çünkü. Anlarız, o kimse ne durumdadır, öğreniriz, bilgi ediniriz ama bu bilgi içimize işlemez daima, bizi sarmaz. Bencildir insanoğlu, bencil olduğu için yalnız kendi dertlerini düşünür, yalnız onlara inanır, başkalarında gördüğü dertleri kendisininkiler gibi kavrayamaz. Onlara omuz silkmezse, gülmezse, eğlenmezse onlarla, gene iyi!..

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özellikle çevremizdeki insanların dertleri ilgimizi çeker.
B) Başkalarının sıkıntılarını görüp onlara çözüm üretmektense onları hep eleştiririz.
C) Genellikle insanlar kendilerini düşündükleri için başkalarının sıkıntılarını kavramaktan uzaktır.
D) Bencilliğin boyutu ne kadar büyük olursa insan o kadar yalnız kalır.
E) Bireyin sorunlarını çözebilmek için öncelikle bilgi edinip doğru teşhis koymamız gerekir.

10. Kimi uslu uslu öğütler vererek kimi öfkelenmiş, ateş püskürerek sanat adamlarının artık çocukluğu bırakmalarını istiyor. Dediklerine bakılırsa şiirde olsun, resimde olsun, yeni çığırlar insanoğlunun zevkinde bir düşme olduğunu gösteriyormuş. Önüne geçilmezse dünyada güzellik kalmayacakmış. Böyle eskiye benzemenin, araştırmalardan kaçıp kafayı tembelleştirmenin adını "klasik olmak" koymuşlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir sonuçtur?

A) Geçmişin değerlerine bağlı kalmayan sanatsal yapıtların kalıcı olması imkânsızdır.
B) Her sanat dalının kendi doğasında gelişmesini izlemek gerekir.
C) Yenilik peşinde koşmayan sanatçılar, alışılmış olanın sınırlarını aşamaz.
D) Genç sanatçılara yol gösterici yapıtları sürekli gündemde tutmak gerekir.
E) Sanatın sınırlarını belirleyen kriterler çağdan çağa değişebilir.

11. 1960'larda henüz bir lise öğrencisiyken Ferit Edgü'nün *Kaçkınlar* ve *Bozgun* adlı hikâye kitaplarını okumuştum. Kimi eleştirmenlerin varoluşçu bir anlayışla yazılmış olduğunu belirttiği bu öykü kitaplarına Behçet Necatigil'in yorumu farklıdır: "Toplum kaçağı aydın kişilerin içlerini karartan yaşama anlamsızlığı, cinsel saplantılar, yozlaşmalar gibi temalarla örülü hikâyeler…" Bense hem *Kaçkınlar*'da hem *Bozgun*'da çökertici bir yalnızlığı duyumsamıştım.

Bu eleştiri yazısında ele alınan öykü kitapları için,

I. Okuyanları sarsan bir etkiye sahiptir.
II. Okuyanlarda farklı etkiler bırakmaktadır.
III. Haklarında birçok değerlendirme yapılmıştır.
IV. Nitelikleri hakkında tam bir görüş birliği sağlanamamıştır.
V. Yazarının ilk öykü kitaplarıdır.

yargılarından hangileri kesin olarak <u>yoktur</u>?

A) I ve V B) II ve V C) III ve V D) III ve IV E) IV ve V

12. I. Bu amaca ulaşmak için tiyatro oyununun temel ögesi olan çatışma üzerinde durur.
II. İşte tiyatro oyunu bu gerilimi yaşatır bize.
III. Örneğin bir insanın gerçekleştirmek istediği hayallerle hayalleri gerçekleştirebilmesinin ailesel, ekonomik, sosyal, kültürel imkânsızlığı arasında büyük bir zıtlık vardır; bu noktada bir çatışma ve gerilim söz konusudur.
IV. Tiyatro, evrensel bir sanat dalıdır ve yaşamdaki çatışmaları sergileyerek insanoğlunun gerçeğe erişmesini amaçlar.
V. Bunu basit anlamda iyi-kötü, doğru-yanlış, kadın-erkek, birey-toplum çatışması olarak düşünebilirsek de aslında eşit güçler arasında bir üstünlük mücadelesi, derin gerginlik gibi ele alabiliriz.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan ikinci</u> cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

13. Çocuğunuzla arkadaş olmanız, çocuğunuzla eşit olduğunuz, anne-baba otoritesini elden bıraktığınız anlamına gelir. Çocuklarıyla arkadaş olan anne ve baba, çocuklarının doğru davranışları kendiliğinden öğrenmelerini bekler. Çocuğu uyarmaktan çekinir, sınırları zamanında ve net söyleyemezler. Bu da çok büyük riskler içerir. Anne-babalık yaparken dengeyi bulmak önemli. Çocukların anne-babaların "hayır" demelerine ihtiyaçları vardır. Bir çocuk, kendi kendine doğru-yanlışı öğrenemez.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olmaya daha uygundur?

A) Anne-babaların çocuğu yönlendirme hakkının bir sınırı var mıdır?

B) Anne-babaların çocuklarına demokrat davranmalarının faydaları nelerdir?

C) Çocuklar, arkadaşlığın değerini aile içinde mi öğrenmelidir?

D) Ebeveynlerin çocuklarıyla arkadaş olmaları, onların gelişimi açısından zararlı mıdır, faydalı mıdır?

E) Ebeveynlerin çocuklarının arkadaşa duyduğu ihtiyacı karşılaması nasıl mümkün olabilir?

14. Steve Goodier, "Termostat ve termometre arasında bir fark vardır." der. (I) Termometre, sıcaklığı ölçer ama yaptığı ölçümle ilgili bir şey yapmaz. (II) Oysa termostat, sıcaklığı ölçmekle kalmaz; ona göre tepki verir. (III) Sıcaklık yüksekse ısıtma işlemine son verir, sıcaklık düşükse ısıtma işlemini yeniden başlatır. (IV) İkisinin de konusunun sıcaklık olmasına karşın sıcaklık karşısında yalnızca termostat tepki verir. (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden <u>hangisine</u> "İşte insanların da kimileri termometre gibi edilgen iken kimileri de termostat gibi etkin kişilerdir." cümlesinin getirilmesi uygundur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. (I) Dağları görmeyen, bilmeyen, zirvesine ulaşmak için ter dökmeyen, ne yüceliği anlayabilir ne acziyeti. (II) Ruhumuzun karşısına dikilmiş bir ayna gibi onlarda kendimizi seyreder, kendimizle söyleşiriz. (III) Her şehrin, köyün, kasabanın etrafında bir dağ ve bu dağa giden kıvrım kıvrım bir yol olmalı. (IV) İnsan dağa baktıkça kendi içinin dilini de dağın dilini de çözmeye, anlamaya başlar. (V) Tıpkı sevda gibi, yağmur gibi insanın kalbine kelimeler fısıldayan bir dili vardır dağın.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi paragrafın akışını <u>bozmuştur</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. 2000-2020 arası doğan Z Kuşağı gençleri birbirinin tıpkısı davranışlar sergiliyor.

X, Y, Z gibi kategorik isimlendirmeler, ABD kaynaklı tariflerdir. Ekonomik, sosyal unsurlar ihtiva eder fakat daha çok küresel değişimleri, teknolojik gelişmeleri ve kapitalist dayatmaları, özünde barındırır. Toplumu yenileyip geliştiren unsur, aslında kuşak değişimidir. Ancak her genç, doğduğu zamanın güdümlü, kişiliksiz, diğerinin kopyası durumundaki bir üyesi değildir. 68 Kuşağı, yakın dönemde Türkiye tarihine derin izler bırakmıştır. Peki 1968'de 20'li yaşlarını yaşayan herkes bu kuşağın içinde midir? Elbette böyle bir genelleme, sosyolojik gerçeklere aykırıdır. Bu genellemeci, yaftalamacı tutum "ormana bakıp ağacı görmemek" olur. Nitekim 30 yaşında olup yaygın kriterlere göre Z Kuşağı kategorisinde yer almayan bir kişi; lükse düşkünlük, konformizm karakterli olmak, aykırılık yani marjinallik, aidiyet yokluğu, evlilik yaşını erteleme, dikkat ve odaklanma sorunu yaşama gibi tam da Z Kuşağı'na uygun bir prototip olabilir. Keza 2000'li yıllarda doğup da bu tek tipleştirmenin tamamen dışında birçok genç bulunmaktadır.

Bu köşe yazısıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kendi içinde birtakım tutarsızlıklar ve yanlılıklar barındırmaktadır.

B) Başlıktaki yargıyı kanıtlayan örneklere ve olgulara değinilmektedir.

C) Bazı varsayımların gerçekleşmesi durumunda ortaya çıkabilecek durumlara dikkat çekilmektedir.

D) Önüne geçilmesi imkânsız hâle gelen bir sorunun kaynağına vurgu yapılmaktadır.

E) İstatistiki verilerin gerçeği çarpıtmak için kullanıldığı vurgulanmaktadır.

@tgdenemeleri

17. 21. yüzyılın başlangıcı ile birlikte uzaya yatırım yapan özel şirketlerin sayısının her geçen gün arttığına şahit oluyoruz. Uzay, hiç olmadığı kadar ticarileşmeye başladı. Yakın bir gelecekte uzay turizmini başlatmayı hedefleyen bu özel şirketler, aynı zamanda uzay ajansları ile ortak projeler geliştirmeye de devam ediyor. 90'lı yıllarda Rusya ve Amerika Birleşik Devletleri'nin iki modülünün birleşmesi ile hayata geçen Uluslararası Uzay İstasyonu (UUİ), günümüze kadar yapılan eklemelerle birlikte 14 modülden oluşan ve 15 farklı ülkenin ortak çalıştığı bir laboratuvar kompleksi hâlini aldı. 2011 yılındaki ST-135 uzay mekiği görevinden bu yana ABD'li astronotlar, UUİ'ye gitmek için Rus Soyuz kapsülünü kullanıyordu. 30 Mayıs 2020 tarihinde Amerikalı bir şirket olan SpaceX tarafından geliştirilen Crew Dragon isimli kapsül, UUİ'ye astronot taşıma testini başarılı bir şekilde gerçekleştirmişti. Bu başarılı testten sonra UUİ'ye rutin astronot gönderimi ise SpaceX şirketinin Crew-1 isimli görevi sayesinde 16 Kasım 2020 tarihinde gerçekleşti. Böylece ilk kez bir özel şirket, UUİ'ye rutin astronot göndermeyi başardı. ABD, bu başarılı görevden sonra astronotlarını artık kendi toprağından göndermeyi amaçlıyor. Tüm bu gelişmeler çok yakın bir gelecekte uzay turizminin başlayacağını gösteriyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Uluslararası Uzay İstasyonu, birçok ögeden oluşan uluslararası bir laboratuvar özelliği kazanmıştır.

B) ABD'li astronotlar, UUİ'ye gitmek için Rus Soyuz kapsülünden sonra Crew Dragon'u kullanmıştır.

C) Uzaya ulaşmak için gerekli olan kapsül, ilk kez UUİ bünyesinde oluşturulmuştur.

D) Crew Dragon kapsülünün Crew-1 göreviyle ilk kez bir özel şirket, alışılagelmiş bir eylemi gerçekleştirmiştir.

E) Özel şirketler tarafından yapılan yatırımlar, uzayın ticari bir nitelik kazanmasının yolunu açmıştır.

18. Başka ne söylesem, ne ile söylesem olmuyor. Kendimi anlatamıyorum başka hiçbir yazınsal tür ile. Çünkü o türde ben kendimi anlayamıyorum. İşte ben bu yüzden şiire gidiyorum. Şiirin yoluna girdiğim anda, içimin yolları açılıyor; kendimi yürüyorum ve kendime yürüyorum. Nitekim ----

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse parça dil ve düşünce bakımından doğru biçimde tamamlanmış olur?

A) her şiirimde ben beni keşfediyorum.

B) şiir her şeyi anlamaya ve anlatmaya yetmiyor.

C) bazı öykülerimde de şiirin dilinden yararlanıyorum.

D) roman ve öykü beni çok sınırlandırıyor.

E) şair olmamın özel bir gerekçesi yok.

19. Her yazarın içinde binlerce insan yaşar. Yazar, içindeki o insanları tanır, onlarla düşüp kalkar. ---- . yoksa onları iyi tanıyamaz ve sonuç olarak da iyi yazamaz. Bir yazar, kendi içine ne kadar yoğunlaşmışsa o kadar sahici bir eser ortaya koyar, çünkü yazarların gerçeği kendi içlerindedir, dışlarında değil.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Sınırlarını iyi belirler

B) Asla onlara öznel yaklaşmaz

C) Onlara karşı yansız olmaya çalışır

D) Tek başına olsa da yalnızlık çekmez

E) Bütün dikkatini onlara yoğunlaştırır

20. Yazarın yaptığı şey aslında bir bakıma anlatılmaz olanın anlaşılmazlığını belirtmek değil midir? Çünkü onun anlattığı, her okuyucunun kafasında bir kez daha ve yeniden anlatılma ihtiyacıyla karşı karşıya gelmiyor mu? Okuyucu, okuduğu bir öyküyü kendi kendine özetlemeye çalıştığında ortaya çıkan şey aslında, okunan öyküden ilham alınarak meydana getirilmiş yeni bir öyküden başka bir şey midir? Demek ki bir şeyi anlatmakla iş bitmiyor. Anlatılan her şey yeniden, bir başkası tarafından anlatılmaya ihtiyaç duyuyor. Hiçbir anlatıda "Ha, bu tam anlatılmış, artık her şey tamam." diyemiyorsunuz. Yazarlar bu zorlu süreçte bir konuyu açıklamaya, zihinde belirlemeye çalışıyorlar ama hiçbir zaman noktayı koymuyorlar; belki de sadece bir virgül koyuyorlar. Edebî eseri de yazarı da kıymetli kılan şey işte budur bence.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazarlar, okuyucunun zihninde soru işareti bırakmak için yazarlar.

B) Anlatılmaz olanın anlatılması, yazarların en zorlandığı durumdur.

C) Hiçbir edebî metin tamamlanmış değildir, her okuyucu onu zihninde yeniden oluşturur.

D) Bir yazının her okuyucu tarafından farklı yorumlanması doğal bir durumdur.

E) Okuyucunun yazıdan çıkardığı anlam, anlaşılmaz olanın anlaşılmasıdır.

@tgdenemeleri

21. (I) Eskiden müze deyince tarihin ağırlığı altında ezilen tozlu binalar gelirdi aklımıza. (II) Çoğu haşmetli bu binalar ve sergilenen eserler sadece geçmişi anlatmak, anlamak içindi. (III) 2000'li yıllarla birlikte gündemi takip eden müzeler kurulmaya başlandı. (IV) Dünya çapında sergilere, uluslararası sanat etkinliklerine ev sahipliği yapan modern müzeler; mimarileri, koleksiyonları, sergileri ve kültürel eğlenceleriyle kısa sürede İstanbul'un buluşma noktası olmayı başardı. (V) Sadece bunlar da değil yeme içme mekânları, sineması, her yaşa hitap eden etkinlikleri ile bir müzeden çok fazlasını vadediyor.

Bu parçada, numaralanmış cümlelerden müzelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) I. cümlede, yerleşmiş bir algıdan bahsedilmiştir.

B) II. cümlede, bir tekdüzeliğe dikkat çekilmiştir.

C) III. cümlede, bir değişimden söz edilmiştir.

D) IV. cümlede, birbirine amaç-sonuç ilişkisiyle bağlanmış yargılar vardır.

E) V. cümlede, aktif bir işlevine değinilmiştir.

22.

Lüks uzay turizmi şirketi SpaceVıp, müşterilerine sıra dışı bir yemek deneyimi yaşatmak için planlar yaptı ve hazırlıklara başladı. Şirket, 2025 yılının sonunda gerçekleştireceği bu uçuşta Michelin yıldızı sahibi Danimarkalı Şef Rasmus Munk'un hazırladığı mönüyü yolcularına servis edecek. Altı kişilik uçuşta yer almak, kişi başı 495 bin dolara yani yaklaşık 16 milyon TL'ye mal olacak. Alt yörüngede gerçekleşecek uçuş esnasında ----. Böylece yolculuğa katılan konuklar, deneyimlerini canlı yayınlayabilecek ve uçuşları sırasında Dünya'daki arkadaşları ve aileleriyle bağlantı kurabilecekler.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) fotoğraf makinelerini kullanabilecekler

B) konuklar, bu özel mönünün lezzetli yiyeceklerinin keyfini çıkaracak

C) yaşananları kayda alan bir video cihazı açık olacak

D) internet erişimi sağlanacak ve akıllı telefon kullanımına izin verilecek

E) Dünya'yı ve yıldızları çok net biçimde görmeyi sağlayan teleskoplar bulunacak

23. **Gazeteci:**

(I) ----

Dizi Oyuncusu:

– Hikâyemiz Kıbrıs'ta yaşanan olayların ve Kıbrıs halkına yapılan zulümlerin şiddetlenmeye başladığı 1963 yılında, insanlık tarihinin en trajik gecelerinden biri olan Kanlı Noel ile başlıyor. Kıbrıs Türklerinin yanı sıra Türkiye'nin ve dünyanın bu olaylara bakışını irdeleyen bir senaryo üzerine oturuyor bu dizi.

Gazeteci:

– Senaryoyu ilk okuduğunuzda neler hissettiğinizi ve bu rolü niçin kabul ettiğinizi bize anlatabilir misiniz?

Dizi Oyuncusu:

(II) ----

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) *Bir Zamanlar Kıbrıs* dizisinin Kıbrıs'ın tanıtımına ne gibi katkıları olacak sizce?

(II) Okur okumaz MİT görevlisi rolünün tam bana göre olduğunu düşündüm. "Ankaralı" adı verilen bu tipi oynamak benim oyunculuk misyonuma çok uygun geldi.

B) (I) Çekimlerine başlayacağınız son prodüksiyonun içeriği hakkında bize neler söyleyeceksiniz?

(II) Her şeyden önce Kıbrıs meselesi sadece Kıbrıs'ı ve Türkiye'yi değil tüm dünyayı ilgilendiren uluslararası bir öneme sahip. Dolayısıyla yaşanan hadiseleri anlatmak ve işin bir parçası olmak bana büyük bir sorumluluk hissettirdi, ayrıca şimdiye kadar benzer bir projenin olmaması da bana çok cazip geldi.

C) (I) *Bir Zamanlar Kıbrıs* dizisinde rol almaya ne zaman ve hangi sebeplerle karar verdiniz?

(II) Bu diziyle birlikte Kıbrıs'ta acılar yaşamış insanların gasbedilen haklarını bütün dünyaya anlatma imkânı bulabileceğimizi düşündüm, bu da beni motive etti.

D) (I) Rol aldığınız son dizinin çok farklı bir teknikle çekildiğini söylüyorlar, nedir bu farklılık?

(II) Kıbrıslı Türklerin bile unuttuğu acı olayları anlatmak, bugünkü kazanımların ne kadar kıymetli olduğunu anlatmak bana çok önemli göründü.

E) (I) Bir dizide rol almayı kabul etmenizde senaryonun işlediği konu ne kadar etkilidir ve *Bir Zamanlar Kıbrıs'*taki rolü niçin kabul ettiniz?

(II) Senaryo yazarlığı hafife alınacak bir iş değil. Bir yazarsınız siz de. Romancı gibi hayal gücünüz, tiyatro yazarı gibi konuşturma gücünüz olmalı.

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 7 – PARAGRAF DENEMESİ

1. Kaliteli, keyifli bir yaşamın kapısını açmak için insanın, her şeyden önce kendisiyle barış içinde olması ve kendisini sevmesi gerekir. Hatta bir adım ileri gidelim: İnsan kendini beğenmeli. Narsisist, kibirli, burnu havada diyecekler korkusu sardı içinizi, ürperdiniz. Değiştirin fikrinizi. Kişinin ---- kibrin ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa "kendini büyük görme davranışının kişinin kendisine yönelik bir davranışla ilgisinin bulunmadığı, çevresindeki insanlara yönelik tutumla ilgili olduğu" **anlamına ulaşılabilir?**

A) gösterdiği aşırı tevazunun bir kibir olduğu - en tehlikelisinin bu olduğu iyi bilinmelidir
B) kendi yeteneklerini bilip ona göre davranması gerektiği - içgörüyle karıştırılmasının mümkün olduğu belirtilmektedir
C) kendini beğenmesiyle ortaya çıktığı sanılan - aslında başkalarını beğenmemeden doğan bir hastalık olduğu unutulmamalıdır
D) dünyayı kendi etrafında döndürme çabasının ürünü olan - bencillikle yakın akraba olduğu görülür
E) kendini olduğundan fazla gösteren kostümler giydiği - bu kostümlerin içinde eğreti duran kişilikle olduğu söylenir

2. İnsan, kazandıklarının değil kaybettiklerinin toplamıdır; hayatımızı harcadıkça kendimiz oluruz.

Bu cümlede anlatılmak istenenle aşağıdakilerden hangisi aynı doğrultudadır?

A) Irmak, biriken suyun baraj kapaklarını zorladığı kadar güçlüdür.
B) Yatağını kazanan ırmak, coşkulu akıştan vazgeçer.
C) Göle dolan su, ırmaklığını unutur; ırmak ancak aktıkça ırmaklığını gösterir.
D) Irmağın çığıltısı, suyun sığlığına işarettir; yavaş aktığına değil.
E) Tarlaları, bahçeleri sulamak için küçük derelere dönüşen su, ırmak olmaktan çıkar.

3. (I) Sibirya kaplanı ya da Amur kaplanı denen büyük kediler, günümüzde sadece Rusya'nın doğu bölgesindeki ormanlarda yaşamakta ancak çok küçük bir popülasyonu Kuzey Çin'e kadar uzanmaktadır. (II) Bölgedeki huş ormanlarında iklim çok serttir fakat bu kaplan türü yüksek rakıma, uzun ve sert kışlara uyum sağlamıştır. (III) Geçmişte Kore, Kuzey Çin, Moğalistan, ve Rusya'nın uzak doğusuna kadar yayılan bu muhteşem canlılar, bugün doğada 4 binden daha az sayıda bulunmaktadır. (IV) Sibirya kaplanlarının erkekleri, 3 metre uzunluğa ve 250 kg ağırlığa kadar ulaşabilirler; dişiler ise daha küçüktürler. (V) Vücut kılları diğer kaplanlara göre daha açık turuncudur ve aralarda yine daha açık tonda siyah şeritler bulunur. (VI) Kulaklarının arkalarında yavruların annelerini ormanda kolayca takip etmelerini sağlayan siyah ve beyaz noktalar bulunur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4 - 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir bilge, "Yaşamın trajedisi ölüm değil yaşadığımız süre içinde içimizde ölmesine izin verdiklerimizdir." demiştir. Aynı kapsamda Ashley Montagu "İnsanoğlunun en fazla ızdırap çektiği derin kişisel yenilgisi, kişinin aslında yapabilecekleriyle sadece yaptıkları arasındaki farktan kaynaklanır." diye yazmıştır. Bu, sadece var olmakla gerçekten yaşamak arasındaki farktır. Üzücü olan, çoğu insanın içinde yatan insani armağanları göz ardı etmesi ve hayatlarının en güzel yıllarını bir odada TV seyrederek geçirmeye kendilerini mahkûm etmesidir.

4. Aşağıdakilerden hangisi bu paragraftan çıkarılabilecek <u>en kapsamlı</u> yargıdır?

A) Doyurulmamış kapasite, insan için mutsuzluk kaynağıdır.
B) Çalışkanlık, başarıda yetenekten daha etkilidir.
C) Her insan, yaşamında pişman olduğu hatalar yapar.
D) Yaşamda mağlup olmamak için yılmadan çalışmak gerekir.
E) Yetenek ve azim, insanı zirveye taşıyan iki temel unsurdur.

5. Yukarıdaki parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
B) Doğrudan anlatıma başvurulmuştur.
C) Amaç doğrultusunda çalışmanın yaşama anlam kattığı vurgulanmıştır.
D) Örneklerle anlatılanlara inandırıcılık kazandırılmıştır.
E) Hayıflanma bildiren yargıya yer verilmiştir.

@tgdenemeleri

6. **Gazeteci:** Genç bir şairin şiir dosyasını reddettiniz, böyle yazmaya devam edersen kendini de bunlar içinde kaybedersin, dediniz. Neden?

Editör: Çünkü şiirler fazla melankoliden özünü kaybetmiş.

Gazeteci: Peki, dosyada göç sorununu konu alan şiirler olsaydı ilgilenir miydiniz?

Editör: İlgilenirdim çünkü Türkiye ve dünya önemli bir toplumsal dönüşümden geçiyorken şairin iç dünyasıyla ilgili meseleleri konu edinmesi çok demode artık.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki editörün anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Şiirin gündelik yaşam gibi aleladeliklerden uzak durması gerektiğini düşünen şairler mistisizme sığınır.

B) Dünyaya dair derdi olan, şiire hayatını verecek herkesin başımızın üzerinde yeri var.

C) Gençler ilhamı şiir sanıyor; şiirin çalışılarak geliştirebileceğine, ilhamın sosyal gidiş ve olgularla biçimleneceğine inanmıyorlar.

D) Bazıları imge peşine düştükleri için şiirde bütünlüğü, sesi yakalayamıyor; bazılarının imgeleri güzel ama şiirin bütününe bakınca şiir değil.

E) Umut gördüğümüz, şiirinde özgün bir ses duyduğumuz hemen her genç ismi hiçbir ayrım yapmadan yayımlamaya çalışıyoruz.

7. Bilgi çağı ile yaşamın her alanına dokunan teknolojinin, en önemli kurum olan eğitim kurumuna sınırlı değişikler getirmesi oldukça düşündürücüdür. Günümüzde yaşanan teknolojik gelişmelerin her toplumun ihtiyaç duyduğu nitelikli insanların yetiştirilmesinde kullanılması gerektiği anlaşılmıştır. Bu yüzden de ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "eğitim yöntemlerinin teknolojik imkânlara göre düzenlenmesi gerektiği" **sonucuna ulaşılır?**

A) küreselleşme ve teknolojide yaşanan gelişmelerin daha iyi anlaşılması için çaba sarf edilmelidir

B) içinde yaşadığımız bilgi çağı ya da bilgi toplumu çağı eğitim modelleri açısından gelişmiş bir çağdır

C) eğitimde internet, bilgisayar, televizyon, sanal gerçeklik, yapay zeka vb. ögeleri araç olarak kullanmaktayız

D) yeni nesillerden beklenen yeni beceriler ve davranışlar, eğitim modellerinin teknik gelişmeler dikkate alınarak yeniden yapılandırılmasını zorunlu kılmıştır

E) analitik zekâ kavramı önemini korurken dijitalleşmenin öğrencilerin kişisel yetkinliklerini de ortaya çıkarması gerekmektedir

8. Jean Jacgues Rousseau *Toplum Sözleşmesi* adlı eserinde ilginç bir sosyoloji ve hukuk sorusu sorar: "Kim toplumun genelinin kabul edebileceği yasaları yapabiliyor?" Bu sorunun cevabını okuyucusuyla birlikte arar. Kendisinin bulduğu unsurlar, tam bir örtüşme olgusu ortaya koyar. Onun bulduğu unsurlar ile millet olmanın unsurları tamamen örtüşmektedir. Rousseau; bir arada yaşama iradesine, ortak bir kültüre, ortak bir geçmişe ve ortak bir gelecek bakışına sahip olan toplumların, o toplumda yaşayan bütün insanların uymasını sağlayan yasalar yapabileceğini ve bu yasalara itiraz edilmeyeceğini vurgular.

Bu parçada sözü edilen düşünürün savunduğu düşünceyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Toplum olmayla millet olmanın örtüştüğü ülkelerde hukukun üstünlüğünden ödün verilmeyeceği savunulmuştur.

B) Millet olmanın koşullarını yerine getiren toplumların genelgeçer yasalar yapabileceklerine değinilmiştir.

C) Hukukun bağlayıcılığını yitirdiği toplumların uzun ömürlü olamayacağına vurgu yapılmıştır.

D) Yasama organı olan parlamentonun milleti oluşturan farklı etnik kökenlerin temsil edildiği yer olması gerektiği iddia edilmektedir.

E) Ortak bir tarihten aldığı güçle geleceği kuracak bir vizyona sahip olan toplulukların güçlü milletlerin temelini oluşturduğundan söz edilmiştir.

9. Dikkatin uyanmasında en önemli etmen, köklü bir ilgidir. İlgi, dikkatten daha derinlere gider. Merak ise ilgi ve dikkatin birleştiği bir kavşaktır. Merak, hafızanın debriyajıdır. Debriyaj, merak etmekle açılır ve veri vitesi, veriyi alır. İlgi eksenli veriler, duyguları uyandıran olaylar olduklarından orta beyindeki hipokamp, hafızaya giriş vizesi vermekte ve bilgiler, beyin korteksi üzerine kaydedilmektedir. Merak ve özel ilgi yoksa veriler ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "merak ve ilginin, kalıcı bilginin temelini oluşturduğu" **sonucuna ulaşılır?**

A) bilgiye dönüşme aşamalarında beyne yorgunluk verir

B) karmaşık ve sistemsiz bilgiler yumağına dönüşür

C) zihinsel kapasitenizi kullanmanıza yarayan elemanlar olmaktan uzaktır

D) fonksiyonel bir özellik taşımaktan uzak kalır

E) kısa süreli bellekte otuz saniye kadar durup yok olur

@tgdenemeleri

10. Çöl yolcusunun "Su, su, su!" diye inlemesidir şiir, dostum. Bu insan çölünde insanı ararken ve bu hayat çölünde hayatı ararken bir şairin nidası yankılanır boşluklarda. Şiir, çığ olup düşer vadilere bazen; sağanak olup yağar çöllere. Bazen su olur güllere, gönüllere; bazen döner boz bulanık sellere. Kızar çölleştirenlere insan ve hayat toprağını. Serap adamıdır şair be dostum. Yeşil yeşil düşler görür. Sudur sevgilisi, sevgilisi sudur. Saçlarını tarar hülyaların, suyunu içer düşlerin.

Bu parçadaki gibi konuşan bir şair, şiirle ilgili hangi yargıyı öne çıkarmıştır?

A) Gerçek şiir, başkasının tıpkısı olmayan şiirdir.

B) Şiiri şiir yapan söylediklerinin değeri değil söyleyişlerinin güzelliğidir.

C) Şiir, derin denizlerden güçlükle çıkarılmış inci tanesidir.

D) Şair, güzellikleri bulup çıkarmak uğruna vurgun yemeyi göze alan bir dalgıçtır.

E) Gerçek şiir, özleyişlerin çocuğudur.

11. Her ülkeden bir Kafka bulmak, Türkiye'nin Kafka'sı ve Pakistan'ın Kafka'sı gibi nitelemeler yapmak artık klasikleşmiştir. Mısır'ın büyük yazarı Necip Mahfuz için de böyle benzetmeler yapılmış. Dostoyevski'ye benzetilmiş. Orta Doğu'nun Balzac'ı olarak tanıtılmış. Türkiye'den bakınca kime benzer derseniz o, bizim için Mısır'ın Orhan Kemal'idir. Yaşama bakışında, toplumsal değişimi eserlerine yansıtışında, olayları ve kahramanlarını ele alışındaki gerçekçilikte Orhan Kemal'le aralarında birçok benzerlik buluruz. Bu benzerlikleri bulmamızda kuşkusuz Mısır ve Türkiye'nin modernleşmelerinde geçirdikleri evrelerin neredeyse aynılığı önemli rol oynar.

Bunları söyleyen kişinin anlatmak istedikleri arasında

I. Yazarları değerlendirmede bazı ölçütler kullanıldığı

II. Bazı yazarların tarzlarının birbirine benzediği

III. İnsanların yazarlarda aynı özellikleri görmek istediği

IV. Türk ve Mısırlı tüm sanatçıların ortak özelliklerinin olduğu

verilenlerden hangileri <u>yoktur</u>?

A) I ve II B) Yalnız II C) II ve IV D) III ve IV E) Yalnız IV

12. Instagram'da birçok takipçim var, inanılmaz destek veriyorlar bana. Ama eminim birçoğu gerçek Şebnem'i değil, televizyonda veya sinemada bir karakter içinde gördüğü kadını seviyor. Çok iyi kadınları oynadım bugüne kadar. Hayatımızda, ailemizde olan kadınlardı onlar. Ama zaten oyuncu olarak ne oynarsam oynayayım, bunun karşılığının hayatta olması lazım. Benim de bir karşılığım vardır elbette ama bire bir kendime benzeyen birini oynamadım. En belirgin özelliğim aklından geçeni söyleyen biriyim, durdurmam kendimi, frenim yoktur.

I. Hatırı sayılır bir hayran kitlesine sahip olma

II. Hep aynı kadın karakterini oynama

III. Açık sözlü bir kişiliğe sahip olma

Bu parçaya göre numaralanmış ifadelerden hangisi, kendinden bu şekilde söz eden oyuncunun bir özelliği <u>olamaz</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

13. Okuduğum romanların sonuna daha baştan baktığımı söylediğimde hemen şaşırıyorlar. Pek çok okur, romanın hikâyesini anlatan, bazen de yanlışlıkla sonunu açıklayan yazarlardan nefret eder. Hikâye o denli önemliyse haklıdırlar. Öteki bütün ögelerin çakı gibi durduğu yerde hikâye de romana katılmış artı bir değerdir elbette. Baştan düşünülüp tasarlanmış bir hikâye yani olay, "anlatı yemeği"nin sofrasında olsa olsa bir süsleme unsurudur veya yemek masasına konmuş bir demet karanfildir.

Bu parçadaki gibi konuşan bir eleştirmen, kendisiyle ilgili aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

A) Romanlarda merak ögesini önemsediğini

B) İçerikten çok biçime ve biçeme dikkat ettiğini

C) Eleştirilerinde nesnel olmaya çalıştığını

D) Yıkıcı değil yapıcı eleştiri yaptığını

E) Bir eserde biçimden çok öze önem verdiğini

@tgdenemeleri

14. **Tahıl üretiminde hassas denge!..**

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) hububat ekili alanlarda birçok saha çalışması gerçekleştirdi. Son verilere göre mevsim normallerinin üzerinde seyreden hava sıcaklıkları, bitkilerin gelişimini hızlandırdı ancak bu hızlı gelişim, bitkileri olası bir don riskine karşı savunmasız hâle getirdi. Mart ayında bir don zararı gerçekleşmez ve yağışlar da yeterli ölçüde olursa 2024 rekoltesinin iyi olacağı tahmin ediliyor. Ama bu hassas dengede sıcaklık yüksek seyreder de mart, nisan ve mayıs yağışları yetersiz olursa verim elde etmek de çok zor olacak.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kanıtlanmış varsayımlar üzerinden kesin sonuçlar ortaya konmaktadır.

B) Güncel bir gelişmenin ekonomik etkilerine değinilmektedir.

C) Bir durumun olumlu ve olumsuz yanları üzerinde durulmaktadır.

D) Yaygın bir yanılgının ortadan kalkmasını sağlayacak veriler sunmaktadır.

E) Elde edilecek sonuçlarla belirtilen koşullar arasında tutarlılık bulunmamaktadır.

15. (I) Avustralyalı uzmanlar, ananasın içindeki bir enzimin, antibiyotiğe dirençli bakterileri durdurabildiğini öne süren bir çalışma yaptı. (II) Süper bakteriler nedeniyle 2050'de 10 milyon kişinin hayatını kaybetmesi beklenirken bulgunun yeni nesil antibiyotikler geliştirilmesine öncülük etmesi bekleniyor. (III) La Trobe Üniversitesinde yapılan çalışmada enzimlerin farelerdeki ishali kesin olarak engellediği fark edildi. (IV) Enzimleri terkibinde barından bir antibiyotiğin yapılması durumunda insanlarda da başarılı sonuçlar vereceği bildirildi. (V) Süper bakteriler denen bu bakterilerin giderek ölümcül olma riskini artırdığı ve acil önlemler gerektiği belirtildi.

Bu parçada akışının düzeltilmesi için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) I. cümle, V. cümleden önce getirilmeli

B) III. cümle, V. cümleden sonra getirilmeli

C) II ve IV. cümle yer değiştirmeli

D) III ve IV. cümle yer değiştirmeli

E) V. cümle, I. cümleden sonra getirilmeli

16. Kendi iç çelişkilerimizi, fay hatlarımızı, kırılma noktalarımızı ve kırma noktalarımızı göstermeye çalıştım. Nasıl birbirimizi yiyip bitirdiğimizi yansıtmaya uğraştım. O kadar yazık ediyoruz ki! Bunca güzel insan var bu ülkede ama hâlimiz ortada: Gerçekleşmemiş potansiyeller diyarı. Hâlbuki insanlarımızın sahip olduğu o değerli potansiyeli gerçekleştirseydik, çoğulcu demokrasiyi özümseyebilseydik, bu memleket ne kadar başka bir diyar olurdu, olabilirdi. Romanda anlatmaya çalıştığım şey işte buydu.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt olarak düzenlenmiştir?

A) İnsanın kendi iç dünyasını bir romanda tümüyle yansıtması doğru mudur?

B) *Havva'nın Üç Kızı* adlı son romanınız bana çok şey anlattı ama siz tam olarak neyi anlatmayı amaçladınız?

C) Sizce Türkiye sahip olduğu potansiyeli değerlendirebildi mi yoksa fırsatlar tümüyle kaçtı mı?

D) Aynı ülkenin farklı insanları olarak yaşamak ve saygının egemen olduğu bir yaşam düzeni kurmak ülkemiz için çok mu zor?

E) Sizce sevgi, saygı ve hoşgörünün egemen kılınmasında sanatın işlevi nedir?

17. AB'den coğrafi işaret alan Boğaziçi lüferini imtiyazlı kılan, yaz aylarını Karadeniz'in az tuzlu sularında geçirmesi ve bu sayede yağlanmasıdır. Ancak bu enfes balığı, Boğaziçi'nin özel balığı yapan, lodostur. Bu güçlü esinti, bu balığı bir iki ay av mahallerinde tutuyor. Bu sayede Boğaziçili balıkçılar onları avlıyor. Lüfer satın alırken boyutlarının yasal kriterlere uygun olup olmadığına dikkat etmelisiniz. Esas olarak 18 santimetrenin altındaki lüferin satılmaması gerekiyor fakat çoğu balıkçı, bu kuralla engellenemiyor. Bu arada şunu da belirtelim: Osmanlı sarayında ilk defa II. Abdülhamit için lüfer yanağı dolması yapıldığı bilgisi mevcut. Lüfer yanağı salatası da yine aynı dönemlerde meşhurmuş hatta yanağının kaşıkla çıkarılıp yenmesi de öğütlenmiş.

Bu parçada lüfer ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Balıklar arasında ayrıcalığının bulunduğuna

B) Satışıyla ilgili yasayla belirlenmiş ölçü bulunduğuna

C) Yetiştiği ortamla lezzeti arasında ilişki bulunduğuna

D) En lezzetli bölgesinin yanak kısmında bulunduğuna

E) Boğaziçi'nde avlanmasını sağlayan doğal bir etkenin bulunduğuna

@tgdenemeleri

18. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Sanatçı, eşyanın hakikatini hissedebilen kişidir; görünenin ardındaki görünmeyeni aramayan bir kimse, gerçek sanatçı olma yeteneğinden uzaktır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Necip Fazıl'ın "Niçin küçülüyor eşya uzakta/Gözsüz görüyorum rüyada nasıl?" dizelerinde sorduğu sorular, onun duyularla algılananların yetersizliğine inanan ve maddenin ötesine geçip asıl manaya ermek isteyen bir yapıda olduğunu göstermektedir. Bu özellik, onu şair yapan şeyin ne olduğunu da açıklar.

B) Bergson'un ve Gazali'nin benimsediği entüisyonizm ya da sezgicilik, sezgiyi aklın ve mantığın önüne koyar. Bizde bu akıma bağlanan büyük şairler vardır. Onlar, metafizik ürpertiyi sanatlarının merkezine koyarlar; fizik, onlar için yetersiz kalır.

C) Cahit Sıtkı'nın şiirini besleyen yaman çelişkiler vardır; bu çelişkiler, onun şiirinin enerjisidir. Onun en büyük çelişkisi yaşam-ölüm döngüsü şeklinde sıkça kendini gösterir. "Her mihnet kabulüm, yeter ki gün eksilmesin penceremden." derken yaşamı çok seven ama ölümden de çok korkan tedirgin bir ruhun çığlığını duyarız.

D) Ahmet Haşim'in büyük bir şair oluşu, onun izlediği dış dünyayı gözünde değil gönlünde ağırlaması ile ilgilidir. O, dış dünyadaki nesnelerden ve görüntülerden aldığı bir çağrışımla ötelere geçmeyi bilmiş, hayal gücünün zenginliği ile *O Belde*'yi alternatif bir dünya yapmıştır.

E) Sezai Karakoç'un mistisizm ile akraba olan ruhunu anlamadan "Kar içinde yanan karı anlayacaksın." dizesindeki gizemin kaynağına gidemeyiz. Yine *Balkon* şiirinde olduğu gibi balkon gibi herkesin bildiği bir gerçekliğe farklı farklı anlamlar yükleyip somut gerçeğe soyut bir derinlik katmasını anlayamayız.

19. (I) Millî olunmadan evrensel olunamayacağına dair inancımız, hiçbir zaman değişmedi. (II) Çünkü her sanatın ve sanatçının er meydanı, kendi topraklarıdır. (III) Ancak kendi topraklarında yapması gerekenleri yaptığında sanatçıya yeryüzü bütün sınırlarını kaldırır. (IV) Sadece o sanatçıya dünyanın bütün topraklarını tek bir parça olarak gösterir. (V) Artık yeryüzünün tamamı, sanatçının ana vatanıdır.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Sanatçı, ilk sınavını orada vermeli; sesinin ne kadar gür ve vicdanlı çıktığını orada göstermelidir." **cümlesinin getirilmesi dil ve düşünce bütünlüğüne uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

20. Yazıları, resimleri, tuttuğu birbirinden değerli defterleri, notları ve arşiviyle A. Süheyl Ünver, kadim İstanbul'un hafızası gibidir. Osmanlıdan Cumhuriyet'e geçiş dönemine şahitlik eden isimlerden biri olarak o, bu dönemde yaşanan toplumsal sancılara bigâne kalmamıştır. Büyük bir değişimi yaşayan Türkiye'nin kadim değerlerine ve sanatlarına sahip çıkan Süheyl Ünver, bu değerlerin unutulmasına izin vermemiştir. Tezhip, minyatür, ebru ve resim çalışmalarıyla geleneksel sanatlarımızın sonraki nesillere aktarılmasında kilit taşıdır diyebiliriz onun için. Unutulmaya yüz tutmuş bu sanatları canlandırmış ve her biri için kıymetli talebeler yetiştirmiştir. Bu sebeple yakın dönem kültür tarihimize damgasını vuran büyük isimlerden biridir.

Bu parçada Süheyl Ünver'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) İstanbul'a ait değerleri kayıt altına aldığına
B) Geleneksel sanatlar alanında eğitim verdiğine
C) Eserleriyle evrensel bir kimlik yarattığına
D) Kültür tarihinde önemli bir yerinin olduğuna
E) Ortaya çıkardığı karmaşada kurtardığı değerlere

21. Şiir düzmek, güzel bir mısra söylemek güç bir iştir ama sözü ölçüye uydurmak, kafiye bulmak öyle zor bir şey değildir, biraz uğraşmakla elde edilir. Öyle sanıyorum ki bugünkü şairlerimiz biraz uğraşıp aruzu öğrenseler hemen onunla yazmaya başlarlar çünkü sanatın zorluğunu yenmeye çalışmıyor ancak kalıplara dökülmüş söz söylemek istiyorlar. Aruz daha işlerine gelir.

Bu parçada asıl yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şairlerin üstü kapalı, sanatlı bir dil kullanmaya çalışması
B) Şiirin gerçek değerini anlayacak okurların sayısının yetersiz olması
C) Günümüz şairlerinin nitelikli şiir yazacak gayretten uzak durması
D) Aruz ölçüsünün inceliklerini öğrenmeye çalışan şairlerin az olması
E) Şairlerin şiiri kendi amaçları doğrultusunda kullanmaları

@tgdenemeleri

22. Yaratıcı yazarlık seminerinde, kaçırılan veya alıkonulan bir insanın tedirginliklerini anlatan bir hikâye yazılması istenince öğrencilerden biri şöyle bir pasaj yazar:

"Zorla bindirildiği takside bildiği bütün duaları okuyordu doktor. Şoförün yüzünü gizli gizli kontrol ediyor, bir cani, bir seri katil portresiyle karşılaşmaktan korkuyordu. Öfkeyle karışık bir korku dudaklarından yüzüne, boynuna hatta burnunun ucuna kadar yayılmıştı. Dışarıda geniş avlulu, beton çitlerle ayrılmış evler sıra sıra akıp gidiyordu."

Öğrenciye verilen tavsiye: "----."

Öğrenci kendisine verilen tavsiyeden sonra aynı pasajı aşağıdaki gibi düzenler:

"Bir taksiye zorla bindirilmişti doktor. Korkuyor, bildiği bütün duaları okuyordu. Gizli gizli baktığı şoförün yüzü; ona bir cani, bir seri katil yüzü gibi gelmiyordu. O yüzde doktor, daha çok çare arayan bir insan karmaşası görüyordu. Öfkenin yerini şimdi belirsiz bir duygu, bir kaygı kaplamıştı. Yol kenarlarında bir film karesi gibi akıp giden tek katlı, birbirinden beton çitlerle ayrılmış evler, doktora, emek verilerek kurulmuş saadet yuvaları gibi geldi."

Bu parçaya göre öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öykünün sıkı dokusu, ayrıntılı kişi ve çevre betimlemelerine izin vermez; buna uygun davran

B) Kahramanın duygularını yazarın değil okuyucunun adlandırması ve buna uygun ipuçlarının eylemlere yansıması gerekir

C) Öyküde inandırıcılığın, yazarın gördüklerinin yazarın gözünden değil kahramanın gözünden anlatılmasıyla mümkün olduğunu unutma

D) Kahraman anlatıcı figürünü fazla kullanırsan öykü, günlüğe dönüşmeye başlar; anlatıcıları yer yer farklılaştır

E) Kahramanın duygularının anlaşılması karşıt karakterin niyetlerinin açıklanmasıyla daha etkili sağlanabilir, kahramanlarını çeşitlendir

✓ BUNLARI BİL!

Sayıp Dökme : Bir konuyla ilgili birçok örneği, kavramı veya olayı ardı ardına sıralamaktır.

Yineleme : Anlamı pekiştirmek, dikkat çekici bir anlatım elde etmek için tekrarlardan yararlanmaktır. İki şekilde oluşur.

a) Tekrar grubu yani ikileme : Hızlı hızlı, el ele, kova kova, kovan kovan, yamrı yumru, kulaktan kulağa...

b) Tekrir sanatı yoluyla :

- *Yeter artık, yeter gelme üstüme*
- *Kara kıtanın kara bahtlı, kara derili insanları, gecenin karanlığı kavuşmadan daha sabahın aydınlığına açılırlar denize. Kara kıtanın kara gözlü insanları, bir kara ekmek için çıktıkları yolculuktan ufukta kara bulutlar toplanırken dönerler iskeleye.*

Çıkarım : Verileri yorumlayıp sonuca varma, verilere yorum getirme işidir.

- *Bugün sessiz ve hareketsizdi, demek ki canı bir şeylere sıkılıyordu.*
- *Yeni bir roman veya hikâye kitabı yazan sanatçılar, kanal kanal dolaşıp kitaplarını tanıtıyorlar. Bu, şunu gösteriyor : Artık yazarlar da bir tür pazarlamacıdır.*

İzlenimsel Betimleme : Yazarın gözlemlerini kendi duygularıyla bileştirerek yaptığı öznel ve sanatsal tasvirlerdir.

Açıklayıcı Betimleme : Nesnel betimleme olup yazar, sanat yapmaya veya duygularını yansıtmaya yönelmez. Açıklayıcı betimleme fotoğrafçının veya kameramanın, izlenimsel betimleme ise ressamın yaptığı işe benzetilebilir.

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 8 – PARAGRAF DENEMESİ

1. İngiliz istihbaratının Kuzey İrlanda'nın bağımsızlığını savunan IRA (İrlanda Cumhuriyet Ordusu) örgütünün içine soktuğu casusunun deşifre olmaması için bazı cinayetlere göz yumduğu ortaya çıktı. 2016 yılında başlatılan "Kenova Operasyonu" soruşturmasında "Stakeknife" kod adlı casusun 14 cinayet işlediği ve 15 insan kaçırma eylemine karıştığı saptandı, İngiliz istihbarat servisi M15'in Stakeknife ile ilgili delillerin toplanmasına engel olduğu iddia edildi.

Bu parçadan Stakeknife adlı casus ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Seri katil olma potansiyelini yaptığı eylemlerle ortaya koymuştur.

B) Suç işlemesine rağmen kendini gizlemek için kriminal bir örgütün üyesi olmuştur.

C) Ayrılıkçı bir örgütün yönetim kadrosunu deşifre edecek faaliyetlerde bulunmuştur.

D) Gerçek kimliğini saklamak için içine girdiği örgüt adına yasa dışı eylemler gerçekleştirmiştir.

E) Mesleğindeki kariyerini korumak için gizli servislerle karmaşık ilişkilere girmiştir.

2. Kerem, her şeyin denetiminde olduğuna emin bir biçimde akşamlarını bu vaka üzerine çalışmaya ayırıyor; gündüzleri ise her zamanki işlerini yapıyordu. Fakat bir ay kadar önce işlerdeki terslikler -peş peşe kaybettiği iki dava- sinirlerini iyice yıpratmış, Cem'le giriştiği oyunu sürdürecek cesareti ve güveni kendinde bulamayacağını hissetmiş, gelen mektuplardan birini okumadan yırtmıştı. İşlerinin ters gitmesinin nedeninin girişmiş olduğu ahlak dışı oyun olduğunu, ilahi adaletin tecelli ederek kendisini cezalandırdığını düşünmüş ve kendine dur demişti.

Bu parçadaki roman kişisiyle ilgili

I. Öz güven yitimine uğramıştır.

II. Başarısızlığına metafizik bir gerekçe bulmuştur.

III. Uğradığı başarısızlıktan sonra intikam hırsıyla dolmuştur.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

3. Bir sanat eserinin konuşması, anlatması, açıklaması değil susması genişletir anlam alanını.

Aşağıdakilerin hangisi bu cümleyle anlamca aynı doğrultudadır?

A) Sanatçı, konuşma yasağının olduğu yerde sembollerle anlatma yolunu tercih eder.

B) Sanat eserinde sanatseverin doldurması gereken boşlukların olması onun içeriğini zenginleştirir.

C) Okuyucunun anladığıyla sanatçının anlattığı arasında çok büyük farklar bulunabilir.

D) Açıkça anlatmanın verdiği zevkin yerine dil oyunlarını koyan yazarlar, okuyucuya ulaşamaz.

E) Anlam akışını kesintiye uğratan dil kusurları, sanat eserinin işlevini yerine getirmesini engeller.

4. Scyphozoa ve Cubozoa sınıfından olan denizanası, dünyanın en eski canlılarından biridir. Şemsiye görünümlü yapılarıyla yüzmeye uyum sağlamış ve yassılaşmış olan bu canlılar, oldukça ilgi çekicidir. Saydam ve jelatine benzer formu olan ve bazı durumlarda dünyanın en büyük tehlikesine dönüşebilen bu canlı, denizin içinde diğer canlılarla birlikte yaşamaktadır. Denizanaları bilim insanları tarafından ilk defa 1940'lı yılların başında incelenmiştir. Bunun öncesinde denizanaları biliniyordu ancak araştırmacılar, bu ilginç deniz canlılarının yaşamları hakkında henüz yeterli bilgiye sahip değildi. Onlara "belirsiz canlılar" deniyordu. Denizanaları doğada 650 milyon yıldır yaşam mücadelesini sürdürüyor. Birçok canlı türü zamanla neslini yitirse de denizanalarının bu mücadelede başarılı olduğu ortada. Bir diğer ismi "medüz" olan denizanalarında kalp, beyin, göz, kemik ve pul bulunmamaktadır. Bu özellikleriyle denizanaları herkeste merak uyandırmaktadır. Denizanalarının yapısal özelliklerine bakıldığında yüzde 95'inin su, yüzde 4'ünün tuz ve geriye kalan yüzde 1'lik kısmının ise proteinden meydana geldiğini söyleyebiliriz. Denizanalarının beyinleri olmasa da sinir sistemleri iyi bir şekilde gelişmiştir. Işığa ve kokuya karşı oldukça duyarlıdır. Yapısal olarak hidrodinamik bir vücuda sahip olmadıkları için hareketleri yavaştır. Saldırgan değildir, akıntı ve metcezir olaylarını kontrol ederek hareket eder.

Bu parçadan hareketle denizanalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Işığa ve kokuya karşı duyarlı olan bu canlıların gelişmiş bir sindirim sistemine sahip oldukları

B) Omurgalı bir yapıya sahip olan bu canlıların bazı organlarının olmadığı

C) Farklı bir adla da anılan bu canlıların suda gerçekleşen aksiyonlara göre hareket ettikleri

D) Şemsiye görünümleriyle dikkat çeken bu canlıların saydam yapılarıyla düşmanlarından korundukları

E) 1940 yılına kadar bilinmeyen bu canlıların araştırmacılar tarafından belirsiz canlı olarak adlandırıldıkları

@tgdenemeleri

5. **Sosyal soğuma…**

Büyük veri çağında kullandığımız veya kullanmadığımız birçok sosyal ağın bizimle ilgili bilgileri toplaması ve paylaşması, insanların farklı davranışlar sergilemesine neden oluyor. New York'ta doktorlar üzerinde yapılan bir çalışmada doktorlara performans puanı verilmeye başlanınca doktorların düşük puan almamak için ilerlemiş kanser vakalarına bakmak istemedikleri ortaya çıktı çünkü hastanın muhtemelen ölecek olması hekimin düşük puan almasına neden olacaktı. Çin gibi ülkelerin bu tür puanlama sistemlerini yaygınlaştırması sosyal soğuma olarak adlandırılan bu fenomenin her geçen gün artmasına neden oluyor. Artık insanlar, büyük verinin etkisiyle daha az risk alıp topluma mesafeli durmaya başladı. Peki, sosyal soğumayı engellemenin bir yolu var mı? Bugün için kayda değer bir cevabımız olmasa da önümüzdeki yıllarda bu konu tekrar tekrar gündemimize gelmeye devam edecek gibi görünüyor.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Toplumun bozulan sosyal yapısını düzeltecek bir sistem tanıtılmaktadır.

B) Varsayımlardan yola çıkılarak sosyal ağlar hakkında yorum yapılmaktadır.

C) Güncel bir konunun talep görmesindeki ayrıntılara değinilmektedir.

D) Başlıkta ele alınan kavram, verilen örneklerle açıklanmaktadır.

E) Teknolojinin faydaları, örnekler üzerinden kanıtlanmaya çalışılmaktadır.

6. (I) Zeynep Cemali, kitaplarında ele aldığı konuları yaşamın gerçeklerinden çıkarıyor. (II) Zeynep Cemali, son yıllarda çocuk edebiyatında öne çıkan bir yazar. (III) Nedeni, tabii ki çocukların dilinden anlamasıdır. (IV) Anadolu'yu birlikte dolaştığı babasından dinlediği "Yaşamak öğrenmektir." öğüdünü hiç unutmamış. (V) Bu öğüt ona yön vermiş ve bugün çocuklara yazdığı kitaplarda hep bunun izlerini yansıtmıştır. (VI) Çocukları, yaşamın acı ve tatlı yanlarından soyutlamadan, çocuksu bir dille çocuklara aktararak yaşamı öğretmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi anlam akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Sakarya il merkezine 65 km uzaklıktaki Taraklı, etrafı dağlarla çevrili bir vadide kurulmuş. (II) Kente hâkim konumda bulunan Hisar Tepesi'ndeki iki su sarnıcı İÖ 2000-1000 yılları arasına tarihleniyor. (III) Osmanlının da ilk yerleşim yerlerinden biri olan Taraklı'nın tarihî evleri, çeşmeleri, çarşısı ve hamamları, Osmanlı şehir mimarisinin çok iyi korunmuş örnekleri arasındadır. (IV) Bu nedenle Osmanlı mimarisine ilgi duyan araştırmacıların gözdesi olan Taraklı üzerine birçok bilimsel araştırma mevcuttur. (V) Taraklı, coğrafyasıyla gezginleri büyüleyecek güzellikler taşıyor. (VI) Evliya Çelebi'nin "ağaç denizi" dediği ormanlarla çevrili olan bu coğrafya, mendereslerle bölünmüş olup şehre 20 km uzaklıkta çam, köknar, kayın, meşe, ve şimşir ağaçlarından oluşan ormanlar başlar. (VII) Kapıorman Dağları'nın tepesindeki Karagöl yaylası, Tuzla köyünden başlayan Hark Kanyonu ve Hark Mağarası, Güngörmez Şelalesi, Acısu, Hıdırlık Tepesi, Gürleyik Suyu önemli doğal zenginliklerdir.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. İlk olarak *Arz-ı Hal* adlı şiir kitabını çıkardı. Yıl 1949'du. O kitaptaki bir şiirin adı *Yalağuz* idi. "Yalağuz", "yalnız" kelimesinin 19. yüzyıldaki karşılığı idi. Bu kelimeyi, edebiyat çevreleri ona çok yakıştırdılar ve Turgut Uyar'a "Yalağuz Şair" adını verdiler. "Yalağuz" kelimesi de Turgut Uyar da bu çağda tutunamamıştı. Turgut Uyar, şiirlerinde "kalabalıklar içinde yalnız olma" duygusunu bir ana tema yani izlek yaptı. Kentleşme sürecinin bireyin iç dünyasındaki yalnızlaştırıcı etkisini çıkış noktası yaptı. İlk şiirlerinde Orhan Veli'nin, sonrakilerde II. Yeni'nin söyleyiş biçimlerinin ve yer yer de divan ve halk şiiri biçimlerinin etkilerine açıldı ama şiirleri daima içindeki yalnızlık kaynağından fışkırdı.

Bu parçada Turgut Uyar'la ilgili vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Biçim ve içerik açısından sürekli olarak arayış içinde olduğu

B) Döneminin modern şiir anlayışlarından beslenerek bunları gelenekle birleştirdiği

C) Biçim ve söyleyiş açısından değişen şiirlerinde içerik olarak bir değişmezlik olduğu

D) Yalnızlığın anlatımında yakaladığı başarıyla modern şiirin kurucusu olduğu

E) Uzun süren şairlik yaşamı boyunca öncü bir şair olarak örnek alındığı

@tgdenemeleri

9. (I) Hep merak ettiğim kitapları ve o kitapların yazarlarını bu fuarlar sanki benim onları yakından tanımam için bir araya getirir. (II) Ayrıca renk renk kitapların bulunduğu bir mekânda dolaşmak ve onları elime alıp incelemek de hoşuma gidiyor. (III) Fuara gelen diğer kitapseverlerin birbiriyle etkileşim hâlinde olması da fuarı böyle heyecanla beklememin başka bir sebebi. (IV) Daha sayacağım o kadar sebep var ki herhâlde bunları yazmaya kalksam bir kitap olur. (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden <u>hangisine</u> "Her yıl bahar aylarında şehrimizde açılan kitap fuarını dört gözle beklerim." sözü getirilse paragrafın anlam akışı <u>bozulmaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Fantastik edebiyatın öncülerinden olan ve *Yüzüklerin Efendisi'*yle milyonları peşinden sürükleyen J.R.R. Tolkien'in el yazması koleksiyonunu okurlarına sunan Marguette Üniversitesi Kütüphanesi, geçen yıl yazarın bu kadar okuyucuyu/seyirciyi etkisi altına almasının sırrını araştırma konusu yaptı. ABD merkezli radyo kanalı Wuwm'un internet sitesindeki habere göre kütüphanenin müdürü William Fills, koleksiyonun hayranlarıyla yazar hakkında kısa süreli soru-cevap sohbeti yaptı. Röportajda "Tolkien'in eserleriyle ne zaman karşılaştınız?", "Neden Tolkien hayranısınız?", "Tolkien, sizin için ne ifade ediyor?" soruları yöneltildi ve bunların 3 dakikada yanıtlanması istendi. 400'den fazla röportajın kesiştiği nokta şu oldu: Tolkien'i okuyunca yahut seyredince gelecekte iyi şeyler olacak; bekle, bırakma, pes etme, geçip gidiyor bak işte karanlıklar, dağılıyor kara bulutlar mesajını çokça aldım. İşte bu ortak algı, okuru ona bağlıyor.

Bu parçada sözü edilen araştırma ve röportajlarla

I. Tolkien, okuyucuya umutlu olmayı telkin ettiği için kitlelerin beğenisini kazanmaktadır.

II. Tolkien, okuyucunun hayal gücüne hitap eden bir yazar olduğu için popülerlik kazanmaktadır.

III. Tolkien, eserlerini el yazısıyla yazdığı ve özgün hayallerle bezediği için çok beğenilmektedir.

sonuçlarından hangilerine ulaşılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. Bir iş, bir ilişki, bir dostluk artık eskisi gibi yürümüyordur. Tavsamış, gevşemiş ve eski tadı kalmamıştır. Ama ısrar ederiz onu sürdürmeye. Bu ise yeni sorunlar, yorgunluklar yaratır durur. Oysa ölmüş bir şeyi diriltemezsiniz yahut patlak bir balonu şişiremezsiniz. Ne yapmalı öyleyse dediğinizi duyuyorum. Cesur olun ve vazgeçin derim. Yoksa yeni bir işe, ilişkiye, dostluğa vaktiniz kalmayacaktır ve siz hâlâ onunla meşgulken güçlü bir başlangıca konsantre olamayacaksınız. Zaten yok olmuş bir şeyi kaybetmezsin, unutma ve korkma. Hayat, yeni sürprizlerle seni bekliyor.

Bu parçada vurgulanan düşünceyi en iyi yansıtan söz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Elveda diyebilecek cesaretin varsa hayat, seni yeni bir merhaba ile ödüllendirir.

B) Vefa duygusunu yitirmiş bir insana sadık kalmak, ancak karşılıksız sevenlere yakışır.

C) Toplumsal ve bireysel ilişkilerde karşılıklı anlayış içindeysek doğru bir ilişki şekli vardır.

D) Yaşamı çekilmez kılan da mutluluk bahçesine çeviren de içinde bulunduğumuz ilişkiler yumağıdır.

E) Yaşamın yorucu ilişkilerinden sonra bizi dostça kucaklayacak bir çevremiz yoksa yaşama cesaretimizi kaybederiz.

12. I. Ailede maddi ve manevi yakınlıklara dayanan bir sosyal bütünleşme vardır.

II. Bunlar tarihin bilinmeyen devirlerinden günümüze kadar sürüp gelmiştir.

III. Millet denilen toplulukta ise sosyal bütünleşme, o topluluğu oluşturan fertler arasındaki ortak kabullerden doğan özelliklerle sağlanmıştır.

IV. Bu bütünleşme aile bireyleri arasındaki akrabalık bağları ve aile şuuru ile gerçekleştirilmiştir.

V. Bu ortak özellikler, onların yaşayış şekillerinden, hayat ve olaylar karşısındaki tutum ve davranış tarzlarından kaynaklanan yakınlıklar ve benzerliklerdir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

13. **Gazeteci:** Geçenlerde bir şair arkadaş, size şiirlerini göndermiş fakat sizden hiçbir dönüt alamayınca size basbayağı darılmış, neden böyle davrandınız?

Usta şair: Şair, henüz çok gençti; şairlikte yolun başındaydı, dönüş yapsam da kırılırdı.

Gazeteci: Peki, size şiir gönderen kişi, yaşlı ve tecrübeli bir şair olsaydı onu yine yanıtsız mı bırakırdınız?

Usta şair: İşte bu şarta bağlı: Eğer şiirlerinde bir çiğlik, bir kusur bulursam hiç çekinmeden konuşurdum.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki usta şairin şairlerle ilgili anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) "Marifet, iltifata tabidir." sözü, genç şairler için de yaşlı şairler için de geçerlidir.

B) Şairin gelişimini sağlayan eleştirinin doğru anlaşılması, şairin belli bir olgunluğa ulaşması ile ilgilidir.

C) Kusursuz şiirin olamayacağını kabul etmeyen birinin kusurlu şiirler yazmada ısrarcı olacağını unutmayalım.

D) Şiirler, şairlerin canından bir parçadır ve şairler, onların üzerine titrer.

E) Şairlik, kişinin yüreğini resmetme sanatıdır; belli bir el yatkınlığı kazanmak için bir sürü eskiz yapmak gerekir.

14. I. Kına sesinde Anadolu ve Rumeli asırlarının düğün neşeleri, kına gecelerinin şevki, rengi ve sesi vardır.

II. Kına sözcüğünün Türkçeye Arapça "hinna"dan geldiğini bilirdim.

III. O asırlarca "Ayşelerin, Nazlıların, Eliflerin" elini süslemiş bir başka kırmızıdır.

IV. Kına; Julienlerin, Narielerin tırnak boyası değildir.

V. Fakat benim "kına"m o ıhlar gibi söylenen sözden daha güzeldir ve halis Türkçedir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulmak istenirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) III – IV – I – V – II

B) V – I – IV – III – II

C) V – III – II – I – IV

D) II – I – III – IV – V

E) II – V – I – IV – III

15 - 16. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Yaşamımız, kostüm provası değildir. Kaçırılan fırsatların tekrar yakalandığı çok nadir görülür. Bugün yaşama hevesinizi artıracağınıza ve bugünü takip eden günlerde yükümlülüklerinizi çoğaltacağınıza söz verin. Birçok kişi yaşamlarını değiştirmek için aylar hatta yıllar gerektiğini düşünür. Saygı duyuyorum ancak aynı fikirde değilim. Değişim, içtenlikle daha iyi, daha tutkulu bir insan olma kararı aldığınız saniyede başlar. Sonrasında kendinizi değiştirmek için verdiğiniz kararda gayretli olmalısınız. Öyleyse gayretli olun, yılmayın.

15. **Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek yargılardan biri <u>değildir</u>?**

A) Hata yapmayan, aslında hiçbir şey yapmıyordur.

B) Değerlendirilmeyen fırsatların telafisi genellikle mümkün değildir.

C) Değişim, değişmek için atılan ilk adımla başlar.

D) Daha iyi ve daha istekli bir yaşama yönelmişseniz bu uğurda çaba sarf etmelisiniz.

E) İnsanın kendini değiştirip dönüştürmesi sanıldığı kadar geç gerçekleşmez.

16. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almamıştır</u>?**

A) Tartışmacı anlatım

B) Somutlayıcı anlatım

C) Amaç yargısı

D) Örnekleyici anlatım

E) Emredici anlatım

@tgdenemeleri

17. Günlük yaşamımızda renklerin önemli bir rolü vardır. Bu nedenle renklerle ilgili pek çok bilimsel çalışma yapılmıştır. Yapılan araştırmalar göstermiştir ki soluk alışımız, kan basıncımız renklere bağlı olarak değişebilmektedir. ---- Bu da renklerin etki gücünün birbirinden farklı olduğunu göstermektedir. Bu gerçeği göz önünde bulunduran iç mimarlar, ev içi ışık düzenlemelerinde renk ögesine özel bir önem verirler. ---- Sadece iç mekânlarda değil, giysi seçiminde de renklerin anlamlarına dikkat edilmelidir. Kırmızı, gücün rengidir; cesareti lacivert simgeler; kahverengi ise kendine güvensizliğin simgesidir. Bazı meslek gruplarında kahverengi giysiler giymek yasaktır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

A) Yaşlı insanlar daha çok koyu renkleri; gençler ise parlak renkleri tercih eder. – Hamburgerciler iştahı artırdığı için kırmızıdır.

B) Tamamlayıcı renklerin bir arada kullanımına renk uyumu denir. – Her renk insanda farklı duygular uyandırır.

C) Yakın renklerin etkileri birbirine benzer. – Çeşitli hastalıkların tedavisinde de kullanılır.

D) Yaş ve çevre bu tercihleri etkiler. – Bazı renkler insanı sakinleştirir.

E) Açık mavi gevşetici ve rahatlatıcı; koyu mavi uyarıcıdır. – Yatak odalarında, huzurun rengi maviyi; yemek odalarında saflığın rengi beyazı kullanırlar.

18. Yönetmen Fatih Akın son filmi *Cennetteki Çöplük*'te Karadeniz Bölgesi'nin en önemli sorunlarından biri olan çöp toplama alanlarını ve bu alanların oluşturduğu çevresel tehdidi konu alıyor.

Bu cümleden <u>kesin olarak</u> çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fatih Akın, ağırlıklı olarak çevre sorunlarıyla ilgili filmler yapmaktadır.

B) Çöp toplama alanlarının yokluğu, Karadeniz'de çevre sorunlarına yol açmaktadır.

C) Karadeniz, en çok çevre sorunu yaşayan bölgemiz hâline gelmiştir.

D) Karadeniz Bölgesi'nin çevre kirliliğinin dışında da önemli sorunları vardır.

E) Karadeniz Bölgesi'nin sorunlarına karşı devlet ilgisiz kalmaktadır.

19.
- Vegan beslenme ve vejetaryenlik, son yıllarda daha çok kişi tarafından benimseniyor; milyonlarca insan, hayvansal ürünleri hem etik nedenler hem de sağlık nedenleriyle tüketmemeyi tercih ediyor. Bitki tabanlı diyetler sağlıklı sanılıyor. Fakat hayvansal gıda ürünlerini tüketmeyerek vegan beslenmek; B12 ve protein eksikliğinden doğan sağlık sorunlarına yol açıyor.
- Hayvansal gıdaların ihtiva ettiği aşırı protein, vücut tarafından yağ olarak depolanır ve bu sadece kilo sorunu yaratmaz; aşırı hayvansal protein alımı; kalp hastalığı, diyabet ve kanser riskini de beraberinde getirir. İnsanlar, bu gibi hastalıkların önüne geçmek adına tamamen bitkisel bir beslenme tarzı olan vegan beslenme biçimini benimsiyor.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Birbirini destekleyen farklı görüşlere yer vermektedirler.

B) Farklı görüşlerin farklı kavramları desteklediğini belirtmektedirler.

C) Aynı kavramların farklı etkilerini göstermektedirler.

D) Benzer kavramları aynı örneklerle açıklamaktadırlar.

E) Farklı kavramların farklı faydalarına değinmektedirler.

20. (I) Adana'nın Tufanbeyli ilçesindeki Şar Antik Kenti tarihte yapılan ilk yazılı barış anlaşmasında rolü olan bir kent. (II) Hatta uzmanlar, burayı barışın doğduğu kent olarak birçok bilimsel yazıda konu edinmiştir. (III) Yaz aylarında deniz ve yayla turizmine alternatif arayanlar için Şar Antik Kenti ile yine Adana'da bulunan Anavarza Antik Kenti iki önemli seçenek. (IV) Altı bin yıllık geçmişi olan Şar, federatif yapıdaki Hitit İmparatorluğu'nun bir parçası olan Kizuwatna Krallığı'nın başkenti olarak tanıtılıyor. (V) Savaş yanlısı Urhi Teşup'u devirip iktidara gelen Hattuşil ile karısı Pudu-hepa, Mısır Kralı II. Ramses ile Kadeş Barış Anlaşması'nı burada imzalamış.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi paragrafın akışını bozmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

I. ---- Yaşadıklarını, gözlemlediklerini en etkili biçimde sergileyen ressam; yöresinin insanlarını, toplumun sorunlarını, özlemlerini dile getiren yazar; halkının sesini, acılarını ve mutluluklarını duyarlı bir ezgide birleştiren bir ozan gerçek bir sanatçıdır.

II. ---- Yapıt bu cümleyle başlıyor. Gerçekten böyle bir yapıtla karşılaştı mı bilmem ama ben, o yazarın bir kitabını okuduktan sonra yaşamımı yeniden sorguladım. Birçok insanı çıkardım yaşamımdan; yeni ilişkiler, yeni dostluklar aramaya koyuldum.

III. ---- Bunlar sanıyorlar ki bir yapıt tüketilirse sanat adına bir değer taşır. Oysa yüzyıllar öncesinden günümüze gelmiş ve geleceğimize ışık tutan nice yapıt üretildiği dönemde de günümüzde de yeterince ilgi görmemiştir.

IV. ---- Yunus'u sevmek için Türk, Hugo'yu sevmek için Fransız olmak gerekmez. Onların konuştukları dil; aşktır, umuttur, güzelliktir. Bir yapıtta her şeyden önce bir insanın yürek atışları duyulmalıdır. Önemli olan, bu yürek atışlarını ruhumuzda hissedebilmektir.

21. Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış parçalarda boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

A) Bir yapıtın başarısı satış rakamıyla ölçülmez.
B) Sanatla ilgilenen herkese sanatçı diyemeyiz.
C) Sanat, insanları birbirine yaklaştırır.
D) Büyük sanatçılar zamana direnmeyi bilirler.
E) Bir kitap okudum, hayatım değişti.

22. Yukarıdaki numaralanmış metinlerle ilgili yapılan değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I. parçada bir insanın gerçek sanatçı sayılabilmesi için gerekli görülenler sayılıp dökülmüştür.
B) II. parçada sözü edilen yapıtın evrensel nitelikler taşıdığına ve bu yönünün ihmal edildiğine değinilmiştir.
C) III. parçada sanat eserinin klasik olma niteliğini kazanması için gerekli görülen kriterin yanlışlığına vurgu yapılmıştır.
D) IV. parçada farklı ülkelerin sanatçılarının ortak yönlerinin neler olduğuna dikkat çekilmiştir.
E) I. parçada sanatçının toplumuna karşı duyarlı olması gerektiğine, II. parçada eserin etkileyiciliğine değinilmiştir.

23. Aynı zaman içinde benzer süreçlere bağlı olarak yaşanan, aynı çağın sosyal ve ekonomik şartlarıyla yaşamını biçimlendiren insan topluluğuna kuşak yahut nesil denmektedir. Kuşak çatışması dendiğinde ise yaşadığı dönem içerisinde sosyalleşmesini tamamlamış, dünyaya bakış perspektifi o dönemin sosyal, siyasi, kültürel ve ekonomik anlayışıyla oluşmuş bir kuşağın kendinden sonra yetişen kuşakla arasında ortaya çıkan sıkıntıdır. Bu sıkıntıda önceki kuşak, yeni kuşağın yukarıda saydığımız değerlerine adapte olamamakta; yeni kuşak ise eski paradigmaları benimseyememekte böylelikle ortaya bir çatışma, bir uyumsuzluk çıkmaktadır. İşte bu durum, bir "babalar ve oğullar" sorununa yol açmaktadır. Çatışma noktalarının çokluğu ve sertliği ise bu krizin yönetilmesinde etkili olmaktadır.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle gönderme yapılanlar arasında

I. Önceki kuşağın kendi değerlerini sonraki kuşağa benimsetmesi
II. Önceki kuşağın bakış açısıyla sonraki kuşağın bakış açısının uyumsuz olması
III. Önceki kuşakta yetişen kişinin sonraki kuşağın değerlerine gecikmeli de olsa saygı duyup dönüşüm yaşaması

durumlarından hangileri bulunmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) Yalnız III

✓ AMAN DİKKAT!

Paragrafa cümle ekleme sorularında "numaralanmış yer" denmişse numaranın bulunduğu yeri boşluk gibi yani orada sıralı noktalar varmış gibi düşünmelisiniz. Yani "numaralanmış cümlelerden hangisinden önce ve sonra" ifadeleriyle karıştırmayınız. Hatta verilen cümlenin eklenece ği yeri bulduktan sonra soru kökünü tekrar gözden geçirip "numaralanmış yer", "numaralanmış cümle" ifadelerinden hangisinin kullanıldığını kontrol ediniz.

✓ AMAN DİKKAT!

Paragrafın akışını bozan cümlenin ilk cümlede veya son cümlede olması mümkündür. Ancak aralarda verilen akış bozan cümleyi bulmak için mutlaka o cümleden önceki cümle ile o cümleden sonraki cümlenin birbirini tamamlayıp tamamlamadığını gözden geçirmeniz şarttır. Yani o cümleyi çıkarıp okuyarak sağlamasını yapınız.

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 9 – PARAGRAF DENEMESİ

1. **Gazeteci:** Size çirkin denilmesi, sizi üzüyor veya kızdırıyor mu? Bu anlamda hiç burun estetiği yahut dudak, kaş, göz ameliyatı olmayı istediniz mi?

Ayşen Gruda: Bana çirkin denmesine asla kızmadım ve bundan hiç yaralanmadım ama yararlandım. Evet burnum büyük, yüzüme âdeta sığmıyor; yüzüm, gözüm onun yanında küçük kalıyor ama ben böyle olduğum için --I-- . Neden estetik yaptırayım ki? Ben bu hâlimle para kazanıyorum ya da hâlim böyle olduğu için. Ben büyük burnumu paraya çevirdim. Onu bozamam.

Gazeteci: Pekâlâ, çiçeği burnunda oyuncular var. Birçoğu elenip gidiyor, hayal kırıklığının bahçelerinde dolaşıp duruyor, ne eksik onlarda?

Ayşen Gruda: --II-- . Saçlarını başlarını düzeltmekten, olduklarından daha güzel görünme telaşından rol yapmaya vakit bulamıyorlar. Yahu Brad Pitt, suya atlıyor bir filmde, adam bir çıkıyor sıçan gibi. Aman beni böyle görmesinler derdinde değil. Bizimki, makyajı aksa insan içine çıkamaz oluyor.

Bu diyalogda numaralanmış yerlere düşüncenin akışına göre sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) --I-- insanlarca seviliyor ve beğeniliyorum
--II-- Doğal değiller

B) --I-- çok bedel ödedim
--II-- Onlar gösterişe düşkün

C) --I-- daha hırslı çalıştım
--II-- Onlarda içgörü yok

D) --I-- hep düşük benlik duygusuyla yaşadım
--II-- Rolün gereğine uygun davranmıyorlar

E) --I-- kendimi başkalarıyla eşitlemek istedim
--II-- Onlar çok konformist

2. Tamamen sıradan davransaydın, diğer insanlar gibi sıradan şeyler yapsaydın senin hakkında bu kadar dedikodu ve gürültü çıkmazdı.

Yukarıdaki sözü söyleyen kişi insanların hangi yönüne dikkat çekmek istemiştir?

A) İntikamcılık
B) Kıskançlık
C) Hayranlık
D) Özgünlük
E) Özentilik

3. Batılı edebiyatın kurucusu sayılan Şinasi; ilk özel gazeteyi çıkaran, ilk makaleyi yazan, ilk şiir çevirilerini yapan ve sahnelenmeye uygun ilk tiyatroyu kaleme alan kişidir. Onu yenilikçiliğin mimarı sayabiliriz. Ama şu ayrımı da yapmamız gerekir: Şinasi, manzum ürünlerde yani şiirlerinde ----. Ancak mensur ürünlerde yani düzyazılarında ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa "Şinasi'nin şiirdeki yenilikleri süreç içinde ve aşama aşama, düzyazıdaki yenilikleri ise hızlı ve köklü bir biçimde gerçekleştirme yoluna gittiği" **anlamına ulaşılır?**

A) radikal yenilikler yapmıştır - gelenek bağını dil açısından kesip atmıştır
B) bir evrimcidir - devrimci bir kalem olarak karşımıza çıkar
C) medeniyet resulü olarak gördüğü Mustafa Reşit Paşa'yı över - Batı'nın aydınlanma kaynağı olarak gördüğü gazetenin önemine çok sık değinir
D) yepyeni fikirleri akılcı bir tutumla yansıtır - saf Türkçenin ilk ve güçlü örneklerini verir
E) Namık Kemal gibi bağırıp çağırmaz - keskin eleştirilerine yer verir

4. Alman dil bilimci ve oryantalist yani Doğu bilimci Carl Brockelmann; dillerin yalnızca edilgen bir iletişim aracı olmadığını, aynı zamanda bir inşa işlevi gördüğünü söylüyor. Gerçekten de ulusların inşasını gerek antropolojik gerekse etnolojik boyutları ile dillerin gerçekleştirdiğini söyleyebiliriz.

Bu parçaya göre dil ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Ulusal gelişmenin temelinde gelişmiş bir ana dilin bilgi aktarım gücü bulunur.
B) İnsanlar arasında kurulan iletişimin sağlıklı olmasıyla millî dile verilen önem arasında ilişki vardır.
C) Diller arasında meydana gelen alışverişler, uluslar arasında kültür köprülerinin kurulmasını sağlar.
D) Dil, kültürel birikimin kuşaktan kuşağa geçmesini sağlayan yegâne araçtır.
E) İnsanların anlaşma aracı olan dil, bir yönüyle de milleti oluşturan temel taştır.

@tgdenemeleri

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yorgunluklardan sonra ağaçlıklı bir parka oturup yaprakların arasında gezinen rüzgârın sesini dinlediğimde içimi bir sessizlik ve huzur kaplar. Önceliklerim netleşir, zorunluluklarımın üzerimdeki baskısı azalır ve zihnim sakinleşir. Doğayla iletişim kurmak; yaratıcılığımızın sınırlarını kaldırmak ve yeni fikirler üretmek için de harika bir yoldur. Newton, yer çekimini elma ağacının altındayken buldu. Aynı şekilde İsviçreli tasarımcı G. M. Velcro, tırmanış ayakkabısını dağlara tırmanırken köpeğinin tüylerine takılan dulavrat otu çapaklarını inceledikten sonra geliştirdi. Doğal ortamlar zihnimizi dolduran sonsuz gevezeliklerin bastırılmasına ve gerçek zekâmızın ortaya çıkmasına yardım eder.

5. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Örnekleme
B) Tanık gösterme
C) Açıklayıcı anlatım
D) Sayıp dökme
E) Farklı yapıda cümlelere yer verme

6. Bu parçaya göre doğayla baş başa olmanın yararları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İnsana dinginlik ve rahatlık vermesi
B) İnsanın amaçlarının somutlaşmasını sağlama
C) İnsanın yeni şeyler keşfetmesine kapı açma
D) İnsandaki vicdanı harekete geçirme
E) İnsanın, beynini daha etkili kullanmasına katkıda bulunma

7.
- Elektrikli bisiklet pazarının kapasitesi ne kadardır?
- Elektrikli bisikletlerin yenilenme ve gelişme hızları hakkında ne söyleyebilirsiniz?
- Elektrikli bisikletlerin tercih edilme sebebi nedir?
- Dev otomobil firmaları niçin elektrikli bisiklet üretimine yatırım yapmaktadır?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Elektrikli bisiklet alanında hemen her hafta farklı bir modelin ortaya çıktığı, firmaların inovasyona çok önem verdiği, geliştirilen motor ve batarya seçenekleriyle iddialı modellerin piyasaya sürekli sürüldüğü saptanmıştır.

B) Ulaşımla ilgili alanın geleceğini elektrikli bisikletlerde gören otomobil firmalarının bu ticari fırsatı ıskalamamak istemesinden dolayı elektrikli bisiklet firmalarıyla ortaklıklar kurduğu ve bu alana büyük bütçeler ayırdıkları belirtilmiştir.

C) Elektrikli bisiklet pazarının potansiyelinin çok büyük olduğu, keyifli, kullanışlı, sağlıklı ve çevreye saygılı olan bu araçların talep edilme oranlarının her geçen gün arttığı ortaya konmuştur.

D) E-bisiklet olarak da adlandırılan elektrikli bisikletlerde hareket için birleşik elektrikli motor kullanıldığı, bu sistemin sürücünün pedal gücüne destek olduğu, böylece bunların saatte 20-45 km yol alabilir hâle getirildiği tespit edilmiştir.

E) Trafik, park ve gürültülü sorunlarına yol açan diğer ulaşım araçlarından kaçan büyük şehir insanlarının bu sorunları yaşatmayan, yorulmadan spor yapma imkânıyla birlikte ulaşımı da kolaylaştıran elektrikli bisikletlere rağbet ettiği açıklanmıştır.

8. (I) Bütün klasik sanat dallarının birtakım kurallara bağlı olduğu ve bu kurallar çerçevesinde değer kazandığını biliyoruz. (II) Klasik özellik kazanan her sanatta bu kuralları çevresinde idealize edilmiş bazı örnek eserler mevcuttur. (III) O sanat dalında eser vermek isteyen bütün sanatçılar, bu örnek eserleri kendilerine rehber edinirler. (IV) Divan edebiyatında *Leyla ile Mecnun* artık bir klasik hâline gelmiştir. (V) Söz gelimi bir mimar gotik tarzda eser verecekse sütunları yüksek yapmaya kendini mecbur hissedecektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

9. Şair, "Oluklar çift, birinden nur akar birinden kir!" diyerek tarihsel düaliteye (ikiliğe) dikkat çeker biraz da. Çünkü her şey zıttıyla ayakta durur ve güç kazanır. Yani ---- Örneğin büyük göçlerle darmadağın olan Türkleri tarihte büyük devletler kurmaya ve güçlü olmaya götüren şey kötülerle savaşma, ona üstün gelme bilincidir. Keza Selçukluyu, Osmanlıyı dünya tarihine altın harflerle yazdıran da bu bilinçtir. İşi o kadar büyük ölçütlere vurmaya da gerek yoktur çünkü bu mücadele meydanı bir insanın bünyesinde dahi kurulmuştur ve insan, iyi yanlarını, kendine ait kötü yanlarını yenmek için geliştirir bunun için okur, düşünür; iyi işler üretmeye, iyiliğe omuz vermeye çalışır. Eğer bir yerde kötü insan varsa biliniz ki kendi içindeki iyiye sahip çıkamamıştır ve iyi yanı mağlup olurken "nur-kir" mücadelesinin bilincine varamamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi <u>en</u> uygundur?

A) güzellik, çirkinliğin şiddeti nispetinde fark edilir veya kendini fark ettirir.

B) herkesin her konuda iyi olması beklenemez.

C) insan önce kendisinin yer almak istediği topluluğu iyi belirlemelidir.

D) dünyayı sarsacak başarılara imza atmak istiyorsak çok sabırlı ve çalışkan olmalıyız.

E) iyiliğe iyilikle, kötülüğe kötülükle cevap vermeyi bir refleks hâline dönüştürmeliyiz.

10. (I) Sabun kokusunu yahut sabundaki hafif ve güzel kokuyu sever misiniz? (II) Soruyu şöyle de sorabilirim: Sabun kokusunu sevmeyen kişi var mı? (III) Sanırım çoğu insana bu koku doğrudan doğruya "temizliğin kokusu" onun tüten buğusu imiş gibi hoş gelir. (IV) Ben bir sabun fabrikatörü olsam ve Türkiye'de iyi ve güzel kokulu bir sabun yapmayı düşünsem adını "Kekik" yahut "Köpük" koyardım. (V) Evlerimize çamaşırlarımıza yalnız koku olarak değil isim olarak da vatan topraklarından, vatan sularından yükselen bir ses dolsun isterdim. (VI) Üstelik bu sabunu çabuk erimeyen, bol köpüklü bir "Türk sabunu" hâline getirmeye çalışırdım.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragrafın ilk cümlesi aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Türk dili şiir söylemek hatta söz söylemek için türlü sazlardan başka dile ses güzelliği veren ahenk unsurlarını icat eden lisandır. (II) Böylelikle şiiri yalnız sazla değil dilin kendi mimarisi içinde de musiki ile söz söyleyen bir milletin lisanı olmuştur. (III) Türkçe daha ilk dönemlerinden itibaren kafiyeyi bulmuş, aliterasyonları bulmuş ve bunları kendisinin bir parçası yapmıştır. (IV) İşte bu açıdan yaklaştığımızda Türkçenin ifade gücü açısından olduğu kadar ifade etmedeki güzelliği açısından da dünyanın seçkin dillerinden olduğunu kabul ediyoruz. (V) Bir başka deyişle Türkçe kelimeleri, asırlarca işlene işlene estetize edilmiş eşsiz mücevherler olarak görebiliriz.

Bu parçadaki dil ve düşünce akışındaki bozukluğu gidermek için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) IV ve V

12. I. Osmanlı bahçeleri ne diğer Müslümanların ne Çinlilerin ne de Fransızların bahçelerine benzer.

II. Türkler, Anadolu'ya geldikten sonra bu coğrafyaya has eserler vermeye başlamış; bahçeyi de ideal av mekânı, orman, koruluk olarak görmüşlerdir.

III. Benzemez çünkü onlarda uçsuz bucaksız dağların ve bozkırların hatırasını yaşatan bir estetik hâkimdir.

IV. Osmanoğullarının imparatorluk kurmalarından sonra ise başkent olan Bursa, Edirne ve İstanbul başta olmak üzere diğer şehirlerde yapılan saraylar, bahçeleriyle de dikkati çekmiştir.

V. Önce Selçuklular, Anadolu'ya gelmişler ve hâkim oldukları yerlerde sarayların hemen yanı başında havuzlu, çiçekli, ağaçlı geniş bahçeler kurmuşlardır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan ikinci</u> cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

13. Hatıralarımı yazmak niyetinde değilim. Onlar benden başka kimi ilgilendirir ki? Öyle büyük işler görmüş insanların yanında uzun uzun bulunmadım. Hatıralarımın bence -benim oldukları için- kıymetleri ne kadar büyük olursa olsun başkalarını, belki en yakınlarımı bile cezbedemeyeceğini biliyorum. Anlatacak olursam onların kimsede merak uyandırmadığını görünce değerlerinden yani kendi değerimden şüphelenmek tehlikesini göze almak istemiyorum.

Böyle düşünen biri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Her yapıtını çok okunma kaygısıyla yazan
B) Yazdıklarının tamamen kurguya dayanması gerektiğine inanan
C) Yaşadıklarını önemsiz gördüğünden yazıya aktarmak istemeyen
D) Sanatın nitelikli yapıtlarla var olacağına inanan
E) Özgün olmak için yapıtlarında yaşamından izlere yer vermeyen

14. ---- Onun ne olduğunu, hangi anlama geldiğini kimse söyleyemez. Deneyle belleğe başvurursak bu duyunun değiştiğini, bulundukları yere ve koşullara göre değişen nesneler gibi güzelliğin de değiştiğini görürüz. Örneğin bu nesneler kaç kez gösterilmişse ona göre veya onu geçmişe bağlayan çağrışımlara göre değişir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Duyu, nesnelerin nelerden meydana geldiğini, onların verilerinin neler olduğunu bilemez.
B) Güzellik, bizim duyduğumuz şekliyle güzellik, anlatılmayacak bir şeydir.
C) İnsanın yaşadığı duyguları, hüzünleri, yapıtlara tam olarak yansıtamayız.
D) Dış dünyadan algılananlara sanatçının kattığı şey tarif edilemez.
E) Herkesin aynı duygu yoğunluğunu yaşamasını beklemek hatadır.

15. Tekstil sanayimiz gelişiyor. Pamuk ihtiyacımız artıyor ama Türk çiftçisi, pamuk üretiminden uzak duruyor. Bunun ekonomik açıdan mantıklı bir açıklaması yok. 90'lı yılların başına kadar 1,2 milyon ton pamuk ihtiyacı bulunan Türkiye'nin yalnızca 300 bin ton ithalat yaptığını geri kalan 900 bin ton pamuğun Türk çiftçisi tarafından üretildiğini görüyoruz. Oysa bugün Türkiye'nin lif pamuk ihtiyacının 1,8 milyon tona çıkmasına rağmen üretimin 500-600 bin ton civarında olması bizi kara kara düşündürüyor.

Bu parçanın yazarının "ekonomik açıdan mantıklı bir açıklamasını bulamadığı konu" **aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Pamuk alanlarının neden fazlalaştırıldığı
B) Tekstil sektörünün neden yeterince desteklenmediği
C) Pamuk üretiminin maliyetinin neden yüksek olduğu
D) Tekstil sektöründe neden ithalata engel olunmadığı
E) Pamuğa olan talebin artmasına rağmen üretimin neden düştüğü

16. (I) Okumayla elbette insan sadece sorularının cevabını bularak bilgili olma ayrıcalığına kavuşmaz. (II) Okuma, okuyana bilgi kazandırdığı gibi, onun davranış ve düşünüş gücünü besler ve geliştirir. (III) Çünkü insan bir yazıyı okurken belirli bir iletişim konumuna giriyor. (IV) Bu iletişim konumu ise okunan metnin türüne göre değişiklik gösteriyor. (V) Yani okuyucu, öyküden farklı bir bilgi, makaleden farklı bir bilgi, denemeden farklı bir bilgi alıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi parçada vurgulanan düşünceyi <u>en</u> kapsamlı biçimde yansıtmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

17. Bu kış bir kuşun ağaçta donduğunu görünce aklıma "kaskatı kesilmek" deyimi geldi. Bu kuş, soğuktan donmadan önce ziyaret ettiği son ağacın bu ağaç olduğunu bilmiyordu. Biraz düşündüğümde hüzünlü gibi görünen bu hikâye, soğukta av bulmakta zorlanan ve belki de ölmek üzere olan başka bir türün hayatını kurtaracaktı. Dünya sahnesine sadece 300 bin yıl önce dâhil olan insan, bir avı avcıdan kurtardığında iyi bir şey yaptığını düşünür hatta hisseder. "Serotonin ve dopamin" gibi "mutluluk ve haz hormonları"ndan dolayı içimizde oluşan huzur, vahşi doğanın işleyişi ile ilgili fikirlerimizi etkileyebilir ama büyük resme baktığımızda biz, şunu düşünmeliyiz: Doğaya kendi kuralları ile dâhil olamıyorsak dâhil olmamalıyız.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsan, doğada hava gibi olmalıdır; gözükmemeli ve doğal dengeyi bozmamalıdır.

B) Doğada var olan her şey, kendi tabiatının gereğine göre hayatını sürdürür.

C) Doğru bildiğimiz yanlışların sayısı, yanlış bildiğimiz doğruların sayısından fazladır.

D) Doğaya yapılacak en iyi şey, bir orman oluşturmak yerine var olanı korumak olmalıdır.

E) Var olan düzeni iyileştirmek için işleyişine doğrudan müdahale etmeliyiz.

18. İnsanlık tarihi incelenirse edebî olarak ilk ürünlerin şiir formunda ortaya çıktığı görülür. İnsanoğlu yazıyı bilmediği dönemlerde sözü saklama ve nesilden nesile aktarma isteğine çare olarak ritmik tekrarların ve ahengin ezberlemeyi kolaylaştırdığını keşfetmiş, bu da musikili söz söylemeye yani şiire götürmüştür insanoğlunu. Böylece sözleri daha kolay akılda tutmaya ve hatırlamaya yarayan şiir ortaya çıkmıştır. Tüm bunlara bağlı olarak diyebiliriz ki şiir, evrensel olarak tercih edilen bir söz, duygu ve düşünce saklama ve iletme tekniği olmuştur.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiir, sözün yok olup gitmesini önleyen bir yapıya sahip olduğu için insanoğlunun yazınsal alandaki ilk ürünü olmuştur.

B) İnsanoğlu dildeki musikiyi keşfedince şiiri de keşfetmiş ve ondan vazgeçmemiştir.

C) Şiirin ahenk unsurlarına sahip olması, onu musikiye yaklaştırmış ve musikiyle şiir iç içe gelişmiştir.

D) Tüm edebî türler, şiirden doğmuş ve şiirin özelliklerini yansıtabildiği ölçüde değerli bulunmuştur.

E) Şiir, her yerde ve her toplumda doğruları anlatmanın ve benimsetmenin bir aracı olmuştur.

19. İnternet dilinin, Türkçeye verdiği açık zararlardan biri, yabancı kelimelerin dilimize girmesini kolaylaştırması ve hızlı şekilde yayılmasını sağlamasıdır. Seri paylaşım yoluyla dilimize giren bir yabancı kelime, birkaç haftalık sürede bile benimsenerek yerleşebilmektedir. Bu durumda Türkçenin söz varlığını kendi kaynaklarından karşılaması, kendi ek sistemini işleterek özleşmesini sürdürmesi zorlaşmaktadır. En az çaba kuralının geçerli olduğu internet yazışmalarında kullanılan ortak dilden o kadar ayrı bir yazım sistemi oluşuyor ki kısaltmaları, eklendirmesi, noktalaması tümüyle apayrı bir jargon, imkânsız zararlara uğratıyor hatta bunlar konuşma dilimize bile yansıyor.

Bu parçada üzerinde durulan aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnternetin bilinçsiz kullanımı

B) Yabancı dillerin dilimize zararı

C) Ana dilini korumanın önemi

D) İnternet dilinin Türkçeye zararları

E) Diller arasındaki etkileşimin geldiği boyut

20. İyi bir şiiri değerlendirip tadına varmanın hazır bir reçetesi yoktur. Çünkü iyi bir şiir, bir başka şiire benzemez. Bu yüzden de her iyi şiirin giriş kapısı farklı bir kilitle açılır. Ama kötü şiirlerin yapısı, içeriği, içeriği sunuş biçimi hep birbirinin aynısıdır. Biz, asıl konumuza dönecek olursak şunu söyleyebiliriz: Ne kadar fazla iyi şiir okursanız o kadar fazla gelişir zevk alma ve anlama yeteneğiniz. Başka da bir şey gelmiyor aklıma.

Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtıdır?

A) Bazen çok beğendiğimiz bir şiiri anlayamadığımızı hissediyoruz, bu problemin bir çözümü yok mu?

B) İyi bir şiir ile kötü bir şiiri ayıran ana kriterler nelerdir?

C) Şairin şiirine yansıyan kişiliği ile asıl kişiliği birbiriyle ne kadar örtüşür?

D) Şiirin özgün bir yapıya sahip olması için şairin üzerine düşen görevler nelerdir?

E) Şiirin dili özel bir dil midir yoksa şair günübirlik konuşulan bir dilin içinden de iyi bir şiir çıkarabilir mi?

@tgdenemeleri

21. (I) Nisan ayına girilir, İbraam'ın aklına Dorukısrak düşer, oğlunu yanına alarak ovaya iner. (II) At oradadır; tavlanmış, gençleşmiştir, İbraam, tayını yanına getirerek Dorukısrak'ı onun yardımıyla yakalamayı düşünür, tayı annesinin yanına gönderir. (III) Ana-oğul çılgın bir sevinçle birbirlerini sevip okşarlar; arkadan dolaşan Mustafa kemendi atarsa da Dorukısrak büyük bir şahlanışla kurtularak tepeye doğru koşar, ardından da tayı Altay gider. (IV) O günden sonra İbraam, sık sık çevreyi arar fakat onları bir daha bulamaz. (V) İbraam, bunu ata yaptığı haksızlığa yorarsa da dışarıdan belli etmez, hâlâ içinde bir umut vardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "Sanki kuş olup uçmuşlardır." cümlesinin getirilmesi uygundur.

A) I B) II C) III D) IV E) V

22. Çocukların öz denetimli ve nasihat ettikleri şeyi kendileri uygulayabilen anne-babalara ihtiyaçları vardır. Çocuklar, yüceltilen bir anne-babanın değerlerini içselleştirmek suretiyle bir bilinç geliştirirler. Anne-babalar, doğruyu yanlıştan ayırt edebilen çocukları olsun istiyorlarsa sadece onlara telkin veren değil çocukların beğendiği kişiler olmalıdır.

Bu parçada çocukların doğruyu yanlıştan ayırt edebilmeleri için,

I. Tavsiye ettiği doğru davranışları kendilerinin gerçekleştirmeleri

II. Çocukların kendilerini rol model olarak benimsemelerini sağlamaları

III. Çocukların sorumluluk sahibi olmalarını sağlamaları

eylemlerinden hangileri anne-babanın görevlerin arasında gösterilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

23. İki ürünümüze daha Avrupa Birliği'nden koruma kalkanı...
Kastamonu'nun Taşköprü sarımsağı ile Çanakkale'nin Bayramiç beyazı adlı nektarin, AB'nin coğrafi işaret tescilini aldı. Avrupa Birliği'nin tescilli ürünleri arasında Antep'in baklavası, Aydın'ın inciri, kestanesi; Milas'ın zeytinyağı ve Malatya'nın kayısısı da bulunuyordu. Taşköprü sarımsağı, ilçede 126 köyde üretiliyor. Bölgenin toprağı, havası, suyu gibi doğal yapısı ve sarımsağın bu bölgeye uyumu sayesinde çok özel, kendine has bir aroması bulunan Taşköprü sarımsağı, Türkiye üretiminin yaklaşık %22'sini karşılıyor. Daha keskin kokulu olan bu sarımsak, kansere karşı koruyan selenyum açısından da diğer sarımsaklardan daha güçlü. Bütün bu özellikleri korunmaya değer bulunduğu için bu tescile layık görüldü. Karontenoidler, polifenoller ve C vitamini bileşiklerini bolca barındırması ve tam bir antioksidan olmasının yanında yüksek aroma değerini Kaz Dağları'nın yüksek oksijenine ve denizden gelen iyota borçlu olan Bayramiç nektarı da bütün bu özelliklerinden dolayı AB'nin koruyucu tesciline layık görüldü. Bayramiç'in bu mikroklima ikliminin ürünün başka yerde yetişmesine imkân tanımaması da önemli bir etken.

Bu köşe yazısıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yeni bir gelişme üzerinden, AB tescilinin işlevine ve gerekçelerine açıklık getirilmektedir.
B) AB'nin coğrafi işaret verme konusunda yanlı davrandığına dikkat çekilmektedir.
C) AB'nin tescil ettiği ürünlerin marka değerinin ve satışının arttığına değinilmektedir.
D) Manşette verilen bilginin geçersiz kaldığını anlatan bir metin gövdesinden oluşmaktadır.
E) Tescilli ürün yetiştiriciliğinin özel bir sektör olduğuna vurgu yapılmaktadır.

✓ MUTLAKA ÖĞREN

Verilen parçayı iki paragrafa bölerken bir konunun başlayıp bittiği yerin ilk paragrafı yeni bir konunun başlayıp devam ettiği ya da aynı konunun bir başka boyutunun başlayıp devam ettiği cümlelerin ikinci paragrafı oluşturduğunu bilelim ve devamı gelmeyen, blok oluşturmayan cümlenin yeni paragrafa ait olamayacağını unutmayalım.

✓ KAVRAMLARI ÖĞREN

Duruluk : *Gereksiz söze, aynı anlamı taşıyan kelimelere yer vermemektir. Yani duygu ve düşünceler, yeteri kadar sözcükle anlatılmalı; işlevsiz bir kelimeye ya da eke yer verilmemelidir.*

Yalınlık : *Sadelik demektir. Süse, söz oyunlarına yer vermeyen anlatımdır. Gösterişli bir anlatım yapayım derken boyalı, yapmacık ve gereksiz mecazlarla doldurulmuş anlatımlar yalın değildir.*

Akıcılık : *Okuyana, dinleyene keyif veren ve okuyucuyu duraksatmayan pürüzsüz, çapaksız, pürtüksüz anlatımlar akıcı anlatımlardır. Akıcılığı engelleyen telaffuzu zor sözcüklerin, işlevsiz eklerin, hecelerin ve sözlerin, anlaşılmaz yahut yabancı sözcüklerin bulunması akıcılığı önleyen etkenlerdir.*

Doğal : *Yapmacık olmayan, kendiliğinden, zorlamasız, kendi doğasına uygun olan demektir.*

İçten : *Samimi, sıcak, içinden geldiği gibi davranan demektir. İçtenlik ile doğallık yakın anlamlıdır.*

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 10 – PARAGRAF DENEMESİ

1. Yenilgiler, yaşamın en büyük fırsatlarını ortaya çıkarır. Eski düşünür Euripides'in söylediği gibi "En kötü şansın altında en mutlu değişim fırsatları yatar." Yaşamınızda payınıza düşenden daha fazla zorluğa göğüs germek zorunda kaldığınızı düşünüyorsanız belki de bu zorluklardan elde ettiğiniz bilgelik sayesinde edindiğiniz donanımla daha büyük bir amaca hizmet etmeye hazırlanıyorsunuzdur. Bu hayat dersleriniz gelecekteki gelişiminizin yakıtıdır. Unutmayalım ki mutlu insanlar da çoğu zaman mutsuz insanlar kadar sıkıntı çekmişlerdir. Onları farklı kılan; hatıralarını, yaşamlarını zenginleştirecek iyi bir ruh hâliyle ele almalarıdır.

Bu parçada aşağıdaki düşüncelerden hangisi dile getirilmemiştir?

A) Çekilen sıkıntılar, bazen bir mutluluğun bedelidir.
B) Yaşadıklarından ders alanlar, kendilerini geliştirirler.
C) Bilge kişiler, bilgiyi kullanmayı bilen kişilerdir.
D) Kötü koşulların zorlayıcılığı, insana gelişme fırsatı yaratabilir.
E) Acı tecrübelerden edinilen deneyim, o acıları unutturacak değerde olabilir.

2. BM Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı tarafından elde edilen anket verilerine göre son beş yıldır en mutlu ülke seçilen Finlandiya'nın mutluluk sırlarını Fin felsefecilerinden Frank Martela üç madde hâlinde açıklıyor: Finler, öncelikle "Onda var, neden bende yok?" gözüyle bakmıyorlar komşularına. İkinci olarak doğada zaman geçiriyorlar. Üçüncü olarak da güven çemberini kimse bozmuyor yani dürüstlük onlarda en kutsal değer. Martela, şöyle diyor: "Dizüstü bilgisayarınızı bir kütüphanede unutursanız veya telefonunuzu trende kaybederseniz onu geri alacağınızdan emin olabilirsiniz." Bütün bunların yansımalarını resmî veya özel her alandaki çalışanlarda, makamı veya rütbesi ne olursa olsun her Finlide gözlemleyebilirsiniz.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Finlilerin tutumuna örnek oluşturur?

A) Ormanlık alanda yaptığı piknik sonrası ortaya çıkan çöpü olduğu yerde bırakmak
B) Kütüphanede araştırma yaparken cep telefonunu çalışma masasında bırakmamaya özen göstermek
C) Arabaların yeni modellerini merakla takip edip üç yılda bir otomobilini yenilemek
D) Hiçbir görevli kontrol etmediği hâlde tramvaya binerken tramvay biletini almak
E) Konforlu bir yaşama ulaşabilmeleri için çocuklarını hırslı ve azimli kişiler olarak yetiştirmek

3. Ahmet Haşim, şiirlerini aruz vezni ve kelimelerin müzikal imkânlarından faydalanarak yazmıştır. Mısralarla birlikte gerçeğin kapısından geçerek hayal dünyasında bir müddet dolaşmak ve şiirin sonuna geldiğinizde tekrar gerçeklere dönmek istiyorsunuz. O zaman *Yollar* ve *O Belde* şiirini okuyun. Hayal kurmaktan yorulmuş olduğunuzu, yorgunluktan dizlerinizin bükülüp ruhunuzun titrediğini, gözlerinizin kapandığını göreceksiniz. Şairle birlikte çaresizliğinizi dile getirecekseniz eğer büyük, derin bir deniz gibi soğuk ve karanlık *Zulmet* şiirini okuyun. Kalbiniz bir orman kadar büyük ve sessizken gölgede akan bir suyun, ağaçlar arasından coşkuyla geçerek sessizliği dağıtmasının umutsuz musikisini dinlemek ister misiniz? *Gelmeden Önce*'yi okuyun o zaman.

Bu parçanın anlatımında yazar özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

A) Tanık göstermeye
B) Tanımlamaya
C) Karşılaştırmaya
D) Örneklendirmeye
E) Sayısal verilerden yararlanmaya

4. Biyolojinin sağlam kurallarından biri, vücudumuzdaki her bir hücrenin birbiriyle tıpatıp aynı olan DNA (deoksiribo nükleik asit) diziliminden oluştuğudur. DNA bizim kimliğimiz ve parmak izimizdir. Vücudumuzdaki tüm hücreler, ilk ve özgün kök hücrelerimizden çoğaldığı için türeyen milyonlarca hücrenin her biri eşsiz DNA diziliminizi muhafaza eder. Dolayısıyla genetik analiz için doku örneği verdiğinizde vücudunuzun neresinden geldiği önemli değildir. Normalde uzmanlar, ağzın kolay ulaşılabilir bölgelerinden örnek alırlar. Ama ayak parmağınızdan, karaciğerinizden ya da kirpiğinizden alsalar da sonuç değişmez. Protein ve RNA gibi hücrenin diğer bileşenlerinin inşası için gerekli olan temel kodları içermesinden dolayı DNA bir kalıp, şablon veya reçeteye benzer.

Bu parçadan DNA ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Biyoloji biliminin en temel uğraş alanı olduğuna
B) RNA ve protein tarafından biçimlendirildiğine
C) Bir organizmanın bütününde homojen biçimde bulunduğuna
D) Organizmanın kendisini onarmasını sağladığına
E) Vücudun farklı bölgelerinde farklı özellikler taşıdığına

@tgdenemeleri

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İçinde yaşadığımız dünya öyle bir yerdir ki kişi onun gidişine ayak uyduramazsa zaman seline kapılıp gider. Kişinin dünyadan bir ses ve iz bırakarak gidebilmesi, çevresine paralel bir gelişme gösterebilmesine bağlıdır. Fakat bunu yaparken asla başkalarını taklit yoluna sapmamalıdır. Bazı kişiler, çevrelerine hoş görünmek veya şuuraltlarında yatan bazı eksikliklerini örtmek için taklit yoluna saparlar. Bu kişiler, hiçbir zaman kişiliklerini bulamaz ve giderek başka kişilerin kopyası olurlar. Bir başkasının kopyası olmak, kişiyi sürekli taklit ettiği şahsın hareketlerini tekrar etmeye zorlar. Bu ise bir çeşit karakter uşaklığı yapmaktır.

5. **Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?**

A) Kişinin, çevresiyle uyum içinde yaşamasının zorluklarından
B) İnsanın çağındaki olaylara duyarsız kalmasından
C) Kişiliğini koruyamayan insanların sayısının artmasından
D) Çevreye uyumla karakteri korumadaki dengeyi sağlayamayanlardan
E) Kendini beğendirmek için yaşayan insanların varlığından

6. **Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?**

A) Kişinin içinde yaşadığı dünyaya ayak uydurması gerektiğine
B) Başkalarını taklit ederek yaşamanın yanlış olduğuna
C) Kişilerin bazı eksikliklerini kapatmak için başkalarını taklit ettiğine
D) Bazılarının başkalarına hoş görünmek istediklerine
E) Kişinin dünyada yaptıklarıyla iz bırakması gerektiğine

7. (I) Yaşamamızın devam edebilmesi için kan dolaşımımızın normal seyrinde devam etmesi, bunun için de kalbimizin düzenli biçimde kan pompalaması gerekiyor. (II) Bu işlemlerin gerçekleşmesi sırasında oluşan kan basıncının normal değerlerin üstüne çıkmasına ise hipertansiyon (yüksek tansiyon) deniyor. (III) Uzmanların "sinsi hastalık" olarak nitelediği hipertansiyon, her iki kişiden birinde ortaya çıkan ve yaş arttıkça sıklığı da tehlikesi de o oranda artan bir sorun. (IV) Hipertansiyon konusunda oluşan farkındalık memnuniyet verecek seviyelere çıkmış durumda. (V) Kan basıncının uzun süre 120-80 aralığının çok üstünde seyretmesi; kalp, beyin ve böbrek gibi organlarda ciddi hasarlara yol açabiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) "Hayatın akışına kapılan insanlar bir fırtınayla mücadele ediyor, bir beyin ameliyatı yapıyor veya çocuklarıyla bir yapboz üzerinde çalışıyor ya da bir müzik aleti çalıyor olabilirler." der Csikszentmihalyi. (II) Gerçekten de ne ile meşgul olduğumuz değil, ne olursa olsun bir şeylerle ilgileniyor olmak mutlu olmamız için yeterlidir. (III) Hayatın akışında yer alan birçok aktivite, aynı zamanda bizim için tatmin ve mutlu olma sebebidir. (IV) Nitekim bunları yapmak için önemli bir kişi olmamıza da gerek yoktur çünkü hayat akıp gidiyor ve biz de bu hayatta bize biçilen rolü oynamaya devam ediyoruz. (V) Bu oyunu oynarken türlü türlü problemle karşılaşmamız da çok doğal.

Bu parçanın ana düşüncesi numaralandırılmış cümlelerden hangisidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aslında bu kendiliğinden ve yaşamımın beni yönlendirmesiyle oldu. Bir ilkokul çocuğu iken köyde idim. Dedemle pamuk toplar, odun keser, inek güderdim. O tatlı, gevrek sesiyle Karacaoğlan'dan, Elbeylioğlu'ndan, Dadaloğlu'ndan türküler mırıldanırdı. İlkokul dördüncü sınıfta elime yırtık bir Aşık Veysel kitabı geçti. Dağlarda gezerken o şiirlere kendimce besteler uydururdum. Bir de Çukurova; ağıtçılar, destancılar diyarıydı. Anlayacağın şiirle iç içe bir yaşam sürdüm.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir yanıttır?

A) Şehir yaşamından niçin hoşlanmıyorsunuz?
B) Şairlikte karşılaştığınız zorluklar oldu mu?
C) Şiir yazmak zor bir uğraş mı?
D) Köy yaşamını neden çok seviyorsunuz?
E) Başka türleri değil de şiiri seçmenizin sebebi nedir?

@tgdenemeleri

10 ve 11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

ABD'nin Pennsylvania Üniversitesinde yapılan bir araştırma, daha sık balık yiyen çocukların daha zeki olduklarını net ve açık olarak gösterdi. Ciddi bir planlamayla yürütülen bu araştırmada haftada en az bir gün balık yiyen çocukların IQ değerleri diğer çocuklardan 4,8 puan daha yüksek saptandı. Ayrıca balık yiyen çocukların yemeyenlere oranla daha güzel, derin ve kaliteli uyandıkları tespit edildi. Öyleyse çocuklarınıza daha sık ve daha fazla balık yedirmelisiniz. Bu arada şu istatistikler de üç tarafı denizlerle, dört tarafı akarsularla çevrili olan ülkemizin balık fakiri ülkelerle aynı kategoriyi paylaşıyor olduğunu acı vererek ortaya koyuyor: Japonya'da kişi başına düşen yıllık balık tüketimi 80 kilogramdan fazla, Avrupa ülkelerinde 25 kilogramın altında kalan bir ülke yok. Bizdeki rakam ise 10 kiloyu bile bulmuyor. Yani durum tam da şöyle: Şeker var, un var, yağ var ama helva yok.

10. Bu parçada sözü edilen araştırmanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Balık tüketimiyle insan sağlığının ilişkisini saptamak
B) Ülkelerin kültürel yapılarıyla balık tüketimi arasındaki ilişkiyi ortaya koymak
C) Ülkelerin balık üretimlerini etkileyen faktörleri tespit etmek
D) Kişi başına düşen balık tüketimiyle toplumsal sağlık arasında bağlantı olup olmadığını belirlemek
E) Balık tüketiminin zekâ gelişimine katkısının bulunup bulunmadığını kanıtlamak

11. Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine kesin olarak ulaşılamaz?

A) Kişi başına düşen balık tüketimi oranının dünyada en yüksek olduğu ülke Japonya'dır.
B) Türkiye, balık tüketimi konusunda sahip olduğu imkânları kullanmamaktadır.
C) Balık tüketimi, çocukların zihinsel gelişmesine katkıda bulunmaktadır.
D) Balıkla beslenen çocuklar diğerlerine oranla daha nitelikli bir uyku düzenine sahip olmaktadır.
E) Türkiye'nin coğrafyası balığın yetişmesine elverişli bir coğrafyadır.

12. Mısır'da 4500 yıllık Mikerinos Piramidi'nin restorasyonu ülkede tartışmalara yol açtı. Mikerinos'un 3 yıla yakın bir zamana yayılacak olan restorasyonunda granit taşların kullanılması büyük tepkilere neden oldu. Japonya tarafından finanse edilen projeyi bazı sanat tarihi uzmanları "Pisa Kulesi'ni düzeltmek" çabası olarak nitelendiriyor. Bilindiği gibi Pisa Kulesi İtalya'nın kuzeyinde bulunan ve eğri inşa edilmesine rağmen öylece muhafaza edilen ve bu özelliğiyle de turist çeken çan kulesidir.

Bu parçada altı çizili sözle söz konusu projeyle ilgili aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmıştır?

A) Yapının orijinaline sadık kalınmadan yürütüldüğüne
B) İmkân dâhilinde olmayan bir çalışma olduğuna
C) Başlangıçta yapılan yanlışları düzeltme amacı taşıdığına
D) Benzer bir yapıdan esinlenerek planlandığına
E) Mevcut yapının tarihî dokusuna zarar vermeden yapıldığına

13. ---- Çünkü kabul edilmiştir ki bazı istisnalar dışında, gencin geleceğini aile zenginliği veya onun statüsü değil, kendi beceri ve çabaları belirleyecektir. Bunun için küçük yaştan itibaren özgürlüğüne yavaş yavaş alıştırılmalıdır. Özgürlük denince başkasına zarar vermemek koşuluyla kendi kararını verebilme, kendi seçimini yapabilme, kendi istek ve amaçları doğrultusunda davranabilme anlaşılmalıdır. Bu nedenle onun küçük yaştan itibaren özgür düşünme, özgürce plan yapabilme, planlarını özgürce uygulama ve engelleri ortadan kaldırma yetenekleri geliştirilmelidir. Öyleyse önce ailede, sonra okulda ve çevrede özgür düşünmesi ve özgür davranması cesaretlendirilmelidir. Önemli olan onun başkasına zarar vermeden özgür bir birey olabilmesidir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Bugünkü çağdaş toplumların ilk özelliği, bu toplumlarda insanların bireyselleşmesine çok önem verilmesidir.
B) Bireyin bağımsız iş yapabilme gücü ebeveynleri tarafından sonuna kadar desteklenmelidir.
C) Bireye küçük yaşlardan itibaren toplumun bir parçası olduğu öğretilmelidir.
D) Toplumun gelişimi ve değişimi o toplumdaki bireylerin kişisel özgürlükleriyle doğru orantılıdır.
E) Kişi başkasına zarar vermediği sürece özgürlüğü ilikleriine kadar yaşamalıdır.

@tgdenemeleri

14. (I) Türk dili, şiir söylemek hatta söz söylemek için türlü sazlardan başka, dile ses katan ahenk unsurlarının en mühimlerinden olan kafiyeyi icat eden lisandır. (II) Böylelikle şiiri yalnız sazla değil dilin kendi mimarisi içinde de musiki ile söyleyen bir milletin olmuştur. (III) Ayrıca Türkçe daha ilk şiirlerinden başlayarak "aliterasyon"ları büyük zevkle ve alışkanlıkla kullanan ilk şiir dilidir. (IV) İşte biz dilimizi biraz da bu musikili yapısından dolayı zengin bulur ve severiz. (V) Yani bizim dilimizin kelimeleri, asırların ve asırlar içinde ataların işledikleri birer söz mücevheridir.

Yukarıdaki parçanın anlamlı bir bütün olabilmesi için hangi değişikliğin yapılması gereklidir?

A) II ile III yer değiştirmeli
B) I, IV'ten sonra gelmeli
C) IV ile V yer değiştirmeli
D) III, V'ten sonra gelmeli
E) I, II'den sonra gelmeli

15. (I) Eski bir Facebook çalışanının ortaya attığı iddialar üzerine başlatılan ve ABD'li senatörler tarafından yürütülen soruşturma sırasında endişe verici bilgiler ortaya çıktı. (II) Facebook tarafından yapılan bazı araştırmalarda Facebook'a ait olan Instagram uygulamasının çocuklar için zararlı olduğunun tespit edildiği ancak firmanın bu bilgileri sakladığı iddia ediliyor. (III) Bu bilgilerin açıklanması durumunda 13 yaşın altındaki kişilerin Facebook gibi Instagram'ı kullanmalarının da engelleneceği öngörülüyor. (IV) Facebook, insanların başka insanlarla iletişim kurmasını ve bilgi alışverişi yapmasını amaçlayan bir sosyal ağ olarak Harvard öğrencileri için kurulmuştu. (V) Daha sonra Boston civarındaki okulları da içine alan Facebook, iki ay içerisinde Ivy Ligi okullarının tamamını kapsadı. (VI) Eylül 2006 tarihi itibarıyla e-posta doğrulaması şartıyla 13 yaş üstü herkesi üye olarak kabul etmeye başladı ve bugünkü hâlini aldı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

16. Yazar, en ilginç sanat adamlarımızdandır. Denizi, deniz insanlarını çarpan yüreği ve düşünen kafasıyla onun kadar başarılı anlatan pek az yazar vardır. Gördüklerinin güçlü bir tasvircisi, toplum olaylarının dikkatli bir çözümleyicisidir. Bir yandan uzun yıllar yaşadığı Bodrum'un geçmişine, öte yandan o kadar haşır neşir olduğu deniz insanlarına bağlılığına, anlattığı konuya sade ve dıştan bakmayan yönüne dikkat edildiğinde onun daha nice ilginç yönü gün yüzüne çıkacaktır.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) İlginç bir kişiliğe sahip olduğu
B) Halkın sorunlarını çözmek için yazdığı
C) Eserlerinin güçlü bir gözlem yeteneğinin ürünü olduğu
D) Denizi en iyi anlatan yazarlardan biri olduğu
E) Gizli kalmış birçok yönü olduğu

17. Yazarlık eğitimi kursunda eğitmen, katılımcılardan gözleme dayalı bir metin yazmalarını istedi. Bir katılımcı şu cümleleri yazmıştı:

"Dükkân küçük mü küçük, pis bir yer. Duvarlara soluk duvar kâğıtları yapıştırılmış. Camları donuklaşmış, iki pencere arasında gıcırtılı bir tahta kapı, kapının üstündeyse bir çıngırak göze çarpıyor."

Öğrenciye verilen tavsiye: "----."

Eğitmenin tavsiyesinden sonra öğrenci aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir:

"Dükkân küçük mü küçük, pis bir yer. Kütüklerden örtülü duvarlara arabacıların gömleği gibi soluk duvar kâğıtları yapıştırılmış. Camları rutubetten donuklaşmış, ışık sızdırmaz iki pencere arasında gıcırtılı bir tahta kapı; kapının üstündeyse durduk yerde şangırdayan, titrek sesli, pastan yeşillenmiş bir çıngırak göze çarpıyor."

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerin hangisi olabilir?

A) Sadece gözlemlerini değil, gözlemlerininin senin üzerinde bıraktığı izlenimleri de vermelisin
B) Zaman, kişi ve mekân üçlüsünün mantıklı bir şekilde kurgulamalısın
C) Ayrıntıları doğru yerlerde vererek ya da saklayarak heyecan yaratmalısın
D) Sözcük tasarrufu etmeli, aynı hissi daha kısa cümlelerle, vurucu bir şekilde vermelisin
E) Karakterlerini, gerçek hayattaki kişilerden farklılaştıracak ögelerle zenginleştirmelisin

@tgdenemeleri

18. Hiç değilse, halk şiirinin artık yeni özelliklerle hatta yeni alanlarda görünmesi gerekmektedir. Belki de bir ezginin sözleri olarak görünecektir. Şimdiye dek yaşaması da ezgiyle birlikte olmuştur çünkü. Ama baskı makinesinin bulunuşundan ve toplumlar içinde yayılışından sonra şiirde "yazılı" olma niteliği ve ona bağlı olarak gelen nitelikler ağır basmaya başlarken halk şiiri de ağırlığını iyiden iyiye "ezgi"ye geçirmelidir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap vermek amacıyla yazılmıştır?

A) Ezginin halk şiirindeki önemi nedir?

B) Edebiyatın yazılı hâle gelmesi halk şiirini nasıl etkilemiştir?

C) Halk şiiri günümüzde varlığını nasıl sürdürebilir?

D) Halk şiirinin öneminin azalmasını neye bağlıyorsunuz?

E) Şiirlerin basılması halk şiirinin özüne aykırı mıdır?

19. Proust'un ilk denemelerini Gallimard Yayınevi basmak istememişti. Rimbaud da öyle. Birçok yayıncı *Cehennemde Bir Mevsim*'i yayımlamak istememiş, sonunda kitabı kendi imkânlarıyla yayımlamak zorunda kalmıştı. Sait Faik'in ilk öykülerinin de "Varlık" dergisince geri çevrildiğini unutmayalım. Ama sonra ne oldu, Sait Faik'i Türk okuruna tanıtan, yayan yine "Varlık" oldu. Ahmet Arif'in uzun süre yayıncılar tarafından talibi çıkmayan ilk şiir kitabı şimdi 9. baskıda. Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın ilk kitapları da sanırım kendi basımıdır.

Yazar bu parçadaki örneklendirmeleri aşağıdaki düşüncelerden hangisini kanıtlamak amacıyla yapmıştır?

A) Yayınevlerinin, kitap yayımlarken belirli ölçütleri yoktur.

B) İyi sanatçılar, kendilerini edebiyat dünyasına er geç kabul ettirecektir.

C) Edebiyatta başarılı olmak isteyen sanatçılar kitaplarını kendileri yayımlamalıdır.

D) Sanatçılar, zorluklara karşı mücadele etmeden gerçek sanatçı olamazlar.

E) Sanatçıların ilk eserleri de sonraki eserleri kadar değerlidir.

20. Montpellier Kanser Araştırma Merkezinden araştırmacılar, kanda bütün hâlde işlevsel mitokondriler bulunduğunu ortaya çıkardı. Araştırmacılar, sağlıklı bir insanın kan plazmasında mitokondriyel DNA'nın çekirdek DNA'sına göre 50.000 kat daha fazla miktarda bulunduğu yönündeki daha önce ortaya konmuş bulgulardan yola çıktı. Araştırmacılar, mitokondriyel DNA'nın kanda bu şekilde belirlenebilir ve ölçülebilir olabilmesi için dayanıklı bir yapı içinde korunuyor olması gerektiği hipoteziyle hareket etti. Yaklaşık 100 kişinin kan plazmaları üzerinde yapılan incelemeler sonucunda bütün hâlde mitokondri genomları içeren çok dayanıklı yapılar keşfedildi. Elektron mikroskobu incelemeleri sonunda da bunların bütün hâldeki işlevsel mitokondriler olduğu anlaşıldı. Keşfin fizyoloji bilgimize yapacağı katkıların yanı sıra belirli hastalıkların teşhis, izleme ve tedavisinde de gelişmeler sağlayabileceği düşünülüyor.

Bu parçadaki buluşla ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Nasıl bir süreç sonunda ortaya çıktığına

B) Var olan bilimsel sonuçlardan beslendiğine

C) Ortaya çıkışında bir varsayımın etkili olduğuna

D) Bazı konularda ilerleme sağlayabileceğine

E) Başka keşiflere zemin hazırladığına

21. Şairin dizelerinde şiiri şiir yapan özellikler ortaya çıkıyor. *Magmada Kış Mevsimi*'nde "Bir günlük gibi tutuyor bebeğini" dizesindeki "günlük" sözcüğünün "günlük ağacı" (yaprakları nazar için kullanılan kokulu bir ağaç), "bir günlük (yeni doğmuş)", "günce (günlük yazı türü)" anlamlarını çağrıştırması ilginç bir kullanımdır. *Mecnun Dalı*'nda "kimden düşmüş, hangi yardan" dizesinde "yar" sözcüğünün "sevgili"yi ve "uçurum"u düşündürmesi yine benzer anlamsal bir yapıdır.

Bu parçaya göre "şiiri şiir yapan özellik" **aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sözcükler arasındaki ses uyumunu sağlamak

B) Dizede verilmek istenen duyguyu ifade eden en doğru sözcüğü seçmek

C) Anlam derinliğini sağlamak için sözcüklerin anlamsal zenginliklerinden yararlanmak

D) Hayatın içinde yer alan sıradan sözcükleri kullanmak

E) Şiiri, etkileyici olması için insani duygularla örmek

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 11 – PARAGRAF DENEMESİ

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Okumak ve öğrenmek herhangi bir kimsenin kendi özgür iradesiyle yapabileceği şeylerdir. Fakat düşünmek, böyle değildir. Düşünme, tıpkı ateş gibi bir cereyanla ya da hava akımıyla tutuşturulmalı ve konuya duyulan bir ilgi ile beslenmelidir. Bu ilgi, bütünüyle nesnel ya da tamamen öznel türden olabilir. Bu sonuncusu, bizi şahsen ilgilendiren şeylerde ortaya çıkar fakat nesnel ilgi, doğası gereği düşünen ve düşünmenin kendileri için nefes almak kadar tabii bir şey olduğu kafalarda ve sadece onlarda bulunur fakat bunlar, seyrek rastlanan kimselerdir. Bunlardan ötürüdür ki okuryazar kimselerin çoğu bundan çok az nasiplenmiştir.

1. **Bu parçadaki gibi konuşan insanın düşüncelerinden biri aşağıdakilerden hangisi olamaz?**

A) Düşünme yeteneğiyle doğmuş ve düşünmeyi yaşamının merkezine koymuş insanlar ender bulunur.

B) İnsanların okumayı ve öğrenmeyi sevmesi, nesnel bir zorunluluktur.

C) Düşünmeye yönelten nesnel ilgi, düşünmeyi yaşamın bir parçası yapmış kişilerde bulunur.

D) İnsan kişisel sebeplerle de düşünmeye yönelebilir.

E) Kişinin okumaya yönelmesi için dışsal bir zorlama gerekli değildir.

2. **Bu parçada altı çizili ifadeyle**

I. Düşünmeyi yaşamsal bir değer olarak benimsemiş kişiler

II. Yaratılışın bir parçası olan düşünmeyi şahsiyetin bir uzantısı yapmış kişiler

III. Okuduğu, gördüğü ve gözlemlediği şeylerle ilgili düşünmek için kendini motive etmeye çalışan kişiler

kişilerden hangilerine gönderme yapılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) Yalnız III E) II ve III

3. Ağaçların arasına saparak o tarafa gittiğim ormanın her tarafında uzun birbirine karışan kayak izleri vardı. Etrafı tel örgülerle çevrilmiş korularda minimini çam fidanları, üstlerine yüklenen karla, beyaz pelerinli çocuk gibi titreşiyordu. Uzakta iki katlı, ahşa bir kır gazinosu vardı. Gölün üzerinde kısa etekli kızlar ve paçaları bağlı delikanlılar hiç durmadan kayıyorlardı. Ayaklarının birini havaya kaldırıyorlar, oldukları yerde dönüyorlar, el ele tutuşup ilerideki bir burnun arkasına doğru uzaklaşıyorlardı. Kızların renkli boyun atkıları ve erkeklerin sarı saçları rüzgârdan uçuşuyor, vücutları muntazam hareketlerle sağa sola kıvrılıyor, her adımlarında boyları bir uzuyor, bir kısalıyor gibi görünüyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Betimleme B) Öyküleme

C) Tartışma D) Açıklama

E) Örnekleme

4. EMDR, bir hipnoz yöntemi değildir ve danışan, terapi boyunca uyanık ve bilinçlidir. Danışanların geçmiş yaşantıları ile ilgili anılar belirlenir. Sonrasında hedef anılara ulaşılırken danışana iki yönlü uyaranlar verilir. Bu uyaranlar; göz hareketleri, iki kulaktan sesli uyaran verme veya iki yönlü dokunsal uyaranlar verme şeklinde olabilir. Bu iki yönlü uyaranların verilmesi, bu terapinin temel yöntemidir ve sonucu etkiler. Bu uyaranlar ile beynin iki yarım küresi arasında geçiş sağlanır. Bu nedenle olumsuz yaşantıların hafıza alanlarına çok daha hızlı erişilebilir. Böylelikle korkulu, kaygılı olarak depolanmış belleğimiz yerine güvende ve güçlü olduğumuz, kendimizi koruyabileceğimiz, kendimize güvenebildiğimiz yeni bilgiler oluşturulur. EMDR terapisinin en iyi sonucu verebilmesi için terapistin yeterli bir eğitim almış olması ve iyi bir klinisyen olması çok önemlidir.

Bu parçada EMDR terapisi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) En iyi sonucu verebilmesi için terapistin eğitimli ve klinisyen olması gerektiğine

B) Terapi sonrasında danışanların geçmiş yaşantıları ile ilgili anılarını hatırladığına

C) İki yönlü uyaranların bu terapinin temel yöntemi olduğuna

D) EMDR yönteminde danışanın terapi boyunca uyanık ve bilinçli olduğuna

E) Kaygılı olarak depolanmış belleğimiz yerine güvende ve güçlü olduğumuz bilgileri oluşturmaya yaradığına

@tgdenemeleri

5. Son yıllarda öyküde birçok yeni isim ve çok iyi kitaplarla karşılaşıyoruz. Yeni bir üslubun, anlatım biçiminin gelip Türk öyküsünün kapısını araladığını hatta okurun alışkanlıklarını değiştirdiğini bile söylemek mümkün. Bu yıl art arda açıklanan ödüllerden sonuncusu 61. Sait Faik Hikâye Armağanı oldu. Doğan Hızlan'ın başkanlığındaki jüri, Bora Abdo'nun *Bizi Çağanoz Diye Biri Öldürdü – Beni Unutma Dörtlemesi 1* isimli kitabını ödüle layık gördü. Bora Abdo kim demeyiniz; o, ödüle oldukça aşina bir öykü yazarımızdır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Son yıllarda öykücülerin yeni konular işlediğine
B) Öykünün biçiminde özgünlüğün görülmeye başladığına
C) Türk öyküsündeki son gelişmelerin okuyucunun okuma tutumunu değiştirdiğine
D) Sözü edilen öykücünün daha önce de ödül aldığına
E) Son zamanlarda öykü alanında nicelik ve nitelik bakımından gelişmeler görüldüğüne

6. Limni, tüm Kuzey Ege adaları gibi sessiz, sakin ama tertemiz bir adadır. Birkaç güzel plajı vardır. Bununla birlikte Avrupa'daki tek çöl bu adadadır. Ilık iklimi, sade güzelliği, muhteşem mutfağı, yavaş hayat tarzı ve güler yüzlü insanlarıyla turistleri cezbeden bir ada olmasına karşın Güney Ege'deki adalar kadar turistik değildir. İklimi genelde Akdeniz'dir ve kışları sert geçer. Fakat ada sonbaharda çok rüzgâr alır. Adanın dört belediyesi, toplamda 30 kadar yerleşimi vardır. Güneydoğusunda yer alan küçük Bozbaba Adası ve Midilli Adası ile birlikte Lesbos yönetim birimini oluştururlar.

Bu parçada Limni Adası'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) İklimine
B) Çevresindeki adalarla benzerliklerine
C) Diğer adalarla olan farklarına
D) Konumuna
E) Ekonomik etkinliklerine

7. Yunus'un yaşadığı yıllar, Anadolu Türklüğünün Moğol akınlarıyla, yağmalarıyla, iç kavga ve çekişmelerle, siyasi otorite zayıflığıyla, kıtlık ve kuraklılıklarla perişan olduğu yıllardır. 13. yüzyılın ikinci yarısında çeşitli mezhep ve inançların yayılmaya başlandığı görülmektedir. Böyle bir ortamda Mevlana, Hacı Bektaş-ı Veli, Ahi Evrân-ı Veli gibi âlimlerle birlikte Yunus Emre; Allah sevgisini, aşk ve güzel ahlakla ilgili düşüncelerini İslam tasavvufunu işleyerek yüceltmiştir. İşlediği konularla Anadolu'da gelişen Türk edebiyatının en büyük adlarından sayılan Yunus Emre, sadece halk ve tekke şiirini değil divan şiirini de etkiledi. Hece ve aruzla yazdığı şiirlerinde sevgiliyi temel aldı. Tasavvufla beslenen dizelerinde insanın kendisiyle, nesnelerle, Allah'la olan ilişkilerini işledi; ölüm, doğum, yaşama bağlılık, ilahi adalet, insan sevgisi gibi konuları ele aldı. Çağının düşünüş biçimini ve kültürünü günlük dille, yalın ve akıcı bir söyleyişle dile getirdi. Deyişleriyle tasavvuf düşüncesini zenginleştirdi.

Bu parçada Yunus Emre'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Farklı vezinlerle şiirler yazdığına
B) Sıkıntıların yoğun olduğu bir dönemde yaşadığına
C) Tasavvuf edebiyatının kurucusu olduğuna
D) Eserlerinde işlediği konulara
E) Sade ve anlaşılır bir dil kullandığına

8. (I) Başlangıçta bir şey anlatmaya yarayan sesler yoktu. (II) Dünya, ilk canlıyla beraber soluk aldı, nefes verdi. (III) Uğultu, rüzgâr ve boşluğun sesi yeryüzünü kaplıyordu ve hayat ağacı meyve verene kadar da başka ses duyulmadı. (IV) Sabah oldu, akşam oldu; birinci gün ve ilk ses, suda ve toprakta duyuldu. (V) Yağmurun, şimşeğin, gök gürültüsünün, fırtınanın sesi, karın hışırtısı vardı. (VI) Nefes demek, ses demekti. (VII) Böylece yeryüzünde hayat oldu ve o hayat sesle doldu; mamutlar haykırmaya, Anka kuşları konuşmaya, yanardağlar kükremeye başladı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirirse paragraf anlamlı bir bütün hâline gelir?

A) I ve II B) II ve V C) III ve IV
D) IV ve V E) V ve VII

@tgdenemeleri

9. Ulubey Kanyonu, Uşak ilinin Ulubey ilçesi sınırları içerisindedir. ABD'de Arizona Eyaleti sınırları içersinde bulunan Büyük Kanyon'dan sonra dünyanın en büyük ikinci kanyonudur. Bugüne kadar bilinmeyen kanyon, Ulubey Çayı ve Banaz Çayı boyunca devam eden bir ana kanyon ile buna bağlanan onlarca büyük yan kanyonlardan oluşur. Ulubey Çayı da bütün kanyonu âdeta saklı bir cennete çevirmiştir. Ulubey'de ilin güney ve güneybatı kesimlerinde jeolojik yapının özelliğinden dolayı oluşan Ulubey Kanyonu, kanyondan geçen Dokuzsele Deresi'nde meydana gelen kirlilikten dolayı turizme açılamıyor. Kanyonun dibinden geçen Dokuzsele Deresi temizlendiğinde yamaç paraşütü ve doğa turizmine açılması planlanıyor.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Uşak il sınırları içinde birden çok kanyon bulunduğuna

B) Ulubey Kanyonu'nun gözler önünde olmayan eşsiz bir güzelliğinin bulunduğuna

C) Yamaç paraşütünün tehlikeli bir spor olması sebebiyle Ulubey Kanyonu'nda yapılmadığına

D) Kanyonun dibinden akan dere yüzünden oluşan kirliliğin bölgenin turizme açılmasını engellediğine

E) Ulubey Kanyonu'nun yakın geçmişe kadar varlığından haberdar olunmadığına

10. Bilimin sınırlarını (edgeyi) zorlamak, genişletmek istiyorsanız Einstein, Stein, Wittgenstein gibi sıra dışı ve olağanüstü zekâları bir odaya toplayın ve kendi kendilerine sordukları soruları birbirlerine sordurun. Zaten büyük bilimsel atılımlar da çözümlerden ve cevaplardan yola çıkanlarca değil sorulardan yola çıkanlarca gerçekleştirilmiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Yüce zihinler, ellerinde henüz bir kanıt olmadan gerçeği sezebilir.

B) Bilimin geliştirilebilmesi, bilim insanlarının dayanışma içinde olmaları ile mümkündür.

C) Özgün ve üstün zekâların merak ateşleri birbirlerini tutuşturduğu zaman bilimsel ilerlemenin kapısı aralanır.

D) Farklı ve üstün zekâya sahip kişilerin dizgin vurulamayan bilimsel merakları hiçbir zaman tam anlamıyla tatmin olmayacaktır.

E) Bilimin sıradan insanın beynini yıpratan, yakan soruları bir dâhinin beynindeki enerjiyi harekete geçirir; bu da bilimsel genişlememenin kaynağı olur.

11. Paris'teki Louvre Müzesinin bir salonunda kalın bir cam vitrinin arkasında sergilenen *Mona Lisa* tablosunu her yıl milyonlarca ziyaretçi büyük bir hayranlıkla izliyor. (I) Aynı salonda en az bu tablo kadar hatta daha güzel eserler de sergileniyor ama hiçbirinin önünde *Mona Lisa*'daki kadar büyük bir izdiham yaşanmıyor. (II) Tablodaki kadının kimliği hâlâ bir sır perdesinin ardında gizli. (III) Bilindiği kadarıyla *Mona Lisa* tablosu 16. yüzyılda Mailand'da (Kuzey İtalya) yapılmış. (IV) Kimi uzmanlar ressamın kendisini kadın kimliğiyle resmettiğini söylerken kimileri Leonardo da Vinci'nin hiçbir model kullanmadığını, bunun yerine hayalindeki bir kadını resmettiğini düşünüyor. (V) Herkes kim olduğu bile bilinmeyen bu gizemli kadının resmini mümkün olduğu kadar yakından görebilmek için kıtalararası seyahat ediyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Şu kar da olmasa kışı bu denli sevimli göremeyeceğiz. Gök kapkara bulutlarla örtülmüş, ağaçlar yapraklarını birer birer dökmüş, toprak çamurdan bir göl olacaktı yalnızca. Siyah ve füme renklerle örülmüş bir yas resmi... Oysa kar, yaramaz bir çocuk gibi gördüğü her yeri süt beyaza boyuyor. Gecemiz gümüş bir ayla ışıyor. Çıplak toprak kara bürünüp apak papatya bahçesine dönüşüyor. Ağaçlar birer kardan adam oluveriyor. Sulu sepken, elif elif, lapa lapa yağışı ayrı güzel; uğultulu tipi ayrı güzel. Cenap Şahabettin'in "bir beyaz titreyiş, bir dumanlı uçuş"a benzettiği karın türlü yağışları; edalı bir güzelin bakışına, göz süzmesine, gülüşüne benziyor.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kışın getirdikleri

B) Duyguların mevsimlerle olan ilişkisi

C) "Kar"ın doğaya ve insana etkisi

D) Cenap Şahabettin'de "kar"ın yeri

E) Edebî sanatlarda kış

@tgdenemeleri

13 - 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İkinci Dünya Savaşı sırasında Sovyetler Birliği'nin tank birlikleri, teknik bakımdan Almanların gerisindeydi. Alman tanklarının gücü karşısında Pavlov'un çalışmalarının etkili olabileceğini düşünen ordu yetkilileri, köpeklerden oluşan bir birim kurmak için kollarını sıvadı. Pavlov, bu sırada ölmüştü ancak okulu ve çalışmaları güncelliğini koruyordu. Kurulan birim, günlerce aç bırakılan köpekleri altlarında et parçaları olan tanklara koşullandırdı. Bu uygulamada başlangıçta nötr uyarıcı olan tanklar, koşulsuz uyarıcı olan etle birleştiklerinde koşullu uyarıcı durumuna geldiler. Böylece tankların altında et olduğunu düşünen ve buna koşullanan aç köpekler, doğruca tankların altına girmeye başladılar. Köpeklerin üzerine bağlanan mekanizmalı mayınlar ise köpeklerin tankın altına girmesiyle tetiklenerek patlatılıyordu. Her ne kadar Almanlar, bir süre sonra tankların yakınlarında gördükleri tüm köpekleri vurmaya çalışsalar da aç köpeklerin hızına yetişemediler. Böylece 300'den fazla tankı etkisiz hâle getirerek Alman istilasını durduran Sovyetler, başarılı olmuştu. Günümüzde Moskova'da bu köpeklerin anısına dikilmiş bir anı heykeli bulunmaktadır.

13. **Bu parçadan hareketle**

I. Tank, başlangıçta köpekler için herhangi bir tepkiye yol açmayan uyarıcıdır.

II. Aç olan köpeklerin eğitilmesiyle mayınlı arazilerin temizlenmesi sağlanmıştır.

III. Tankın altındaki etle birlikte tank; artık öğrenilmiş, sonradan kazanılmış bir uyarıcı hâlini almıştır.

yargılarından hangilerine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

14. **Bu parçayla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?**

A) Bir alandaki deneysel saptamanın başka bir alanda somut bir uygulama alanı bulabileceğini kanıtlamaktadır.

B) Bir varsayımdan hareketle farklı alanlardaki uygulamaların birbirlerini destekleyebileceği vurgulanmaktadır.

C) Bir veriden yola çıkılarak herhangi bir alanda uygulanabilecek teorilerin dayanak noktası belirtilmektedir.

D) Bir deneyin sonucundan hareketle birçok alanda yenilik oluşturabilecek veriler tespit edilmektedir.

E) Bir alandaki çalışmaların içeriğinin benzer alanlarda farklı sonuçlar doğurabileceği öngörülmektedir.

15 - 16. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Karaman'daki Taşkale Tahıl Ambarları, dünyanın ender ve ilginç mimari eserleri arasındadır. Bu ambarlar, 40 metre yüksekliğe kadar ulaşan noktalarda kayalar oyularak inşa edilmiştir. Dünyada bu yükseklikte sarp bir kaya yamacına bu kadar çok sayıda oyulmuş odaların bulunduğu tahıl ambarı yoktur. Ambarların bazıları tek, bazıları iki odalıdır. Bu ambarlar basit araçlarla ve tümüyle insan eliyle oyulmuştur. Bölge insanı, dev kayalara tırmanıp hububatlarını bu 800 yıllık ambarlarda depolamaktadır. Nem seviyesinin düşük, sıcaklığın ise hep belli bir derecede kalması sayesinde ürünler bozulmadan yıllarca muhafaza edilebiliyor. 40-50 yıl bozulmadan günümüze gelen buğdaylara bile rastlanmaktadır. Yılda 12 bin ton hububat saklanabilen ambarlar, bölge insanı için doğal bir soğuk hava deposu özelliği taşımaktadır.

15. **Bu parçadan hareketle aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Nemli ortamlar, gıda saklamaya daha uygundur.

B) Taşkale Tahıl Ambarları'nın dünyada benzerleri çokça bulunmaktadır.

C) Taşkale'deki ambarların yapımında yüksek teknolojiden yararlanılmıştır.

D) Kayalara oyulan ambarlar, geleneksel saklama yöntemlerinin en güvenilir olanıdır.

E) Isının sabit olması, hububatın niteliğinin korunmasında etkilidir.

16. **Bu parçada Taşkale Tahıl Ambarları'nın aşağıdaki özelliklerinden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?**

A) Benzerine sık rastlanmadığına

B) Dikkat çekici bir yapısının bulunduğuna

C) Turistik bakımdan ilgi gördüğüne

D) Gıdaları uzun süre korumaya yaradığına

E) Bazı özellikleriyle dünyada tek olduğuna

@tgdenemeleri

17. *Halkların Ezgisi* bir öykü olarak başladı. Yazdıkça öykünün imkânlarının anlatmak istediklerime yetmediğini fark ettim. Galiba insan yazarken hangi türde yazdığından çok, ne anlatmak, nasıl anlatmak istediğine odaklanıyor. Bunu mümkün kılan; *Halkların Ezgisi*'nde olduğu gibi bazen roman oluyor; bazen öykü, bazen deneme, ... Bir tür yazarlık sezgisi diyelim buna. Üreteceğiniz "şey"i hangi türün daha olanaklı kıldığı yolunda, çok da düşünüp taşınmadan süreç içinde edindiğiniz bir bilgi. Yazar değil, yazı kendi yolunu buluyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı olabilir?

A) Hikâyeden romana nasıl geçtiniz?
B) Sizin için üslup mu içerik mi daha önemli?
C) Yazarlık sezgisi nedir sizce, tanımlar mısınız?
D) Eski anlatı geleneklerine yer veriyor musunuz?
E) Yazmaya nasıl başladınız?

18. Uzun bir zaman olmuştu edebiyat dergisi almayalı. Bugün iş çıkışı eve giderken bir kitapçıya uğradım ve yeni çıkan bir şiir dergisini aldım. Derginin ikinci sayısıymış ve dergi, bu sayısını Fransızcadan yapılmış çeviri şiirlere ayırmış. Fransızca bilen bir kişi olarak çevirileri hiç beğenmedim çünkü Fransızcanın sesini hiç bulamadım. Bir şiirde önemli olan sestir, ahenktir. Şiir başka dile aktarılırken aynı sesi bulmak hiç mümkün mü? Aynı durum elbette anlam için de geçerli. Bu yüzden ----

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) çevirmen çevirisini yaptığı dilin mecazlı söyleyişlerine de hâkim olmalıdır.
B) şiiri başka dile değerini olduğu gibi koruyarak aktarmanın mümkün olmadığını düşünüyorum.
C) şiirin ölçüsüz ve evrensel konuları işlemiş olanlarını çevirmek daha doğrudur.
D) roman ve öykü çevirmenlerinin işi şiir çevirmeninden daha kolaydır.
E) dilimiz, Fransızcadaki kelimeleri karşılayacak şekilde zenginleştirilmelidir.

19. Dil, temelde seslerden örülü bir yapıdır. (I) Sesler bir araya gelerek önce heceleri sonra da kelimeleri oluşturur. (II) Ortaya çıkan ilk dilin, bu özellikleri taşıdığı kabul edilse de yapısının tam olarak nelerden oluştuğu tam açıklanamamıştır. (III) Bu konuda ileri sürülen kuramlardan bazı ipuçlarına ulaşsak da ilk dilin nasıl bir yapıya sahip olduğunu tespit etmek bugün için mümkün değildir. (IV) Kelimelerin eksiksiz bir grup oluşturabilmesi için anlamın tamamlanması gerekir. (V) Kelimeler her ne kadar bazı kurallara bağlanarak dizilse de bu diziliş, hem anlamsal hem de yapısal olarak bazı zorunluluklar içerir. (VI) Bu zorunluluklara uyulmadan kelimeleri bir araya getirmek, cümle oluşturamamak yani tam bir anlam bildirememek demektir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

20. I. Anlatıcı, İstanbul'a sonradan gelenlerin ezik insan ağzını kullanır.

II. İşte bu üç kuşaklık unutuş serüvenini tamamlayamamış ailelerin çocuklarındaki intihar eğilimlerinin ve tutunamayışlarının izini sürer bu romanda Tezer Özlü.

III. Üstelik hep kolejde okuduğu ve giyim kuşamıyla, gezip tozlamasıyla çevresindekilerden geride kalmadığı hâlde eziktir.

IV. Aslında feminist sosyologların düşüncesine göre köyden kente geçişte kentli olmak ve geçmişin aşağılık duygulu izlerini silmek için üç kuşağa ihtiyaç vardır.

V. Tezer Özlü, 1980'de yazdığı, *Çocukluğun Soğuk Geceleri* romanında, taşradan İstanbul'a gelen milliyetçi, müfettiş bir baba ile öğretmen annenin kızını anlatır.

Yukarıda verilen cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulursa numaralanmış cümlelerden hangisi <u>baştan ikinci</u> cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

21. Edebiyat öğretmeni yazılı kompozisyon dersinde öğrencilerden hikâye yazmalarını isteyince Çınar, şöyle bir giriş yapar:

"Günlerdir odasından dışarı çıkmak istemiyordu. Yoksulluk, benim kaderim. Kimsesizim. Yalnızlığın ve yoksulluğun arkadaşlığından bıktım. Ben ayrılıyorum; onlar, benim peşimi bırakmıyor. Şimdi işim, param ve çevrem olsaydı o beni bırakıp gider miydi diye kendi kendine konuşuyordu genç adam."

Öğrenciye verilen tavsiye: "----."

Edebiyat öğretmeninin tavsiyesinden sonra öğrenci, giriş paragrafını aşağıdaki gibi değiştirir:

"Bu tek kişilik odanın tavanlarını örümcek ağı kaplamıştı. Eski püskü, yırtık perdeleri sıkı sıkıya kapalı bu odanın günlerdir açılmayan kapılarından, pencerelerinden gelen temiz hava genç adamı çarptı. Üç gün önce içtiği çorbanın bulaşığı bile duruyordu. Günlerdir bir telefon beklemişti Meryem'den. Acaba kendisi mi arasaydı, çalışmaya başlayacağını, düzenli bir hayat kurmaya çalışacağını söylese Meryem, ona döner miydi?"

Bu parçadan hareketle Çınar'a verilen tavsiye aşağıdakilerin hangisi olabilir?

A) Kahramanın yaşadığı trajik olayları doğrudan vermek yerine mekâna ait betimleme unsurlarıyla bunları hissettirmen hikâyenin gizemini artırır

B) Kahraman anlatıcının iç konuşmalarına, bilinç akışına ayna tutman yani kendini aradan çekip anlatmak yerine sahnelemek, göstermek yolunu tutman, anlatımında avantaj sağlar

C) Uzun söz, anlamdaş söz grupları ve anlatıcı karmaşasından kurtulmalısın yoksa hikâye, aşırı yüklü bir kamyon gibi ilerleyemez

D) Güçlü bir hikâyeci olmak istiyorsan betimlemeleri ve çevresel unsurları kahramanlarının duygularının önüne geçirmemelisin

E) Kahramanın duygularının anlatımında kahraman anlatıcı, çevresinin tasvirinde 3. kişili gözlemci anlatıcı tercih edersen anlattıkların gerçeğin yansımasına dönüşür

22. I. Haşerat olarak adlandırılan böcekler, insanlar tarafından sevilmeyen canlılardır. Küçük ve zararlı olarak gördüğümüz, bizimle aynı evde yaşayabilen bu canlıların ilginç özellikleri vardır. Son yıllarda yapılan araştırmalarda bu küçük canlıların büyük dünyaları aydınlatılmaya çalışılmaktadır.

II. Karıncalar, koloniler hâlinde yaşar. Bu koloniler pek görünmeseler de tabiattaki dengenin korunması için büyük önem taşırlar. Karıncalar, yuvalarını toprak altında inşa ederler. Aralarında iş taksimi yaparlar. Koruyucu, işçi, savaşçı gibi fertler kolonide görevlerini düzenli olarak yerine getirirler. Günün 20 saatini çalışarak geçirebilirler. Çok küçük olan bu canlılar aslında çok güçlüdürler. Ağırlıklarının 50 katı kadar yük taşıyabilirler. Bu 80 kg olan insanın, 4 ton ağırlık kaldırmasıyla eşittir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

A) II. parça birinci parçada öne sürülen saptamayı örneklendirmektedir.

B) I. parça öğretici, II parça sanatsal bir metinden alınmıştır.

C) İki parçada da tamamen nesnel anlatım kullanılmıştır.

D) İki parçada da aynı ana fikir dile getirilmiştir.

E) Her iki parçada da tanımlamadan yararlanılmıştır.

✓ DİKKAT

Ana Düşünce : Temaya ve konuya bağlı olarak yazıların verdiği mesajdır.

- ✔ *Örnekler, sebepler ve ayrıntılar değil onları kapsayan düşünceler ana fikirdir.*
- ✔ *Kanıtlayanlar değil kanıtlananlar; açıklayanlar değil açıklananlar ana fikirdir.*
- ✔ *Kesin yargılar, hükümler ve sonuçlar ana fikirdir.*
- ✔ *Yazarın yorumu ve bakış açısı önemlidir, sizin yorumunuz değil.*
- ✔ *Olgu ve olay değil onun yorumu ve onun niçin verildiği önemlidir.*

✓ DİKKAT

Kavram donanımızınız ve paragraf çözümüyle ilgili stratejik deneyiminiz belli bir aşamaya ulaşana kadar hız yapmaya değil doğru yapmaya önem vermelisiniz. Mesela ilk 10 denemede metin çeşitliliğine ve geçişlerde uyum sağlamaya alışıp sonraki denemelerde süre tutmanız yararlı olacaktır. Ama metin çeşitliliği, kelime ve kavram yorumu konusunda zaten altyapınız varsa süre tutarak çözmeniz yararlıdır.

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 12 – PARAGRAF DENEMESİ

1. (I) Bulgaristan'ın Sandanski kenti; kaplıcaları, doğası ve sürdürülebilir mutfak kültürüyle keşfedilmeyi bekliyor. (II) Türkiye'ye 500 km uzaklıkta olan kent, Yunanistan'la Makedonya sınırında bulunuyor. (III) 22 bin nüfuslu Sandanski, etrafı dağlarla çevrili olmasına rağmen hayli ılıman bir iklime sahip. (IV) Ilıman iklimi, 42-81 santigrat derece kaplıcaları, organik seracılığın yapıldığı bir yer olması gibi sebeplerle sağlık turizminde önemli bir potansiyele sahip. (V) Romalı Spartaküs'ün yaşadığı Sandanski ile aynı vadide bulunan Petriç kenti yakınlarındaki Heraclea Sintica Antik Kenti, 2024'te turistik ziyarete açıldı. (VI) Büyük İskender'in babası Kral II. Filip'in kurduğu ve Büyük İskender'in ilim, siyaset, askerlik öğrendiği bu kentin önemli bir turizm merkezi olacağı tahmin ediliyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Glüten hassasiyeti; arpa, buğday, çavdar gibi ürünlerden oluşan besinlere karşı mide ve bağırsak sisteminde ortaya çıkan sindirim problemleriyle bunlara bağlı olarak gelişen belirtilerin tamamıdır. (II) Glüten hassasiyeti olan kişiler, glüten içeren gıdaları tükettikleri zaman gaz, şişkinlik, ishal gibi durumlardan şikâyet ederler. (III) Glüten hassasiyetinin varlığı, eliminasyon diyeti uygulayarak kesin olarak saptanabilir. (IV) Genellikle kişiler, belirtilerin ve şikâyetlerin altında başka sebepler aradıkları için bunların glüten hassasiyetinden kaynaklandığını göz ardı edebilmektedirler. (V) Glüten hassasiyetinden kaynaklanan mide ve bağırsak rahatsızlıklarının asıl sebebinin glütenli gıdalar olduğunu hayatının sonuna kadar öğrenmeyenler dahi olabilmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dale Carnegie, "Hepimizin yaşamı ertelemeye eğilimli olması, insanoğlunun doğası hakkında bildiğim en trajik şeylerden biridir. Hepimiz bugün penceremizin önünde açan gülün tadına varmak yerine, ufkun ötesindeki sihirli gül bahçesinin hayalini kuruyoruz." demiştir. Basit şeylerin tadına varacak bilgeliğe erişmek gerekir. Onlar hayatımıza, uğruna tüm hayat enerjimizi harcadığımız herhangi bir maddi oyuncaktan çok daha değerli anılar getirecektir. Tıpkı Emma Goldman'ın dediği gibi "Boynumda pırlantalarım olacağına masamda güllerim olsun."

3. **Bu parçada vurgulanan düşünce ile aşağıdaki sözlerden hangisi arasında bir yakınlık <u>yoktur</u>?**

A) Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez.

B) Bugünkü ördek, yarınki kazdan iyidir.

C) En iyinin hayaliyle yaşamak iyileri ıskalamaya yol açmamalı.

D) Günübirlik mutlulukları görmezden gelmek hiç mutlu olamamayla sonuçlanabilir.

E) Küçük şeylerle mutlu olmak yerine büyük mutlulukların hayaliyle yaşamak yanlıştır.

4. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?**

A) Genelleme içeren yargı vardır.

B) Bir duruma ulaşmak için gereken zorunluluklardan söz edilmiştir.

C) Karşılaştırmalardan yararlanılan cümleler yer almıştır.

D) Alıntılardan ve tanık göstermeden yararlanılmıştır.

E) Tanımlama yapılarak anlatıma yoğunluk kazandırılmıştır.

@tgdenemeleri

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Günlükler, insanın en samimi arkadaşları olup kişinin gecenin bir vaktinde duygularını, düşüncelerini olduğu gibi aktardığı dert ortağıdır. (II) Kendinizle kâğıt arasında hiçbir engel kalmamıştır artık. (III) Bütün maskelerinizi çıkartıp bir kenara koymuşsunuzdur. (IV) İnsanlar yoktur artık, yalnızca içtenliğiniz ve en samimi arkadaşlarınız vardır. (V) Günlük yazmak, gerçek kimliğinizin tespiti için en güvenilir kaynaktır çünkü orada "gerçek siz" varsınız.

5. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u>** "Yazdıklarınıza yıllar sonra dönüp baktığınızda bizzat kendinizi bulursunuz bu anılarda." **cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevap olabilir?**

A) Kişinin kendini tanımasında günlük yazmanın etkisi nedir?

B) Günlüklerin diğer yazı türleriyle benzer yönleri var mıdır?

C) Günlük yazarı yazılarında nasıl bir üslubu tercih etmelidir?

D) Günlükler, tarihsel kaynaklardan sayılabilir mi?

E) Kişiler, günlük yazarken sadece kendilerini mi anlatırlar?

7. Beni kuşatan sorumluluklar var: Babayım, oğul, amca, dayı ve öğretmenim. Bunlar mıdır beni tutan diyorsanız yanılıyorsunuz. Ama engellediğim fakat asla vazgeçemediğim bir tutkum var, üstelik de kendimi bildim bileli bunu içimde taşıyorum: Kitap okuyarak seyahat etmek, gezmek, görmek istiyorum. Sebebini bilmiyorum. Zaten bazı isteklerimizi tutkuya dönüştüren ve onları en güzel kılan "niçin"lerinin derinlerde yatması, bizim ulaşamayacağımız kuytularda gizlenmesi ya da bilinçaltımızın buzlu camlarının, tül perdelerinin arkasında sisli puslu bir görüntü içinden bizi kendine çağırmasıdır. Beni kendine çağırıp duran ve okumanın eşlik ettiği bu gezmek tutkusu, yaşamıma anlam katan, yaşamımı güzelleştiren çok özel ve güzel bir tutkudur.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Gezme ve okuma, birlikte gerçekleştirildiğinde doyumsuz bir haz verir.

B) İnsanın sorumluluk alanından uzaklaşıp özgürce hobilerini yaşaması, en büyük mutluluktur.

C) Sebebini net bilemediğimiz istekler ve tutkular, diğerlerinden daha güzeldir.

D) Gizemini koruyan, neden-sonuç ilişkisiyle izah edilemeyen, vazgeçilmez tutkular her insanda vardır.

E) İnsanın tutkularının peşinde koşması doğaldır ancak sorumluluklarını da ihmal etmemesi gerekir.

8. Bekir Yıldız'ın öykülerini okurken sarsılırsınız, tüyler ürperticidir anlattıkları. Gerçeği bütün yüzleriyle önümüze serer; evet katıdır, gülmez; kahredicidir, okşamaz; daldırmaz, gördürür; yürütmez, koşturur. Bir solukta bitirirsiniz öyküyü, sonra sizde yeniden sürer. Acırsınız, kaygılanırsınız yurdun hâline, o yörenin katı geleneklerine bir çare arar, bulamazsınız da iki eliniz böğrünüzde kalır. "Kişi oğlunun çilesi dolmaz mı günün birinde?" dersiniz, kafanız allak bullak olur; birine çatmak, kavga etmek, düzenin yeniden kurulması için yöntemler düşünürsünüz; türlü öneriler gelir usunuza. Kısacası Bekir Yıldız enine boyuna, derinliğine düşündürür. Bunlar öykülerin konusundan mı gelir? Yok. Anlatımı, betimlemeleri, sunuları da başka, çok başkadır. Tümce örgüsü kendine özgü, çarpıcı, sarsıcı, dengeli. Duygusallığa düşmeden duyguları noktalıyor. Daha ne söyleyeyim bilmem. Bekir Yıldız'ın yıldızı eksik olmasın üstünden.

Bu parçada Bekir Yıldız'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Akıcı ve özgün bir anlatımının olduğuna

B) Sosyal konuları dile getirdiğine

C) Gerçekçi bir anlatımı tercih ettiğine

D) Konudan çok biçemi önemsediğine

E) Anlattıklarıyla okuru harekete geçirdiğine

@tgdenemeleri

9 - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Buna evet, diyemiyorum maalesef. Çünkü son yıllarda gördüğüm oyunlar beni hiçbir yönden etkilemiyor ve beni hiç heyecanlandırmıyor. Ben tiyatroya girip perde açıldıktan sonra oradan bana güzel şeyler gelsin diye bekliyorum. Alışmadığım, şaşırtıcı, yeni, daha önce hiç görmediğim orijinal şeyler görmek istiyorum fakat hep suyunun suyu, hep tekrar. Beni tiyatroya çekecek bir oyun yoksa niye gideyim?

9. Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevap olabilir?

A) Çağdaş tiyatronun geleneksel tiyatrodan yararlandığına inanıyor musunuz?

B) Son zamanlarda sergilenen oyunları izlemek için tiyatroya gidiyor musunuz?

C) Tiyatro sevdalısı bir neslin tiyatroya sahip çıkacağına güveniniz var mı?

D) Tiyatro eserlerinin hep kendisini tekrarladığı görüşüne katılıyor musunuz?

E) Teknolojinin tiyatroyu olumsuz yönde etkilediğini düşünüyor musunuz?

10. Bu parçadaki altı çizili ifade tiyatrolarda aşağıda verilen anlatım özelliklerinden hangisinin olmadığını göstermektedir?

A) Duruluğun B) Yalınlığın

C) Evrenselliğin D) Özlülüğün

E) Özgünlüğün

11. I. Yine bu sayede insan, soyutlama ve düşünme gücüne erişmiştir.

II. Çıkardığı seslere belli anlamlar yükleyerek ses dilini oluşturmuş ve bir araç olarak kullanmıştır.

III. Böylece insanoğlu; adına dil dediğimiz onun yaşamını öteki canlılardan ayıran, onu üstün kılan yeni bir araca sahip olmuştur.

IV. İnsanoğlu doğada egemenlik sağlamak için araçlar yapıp çalışırken kendi sesini de bir araç gibi kullanmayı denemiştir.

V. Bu araç sayesinde insan, herhangi bir canlı olmaktan kurtulup gelişmeye ve insanlaşmaya açılmıştır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Daha önceden herkesin gözü önünde bir eylem yaptıysak daha sonraki adımlarımızda da o eylemle tutarlı olma zorunluluğu hissederiz. Buna ilişkin olarak yapılan bir araştırmada bir bölgede yaşayan insanlardan güvenli sürüş kampanyasına destek olmaları için evlerinin ön bahçesine "Güvenli sürün!" yazan bir tabela yerleştirmeleri isteniyor. Ancak bölge sakinlerinin çok azı bunu kabul ederek tabelayı bahçesine yerleştiriyor. Aynı talep yakındaki başka bir sitenin ev sahiplerine de götürülüyor. Burada tabelayı koymayı kabul edenlerin sayısı, diğer bölgedekine göre neredeyse 4 kat fazla oluyor. Birbirine yakın iki bölge arasında nasıl bu kadar fark oluyor dersiniz? Çünkü küçük bir ayrıntı daha var. Aslında ikinci sitenin sakinleri, bu olaydan 10 gün önce ziyaret ediliyor. Bu ziyarette onlara başka bir taleple gidiliyor ve camlarına "Güvenli sür!" yazan küçük bir kart yapıştırmaları isteniyor. Bunu kabul eden site sakinleri böylelikle daha 10 gün öncesinde güvenli sürüş kampanyasına destek olduklarını gösteren bir davranışta bulunmuş oluyor. Dolayısıyla karşılarına ikinci bir taleple gelindiğinde büyük oranda bu davranışlarıyla tutarlı hareket etmeleri gerektiğini düşünerek tabelayı koymayı da kabul ediyorlar.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanlar, kendilerinden beklenen sıradan bir davranışı gerçekleştirdikleri için daha önemlileri de gerçekleştirirler.

B) Bir davranışın başka insanların karşısında sergilenmesi, o davranışın tekrarlanmasına zemin hazırlar.

C) İnsanlar, aralarında çelişki bulunmayan davranışlar sergileme eğilimindedirler.

D) Bir davranışın ortaya çıkıp çıkmamasının bölgeler arasında farklılık göstermesi olağan bir durumdur.

E) Davranışların ortaya çıkmasında rol oynayan en önemli etken, pekiştirmenin nasıl yapıldığıdır.

@tgdenemeleri

13. Sorumluluk, kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesidir. Bir toplumda sorumluluğu olmayan hiç kimse yoktur. Kişilerin toplumda taşıdığı sorumluluk, yasalarla belirlenmiş sorumluluklardan ibaret değildir. Bugünkü yaşamımızda, dünyanın her yerinde yasalarla yazılı olmayan bir sorumluluğun cezasının yalnızca vicdan azabı olduğunu sanır, sızlayacak bir vicdanımız yoksa aldanırız ki aldanan insanlar da yok değildir. Kendilerini sorumsuz sananların hiçe saydıkları sorumluluklarının cezasını günün birinde bütün bir toplum, o toplumun içinde ailesi ve yine kendileri çeker.

Bu parçada,

I. Sorumsuz bir davranışın geneli etkileyebileceği
II. Yasalarda bulunmayan sorumlulukların da olduğu
III. Yasal cezaların sorumsuzlar için etkili olduğu
IV. Her insanın kendine göre bir sorumluluğunun bulunduğu

ifadelerinden hangilerine değinilmemiştir?

A) I ve III B) Yalnız II C) II ve IV D) Yalnız III E) III ve IV

14. Uluslararası dil ansiklopedisi *Ethnologue*'un 15. baskısında dünyada 6912 yaşayan dil olduğu bilgisi yer alır. İlk baskıda ise 5687 rakamı verilmişti. Farklı kaynaklarda başka rakamlarla da karşılaşmak mümkündür. Bu belirsizliğin pek çok nedeni vardır. Her şeyden önce dünya dilleri üzerindeki çalışmalar henüz tamamlanmamıştır ve varlığı bile bilinmeyen dillerin bazılarının yok olduğu tahmin edilmektedir. Bu dillerin çoğu dünyanın henüz keşfedilmemiş bölgelerinde yer alsa da keşfedilmiş bölgelerdeki dil çalışmaları bile bitirilmiş değildir. Çünkü araştırmacılar, çoğunlukla kolay ulaşılan Batı Avrupa dilleri üzerinde çalışmayı tercih etmektedir. 4000 kadar dilin henüz doğru dürüst betimlenmemiş olduğu tahmin edilmektedir. Ayrıca dillerden birçoğunun özel adı yoktur. Örneğin Papua-Yeni Gine'deki Sare halkının dillerine verdiği Sare adı sadece "konuşmak" demektir. İngiliz Kolumbiyası'nda yaşayan Gitksan halkı kendi dillerinden Sim'algaks "gerçek ya da doğru dil" diye söz ederler ama komşu Nigşa ve Tsimşian lehçeleri de aynı adı kullanır. Kimi dillerin ise birden çok adı vardır. *Ethnologue*, birbirinin yerine kullanılan 39.000 dil ve lehçe adı verir. Ayrıca araştırmacılar da bir dile hem o dilin konuşurlarından hem de birbirlerinden farklı adlar vermiş olabiliyorlar. Yaşayan ya da ölü diller konusunda da kaynakların verdiği bilgiler her zaman tutarlı değildir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Günümüzde yeryüzünde konuşulmaya devam eden bütün dillerin varlığı kayıt altına alınmıştır.
B) Birçok araştırmacı, Batı Avrupa dilleri dışındaki diller üzerinde çalışmayı daha çok önemsemektedir.
C) Dünya üzerinde ne kadar etnik grup varsa o kadar da dil vardır.
D) Dil araştırmacıları bir dili adlandırırken o dili konuşan halkın kültürel özelliklerinden yararlanmaktadır.
E) Yeryüzünde birbirinden farklı dillerin ortaya çıkmasının tek bir nedeni yoktur.

15. Pertev Naili Boratav; edebiyatımızın, dilimizin, gelenek ve göreneklerimizin yetkin bir araştırmacısıydı. Onlarca kitapla, yüzlerce makaleyle ve yazıyla daha çok halk edebiyatımızda, halk yaşamında yer edinmiş motifler üzerine eğildi; kendine has bir anlatımla bunların tarihsel boyutlarını irdeleyip yazıya döktü. Bu işi onun kadar başarıyla yapabilen başka birilerini söylemek oldukça güç. O, araştırmacılığının yanı sıra duygusal bir şair, iyi bir denemeci, büyük bir dost ve kaliteli bir şahsiyetti aynı zamanda.

Bu parçadan Pertev Naili Boratav'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Edebiyatın farklı türleriyle ilgilendiği
B) Bilimsel tarzda yazılar yazdığı
C) Halk kültürünün geçmişini incelediği
D) Özgün bir üslubunun olduğu
E) Sosyal sorunlara çözümler bulduğu

16. Kim ne derse desin, okuma eylemi önce sezgi ve kavrayışla başlar, sonrasındaysa okuduğumuz yazarların yapıtlarıyla bir eğitime dönüşür. Resimli romanların dünyasıyla tanışmak, bu ilk adım, okumanın kapılarını açabilir çocuğa. Çocuğun dünyasında görsellik önemlidir, bunu izleyen süreçte sürükleyicilik ve maceranın yanına hayal unsurları eklenir. Jules Verne gibi yazarlar, bu bakımdan çocukların dünyasında derince izler bırakır. Yüzünüzü biraz daha hayata dönmüş, topluma, insana bakar olmuşsanız; hele bir de sokakları tanıyor, bunları anlamanın kıyısına gelmişseniz karşınızda Fakir Bayburt, Emile Zola, Tolstoy gibi yazarlar duruyordur. Yaşlandıysanız ölüm ve yaşam felsefesi yapan "denemeler" size dost olacaktır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmiştir?

A) Çocukların ilgi duyacağı bir edebiyat dünyası oluşturmanın gerekliliğinden
B) Hayata daha gerçekçi bakmak için realist yazarların eserlerini okumanın gerekliliğinden
C) İçinde bulunan yaşa göre okunacak yazarların değiştiğinden
D) Klasik yapıtların, insan hayatında önemli bir yere sahip olduğundan
E) Çocuğa okumayı sevdirmenin çevreye bağlı olduğundan

@tgdenemeleri

17. **Gazeteci:** Bazı dergilerde hikâyeleri yayımlanmış olan bir gence neden hikâye yazmayı bırakmasını salık verdiniz?

Hikâyeci: Dede Korkut Hikâyelerine ve halk hikâyelerine burun kıvırıyordu ve onları gereksiz görüyordu.

Gazeteci: Geleneksel öykülerimizden de motifler barındıran hikâyeciye de hikâye yazmayı bırakması gerektiğini söylemişsiniz. Bu bir çelişki değil mi?

Hikâyeci: Bir hikâyeci, hikâye denizinde gençlerin gemileri için deniz feneri olabilmeli.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki hikâyecinin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Sanatçının başarısı, eserlerinin yayımlanmasıyla değil eserlerini okuyanların niceliği ile ölçülür.

B) Yerelden evrensele uzanan bir çizgide ilerleyebilen bir sanatçının ölümsüzlüğü hak ettiğini düşünüyorum.

C) Başarılı bir sanatçı, eskilerin takipçisi; yenilerin yol göstericisidir.

D) Orijinal olayım derken aşırıya kaçıp marjinal olanların sanat dünyasına söyleyecek sözü yoktur.

E) Sanatsal birikime sahip olup da yaratıcı ürünler ortaya koyamamak mükemmeliyetçilikten kaynaklanır.

18. Edison'a en büyük icat nedir diye sorarlar. Peş peşe icatlar yapıp halktan en büyük alkışı alan Edison, "En büyük icat ottur; bizim yaptığımız icatlar ve keşifler, olsa olsa var olanı göstermekten ibarettir." der. Edison hem mutlu hem de üretken ve başarılı olmayı becerebilen ender ünlülerden biridir. Fakat acaba bu alçak gönüllülüğe sahip olmasaydı üretken bir bilim adamı olabilir miydi? Sanmıyorum. 67 yaşında atölyesi ile birlikte her şeyi yandığında ertesi gün ailesini toplayıp "Bütün hatalarımız yandı." diyebilmiş ve üç hafta sonra fonografı (gramofon) icat etmiştir. Zorluklara karşı yoluna devam edebilmek ve başardığında gurura kapılmamak hep yüksek duygusal zekâ örnekleridir. Günümüzdeki başarılı ama mutsuz insanların çokluğunu duygusal zekânın eğitilmeyişine bağlıyorum ben.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Genellikle başarıyla mutluluğun doğru orantılı olduğuna

B) Çok az insanın başarıyla mutluluğu bir arada yaşayabildiğine

C) Gerçek bilim insanlarının kibirli olmadığına

D) Duygusal zekâsı yüksek olanların başarısızlıklar karşısında yılmadığına

E) Buluşların doğadaki varlıkların ve ilişkilerin yansıması olduğuna

19. Roma mutfağının kapısını enginarla araladım. Venedik'te enginarın gizemlerine daldım. Kentin her tarafı tarih kokan labirentlerinde dolaşır gibi enginarın çeşitlerinin peşinden koştum. Mor gonca gül gibi olanlarını, minicik bebek gibi olanlarını keşfettim. Gonca enginarları çiğ çiğ yemenin keyfini çıkardım. Roma usulü enginar pişirmeyi öğrendim. Onun sır otu "mentuccio" ile yani nane görünüşlü fesleğen lezzetli bir yabani kekik cinsi ile tanıştım. Onun benzeri bir otu ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "enginar sebzesinin her ülkede başka bir çeşniyle tatlandırıldığı" **sonucuna ulaşılır?**

A) ülkemizde farklı yörelerde yarpuz olarak veya taş nanesi olarak adlandırıp kullandığımızı keşfettim

B) enginar yemeklerinde kullanmanın İtalya'nın bütün ünlü mutfaklarında âdet olduğunu öğrendim

C) dünyanın her yerinde enginarın lezzetini ortaya çıkaran bir unsur olarak kullandıklarını fark ettim

D) Anadolu'da ararken enginara yakışacak daha başka birçok yeşillik bulunduğunu gördüm

E) bulmak için ülke ülke dolaştım fakat bu otun Venedik'e özgü bir ot olduğunu anladım

20. (I) İnsanları diğer canlılardan ayıran özelliklerden biri de insanların düşünme yetisine sahip olmalarıdır. (II) Bilinçli olarak gerçekleştirilen fikir uğraşısı olan düşünce dille ifade edilir. (III) Dil bu yönüyle düşüncenin aktarıcısıdır. (IV) Ancak dil, bunlar arasında en işlevsel olanı, insan zihninde en fazla hareket alanı bırakanıdır. (V) Düşünce aktarımı dil dışında resim, müzik, heykel, ebru gibi araçlarla da gerçekleşir. (VI) Dil dışında hiçbir ifade biçimi insana karmaşık ve soyut düşüncelerini dil kadar ayrıntılı olarak ifade etme fırsatı vermez.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V D) IV ve V E) III ve VI

@tgdenemeleri

21. I. Bazı kaynaklara göre siyez buğdayının geçmişi 10 bin yıl öncesine uzanıyor. İlk olarak Şanlıurfa Karacadağ'da ekildiği biliniyor. Bugün Anadolu'da en çok Kastamonu bölgesinde yetiştiriliyor. Kastamonu siyezi diye de söyleniyor. İsmi ise Hititçeye kadar varıyor. İlk önce "zız" demişler, sonra ekleme ve dil değişimleriyle siyez hâlini almış. Bazı yörelerde "kaplıca" da deniliyor. Latincede "tiriticum monococcum" ismiyle biliniyor.

II. Kastamonu'da insanlar siyezi ekiyor ve kullanıyor. Bazıları acayiptir ki besi ve kümes hayvanına da veriyor. Hayvanların da yiyor olması, siyezi bir şekilde besin zincirinde tutuyor. İşletmeler yeni yeni siyezin her biçimini mamüle dönüştürmenin hesaplarını yapıyor. Bunun için pazarlamada, maliyet ekonomisini de işin içine katıp üreticiyi de düşünerek fiyatlandırma yapılıyor. Siyez; eskiden sadece bulgur ve un olarak hayatta yer alırken bugün tarhana, ezme, makarna, hatta mantısı ile raflarda yer buluyor.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

A) Siyez buğdayının kullanım alanlarından söz etmektedirler.

B) Siyez buğdayının tarihsel gelişimini anlatmaktadırlar.

C) Siyez buğdayının Türkiye için öneminden söz etmektedirler.

D) Siyez buğdayı ile ilgili öğretici bilgiler içermektedirler.

E) Siyez buğdayının tanıtımı için yeni yollar önermektedirler.

22. **Gazeteci:**

(I) ----?

Sanatçı:

Bazen ama yeteri kadar değil. Daha fazla yazmak istiyorum. Eğer çok uzun bir süre geçmişse, altı aydan fazla falan ve hiç şiir yazmamışsam asabım bozuluyor. Kendimi "Acaba artık şair değil miyim?" ya da "Artık şiir yazamıyor muyum?" diye düşünürken buluyorum. Genellikle ondan sonra oturup biraz şiir yazmaya çalışıyorum.

Gazeteci:

(II) ----?

Sanatçı:

Uzun bir müddet boyunca şiir yazmak ve hikâye yazmak benim için eşit değere sahipti. Dergilerde önce daima şiirlere bakar, sonra hikâyeleri okurdum. Fakat nihayetinde bir seçim yapmam gerekti ve ben de hikâye tarafına geçtim. Bu benim için doğru seçimdi. Ben "doğuştan" şair değilim. Belki yarı zamanlı şair olurum. Buna razıyım. Hiçbir şekilde şair olamamaktan iyidir.

Gazetecinin bir sanatçıya yönelttiği aşağıdaki sorulardan hangileri, yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Şiir yazmadığınızda kendinizi nasıl hissediyorsunuz

(II) Yazın dünyasına şiirle mi yoksa hikâye ile mi girdiniz

B) (I) Hikâyedeki başarınızın şiirinizi gölgelediği söylenebilir mi

(II) Kendinizi şiirde mi yoksa hikâyede mi başarılı sayıyorsunuz

C) (I) Hâlâ şiir yazıyor musunuz

(II) Bir sanatçı olarak şiire mi, öyküye mi daha yakınsınız

D) (I) Yazdıklarınıza okurun ilgisini nasıl buluyorsunuz

(II) Hikâye yazmak ve şiir yazmak birbirini nasıl etkiliyor

E) (I) Artık hikâyeye ara verip şiire mi ağırlık vereceksiniz

(II) Şiirle öyküyü bir arada götürmek sizin için zor olmadı mı

✓ KAVRAMLARI ÖĞREN

Fantastik : *Düşsel demektir. Hayal gücüne dayanan, gerçek dışı öyküler olan masallar ve fabllar fantastik eserlerdir.*

Düşsel ögelere yer vermek : *İmgeli, mecazlı anlatımlardan ve hayal gücünden yararlanmak demektir.*

Devinim : *Hareket demektir.*

Dinamik : *Hareketli, canlı, her an değişebilen, durağan olmayan demektir.*

İmgeli anlatım : *Kelimeleri kendi anlamlarının dışında anlamlara getirerek yapılan mecazlı anlatımlardır.*

İronik : *Tarizli anlatımlardır. Söylenen sözün tam tersini kastederek yapılan alaycı anlatımlardır. Mizahi anlatımın bir türü olup mizah her tür gülmeceyi kapsarken ironi, yergi amaçlıdır.*

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 13 – PARAGRAF DENEMESİ

1. Yağmurun altında esmer kızın ıslak saçları sanki bir nehirde akıyor, yüzünde bir gül olup açan yağmurla birlikte iyice büyüyor, âdeta iri bir gül oluyor. O kızın gülümsemesi sonra köşedeki ihtiyarın bakışlarındaki dalgınlık hiç bitmiyor; derine, daha derine bakıyor, hiç dönmeyecekmiş gibi uzuyor, uzuyor bakışları. Kim bilir belki de mazgallara sızan yağmur birikintilerine bakarken heba olmuş bir ömrü düşünüyor ve o kız, sevgilisinin gözüne bakan kız, yüzüne bakılırsa her şeyi görüyor ve yağmur, sanki ince bir iple herkesi birbirine bağlıyor; Taş Köprü'nün karşısındaki bu kafede, bu yağmurun altında "sevgiyle birbirleriyle konuşanlar" arasında Sırp da var Slovak da Arnavut da. Buradan bakınca bu insanların birbirlerini öldürmeleri akıl dışı geliyor. Yoksa bu fotoğraf yalan mı? İnsan ne oluyor da canavarlaşıyor. Duygular çözülmeden insanlar çözülemeyecek.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

A) Yinelemelerden yararlanılmıştır.

B) Benzetmeye başvurulmuştur.

C) Emin olunmayan durumlardan söz edilmiştir.

D) Yadırgama ve şaşırma duygusu dile getirilmiştir.

E) Kanıtlayıcı anlatımlara yer verilmiştir.

2. Türkler, asker ve idareci olarak yerleşik düzene geçilmesi taraftarı olmamışlardır. Türk göçebeliği, hiçbir yerde durmaksızın yaşamak değil mevsimsel doğal yaşama uyumdur. Hatta doğaya anlam yükleme süreci; yaşayışa, geleneklere, inanışa yönelik içerikler taşıyabilmektedir. Örneğin erkek keçi, Yörüklerde teke olarak adlandırılmaktadır ve makbul sayılmaktadır. Buna yönelik olarak Batı Akdeniz ve Güney Ege Yörüklerine ait halk oyunları bu yörenin de ismi olan Teke Yöresi oyunları olarak adlandırılmakta hatta erkek keçiler arasındaki mücadeleyi anlatan bir halk oyunu olarak bu oyuna teke zortlatması denmektedir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Askerî olarak zayıflama endişesi Türklerin yerleşik düzene geçmesini engellemiştir.

B) Doğaya anlamlar yüklenmesi her toplumda görülen bir olgudur.

C) Teke yöresi oyunlarının tümünün oluşumunda hayvanların hareketlerinden esinlenilmiştir.

D) Türklerin doğaya yüklediği anlamlar yaşantı, töre ve din anlayışıyla ilgilidir.

E) Türklerde göçebelik tüm göçebelerde olduğu gibi mevsim şartlarına bağlı olarak gerçekleşmiştir.

3. **Gazeteci:** Andre Gide'in *Pastoral Senfoni* romanına "79 sayfada ne anlatılabilir ki?" deyip dudak büken gence neden "Senden romancı olmaz." dediniz?

Yazar: Balı yemiyor, cam kavanozu yalıyor da ondan.

Gazeteci: Aynı genç Gabriel Garcia Marquez'in *Yüzyıllık Yalnızlık* adlı romanını keyifle okusaydı ona yine mi aynı sözü söylerdiniz?

Yazar: Bu eseri kalabalık karakter kadrosu ve hacimli bir kitap olmasından dolayı roman kabul etmişse sözüm yine aynı olurdu.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Yaşam gerçeğiyle roman gerçeğinin aynı olduğunu düşünmek, yazarla zabıt kâtibini aynı seviyede görmektir.

B) Gerçek sanat eserini her seviyeden insanın anlaması mümkün değildir; bu durum, gerekli bir şey de sayılamaz.

C) Sanat, bir anlatma işinden çok bir algılama ve çağrışımlar yoluyla keşfetme işidir.

D) Sanatın değerinin nicelikle değil nitelikle ölçülebileceğine inanıyorum.

E) Sanatı anlama çabasında olanlar, sanatçıdan esere doğru bir yol izlemeliler.

4. Biz millet olarak kaç bin yıldan beri varsak günümüzün şairinde de o kadar bin yılın esintisi vardır, daha doğrusu olmalıdır. Bu tarihsel derinlikten süzülüp gelmeyen şiirin ömrü kısa olur. Anne sütüyle beslenmeyen bebeğin sağlıksız oluşuna benzetirim ben şairin durumunu. Bebek, yaşama tutunurken annesine bağlanır ve biyolojik olarak da psikolojik olarak da ondan beslenir ama bu bağlılık, bir zaman sonra biter. Bağlılık, asla bağımlılık olarak devam etmez. İşte şairin ilişkisi de böyledir şiirin geçmişiyle. Şunu da iddia ediyorum müsaadenizle: Kendi sesini bulanların tamamı, şiirin geçmişinden, onun cömert pınarlarından bol bol içmiş olan kişilerdir. Zaten şiir, ancak bu şekilde toplumun ortak dili olabiliyor ve geleceğe kalabiliyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

A) Şairin, başkasının tıpkısı olmaması için çağının ruhunu doğru algılaması ön koşuldur.

B) Şiirin geçmişini bilmeye yönelen kişinin o şiirin ait olduğu milletin tarihini iyi bilmesi gerekir.

C) Özgün ve ölümsüz şiirin hamuru, geleneğin mayasıyla yoğrulmalıdır.

D) Tarihsel, toplumsal ve sanatsal birikim, toplumsal ve bireysel öngörülerin yolunu aydınlatır.

E) Şiire adanmamış bir ömrün ürettiği metinler, şiir değil şiir müsveddesidir.

@tgdenemeleri

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kocaman, kadim bir kültür coğrafyasında yaşıyoruz; çok büyük bir medeniyetin mirasçılarıyız. O sebeple hem Doğu'ya hem Batı'ya söyleyecek sözümüz var. Tabii ki o mirastan beslenen bir birikimimiz varsa vardır sözümüz, aksi hâlde özümüzden gelmeyen sözler slogan olur. Hınç ile söylemek, bağırıp çağırmak da değildir üslubumuz; olmamalıdır. Kültür derelerinin birbirinin içine aktığı bir çağda su yatağımızda suyumuz kalmamışsa büsbütün ötekinin deresi doldurur onu. İşte o zaman dünyaya söyleyecek sözlerimizi yitiririz ırmağın çağıltısında. Kendi berrak suyumuz yer altına çekilir. Oysa dünyanın o suya ihtiyacı vardır: Yabancı suların yutmadığı suya. Çocuklarımızın da ona ihtiyacı vardır. Kendi coğrafyasının kültür suyundan içmeye, onunla sulanmış bahçelerden meyveler, sebzeler yemeye, o bahçenin organik çiçeklerinden devşirilmiş baldan beslenmeye. Sonra açılmaya başka ırmaklara, denizlere, öteki coğrafyalardan gelen sebzeye, meyveye. Pergelin bir ayağını mirasçısı olduğumuz medeniyetin kalbinde sabit tutarak diğer ayağıyla dünyayı dolaşabiliriz.

5. **Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kendi zengin kültürümüze yabancılaşmadan başka kültürlere açılmayı becerebilmeliyiz.

B) Bir kültürün medeniyet kodlarını milletin yaşadığı coğrafyanın özellikleri oluşturur.

C) Kültürlü topluluklar, kültürel üstünlükleriyle diğer toplulukları asimile eder.

D) Dünyaya söz geçirebilen bir millet olmanın yolu, bilimsel gelişmelerle medeniyet kodlarını birleştirmekten geçer.

E) Kültürün doğasını bozmak, o kültür coğrafyasında yaşayan insanların aidiyet duygusunu yok eder.

6. **Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Parçası olduğu medeniyetin köklü ve zengin olduğuna inanmaktadır.

B) Ulusaldan evrensele taşımaya değer bir birikimin mirasçısı olduğunu düşünmektedir.

C) Kültürel birikimi yaygınlaştırmanın kültürel yozlaşmayı engelleyeceğini savunmaktadır.

D) Batı medeniyetinin istilacı tutumuna karşı tavır alınmamasına kızmaktadır.

E) Ait olduğu kültürün orijinal biçimine hem kendi ülkesinin hem de dünyanın ihtiyacı olduğunu dile getirmektedir.

7. ---- Diğer sanat dallarının biçiminde göze çarpmayan özellikler, şiirin can alıcı noktalarıdır. Şairin işi, suyun oluşmasıyla değil, parıltısı ve sıcaklığıyladır. Ay tutulmasının nedenini açıklamakla değil, onun gece vakti suya vurup kalbe yansımasıyladır. Duygudan yoksun bir şiirin olamayacağını bilen şair, bilim adamlarının ihmal ettiği duyguyu işler özellikle. Çünkü o, duygularımızı en iyi yansıttığımız aracın şiir olduğunun bilincindedir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Şiir, üslup yönünden düzyazıyla benzer özellikler taşır.

B) Şiirin de bilimsel açıklamaları olan, nesnel ölçütlere göre değerlendirilebilen yönleri vardır.

C) Bir şair, şiirinde özgünlüğü yakalamışsa ölümsüzlüğe ulaşabilir.

D) Ahenk unsurlarından yoksun olan bir şiirin kuru sözler topluluğundan farkı yoktur.

E) Şiir, duyguları dile getirmeye, diğer edebî türlerden daha elverişlidir.

8. Yazmaya başladığım zamanlar Cahit Sıtkı gibi, Ahmet Muhip gibi olmak, onlar gibi yazmak, onlara benzemek istedim; onlara özendim durdum. Sağ elimde kalem, sol elim başımda çok düşündüm onlara benzemeyi. Yıllar sonra benim de yazdıklarım şiir olmaya başlayınca benzemeye çalıştığım, âşık olduğum bu sanatçıların şiirleri beni rahatsız etmeye başladı. Şimdilerde geriye dönüp bende onlara dair ne varsa hepsini yakıyorum.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özgünlüğe ulaşmak, uzun bir müddet büyük sanatçıları taklit etmekle mümkündür.

B) Şairlik, birikim gerektiren, benzemenin ve taklidin bittiği yerde başlayan ciddi bir iştir.

C) Büyük bir şair olmanın yolu, yeteneğin yanı sıra çok çalışmaktan geçer.

D) Şair, şiirlerini duru bir anlatımla, çarpıcı imgelerle yazıyorsa ölümsüzlüğe ulaşır.

E) Şairlerin her birinin etkisinde kaldığı, şiir anlayışından faydalandığı büyük şairler vardır.

@tgdenemeleri

9. Meşakkatli ve büyük bir iştir sanat adamının yaptığı. Hassas, duyarlı ve gözlemci olan sanat adamı, toplumsal meselelerin bilincinde olup sıkıntıları dile getirmelidir. Bu adam, insanlar için önem arz eden konuları da bilir, yaşamın sadece bunlardan ibaret olmadığını da. Bana göre yaşamımızda en basit ve sıradan olayları bile önemsemelidir sanat adamı. Basit görülen olaylara sırt çeviren kişi sanatçı olur mu hiç? Sıradan ve basit olayları vatandaş göremeyebilir, doktor da mimar da mühendis de göremeyebilir. Bu olayları görüp dile getirecek adam bellidir. Yaşarken farkına varamadığımız küçük olaylara bir yapıtta rastladığımızda ne kadar mutlu oluyoruz öyle değil mi?

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanat yapıtlarında yaşamdaki ayrıntılarla karşılaşan insan çok mutlu olur.

B) Meslek dalları içinde en büyük ve zor görevler sanatçıya düşmektedir.

C) Toplumsal sorunlara çözüm yolları bulan sanatçı, büyük ve gerçek sanatçıdır.

D) Yaşamdaki küçük olaylar, genellikle olağanüstü olaylardan daha büyük etkiye sahiptir.

E) Sanatçı, sadece önemli olayları değil yaşamın içindeki detayları da görüp anlatandır.

10. Her toplumda önemli olaylar ve büyük felaketler sırasında şair şiirini yazar, âlim düşünür, ressam bir tablo çizer, heykeltıraş bir eser ortaya koyar, esnaf işiyle meşgul olur. Siz ancak onlara bakarak gerçek değişmez dünyayı, insanlığın temelini görürsünüz. Bunların tümünde geçmişin bütün izleri yoktur. Hâlbuki halk ozanının şiirinde, zaman zaman dünün olayları, olayların getirdiği şikâyetleri, terleri hatta ilhamları daha çok yer almıştır.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Büyük olaylar karşısında toplumların duyarsızca yaşamlarına devam ettikleri

B) Sanatçıların önemli olayları yapıtlarında ele alıp insanlara yol gösterdikleri

C) Büyük felaketlerin, önemli olayların insanlarda derin izler bıraktığı

D) Halk ozanlarının diğer sanatçılara göre önemli olaylardan daha çok etkilendikleri

E) Toplumların yaşanılan felaketlerden zaman zaman şikâyetçi oldukları

11. Dil, değişkendir; bütün doğal diller çeşitli nedenlere bağlı olarak sürekli bir değişim içindedir. Türkçe, bütün doğal diller gibi sürekli biçimde değişmekte ve gelişmektedir. Türkçenin bilinen ilk metinleri bugün ancak belli bir eğitim sonucu anlaşılabilecek durumdadır. Ancak değişkenlik sadece tarihle sınırlı değildir. Günümüzde de Türkçede çok sayıda çeşitlenme vardır. Değişme, konuşma dilinde yazı diline oranla daha hızlı olur. Yazı dillerinde "görece doğru" biçimler bir kere belirlendikten sonra, bu "doğru" biçimlerle eğitim alan nesiller, yazı dilinde değişiklik olmasından hoşlanmazlar. Oysa konuşma dili sürekli bir değişim içindedir. Yazı dilinin durağan, konuşma dilinin ise dinamik olması nedeniyle zamanla yazımla söyleyiş arasındaki uçurum büyür ve yazı dilinde reform yapma ihtiyacı ortaya çıkar.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Dünyadaki tüm doğal dillerde değişme ve gelişme söz konusudur.

B) Yıllar öncesine ait bir Türkçe metni herkes okuyamayabilir.

C) Konuşma dilindeki değişmeler, yazı dilini etkiler.

D) Eğitimli kişilerin konuşma diliyle yazı dili arasında fark yoktur.

E) Konuşma dilindeki değişim, yazı diline göre daha hızlıdır.

12. (I) Edebiyat eğitimi sırasında doğru metinler seçilemediği için edebiyatın ne olduğunun da kavratılamadığını kabul etmek gerekir. (II) Bir şiirde ne kadar bayrak, ne kadar vatan geçtiği önemli değildir; önemli olan bunların metinde nasıl kullanıldıklarıdır. (III) Ancak bizde bazen bunlar, metinlerin edebîliğinin önüne geçmiştir; elbette edebiyat yoluyla bazı değerlerin aşılanması hedeflenebilir ama bu aşılama incelikli bir biçimde yapılırsa etkili olur. (IV) Bazı değerlerin toplum tarafından önemsenmemesi bütün toplumun üzerinde düşünmesi gereken bir sorundur. (V) Yunus Emre de bazı değerleri, her şeyden önemlisi sevgiyi ustaca aşılamaya çalışmıştır, bunu yaparken de sözü edilen ölçülere bağlı kaldığı için başarılı olmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

13. Kahramanlık ve tarih konulu şiirlere epik şiir denir. Destanlar, ilk epik şiirlerdir aslında. Bu nedenle epik şiirin en eski şiir türü olduğunu söyleyebiliriz. Dünyada bilinen ilk ve en güzel örneklerinin *İlyada* ve *Odysseia* olduğu herkesçe kabul edilir. Epik şiirin ilham kaynağı, bir ulusun yaşadığı savaşlar ve kahramanlıklardır. Epik şiirlerde ulus, kahramanlık, erdem yüceltilir ve coşkuyla anlatılır. Bu da okurda belirli bir heyecan, güç ve güven yaratır. Diğer şiir türlerinden farklı olarak epik şiirin toplumsal bir tür olduğunu düşünebiliriz. Sözlü edebiyatımızda destanları, halk edebiyatımızda koçaklamaları, Tanzimat'tan sonra başlayan yenileşme sürecinde Namık Kemal'in, Millî Edebiyat Dönemi'nde Mehmet Emin Yurdakul'un, Cumhuriyet Dönemi'nde Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın, Nazım Hikmet'in özellikle Kurtuluş Savaşı'nı anlattıkları şiirlerini epik şiir türüne dâhil edebiliriz.

Bu parçada epik şiirle ilgili olarak

I. Sosyal bir yönünün olduğuna
II. Türk edebiyatının farklı dönemlerindeki varlığına
III. Mübalağalı bir anlatımın olduğuna
IV. Diğer şiir türlerinden çok sevildiğine
V. Ne tür olaylar neticesinde oluştuğuna

numaralanmış ifadelerden hangilerine <u>değinilmemiştir</u>?

A) I ve III B) Yalnız II C) III ve IV
D) IV ve V E) Yalnız V

14. (I) İnsanın olanak varsa karısı, çocuğu, parası ve hele sağlığı olmalı ama mutluluğunu yalnız bunlara bağlamamalı. (II) Kendimize dükkânın arkasında yalnız bizim için bağımsız bir köşe ayırıp orada gerçek özgürlüğümüzü, kendi sultanlığımızı kurmalıyız. (III) Orada, yabancı hiçbir konuğa yer vermeksizin kendi kendimizle her gün baş başa verip dertleşmeliyiz. (IV) Karımız, çocuğumuz, servetimiz, adamlarımız yokmuş gibi konuşup gülmeliyiz. (V) Kendi içine çevrilebilen bir ruhumuz var bizim; kendi kendine yoldaş olabilir; kendi kendisiyle çekiş dövüş, alışveriş edebilir; kendince eleştiri yapabilir. (VI) Yalnız kalınca sıkılır, ne yapacağımızı bilmez oluruz diye korkmamalıyız.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "Öyle ki hepsini yitirmek felaketine uğrayınca onlarsız yaşamak bizim için yeni bir şey olmasın." cümlesi getirilebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Bir yazar, yazısını her yerde yazabilmeli: otobüste, durakta, deniz kenarındaki bir bankta, parkta… Yazmak için illaki bir çalışma odasının olması şart değildir. Ben de bir yazar olarak yazmak için eve gidip çalışma odasına kapanmayı beklemem, çıkarırım cebimden kâğıdı, kalemi her neredeysem içimden geldiği gibi irticalen yazmaya koyulurum. Şayet yazacağım şeyler tükenmişse kendimi hemen başka şehirlere atarım. En çok da Bursa'ya… Bursa, beni tarihî ve doğal güzellikleriyle selamlar ve yazılarıma girer. Bursa'da bir şeyler yazamasam bile biriktirir biriktirir başka yerlerde yazarım biriktirdiklerimi. Bugünlerde Eskişehir'e taşındım. En çok da Bursa'ya yakınlaştığım için seviniyorum. Sonra bir de Bursa'da güzel gençlerle tanıştım. Bu gençlerin edebiyat sevdalısı olmaları beni çok mutlu etti. Ben de edebiyata dair ne biliyorsam paylaşıyorum onlarla, onlar da dikkatle dinliyor beni.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerin hangisinden <u>söz etmemiştir</u>?

A) Belli bir ön hazırlık yapmadan yazdığından
B) Yazılarında Bursa'nın yer aldığından
C) Yazının her yerde yazılabileceğinden
D) Konu sıkıntısı çektiğinde farklı yerlere gittiğinden
E) Yitirdiği umutlara tekrar kavuştuğundan

16. (I) Edebiyat dili, Yeni Lisan'a kadar Arapça ve Farsça hatta Servetifünûn Dönemi'nde Fransızca etkisindeydi. (II) Aslında, Selçuklular ve Osmanlılar zamanında Türkçe, yoğun bir Arapça ve Farsça etkisindeyken Osmanlının Duraklama ve Gerileme Dönemi'nde Fransızca etkisinde kaldı. (III) Cumhuriyet rejimi, Osmanlı ve Selçuklu yönetimlerinin aksine millî bir unsur olarak kabul etti dili ve Türkçenin korunmasına çok çaba gösterdi. (IV) Bu da yetmezmiş gibi 20. yüzyıldan sonra Türkçe, İngilizce istilasına maruz kaldı. (V) Bu çabaların bir kısmı, yine devlet eliyle kurulan TDK tarafından bir süre devam ettirildi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV
D) II ve V E) III ve IV

@tgdenemeleri

17. Klişe bir tanım olarak roman için hep şöyle denir: Olmuş veya olabilecek olayların anlatıldığı uzun yazı türü. Ben buna katılmıyorum. Roman cidden olay anlatma veya olayların içindeki dramatik anları saptayıp bunlara mübalağa katarak anlatma sanatı mıdır? Kesinlikle hayır. Çünkü biliyoruz ki dünya romanlarının, başyapıtlarının anlattığı olayları şöyle birkaç satırdan öte özetleyebilmenin, anlatabilmenin imkânı yok. Çünkü gerçekten bizim roman okurumuzun anladığı manada bir olay yok onlarda. Onların ululukları anlattıkları olayların orijinalliğinden gelmez. Bir olay anlatmışlarsa amaçları da kesinlikle o olayları anlatmak değildir. Çünkü onlar için olay sadece bir araçtır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Roman için olayın yalnızca bir araç olduğu
B) Büyük romanlarda anlatılacak mühim bir olayın olmadığı
C) Romanın sadece bir olayı anlatma işlevi taşımadığı
D) Bizim okurumuzun, romanı olay eksenli düşündüğü
E) Okurun duygularına seslenen romanların kalıcı olduğu

18. I. Yaşanan köklü değişikliklerin temelini ise düşünce yapısının değişmesi oluşturmaktadır.
II. Türk düşüncesi, son yüzyılda Batı kültürüyle temaslarının çoğalması sonucunda yeni bir devreye girmeye başlamıştır.
III. Bu köklü değişim, medeniyet değişikliği şeklinde gerçekleşmiş ve yeni medeniyetin unsurları, askerî kurumlardan eğitim kurumlarına, devlet yönetiminden sosyal hayatın birçok unsuruna kadar toplumu değiştirmeye başlamıştır.
IV. Türk toplumu, tarihî süreçte köklü değişiklikler geçirmiş ve bu değişiklikler, Türk toplumunun yaşamını da derinden etkilemiştir.
V. Tanzimat'la başlayan ve Osmanlı Devleti'nin yönünü Batı'ya döndüğü süreç de köklü değişikliklerden birisi ve sonuncusu olmuştur.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

19. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın 1961'de yayımladığı kült romanı *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*'nün başkarakteri Hayri İrdal'ı okumak; bütün tuhaflıkları, değişim ve dönüşüm sancıları içindeki bir toplumu okumaktır. Onun gözünden "Osmanlı"dan Cumhuriyet'e uzanan bir çağı memleketin "eşikte olma" hâlini irdelemektir. Eski-yeni, gelenek-modern, Osmanlı-Cumhuriyet, Doğu-Batı arasında salınıp duran bir toplumu, Tanpınar'ın ilmek ilmek, en ince detaylarına kadar ördüğü karakter üzerinden ve çok özgün bir mizahla bezediği satırlar ve satır aralarından okumak büyük bir keyiftir. Esas olarak ne iş yaptığı meçhul ama mütemadiyen değişen, gelişen Saatleri Ayarlama Enstitüsü adlı bir kurum icat ederek ve çevresinde toplanan insanlarla yaşadığı ilişkiler yumağı üzerinden kendi macerasına ayna tuttuğu kadar ait olduğu toplumun da kültürel bocalamalarına ayna tutan Hayri İrdal, çok ilginç bir roman kişisidir. Alegorik roman karakterleri arasında ülkenin gerçeklerini yansıtmada onun eş değeri çok az bulunur.

Bu parçaya göre Hayri İrdal karakteriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Simgesel özelliklere sahiptir.
B) Dikkat çekici nitelikleri bulunmaktadır.
C) Biyografik ögelerle birlikte kurgulanmıştır.
D) Yazarı tarafından titizlikle oluşturulmuştur.
E) Sosyal karmaşaları yansıtan bir kahramandır.

20. Rubai yazanlarda bir şeye dikkat ettim: Bunların hepsi hep aynı şeyi yazıyor. Yahya Kemal'in, Nazım Hikmet'in, Arif Nihat Asya'nın şık biçimleri içinde hep bir Ömer Hayyam var. Sanki çok eskiden yazılan bir rubai yeniden ele alınıyor, onarılıyor, yeniden düzenleniyor. Bunu pek değiştirme olanağı olmadığı için biçim açısından söylemiyorum. İçerik de hatta ayrıntıları da hiç değişmiyor. Sanırım içeriği bunca belirlenmiş, bunca kalıplaşmış başka nazım biçimi yok. Bu açıdan o ilk örneğin ötesine geçilemiyor.

Bu parçaya göre rubaide özgün örnekler ortaya <u>konamamasının</u> nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yeni çağa uygun bir nazım biçimi olmaması
B) Yazılmasının çok zor olması
C) Biçimin içeriğe baskın olması
D) Sanatçıların rubai yazacak yetkinlikte olmaması
E) İçerik açısından yenilenmeye uygun olmaması

@tgdenemeleri

21. Öykülerde cümleler çok damıtılmış olmalıdır, her birinin yoğun bir anlamla yüklü olması gerekir. Hâliyle roman yazarken kullandığım dili biraz esnetip daha gevşek yazmam ve karakterlerin iç yaşantıları hakkında daha çok ayrıntıya girmem gerekir. Çünkü bu ikisi ayrı türlerdir. Öte yandan kurguyu oluşturmak da inanılmaz derecede farklılık arz ediyor. Küçük bir değişiklik bazen yüzlerce sayfayı etkiliyor. Oysa roman, bazı değişikliklere aldırmayıp kendi yolunda gitmeye devam edebiliyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak yazılmıştır?

A) Roman yazmak mı, öykü yazmak mı zor?

B) Romanlarınızı kurgularken nasıl bir yöntem izliyorsunuz?

C) Bunca yıl öykü yazdıktan sonra niçin roman yazmak istediniz?

D) Roman yazmakla öykü yazmak arasında bir fark var mı?

E) Roman karakterlerini oluştururken neye dikkat edersiniz?

22. Günümüzde lalenin pek çok çeşidine rastlanmaktadır. Bunlar arasında en dikkat çekenlerden biri de İstanbul lalesidir. İstanbul lalesi, form itibarıyla alışılmış lalelerden oldukça farklıdır. 40-50 cm'lik gövdelerde çok ince hançerli, sivri uçlu, kıvrık, örümceksi yaprak ve sarı çizgili kırmızı badem çiçeklere sahiptir. İstanbul lalesinin botanik adı "Tulipa Acuminata"dır. Selçuklular, Anadolu'ya lalelerle birlikte yerleştiler. Bu topraklara lale soğanları ekmekle kalmayıp camileri, mezar taşlarını, sanat eserlerini, sarayları lale motifleriyle süslemeye başladılar. Osmanlılar da laleyi çok sevdiler ve fethettikleri toprakları lalelerle süslediler. İstanbul lalesinin hikâyesi, 16. yüzyılda İstanbul'da Osmanlı bahçelerinde başladı. Yabani lalelerin ıslah edilmesiyle ortaya çıkan ve lale-i Rumi, Osmanlı lalesi veya İstanbul lalesi adıyla bilinen bitkiyi ilk yetiştiren ve yaygınlaştıran Kanuni Sultan Süleyman'ın Şeyhülislamı Ebussuud Efendi'dir. Yıllarca İstanbul'u süsleyen bu özel lale, 16. yüzyılın ikinci yarısı ile 18. yüzyıl arasında en parlak dönemini yaşadı. İstanbul lalesi, Avrupa lalelerinden çok farklıydı. Ancak ne yazık ki bu lale türü, 19. yüzyılda yok oldu ve ince yapraklı narin laleler görülmez oldu.

Bu parçadan hareketle İstanbul lalesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Anadolu'da kurulan Türk devletlerinin tamamında yetiştirildiğine

B) Yetiştirildiği dönemin "Lale Devri" olarak adlandırıldığına

C) Bu laleyi Anadolu'ya getiren Selçukluların ona sanatsal ilham kaynağı olarak baktığına

D) Kendine özgü biçimsel özellikleri bulunan bu bitkinin Osmanlılar tarafından süslemede kullanıldığına

E) 16. yüzyılla birlikte en parlak dönemini yaşayan lalenin günümüze ulaştığına

23. 28 Temmuz 2022'de İlhan İrem, 67 yaşında böbrek yetmezliği sebebiyle veda etti dünyamıza. Onu sevenlerin aklına "Sensizliğin acısını / Sen nereden bileceksin? / Sen hiç sensiz kalmadın ki..." sözleri geldi. Pek çok hayranı ve dostu ona kendi sözleriyle veda etti. Ben şahsen "Sazlıklardan havalanan bir ördek gibi sesin / Ürkek, şaşkın, kararsız, duyuyorum." dizeleriyle ve "Konuşamıyorum" nakaratıyla veda ettim. Ama aslında hepimiz de biliyorduk onsuzluğun acısını ve sadece konuşamıyorduk. Uzun zamandır "uzak" yaşamayı tercih etti. Popüler olmayı ve kalabalıkların önünde olmayı bıraktı ama nitelikli üretime devam etti. Kalabalıkların malı olmakla kendini anlatamamak, kendi olamamak arasındaki ilişkiyi gördü ve müziğiyle içini göstermeyi seçti. Nicelikten uzak durdu ama niteliğini hep korudu. Romantizmin baskın olduğu ilk dönemlerinde *Anlasana* ile adını duyduk. Huzura davet eden bir sesi vardı. Yavaş yavaş romantik şarkıların yerine senfonik rock geçmeye başladı. Türk pop müziğinin geleceğini daha 80'li yıllarda iken burada görmeye başladı. Haklı da çıktı. Sonra uzun bir inziva dönemi başladı. Yılda sadece bir veya iki konser verdi. Hüzünden beslendi. Kendi iç uzaylarında metafizik yolculuklar yaptı. 90'larda siyahlara bürünüp toplum ve sanat ortamındaki duyarsızlaşmaya dikkat çekti. 1992-2006 yılları arasında konserlerine de ara verdi.

Bu parçadan İlhan İrem'le ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Müziğinde farklı anlayış dönemleri olmuştur.

B) Kitlesel kültürün vitrininde olmayı sevmemiştir.

C) Müzik faaliyetlerinde sayıya değil kaliteye önem vermiştir.

D) Müzikle ilgili öngörülerinde isabetli davranmıştır.

E) Müziği toplumsal bir dönüştürme aracı olarak görmüştür.

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 14 – PARAGRAF DENEMESİ

1. (I) Pozitif bilimciler, hayatın gözlenebilen olaylarını, hayatın tamamı olarak kabul edip hayata ilişkin yargılarını da hep bu temelden çıkarırlar. (II) Pozitif bilime sorarsanız hayat doğumla ölüm arasında geçen zaman aralığıdır, bir insan da bir beygir de aynı şekilde doğar ve her birinin kendine ait bedenleri vardır. (III) Bir gün gelir, organizmalarında hayattan eser kalmaz; beden çözülerek diğer varlıklara karışır ve önceki varlıktan hiçbir iz kalmaz. (IV) Kalbin çarpması, soluk alıp vermenin sürmesi, cesedin dağılmaması bu bedenlerde hayatın var olması demektir. (V) Bunların yokluğu da hayatın yokluğu olur, işte buna dayanarak pozitif bilim, insan hayatını da diğer canlılar gibi doğumla ölüm arasındaki bir çizgide olduğunu öne sürer.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Sorunlu çocukluk, kişinin geleceğini belirleyen etkenlerden birisi. (II) Dolayısıyla sahip olunan genetik mirastan içinde yaşanılan toplumsal ortama kadar birçok bileşen, çocuğun hayatında rol oynuyor. (III) Özellikle çocuğun maruz kaldığı şiddet uygulamaları, onda ruhsal bozukluklar oluşturuyor. (IV) Aile içi şiddetle baş edebilmek için kadının ailedeki konumunun güçlenmesi önemli. (V) Sinik ve çoğu zaman kendisi de şiddete maruz kalan bir anne, çocuklarına sahip çıkıp onları koruyamıyor. (VI) Böylece aile içi şiddetin olduğu bir ortamda yetişen çocuklar, bunun bedelini ileriki yaşlarında çok ağır ödüyorlar.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Einstein, Edison, Leonardo da Vinci gibi dâhilerin de içinde bulunduğu özel bir öğrenme güçlüğü çeşididir, disleksi. Ve öğrenme güçlüğü bir zekâ geriliği değildir. Çoğunlukla birlikte görülse bile dikkat eksikliği ve hiperaktiviteden farklı bir durumdur. Eğer bir çocukta öğrenme güçlüğü varsa ailelerin bunu kabullenmesi çok önemlidir. Çünkü bu hastalığın tedavisi eğitimdir. Bu özelliğe sahip çocuklar çoğu zaman durumun farkındadır ama belli etmemeye çalışır. Örneğin sınıfındaki birçok arkadaşından geri kaldığını bilir ve bunun için kendini kötü hisseder. Bu sebeple dersten kaçtığı sıkça görülür. Birçoğu derse katılmak istemez ve ödev yapmak onlar için âdeta bir işkence hâline gelir. Ailelerin bu gibi durumlarda çocuklarını anlamaya çalışması ve onlara gerekli desteği sunması en büyük ilaçtır.

3. **Bu parçada disleksi hastalığı ve disleksi hastaları için aşağıdakilerden hangisine varılamaz?**

A) Bu hastalığa maruz kalanlar, tümüyle üstün zekâlı kişilerdir.

B) Bu hastalar için ailelerinden destek görmek çok önemlidir.

C) Bu hastalık, eğitim yoluyla tedavi edilebilecek bir hastalıktır.

D) Disleksi hastaları, geç ve zor öğrenen, bunun da farkında olan kişilerdir.

E) Bu hastalarda ödevleri yapmada zorluk çekme, öğrenim ortamından kaçma gibi durumlar gözlenir.

4. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Tanık gösterme B) Gerekçeli yargılar

C) Tanımlama D) Açıklayıcı anlatım

E) Terimlerden yararlanma

@tgdenemeleri

5. Muhtemelen sabahları işe giderken çoğumuz, şöyle bir manzarayla karşılaşıyoruz: adım adım ilerleyen trafik, korna sesleri, beton binalar, gri kaldırımlar, kapkara yollar, telaşlı kalabalıklar, kaos... Ne kadar yorucu ve yıpratıcı öyle değil mi? Bir de madalyonun diğer tarafı var: göz alabildiğine uzanan yeşil peyzaj, asırlık ağaçlar, ayağınızın altında ezilen yeşil otlar, kuş sesleri, rengârenk çiçekler... Elbette ikinci şık çok daha insani. Hem de mutluluk kaynağı. Zaten araştırmalar da bunu kanıtlıyor. Finlandiya Sağlık ve Refah Enstitüsü kaynaklı bir çalışma, kent insanının yeşil alanlara yaptığı ziyaretlerin kaygı, uykusuzluk, depresyon, yüksek tansiyon ve astım gibi rahatsızlıkları azaltabileceğine işaret ediyor. Yeşil alanlara düzenli seyahatlerin ruh sağlığıyla ilgili ilaçları kullanma olasılığını %33, tansiyon ilaçları kullanma olasılığını %36, astım ilacı kullanma olasılığını %26 azalttığı saptanmış. Yeşil alanlara ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "doğanın insanın doğasına uygun bir yaşam alanı olduğu" **sonucuna ulaşılır?**

A) yer vermekten kaçınan şehirler, asla iyi yönetilmiyor demektir

B) bakmak bile göze, strese ve kronik yorgunluğa iyi geliyor

C) çokça zaman ayırmak insanın iş yaşamında daha verimli olmasını sağlıyor

D) her gidiş, kendinden uzaklaşan insanın resetlenip kendine dönüşü anlamına geliyor

E) yatırım yapmak yerine betonlaşmaya yatırım yapanların durdurulması gerekiyor

6. Günümüz iş dünyasında hem teknolojik gelişmelere hem de sosyal değişimlere ayak uydurabilmek için işletmelerin verimliliğini artırmaya yönelik çok çeşitli uygulamalar söz konusu olmaktadır. Bu durum işletme çalışanlarının giderek daha yoğun çalışmasına, buna bağlı olarak fiziksel ve ruhsal bakımdan daha çok yıpranmasına neden olmaktadır. Ortaya çıkan bu tablo ile çalışanların kurumsal verimlilikleri yanında bireysel motivasyonları da iş yaşamı kalitesi açısından önem kazanmıştır. Öte yandan çalışanların iş yaşamı dışında çeşitli rollere sahip olduğu ve gerek birey olarak gerekse eş ve dostları ile sürdürmek zorunda olduğu bir özel yaşamı bulunmaktadır. Zamanla iş yaşamının zorlaşması, teknolojik ilerlemeler ve küreselleşme ile gelen sosyoekonomik ve demografik değişimlerle birlikte bu iki yaşam biçimi kesişmiş ve birbirlerinin alanlarını ihlal etmeye başlamıştır. Bu ihlaller sonucunda çalışanlarda ciddi olumsuzluklar gözlemlenmiştir.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Değişen dünyada insanlar görevlerini tamamlayabilmek için sosyal yaşamlarından fedakârlık eder.

B) Bireyler; değişen ve daha fazla sorumluluk yükleyen iş yaşamı ile özel yaşamları arasında sıkışmaktadırlar.

C) İnsan, toplum içinde üzerine düşen görevleri yerine getirirken başarı odaklı çalışmalıdır.

D) İşverenler ve yönetici sınıf, işletmenin verimliliğini artırmak için gerekli tedbirleri almalıdır.

E) Çalışma hayatında başarı, fiziksel ve sosyal etkileri göğüsleyebilmekle mümkündür.

7.
- Dünyada çay kültürü nereye gidiyor?
- Dünyanın çay yetiştiren diğer ülkelerine kıyasla Türkiye nasıl bir yerdedir?
- Avrupa'da çay kültürü nasıl gelişmiştir?
- Çay hakkında şu sıralar en yeni moda nedir?

Bir röportajda yer alan aşağıdaki cevaplardan hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili <u>değildir</u>?

A) 16. yüzyılda Avrupa'ya çayı getiren Portekizlilerdir. Ticari anlamda getirenler Hollandalılardır ancak İngilizler sayesinde popülerleşmiştir. İngilizlere çayı Portekiz asıllı Prenses Catherine tanıtmıştır. Çok pahalı olduğundan kraliyetin içeceği olmuş; bir zenginlik, statü göstergesine dönüşmüştür.

B) Dünyanın en iyi çaylarını üretmiyoruz ama çaya öyle bir sahip çıkmış, kültürümüzün içine almışız ki neredeyse tüm çay ülkeleri bizim ince bellimizi ve çaya düşkünlüğümüzü biliyor. Dünyada üretimde yedinci, tüketimde birinci sıradayız. Dünyanın en büyük üreticileri dahi bizim kadar çok çay tüketmiyor.

C) Çay saati kraliyet ve asillerin tercihi ve uzun bir seremoni. Masalarda servis edilen yiyeceklerden kullanılan porselen potlara kadar her şey şaşaalı İngiliz kraliyet hayatının bir yansımasıdır. Çok uzun, keyifli ve sosyalleşmenin öne çıktığı bir ritüel olan çay saati, farklı kraliyet aileleri arasında yarış hâlini almıştır.

D) Keyifli zamanlarımıza eşlik eden çay, basit bir içecek gibi görünüyor. Fakat zamana, şehirlere hatta ülkelere göre farklı tüketim biçimleri var. Her dönemde bildiğimizden farklı tüketim yöntemleri veya faklı çay çeşitleri yaygınlaşıyor. Bu sıralar Tayvan'dan çıkıp dünyaya hızla yayılan "bubble tea" çok popüler mesela.

E) Çay; binlerce yıldır içilen, günümüzde sudan sonra en çok tüketilen içecektir ama bu mucizevi bitki bazı kültürlerde hak ettiği yeri alamamıştır. Tüketicilerin sağlıklı yaşam konusunda bilinçlenmesi, beslenme tercihlerinde doğal içeriklere yönelmesiyle çay dünyada hiç olmadığı kadar popüler.

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olabilir?

A) Öyle ki kendi kültürüne yabancı bir nesil yetiştirmeyi hedeflemişlerdir.

B) Kimi sanatçılar Batılı olma konusunda aşırıya kaçmışlardır, bunu devrin koşullarına bağlamak yanlıştır.

C) Oysa bu temada birçok şair eser vermiş, sıklıkla bu temayı işlemiştir.

D) Bunun da bize bakan yanlarını sanatçılarımız irdelemelidirler.

E) Roman yazmanın da bazı zorlukları olduğunu söyleyebiliriz.

@tgdenemeleri

9. Çeviri, sanatsal ürün söz konusu olduğunda çok büyük bir hassasiyet gerektirir. Kaynak dili de hedef dili de iyi bileceksin. Ama bilmeden bilmeye de fark var. Sanatsal bir ürünün amacı estetik haz oluşturmaktır. Bu ise dilin kurallarına hâkim olmaktan öte bir hâkimiyet ister. O dilin mecazlar sistemine vâkıf olmayı gerekli kılar. Yoksa çevirmen, estetiği aktaramaz. Coşkulu ırmakları, kurumuş derelere çevirir. Yani çevirmen olmakla sanatçı olmak kol kola yürümek zorundadır. Ayrıca bir sanat eseri bir başka dile çevrilirken ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "hiçbir çevirinin, aslının yerini tutamayacağı" **sonucuna ulaşılır?**

A) yazınsal değerinden fire vermekten kurtulamaz

B) yazarın üslubuyla ilgili özgün duruşunu iyi bilmek gerekir

C) o eserin beslendiği eserleri bilmemek, eksik çeviri yapmak demektir

D) eserin ait olduğu toplumun ruhunu yansıtan kültürel kodlardan uzak durulamaz

E) eseri kuşa çevirmek tehlikesi, her zaman çevirmenin yanı başındadır

10. ---- Çünkü başka görüşler, başka hikâyeler, bizim hayatımızı da zenginleştirir, güzelleştirir ve aydınlatır. Bütün dikkatini kendisine yönelten ve başka insanlarla ilgilenmeyen kişilerin daha mutsuz olduğu görülmüştür. İnsan, insanla beslenir hatta. ---- Bunun böyle olması ise ancak sağlam ve sahici bir empatiyle mümkündür.

Bu parçada boş bırakılan yerlerden herhangi birine aşağıdaki sözlerden hangisi uygun <u>düşmez</u>?

A) Başkası ne der diyerek attığımız her adım, bizi uçurumlara götürür.

B) Tolstoy'un söylediği gibi: "İnsan, yalnızca insanda tanır kendini."

C) İnsan, insanın sığınağıdır, barınağıdır ve yurdudur.

D) En aptal, en zavallı insanları bile dinlemeyi öğrenebilmeliyiz.

E) İnsanı var eden, besleyip büyüten ve olgunlaştıran her zaman bir başka insandır.

11. Anne babalar çocuğuyla birlikte reklamları izlemeli ve reklamların onlar üzerindeki etkilerini tartışmalı, onlara reklamların tartışılmaz doğrular olmadığını söylemelidir. Çocuğumuza ürün satan firmaların bazen abartılı ve gerçeği tam olarak yansıtmayan reklamlar verdiğini, reklamların oyuncakları nasıl daha cazip ve albenili gösterdiğini anlatın. Reklamını izlediği gıda mamullerini satın almadan önce besin değerlerini incelemesinin önemli olduğunu açıklayın ve doğru bir tüketimin niteliklerinin ne olması gerektiğini öğretin.

Bu parçada yazarın özellikle belirtmek istediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bazı firmaların, çocukları yanıltmak için abartılı ve süslü reklam kampanyaları düzenlediği

B) Çocukları reklamların olumsuz etkilerinden kurtarıp tüketim konusunda bilinçlendirmek gerektiği

C) Anne ve babaların çocuklarına reklamlardan ziyade eğitici programlar izletmesi gerektiği

D) Albenili reklamların ürün satışında çok etkili olduğu fakat bu ürünlerin çocukları sağlık yönünden olumsuz etkileyebileceği

E) Reklamların, çocukların dünyayı daha gerçekçi biçimde algılamalarını engellediği

12. I. Şoför ve muavini hemen kamyondan atlayıp motor kapaklarını açtılar.

II. Aletlerin birini bırakıp diğerini alarak saatlerce kamyonu tamir etmeye çabaladılar.

III. Bagajdan çıkardıkları bir sürü alet ve edevatı ortaya döktüler.

IV. Bazen her ikisi makinenin altına sürünüp yatıyor ve elleriyle motorun alt kısmını kurcalıyor, bazen de biri şoför mahallinde gaza basıp motoru işletiyor ve diğeri bu esnada porselen başlı birtakım aksamı yerlerinden oynatıyordu.

V. Bizi Beyşehir'den Konya'ya götüren kamyon, Barsakderesi dedikleri bir yerde arızalandı.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

13. Bir toplumda ahlakın ilerlemesini, düzelmesini istiyor musunuz? O toplumda edebiyat, sanat merakını uyandırmaya, geliştirmeye çalışın. Çocuklara, gençlere şiirler, hikâyeler, romanlar okutturun, onları tiyatrolara, sinemalara gönderin. O hikâyelerin, romanların, oyunların insanlarıyla tanışsınlar, onların hayatlarını hayallerinde yaşasınlar, öğrensinler onların içlerini, böylece gerçekteki insanları da daha iyi anlarlar. Çocuğunuz büyüyünce ne olacaksa olsun, küçükken siz ona edebiyatı sevdirmeye bakın. İlim, bilgi sonradan gelecektir. Önce insanlığını kurmak, hayalini işletmek gerekir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsana sanat zevki ancak çocukluk yıllarında aşılanabilir.
B) Sanat ve edebiyat, insanların ve toplumun daha insani ve daha erdemli olmalarını sağlar.
C) Çocukların hayal dünyaları farklı etkinliklerle zenginleştirilmelidir.
D) Edebiyat ve sanat merakı, bireylerin bilime yönelmesine engel değildir.
E) Çocuklar gerçek hayatla ancak roman ve hikâye kişileri sayesinde tanışır.

14. "Mantık" sözcüğü, Arapçadaki "nutk" kökünden gelir. "Nutk" yani "nutuk", konuşmak/söylemek anlamı taşır. Eski Yunancadaki hem "konuşma" hem de "akıl" anlamına gelen "logos"un karşılığıdır. Buna göre mantık; konuşma, düşünme bilgisi, doğru düşünme sanatı, doğru düşünme kurallarının bilgisi diye tanımlanagelmiştir. Peki, burada düşünme her türlü düşünmeyi kapsamakta mıdır? Bir insanın sevgiliyi düşünmesinin mantıkla alıp vereceği şey nedir? Söz gelimi günlük yaşamda sürekli sevgilisini düşündüğü için derslerinde başarısız olan birine niye kızarız ve "Mantıklı düşün. Aklını onunla bozma." deriz. "Sevgilim, şu anda ne yapıyor?" diye düşünüp duran birinin düşünmesini neden mantıksız bulurken "Sevgilim, beni neden aramıyor?" diye araştıran birini mantıklı düşünen kişi olarak görüzüz.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Mantık kelimesinin her dilde bir karşılığı bulunmaktadır.
B) Mantığın ne anlama geldiği konusunda diller arasında tam bir uzlaşı mevcuttur.
C) Bütün düşünme biçimlerinin mantıklı düşünmeyle bir ilişkisi veya ilintisi vardır.
D) Mantıklı düşünme, akıl yürütme yöntemiyle anlama amaçlı yapılan düşünmedir.
E) Sevilen bir varlığa duyulan aşırı sevgi, mantıklı düşünmenin düşmanıdır.

15. İnsan, önce içindeki sıkıntıyı dağıtmazsa yer değiştirmek daha fazla bunaltır onu. Nasıl ki yerine oturmuş yükler daha az engel olursa geminin gidişine hastanın da durumu böyledir. Bir hastaya iyilikten çok kötülük edersiniz yerini değiştirmekle. Hastalığı azdırırsınız kımıldatmakla, nasıl ki kazıklar daha derine gidip sağlamlaşır, sarsıp sallamak ise bir işe yaramaz ya, işte öyle olur. Onun için kalabalıktan kaçmak yetmez, bir yerden başka bir yere gitmekle iş bitmez. ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Önemli olan kendimizle barışık bir şekilde yaşamayı öğrenmemizdir.
B) Dostlarımızla güzel anlar geçirmeyi planlamalıyız.
C) İçimizdeki kalabalık hâllerden kurtulmamız gerekir bir an önce.
D) Kalabalıklar içinde kendi içimize yolculuk yapmamız gerekir.
E) Gideceğimiz yeri iyi belirlememiz tanımamız şarttır.

16. Çoğu insan; başarıyı mükemmel bir kişiliğe sahip olmak, milyar dolarlık bir iş kurmak veya sosyal medyada çok sayıda takipçisi olmak olarak algılamaktadır. İnsanların birçoğunun başarı modelinde ünlü insanlar vardır. Çocukluk ve gençlik dönemlerimiz boyunca ebeveynlerimizden, öğretmenlerimizden ve arkadaşlarımızdan çeşitli başarı hikâyeleri dinleriz. Herkesin bizim kim ve ne olmamız gerektiğiyle ilgili kendi fikirleri vardır. Başkalarının görüş ve fikirlerine değer vermemiz uygun olsa da bunları mutlak kendi fikirlerimiz olarak kabul etmemeliyiz. Başarının iyi bir iş veya iyi bir sosyal statü gibi belirli bir nesneyi elde etmek anlamına geldiğini varsaymak ve bu şeyi elde edersek başarılı olacağımıza inanmak kolaydır. Ancak başarı tanımımızı bir veya iki başarıya dayandırırsak hayal kırıklığına uğrama ihtimalimiz çok yüksektir. Başarı, büyük başarısızlıklardan ders alıp mücadeleye devam etmektir; pes etmemek zaten başarının ta kendisidir.

Bu parçaya göre başarının tanımı

I. Süreç içinde sürekli olumlu gelişmelerin yaşandığı bir yol değil inişli çıkışlı yollarda yapılan kesintisiz bir yolculuktur.
II. Başkalarının isteklerine göre değil kişinin kendi isteklerine göre hedeflerini ve yolunu belirlemesidir.
III. Kişinin heyecan duyması, bulunduğu noktadan geriye baktığında gurur duyacağı bir hayatı yaşamasıdır.

yargılarından hangileridir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

@tgdenemeleri

17. (I) Ayağımızı vuran bir ayakkabı gibi çok küçük sebepler, güzel bir günü mahvedebilir. (II) Bu durumda artık hiçbir şey insanın hoşuna gitmez ve düşünme yetisi de serseme döner; insan bu sıkıntıdan kurtulmak ister. (III) Yeter ki sıkıntının kaynağı iyi bilinsin, yani sıkıntı doğru teşhis edilsin. (IV) Ancak bir iğnenin battığını hisseden bebek, hastaymış gibi ağlar çünkü onun ne bu acının sebebinden ne de çaresinden haberi vardır. (V) Hatta bazen, ağlamanın şiddetinden kendini daha da kötü hisseder ve daha çok ağlamaya başlar. (VI) İşte buna hayali acı denilebilir çünkü hayali acılar, en az diğerleri kadar gerçektir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> düşüncenin akışına göre "Bunun çaresi çok basittir; tüm bu mutsuzluk, bir giysi gibi çıkarılıp atılabilir." **cümlesi getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. TÜYAP, 28 Haziran 1979 tarihinde Bülent Ünal tarafından İstanbul'da kurulmuştur. İlk fuarlarda İstanbul Spor ve Sergi Sarayı ile Etap Marmara Oteli kullanılmıştır. Hızla çoğalan projeler ve sanayi fuarlarına yöneliş, geniş fuar alanı ihtiyacını da beraberinde getirmiştir. Bunun üzerine 30 Mart 1987'de İstanbul Sergi Sarayı faaliyete geçirilmiştir. Çağdaş fuar merkezi ihtiyacının uzun vadede karşılanması ise uluslararası standartlarda modern altyapıya sahip "TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi"nin 1996 yılında hizmete açılmasıyla sağlanmıştır. Bu merkez, 120.000 m^2 kapalı fuar alanı ile Türkiye'de özel sektörün sahip olduğu en büyük fuar merkezidir. İstanbul'daki fuar merkezinden sonra TÜYAP Anadolu'da da genişlemeye başlamıştır. Şirket; İstanbul dışında Bursa, Konya, Adana, Samsun, Eskişehir ve Kayseri'de fuar alanları işletmektedir. Yurt dışında ise Moskova, Tiflis, Üsküp, Sofya, Kahire ve Tahran irtibat ofisleri ve 27 ülkedeki temsilcilik ağıyla dünyada ve Türkiye'de fuarcılık sektörünün önde gelen kuruluşlarından biri hâline gelmiştir.

Bu parçadan hareketle TÜYAP ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Uluslararası standartlarda modern bir altyapıya sahip fuar alanının hangi yıl hizmete açıldığına

B) 120.000 m^2 kapalı fuar alanı ile Türkiye'de özel sektörün en büyük fuar merkezi olduğuna

C) 28 Haziran 1979 tarihinde Bülent Ünal tarafından İstanbul'da kurulduğuna

D) Hızla çoğalan projeler ve sanayi fuarlarına yönelişin yurt dışında temsilcilikler açılmasını hızlandırdığına

E) İstanbul dışında Bursa, Konya, Adana, Samsun ve Kayseri'de de fuar alanlarının bulunduğuna

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şeker, tatlı tatlı insanı kandırır fakat ipin ucu kaçırıldığı zaman zehir hâline dönüşür. Çocuk yaşta damak tadına yerleşirse alışkanlık hatta bağımlılık yapar. Şeker yeme krizleriyle baş etmek zorlaşır. Peki şekerin vitamin değeri, mineral içeriği var mıdır? Hayır. Dolayısıyla boş kalori yüklüdür şeker. Şekerin bolca tüketimi ne yapar? Onu hücre içine sokmaya çalışan insülin hormonunun bol salgılanmasına yol açar. Zamanla insülin direnci gelişir. Bu da obeziteye zemin hazırlar ve kilo vermek güçleşir. İnsülin hormonundaki bu dengesizleşme, çabuk acıkmaya yol açar. Gerçekten de şekeri bir anda tüketirsek çabuk acıkırız. Ek olarak şeker; diş çürümesi, kanda E vitamini eksikliği, egzama, cilt hastalıkları, DNA yapısında bozulma, krom ve bakır minerali eksikliği gibi sorunlara yol açar. Kalsiyum, magnezyum emilimini güçleştirir. Kolajen yapısını ve bağışıklık sistemini bozar. Ayrıca çocuklarda ---- hiperaktivite ve konsantrasyon bozukluğunu tetikler veya artırır.

19. Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) ekstra bir enerji ortaya çıkardığı için

B) tüketimi yaygın olduğu için

C) sindirim sistemi hızlı çalıştığı için

D) zararlı olmadığına inanıldığı için

E) kilo alımına sebep olduğu için

20. Bu parçada şekerle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Birbirine bağlı birçok sağlık sorununa yol açabileceğine

B) Çocuklara yedirmenin kültürümüzün bir parçası olduğuna

C) Ölçüsü kaçırıldığında kilo almayı hızlandırdığına

D) Şekerli gıdanın tok tutma özelliğinin zayıf olduğuna

E) Lezzetiyle insanı kandırıp sinsi bir zehre dönüşebildiğine

@tgdenemeleri

21. Masal bize olmayacak şeyler anlatır, bizi bu yeryüzünün zorluklarından, yasalarından, törelerinden uzaklaştırıp bizlere benzemeyen kişilerin, devlerin, cinlerin, perilerin dünyasına götürür. Orada her istediğiniz, gönlünüzden geçer geçmez oluverir, dileklerinizi durduracak bir şey yoktur orada; masalın anlattığı kişilere benzemekle kendi benliğinizden çıkmış olmazsınız, sizi sıkan dar çevreyi yıkmış, tam gönlünüzce bir yere varmış olursunuz. Masal dinlemekten hoşlanan çocuk, masal dinlemekten hoşlanan kişi kendini dileğince bir dünyada görür, kendi kendinden sıyrılmış olmaz, tam tersine, büsbütün kendi içine kapanır.

Bu parçada "masal"**la ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Her isteğin gerçekleşebileceğine
B) Kişiye dilediğince hayal etme zevki verdiğine
C) Kişilerinin olağanüstü olduğuna
D) Yepyeni bir dünyanın kapılarını açtığına
E) İnsanı kendi benliğinden uzaklaştırdığına

22. Çağdaşları La Fontaine'i bir masal yazarı olarak görüyorlardı. Hâlbuki La Fontaine yazdığı masallarda Dede Korkut'taki üslupla hayvanlara ahlaki karakterler vererek onların şahıslarında bazı insan karakterlerini tenkit etmiş, bir ahlak dersi vermiştir. Öğretici olan masallarında sadelik ve açıklık görülür. La Fontaine masallarındaki konular şark klasiklerinden alınmadır. Fontaine'den çok önceleri yazılmış Beydeba'nın *Kelile ve Dimne* eserlerinde hikâyelerin on sekiz tanesi, bu Fransız sanatçı tarafından şiir şeklinde tekrarlanmıştır. Fontaine'in romanları, piyesleri nakaratlı uzunca şiirleri ve şiir mektupları da vardır.

Bu parçada La Fontaine **ile ilgili olarak**

I. Masallarının didaktik yönü olduğuna
II. Fabl türünün kurucusu olduğuna
III. Masal içeriklerinin özgünlük taşımadığına
IV. Hangi ulusa ait bir sanatçı olduğuna
V. Anlatımının yalın olduğuna

numaralanmış ifadelerden hangilerine yer verilmemiştir?

A) I ve IV B) Yalnız II C) II ve III
D) Yalnız IV E) III ve V

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ahmet Muhip Dıranas'ın bu duyguyu anlatan şiirinin şu dizeleri geliyor aklıma:

Aynı siyah güneş, aynı siyah

Aynı susayış, aynı koşu, aynı...

Of!.. Hep aynı şey, aynı şey, aynı şey

Aynı, aynı, aynı, aynı

Günlerimiz, böylesi bir aynılaşmanın rengini taşıyorsa ha uzun yaşamışız ha kısa; ne değişir ki?.. Neden böyle oluyor bu? Çağımızın insanı hurdalaştıran çılgınca sayrılığı; daha çok kazanma, daha çok harcama tutkusu yol açıyor buna. İnsan bu sayrılığa bir yakalandı mı yüreğinin kapısını, yaşamının içinde barındırdığı güzelliklere, şiirselliklere kendini kapatıyor. Onu duygu körleşmelerine uğratıyor. Ne karın ne yağmurun yağışı, ne çiçeklerin açışı, ne günün doğuşu, ne güneşin batışı kısacası doğadaki hiçbir değişim onu etkilemiyor; onun yüreğinin ritmini bozmuyor.

23. **Bu parçada** "bu duygu" **olarak ifade edilen duygu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kazanma hırsının insanda yarattığı doyumsuzluk ve mutsuzluk duygusu
B) Tekdüze yaşayıştan kaynaklanan hayattan zevk almama duygusu
C) İnsanın yaşama enerjisini düşüren başarısızlık ve çaresizlik duygusu
D) İnsanın insanla kurduğu nitelikli ilişkilerin yok oluşundan doğan hayıflanma duygusu
E) Kendini ifade edebilecek bir iletişim becerisinden yoksun olmanın verdiği yalnızlaşma duygusu

24. **Bu parçadan**

I. Maddi konfor uğruna koşuşturmalar içinde yaşarsanız hayatın güzelliklerine karşı duyarsızlaşırsınız.
II. Sanattan, şiirden zevk almak için başkalarının yaşamına ayna olmayı sağlayan empati duygusuna sahip olmalısınız.
III. Monoton bir yaşamın yeknesak işleyişi içinde rutinin robotu gibi yaşıyorsanız yaşamınızın uzunluğu veya kısalığı bir anlam ifade etmez.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 15 – PARAGRAF DENEMESİ

1. **Gazeteci:** İyi şiir yazmak isteyen gençlere verdiğiniz "Gençler; 15 hece, 35 de aruz kalıbı kullanarak en az 50 defter oluşturun." şeklindeki tavsiyeniz, serbest şiiri benimseyenlerin tepkisine yol açmaz mı?

Fazıl Hüsnü Dağlarca: Yol açsa da açmasa da bu işin doğası budur.

Gazeteci: Serbest şiirlerin vezinsiz ve kafiyesiz yazılacağı düşünülürse bu kaygınız ya da tavsiyeniz, manasız değil mi?

Fazıl Hüsnü Dağlarca: Bu tavsiyeler; onların elinin sertliğini ayarlaması, dile olan yabancılığını kırması ve kelimelerin ağırlığını kalemlerinde hissetmesi içindir. Serbest şiirin de bir ahengi, armonisi tabii ki vardır.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin kurgusal olarak düzenlenen bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) En modern sanatçılar bile geleneğe verdikleri emek ve değer ölçülerince yetkinliğe ulaşırlar.

B) Her şeyde olduğu gibi şiir sanatına da ustaların eserlerini taklit ederek başlamak gerekir.

C) Sanatın sınırlarını çizmek veya alanında bir çığır açmak için yetenekli doğmak gerekir.

D) Gerçeği olduğu gibi yansıtan ve samimi bir üsluba sahip olan sanatçılar, başarıya ulaşabilir.

E) Tecrübe kazanmak için yıllarca uğraşmak gerekir ama bir kötü deneyim her şeyin üstündedir.

2. Dersin sunum yoluyla aktarılması veya görsel malzemeler ile zenginleştirilmesi, kinestik/dokunsal öğrenme stiline sahip öğrencinin öğrenmesine beklenen ölçüde katkı sağlamaz. O nedenle sınıflarımızda ideal ders araçları olarak kabul edilen şema, harita, fotoğraf gibi görsellerin kinestik öğrenci için görsel öğrenme stiline sahip bir öğrenciyle kıyaslandığında çok fazla bir anlamı olmayacaktır. Çünkü ne kadar renkli ve canlı olursa olsun görsel malzemeler, onların öğrenmesini beklenen ölçüde kolaylaştırmayacaktır. Onlar, anlatılanlardan da yeterince yararlanamayacaklardır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Öğrencinin öğrenme stiline uygun bir mesleğe yönlendirilmesi onu başarılı kıllar.

B) Öğretim tekniğinin ve ders materyalinin öğrencinin öğrenme tarzına uygun seçilmesi başarıyı artırır.

C) Eğitim-öğretim materyallerinin fazla gösterişli ve renkli olması öğrencinin dikkatini dağıtır.

D) Kalabalık sınıflarda toplam öğrencinin tamamını kapsayan bir öğretim tekniği uygulanmalıdır.

E) Kendi öğrenme yöntemini bilen öğrenciler, öğrenmeyi öğrenmiş öğrencilerdir.

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ekmek aslanın ağzında, derler eskiler. Peki hiç ağacın tepesinde olabileceği aklınıza gelir miydi? Ekmek ağacı, dutgiller (moraceae) familyasına dâhil bir bitki türü. Nişasta yönünden oldukça zengin bir meyveye sahip. Ana vatanı Hint Okyanusu'nun doğusu ve Büyük Okyanus'un batısındaki adalar olan bitki, yetiştirildiği tropik bölgelerin pek çoğu için başlıca gıda kaynağı. Boyu, cinsine göre değişiyor lakin 10-20 metreyi bulanları bile var. Dalları yatay ve kabukları kurşuni renkte. Yaprakları yıldız şeklinde, 25-50 santim boyunda ve en genç dalların ucunda bulunuyor. Ucuz ve yüksek enerjili bir besin kaynağı olan bu ağacın keşfi on sekizinci yüzyıla uzanıyor. Yılda iki ya da üç kez meyve veriyor. Önceleri yeşil olan meyvesi gittikçe renk değiştirerek kahverengi ve de sarıya dönüşüyor. Meyveler gövdenin her yerinden çıkabilir. Kavun iriliğinde, üzeri pullu bu meyvenin ağırlığı da az buz değil. Bir kilo ile üç kilo arasında değişiyor. Çiğ meyvesinin tadı patatese benziyor. Ağacın odunuysa kâğıt yapımında kullanılmakta. Ağacın iç kabuğunun liflerinden oldukça sağlam kumaşlar da imal ediliyor.

3. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Açıklayıcı anlatım

B) Terimlerden yararlanma

C) Dilin göndergesel işlevi

D) Tartışmacı anlatım

E) Nicel ve nitel özellikler

4. **Bu parçada ekmek ağacı ve meyvesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bilgi verilmemiştir?**

A) İlk olarak nerede yetiştiği

B) Ağacın kullanım alanları

C) Hangi aralıklarla meyve verdiği

D) Ağacın kaç yaşında meyve verdiği

E) Meyvelerin ağırlığı ve besin değeri

@tgdenemeleri

5. Öykü yazarken okurun ilgisini kamçılamak, düşünmesini sağlamak gibi bir kaygım yok. Bu nedenle, onun merakını sürekli diri tutmak için kurmaca izlenimi veren yöntemleri kullanmaktan da özellikle kaçınıyorum. Aslında bunların, anlattıklarımın içinde, kendiliğinden var olduğuna inanıyorum. Şu da var ki okur, merak ögesini diri tutma amacıyla oluşturulan yapay bir kurguyu hemen anlar. Bunun da öyküden alınacak zevki öldüreceğini düşünüyorum.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Okurun ilgisini çekmek adına öykünün yazım aşamasında kaygı hissetmemek gerekir.

B) Okurun düşünmesini sağlamak adına yapay kurgulara yer vermek doğru değildir.

C) Bir öyküde kurmaca izlenimi vermemek dikkat edilmesi gereken temel özelliktir.

D) Merak ve düşündürme ögesinin bir öykünün içerisinde olmasına gerek yoktur.

E) Yapaylık, fark edilmesi durumunda öyküden alınacak zevki ortadan kaldıran bir unsurdur.

6. Karacaoğlan, içinde bulunduğu toplumun ve yaşadığı bölgenin kültürel biçimiyle şiir söylemekteydi. Pir Sultan da öyle. Çağımızdaki halk şairleri için bunu söyleyemeyeceğiz. Âşık Veysel'i ele alalım. Âşık Veysel, radyo ve gazetenin köyüne getirdiği kültürle sonrasında da büyük kentlerdeki kültürle karşı karşıyadır. Aslında eski biçimleri kullanmış ama içerikte kentsel kültürden devşirebildiği değerleri yansıtmıştır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt <u>vermez</u>?

A) Halk şiirinin geçmişiyle bugünü arasında nasıl bir fark vardır?

B) Karacaoğlan, Âşık Veysel'den daha büyük bir halk şairi midir?

C) Çağımızın iletişim araçları halk şiirini etkilemiş midir?

D) Halk şiiri biçim yönünden değişikliğe uğramış mıdır?

E) Eski ve yeni halk şairleri arasındaki fark nedir?

7. Badem mi Yumurta mı?

Başlığı görünce şaşırdıysanız sonuna kadar haklısınız. Böyle bir mukayese olacak şey değil. Yine de mantıklı bir nedenim var: Hayvansal ürünler arasında "kaliteli protein" yönünden yumurta nasıl mühimse badem de mühim bir bitkisel protein kaynağı. 1/4 su bardağı kadar bademde 7,5 gram civarında bitkisel protein var. Yani 6-7 gram protein içeren bir orta boy yumurtadaki hayvansal proteinden "bir tık" daha fazlası. Bademin E vitamini, kalsiyum, posa, biotin zenginliğini de unutmayın. Biotin bir B vitamini. Cilt, saç, tırnak sağlığı için mühim bir doğal destektir. Bir su bardağı badem ile günlük biotin ihtiyacınızın yüzde 75'ini karşılayabilirsiniz. Netice mi? Kuru yemiş tercihlerinizde bademi ihmal etmeyin. Özellikle osteoporozlu bir hastaysanız veya kas meraklısı biriyseniz bu kalsiyum deposunu göz ardı etmeyin. Okul çağındaki çocukları da birer bademsever yapın.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı kategorideki gıdaların karşılaştırılmasının yanlışlığı kanıtlanmaktadır.

B) İstatistiki veriler ve nesnel bilgiler üzerinden çıkarım ve öneri yapılmaktadır.

C) Sayısal verilerin gerçekle örtüşmediği ve yanılgının düzeltilmesi gerektiği savunulmaktadır.

D) Sağlığın korunması için önemli olan iki gıdanın üretiminin yetersizliği vurgulanmaktadır.

E) Bazı vitaminlerin doğal yollardan alınmamasının zararlarına dikkat çekilmektedir.

8. I. Bu tekniği *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu* romanında başarıyla uyguladığı kabul edilmiştir.

II. Burada âdeta bir yazarlık eğitimi verilmektedir.

III. Türk edebiyatında romanı en iyi bilen yazarların başında Peyamı Safa gelir.

IV. *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu* romanını incelerken bir romanın konusu, anlatıcı kişisi, bakış açısı, yazarı, zamanı, olay örgüsü ve metin terkibi hakkında nelerin önemli olduğu kolaylıkla görülmektedir.

V. Yazılarında bizim belli başlı romanlarımız kadar Batılı romanları da değerlendirmiş ve etkili bir roman tekniği geliştirmiştir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

9. (I) Türkiye'de uzun yıllardır bir zihinsel değişim süreci yaşanmış olsa da bu değişim, şimdiye kadar gerçekleşmemiştir. (II) Çünkü hem eskinin yerine konulması düşünülen şeyler topluma yabancıdır hem de değişim sürecindeki uygulamalar hatalıdır. (III) Bugün herkesin kabul ettiği gibi Türkiye'deki Batılılaşma çabaları yanlış şekilde ilerlemiştir. (IV) Bunun sonucunda da toplumda iki farklı kimlik oluşmuş, iki farklı yaşam biçimi görülmüştür. (V) Hâliyle istenilen zihinsel değişim bütünsel bir gelişme göstermemiş ve ayrışmayı derinleştirmiştir. (VI) İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerde Batılılaşma, modernleşme süreçleri hızlı geçilirken köy ve kasaba gibi yerlerde bu hareketler kolayca ilerleyememiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirirse parçanın anlam akışı sağlanmış olur?

A) II ve III B) I ve VI C) II ve III
D) III ve VI E) V ve VI

10. Mizahı ciddiye almak lazım. Kolay değildir mizah yapmak. İnce, keskin bir zekâ ve kültürel altyapı gerektirir. Çok okumalı, çok gezmeli, çok görmeli, çok yaşamalıdır mizahçı. Mizahçının hazırcevap olması da şarttır. Bu saydıklarım hem sahne mizahında hem yazılı mizahta geçerlidir. Mizahı yapan kadar mizahın alıcısı da donanımlı olmalıdır. Yoksa mizah nasıl anlaşılır? Mizah sadece mizah değildir. Güldürmek tamam. Bir de eleştiri vardır mizahta, düşündürmek vardır. Edebiyatımızda mizahla eleştirinin bazen iç içe girmesi boşuna değildir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Herkesin kendine özgü bir mizah anlayışı vardır, herkes yeri geldi mi mizah yapabilir.
B) İnsanlara gülünç gelen her olay ya da söz, mizah kapsamında değerlendirilir.
C) İyi bir mizah, sözcüklerin birden çok anlam içerecek şekilde kullanılmasıyla gerçekleşir.
D) Mizahın tek amacı, kişileri güldürmek değildir; mizahın birden çok işlevi vardır.
E) Bir topluluğu etkilemenin en önemli yolu, sözlü mizaha başvurmaktır.

11. Bugün dünyadaki birçok ulus, çok sayıda yerel dilin konuşulduğu coğrafyalar üzerinde yer almaktadır. (I) Çin, Rusya, ABD, Fransa, İspanya birden fazla yerel dilin konuşulduğu, eğitiminin yapıldığı, o dillere dayalı kültürlerin korunup geliştirildiği ancak ulusal dilin temel niteliğinden asla ödün verilmeyen ülkeler arasındadır. (II) Ülkemizde de bazı kuruluşlarda uluslararası ilişkilerin önceliği gerekçesiyle yazışmalar İngilizce olarak yapılmaya başlanmıştır. (III) Bu ülkelerde çeşitli halk kesimlerinin dillerini incelemeye yönelik kuruluşlar vardır. (IV) O dillerde eğitim veren, o dillere dayalı kültürleri canlı tutmayı hedefleyen çalışmalar desteklenmektedir. (V) Bunun yanı sıra bu ülkelerde ulusal dil, ulusal kimliğin olmazsa olmaz bir ögesi olarak günlük yaşamda, ulusal kültürü oluşturan her düzeydeki etkinlikte kullanılmakta, korunmakta ve geliştirilmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Şiir, yalnız duymakla, parlak imgeler bulmakla değil, kullanılan dilin bütün kurallarını iyi bilerek, hangi sözcüğün nerede ve nasıl kullanıldığına dikkat ederek yazılabilir. Şairden beklediğimiz işte budur. Bundan sonrası yani yapıtın çapını belirleyecek şey şiir yaratma gücüdür. Şair ister sevgilinin selvi boyundan ister bir savaştan ister mahallesinin yoksulluğundan ister haksızlıktan söz etsin, kendi bileceği iştir, yeter ki her şeyden önce şiir yazdığını bir saniye hatırından çıkarmasın. Baki Efendi, Yahya Kemal, Nâzım Hikmet, Ahmet Muhip, Orhan Veli aynı şeylerden söz etmezler ama hepsine şair diyoruz çünkü hepsi de şiirin şundan bundan söz etmek değil, güzel biçimler kurmak sanatı olduğuna inanmıştır.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Şiir yazmak için bir eğitim almak gerekir mi?
B) Sizce şiirin bir tanımı yapılabilir mi?
C) Bir şiir yazma konusunda şairden asıl beklenen nedir?
D) Şiire merak duyduğunuzda en çok hangi şairlerden etkilendiniz?
E) Şairlerin şiir yazmadan önce konu seçimine dikkat etmesi gerekir mi?

@tgdenemeleri

13. Gerçek şu ki Türkiye'de şiir, okurun çok üstünde bir düzeyde. Şiirin kendini yenileme hızı ile okurunki farklı yerlerde. Okurun birçok şairi kendine yakın bulmaması, anlamaması, onlardan zamanla uzaklaşması bundandır. Şiir, bir kültür olayıdır; sürekli bir değişim, bir evrim içindedir. Gerek dış dünya gerekse kendi içinde estetiği ile bir yenilenme, bir değişim durumundadır. Bu değişimi tutmak ne şairin elindedir ne de o sözünü ettiğimiz dış dünyanın. Eğer toplumsal olayların evrim hızı, değişim gücü şiirin iç dünyasındakinden azsa bunun olağan sonucu olarak şiir, estetiği ile okurdan kopuyorsa bunda suçlu olan şair değil kültüre onun istediği yakınlığı ve potansiyeli harcamayan okurdur.

Bu parçada yazar aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

A) Okuyucunun şiirdeki değişimi ve gelişimi takip etmemesinden

B) Şairlerin okuyucunun seviyesine uygun şiir yazmamasından

C) Şiirdeki yenilenmenin şairler tarafından takip edilmemesinden

D) Bazı şairlerin okuyucunun şiirden uzaklaşmasına sebep olmasından

E) Şairlerin toplumun beğenisine göre şiir yazmamasından

14. Ulusal müzeler, bilimsel ortamların yoğun olduğu, araştırma yapacak kişilerin kolayca doküman sağlayabileceği şehirlerde kurulmalıdır. Böylece hem kuruluş daha hızlı gelişme sağlayabilecek hem de daha büyük bir kitle, müzeden faydalanabilecektir. Müzelerin kurulma yerlerinin saptanmasında diğer bir önemli konu ise bunların kuruldukları yerlerde ve yakınlarında büyük bir özveriyle çalışacak hevesli insanların bulunmasıdır.

Bu parçada sözü edilen ulusal müzelerin amacına ulaşmasında

I. uygun yerleşim merkezlerine kurulması

II. ulaşım kolaylığının bulunması

III. yetenekli ve eğitimli gençlerin olması

koşullarından hangilerinin dikkate alınması gerekir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

15. Şiirimizi, eski şiirimizi kendimiz de okumalı, çocuklarımıza da okutmalıyız. Dilimizi gerçekten öğrenmenin tadına erip onlarla güzel şekiller kurmak gücünü edinmenin başka yolu yoktur. Çünkü dilin incelikleri şiirde gizlidir. Şiirin inceliklerine ulaşmak, dilin geniş evreninde dolaşmayı sağlar.

Bu parçadaki düşünceye <u>en yakın</u> görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatın her türü, dilin sınırlarını zorlayarak okurun düşünce dünyasını ve sözcük dağarcığını zenginleştirmelidir.

B) Dilimizde pek kullanılmayan sözcüklere yapıtlarda yer vermek, yapıtı ilgi çekici kılar.

C) Tarihin her döneminde şiir, insanların sanata bakışında belirleyici tür olmuştur.

D) Batı'nın yeniliklerini şiirde kullanmak sanatımızı yerellikten uzaklaştırır.

E) Çoktan beri var olan şiirlerimiz kavranılarak dilin zenginliğinin farkına varılabilir.

16. Şemseddin Sami'nin, Kâmus-i Türkî'si sadece ismiyle değil, sözlükçülük ilkeleri açısından da o dönemde kaleme alınan bütün Osmanlı sözlüklerinden ayrılmaktadır. Şemseddin Sami'nin Arapça, Farsça, Rumca, İtalyanca, İngilizce, Yunanca, Macarca ve Slav dillerinden geçen alıntı kelimelerin etimolojileri üzerinde yaptığı açıklamaları bugünkü etimolojik sözlüklerde yer alan bilgilere denk durumdadır. Bu sözlükte, yalnızca kelimelerin kökenleri hakkında değil, kelimelerin dil bilgisi özellikleri hakkında da ayrıntılı bilgi bulunmaktadır.

Bu parçada *Kâmus-ı Türkî* ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Farklı dillerden geçen kelimelerin kökenleri ile ilgili bilgi verdiğine

B) Yazıldığı dönemde ismiyle de diğer sözlüklerden farklı olduğuna

C) Araplara Türkçeyi öğretmek için yazıldığına

D) Verdiği bazı bilgilerin günümüz sözlükleriyle boy ölçüşecek nitelikte olduğuna

E) Kelimelerin dil bilgisi özellikleri ile ilgili bilgi verdiğine

@tgdenemeleri

17. Kışla birlikte geçen günler sorgulanır. Yaz günleri geride kalmış, güz hızla gelip geçmiştir. Çağla yeşili bahar, büyülü yaz ve hüzün rengi sonbahar belleklerde taze birer anıdır şimdi. Evet, kışla birlikte içimizin kuytularına çekiliriz. Devinen, uçan, koşan değil; daha çok duyan ve düşünen varlıklar oluruz. Hızla geçirdiğimiz süreçte uzaklaştığımız yaşamın özünü ve insan yanımızı ararız. İçimizin gizli dehlizlerinde unutulmuş nice dostluklar, yaşanmamış anlar, adreslerine ulaşmamış kırık dökük sözler, nice yarım sevgiler buluruz. Kışla birlikte hisseden benimizle yeniden yüzleşmek fırsatını elde ederiz.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşamı seven insan için her mevsim ayrı güzeldir.
B) Kış içe kapanışın ve sorgulayışın mevsimidir.
C) Kış unutulan dostları hatırlatır.
D) Zaman hızla geçerken anlar kaçırılmamalıdır.
E) Yazdan sonra kışa alışmak zordur.

18. I. "Sanat, önce bir toplumun, sonra bir milletin malıdır; sonra da bir devrin ifadesidir." düşüncesini benimser.
II. Kısa bir süre sonra, yaşanan toplumsal felaketlere ilgisiz kalamayarak Millî Edebiyat topluluğuna katılır.
III. Yakup Kadri, sanat yaşamının ilk yıllarında Fecriati topluluğuna katılır, bu akımın "Sanat şahsi ve muhteremdir." görüşüyle özetlenen bildirisine imza atar.
IV. Romanlarını bu düşünceye uygun olarak toplumumuzun ve milletimizin hayat zincirini yansıtacak şekilde yazar.
V. Bu dönem ürünlerinde toplumdan soyutlanmış bireyin duygu ve düşüncelerini coşumcu ve melânkolik bir tavırla yansıtır.

Yukarıdaki cümlelerden anlamlı bir paragraf oluşturmak istense cümleler aşağıdakilerden hangisine göre sıralanır?

A) I - IV - II - III - V
B) I - II - III - IV - V
C) III - V - II - I - IV
D) III - IV - II - I - V
E) III - V - I - II - IV

19. Öğrenme, temelde hepimiz için benzer şekilde dizayn edilmiş olan ama ayrıntılarda her kişi için farklılaşan bir süreçtir. Her bireyin öğrenme kapasiteleri farklı olduğu gibi öğrenme tarzları da farklıdır. Aynı zamanda doğmuş çocukları gözlediğinizde bazılarında belli becerilerin diğerlerine göre daha erken edinildiğini, bir kısım becerilerin ise daha geri kaldığını gözleyebilirsiniz. Aslında her zihin eşsizdir ve çoğu en az bir alanda uzmandır. Zihinlerin uzmanlık alanları keşfedilirse büyük başarılara imza atılabilir. Ancak zihinlerdeki uzmanlık alanlarını keşfetmenin her zaman çok kolay olduğu söylenemez.

Bu paragrafa <u>en</u> uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öğrenme Farklılıkları
B) Öğrenme Süreci
C) Öğrenme ve Öğretme
D) Öğrenme Güçlüğü
E) Öğrenme Kapasitesi

20. Mikrofon, teknolojinin sesidir; kulağın işitebildiği bütün sesler mikrofon sayesinde daha uzağa ulaşma imkânı bulmuştur. Bu sayede topluluk karşısında konuşanların işi kolaylaşmıştır. Seslerini duyurmak için bağırıp çağırmalarına gerek kalmamıştır. Özellikle ses sanatçıları ve politikacılar mikrofon kullanarak seslerini daha etkili kullanmışlardır. Ses, mikrofondan değişikliğe uğrayarak çıkar fakat değişikliğe uğrayan sesin tonudur kalitesi değil. Bu nedenle ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) mikrofonda hiçbir zaman iyi bir ses kötü, kötü bir ses de iyi çıkmaz.
B) kaliteli bir ses yakalamak teknolojinin harcı değildir.
C) mikrofonda yüksek tonlu sesler daha kaliteli çıkar.
D) mikrofona ses verirken sesin tonunu iyi ayarlamak gerekir.
E) sesin kaliteli çıkması, mikrofonun sesi yayabilme gücüne bağlıdır.

@tgdenemeleri

21. Robot, mekanik sistemler ve bunlarla ilişkili kontrol ve algılama sistemleri ile bilgisayar algoritmalarına bağlı olarak akıllı davranan makinelerdir. Yeniden programlanabilen; maddeleri, parçaları, aletleri, programlanmış hareketlerle yapılacak işe göre taşıyan veya işleyen çok fonksiyonlu makinelerdir. Bir düzeneğin robot olarak adlandırılabilmesi için şu dört temel kısmı içermesi gerekir: Robotun çevresindeki verileri algılayabilmesi için gerekli sensörler (alıcılar), verilerin toplanmasını ve kontrolü sağlayan elektronik devreler, bu sensör verilerini kullanarak robotun amacına uygun matematiksel ve mantıksal işlemler ile karar verme olayının gerçekleşmesini sağlayan bir program ve verilen kararlar doğrultusunda gerekli hareketleri gerçekleştirebilecek bir mekanik düzenek. Robot kelimesi, ilk defa Çek oyun yazarı Karel Capek'in 1920 yılında yazdığı *Rossum's Universal Robots* adlı eserinde yer almış ve daha sonra tüm dünyada ve disiplinlerde kullanılmaya başlanmıştır. Çekçede "hizmet eden" kelimesine karşılık gelen "robota"dan türetilmiştir. Karel Capek'in *R.U.R.* adlı oyununda mekanik ve otonom ama insanca duygulardan yoksun yaratıklar olarak kullanılan robot, daha sonra birçok bilim kurgu romanına konu olmuştur. Isaac Asimov, ünlü robot serisiyle teknolojik açıdan tutarlı bir robot kavramı yaratır ve bir robotun kendi amaçlarını insanların amaçlarına hiçbir zaman tercih edemeyeceğini belirtir.

Bu parçada robotla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) İlk olarak edebiyat alanında ortaya çıkan kavramın daha sonra diğer alanlara yayıldığına

B) Kelimenin Çek dilinde hizmet eden anlamına gelen bir sözcükten meydana geldiğine

C) Asimov'a göre robotların özerk hareket edebilecek bir evrilmeye uygun olduğuna

D) Herhangi bir mekanizmanın robot olarak kabul edilebilmesinde bazı şartların olduğuna

E) Birçok bilim kurgu romanına konu olan kavramın akıllı ve çok işlevli makineler anlamında kullanıldığına

✓ KAVRAMLARI ÖĞREN

Rutin : *Alışılagelmiş, hep aynı biçimde tekrarlanan, her zaman yapılan günlük, olağan ve sıradan şeyler.*

Tekdüze : *Hep aynı biçimde olan, monoton.*

Basmakalıp : *Klişeleşmiş, tekdüze olan, her zaman aynı biçimde tekrarlanan.*

Özgün : *Yeni, farklı, içinde yaratıcılık bulunan, kendine has, yinelenmeyen, yenilenen ve başkasının taklidi, kopyası yahut tıpkısı olmayan orijinal.*

Radikal : *Kökten, köklü, temel.*

Biçem : *Üslup, anlatım tekniği, dil ve anlatım özelliği.*

Sözüm ona : *Güya.*

İşten bile değil : *Çok kolay, iş sayılmayacak kadar basit.*

Özlü : *Yoğun bir içeriğe sahip olan, öz ve özet yani az söz ile ifade edilen ama çok zengin ve düşündürücü bir içeriğe sahip olan, oylumlu söz.*

22. Yaratıcı yazarlık seminerine katılan öğrenciden eşini kaybetmiş bir kadının yaşadığı hüznü dile getiren bir öykü yazması istenince öğrenci şu cümleleri yazar:

"Elifçe Nine'nin yüzü dut ağaçlarının hemen dibinden başlayıp söğütlere kadar uzanan mezarlığa dönüktü. Taş duvarlı, toprak damlı evinin önündeki elma ağacının koyu gölgesinde, sırtını duvara dayamış öylece bakıyordu. Sanki sırtını dayadığı duvarın bir parçasıydı. Sanki o, hep oradaydı; öyle bir zamansızlık içinden bakıyor, bakıyordu."

Öğrenciye verilen tavsiye: "----."

Semineri veren yazarın tavsiyesinden sonra öğrenci, aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir:

"Elifçe Nine'nin yüzü dut ağaçlarının hemen dibinden başlayıp söğütlere kadar uzanan mezarlığa dönüktü. Duvarları sahipsizliğin, bakımsızlığın her hâlini yansıtan, her yağmurda içerisi su alan taş duvarlı, toprak damlı evinin önünde artık elma da gölge de veremeyen elma ağacının dibinde sırtını duvara dayamış öylece bekliyordu. Elifçe Nine sanki bir asırdır hep oradaydı. Öyle bir zamansızlık içinden bakıp duruyordu."

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kahramanın yaşadığı ızdırabı doğrudan adlandırman, okuyucuyu yorulmaktan kurtarır

B) Okuyucunun hikâyeyi bir bütün hâlinde kavramasını istiyorsan başkişinin anlaşılmasını sağlayan karşıt karaktere de yer vermelisin

C) Yaşlı bir kadının yalnızlığı, fiziksel ve ruhsal portrenin bütünlük içinde verilmesiyle daha iyi hissettirilir

D) Yalnızca dış çevrenin müşahit anlatıcının bakış açısından verilmesi, duyguyu okuyucuya geçirmez; kişinin iç çatışmalarına yer vermeden etkili bir anlatım yapamazsın

E) Çevreyi resmederken kullandığın betimleme unsurları, kahramanın içinde bulunduğu durumu sezdirecek ayrıntılar içermelidir

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 16 – PARAGRAF DENEMESİ

1. (I) Yapay zekâ destekli chatbot (sohbet botu) sayesinde sanatçı, siyasetçi veya bilim insanı gibi herhangi bir insanın kurgusal karakteriyle sohbet edebiliyorsunuz. (II) Yaşayan veya ölen bir insanla sohbet edebildiğiniz gibi verdiğiniz direktiflerle kendi botunuzu oluşturup onunla da konuşabiliyorsunuz. (III) Bazı çocuklar, bütün günlerini sohbet botlarıyla geçiriyor ve ona her şeylerini anlatıyor; onunla arkadaş hatta sevgili dahi olabiliyor. (IV) Forum sitelerinde botlar hakkında konuşan bir çocuk şöyle diyor: "Bana değer veriyor ama gerçek olmadığını bilmek kötü." (V) Bir başka çocuk "Bu uygulama arkadaşımı bağımlı yaptı; artık arkadaşım bizimle hiç konuşmuyor, oynamıyor." diyor. (VI) Bazı çocuklar ise akran zorbalığını nasıl önlerim sorusuna "Şiddet uygula, gözünü korkut, hareket et gibi cevaplar veren chatbot uygulamaları var." şeklinde cevap veriyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Ünlü ressam Pablo Picasso'nun *Cezayirli Kadınlar* tablosu New York'ta yapılan bir müzayededeki açık artırmada 179 milyon 365 bin dolara satılarak müzayede rekoru kırdı. (II) Tabloyu isminin açıklanmasını istemeyen bir alıcı telefonla satın aldı. (III) Daha önce bir müzayedede en yüksek fiyata satılan eser, "Francis Bacon'un" *Three Studies of Lucian Freud* adlı üç parçalı tablosu olmuştu. (IV) Picasso'nun 1954-1955 yılları arasında A'dan O'ya kadar sıraladığı 15'lik bir serinin parçası olan bu yağlı boya tablo, daha önce 1997'de 31 milyon dolara satılmıştı. (V) Endamlı, güzel cariyelerin kübist bir bakış açısıyla tasvir edildiği *Cezayirli Kadınlar* tablosu, çağdaş sanatın başyapıtlarından biri olarak kabul ediliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Işığın %98,1'ini yansıtabilen dünyanın en beyaz boyasında baryum sülfat kullanıldı.

Purdue Üniversitesinden bilim insanları, dünyanın en beyaz boyasını üretmeyi başardı. Yeni beyaz boya o kadar beyaz ki tüm ışığın %98,1'ini yansıtıyor. Bilim insanları, bu sayede güneş ışığı altında bile önemli ölçüde ortam sıcaklığının düşürülebileceğini buldu. Ekibin daha önce geliştirdiği kalsiyum karbonat boyanın yüzey sıcaklığı, gün ortasında 1,7 C° derece fark yaratıyordu. Araştırmacılar, 'akrilik ortamda en optimum konsantrasyonun %60 civarında baryum sülfat olacağını keşfetti. Yapılan saha testlerinden sonra boyanan yüzeyin ortam sıcaklığını 4,5 C° derece kadar soğutabildiği ortaya koyuldu ve baryum sülfatın bu özelliğini kışın ortasında bile koruyabildiği savunuldu. Bu araştırmalar sonucunda daha önceki beyaz boyada kalsiyum karbonat kullanılırken yeni boyada baryum sülfat kullanıldı. Bilim insanları tarafından doğada barit minerali hâlinde bulunan baryum sülfat sayesinde gerçekten daha beyaz bir boya yapılabileceğini keşfedildi. Burada asıl numara baryum sülfat parçacıklarının büyüklüğü ve konsantrasyonundan geçiyor. Baryum sülfat parçacıklarının boyutları ışık saçılımını etkiliyor. Ayrıca ne kadar baryum sülfat eklenirse o kadar ışık yansıtılıyor. Fakat baryum sülfat arttıkça boyanın bütünlüğü bozuluyor ve kuruyunca çatlamaya başlıyor. Yine de baryum sülfat boya işe yarıyor ve ticari olarak kolayca üretilebiliyor. Gelecekte binalar bu boyayla boyanırsa klima kullanımı ve dolayısıyla elektriğe olan ihtiyaç azaltılabilir. İklim değişikliğine karşı savaşta yeni bir silah olarak görülen baryum beyazı sayesinde dünyanın daha iyi bir yer olabileceğini savunan ekip boyanın patentini aldı ve boyayı yakın zamanda kullanıma sunmayı hedefliyor.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Bir varsayımın gerçekleşmesi sonucu keşfedilen yeni bileşiğin eski bileşiğe oranla daha maliyetli olduğu görüşü savunulmaktadır.

B) Manşette verilen yeni bileşik ile oluşturulan rengin yapılan araştırmalar sonucu beklentiyi karşılamadığı ifade edilmektedir.

C) İstatistiki veriler kullanılarak ele alınan yeni rengin farklı alanlarda da etkili kullanılabileceği açıklanmaktadır.

D) Karşılaştırmadan da yararlanılarak başlıkta verilen bileşiğin eski bileşikle benzerlikleri ortaya koyulmaktadır.

E) Yeni bileşikle oluşturulan baryum beyazının kullanılmasının dünya iklimine olumlu etki sağlayacağı vurgulanmaktadır.

@tgdenemeleri

4. I. Örneğin bir kitap okuyunca, bir şey öğrenince, bir insana veya sakat bir hayvana yardım edince çocuk, kendisine "Aferin!" diyebilmelidir.

II. Çocuk küçükken dış kaynaklı ödüller gereklidir ama aklı başına gelmeye başlayan bir çocuk için dış kaynaklı ödüllerin yerini iç kaynaklı ödüllerin alması gereklidir.

III. Çocuklarımızı, labirentlerden çıkarmak veya çocuklarımızın labirentlere hiç girmemeleri için düşünme ve davranma tarzlarına şekil vermek mümkündür.

IV. Ancak şunu da önemle hatırlatmakta yarar var: Çocukları dışarıdan gelecek ödüllere bağımlı kılmamak gerekir.

V. Bunu yaparken doğru düşünme ve iyi davranma gibi durumlarda küçük küçük ödüller verebiliriz.

Yukarıda numaralanmış olarak verilen cümlelerle bir paragraf oluşturulursa hangisi <u>baştan üçüncü</u> cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Azgın tartışmalar da keşke diğer söz suçları gibi ceza görselerdi. Hep öfkenin alıp götürdüğü bu düşünce çarpışmalarında insanın etmediği kötülük kalmaz. İlkin düşüncelere çatarız, sonra da insanlara. Çetin tartışmalarda esas, karşımızdakinin düşüncesini çürütmek olduğu, herkes çürütüp çürütüldüğü için, tartışmanın sonunda olan şey, gerçekten büsbütün uzaklaşmaktır. Onun için Platon, *Devlet* adlı eserinde ----. Doğru dürüst adım atıp yürümeyi bilmeyen bir insanla gerçeği aramaya çıkmanın anlamı var mı?

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) sertçe yapılan tartışmalardan doğru bir sonucun çıkmadığını belirtmiştir

B) seviyeli tartışmalar yapılması için kanunlar düzenlemiştir

C) halka tartışma kurallarını öğretmek için görevliler göndermiştir

D) tartışma yapan kişilere ağır cezalar vermiştir

E) uzun yıllar kimsenin tartışma yapmasına izin vermemiştir

6. ---- Bellek veya hafıza dediğimiz o mucizevi kuyu; gözeneklerinde, kılcallarında duyduğu, yaşadığı hatta hayal ettiği her şeyi saklar, zerresini yitirmez. Yeryüzünde hiçbir ses, hiçbir koku ve yaşanmış hiçbir an bütünüyle yok olmaz, silinmez. Yeri ve zamanı geldiğinde bir itici güç, bir olay ya da bir çağrışım hiç ummadığımız anda fitili ateşler ve onlar saklandıkları yerlerden küllerini silkeleyip çıkarlar. Biz de onları hatırlamış oluruz, hatırlayamadıklarımızın ya zamanı gelmemiştir ya da geçmiştir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Hafıza, ekmek gibi su gibi bize verilmiş bir nimettir.

B) Unutmak yoktur, hatırlayamamak vardır sadece.

C) Yaşanan her olumsuzluk mutlaka tekrar karşımıza çıkar.

D) İnsan, yaşadıkları ve hatırladıkları kadar insandır.

E) Hafızası güçlü olan insanlar hiçbir şeyi unutmazlar.

7. 27 Mart Dünya Tiyatro Günü münasebetiyle yayımlanan bildiriyi 2023 Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanan 64 yaşındaki Norveçli yazar Jon Fosse kaleme aldı. Şu cümlesi benim için çok kıymetli: "Sanat, iyi sanat, biricik olanla bütün insanlığa ait olanı birleştirmeyi mükemmel biçimde başarır."

Bu parçada John Fosse iyi sanatın hangi özelliklerini vurgulamıştır?

A) Özgünlüğünü ve evrenselliğini

B) Yerelliğini ve millîliğini

C) Değerliliğini ve vazgeçilmezliğini

D) Öznelliğini ve küreselliğini

E) Ulusallığını ve barışçılığını

8. Hindistan'da avcılar, Hindistan cevizinin kabuğunda bir delik açar ve içine bir muz yerleştirip Hindistan cevizini gömerler. Sonra maymunlar bunu bulur, kazıp çıkarır ve delikten ellerini sokarak muzu tutarlar. Ancak muzu tutan elleri yumruk hâlini aldığından deliğe sığmaz ve geri çıkaramazlar. Meyveyi bırakıp ellerini kurtaracaklarına, maymunlar imkânsızı gerçekleştirmek, yani muzu oradan çıkarmak için uğraşmayı sürdürür, ta ki yakalanana kadar. Aynı şey biz insanlar için de geçerlidir.

Bu parçaya göre yazarın "Aynı şey biz insanlar için de geçerlidir." **cümlesiyle <u>asıl</u> anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bazen belli bir şeye sahip olma arzusu sonunda bizi o şeyin tutsağı hâline getirir.

B) Hedefe ulaşmada gösterilen çaba başarıyla sonuçlanmadığında denemekten vazgeçilmemelidir.

C) Kaybedeceğini bile bile mücadele etmeye devam eden kişi sorumluluk bilincine sahiptir.

D) İnsan, hatalarından ders çıkarmayı öğrendiğinde başarı merdivenlerini hızla tırmanır.

E) Risk almadan kişinin hedefine ulaşması her zaman mümkün değildir.

@tgdenemeleri

9. Bazı kardan adamlar pek ---- yapılmışlardı. Kolları, bacakları bile tam belli değildi, öylece dümdüz aşağı iniyorlardı sadece. Kimileri özenle başlayıp sonra savsaklamışlardı. Kimileri, diğerlerininkinden bir hayli büyüktü. Bazıları hiç özenmedikleri, bazıları ise gereğinden çok özendikleri için aynı sonuca ulaşarak hiçbir şeye benzemeyen ---- bir takım adamlar ortaya çıkarmışlardı.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilen sözcükler sırasıyla getirilmelidir?

A) zevkli - değişik
B) özensiz - özgün
C) üstünkörü - eciş bücüş
D) kaba - şekilsiz
E) ustaca - garip

10. Eski Türklerde sanayi, ticaret ve maliye; ekonominin en önemli unsurlarıdır. Eski Türkler, dönemsel koşullara göre sanayide oldukça gelişmişlerdir. Demirin işlenmesi; silah üretiminde, savaşların kazanılmasında ve ticaretin gelişmesinde etkili olmuştur. Bakır, tunç, gümüş, altın gibi madenlerin işlenmesi de sanayinin gelişmesini sağlamıştır. Bozkır ekonomisinde ticaretin önemi tartışılmaz. Türkler, kendi ihtiyaçlarından fazlasını satmışlardır. Üretilenin fazlasını satma anlayışı, bozkır ekonomisinde ticaretin gelişmesini sağlamıştır. Başlangıçta ticari ilişkiler, takas biçiminde yapılmıştır. Daha sonra ticarette madenî para kullanılmıştır. Arkeolojik kazılar sonucunda madenî paralar ele geçirilmiştir. Ticari faaliyetler, ticaret yolları üzerinde gerçekleşmiştir. Türklerin ticari faaliyetleri İpek Yolu ve Kürk Yolu üzerinde gelişmiştir. Tarımsal ürünler, İpek Yolu üzerinden satılırken hayvansal ürünler, Kürk Yolu üzerinden satılmıştır. Eski Türklerin ekonomilerinde maliye, önemli bir yere sahip olmuştur. Haraçlar, yıllık vergiler ve hediyeler; maliyenin gelir kaynakları arasında yer almıştır. Verginin önemli gelir kaynaklarından biri olması, toplanması için özel memurların görevlendirilmesine neden olmuştur.

Bu parçadan hareketle eski Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Haraçlar, yıllık vergiler ve hediyelerin maliyenin gelir kaynakları arasında yer aldığına
B) Ticari faaliyetlerde en çok bakır, tunç, gümüş, altın gibi madenî paraların kullanıldığına
C) Türklerin ticari faaliyetlerini İpek Yolu ve Kürk Yolu üzerinden gerçekleştirdiğine
D) Eski Türklerde sanayi, ticaret ve maliyenin ekonominin en önemli unsurlarından olduğuna
E) Önemli bir gelir kaynağı olan verginin toplanmasının resmî görevlilerce yapıldığına

11. I. Şu sıra her marka, "sürdürülebilir" kavramını punduna getirip bir şekilde kullanıyor ve bu kavramı kullanınca direkt "çevreci" olmuş oluyor.

II. Oysa her markanın reklamında bu kavramı sadece kullanıyor olması çevreci olunduğu anlamına gelmiyor ve kavramın ciddiyeti ortadan kalkıyor.

III. Çevreci olmak için slogan değil eylem gerekiyor ve eylemsiz söylemler, söylem konusu olan "sürdürülebilirlik" kavramının içini boşaltıyor ve onu farkındalık yaratma işlevinden bile uzaklaştırıyor.

Bu üç cümlenin birbiriyle ilişkisi aşağıdakilerden hangisinde doğru açıklanmıştır?

A) I. de gerekçe, II. de sonuç, III. de ise ortaya çıkan sonucun zararları dile getirilmektedir.
B) I. de saptama, II. de yanlışa dikkat çekme, III. de ise önceki cümlenin gerekçesini dile getirme söz konusudur.
C) I. de bir düşünce ileri sürme, II. de onu geçersiz kılma, III. de ise olması gerekenlerin neden yapılamadığı anlatılmaktadır.
D) I. de yanlış bir tutumdan, II. de bu tutumun kanıksandığından, III. de ise bu iki durumun zararlı sonuçlarından söz edilmektedir.
E) I. de farkındalık oluşturulması gereken bir kavramın öneminden, II. de bir önceki cümlenin koşulundan, III. de ise koşulun gerçekleşmesiyle ilgili bir varsayımdan bahsedilmektedir.

12. Eski bir taş köprü ile dere geçildikten sonra fakir mahallelere giriliyor ve sefalet bütün dehşeti ve çirkinliğiyle başlıyordu. Ortalarında akan sarı, çıplak çocuklarla, çamurlu köpeklerin oynadığı eğri büğrü sokaklar… Tezekten, çamurdan yapılmış, yarı yarıya toprağa gömülmüş, penceresiz kulübeler… Birçoğunun aralık kapılarından pis kokulu dumanlar tütüyor. Başları yamalı peştamallarla sarılı dizlerinden aşağısı çıplak kadınlar… Eski hasır parçaları üzerinde güneşleyen iskelet gibi ihtiyarlar… Küçülmüş ihtiyarlara benzeyen yüzlerindeki yaralara sinekler üşüşmüş, şiş karınlı, çarpık, sıska vücutlu çocuklar…

Reşat Nuri'nin *Yeşil Gece* romanından alınan bu parça için aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Yazarın amacı izlenim kazandırmaktır.
B) İç çözümlemelere sıkça başvurulmuştur.
C) Ayrıntıların seçiminde farklı duyulardan yararlanılmıştır.
D) Parçanın tamamında ağır basan anlatım biçimi betimlemedir.
E) Yazar, duygularını yansıtan yargılara yer vermiştir.

@tgdenemeleri

13. Kurmaca metinler; yaşadığımız hayatları çoğaltmaya, yeni deneyimler biriktirmeye, anlam arayışına kelimelerle katkı sunmaya; insanın hayatı, dünyayı, kendisini keşfetmesine, insan olarak kalabilmesine, insani yanlarını beslemesine katkı yapar. Bugün yaşadığımız dünya, yaşadığımız coğrafya bize hangi insani erdemlerden bahsedebilir. Gözümüz, zihnimiz, gönlümüz kirlenmişken nasıl bir üretimin içinde olabiliriz. Yalnızca tüketiyoruz. Tükete tükete tükeniyoruz ama farkında değiliz. Üretmek gerektiğinin ayrımına onlarla varırız çoğu kez. İzlediğimiz haberler, filmler -hepsini aynı kefeye koymuyorum- bizi maddi dünyanın içine çağırıyor. Oysa kitaplar bizi maddi dünyaya çağırmaz. Bilakis onu anlamak için kendi dünyanızı oluşturmanızı ister. Hayatın bize vermediğini, eksik olanı, iyi olana karşı duyduğumuz açlığı, samimiyeti, heyecanı, deneyimi, sonsuzluğa duyduğumuz özlemi bulmak için kurmaca metinler okuruz.

Bu parçada kurmaca metinlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Yeni tecrübeler edinmemizi sağladığına
B) Eksik yanımızı tamamlamak için kurgulandığına
C) İnsana, kendini bulması konusunda yol gösterdiğine
D) Yaşadığımız coğrafyaya uyum sağlamamız için yol gösterdiğine
E) Tüketen değil üreten bireyler olmamız konusunda farkındalık yarattığına

14. Bütün hafızamı, hayal gücümü zorluyordum; geçmişe ait bir şeyler hatırlamak, bir şeyler görmek istiyordum. Olmuyordu. Aslında düşününce canım şu zamanda şöyle olmuştu, annemin yüzü beyazdı ve yatay çizgiliydi, okula başladığım gün ne kadar korkmuştum diyebiliyordum. Fakat mesele bu değildi; mesele, bir şeyleri sıcak bir çorbanın kokusunu duyar gibi hissedebilmekti.

Bu parçanın yazarı aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

A) Yaşadıklarını tüm canlılığıyla hatırlayamamaktan
B) Anılarının zihnini çok meşgul etmesinden
C) Çocukluğunda, derin izler bırakan olaylar yaşamış olmaktan
D) Hayallerinin hayal olarak kalmasından
E) Ailesine dair yaşanmışlıkların silinmesinden

15. Ciddi okur olmak önemli. Ciddi okurdan kastım da usta yazarları okumak. Piyasa işi bir sürü kitap görüyoruz her yerde. Fuentes, "süprüntü" diyor bunlar için. Bu kitapların en önemli özelliği doğrudan duygulara hitap etmesi ve okurun beklentisi doğrultusunda yapısını oluşturması. Burası önemli. Çünkü bu tür kitapların okura vereceği hiçbir şey yoktur. Sinematografik olarak birkaç saatinizi alır, size hayal kurdurur ve duygularınızı coşturur ama içi boştur. Düşünmeye sevk etmez, ilkel denebilecek kaba bir dili vardır, sorgulatmaz. Evet, okuması kolaydır, yormaz ama şu var: İyi olan yorar, iyi olan sizin katılımınızı ister, onunla birlikte sorgular, onunla birlikte metni yeniden yorumlarsınız. Bu yorumlar sayesinde okur kendi duygu ve düşüncelerinin farkına varır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) İyi okur olmak yetkin yazarları okumakla mümkündür.
B) Okurun beklentisine göre şekillenen kitap usta elinden çıkar.
C) Düşündüren, sorgulatan kitapları okumak zordur.
D) İyi bir kitap, okuruyla yeniden doğar.
E) Okurun kendini keşfetmesi okuduğu kitapların niteliğiyle orantılıdır.

16. Edebiyat; yaşamla, eğitimle, kişisel olgunlukla, toplumsal şekillenmeyle, küresel değişimle, iktidarla yakın ilişki içinde olmuştur. Dönemlere, çağlara göre edebiyat değişik görünümler kazanmış, öncekinden farklı yazınsal türler hatta bir tek türün değişik görünümleri, çeşitleri ortaya çıkmıştır. Bu değişikliklerde toplumsal yaşamla edebiyat ilişki içinde olmuştur. Toplumsal yaşamdaki teknik, demografik, kültürel dönüşümlere koşut olarak anlatılardaki olay, şahıs kadrosu, anlatım biçimi de değişikliklere uğramıştır.

Bu parçadan edebiyatla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Toplumsal yaşamla iç içe olduğu
B) Zamanla değişikliğe uğradığı
C) Farklı türlerde ürünler verildiği
D) Toplumsal yaşamın değişiminde etkili olduğu
E) Belirli koşullara bağlı olarak değiştiği

@tgdenemeleri

17. Birçok ülkede tarımda, evlerde, sanayide, şehir altyapılarında kullanılan yer altı suyunun son 40 yılda küresel ölçekte hızla tükendiği belirlendi. *Nature* dergisinde yayımlanan araştırmada, yer altı suyunun en fazla geniş tarım alanlarına sahip az yağışlı bölgelerde kuruduğu bildirildi. Araştırmayı gerçekleştiren Kaliforniya Üniversitesi ekibinin başındaki su profesörü, acilen önlem alınması gerektiğini söyledi. Yer altı sularını tutan jeolojik birimlere "akifer" deniyor. Profesör Scott Jasechko ve ekibi, 40'tan fazla ülkede 170 bin kuyudan ve 1.700 akiferden elde edilen yer altı suyu örneklerini analiz etti. Bu çalışmada söz konusu alanlarda kullanılan yer altı su kaynaklarının tükenişini önlemek için yeterli çabanın gösterilmediğini belirten uzmanlar, obruk denen dev çukurların da yer altı suyunun çekilmesiyle oluştuğunu hatırlattılar.

Bu parçaya göre yer altı sularıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kullanım alanının çeşitlilik gösterdiği
B) Tükenme tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğu
C) Tarım için en uygun su olduğu
D) Akifer denen jeolojik birimlerce tutulduğu
E) Çekilmesinin büyük çukurların açılmasına yol açtığı

18. Sokrates Atina'da bir öğleden sonra iki saygıdeğer generalle (Lakhes ve Nikias) karşılaşır. Bunlar; şehrin büyüklerinin saygısını, gençlerinin ise hayranlığını kazanmış generallerdir. Generaller sağduyulu bir fikir ortaya atarlar. Onlara göre cesur olmak için kişinin orduda yer alması, savaşta ilerleyip düşmanları öldürmesi gerekmektedir. Generallerle açık havada sohbet etmekte olan Sokrates, onlardan cesareti bir örnekle açıklamalarını ister. Lakhes: "Eğer bir adam saflarda kalıp düşmanla yüz yüze geldiği hâlde kaçıp gitmiyorsa cesur biridir." der. Bunun üzerine Sokrates: "Duyduğuma göre Platia Savaşı'nda Spartalılar Perslerle karşılaşmış ama saflarda kalıp düşmanla savaşmak istemedikleri için geri çekilmişler. Persler de safları aşıp peşlerine düşmüşler. Ama sonra Spartalılar, süvariler gibi arkalarından dolaşarak savaşın o bölümünde zafer kazanmışlar." der.

Bu parçada Sokrates'in anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cesaret aslında bir işin peşini bırakmamak demektir.
B) Cesur davranış, bir işi sonuna kadar sürdürürken o davranışı bilgiyle harmanlamayı da gerektirir.
C) Saygıdeğer kişilerin fikirleri her zaman doğrudur, diye bir anlayış yanlıştır.
D) Davranışlardaki cesaret yalnızca savaş alanlarıyla sınırlı kalmamalıdır.
E) Ordusuna geri çekilme emri verilen bir komutan, cesur bir davranış sergilemek adına emre uymamalıdır.

19. Günlük yazarının kendisini anlatırken zaman zaman başkalarından bahsetmesi ve kendisini başkalarıyla kıyaslaması kaçınılmazdır. --I-- Günlükteki kişiler, genellikle tesadüflerin yazarın karşısına çıkardığı insanlardır. Onların portreleri, çoğu kez belli bir gün ve saatte dondurulmuştur; günlük boyunca tekrar ele alınmaları, başka açılardan aydınlatılarak yeniden değerlendirilmeleri pek mümkün olmaz. Ayrıca günlük yazarı, bu kişilere haksızlık yapmış ya da abartılı davranmış olabilir. Bununla birlikte --II-- Önemli olan, kimse hakkında bilerek haksızlık yapmamış olmasıdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

A) I. Kıyaslamazsa günlüğü daha etkili yazamayacağını düşünmeye başlar.
II. günlük, yazarı tarafından zaman içinde düzeltilmesi gereken bir nitelik taşır.
B) I. Çünkü yazar, günlük yazarken sadece kendi yaşamını anlatması gerektiğini bilir.
II. günlük yazarı, emin olmadan ve gerçekleri öğrenmeden günlüğü kaleme almamalıdır.
C) I. Günlük yazarı, kendi yaşamına ışık tutarken başka hayatları da yer yer aydınlatır.
II. günlük yazarının her zaman adil olması da beklenemez.
D) I. Günlük yazarı, içinde bulunduğu çevreden ve bu çevrenin insanlarından bağımsız değildir.
II. günlük yazarının bunları yapması onu suçlu yapacağı gibi yazdığı esere de gölge düşürür.
E) I. Bazen yazar, kendi rolünü çevresindekilerin özellikleriyle gizlemeye çalışır.
II. günlük, zaman zaman gerçeklerden kopup öznel bir nitelik taşır.

20. Mutluluk neydi? Neye göre kime göre mutluluk? İstediğin tatil beldesinde olmak mı? İstediğin işi yapmak mı? Zengin koca bulmak mı? Bir oyuncak bebekle mutlu olmak mı? Yoksa dünyaları istemek mi? Bence en büyük mutluluk, mutsuz insanları düşünüp aza kanaat etmektir. Sabah sağlıkla uyandığına şükretmektir. Sana göre sınavlarda derece yapmaktır, bir başkasına göre yeni bir şey öğrenmektir. Demek ki ----

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun <u>değildir</u>?

A) mutluluğun tanımı özneldir.
B) mutluluğun birçok ifadesi olabilir.
C) mutluluk göreceli bir kavramdır.
D) bu sorunun yanıtı yoktur.
E) mutluluk evinin tek anahtarı yoktur.

@tgdenemeleri

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Gözlemlerden, yaşantılardan yola çıkıp çok başarılı olmuş sanatçılar vardır. (II) Aynı yöntemle yazmasına karşın başarılı olamamış sanatçılar da çoktur. (III) Örneğin Balzac, hiç evlenmemiş, babalık zevkini tatmamış ama dünyanın en canlı babası Goriot Baba'yı yaratmıştır. (IV) Öte yandan bütün yapıtlarını okuduğum Panait Istrati, yaşantısından, gözlemlerinden yola çıktığı hâlde çoktan eskimiştir. (V) Bu örnekler de gösteriyor ki önemli olan; edebiyatçının, anlattıklarını yaşamış olması değil, okura yaşatmasıdır.

21. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> düşüncenin akışına göre "Öyle ki kendilerinden sonra hiçbir iz bırakamamışlardır." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

22. Bu parçada geçen "çoktan eskimek" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Özgün olmamak
B) Edebî haz vermemek
C) Kalıcılığı yakalayamamak
D) Taklit edilmek
E) Anlamları somutlaştırmak

✓ KAVRAMLARI ÖĞREN

İşlev : *Görev.*
Lirik : *Coşkulu, duygulu.*
Portre : *İnsan tasviri.*
Sav : *Tez, düşünce, iddia, ileri sürülen görüş.*
İdeolojik : *Kendi dünya görüşünü, siyasi düşüncesini anlatmayı amaç edinen.*
Adaptasyon : *Adapte etme, uyarlama.*
Nüans : *Fark, ayrım.*
Yeis : *Umutsuzluk, karamsarlık.*
Yetkin : *Olgun, usta.*
Yordam : *Beceri, yatkınlık, ustalık.*
Yaratıcılık : *Zekâsı, yeteneği ve hayal gücüyle benzeri bulunmayan bir eser veya buluş ortaya koyma ustalığı. Özgünlüğü de kapsar.*
Ödün verme : *Taviz verme.*
Özveride bulunma : *Fedakârlık yapma.*
Menfi : *Olumsuz.*
Müspet : *Olumlu, ispatlanabilen.*
Mağrur : *Gururlu.*
Melankoli : *Karamsarlık, aşırı hüzünlü olma hâli.*

23. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Bir yazıyı sanat eseri katına konu ve mesaj değil üslup ve stil çıkarır; özgünlük de sanat da sanatçı da oradadır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Baki'yi sultanüşşuara yapan, yepyeni bir içerikle şiir yazıyor olması değildi. O, yeni mazmunlar/imgeler bulmuş ve dile/diline ayrı bir hava katmıştı. "Baki kalan bu kubbede bir hoş sada imiş." dizesiyle de ölümsüzlüğe giden yolun "hoş sada" olduğunun bilincinde olduğunu ilan etmişti.

B) Neyi anlattığına değil nasıl anlattığına bakarak değerlendirmezsen Sait Faik'in neden büyük hikâyeci olduğunu bilemezsin. Çünkü deniz, balık, çamlar, otlar, insanlar, sokaklar... Bunları herkes görüyor ama *Semaver*'deki *Sarnıç*'taki, *Son Kuşlar*'daki gibi görmüyor ve dolayısıyla o eserlerdeki gibi anlatmıyor.

C) Yaşar Kemal'i besleyen, Çukurova'nın bitek topraklarıdır. O topraklarda binbir çeşit bitki, binbir çeşit ürün büyük bir iştahla fışkırır. Bu topraklarda bir de kültür fışkırır. Dadaloğlu'su, Karacaoğlan'ı, Şahmeran'ı vardır bu toprakların. Sanatçı, Çukurova'nın kültür gölünden doya doya içer, dilinin ve kurgu gücünün içine besin olarak karışır bunlar. *İnce Memed* de *Yılanı Öldürseler* de Yaşar Kemal kadar Osmaniye'nin Hemite'nin, Ceyhan Irmağı'nın eseridir.

D) Halit Ziya Uşaklıgil, "Bütün hikâye yazarları bilirler ki mevzu bulmak kadar kolay bir şey yoktur." der. Bunu kendisi de çok iyi bildiği için romancılığımızın ve hikâyeciliğimizin gerçek anlamda kurucusu olmuştur. Onun başarılı olmasını sağlayan şey ele aldığı sıradan konuları kendine has bir teknikle yansıtabilmiş olmasıdır.

E) Çiçero'ya atfedilen "Gök kubbe altında söylenmemiş söz yoktur." sözüyle işlenmemiş, el atılmamış bir olay, duygu, düşünce yahut hayal kalmadığı vurgulanıyor. Öyleyse sanat, hâlâ niçin var? Elbette sanatçının anlatma biçiminin farklılığı bağlamında konuşmak gerekiyor burada. Aksi hâlde Fuzuli'nin *Leyla ve Mecnun*'undan sonra "aşk" konusunun artık sanatsal bir değerinin kalmaması gerekirdi.

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 17 – PARAGRAF DENEMESİ

1. Mark Twain, "Bağışlamak, menekşelerin onu ezen topuklarda bıraktığı hoş kokudur." der. Bağışlamak, ruhun ve kişisel cesaretin yüce bir göstergesidir. Bu, aynı zamanda yaşam kalitenizi yükseltmenin en iyi yollarından da biridir. Size kötülük yapan birini düşünmeye ayırdığınız her dakikanızın çok değerli bir arayışınızdan çalınmış zaman olduğunu keşfedin.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Bağışlamak, korkakların yapabileceği bir iş değildir.

B) Bağışlamak, bağışlayana iyi bir yaşam için katkıda bulunur.

C) Bağışlamak, bağışlanmayı hak eden için bir ödül değil görevdir.

D) Bağışlamak, bağışlayan için zaman israfından kurtuluş anlamına gelir.

E) Bağışlamak; insana yakışan, hoş bir davranıştır.

2. İnsanın çevresi ile kuracağı iletişim, kendi içinde başlar. Kendini tanıyan bireyler, iç dünyalarıyla iletişime geçerek benliklerinin sınırlarını çizer ve öz bilincini oluşturur. İnsanlar ancak kendini yönetebilme becerisiyle kendini gerçekleştirebilirler. Kendini gerçekleştirmiş bireyler kalıcı duyguları yerleştirmiş ve sevgi ihtiyaçlarını karşılamış, etrafını aydınlatan kişilerdir. Bu kişilerin dostları vardır, sevildiklerini bilirler. Üretici, iyi huylu kimselerdir. Bu insanlar için sosyal iletişimin çekirdeği benlikten başka şeylere verilen değerdir. Kendini aşmış bireyler çevresiyle ilgili daha öteye gitmeye başlar, karşılaştıkları kişileri kesin hükümlere varmadan tanımaya çalışırlar. Böylece daha derin bir tavır sergilerler, sevecen ilişkiler kurarlar, çevreye sempati duyarlar, insanlarla tutarlı ilişkiler geliştirir ve içten duygularını başkalarının ne düşündüklerini ve ne hissettiklerini bilerek yaşarlar. İnsanoğlu ancak kendi davranışlarını anlamlandırabildiği sürece diğer insanları anlamayı kolaylaştırabilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşünceyi destekler nitelikte <u>değildir</u>?

A) Ruhunun merdivenini çıkamayan insan benliğinin, kendisini gerçekleştirmesi beklenemez.

B) Samimiyet vagonunda empati bavuluna yer vermezseniz vagonda tek bavulla yolculuk yaparsınız.

C) İnsanları anlamak için başka mahallelerde çokça dolaşırsanız kendi mahallenizdeki adresleri unutursunuz.

D) Gelincik bahçesindeki kır papatyasına ön yargı ile bakmadığınız zaman onun doğaya kattığı güzelliği görebilirsiniz.

E) Güçlü köklerle kendi toprağının derinlerinden beslenen hayat ağacının dalındaki meyveler, lezzetli olur.

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Herkesin sizin tıpkınız olduğu bir dünyada yaşamak isteyeceğinizden emin misiniz? Eğer herkes sizin gibi görünse, sizin gibi davransa ve sizin gibi düşünse dünya oldukça sıkıcı bir yere dönüşürdü. Daha mutlu, daha huzurlu bir yaşam için toplumun zenginliğinin farklılıklardan kaynaklandığını görmeye başlasanız iyi olur. İlişkileri, toplumları ve ülkeleri güzelleştiren ortak noktalar değil bizi tek yapan farklılıklardır. Çevrenizdekilerde eleştirebileceğiniz şeyler aramak yerine neden işe farklılıklara saygı duyarak başlamıyorsunuz?

3. Bu parçada vurgulanan düşünceler ile aşağıdaki yargılardan hangisi anlamca yakın <u>değildir</u>?

A) Duygu ve düşünce bakımından uyumlu insanların oluşturduğu topluluklar daha mutludur.

B) Dünyayı yaşanılır kılan kendine özgü nitelikleri bulunan insanların çokluğudur.

C) Toplumu oluşturan bireylerin özgünlüğü ve çeşitliliği, o toplumun zenginliğidir.

D) Zannedilenin aksine farklılıklar, anlaşmazlıkları değil mutlulukları getirir.

E) Her insanın aynı olduğu bir çevrede yaşamak çok sıkıcı durumdur.

4. Bu parçada,

I. Tartışmacı anlatım

II. Sayısal verilere başvurma

III. Söyleşmeci bir üslup

IV. Yineleme

V. Emredici anlatım

anlatım tekniklerinden hangileri <u>kullanılmamıştır</u>?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V D) III ve IV E) IV ve V

@tgdenemeleri

5.
- Sarılma, bir tedavi yöntemi midir?
- Sarılma, psikolojik sağlığa ne gibi katkılar sağlar?
- Sarılmanın fiziksel sağlığa nasıl bir katkısı bulunmaktadır?
- Sarılma, tam olarak nedir ya da ne anlama gelir?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Sarılmanın daha işlevsel olması için onunla ifade edilmek istenen duyguların da fısıltı biçiminde dile dökülmesi gerektiği, bunun hormonal hareketliliği artırdığı saptanmıştır.

B) 20 saniyelik bir sarılmanın yaydığı oksitosin sayesinde insanın fiziksel sağlığına iyi geldiği, kan basıncı ve kalp atımını düşürerek kalp hastalıklarına yakalanma riskini azalttığı ortaya konmuştur.

C) Moral çöküntülerinin yaşandığı durumlarda sarılmanın tetiklediği hormonal salgılarla beyin ve beden açısından rahatlamayı sağlayan bir terapi yöntemi olduğu kabul edilmiştir.

D) Oksitosin düzeyini artıran, kortizol düzeyini düşüren sarılmanın stresi azalttığı, kaygıyı giderdiği ve antidepresan etkisi yaparak ruhsal açıdan kişiyi rahatlattığı saptanmıştır.

E) Sarılmanın depresyonu ya da hastalık düzeyine ulaşmış bir takıntıyı tedavi etmediği, tedavinin başka bir şey olduğu ancak hastalanmamaya yardımcı olabildiği ortaya konmuştur.

6.
I. Babamın da dışarıdan içeriye, aileyi ilgilendirmeyen bir olay getirdiğini hiç hatırlamıyorum.

II. Ne mahallenin ne de komşuların dedikoduları kapımızdan içeri girerdi.

III. Böyle günlerde yatma saati gecikir, gece yarısına kadar oturulurdu.

IV. Ancak, akrabalarımızdan birinin bize yatılı konuk gelmesi ya da büyük ağabeyimin yatılı okuldan eve dönmesi, evimizdeki durgunluğu kıran bir bayram havası estirirdi.

V. Oldukça durgun ve dedikodusuz bir aile yaşamımız vardı.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Yapay zekâ, insan mimiklerini öğreniyor.

İnsansı robotlar insanlara bire bir benzerlerken hareketlerinin insanlarınkine göre daha donuk olması, insanda garip hisler uyandırıyor. Facebook, insansı robotların bunu aşması için harekete geçti. Facebook'un laboratuvarında bir yapay zekâ tarafından kontrol edilen insansı yüz ifadelerine sahip olan sanal bir robot geliştirildi. Yapay zekâ algoritması, yüzlerce Skype görüşmesi kullanılarak eğitildi. Algoritma, böylece insanların tepki olarak verdiği yüz ifadelerini öğrendi ve taklit etmeye başladı. Öğrenmeyi optimize etmek için algoritma, insan yüzünü küçük parçalara böldü ve her Skype görüşmesinde bu noktaları izledi. İnsanlar, o an konuştukları kişiyle ilgilenmekte olduklarını göstermek amacıyla doğal olarak kafa sallıyor, göz kırpıyor ya da çeşitli ağız hareketleri yapıyor. Sistem de bunları yapmayı öğrendi. Sonunda robot, konuşmakta olan bir insanın videosuna bakıp en uygun yüz ifadesiyle gerçek zamanlı olarak tepki verebiliyordu. Araştırmacılar, daha sonra sistemi test etmek için bir jüri oluşturdu. Jüriye hem bir insana tepki veren robotu hem de bir insana tepki veren başka bir insanı izlettiler. Jüri robotu ve insanı aynı derecede doğal ve gerçekçi buldu. Ancak sanal bir robot hayli basit olduğu için gerçek bir robotun bu algoritmayla doğal görünen tepkiler üretip üretemeyeceği belirsiz.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İstatistiki veriler kullanılarak ele alınan düşüncenin doğruluğu ispatlanmaktadır.

B) Başlıkta ifade edilen yargıyı destekleyen kanıtlayıcı ifadelere yer verilmektedir.

C) Varsayımlardan hareket edilerek bir olgunun gerçekleşme ihtimali ortaya konulmaktadır.

D) Güncel bir konunun bilinmeyen yönleriyle ilgili öznel bilgiler açıklanmaktadır.

E) Kendi içinde tutarsızlıkları bulunan araştırma sonuçlarına değinilmektedir.

8. (I) Bilinçlenmiş yurttaş, demokrasinin vazgeçilmez koşuludur. (II) Yurttaşın bilinçlenmesinde ise dilin büyük önemi vardır. (III) Dilimizin korunmasında çok önemli katkıları olan Karamanoğlu Mehmet Bey'i bugün daha iyi anlıyoruz. (IV) Dil, bilgileri insana ne kadar kolay aktarabilirse o da bunları o kadar kolay kavrar. (V) Bu kolaylık da ancak ana dilinde vardır. (VI) Onun için, gelişme yoluna giren toplumlar kültür dillerini oluşturmada ana dillerini temel almışlardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

@tgdenemeleri

9. (I) Değer, insanı değerli kılan sahip olduğu üstün nitelikler ve sahip olduğu donanımlardır. (II) Sahip olunan değerler bireyin gelecekte kişiliğini, bakış açısını, davranışlarını hatta hayatını belirleyecek etkenler olduğu için bireyin belli başlı değerlerin farkına varması, gerekli değerleri kazanması, yeni değerler benimsemesi; bütün bu değerleri kişiliğinin temel taşları hâline getirerek davranışa dönüştürmesi gerekir. (III) Neredeyse hayat boyu devam eden bu değer kazanma/kazandırma süreçlerine değerler eğitimi denmektedir. (IV) Bireyin değerlerle karşılaştıkları ilk alan çocukluk dönemlerinin geçtiği aile kurumudur. (V) Değerlerin kazandırılması hususunda aile birincil derecede önemlidir. (VI) Aile büyüklerinin bunun bilincinde olmaları, değerlerin kalıcı olmalarını sağlayacaktır.

Bu metin düşüncenin akışına göre iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf kaç numaralı cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. ---- Aşkı ruhunda sessiz dinlendiren, için için, derin derin yanıp dışarıya duman salmayan yürekler kalmadı artık. Ya benimsin ya toprağın sendromları, öfke patlamaları, vızır vızır işleyen cep telefonları, mermi gibi sözlerle dolu mesajlar, acı, tereddüt, güvensizlik ve arabesk bir tutum. Yakmak, yıkmak, kırmak istiyor âşık ve kurban istiyor, yok ediyor aşk. Oysa gerçek âşık, bilir ki "yaktığı kişiyi seviyorsa kendisidir asıl yaktığı ve yok ettiği." Evet, dostum susalım ve var edelim aşkı çünkü aşk ölürse âşık da ölür ve aşk, kavuşmak değil var etmek ve gerektiğinde sessizce çekip gitmektir.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun değildir?

A) Nazlı Eray'ın da dediği gibi galiba aşk artık burada oturmuyor.

B) Günümüzün aşkları, artık çok gürültücü.

C) Âşık olunan kişiyi güzel yapan, âşık olanın gözüdür aslında.

D) Aşk, eskiden insanı sessizleştirdi, şimdi bundan eser yok.

E) Bizim kültürümüzün bir parçası olan o erdemli aşk, o yumuşak hüzün çekilip gitti yaşamımızdan.

11. Türkiye'deki insanların gittikçe kızgın ve öfkeli kişilik yapısına büründüğü global araştırma şirketi Gallup'un son raporuyla ortaya kondu. Her yıl dünya çapında 100'den fazla katılımıyla yapılan Küresel Duygular Araştırması 2021 sonuçlarına göre Türkiye, Lübnan'dan sonra dünya genelinde en kızgın insanların yaşadığı ülke olarak tespit edildi. Dünyanın en kızgın ülkeleri sıralamasında sırasıyla Ermenistan, Irak, Afganistan, Ürdün, Mali ve Sierra Leona Türkiye'yi takip ediyor. Lübnan'da %49 olan sinirlilik oranı Türkiye'de %48. Bu sinirlilik durumu ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "üzerinde durulan olgunun gerekçesinin ne olduğu" **hakkında bilgi verilmiş olur?**

A) okuma, anlama ve kendini ifade edebilme yeteneğinin gelişmemiş olmasına bağlanmaktadır

B) her geçen gün daha kavgacı bir topluma dönüştürüyor bizi

C) kendini trafikte, statta, konserde şiddet olarak ortalığa döküyor

D) televizyon haberlerinin vazgeçilmezi olan kadına, eşe, ebeveyne saldırı şeklinde tezahür ediyor

E) bir an önce stabil duruma getirilmeli; ortak sevinç, ortak üzüntü ve aidiyet duygusu tekrar tesis edilmeli

12. Kurguladığı bir romanda kahramanları ile özdeşleştirilen veya kurgu olan bir olayın gerçekmiş gibi kabul edilmesinden yakınan birçok yazar vardır. Umberto Eco'nun bir okurunun, yazarın anlattığı sokakta çıkan yangını göremeyişine kızması, *Genç Werther'in Acıları*'nda anlatılanların yaşanmış gibi algılanmasının intihar oranını artırması, okurların edebiyattan nasıl etkilendiklerinin bir göstergesidir.

Bu parçada kurgusal gerçekliğin okuyucuda oluşturduğu algıyla ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Okurların edebî metinlerde okuduklarının gerçek olduğunu düşünmesi doğaldır.

B) Kurgusal gerçeklik, okurlar tarafından gerçek olarak algılanabilir.

C) Okuyucuların olumlu veya olumsuz etkilenebileceği yazarlarca göz ardı edilmemelidir.

D) Edebiyata yenilik getiren yazarların eserlerinin okuyucunun dünyasına olumlu katkıları vardır.

E) Okurlara farklı bakış açıları kazandırılmak gerekir.

@tgdenemeleri

13, 14 - 15. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Akşam bir rüya gördüm. İştar Tapınağı'nın Babil Zigguratı'na bakan penceresi önünde bilge rahip Akeldan, bana kendi zamanında olup biten her şeyi ama her şeyi anlattı ve çıldırtıcı güzellikteki altın ilah heykelleri arasında çivi yazısıyla kazınmış yedi tablet gösterip "Aşkı bilen biri için yedi gerçek sır vardır." dedi. "Bu sırları bana öğretmekle cevheri madene çevirseniz, damlaya deniz yükleseniz!" dedim. "Bilmek, yanmaktır!" karşılığını verdi ve "Eğer aşkı öğrenmek istersen önce elemi yaşamalısın. Fuzuli'nin aşk kitabını incelersen eğer onun yolunu yordamını da keşfedebilirsin!" demeyi de ihmal etmedi. Sonraki günlerde Fuzuli'nin eleme dair dizelerinin bulunduğu kitabını Akeldan'ın anlattıklarıyla yorumlayarak yeniden okudum. Olup biteni iyi anlayabilmek için tarih yazmalarını karıştırdım uzun zaman ve eski aşkları hayallerle giyindirdim. Aşkın derinliklerinde uzaya açılan yüksek kapının sırlarını gördüğümde de tarihin koridorlarında tanık olduğum serüvenleri okuyucuyla paylaşmak geldi içimden.

13. Bu parçada aşkla ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Öğrenilebilir bir şey olduğuna
B) Yolunun ilk adımının elem olduğuna
C) Fuzuli'nin bu konuda kitap yazdığına
D) Eski dönemlerden beri işlenen bir konu olduğuna
E) Tamamen kurgulardan ibaret olduğuna

14. Bu parçada geçen "Bilmek, yanmaktır!" **cümlesiyle vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hakiki bilgiye ulaşmanın maddi ve manevi bir bedeli vardır.
B) Bilgiye ulaşmak isteyenler, çok istekli olmalılar.
C) Yanmayı göze alamayanlar, bilimsel çalışmalardan uzak durmalıdır.
D) Bilimsel çalışmalar kendi kurallarına göre şekillenir.
E) Çıkar amaçlı bilimsel faaliyetlerin bilimin ilerlemesine faydası yoktur.

15. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Fuzuli'nin elemi konu alan dizelerinin bulunduğuna
B) Anlatılanların büyük kısmının rüyada cereyan ettiğine
C) Aşkı öğrenmenin elemi yaşamaktan geçtiğine
D) Aşkın her yazarın başarıyla işlediği en önemli konulardan biri olduğuna
E) Fuzuli'nin aşk kitabının meraklılarına aşk konusunda kılavuzluk ettiğine

16. Boğa güreşi; boğa ile insan arasında yapılan, insanın elindeki kılıçla boğayı öldürmesine dayanan bir spordur. Daha çok İspanya'da yapılır. İspanyolların millî sporu sayılır. Boğa güreşleri, Eski Yunan ve Roma'da da yapılırdı. Fakat bunlar daha çok hayvanlara eziyet etme üzerineydi. Eskiden İngiltere'de yapılan "Bull Baiting" (boğaya köpek saldırma) de bu çeşit bir eğlenceydi. Mağriplilerde de bu cins bir oyun vardı. Endülüs'ü aldıkları zaman bu geleneği oraya götürdükleri, boğa güreşlerinin İspanya'ya bu yolla girdiği sanılmaktadır. Boğa güreşi, İspanya'dan sonra Portekiz, Fransa ve İtalya'ya da geçmiş ancak oralarda yaygın bir hâl almamıştır. Orta ve Güney Amerika'da İspanyol aslından gelen milletler arasında -özellikle Meksika'da- boğa güreşleri büyük bir ilgi görmüştür. Boğa güreşleri, "ruedo" (tekerlek) denilen kumluk geniş alanlarda yapılır. Bunun çevresinde seyircilere mahsus amfiteatr vardır. Güreşecek boğalar, küçük yaştan itibaren özel şekilde yetiştirilir. Bunlar, tanınmış güreş boğalarının yavrularıdır. Aralarından cesaret ve atılganlık gösterenler seçilerek güreş için hazırlanır. İspanya'da güreşlerde öldürülen boğaların sayısı yılda 1300'ü geçer. Boğa güreşinde çok kere boğa güreşçilerinin yaralandıkları hatta öldükleri görülür. Bir güreş bittikten sonra alan düzeltilir, yeni bir güreş başlar. Çok kere iki büyük güreş arasında boynuzları kesilmiş yedi sekiz cüce dana ile zaman zaman halkı güldürecek eğlence şeklinde boğa güreşleri yapılır.

Bu parçadan hareketle boğa güreşiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Tarihsel süreç içerisinde farklı ülkelerde de benzer oyunların bulunduğuna
B) Çok tehlikeli olan bu güreşlerin halkı eğlendirmek amaçlı da yapılanlarının olduğuna
C) Mağripliler tarafından İspanya'ya getirildiğinin düşünüldüğüne
D) Özel bir alanda yapılan güreşlerin İspanya dışında özellikle Meksika'da büyük ilgi gördüğüne
E) Güreşlerde boğa ve matadorun küçük yaşlardan itibaren özel bir şekilde yetiştirildiğine

@tgdenemeleri

17. Arşimet'in bilime en çok bilinen katkısı suyun kaldırma kuvvetini bulmasıdır. Kaldıraç aleti, kullanış açısından pratik olmakla birlikte yararı çok eskiden beri bilinen, farklı ve geniş uygulama alanları olan bir ilkeye dayanır. 2000 yıl öncesine uzanan Asur ve Mısır uygarlıklarına ait pek çok yapı ve yontularda ilkenin örneklendiği bilinmektedir. Arşimet'in yaptığı ise ilkeyi teorik yönden temellendirmek olmuştur. Onun çoğu kez gözden kaçan ama belki de en büyük başarısı, araştırma etkinliğinde gözlem ile ussal çıkarımı birleştirerek modern anlamda bilimsel yöntemin ilk özgün örneğini ortaya koymuş olmasıdır.

Bu parçadan Arşimet ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Çalışmalarını eski medeniyetlerin buluşlarına dayandırdığına
B) Farklı alanlarda bilinen ilk örnekleri ortaya koyduğuna
C) Buluşlarının değerinin yaşarken anlaşılmadığına
D) Bilinen bir prensibi kendine özgü bir yaklaşımla kuramsallaştırdığına
E) Sadece fayda sağlayan buluşlara imza attığına

18. Bundan on binlerce yıl önce insan daha kafasıyla düşünemezken elleriyle düşünmüş. İnsan geometri bilmeden su bentleri yapmış, matematik bilmeden parmaklarıyla saymış, sanat ve güzellik üzerine hiçbir bilgisi yokken mağara duvarlarını, bugün usta ressamların bile yapamayacağı resimlerle donatmış. Bilimsel ve sanatsal yaratılar konusunda övündüğümüz ne varsa hepsini, insan elinin çağlar boyunca yaptığı hareketlere borçluyuz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

A) Bilimsel ve sanatsal yaratılarda insanların ellerine çok şey borçlu olduğu
B) Kafasıyla düşünemeyen insanların elleriyle düşünmelerinin imkânsız olduğu
C) Geometri bilmeden su kemerleri yapmanın mümkün olamayacağı
D) Mağara resimlerinin gerçek sanatsal şaheserler olduğu
E) Sanat eserlerinin uygulama yönünden benzerlikler gösterdiği

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tarihimize mana, millî birliğimize güç katan kütüphaneler dolusu birbirinden seçme eserlere sahip bulunuyoruz. Edebiyat, tarih, sosyoloji, felsefe, folklor gibi millî ruhu geliştiren, ona yön veren konularda "gerçek eserler" elimizin altındadır. Ne var ki elimizin altındaki bu eserlerden çoğunlukla istifade edemeyiz. Çünkü devirler değişmelere yol açmış, dil değişmiş, yazı değişmiştir. Bu yüzden gözden ve gönülden uzak kalmış, unutulmaya yüz tutmuş ama değerinden hiçbir şey kaybetmemiş, çoğunluğu daha da önem kazanmış binlerce cilt eser, bir süre daha el atılmazsa tarihin derinliklerinde kaybolup gidecektir. Çünkü onları derleyip toparlayacak ve günümüzün Türkçesi ile baskıya hazırlayacak değerdeki kalemler, gün geçtikçe azalmaktadır.

19. **Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yakınılan durumlardan biri değildir?**

A) Birçok alana ait yetkin eserlere sahip olunmasına rağmen bunlardan yeterince yararlanılamaması
B) Devirlerin değişmesiyle birlikte konuşulan dilde meydana gelen değişmeler
C) Süreç içerisinde eskiyle yeni arasında meydana gelen kültürel kopma
D) Olumsuz süreçler nedeniyle temel eserlerin gözden ve gönülden uzak kalması
E) Geçen süreçte eserlerdeki bilgilerin kullanılmadan eskimesi ve önemlerini yitirmesi

20. **Bu parçada üzerinde durulan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bir süre daha ilgi gösterilip el atılmaması durumunda temel eserlerin kaybolma tehlikesi
B) Devirlerin değişmesinin toplumsal yaşantıda çatışmalar oluşturması
C) Yazıda meydana gelen köklü değişikliklerin okuryazar oranını sıfırlaması
D) Temel eserlerin gözden ve gönülden uzak kalmalarının kültürel hayata olumsuz yansımaları
E) Temel bilgilerin kullanılmadan önemlerini yitirmeleri

@tgdenemeleri

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) "Okumaya nereden başlasam, hangi türden kitaplar okusam?" böyle soruları yanıtlamada zorlanmışımdır hep. (II) Bilirim ki söyleyeceklerimin yönlendirici bir işlevi de olmayacaktır. (III) Birine çarpıcı, renkli yaşantılar sunan bir kitap; ötekine bayağı, sıradan gelebilir. (IV) Birinin yüreğinde titreşimler yaratan bir kitap, bir başkasının ruhunu karartır; esnetir, ağırlığı altında ezer onu. (V) Sözün kısası bir kitabın herkes üzerinde aynı etkiyi bıraktığı söylenemez.

21. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> düşüncenin akışına göre** "Yönlendirilemez çünkü her kitabın etkisi; okurun okurluk yaşantısına, birikimine göre değişiklik gösterir." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

22. **Bu parçada geçen** "birinin yüreğinde titreşimler yaratmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Birbirine yaklaştırmak
B) Anlamları somutlaştırmak
C) Edebî ve estetik haz vermek
D) Benzerlikleri ortaya koymak
E) Farkındalık oluşturmak

23. Kurbağalar, kendi aralarında yarışmaya karar vermiş. Yarışmayı kazanmak için yaşadıkları derenin hemen yanında bulunan yüksekçe bir ağacın tepesine tırmanmaları gerekiyormuş. Yarışmacı kurbağalar, ağacın önünde sıraya dizilmiş; diğer kurbağalar da çevreye yayılıp yarışmayı izlemeye başlamış. Yarış başlamış. Ne var ki seyirci kurbağalardan hiçbiri, yarışmacıların gerçekte o ağacın tepesine çıkılabileceğine inanmıyormuş. Seyirciler arasından şu sesler duyuluyormuş: "Zavallılar!.. Hiçbir zaman başaramayacaklar!" Zaman ilerlemiş, seyirci kurbağaların sesleri hiç değişmemiş: "Zavallılar!.. Hiçbir zaman başaramayacaklar!" Nihayet kurbağaların biri hariç hepsinin ümitleri kırılmış ve hepsi yarışı bırakmış. Ama kalan son kurbağa büyük bir gayret ile ağacın tepesine çıkmayı başarmış. Kurbağalar, hayret içinde onun bu işi nasıl başardığını öğrenmek istemiş. İçlerinden biri ona yaklaşmış ve bu işi nasıl başardığını sormuş. O anda farkına varmışlar ki ağaca tırmanmayı başaran kurbağa işitme engelliymiş!

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bizleri hep başarısız bulan, amaçlarımızı gerçekleştiremeyeceğimizi söyleyen kişiler, elbet bir gün yanıldıklarını anlayacaklar.

B) Başarı, her zaman rağbet görür ama başarıya giden yolda engeller mutlaka olacaktır; önemli olan bu başarıların sürekliliğini sağlayabilmektir.

C) Hayallerini gerçekleştirmek isteyen kişi, hayallerine odaklanmalı ve onun bu hayallerini gerçekleştirmesine engel olacak kişileri hayatından çıkarmasını bilmelidir.

D) Bizlere hayallerimizi gerçekleştiremeyeceğimizi, hedeflerimize ulaşamayacağımızı söyleyenler, her zaman olacaktır; böylelerine karşı sağır olmayı bilirsek başarıya ulaşırız.

E) İnsanın hedeflerine ulaşmasını engelleyen kişilerin amaçlarına ulaşmamaları için kişi, hayallerinden vazgeçmemelidir.

✓ SAKIN KARIŞTIRMA

Devinimsel yani hareketli betimleme ile öykülemeyi karıştırmamak gerekir. Hareketler bir ana olay etrafında örgülenmiyor, dağınık biçimde veriliyorsa ve niteleyici sözcükler yani varlıkları ayırt edici ayrıntılar bol bol kullanılıyorsa betimleme ağır basar. Ancak niteleyici unsurlara ve görsel ayrıntılara fazla yer verilmeyip belli bir olay kahramanının etrafında bir "olay örgüsü" oluşturuluyorsa öyküleme ağır basar. Ancak bu durumda yani hareketlerin ve niteleyici sözlerin birlikte bulunduğu parçalarda hangi anlatım biçimleri diye ikili şıklar verilirse betimleme – öyküleme ya da öyküleme – betimleme şıkkı işaretlenir.

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 18 – PARAGRAF DENEMESİ

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bilim kurgu, edebiyatın bilimsel gelişmelerin insan üzerine yaptığı etkiyle ilgilenen bir dalıdır. İsmi bile birçok kez evrim geçiren bu dal, elbette edebiyatın bir parçasıdır. Edebiyatın bu dalı hakkında yapılan açıklamalar, bu türün ilgi görmesini sağlamıştır. Bu ilgi ülkemizde yeni başlıyorsa da bilim kurgu yazını 20. yüzyılın başından beri dünyada çok satan konumundadır. Çünkü bilim kurgu geleceğin edebiyatıdır, gelecek hakkında yazılmaktadır ve diğer edebiyat türlerinin her zaman birkaç adım önünde gitmektedir. Bu nedenle de bu tür, en çok hor görülen ve eleştirilen dalların başında gelmektedir.

1. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
B) Tanımlama yapılmıştır.
C) Nesnel verilerden faydalanılmıştır.
D) Tahminde bulunulmuştur.
E) Nitelik bildiren sözcükler kullanılmıştır.

2. **Bu parçadan bilim kurgu edebiyatıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?**

A) Farklı tanımlamalarla yazın dünyasında her zaman adından söz ettirmiştir.
B) Yakın geçmişten bu yana sanatseverlerin yoğun ilgisini görmüştür.
C) Diğer yazın türlerinden farklı özellikler barındırmaktadır.
D) Olumsuz eleştirilerin odağında kalmış bir türdür.
E) Çağın sorunlarını bilimsel yöntemle yansıtmada başarılıdır.

3. **Gazeteci:** Romanları kitapçıların çoksatarlar rafına girmeyi başarmış, kalıcılığı yaşamına sığdırma gayesinde ve gayretinde olan bir yazarı tanımak istememenizin sebebi nedir?

Yazar: Kalıcılığı sadece yaşamına sığdırma amacında olan birinden romancı olmaz. Çünkü, edebiyat zamanın çok ötesine taşabilen yazarı Fırat'tan Bafra'ya taşıyabilir.

Gazeteci: Peki, size ne yapabileceği konusunda danışmak için gelse ona ne söylemek isterdiniz?

Yazar: "Bir edebiyat, yaşlı adamların gölgesinde asla oturamayacaklarını bildikleri ağaçları dikmeleriyle gelişir." demek isterdim. Geçmişi aramasını ve bunu organik bir uyumla eserlerine yansıtmasını tavsiye ederdim.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Geçmişi bir kambur gibi kendisiyle birlikte her yere taşıyan yazardan özgünlüğü yakalamasını beklemek gerçekçi olmaz.
B) Okuyucusunun gönlünde bahar gelince çiçek açtıramayan, kışı görünce kar yağdıramayan yazar rüyadan uyanıldığında hatırlanmayan kişi olur.
C) Geçmişin sularından akmayan yazarın eserleri gökkuşağına benzer, yağmur sonrası tatlı bir izlenim verir ve güneşin çıkmasıyla güzelliğini yavaş yavaş kaybeder.
D) Kurmaca dünyanın eşiğinden kalemini, kelimelerini, karakterlerini atlatamayan yazarın yazdıkları hep aynı eşiğin önünde kalır.
E) Duygularıyla yoğurduğu karakterlerini gerçeklik kantarına koyamayan yazarın eserleri hiçbir terazide tartılamaz.

4. Pek çok insan var çevremde. Bazıları arkadaşım, bazıları dostum, bazıları arada bir gördüğüm komşum, bazıları da akrabalarım. Hepsinin karşısına geçip bir soru sormak istiyorum: ---- Bu hayatta sadece bir kez doğuyor ve ölüyoruz. Bu hayatı yeniden bir film gibi çekme şansımız yok. O zaman bana müdahale yetkisi vereceğim çok insana da gerek yok. Benim filmimde az insan oynayacak yolun yarısından sonra.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdaki soru ifadelerinden hangisi getirilmelidir?

A) Benim hayatımda ne işiniz var?
B) Beni huzursuz etmeye hakkınız var mı?
C) Beni gerçekten seviyor musunuz?
D) Hayatıma yön verenleri tanımalı mıyım?
E) Engeller, başarının yolunu uzatmıyor mu?

@tgdenemeleri

5. Haftanın yorgunluğundan sonra pazar sabahı kalktığında keyifle eline gazetesini alan baba, bütün gün keyif yapıp evde oturacağını hayal etti. Tam bunları düşünürken oğlu koşarak geldi ve parka ne zaman gideceklerini sordu. Baba, oğluna söz vermişti; bu hafta sonu parka götürecekti onu ama dışarıya hiç çıkmak istemediğinden bir bahane uydurması gerekiyordu. Sonra gazetenin promosyon olarak dağıttığı dünya haritası gözüne ilişti. Önce dünya haritasını küçük parçalara ayırdı ve oğluna uzatarak "Eğer bu haritayı düzeltebilirsen seni parka götüreceğim!" dedi. Sonra şöyle düşündü: "Oh be, kurtuldum! En iyi coğrafya profesörünü bile getirsen bu haritayı akşama kadar düzeltemez!" Aradan on dakika geçtikten sonra oğlu, babasının yanına koşarak geldi ve şöyle dedi: "Babacığım, haritayı düzelttim. Artık parka gidebiliriz." dedi. Baba, önce inanamadı ve görmek istedi. Gördüğünde de hayretler içindeydi ve oğluna bunu nasıl yaptığını sordu. Çocuk, şu açıklamayı yaptı: "Bana verdiğin haritanın arkasında bir insan resmi vardı. İnsanı düzelttiğim zaman dünya kendiliğinden düzelmişti!"

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zeki insanlar ile tartışmaya girmeden önce ön hazırlık yapmak elinizi güçlendirir.

B) Çocuklar, olayları analiz ederken büyüklerden faydalanmayı tercih etmezler.

C) Haritaların ayrıntılarını keşfedebilmek, bilgi birikimiyle değil ilgiyle alakalıdır.

D) Problemlerin çözümünde farklı bakış açıları yakalamak işinizi kolaylaştırır.

E) Olaylara yaklaşımımız, içinde bulunduğumuz duruma göre değişiklik gösterebilir.

6. İnsanın elinde ne illet var ki dokunduğunu değiştiriyor, kendiliğinden iyi ve güzel olan şeyleri bozuyor. İyi olmak arzusu bazen öyle azgın bir tutku oluyor ki iyi olalım derken kötü oluyoruz. Bazıları der ki iyinin aşırısı olmaz çünkü aşırı oldu mu zaten iyi değil demektir. Sözcüklerle oynamak diyeceği gelir insanın buna. Felsefenin böyle ince oyunları vardır. İnsan iyiyi severken de doğru bir işi yaparken de pekâlâ aşırılığa düşebilir. Bu da elbette yanlıştır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

A) Aslında kötü bir şey yoktur, bu insanların yanlış nitelendirmesinden kaynaklanır.

B) İyi işler de olsa aşırıya kaçmak doğru değildir.

C) İnsanın iyi ve doğru yaptığı hiçbir şey yoktur.

D) Bazen kötü şeyler insana doğruymuş gibi anlatılabilir.

E) İyi olmak için kimi zaman kötü işler yapılmalıdır.

7. Deneme, Türkçede gereği kadar ayırdına varılan ve değer verilen; özellikleri belirlenen bir tür olarak yer etmedi. (I) Hiçbir türe dâhil edilemeyen "melez" yazıların deneme diye okurun önüne sürüldüğü zamanlar oldu. (II) Kimileri de denemenin içi boş yani fikirsiz süslemeli yazılar olduğunu zannetti. (III) Bu yüzden de deneme kitapları, çok zaman edebiyat eseri addedilmedi. (IV) Deneme yaratıcılık gerektiren bir yazı türüdür; denemenin bir üslubu, bir iddiası, yolu yordamı, bir hacmi vardır. (V) Öyle gündelik kalem gezintilerine deneme diyemeyiz; kalemin çetin sınavlardan geçtiği bir nesir çeşididir deneme, düşüncelerin olduğu kadar kelimelerin de arastasıdır. (VI) "Hiçbir kurala bağlanmayan" ifadesiyle başlayan bir tanım denemeyi tanıtmaz; elbette "özgürlük", her yazı gibi denemenin de teneffüs edeceği atmosferdir. (VII) Ne var ki "özgürce konuşma ve düşünce üretme", hiçbir zaman "başıboşluğa" ve "boşboğazlığa" ruhsat vermez.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. Bir bölgede nem miktarındaki geçici dengesizliğin o bölgedeki su yetersizliği ile ilişkisi olarak bilinen ve kabaca su kıtlığı olarak tanımladığımız kuraklık; doğal bir iklim olayıdır ve herhangi bir zamanda, herhangi bir yerde meydana gelebilir. Kuraklık genellikle yavaş gelişir ve uzun bir dönemi kapsar. Uzun bir süreklilik gösterir ve atmosferik tehlikeler içinde tahmin edilebilmesi en zor olan ve etkileri geniş bir coğrafyayı etkileyen doğa olayıdır. Kuraklık, sadece yağışların az olmasına bağlı gerçekleşmez. Aynı zamanda yağışlardaki düzensizlik ile de ilişkilidir. İklim değişikliği ile beraber ülkemizin karşılaşacağı problemlerin başında kuraklığın olacağı öngörülmektedir.

Bu parçadan hareketle kuraklıkla ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Bir bölgede yaşanan su kıtlığı olarak tanımlanabildiğine

B) Gerçekleşmesinde farklı değişkenlerin etkili olduğuna

C) Ülkemizin hâlihazırda karşılaştığı sorunların başında geldiğine

D) Kestirilebilmesi en zor olan atmosferik olaylardan olduğuna

E) Zaman ve mekân fark etmeksizin ortaya çıkabileceğine

@tgdenemeleri

9, 10 - 11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir kitabı okuma yolunda yavaş yavaş ilerlemek son derecede faydalı bir zevktir. Kendi hesabıma, ben ağır okumayı alışkanlık hâline getirdim. Ve bundan da zarar görmedim. Hiçbir zaman elimde kalemle okumadım. Not olarak alıkonulacak veya estetik zevkine varılacak yerlerin altını çizmekle yetinirim. Okuma bitince birkaç gün sonra bile olsa yazarın ismini taşıyan bir fişin üzerine eserin özetini çıkarır, eleştirel gözle kendi düşüncemi yazar, incelenecek yerleri gösteririm. Bu usul bana iyi görünüyor ve zaten birçok kimsenin bundan başka bir tarzı takip ettikleri yoktur. Asıl olan işi yarıda bırakmamaktır. Bir eserden edinilecek etkinin iyiliği veya kötülüğü okumaya ara verip vermemeye bağlıdır. Uzun bir aradan sonra dönüş yaptığınızda kitap sizden bazı bilgilerini saklayabilir veya bunları size unutturabilir.

9. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

A) Bir eser okunurken yazarın üslubu iyi bilinip ona göre okunmalıdır.

B) Kitap okumayı alışkanlık hâline getirmenin en önemli yolu yavaş okumaktır.

C) Bir kitabı okurken ara verilmemeli, kitap dikkatli bir şekilde gözden geçirilmelidir.

D) Kitap okumada her okuyucunun kendine göre bir okuma biçimi olabilir.

E) Bir kitabı okurken not almak, kitapta verilmek isteneni anlama adına önemlidir.

10. Bu sözleri söyleyen bir kişi aşağıdakilerden hangisiyle <u>nitelendirilemez</u>?

A) Eleştirel bir gözle kitap okuyan

B) Yavaş okumak gerektiğini düşünen

C) Kitap okurken yazarın üslubuna önem veren

D) Kendi okuma üslubunun herkes tarafından kabul gördüğüne inanan

E) Bir eseri fayda amacıyla okumak gerektiğine inanan

11. Bu parçada geçen "uzun bir aradan sonra dönüş yapmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Uzun bir süre kitap okumamak ve kitaplardan uzak kalmak

B) Belli bir zaman geçtikten sonra kitaba kaldığı yerden devam etmek

C) Acele etmeden dikkatli bir okuma yapmak

D) Kitabın yazarını tanımadan kitapları okumamak

E) Aynı kitabı tekrar tekrar okumaya çalışmak

12. Bir yazarın yurt içinde ve yurt dışında gezip gördüğü yerlerin ilgi çekici özelliklerini anlattığı yazı türüdür gezi yazıları. Gezip görmenin, iyi bir gözlemin ürünüdürler. Gezi yazılarının tarihi çok eskidir. İnsanlar hep uzak ülkeleri, uzak ülkelerin doğasını, insanlarını, bu insanların yaşayış biçimlerini ve yarattıkları kültür eserlerini merak etmişlerdir. Bir nedenle başka ülkelere giden kişilerle karşılaştığımızda onları soru yağmuruna tutmamız bundandır. Günümüzde televizyon, dünyanın birçok kültürünü yanı başımıza getirdiği hâlde, hâlâ gezi anılarını dinlemenin ya da okumanın tadı başkadır. Gezi yazılarının çok yönlü anlatım olanakları vardır. Uzunluğu çoğu zaman kitap olacak kadardır. Gazetenin iç sayfalarından birinde dizi hâlinde günlerce yayımlandığı da olur. Okuyucunun sıkılmadan merakla okuduğu bir yazı türüdür.

Bu parçada gezi yazıları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Gezilen yerlerin ilgi çekici özelliklerinden bahsettiğine

B) Tarihinin çok eski olduğuna

C) Çok yönlü anlatım imkânının olduğuna

D) Bu türdeki yazıların merakla okunduğuna

E) Yazınımızda bu türde birçok eser verildiğine

@tgdenemeleri

13. Şiirin gücü hakkında ne biliyoruz? Şairler sadece şiir mi yazıyorlar? Horatius'a kulak verelim: *Beyhudeydi şefin ve bilgenin gururu / Ozanları yoktu ve öldüler! / Boşunaydı entrikaları, boş yere aktı kanları, / Ozanları yoktu ve öldüler!* Krallar, hükümdarlar, bilgeler; devlerle, yedi başlı ejderhalarla, yenilmez denen düşmanlarla savaşıp yiğitliği dillere destan olan kahramanlar, hepsi öldüler. Çünkü onları anlatacak şairleri yoktu. Peki, şairleri olanlar hangi bahtiyarlığı yaşarlar? Bu konuda Yahya Kemal'in şu sözlerine kulak verelim: "Şair millî hayatın şahidi konumunda idi, padişahtan serdara kadar bütün şahsiyetleri o yaşatıyordu. Nefi diyor ki: Sultan Süleyman'ın namını haşre dek yaşatan Bâkî'nin sözündeki âb-ı hayattır."

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şairlere hak ettiği değeri veren milletler ölümsüzdür.

B) İyi bir şiir, toplumu yönlendirme konusunda yönetenlerden daha etkilidir.

C) Batı edebiyatı şairleri Türk edebiyatı şairleriyle boy ölçüşemez.

D) Usta bir şair, şiirinin gücünü bilir ve buna göre hareket eder.

E) Şairleri olmayanların hayatları da bedenleri ile sınırlıdır.

14. I. Ne var ki o, bunlara aldırmaz, ses çıkarmaz bazen de kötülerle, güçlülerle savaşmaktan kaçınmaz.

II. Masallarımızın ünlü kahramanı Keloğlan, çoğu kez kimsesiz, dul bir kadının oğlu olarak çıkar karşımıza.

III. Kendisinden çok güçlü kişilere karşı verdiği bu savaşı gösterdiği kararlılıkla hep o kazanır.

IV. Üstünün başının perişanlığıyla çevresince alaya alınır, küçümsenir.

V. Türlü oyunlarla kötüleri, devleri, cambazları dize getirir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Beyin, bir milyardan fazla nörondan oluşur. Nöronlar, sinir sisteminin uyarıyı iletmekle görevli, birbirine bağlı, anatomik ve işlevsel birimidir. Bazı belirli gruplar; akıl yürütme, duyguları deneyimleme ve dünyayı anlama yeteneği vermek için birlikte çalışır ve ayrıca beyne çeşitli miktarlarda bilgiyi hatırlama yeteneği de verirler. Beyin üç ana bileşenden oluşur: beyin, beyincik ve beyin sapı. Serebral korteks, gri madde olarak da adlandırılan beynin dış kısmıdır. En karmaşık entelektüel düşünceleri üretir ve vücut hareketlerini kontrol eder. Beyin, ince bir sinir lifi sapı aracılığıyla birbirleriyle iletişim kuran sol ve sağ loblara bölünmüştür. Beyincik, karmaşık hareketleri düşünmeden gerçekleştirmek için otomatik refleksler oluşturur. Beyin sapı, beyni omuriliğe bağladığı için hayatta kalmak için gereklidir.

Bu parçadan hareketle beyin ile ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisi söylenebilir?

A) Birbirinden bağımsız çalışan karmaşık yapılardan oluşmuştur.

B) Reflekslerimizi ve davranışlarımızı kontrol eden birden çok yapısı vardır.

C) Gri madde denilen dış kısım, daha çok kılcal damarlarla örülüdür.

D) Beyincik, insan beyninin ikinci büyük yapısını oluşturur.

E) Birbirine bağlı sinir hücreleri olan nöronlardan oluşmaktadır.

16. Eleştiri yazarı, sanat eseri veya sanatçının değerini ortaya koyarak toplumun sanat zevkine ve anlayışına yön veren kişidir. Bu nedenle ağır bir sorumluluk altındadır. Bu sorumluluk onun çok yönlü, tarafsız ve geniş kültürlü olmasını gerektirir. Ayrıca sağlam bir dil kültürüne, açık ve sade bir anlatıma sahip olmaya zorlar. Eleştiri yazarı ele aldığı konuya olumlu yönden yaklaşmalı, yıkıcı değil yapıcı olmalıdır.

Bu parçada eleştiri yazarı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Toplumun sanat zevkine yön verdiğine

B) Eleştirilerinde estetiğe önem vermesi gerektiğine

C) Sade açık bir dille eser vermesi gerektiğine

D) Olumlu bir bakış açısı olması gerektiğine

E) Büyük bir sorumluluk altında olduğuna

@tgdenemeleri

17 - 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Aile hayatında şüphesiz zorunluluklar vardır. Ama bu zorunluluklar taraflar arasında paylaşılacak olursa ahenk kurulabilir. Yalnız bir taraf mecbur olur, öbür taraf hiçbir zorunluluk hissetmezse yalnız bir taraf katlanır, öbür taraf hiçbir şeye katlanmaya yanaşmazsa böyle bir ailede ahengin varlığından söz edilemez. Olsa olsa ahenksizlik vardır. Karşılıklı kavgalar, çekişmeler veya tek taraflı ızdıraplar, üzüntüler vardır. Bu ızdıraplarla bu üzüntüler demir üzerine sızan bir su gibi aile hayatında paslanmalara sebep olur. Her paslanma, her karıncalanma biraz da çürümek değil midir?

17. Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aile hayatı, karşılıklı dayanışma ve paylaşma ile mutlu devam edebilir.

B) Kişilerin birbirleriyle ilişkileri çıkar ilişkisine dayanmamalıdır.

C) Aile hayatını ayakta tutan ailedeki kişilerin birbirine saygısıdır.

D) Bir aileyi çürüten şey kişilerin birbirine güvenmemesidir.

E) Zorluklara katlanmak aile içindeki bireylerin ortak çabasıyla mümkündür.

18. Bu parçada aile hayatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Aile hayatında bazı zorlukların olduğuna

B) Paylaşımcılığın aile için önemli olduğuna

C) Ailedeki bireylerin birbirlerini sevmeleri gerektiğine

D) Ailedeki ahengin nasıl oluşturulabileceğine

E) Aile içindeki kavgaların aileleri mutsuz ettiğine

19. Çalıştığım okulda öğrenciler bambaşka bir dünyadaydılar. Okudukları, edebî yönü güçlü eserler değildi; kiminin elinde çok satanlar, fantastik bilim kurgu kitapları; kiminin elinde "aşk" kelimesinin geçtiği belli başlı şiir kitapları kimindeyse tek tük de olsa yine korsan baskı *Hasretinden Prangalar Eskittim* kitabı. Cemal Süreya'nın, İsmet Özel'in kitaplarına hiçbirinin beş duyudan biriyle olsun temas ettiği yok. Enis Batur'un adını duymamışlar bile. Durum korkunç! Yirmi sene boyunca kabuğuma çekildim, etrafı kolaçan ettim, mesafeyi ölçtüm; kimse beni fark etmeden defterlerime şiirlerimi yazdım, çantamdan şiir kitapları çıkarıp okudum; şiirlerimin yayımlandığı dergileri utanarak getirdim, öğretmenler odasında masaya bıraktım. Herkes telaş içindeydi, kimsenin ilgisini çekmedi. Bir iki meraklı çocuk çıktı: "Hocam ne yazıyorsunuz?" Güldüm, buruk bir acıyla, öylesine şeyler işte, diyerek geçiştirdim. Geçti. Kimsenin ruhu bile duymadı. Yirmi sene!

Bu parçanın yazarı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle</u> söylenir?

A) Öğretmenlik yapmak onu mutsuz etmiştir.

B) Hem şairliği hem şiir okurluğu vardır.

C) Yalnız kendi okuduğu sanatçıları beğenmektedir.

D) İyi şiirler yazamadığını düşünmektedir.

E) Kendi yazdığı şiir kitapları vardır.

20. (I) Yaptığınız iş her ne ise onunla niçin meşgul olduğunuzun farkında mısınız? (II) Zaman içerisinde kişi yaptığı veya o an için meşgul olduğu işin sebebini, maksadını, o işi yaparak ulaşmak istediği hedefleri unutabilir. (III) Bu nedenle yaptığınız işin kişisel tatmininiz, hayatınız ve aileniz için ne kadar önemli olduğunu kendinize sık sık hatırlatın. (IV) "Ben bu işi şimdi neden yapıyorum ki?" diye düşünebilir. (V) Eğer neyi, ne için yaptığınız sorusuna aldığınız yanıt sizi tatmin etmiyorsa o işle alakalı hedeflerinizi tekrar gözden geçirin!

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili hangi değişiklik yapılırsa paragraf anlamlı bir bütün hâline getirilebilir?

A) I. ve II. cümle yer değiştirmeli

B) II. cümle, III. cümleden sonra gelmeli

C) III ve IV. cümle yer değiştirmeli

D) III. cümle, V. cümleden sonra gelmeli

E) IV. cümle, V. cümleden sonra gelmeli

@tgdenemeleri

21. Liderlik, özellikle son bir asırdır yoğun olarak üzerinde çalışıldığı hâlde hakkında çok az bilgi sahibi olunan bir alan olma özelliğini korumaktadır. Etkili ve karizmatik lideri, etkili olmayan liderden ayıran özelliklerin neler olduğu konusunda bir görüş birliği sağlanamamıştır. Liderliğe ilişkin tanımların hepsi, durumsal ve değişkendir. Liderliğin tanımı, kavramı tanımlamak yerine liderlerde belirli bir dönem ve ortamda gözlenen kişisel özellikleri ve davranışları içermektedir. Dönüşümcü liderlik yaklaşımı; liderlik özeliklerini, davranışlarını ve liderliğin sonuçlarını bir bütün olarak ele alması yönü ile liderliğin tanımında ve araştırılmasında uygun bir kavramsal çerçeve sunmaktadır.

Bu parçadan liderlik ile ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Yoğun çalışmaların yapıldığı alanlar içerisinde ilk sırada yer almıştır.

B) Üzerine yapılmış olan tanımların birçoğu değişkenlik göstermektedir.

C) Alanı itibarıyla daha yoğun çalışmalar yürüten kişilere denilmektedir.

D) Dönüşümcü liderlik anlayışı, kavramın özelliklerini sıralayabilen yegâne alandır.

E) Tanımında kişisel özellikleri baz almak, alanla ilgili bilgileri sınırlamaktadır.

22. Behçet Necatigil 1945 ve 1955 yılları arasında yayımlanan *Kapalı Çarşı*, *Çevre*, *Evler* adlı eserlerinde bulunan şiirlerini beğenmediğini söyler. Şiirlerinde anlatma unsuru ağır basan, arka planı olmayan tespitler üzerinde durduğunu bu sebeple okuyucuyu düşündürmeyen, yormayan, ayrıntıları belli, anlamları açık bir şiir yazdığını söyler. 1955'ten sonraki şiirlerinde ise öyküleme unsurunu azaltıp sadece bir duyarlılığı sezdirmeye, bir telkin, bir yaşantı sağlama yoluna saptığını belirtir. Fakat bu durumun da onun şiirlerini anlaşılmaz kılmayacağını aksine birtakım motif ve örgülerle şiirin çözümlenebilir olacağını söyler.

Bu parçaya göre Behçet Necatigil'in bazı şiirlerini beğenmeme nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiirlerinin çağrışımlara kapalı olması

B) Toplumsal yaşamdan uzak olması

C) Şiirlerinde anlamın çok katmanlı olması

D) Şiirlerini çözümlemenin zaman alması

E) Üslubunun savruk olması

23. Yurt genelinde yayın yapan bir derginin açtığı hikâye yazma yarışmasına katılmak isteyen Berna Su, hikâyesine şöyle bir başlangıç yapar:

"Sicim gibi yağmur yağıyordu, soğuk ve karanlıktı. Arabamın radyosu slow bir şarkıyla eşlik ediyordu yolculuğuma. Sokak lambalarına yaklaştıkça aydınlık artıyor, ondan uzaklaşınca karanlık koyulaşıyordu. Direklerin ucundaki ışıklar beyazdı, yağmurun süzüldüğü direkler ışıltılıydı. Yol birazdan bitecekti, evde beni bekleyen bir insan vardı."

Babası, bu satırları okuduktan sonra ona bir tavsiyede bulunur: "----"

Bu tavsiyeden sonra Berna Su, yazdıklarını aşağıdaki gibi düzenler:

"Sicim gibi yağıyordu yağmur; soğuk ve karanlık gittikçe koyulaşıyordu. Zihnimde biriken film müziklerini harekete geçiren bu havada karamsarlığımın karası sokak lambalarına yaklaştıkça griye hatta sarıya dönüyordu. Onları geçtikçe yeniden kararıyordum. Direklerin ucunda kefen rengi bir beyaz ışık vardı. Işık sarı olsaydı belleğime yerleşen güzel anıları 'an'a getirebilirdi, sarı ne de olsa sıcaktı, beyaz gibi karca, kefence soğuk değildi. Yolun bitmesine az kalmıştı, beni bekleyen insanın yoldan istediği ben miydim gerçekten?"

Bu parçadan hareketle Berna Su'ya babasının verdiği tavsiye aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Hikâyede inandırıcılık, zaman ve mekân ögelerinin belirgin bir şekilde verilmesine bağlıdır.

B) Hikâyede dümdüz bir anlatımın yerine sanatlı, estetik bir anlatım oluşturmalısın.

C) Olayın geri plana atılıp duygu durumlarının ön plana çıkarılması hikâyenin başarı formülüdür.

D) Mekâna ait unsurlarla kahramanın ruh hâli arasında ilişki kurarsan betimlemelerin eğreti durmaz.

E) Yazdığın hikâyenin arada kalmaması gerekir; olay hikâyesiyse olaya, durum hikâyesiyse betimlemeye ve şiirselliğe değer vermelisin.

✓ MUTLAKA ÖĞREN

Açıklama da tartışma da düşünce paragraflarında bulunduğu için karıştırılabilir. İkisi de bilgiye ve öğretici metinlere dayanan bu anlatım biçimlerinden açıklama, bir bilgiyi doğrudan verir.

Tartışmada ise ya doğrudan doğruya bir düşüncenin yanlışlığı dile getirilir ya da bu düşünce eleştirilir, çürütülmeye çalışılır. Yani eleştiriler ve iddialar ağır basar ya da sorular yoluyla bir düşüncenin doğruluğu, yanlışlığı okuyucuyla birlikte düşünülür ve doğru düşüncenin hangisi olduğu buldurulmaya, kabul ettirilmeye çalışılır.

@tgdenemeleri

SİMÜLASYON 19 – PARAGRAF DENEMESİ

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

19. yüzyılda gerçekleşen Sanayi Devrimi, yazının konu aldığı izlekleri de giderek değiştirme eğilimine girmiş; bilim, giderek fantastik kurgunun yerini almış ve adı ilk kez 1926'da konacak olan bilim kurgu türünün gelişmesine olanak sağlamıştır. Freud'a göre "İnsanlar için düşler neyse milletler için mitler de o anlama gelir." Teknolojik gelişmenin doruk noktasına ulaştığı 20. yüzyılda, bilim ve teknoloji insanların rüyalarını süslüyor, mitolojilerini yeniliyor ve çağdaş masalların gelişmesine yol açıyor. Bununla birlikte bilim kurgunun ilk örneklerini vermesi çok daha eskilere, yüzyıllar öncesine dayanır.

1. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?**

A) Çağrışımlara
B) Benzetmeye
C) Öyküleme
D) Açıklamaya
E) Eleştiriye

2. **Bu parçaya göre bilim kurgu türüyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?**

A) Adının ne zaman ortaya çıktığına
B) Teknolojideki gelişmelerin sonucu olduğuna
C) Mitolojilerin çağdaş yorumuyla şekillendiğine
D) İnsanların hayallerinden izler taşıdığına
E) Bilimin ilerlemesinde etkili olduğuna

3. **Gazeteci:** Geçenlerde "Fil dişi kule edebiyatı yapmanın sırası değil." diyerek genç bir şairi azarlamışsınız. Bunu neden yaptınız?

Şair: Çünkü o gerçekten de fil dişi kule edebiyatı yapıyordu. Şair, bir fanusun içinde rengârenk kanatlarını çırpıştırıp duran bir hayal kelebeği değildir. Eğer öyle olursa ömrü de ancak bir kelebek kadar olur.

Gazeteci: Ama geçenlerde de bir şaire "Söylev üslubunu bırak; şiir, güncel sorunların bağıra çağıra dile getirileceği bir kürsü değildir." diyerek kızmışsınız, bu iki sözünüz bir tenakuz, bir tezat oluşturmuyor mu?

Şair: Hayır efendim, ben kimde ne eksikse onu söylüyorum. Aslında azarladığım iki genç şairi birleştirsek olgun ve uzun ömürlü bir şair çıkar ortaya.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Şiir, düşünceyi, duyguya dönüştürene kadar şiirsel ilhamı yoğurma işidir; bunu başarabilen şair kalıcılığı yakalar.
B) Yerel olanla evrensel olanı sentezleyebilen şairler, yüzyıllar sonrasına da seslenebilecek şiirsel sese ve nefese sahiptir.
C) Toplumsal sorunları dile getirirken slogana düşmeden ve estetik seviyeyi koruyarak şiir yazabilen şairlerin şiirleri uzun ömürlü olur.
D) Toplumuna yabancılaşmış bir şairin yazdıkları estetik açıdan zirveye ulaşsa bile onun şiirleri topluma mal olmaz.
E) Güçlü bir gözlem gücünün, usta işi bir işçilikle oluşturulmuş bir söylem ile birleştiği yerde gerçek şiirden söz edilebilir.

4. Bir olayı, düşünceyi veya duyguyu anlatırken kurduğumuz cümleler çapraşık olmamalı, içinde gereksiz kelimeler bulunmamalıdır. Kullanılan kelimeler mutlaka Türkçe olmalı, dilimizde karşılığı varsa yabancı kelime ve tamlama hiç kullanılmamalıdır. Bunu yaparken halkın benimsemediği ve dil kurallarına aykırı olarak ortaya atılan uydurma kelimelere de yer verilmemeli. Cümleler oluşturulurken sözcük ekonomisine dikkat edilmelidir yoksa vazgeçilemeyen her sözcük, anlatımın önünde engeldir.

Bu parçada aşağıdaki anlatım ilkelerinin hangisi üzerinde <u>durulmamıştır</u>?

A) Duruluk
B) Akıcılık
C) Yalınlık
D) Doğallık
E) Evrensellik

@tgdenemeleri

5. I. Ama yazma gücümü ve daha iyiye ulaşma umudumu da asla yitirmem.

II. Onun için çok defa bunları nefretle bir yana atarım.

III. Yazılarımı binbir güçlükle yazmama rağmen yazıp bitirdikten sonra hiçbir ferahlık duymam.

IV. Şunu da itiraf edeyim ki eserlerim, yayımlandığında büyük bir pişmanlık duyarım.

V. Zira o kadar sıkıntıyla, zahmetle meydana getirdiğim yazı, benim yazmak istediklerimin soluk bir gölgesi gibidir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. İlginç bir toplumuz. En ilginç yanlarımızdan biri de sanatçılarımızı elimizden geldiğince karalamak, küçümsemek, kötülemek, sanatlarına bakmamak… Tevfik Fikret mi? Bırakın canım, İngiliz hayranıydı. Üstelik bir adada yaşamak isteyen hayalperestin tekiydi. Yahya Kemal mi? Park Otel'in balkonundan İstanbul'a bakıp keyif çatardı, oburdu. Nazım Hikmet mi? Pisti, yıkanmayı sevmezdi. Bir toplum kendi değerlerini nasıl böyle karalar? Bu yaşamsal ayrıntılar, onu anlatanın kişiliğine göre değişir. İçimiz kirliyse eğer baktığımız en ışıltılı şeyi de kirli görmemiz kaçınılmazdır.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumsal beğeniye ulaşmış sanatçılar özel hayatlarına biraz daha dikkat etmelidir.

B) Kusursuz insan bulunamayacağı için bazı sanatçıların minik kusurları görmezden gelinmelidir.

C) Sanatçıların bazı kişisel özelliklerinin öne çıkarılarak eleştirilmesi doğru değildir.

D) Dünya çapında sanatçı yetiştirmek bir toplum için oldukça büyük başarıdır.

E) Bilim, kültür ve sanat, iltifat görmediği yeri her zaman terk eder.

7. Yazdıklarımın herkesçe okunmasını istiyorum. Ben okuyanların, kitaplarımda kendinden bir parça bulabilmesini, yüreğine seslenen bir şeyler yakalayabilmesini istiyorum. ---- Bu nedenle olabildiğince duru bir dil, yalın bir anlatım ile yazmaya çalışıyorum.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Çünkü önemli olan, okurun, kitapla ve yazarla sıcak bir bağ kurabilmesidir.

B) Benim için yazmak okuru stresli günlük yaşamdan uzaklaştırabilmektir.

C) Onun için yazdıklarımda kendimden çok okuyucunun duygu, düşünce ve beğenilerini önemserim.

D) Yazmayı duygu ve hayalleri başkalarıyla paylaşmanın en etkili yolu olarak görüyorum.

E) Bundan dolayı yazmak benim için her şeyden önce bir ihtiyaçtır.

8. Bilgi çağını yaşayan dünyamızda yaşam boyu öğrenmenin ve gelişmenin en önemli anahtarı dildir. İletişim kurma, duygu ve düşünceleri ifade etme, dış dünya ile bütünleşme, kültürü aktarma gibi süreçlerde dilin önemli bir yeri vardır. Dil; bireyin kapasitesini sonuna kadar geliştirme, karmaşık sorunları çözme, bilimsel düşünme, çeşitli değerlere sahip olma, daha geniş bir dünya görüşü oluşturma gibi özellikleri etkilemektedir. <u>Bu durum</u> dil becerilerinin okuldaki eğitimle sınırlı kalması yerine yaşam boyu geliştirilmesi gerektiğini gündeme getirmiştir. Bu nedenle çoğu ülkede dil becerilerini geliştirmeye büyük önem verilmekte, sürekli yeni yaklaşım ve yöntemler uygulanmaktadır.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

I. Dil öğreniminin yaşam boyu sürdürülmesi gerektiği

II. Dilin öğrenilmesinde bireysel farklılıkların olduğu

III. Kullanılan dilin bireylerin gelişimini desteklediği

durumlarından hangilerine gönderme <u>yapılmamıştır</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

@tgdenemeleri

9. (I) Bakırcılık da yemenicilik, sedefkârlık ve yorgancılığın kaderini paylaştı en sonunda. (II) Oysa tarihte ilk olarak Anadolu'da başlayan bakırcılık, Osmanlı Dönemi'nde doruğa çıkarak Doğu sanatının en önemli eserlerinin üretilmesini sağladı. (III) Daha yirmi yıl öncesine kadar Sahaflar Çarşısı'yla Kapalı Çarşı arasındaki koca caddede onlarca dükkânıyla yer alan Bakırcılar Çarşısı'ndan geriye tek bir dükkân bile kalmadı. (IV) Ancak 70'li yıllarda turizmin gelişmesiyle diğer el sanatlarında olduğu gibi bakır da hediyelik ve dekoratif eşya olarak Türk motiflerini dünyaya tanıtmak üzere tezgâhlarda yerini aldı. (V) Bakırın kap kacak olarak kullanımının sona ermesi ve mutfak eşyalarının alüminyum ve plastikten üretilmeye başlamasıyla kalaycılık da bitti. (VI) Çünkü bakır kapların kalaylanma zorunluluğu vardı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. Bir kişinin yanılması bütün halkın yanılmasına yol açar, bütün halkın yanılması da sonradan teklerin yanılmasına. Böylece yanlışlık elden ele geliştikçe gelişir, biçimden biçime girer; o kadar ki işin en uzağındaki tanık, en yakınındakinden daha çok şeyler bilir. Olayı son öğrenen ilk öğrenenden daha inançlı olur. Bunda da şaşılacak bir şey yok çünkü insan bir şeye inandı mı ona başkasını da inandırmayı bir borç sayar, kolay inandırmak için de anlattığına dilediği gibi çekidüzen vermekten, bir şeyler katmaktan çekinmez. Karşısındakinin karşı koyma gücünü kırmak, onun kafasının alabileceğini sandığı gibi konuşmak ister.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

A) Bir kişinin yanılması bir başkasının düşüncesini asla etkilemez.

B) İnsanların aynı konudaki bilgileri birbirinden farklı olabilir.

C) Bir konuyu sonradan öğrenen kişi kendini konunun uzmanı olarak görür.

D) Kişi, bildiklerini başkasına aktarmada aceleci olmalıdır.

E) İnsan, inandığı şeye başkasının da inanmasını ister.

11 - 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Suayısı da denen tardigradlar, dünyanın dört bir yanında bulunur. Bu mikroskobik canlıların omurgası yoktur ve bunlar sekiz bacaklıdır. Dondurucu soğuklara veya radyasyon gibi olumsuz koşullara büzüşerek, kuru bir top hâline gelerek, derin bir kış uykusuna yatarak tepki verirler ve bu tepkiler, onların yaşamını devam ettirmesini sağlar. *Plas One* dergisinde yayımlanan araştırmaya göre hücrelerindeki minik moleküler sensörler, serbest radikal adı verilen atıklar çok fazla zararlı molekül iletince bunu algılayarak bu tepkileri ve hareketsizliği tetikler.

11. Bu parçada suayılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Yaygın bir yaşam alanına sahip olduğuna

B) Yaşamda kalmak için nasıl davrandığına

C) Yaşamını tehdit eden gelişmeleri algılayan sensörlere sahip olduğuna

D) Yaşam alanını kirletme potansiyeli taşıyan atıkları yok edebildiğine

E) Yaşamını olumsuz şartlarda da sürdürme yeteneğinin bulunduğuna

12. Bu parçada söz edilen suayılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi ortaya konmuştur?

A) Fiziksel açıdan iri bir canlı olduğu

B) Korunma davranışlarına yönelmesindeki etkenin ne olduğu

C) Hangi ekolojik sisteme kolay uyum sağladığı

D) Korunma davranışlarından modelleme yoluyla yararlanabileceği

E) Yaşam alanlarının ne şekilde sağlıklı hâle getirilebileceği

@tgdenemeleri

13, 14 - 15. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Osmanlı Devleti'nin hukuku, felsefesi, dili, mimarisi, musikisi nasıl kendi ulusal kültürünün ürünleri ise şiiri de aynı medeniyet tecrübesinin birikiminden ilham alan ekinin taneleridir. Her ne kadar formlarını Şark-İslam kültürlerinden devşirmiş olsalar da bütün bu sanatların hepsi bir zamanlar o ulusal kimlik ekseninde oluşarak toplumun aynası olmuş, bu kimliğiyle en muhteşem eserleri ve estetik şahikası devinimleri gerçekleştirdikten sonra ulusal hafızamızın derinlikleri arasındaki yerlerine çekilip tarihe mal olmuşlardır. Buna üzülmek mi gerektiği konusunda zaman ileride hükmünü verecektir. Ancak şu kadarını söyleyelim ki burjuva medeniyeti olarak anılan Batı dünyası, aynı süreç içerisinden günümüze akıp gelirken bütün geçmişini beraberinde taşımış, kültür mirasına dayanan sanatları ile modern kimliğini oluşturmaktan yüksünmemiştir. Çünkü onlara göre medeniyetler sistemleşirken bir önceki medeniyetin eleştirisinden güç alırlar. Bizim problemimiz ise toplumu bütün zevkleri ve acıları, bütün sosyal ve beşeri çağrışımlarıyla kucaklamış bir edebiyatın binlerce, onbinlerce eserini yok saymaktan, kültürel aforizmalar ile gündem dışına itmekten kaynaklanıyor.

13. Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

A) Medeniyetimizin sistemleşmesi sürecinde eskiye ait edebî ürünlerimizin dışlanmasından

B) Batı'nın kendini yenilerken eski kültürel örnekleri dışlamamasından

C) Batı medeniyetinin günümüzde burjuva medeniyeti olarak anılmasından

D) Osmanlı Devleti'nin hukuku, felsefesi, mimarisi ve musikisinin şiirle kıyaslanmasından

E) Şiir ve edebiyatta tamamen hayalî ögelere yaslanıp gerçeklerin göz ardı edilmesinden

14. Bu parçada geçen "ulusal hafızanın derinlikleri arasındaki yerlerine çekilip tarihe mal olmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kültürel birikimi oluşturan eş değer unsurlardan biri olmak

B) Modern hayatı kurgulamakta yararlanılan duygu ve dinamiklerden olmak

C) Süreç içerisinde etkinliğini kaybedip sadece eserlerde ve tarihsel hafızada yer bulabilmek

D) Toplumsal burjuvazinin etkisiyle önemini kaybedip dışlanmak

E) Çıkar amaçlı kültürel faaliyetlerle uzun vadede topluma zarar vermek

15. Bu parçadan Osmanlı şiiriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Hukuk, felsefe, mimari ve musiki ile kimi kültürel benzerlikler taşır.

B) Osmanlı şiiri formlarını Şark-İslam kültüründen transfer etmiştir.

C) Gerçek önemi günümüzde daha iyi anlaşılmaktadır.

D) Formu yerel olmamasına rağmen ulusal kimlik ekseninde teşekkül ederek toplumun aynası olabilmiştir.

E) Bir dönem estetikte zirve noktada örnekleri verilmiştir.

16. (I) Astronomik çalışmaların ilk safhası, en yakın olan güneştir. (II) Teleskobun keşfinden binlerce sene önce Çinli astronomlar güneşteki lekeleri tespit etmişlerdi. (III) Harun Reşid zamanında, on dört ve on beşinci asırlarda İslam âlimleri de bu hususta önemli çalışmalar yapmışlardır. (IV) 16. yüzyılda Galileo küçük teleskobu ile bazı tespitler yapmıştır. (V) Günümüzdeki astronomik araştırmalar, büyük ölçüde, Güneş'in radyasyon ve manyetik alanı ile Dünya'nın manyetik alanı ve atmosfer arasındaki etkileşimi incelemektedir. (VI) Bu incelemeler Güneş, yıldızlar hakkında detaylı bilgi alabilmek açısından oldukça önemlidir çünkü bize en yakın yıldız Güneş'tir.

Bu parça düşüncenin akışına göre iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

@tgdenemeleri

17. Halka dönük bir edebiyat oluşturmak isteyen Tanzimat şairleri, şiirde içeriğin yanında dilin de önemli olduğu gerçeğini kavrayamadıkları için şiirlerini Arapça, Farsça, Türkçe sözcüklerden oluşan, halkın zor anlayacağı bir dille yazmışlardır. Bu tutumlarıyla elbette yenilikler getirmişlerdi edebiyatımıza. Ancak bu yeniliklerle yeni bir şiir kuramamışlar, sadece eski şiiri, divan şiirini yıkmaya çalışmışlardır.

Bu parçada Tanzimat şairleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Halka dönük bir sanat anlayışı taşıdıklarına
B) İçeriğe gereken önemi verip dili göz ardı ettiklerine
C) Halka dönük içerik ama halktan kopuk bir dil geliştirdiklerine
D) Edebiyata yenilik getirmelerine rağmen yeni bir şiir inşa edemediklerine
E) Divan şiirinin gerçek şiirimiz olduğuna inandıklarına

18. Yazın değeri taşıyan bir roman, bir öykü, bir oyun, yaşam çevremizi genişletir; içinde bulunduğumuz gerçek dünyanın dışına çıkarır bizi. Bu, elbette bir kaçış ya da kendi gerçeklerimizden kopuş değildir. Tam tersine gerçekleri değişik bir gözle görmemizi, olaylara farklı açılardan bakmamızı sağlar.

Bu parçada yazın değeri taşıyan bir eserin kazanımlarıyla ilgili asıl olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gerçeklere farklı açılardan bakma imkânı vererek okuyucusunun ufkunu genişletir.
B) Yeni kahraman ve karakterlerle tanışıklık sağlayarak okuyucunun çevresini genişletir.
C) Özellikle roman, öykü ve oyun türleri yazın değeri taşır.
D) Edebiyata yenilik getiren yazarların eserleri okuyucunun dünyasını da zenginleştirir.
E) Olaylara farklı bakış açılarıyla birlikte, duygusal zenginlik kazandırır.

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Başarılı şairlerin hepsi, kendilerinden önceki şairlerin şiirlerini okuyarak öğrenmişlerdir şiir yazmayı. (II) Kendi başınıza da olsa bir ustanın denetiminde de olsa şiir yazmayı öğrenmek için ne yapmanız gerektiği bellidir. (III) Beğenilen şiirleri teker teker okuyacak, değerlendirecek, işin sırrına varmaya çalışacaksınız. (IV) Her şairi, her şiiri ayrı ayrı, titizlikle irdeleyeceksiniz. (V) "Sözcükleri nasıl seçmiş, nasıl birbirine bağlamış, dizeleri nasıl kurmuş?" gibi birçok sorunun yanıtını ararken bütün emeğiniz boşa gidebilir. (VI) Bu nedenle, şiir yazanlar, kimi sıkıntılara katlanmanın yanı sıra amacına ulaşamamayı da göze almalıdır.

19. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre** "Yani şöyle bir okuyup geçmek de değil işin sırrı." **cümlesi getirilebilir?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

20. **Bu parçada geçen** "işin sırrına varmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Büyük fedakârlıklar yapmayı göze almak
B) Aşırı ve yoğun gayret göstermek
C) O işi ustaca yapabilecek noktayı kavramak
D) Çok sıkılıp daha basit sanatlara yönelmek
E) Öğrendiği her yeni bilgiyi başkalarıyla paylaşmayı istemek

@tgdenemeleri

21. Düşünme, insanoğlunun var olduğu andan itibaren yaşamını gerçekleştirebilmesi için kullanması gereken mecburi bir zihinsel faaliyet yoludur. Varlığının başlangıcından itibaren insanı diğer canlılardan ayıran en önemli özellik, düşünme yetisidir. Düşünmenin insan yaşamındaki değerin, vurgulayan ve "Düşünüyorum, öyleyse varım." diyen ünlü filozof Descartes, düşünmeyi varlığın göstergesi olarak ele alır ve insan olmanın zorunluluğu olarak kabul eder. Düşünme; düşünme becerilerinin tümünden oluşan, anlaşılması güç, sofistike bir süreçtir. Temelde insanın problem çözmesini sağlayan bu davranışın zamanla birçok tekniği oluşmuştur. Analitik düşünme, altı şapkalı düşünme, hipotetik düşünme, analojik düşünme bunlardan bazılarıdır.

Bu parçadan hareketle "düşünme"yle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) İnsanlarca kullanılmasının zorunlu olduğu

B) Varlığın göstergesi olarak kabul edildiği

C) Mekanik olan birçok beceriyi kapsadığı

D) Karmaşık bir yapıya sahip olduğu

E) Farklı yöntemlerinin zamanla ortaya çıktığı

22. Bana öyle geliyor ki şiirdeki millîlik, yazıldığı dilin karakteriyle ve duygu yüküyle ilgili. Bu yüzden başka dillere çevirisi yapılamıyor. Yahut nadiren iyi şiir çevirilerine rastlıyoruz. Şiirde tercüme diye yapılan daha çok anlam aktarmasıdır. Eliot'un "en millî sanat" demesi bundan. Millî şiir, hamaset yüklü şiir değildir. Millet, bayrak, yurt söylemleri hiç değil. Yazıldığı dilin ses değerini, duygu yükünü, tadını en iyi yansıtan şiirdir millî olan. Akılda kalsın diye söylüyorum, söz gelimi, Mehmet Emin'in en başarılı manzumelerinden biri olan *Anadolu'dan Bir Ses yahut Cenge Giderken* değil, Ahmet Haşim"in *Merdiven*'idir millî şiir. Sonra, şiir bir olayı, olguyu, durumu "izah etmez". Açıklamak şiirin yükümlülüğü değildir. Onun ödevi ima etme, duyurma, söyleme ve yaşatmadır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Şiirin bire bir tercümesini yapmak zordur.

B) Şiirde tercümeyi zorlaştıran birçok unsur vardır.

C) Bir şiirin millîliğini o şiirin içeriği belirler.

D) Edebiyatımızda millî şiir örnekleri vardır.

E) Şiirin görevi anlatmak değil, hissettirmektir.

23. Erasmus + Programı, gençler için uluslararası birçok fırsat sunuyor!

Erasmus + Programı'nda gençlere, sporculara, üniversitelilere yönelik alanlar var. Gençler, üniversite eğitiminin bir kısmını Avrupa'nın bir bölgesinde gerçekleştirebilir. Bazı kişisel projelerini, AB'den ortak bularak birlikte yürürlüğe koyabilir. AB veya Avrupa ülkelerinde gönüllülük programları kapsamında çalışabilir. Fransa'daki bir hayvan koruma merkezine Türkiye'deki bir veteriner gencimiz gönüllü olarak gidebilir. Kastamonu'daki bir tornacı, Almanya'daki bir atölyede staj görebilir. 2004 yılından 2021'e kadar 700 bin Türk vatandaşının yararlandığı bu programdan yararlananlar arasında akademisyenler, öğretmenler, öğrenciler, sporcular, engelliler, çıraklar, kalfalar ve yerel yönetim mensupları gibi birçok gruptan insan var.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Başlıktaki bilgiyle örtüşmeyen sayısal verilere yer verilmektedir.

B) Başlıktaki bilgiyi açıklayan, örnekleyen bir üslupla kaleme alınmıştır.

C) Kendi içerisinde birtakım tutarsızlıklar ve yanlılıklar barındırmaktadır.

D) Fırsat olarak bildirilen bir programın yeterince değerlendirilmediği kanıtlanmaktadır.

E) Fırsat olarak sunulan bir programdan yararlanma koşullarına açıklık getirilmektedir.

@tgdenemeleri

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsanoğlunun sorgulaması bitmediği sürece sanat problematikleri de bitmez. Güneş gibi mesela. Kendinden kendi yenisini yaratır. Yaşamın sunduğu etkileşimlerle bazen şekil değiştirir, bazen kabuk değiştirir. Gerçekte değişimin önüne geçemeyiz. Her şey her an fiziksel olarak şekil değiştiriyorken sanatta da yerinde saymak veya ben oldum demek büyük eksikliktir. Özellikle sanatçılar toplumu taşıyacak potansiyelde olduklarından sürekli kendilerini geliştirmek zorundadır. Bu düşüncelerle kendi içimde üstlendiğim misyon bakımından başladığım her resmimi anlam derinlikleri ile yüceltmeye çalışırım. Bunun için bazen saatlerce boş tuval karşısında oturup tatmin edici bir fikre ulaşana kadar beklediğim hatta kapalı pencerelerin ardında tertemiz havayı teneffüs ederek çok kez sessiz şehri resmettiğim olmuştur. İlk fırçayı sürdüğümde ise unuttuğum bir şeyleri hatırlamışım gibi renkler, biçimler, kendi içsel derinliklerime akar ve izleyen herkesin ruhuna dokunmak, iyi yanına ve öz benliğine seslenebilmek üzere tuvale dökülür.

1. Ressam Merih Yılmaz'ın bir söyleşisinden alınan bu parçada ressamın üzerinde durduğu konu aşağıdakilerin hangisidir?

A) En derin ayrıntılara titizlikle yaklaşmanın tuvale yansıyan renkleri değiştirdiği

B) Evrenselliği göz ardı edenlerin resim sergilerinde yer almasının mümkün olmadığı

C) Çağın değişimine ayak uydurmanın mesleki gelişimde her zaman yol haritası olacağı

D) Sözcüklerin içine gizlenen duyguları özgün bir üslupla resmetme gerekliliği

E) Gözlem ustalığının ve sanat tutkusunun ressamların hafızasını canlandırdığı

2. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisi uzak düşmektedir?

A) Doğadaki devinimi inanç ve tutkuyla fırçaya yansıtmak

B) Görünenin ardındakini sessizliğin büyüsüyle harmanlamak

C) Somut duyguları imge dünyasına içtenlikle misafir etmek

D) Birikim ve gözlemi yeteneğin deryasında kol kola gezdirmek

E) Gerçeğin iz düşümünü hayal iklimiyle yoğurmak

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İlk kitabı *Rüzgâr Saati* 1956'da yayımlandıktan sonra *Kestim Kara Saçlarımı*, *Sığda*, *Kırmızı Karanfil*, *Ağıtlar Türküler* ve *Seyran Destanı* gibi Gülten Akın'ın şiir anlayışını asıl belirleyen kitaplar geldi. Çok değil, verdiği söyleşide, gazeteye "Arada bir iki dize yazıyor, onu da bir yerlerde unutuyorum. Bulduğumda seviniyor, tamamlamaya uğraşıyorum." demişti. Bu röportajın ardından *Beni Sorarsan* yapıtında karşımıza çıkan görkemli şiirler, o tamamlamaya çalıştığını söylediği sözlere denk geliyordu. Süreyya Berfe'ye, Gülten Akın'ın Kitaplık dergisinin 2015 Mart-Nisan sayısına gönderdiği ve şiir sayfasına konulmaması ricasında bulunduğu "sözlerini" görüp görmediğini sorduğumda derin bir hayranlıkla, "Ya! Görmez olur muyum? Şiir, işte bu." dedi.

3. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Açıklayıcı anlatım

B) Doğrudan anlatım

C) Beğeni cümlesi

D) Öyküleyici anlatım

E) Tartışmacı anlatım

4. Bu parçadan yola çıkılırsa aşağıdakilerden hangisi Gülten Akın için kesin olarak söylenemez?

A) *Rüzgâr Saati,* onun şiir çizgisini tam olarak yansıtmaktadır.

B) Kendi şiir anlayışını yansıttığı birçok şiir kitabı bulunmaktadır.

C) Zaman zaman şiirlerini tamamlamadan bırakıp arada başka türlerde eserler kaleme almaktadır.

D) *Beni Sorarsan* adlı şiir kitabındaki şiirleri, yetkin şiirlerinin örnekleriyle doludur.

E) Şiirlerinin yazılıp tamamlanması bir anda olup bitmemektedir.

@tgdenemeleri

5.

- Yoğun egzersizler sırasında bazı kas dokularının fazlaca zorlanmasıyla hücre zedelenmeleri ve inflamasyon (yangı) oluşumu sıklıkla karşılaşılan durumlardan. Bu durumlarda buz banyosunun yarattığı düşük ısı ve uyguladığı basınçla hasarlı bölgedeki kan damarları büzülür. Bu sayede bölgeye yığılmaya başlayan akıntının önü kesilir ve hasarlı alandan uzaklaştırılması gereken laktik asit gibi maddelere de yol açılır. Böylece doku yıkımı ve şişlik miktarı azalır.
- Bir araştırma grubu, ağırlık kaldırma gibi kuvvet odaklı egzersizler yapan sporcuların düzenli buz banyosu yapmalarının devam eden süreçte performanslarına etkisini inceledi. Araştırmacılar, buz banyosunun kas hücreleri için gerekli proteini sentezleme işlemini sekteye uğrattığını saptadı.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı olguların benzer sonuçlarının olduğunu göstermektedirler.

B) Aynı düşünceyi desteklemeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.

C) Aynı olgunun karşıt sonuçlarının olduğunu ortaya koymaktadırlar.

D) Farklı görüşlerin ortaya çıkmasında varsayımların etkili olduğunu vurgulamaktadırlar.

E) Benzer sonuçların benzer nedenlerle meydana geldiğini açıklamaktadırlar.

6.

I. Yanıma aldığım birkaç hikâye kitabına göz gezdirdim ve kararımı verdim: Rasim Özdenören, *Toz.*

II. Okumak için bundan daha iyi bir fırsat olamazdı.

III. Dünyayı tanımaya çalışan küçük bir çocuğun meraklı bakışlarıyla açtım kitabın kapağını; sonrasında kontrol bende değildi artık.

IV. Kayseri'den İstanbul'a doğru uzun bir yolculuğun başındaydım.

V. Ne ilginç bir kitap ismiydi böyle; herkesin bildiği, her yerde sonsuz miktarda bulunan rahatsız edici "toz" üzerine nasıl bir hikâye yazılabilir?

VI. Bozkırın sert, soğuk yüzü bitmek bilmiyor; değişmeye niyetli görünmeyen manzara pek de keyif vermiyordu.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense <u>baştan beşinci cümle</u> aşağıdakilerden hangisi olur?

A) VI B) V C) IV D) III E) II

7. Halk işlemeleri arasında Türk ve dünya kadınlarının yaygın olarak uyguladıkları kanaviçe, seyrek dokunmuş keten bezin üzerine renkli ipliklerle çarpı şeklinde yapılan işlemenin adıdır. Sanatçılar; kültürleri ve kuşakları birbirine bağlayan bu geleneksel tekniği, modern bir grafiğe dönüştürmeyi dolayısıyla bağlamının dışına çıkarmayı veya anlamını yeniden inşa etmeyi hedeflemişlerdir. Bu sanatçılar, tipik olarak kadınsı bir ayrımın işareti hâline gelmiş kanaviçeyi kavramsallaştırarak feminist temalar ve kalıplar etrafında şekillenmesi için bir baskı oluşturmuştur. Günümüzde ise bazı sanatçılar kanaviçeyi, moda ya da arkaik olarak nitelendirse de kumaş yüzeyinden çıkarıp sokak sanatına taşıyan sanatçılar sayesinde kanaviçeli işlemelerin güncelliğini koruduğunu görüyoruz.

Bu parçadan kanaviçeyle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Kanaviçe işleme çeşitlerinde geleneksel tekniğin öncelendiğine

B) Folklorik yansımalara sahip kanaviçelerin belirli kalıpları aşamadığına

C) Kanaviçe biçiminin zamanın konularına uyum sağlayamadığına

D) Değişim çağı ile kullanımdan düşmüş bir işleme olduğuna

E) Farklı platformda kendisine uygulama alanı bulduğuna

8. Bize bir gün bile "Yerdeki kâğıtları toplayın, yere çöp atmayın!" demedi. Bir gün olsun, yere çöp atanı -görmüşse bile- azarlamadı. Yalnız her teneffüste, okula yeni girenlerin şaşkın bakışları arasında yerdeki çöpleri, kâğıtları topladı. Bizler de o gün bugündür yere minicik bir kâğıt parçasını bile atamaz olduk. ----

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Çünkü kimseyle senli benli olmazdı.

B) Kendimizi daima baskı altında hissediyorduk.

C) Hatta başkalarının ödevlerine yardım etmeye başlamıştık.

D) Bu şekilde tüm ilgiyi üzerine çekmeyi nihayet başarmıştı.

E) Korkudan değil saygıdandı bu davranışımız.

@tgdenemeleri

9. (I) Gelecekte verilerin silikon çipler yerine sıvılarda saklanacağı ve 2040 yılına kadar dünyada yaklaşık üç septilyonbit verinin depolanacağı tahmin ediliyor. (II) Bu kadar büyük boyutlardaki verilerin gelecekte saklanması için hâlihazırda kullanılan çipler yeterli olmayabilir ve alternatif veri depolama yöntemleri gerekebilir. (III) Araştırmacılar da veri saklama konusunda bu alternatif yöntemler üzerinde çalışıyorken bu olasılıklar arasında en önemlilerinden birinin, bilgiyi moleküller üzerine kodlamak olduğunu düşünüyorlar. (IV) Araştırmacılar metabolom adı verilen ve biyolojik sistemlerde bulunan şeker, amino asit ve çeşitli küçük moleküllerden oluşan sıvılarda görüntü dosyalarını başarılı bir şekilde depolamak üzere bir yöntem geliştirdi. (V) Metabolom, biyolojik bir örnekte bulunan küçük moleküllü kimyasalların tam setini ifade eder. (VI) Metabolomlar taşıyabildikleri bilgi bakımından epeyce zengin kimyasal sistemler olarak değerlendirilmekte, bu da veri depolamak için önümüzdeki dönemde sıvıları kullanabileceğimiz anlamına geliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. (I) Sahnede izlediğim konser, yaşamımda ilk dinlediğim konserdi. (II) Çalgıları yönetenin, müzik öğretmenimiz Hulusi Bey olduğunu görmeyeyim mi? (III) Smokin giydiği için penguen gibi bir görünüşü vardı. (IV) Biz de utanmadan eskiden onunla alay etmeye yelteniyorduk? (V) Nasıl oluyor da böyle bir adam, bizim gibi bacaksızlara müzik dersi vermeye geliyordu. (VI) Ancak elindeki şef değneğiyle sahnedeki çalgıcıları değil de sanki dünyayı yönetiyormuş gibiydi benim için.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) IV ve VI

11. (I) Pakistan, iklim krizinin en kötü etkilediği ülkelerin başında geliyor. (II) Muson yağmurlarının artan değişkenliği, Himalaya buzullarının erimesi, sel ve kuraklık gibi aşırı iklim olaylarına karşı Pakistan savunmasız durumda. (III) Bunlar, sadece doğayı tahrip etmekle kalmıyor, aynı zamanda 225 milyon nüfusuyla dünyanın en kalabalık beşinci ülkesinde ciddi gıda ve su güvensizliğine sebep oluyor. (IV) 2019 yılında dünya ülkelerinin orman örtüsü ortalama %31 iken Pakistan'ın yalnızca %5'i ormanlarla kaplıydı. (V) 2014-2018 yılları arasında Khyber Pakhtunkwa eyaletinde yürütülen bir milyar ağaç seferberliği başarılı olunca Pakistan Hükûmeti bunu ülke çapına yaymaya karar verdi. (VI) Birleşmiş Milletler Çevre Programı'nın desteğiyle 2019'da başlatılan ''10 Milyar Ağaç Tsunamisi'' projesi 2023 yılı sonuna kadar 10 milyar ağaç dikmeyi hedefliyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

12. Hipnoz; bakışla, sözle veya bazı yardımcı nesneler kullanılarak telkin ile oluşturulan özel bir bilinç hâli, bir başka deyişle bir trans hâlidir. Bu trans sırasında kişi, çevreden gelen tüm uyaranlara (ses, ışık, koku vb.) kendini kapatır veya aldırmazken hipnoz yapan kişinin telkinlerini dikkatle dinler, anlar ve gönüllü katılımla uygular. Hipnoz adını ilk olarak İskoç Doktor James Braid, Yunan mitolojisindeki uyku tanrısı Hypnosis'ten ilham alarak 1840 yılında kullanmıştır. Hipnoz, kesinlikle bir uyku hâli değildir. Dışarıdan bakıldığında hipnozdaki kişi, sanki derin ve huzurlu bir uykudaymış gibi görünür fakat öyle bir durum yoktur. Bir kişinin isteği dışında zorla ya da farkında olmaksızın hipnoza sokulması mümkün değildir. Hipnoz yapan kişi, hipnoza girmeyi gönüllü olarak kabul eden kişiye hipnoza girmesini sağlayacak bazı telkinler verir. Kişi, bu telkinleri uygulayarak hipnoza girer. Hipnozdaki kişi, hipnoz yapanın tüm söylediklerini olduğu gibi kabul etmeyebilir çünkü hipnoz sırasında kişinin bilinçli kontrolü ortadan kalkmaz. Hipnoz yapan kişinin söylediği her şeyi duyar, anlar hatta yargılar. Yapması istenilen şey, kişinin sosyal ve ahlaki değerlerine uygun değil ise kişi, bunu kabul etmeyebilir; uygulamayabilir. Israr edilirse kişi, hipnozdan çıkabilir.

Bu parçadan hareketle hipnozla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Terimin bir esinlenme sonucu olarak ilk defa 1840'ta kullanıldığı

B) Uygulanacak kişinin gönüllülüğü esasına dayalı bir trans hâli olduğu

C) Bir uyku hâli olmadığı için kişinin kendisine vereceği telkinlerin etkisiyle de gerçekleşebileceği

D) Kişinin bilinci ortadan kalkmadığı için uygulayanın her söylediğinin yerine getirilemeyeceği

E) Özel bir bilinç hâli olan trans durumuna uygulayanın telkinleriyle birlikte geçilebileceği

@tgdenemeleri

13 - 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dilimize Fransızcadan aktarılmış ansiklopedi. Önce dil namusunu korumaya çalışmışız: "Muhit-i maarif" gibi kelimeler uydurmuşuz ama bu çabalar başarıya ulaşamayıp bu isimler somut örneklere bağlanamamış ve unutulup gitmiş. Ansiklopedi, Cumhuriyet Dönemi'nin alıntılarındandır. Yunanca aslı: ''enkuklios paideia" yani bütün ilimleri kucaklayan eğitim. Yunanlılarla Romalılar, her okuryazar insanın, hayata atılmadan veya belli bir konu üzerinde derinleşmeye başlamadan önce sahip olması gereken genel bilgilerin hepsine birden ansiklopedi demişler. Kelimeyi İngilizcede ilk kullanan Thomas Eliot (1531), Fransızcada Rabelais (1532). Avrupa'da ilk gerçek ansiklopedi ise Francis Bacon'dan (1561-1626) sonra yayımlanabilmiştir. Neden? Çünkü ilimleri ilmî denebilecek bir sınıflamaya kavuşturan ilk filozof odur. Bacon'ın tasnifi Almanya'da da İngiltere'de de yankılar uyandırmış ama gerçek ifadesini Diderot ile yani ünlü "Ansiklopedi"de bulmuş: XVIII. Asır Ansiklopedisi yahut sadece Ansiklopedi.

13. Bu parçada ansiklopediyle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Yunanca aslı "enkuklios paideia" olup "bütün ilimleri kucaklayan eğitim" anlamındadır.
B) Dilimize Fransızcadan aktarılmıştır.
C) Her dilde farklı anlam ve söyleyişle kullanılmaktadır.
D) Önce yerli bir sözcükle karşılanmak istenmiş ama başarılı olunamamıştır.
E) Dilimize tam olarak Cumhuriyet Dönemi'nde girmiştir.

14. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Bir dilde türetilen sözcükler somutlaştırılamadığında unutulmaya mahkûmdur.
B) Cumhuriyet Dönemi'nde ansiklopediden başka sözcükler de alıntılanmıştır.
C) Yunanlılar ve Romalılar ansiklopediye aynı doğrultuda anlam yüklemişlerdir.
D) Tüm sözcüklerin temel kaynağı Yunan veya Roma dilleridir.
E) İlk gerçek ansiklopedi Francis Bacon'dan sonra yayımlanmıştır.

15. Ölen kardeşi ilham oldu, beyindeki ölmüş sinir hücrelerini diriltti.

ABD'de Northwestern Üniversitesinde ALS Araştırma Merkezi Yöneticisi Doç. Dr. Hande Özdinler, en iyi buluş yapan 10 bilim insanından biri oldu. Beyindeki ölmüş sinir hücrelerini dirilten Özdinler, bu çalışmaya beyin kanaması yüzünden kaybettiği kardeşi için başladığını anlattı. Özdinler, "Aniden beyin kanaması geçirdi, ailecek perişan olduk. Beyin konusunda çok az şey biliyordum. ABD'ye doktora için gittim fakat kardeşim vefat etmeseydi belki bitki biyoteknolojisi okuyacaktım. Doktoramın üçüncü senesi olmasına rağmen bütün alanımı değiştirip sinir bilimlerine yöneldim." dedi. ALS, PLS, Parkinson, alzaymır ve beyin kanaması hastalarına çare olacak ilacı hayvan deneylerinde başarı ile uygulayan Özdinler, sözlerine şunu da ilave etti: "Özellikle ALS hastalığı çok zor bir hastalık. Hastalar, gerçekten yavaş yavaş bütün insanlık yetilerini kaybediyorlar. Beyindeki motor nöronlar 'Ben, artık yapamayacağım bu işi ve öleceğim.' diye karar veriyor ve yavaş yavaş ölme gerçekleşiyor." dedi.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Güncel bir çalışmanın hastalara nasıl uygulanacağı anlatılmaktadır.
B) Geliştirilen yeni tedaviyle hastaların sağlığına kavuştuğu ifade edilmektedir.
C) Bir çalışmanın birçok çalışmayı engellediği belirtilmektedir.
D) Bilim insanının gündelik yaşam tavsiyelerine yer verilmektedir.
E) Gerçekleşen bir buluşun arka planındaki olaylara değinilmektedir.

16. "Hey on beşli on beşli / Tokat yolları taşlı / On beşliler geliyor / Yârimin gözü yaşlı" dizeleriyle başlayan bir türkümüz var. Tokat'tan Çanakkale'ye savaşa giden gençler için duyulan acıyı ve özlemi anlatır. Ağıt formundadır. Burada hemen şunu vurgulayalım: "On beşli" sözünden hareketle 15 yaşındaki çocukların cepheye sürüldüğü şeklindeki yaygın kanı doğru değildir. Askere Alma Kanunu'nda açık şekilde 18 yaş sınırı vardır. Burada Rumi takvime göre 1315'te doğan ve o tarihte 18 yaşında bulunan gençler kastedilmektedir. Türküde geçen diyaloglar ise annesi Rum çetecilerce öldürülen ve sözlüsü kaçırılan Halil'in kavuşamadığı Hediye ile hayali konuşmalarını içerir. Bu hikâye üzerine temellenen bazı edebî eserlerde de aynı yaygın yanlışın devam ettirildiğine de rastlamaktayız.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Acılı bir türkünün neşeli bir oyun havasına dönüştürülmesi, türküdeki anlam yüküne saygısızlıktır.
B) Türkülerin ait olduğu yörelerin kültürü ile türküyü anlama biçimi arasındaki ilişki gözden kaçırılmamalıdır.
C) Hikâyesi tarihî trajedilerden beslenen türküler, halk muhayyilesinde yeniden kurgulanır.
D) Bilgi eksikliği, türkülerde anlatılanların yaygın biçimde yanlış algılanmasına yol açabilir.
E) Tarihsel gerçekliklere yaslanan türküler, kuşaktan kuşağa aktarılarak halkın hafızasına kazınır.

@tgdenemeleri

17 - 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Bir toplumun dilinin, o toplumun dünya görüşünden ayrılamayacağı sugötürmez bir gerçek. (II) Toplumun dünya görüşü, dilinin gelişmesinde etkilidir. (III) Toplumlardaki kültürel değişiklikleri inceleyen insan bilimciler bu bağıntıyı uzun uzun araştırmışlardır. (IV) Nitekim Eskimo dilinin sözcükleri üzerinde yapılan bir araştırmada savaşla ilgili tek bir sözcüğe rastlanmamış. (V) Buradan şöyle bir yargıya varmışlar: "Eskimolar savaşçı bir toplum değildir."

17. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> düşüncenin akışına göre "Dünya görüşünün belirlenmesinde de dil bir etkendir." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Bu parçada geçen "sugötürmez bir gerçek" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Özgün, farklı olmak
B) Yanıltıcı, kusurlu olmak
C) Kişiden kişiye değişir olmak
D) Taklit edilemez, orijinal olmak
E) Somut, kesin, tartışılmaz olmak

19. Toplumun millet olarak yaşayıp devam edebilmesi diline verdiği öneme bağlıdır. Eğitim bu bilinci verebiliyorsa millet devam eder, sağlamıyorsa çözülür. Ekonomik başarılarla zenginleşmiş fertler, millî dil ve kültür bilinci taşımadıkları takdirde başka devletlerin uydusu olmayı rahatlıkla isteyebilirler. Yabancı bir dil ve kültürü hiç kaygı duymadan kendi dil ve kültürlerinin önüne geçirebilirler.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eğitimin bireye yeterli dil bilincini veremediği toplumlar, varlıklarını bir millet olarak devam ettiremeyip çözülürler.
B) Kaliteli eğitimin de ekonomik koşullar sağlanmadan uygulanamayacağı göz ardı edilmemelidir.
C) Meselelere salt ekonomik çıkarlar açısından bakan toplumlar, çıkarlarını temin için özgürlüklerini önemsemeyebilirler.
D) Küreselleşen dünyada yerel dillerin önemini kaybedip İngilizcenin küresel bir dil olarak önem kazandığı koca bir yalandır.
E) Sömürülmek istenen toplumun dili üzerinde çeşitli oyunlar, karmaşık algılar geliştirmek emperyalistlerin temel yaklaşımlarındandır.

20. Dünyanın en büyük hayvanlarından biri olarak kabul edilen ve 4 bin yıl önce soyları tükenen mamutların, küresel ısınmayı engellemek için tekrar dünyaya gelmesi gündemde. Bu durum, tüylü mamutların kutup bölgelerindeki bitki örtüsünün büyümesini sağlayarak, küresel ısınma ve beşerî faaliyetler neticesinde tahrip olan kutup ikliminin tekrar düzenlenmesinde önemli rol oynayacak. Bütün bunların yanı sıra ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "yaşayan bir yavru mamut üretme sürecinin diğer hayvanların, nesillerini devam ettirmesi açısından tehdit oluşturacağı için etik olmadığı" **sonucuna ulaşılır?**

A) bilim insanlarının yeniden üretmeye yetecek kadar sağlam bir DNA örneği bulamaması bu türün tekrar yaşatılması adına oldukça büyük bir engel olduğunu ortaya koymuştur
B) bazı bilim insanları genleriyle oynanmış bir embriyonun 22 ay boyunca anne bir file konulmasının başka bir canlı için istila olabileceğini ifade etmiştir
C) soğuğa dayanıklı tüm mamutların etkisiyle bitki popülasyonunun çeşitlenmesi bölgedeki fotosentez kapasitesini yükselterek karbon salınımını arttırmıştır
D) kötü mutasyona sahip mamutların her yeni nesilde artması, koku duyularını kaybetmeleri sonucu eş ve sürü liderini seçememeleri sürülerinin yok olmasını kaçınılmaz kılmıştır
E) mamut fosillerinin %69'unun erkek olması, başına buyruk erkek mamutların sürüden ayrılarak kendilerini riske atması soy devamlılığı açısından bencillik olarak yorumlanmıştır

@tgdenemeleri

21. Kasım 1964'te doktora sınavımız vardı. Profesör Kahani, sınıfa girdi ve soruları dağıttırdı. "Anlamadığınız soru varsa sorun, izah edeyim." dedi. Ardından anlamadığımız soruları yanımıza gelerek izah etti. Sonra da "Hepinize başarılar!.." dedi ve çekip gitti. Çok şaşırdım. Hiç kimse, kopya çekmeye tenezzül dahi etmedi. Şaşkınlığım çok arttı. "Bu işte bir hinlik, bir çapanoğlu var." diye geçiriyordum içimden. Neyse sınav bitti. 16 kişi, 244 No.lu odaya kâğıtlarımızı bıraktık. Akşam olunca ev arkadaşım Rulp'a olanları anlattım. Benim şaşkınlığımı gören Rulp, "Ne yani sınıfta mı bekleseydi Doğan? Sen doktora sınavına giriyorsun, bilim insanı olacaksın. Utanmalısın kendinden, bir de gözcü mü koyacaktı?" dedi. Gerçekten de çok utandım o gün.

Doğan Cüceloğlu'nun bu anısında ev arkadaşının bilim insanlarıyla ilgili vurgulamak istediği düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilimsel meraklılarının yüksek olması gerektiği
B) Bilimsel söylemden çok anlaşılır olmayı önemsemeleri gerektiği
C) Etik konusunda otokontrole sahip olmaları gerektiği
D) Bilimsel çabayı akademik ünvanlardan üstün tutmaları gerektiği
E) Hayret etme alışkanlıklarını hiçbir zaman kaybetmemeleri gerektiği

22. Şiirlerinde gereksiz sözcüklerden olabildiğince kaçınıyor. Sıfatlar, benzetmeler için de böyle bu. Okuyucuyu birtakım soyut, düğümlü sözcüklerle yorduğu da söylenemez, öğretici bir hava taşımamalarına karşın yine de bu şiirlerde bir eksiklik var: Başka şiirleri anımsatıyor; bunları daha önce okumuş gibi bir duyguya kapılıyorsunuz.

Bu şekilde eleştirilen bir şairde görülen eksiklik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sözün darasını alıp az sözle çok şey anlatabilen bir sanatçı olamaması
B) Yapmacıklı üslubuyla okuyucunun yadırgayacağı duygulara yer vermesi
C) Her okuyuşta farklı duyguların oluşmasını sağlayacak zenginlikte ifade gücü taşımaması
D) Eserlerinin başka şairlere benzer dil ve anlatım özellikleri taşıması
E) Yazdıklarının birden fazla anlama gelecek şekilde yorumlanabilmesi

23. Oğuz Atay'ın *Bir Bilim Adamının Romanı*'nda biyografisini anlattığı inşaat mühendisi, bilim insanı, İTÜ öğretim görevlisi Profesör Doktor Mustafa İnan'ın gençlere verdiği şu beş öğüt, Oğuz Atay'ın neden bu insanın romanını yazdığını da açıklıyor sanki:

- Kendine, çevrene hatta evrene faydalı olabilecek değişimleri gerçekleştirmek için içinde yatan hayali bulmalı, onun peşinden var gücünle koşmalısın.
- Donanımlarının yalnızca hamallığını yapmamalısın; onlarla üretim yapmalı, kapılar açmalı, yeni bir dünya kurulması için onları kullanmalısın.
- Çevreni saran yüceltilmiş nice kuralın ve çevrende sorgulanmaksızın dönen çarkın bir parçası olmamak için arada bir içine dön, sorgula, gerçeğin peşine düş.
- Bilim ve sanat adına ne bulduysan oku, seyret ve dinle. Mesela Dostoyevski oku, Mozart-Bach dinle, logaritma öğren o zaman doğru sorular sorar, muhakeme etme ve problem çözme yeteneğini geliştirirsin.
- Vatanı sevmek; bilimi, sanatı, felsefeyi sevmek ve tüm bunların ötesine geçerek ilerlemeye vesile olmaktır. Üretmeden mutlu olunamayacağını, bir amaca bağlanmadan gerçek sevginin tadılamayacağını unutma.

Bu parçaya göre Mustafa İnan'ın gençlere öğütleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Bilgi ve birikimi teoriden pratiğe dökerek ilerlemeye katkı sunmak
B) Doğru bir akıl yürütmenin çok yönlü bir donanım gerektirdiğini bilerek hareket etmek
C) Sosyal yasaları ve değerleri öğrenip sosyal uyumsuzluktan uzak yaşamak
D) Hedefinin ne olduğunu doğru belirleyip o uğurda büyük bir mücadele içinde olmak
E) İnsanlarca tabu hâline getirilmiş rutinlere körü körüne kapılmadan merak duygusunu canlı tutmak

@tgdenemeleri

ÜNİTE - 1

PARAGRAFTA ANLATIM

Test 1 / Paragrafta Anlatım Sayfa: 9

1. A	2. A	3. C	4. D	5. D	6. E
7. C	8. E	9. D	10. B	11. A	12. C

Test 2 / Paragrafta Anlatım Sayfa: 12

1. C	2. C	3. E	4. E	5. C	6. D
7. A	8. E	9. C	10. D	11. B	12. D

Test 3 / Paragrafta Anlatım Sayfa: 15

1. E	2. C	3. A	4. B	5. D	6. D
7. D	8. E	9. E	10. D	11. E	12. E

Test 4 / Paragrafta Anlatım Sayfa: 19

1. A	2. D	3. E	4. C	5. C	6. E
7. A	8. C	9. B	10. D	11. D	12. A

Test 5 / Paragrafta Anlatım Sayfa: 22

1. E	2. C	3. D	4. E	5. D	6. A
7. E	8. E	9. A	10. E	11. C	12. B

ÜNİTE - 2

PARAGRAFTA KONU VE ANA DÜŞÜNCE

Test 1 / Paragrafta Konu ve Ana Düşünce Sayfa: 27

1. E	2. D	3. C	4. C	5. D	6. E
7. A	8. A	9. D	10. C	11. D	12. A

Test 2 / Paragrafta Konu ve Ana Düşünce Sayfa: 30

1. A	2. A	3. A	4. A	5. C	6. A
7. D	8. C	9. A	10. C	11. A	12. A

Test 3 / Paragrafta Konu ve Ana Düşünce Sayfa: 33

1. B	2. D	3. C	4. A	5. C	6. C
7. B	8. A	9. A	10. C	11. B	12. E

Test 4 / Paragrafta Konu ve Ana Düşünce Sayfa: 36

1. E	2. B	3. D	4. C	5. A	6. D
7. A	8. C	9. E	10. C	11. A	12. E

Test 5 / Paragrafta Konu ve Ana Düşünce Sayfa: 40

1. C	2. A	3. E	4. D	5. B	6. C
7. B	8. A	9. E	10. A	11. C	12. A

Test 6 / Paragrafta Konu ve Ana Düşünce Sayfa: 44

1. E	2. A	3. A	4. A	5. C	6. B
7. C	8. C	9. A	10. B	11. B	12. C

ÜNİTE - 3

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

Test 1 / Paragrafta Yardımcı Düşünce Sayfa: 49

1. A	2. E	3. D	4. A	5. B	6. D
7. B	8. B	9. B	10. C	11. D	12. C

Test 2 / Paragrafta Yardımcı Düşünce Sayfa: 52

1. E	2. A	3. E	4. E	5. E	6. D
7. B	8. A	9. A	10. C	11. C	12. D

Test 3 / Paragrafta Yardımcı Düşünce Sayfa: 55

1. E	2. C	3. B	4. E	5. C	6. D
7. A	8. C	9. E	10. E	11. B	12. A

Test 4 / Paragrafta Yardımcı Düşünce Sayfa: 59

1. E	2. E	3. A	4. B	5. D	6. D
7. E	8. A	9. E	10. D	11. E	12. C

Test 5 / Paragrafta Yardımcı Düşünce Sayfa: 63

1. C	2. E	3. C	4. D	5. A	6. E
7. B	8. E	9. C	10. D	11. C	12. D

Test 6 / Paragrafta Yardımcı Düşünce Sayfa: 67

1. E	2. D	3. E	4. D	5. C	6. D
7. E	8. B	9. D	10. C	11. D	12. C

Test 7 / Paragrafta Yardımcı Düşünce Sayfa: 70

1. E	2. C	3. E	4. A	5. C	6. C
7. E	8. B	9. B	10. E	11. B	12. E

ÖSYM Tipi Sayfa: 73

1. E	2. D	3. B	4. A	5. A	6. A
7. C	8. A	9. C	10. C	11. D	12. E
13. D	14. D	15. E	16. E		

Sarmal Test – 1 Sayfa: 77

1. B	2. E	3. A	4. E	5. B	6. A
7. E	8. B	9. A	10. D	11. D	12. B
13. E	14. D	15. D	16. E		

@tgdenemeleri

ÜNİTE - 4

PARAGRAFIN YAPISI

Test 1 / Paragrafın Yapısı — Sayfa: 83

1. A	2. B	3. B	4. E	5. E	6. D
7. A	8. D	9. D	10. A	11. A	12. B

Test 2 / Paragrafın Yapısı — Sayfa: 86

1. D	2. A	3. D	4. D	5. C	6. C
7. D	8. B	9. B	10. E	11. A	12. B

Test 3 / Paragrafın Yapısı — Sayfa: 89

1. D	2. B	3. D	4. B	5. D	6. D
7. B	8. C	9. B	10. E	11. B	12. B

Test 4 / Paragrafın Yapısı — Sayfa: 92

1. C	2. C	3. A	4. C	5. B	6. B
7. A	8. B	9. B	10. D	11. D	12. E

Test 5 / Paragrafın Yapısı — Sayfa: 95

1. A	2. B	3. C	4. C	5. D	6. B
7. C	8. C	9. A	10. A	11. B	12. D

Test 6 / Paragrafın Yapısı — Sayfa: 98

1. B	2. D	3. B	4. B	5. C	6. B
7. B	8. B	9. C	10. E	11. C	12. B

Test 7 / Paragrafın Yapısı — Sayfa: 101

1. E	2. B	3. C	4. C	5. C	6. C
7. B	8. E	9. C	10. E	11. A	12. B

Test 8 / Paragrafın Yapısı — Sayfa: 104

1. A	2. D	3. C	4. C	5. A	6. C
7. B	8. A	9. E	10. C	11. D	12. D

ÜNİTE - 5

KİŞİ ÖZELLİKLERİ VE PARAGRAFI PARÇALARA BÖLEREK ANLAMA - YENİ NESİL ANLAM TESTLERİ

Test 1 / Kişi Özellikleri — Sayfa: 109

1. D	2. A	3. E	4. B	5. E	6. D
7. B	8. A	9. E	10. A	11. E	12. D

Test 2 / Kişi Özellikleri — Sayfa: 112

1. B	2. D	3. A	4. B	5. D	6. A
7. A	8. D	9. B	10. D	11. D	12. A

Test 3 / Kişi Özellikleri — Sayfa: 115

1. A	2. B	3. C	4. E	5. B	6. D
7. D	8. E	9. A	10. A	11. B	12. E

Test 4 / Kişi Özellikleri — Sayfa: 118

1. D	2. E	3. E	4. D	5. D	6. C
7. A	8. D	9. E	10. E	11. C	12. B

ÖSYM Tipi — Sayfa: 121

1. C	2. C	3. B	4. C	5. B	6. C
7. E	8. A	9. C	10. C	11. A	12. E
13. C	14. A	15. A	16. D	17. B	18. C
19. A					

Sarmal Test – 2 — Sayfa: 126

1. C	2. C	3. E	4. B	5. A	6. C
7. E	8. A	9. C	10. D	11. A	12. A
13. C	14. C	15. D	16. A	17. A	18. E
19. E	20. A				

Test 5 / Paragrafı Parçalara Bölerek Anlama — Sayfa: 131

1. C	2. B	3. E	4. C	5. E	6. E
7. D	8. B	9. D	10. C	11. C	12. C

Test 6 / Paragrafı Parçalara Bölerek Anlama — Sayfa: 134

1. A	2. D	3. B	4. A	5. C	6. D
7. B	8. C	9. A	10. D	11. C	12. A

Test 7 / Paragrafı Parçalara Bölerek Anlama — Sayfa: 138

1. D	2. A	3. C	4. D	5. E	6. A
7. B	8. D	9. E	10. A	11. B	12. B

Test 8 / Paragrafı Parçalara Bölerek Anlama — Sayfa: 141

1. C	2. A	3. B	4. C	5. A	6. D
7. C	8. E	9. C	10. A	11. D	12. D

Test 9 / Paragrafı Parçalara Bölerek Anlama — Sayfa: 144

1. D	2. E	3. C	4. D	5. D	6. E
7. E	8. E	9. E	10. C	11. E	12. E

@tgdenemeleri

ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi - 1

Sayfa: 147

1. D	2. B	3. C	4. D	5. D	6. C
7. E	8. B	9. C	10. D		

ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi - 2

Sayfa: 150

1. B	2. E	3. A	4. A	5. C	6. A
7. B	8. C	9. B	10. D	11. C	12. E

ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi - 3

Sayfa: 154

1. A	2. D	3. B	4. A	5. D	6. E
7. D	8. B	9. E	10. A		

ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi - 4

Sayfa: 157

1. A	2. C	3. A	4. E	5. B	6. E
7. A	8. C	9. A	10. C		

ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi - 5

Sayfa: 160

1. C	2. E	3.C	4. E	5. C	6. A
7. C	8. D	9. D	10. C		

ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi - 6

Sayfa: 165

1. E	2. A	3. D	4. A	5. B	6. A
7. A					

SİMÜLASYON PARAGRAF DENEMELERİ

Simülasyon 1 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 170

1. E	2. A	3. D	4. B	5. E	6. D
7. A	8. A	9. C	10. C	11. B	12. C
13. A	14. A	15. B	16. C	17. D	18. B
19. E	20. E				

Simülasyon 2 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 175

1. A	2. B	3. A	4. C	5. B	6. C
7. C	8. C	9. D	10. D	11. B	12. B
13. A	14. B	15. D	16. D	17. C	18. D
19. A	20. D	21. A			

Simülasyon 3 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 180

1. E	2. D	3. D	4. D	5. D	6. B
7. A	8. C	9. E	10. E	11. C	12. B
13. D	14. E	15. C	16. A	17. A	18. D
19. C	20. E				

Simülasyon 4 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 185

1. E	2. B	3. C	4. B	5. C	6. C
7. E	8. A	9. D	10. B	11. D	12. B
13. A	14. C	15. B	16. D	17. D	18. D
19. A	20. D	21. E			

Simülasyon 5 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 190

1. C	2. A	3. B	4. A	5. E	6. C
7. C	8. A	9. C	10. A	11. A	12. C
13. C	14. D	15. D	16. A	17. B	18. B
19. D	20. C	21. C	22. C	23. B	

Simülasyon 6 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 196

1. E	2. B	3. B	4. E	5. C	6. C
7. A	8. B	9. C	10. C	11. A	12. A
13. D	14. E	15. C	16. A	17. C	18. A
19. E	20. C	21. D	22. D	23. B	

Simülasyon 7 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 202

1. C	2. C	3. C	4. A	5. D	6. C
7. D	8. B	9. E	10. E	11. D	12. B
13. B	14. C	15. E	16. B	17. D	18. C
19. C	20. C	21. C	22. C		

Simülasyon 8 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 208

1. D	2. C	3. B	4. C	5. D	6. A
7. D	8. C	9. A	10. A	11. A	12. C
13. B	14. E	15. A	16. D	17. E	18. D
19. C	20. C	21. D	22. B	23. B	

Simülasyon 9 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 214

1. A	2. B	3. B	4. E	5. B	6. D
7. D	8. D	9. A	10. D	11. B	12. E
13. C	14. B	15. E	16. B	17. A	18. A
19. D	20. A	21. D	22. D	23. A	

Simülasyon 10 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 220

1. C	2. D	3. D	4. C	5. D	6. E
7. D	8. B	9. E	10. E	11. A	12. A
13. B	14. A	15. C	16. B	17. A	18. C
19. B	20. E	21. C			

Simülasyon 11 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 225

1. B	2. D	3. A	4. B	5. B	6. E
7. C	8. B	9. C	10. C	11. C	12. C
13. B	14. A	15. E	16. C	17. A	18. B
19. D	20. A	21. A	22. A		

@tgdenemeleri

Simülasyon 12 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 231

1. D	2. C	3. A	4. E	5. E	6. A
7. C	8. D	9. B	10. E	11. B	12. C
13. D	14. E	15. E	16. C	17. C	18. A
19. C	20. D	21. D	22. C		

Simülasyon 13 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 237

1. E	2. D	3. D	4. C	5. A	6. D
7. E	8. B	9. E	10. D	11. D	12. D
13. C	14. D	15. E	16. E	17. E	18. B
19. C	20. E	21. D	22. D	23. E	

Simülasyon 14 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 243

1. C	2. C	3. A	4. A	5. D	6. B
7. C	8. B	9. A	10. A	11. B	12. C
13. B	14. D	15. A	16. D	17. B	18. D
19. A	20. B	21. E	22. B	23. B	24. D

Simülasyon 15 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 249

1. A	2. B	3. D	4. D	5. D	6. B
7. B	8. A	9. E	10. D	11. B	12. C
13. A	14. A	15. E	16. C	17. B	18. C
19. A	20. A	21. C	22. E		

Simülasyon 16 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 255

1. B	2. C	3. E	4. D	5. A	6. B
7. A	8. A	9. C	10. B	11. B	12. B
13. D	14. A	15. B	16. D	17. C	18. B
19. C	20. D	21. B	22. C	23. C	

Simülasyon 17 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 261

1. C	2. C	3. A	4. C	5. A	6. A
7. B	8. B	9. C	10. C	11. A	12. B
13. E	14. A	15. D	16. E	17. D	18. A
19. E	20. A	21. B	22. C	23. D	

Simülasyon 18 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 267

1. D	2. E	3. C	4. A	5. D	6. C
7. C	8. C	9. C	10. E	11. B	12. E
13. E	14. A	15. E	16. B	17. A	18. C
19. B	20. C	21. B	22. A	23. D	

Simülasyon 19 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 273

1. D	2. E	3. C	4. E	5. B	6. C
7. A	8. D	9. C	10. E	11. D	12. B
13. A	14. C	15. C	16. D	17. E	18. A
19. B	20. C	21. C	22. C	23. B	

Simülasyon 20 - Paragraf Denemesi

Sayfa: 279

1. C	2. A	3. E	4. C	5. C	6. B
7. E	8. E	9. D	10. E	11. C	12. C
13. C	14. D	15. E	16. D	17. B	18. E
19. A	20. B	21. C	22. D	23. C	

BİLGİ SARMAL

BİLGİ SARMAL VİDEO İLE

Hatalarına anında dönüt al.

Çözümlerdeki püf noktaları yakala.

Bir çözüm yolu da bizimle öğren.

Karekodu okut
BİLGİ SARMAL VİDEO
uygulamasını indir.